

KAR KURDU

GLENN MEADE

Kar Kurdu

Glenn Meade

İngilizce aslından çeviren: Ali Cevat Akkoyunlu

Doğan Kitap

Geraldine'e, Alex'e.

Julie-Anne'in anısına.

"En zor olanı, geleceği değil, geçmişi tahmin etmektir."

Rus Atasözü

"Orada kanıma susamış bir kurt var. Kurtları yok etmeliyiz."

Yosif Stalin'in ölümünden iki hafta önce, 17 Şubat 1953'te, onu canlı gören en son yabancı olan Hindistan büyükelçisine söylediğine inanılan cümle.

Teşekkür

Bu kitaptaki bazı olaylar, belgelenmiş tarihtir. Dönemin tarihi çerçevesi içinde bazı ünlü kişilerin adları geçmekteyse de bu kitap bir romandır ve yaşayan insanlarla bir bağ oluşturmak amacını gütmemektedir. KGB adı bu kitabın geçtiği dönemin öncesinde ve sonrasında birkaç kez isim değişikliğine uğrayan, sonunda da 1954 yılında resmen KGB adını alan Sovyet Devlet Güvenlik Komitesi'ni tanımlamaktadır. Bu sayfalara alınan bazı olaylar tarihe kaydedilmiş de olsa, kitabımıza uyarlamak amacıyla belirli bir ölçüde zaman, yer ve içerik açısından değişikliğe uğramıştır.

Araştırmam sırasında bana yardım eden, geçmişin olayları hakkında bilgi ve yorumlarından yararlanmama izin veren birçok kişi oldu; bu nedenle aşağıdakilere özel şükranlarımı iletiyorum:

Amerika Birleşik Devletleri'nde, Emekli İstihbarat Görevlileri Birliği'ne (AFIO);

Finlandiya'da, Helsinki'deki ABD Büyükelçiliği görevlilerine, değeri ölçülemez yardım ve nezaketleri, bazı arşivlere erişmeme izin vermeleri nedeniyle SUPO'ya (Finlandiya Karşı Casusluk Örgütü);

Estonya'da, dönemle ilgili anıları ve temel bilgileri için Gulag mahkûmu Arzeniy Zaharov'a, yakınlığı ve desteği için Ave Hirvelaan'a;

Rusya'da, anlaşılabilir endişelerle adlarının yazılmasını istemeyen; ama teşekkürlerimin nedenini bilecek olan bazı eski KGB görevlilerine; dönem konusundaki uzmanlıkları ve kitaba aldığım bazı tarihi gerçekler için Aleksandr Vişinskiy ve Valeriy Nekrasov'a.

Yukarıdakilerin yanı sıra, Steven Milburn'e; her zaman verdikleri destek için, başta Hannele Ihonen ve Leena Alto'ya, Dublin'deki Finlandiya Büyükelçiliği görevlilerine teşekkür etmek isterim.

Daha birçok kişi var, özellikle de daha önce haberalma örgütlerinde çalışmış olanlar; çok sonraları bu erkeklerin ve kadınların adlarını saklamak ve sakın bir emeklilik geçirmek istediklerini anladım, hepsine şükranlarımı sunuyorum.

Bugün

Birinci Kısım

Moskova

Buraya ölüyü gömmeye, hayaletleri canlandırmaya gelmiştim; bir bakıma, geçmişin gerçeklerini ve yalanlarını aramanın en uygun yeri de mezarlık olmalıydı.

O sabah Novodeviçiy Mezarlığı'nda yağmur yağıyordu, ben babamı ikinci kez toprağa veriyordum.

Bir insanın iki kere gömülmesi enderdir, yağmurdan kaçmak için altına sığındığım kestane ağacının gerisinden, mezarlık kapısından girip biraz ötede duran siyah Mercedes'i gördüm. Arabadan kır saçlı, orta yaşlı bir adam ile sakallı bir Ortodoks papazı indi.

Rus gelenekleri, gömmeden önce tabutun açılmasına, insanların sevdiklerini son bir kez öpüp veda etmelerine izin verir. Ancak kırk yılı aşkın bir süre önce ölmüş biri için o yağmurlu temmuz günü böyle bir gelenek sürdürülemezdi, tek yapılacak şey, sonunda öldüğünü kabul etmek ve sade bir tören gerçekleştirmektir.

Birinin mezarın yanına kırmızı çiçekli bir çelenk bıraktığını hatırlıyorum, o sırada gri ufku bölen şimşegin ışığını gördüm, gök gürültüsünü duydum.

Moskova'nın, göğün maytaplarla aydınlatılmış gibi patladığı, bardaktan boşalırcasına yağmur yağdığı yaz günlerinden biriydi. Cenaze töreni için uygun bir sahne, babam içinse dramatik bir yaşamın dramatik sonu.

Novodeviçiy Manastırı, Moskova'nın güneyinde, beyaz kireç boyalı duvarlar arasında kurulu bir XVI. yüzyıl yapısıdır. Beş altın kubbeli manastırın mezarlığa açılan demir kapılarının ötesinde, çalılıklarla kaplı mermer kitabelerin arasında karmakarışık patikalar görünür.

Mezarlık birkaç yıl öncesine kadar halka kapalıydı. Hemen yakında, Hruşçev'in siyah beyaz mermerle süslü görkemli anıtmezarı görünür. Sağda, Stalin'in karısı ve ailesi. Çehov. Şostakoviç. Sovyetler Birliği kahramanları, yazar ve sanatçılar, Sovyet tarihine damgalarını vurmuş kadın ve erkekler için gösterişli mermer mezarlar. Ve aralarında babamın, bir Amerikalının mezarı.

Dinmeden yağın yağmurdan korunmak için, mezarlığın bir köşesinde, damlayan ağaçların altında dururken, Mercedes'ten inen kır saçlının şemsiyesini açtığını, papazla konuştuğunu, papazın kafasını sallayıp birkaç adım ötedeki ağaçların altına doğru yürüdüğünü gördüm.

Kır saçlı adam kırklarının sonunda, uzun boylu ve yapılıydı, ıslak yağmurluğunun altından şık bir takım elbise görünüyordu, bana doğru yaklaşırken içtenlikle gülümsedi.

— Tören için ıslak bir gün, değil mi? Elini uzattı. Brad Taylor, Amerikan Büyükelçiliği. Siz Bay Massey olmalısınız?

El sıkışı güçlüydü, "Bir ara yetişememenizden endişelendim," dedim.

— Geciktiğim için bağışlayın. Büyükelçilikten ayrılamadım. Cebinden bir Marlboro paketi çıkarıp bana uzattı. Sigara? Saygısızlık olarak görülmez umarım.

— Hayır, görülmez. Ayrıca, teşekkür ederim, bir sigara içsem fena olmayacak.

— Korkunç bir tiryakilik; ama böylesi günlerde ilaç gibi, dedi Taylor.

Sigaralarımızı yaktı, kafasını çevirerek siyah yağmurluğunu ve altındaki beyaz elbiselerini düzelterken, cebinden bir İncil çıkartıp neredeyse başlamaya hazır olduğunu belli eden papaza baktı.

Taylor, "Bob bana Washington Post'ta gazeteci olduğunuzu söyledi. Daha önce hiç Moskova'da bulunmuş muydunuz, Bay Massey?" dedi.

— Sadece bir kez. O da yıllar önce, çok kısa bir görev için. Bob size başka ne anlattı?

Taylor iki dizi kusursuz beyaz dişini göstererek gülümsedi:

— Karşılaştığımızda bir pot kırmamı önleyecek kadarını Onunla çok eskiden beri arkadaş olduğunuzu, aynı yatılı okulda okuduğunuzu, Vietnam'da aynı birlikte savaştığınızı. Bir de, siz buradayken her şeyin pürüzsüz geçmesini sağlamamı. En büyük endişesi buydu.

Taylor bir şey daha söylemek üzere ağzını açtı, tereddüt etti, papazın hazır olduğunu, küçük bir buhurdanlık yakarak bize doğru yürüdüğünü gördü.

— Galiba başlayabiliriz, dedi. Bu arada, papaz İngilizce biliyor, İngilizce bilen birini tercih edersiniz, diye düşündüm. Sanırım Bob'un bütün isteklerini yerine getirdim.

Biri bir ağaca yeni bir mermer kapak dayamıştı, taşa kazınmış basit Kiril harflerini okudum.

"Jakob Massey
Doğumu: 3 Ocak 1912
Ölümü: 1 Mart 1953"

Hemen yanında, mezardan sökülen eski, yosun kaplı, yılların etkisini gösteren bir kapak daha vardı. Babamın mezarının hemen yanında, eski bir mezar taşı gördüm, gözücuyla bakınca da biraz ötedeki ağaçların altında, başlarında kasketleriyle babamın kitabesini dikmek için bekleyen iki mezarcının farkına vardım.

Orada öylesine dururken bütün parçaların nasıl birdenbire bir araya geldiğini düşündüm. Aniden bir komplo kurarcasına harekete geçen ve sizi kadere inanmaya zorlayan rastlantılar. Bir hafta önce, sekiz bin mil ötede, Washington'dayken telefonum çalmış, cenaze töreninin ayarlandığı, Anna Horev'le Moskova'da görüşmemin mümkün olduğu söylenmişti. Tüm ayrıntılar üç gün almıştı, o sırada heyecanımı zor gizliyordum.

Ortodoks papazı yanıma yaklaşıp elimi sıktı, kusursuz bir İngilizce ile sordu:

— Başlayalım mı?

— Lütfen.

Siyah şapkası, yağmurluğu ve beyaz kıyafetiyle koyu bir gölge gibi mezara yaklaştı, buhurdanlığını sallayıp çevreyi tütsülerken Rusça dua okumaya başladı, ölümler için ilahi. Taylor'la birlikte gerisinde durarak ıslak havanın taşıdığı hüznü nağmeleri dinledik, sonunda papaz, Vahiy Kitabı'ndan bir bölüm okudu:

"Gözlerinden bütün yaşları silecektir, ondan sonra ölüm, üzüntü, ağlama, acı olmayacak. Bütün bunlar bir daha gelmemek üzere gidecek..."

Göz açıp kapayınca kadar her şey bitti, papaz otomobile doğru yürüdü. Mezarlıklar yaklaşır babamın mezarının üzerine yeni mezar taşını yerleştirmeye başladı.

— İşte, galiba hepsi bu, hanım arkadaşınız Anna Horev dışında, tabii. Bu sabah Tel-Aviv'den geldi. Gecikmemin nedeni, işte bu.

Taylor her ikimizin de sigaralarını yaktı, "Sanırım Bob size kuralları açıkladı?"

— Tabii. Fotoğraf yok, kayıt cihazı yok. Her şey kayıt dışı kalacak.

Taylor gülümsedi, "Anlaşılan, söyleyeceğim bir şey kalmadı. Onu Moskova dışında, Swallow Hills'te bulacaksınız. İsrail Büyükelçiliği'ne ait bir yer, elçilik görevlilerince kullanılıyor; ama bu toplantı için boşaltıldı." Elime bir kâğıt parçası tutuşturdu, "İşte adres. Geleceğinizden haberleri var, görüşmeniz de bu öğleden sonra saat üçte." Tereddüt etti, "Bir soru sorabilir miyim?"

— Sorun bakalım.

Çenesiyle babamın mezarını gösterdi, "Bob babanızın kırk yıl önce öldüğünü söyledi. Peki, nasıl oluyor da, cenaze töreni bugüne kalıyor?"

— Bob söylemedi mi?

Taylor gülümsedi, "Ben sadece aracılık yapıyorum. Ayrıntılarla ilgilenirken bir yanlışlık yapmamam için gerekli olanını anlattı; ama pek anlatma heveslisi olmadığı belliydi. Eğer Amerikan diplomasisi içinde çalışıyorsanız, sizi ilgilendirmeyen sorular sormamayı çabuk öğreniyorsunuz. Sanırım buna bilinmesi gerekli şeyler diyorlar."

— Size sadece babamın Amerikan hükümeti adına çalıştığını söyleyebilirim. 1953 yılında, Moskova'da öldü.

— Buradaki büyükelçilikte mi çalışıyordu?

— Hayır.

Taylor şaşırmış gibiydi, "Büyükelçilikte çalışanlar dışında, Soğuk Savaş sırasında Moskova'nın Amerikalılar için gidilmeyecek bir yer olduğunu düşünürdüm. Babanız nasıl öldü?"

— Buraya işte bunu öğrenmeye geldim.

Taylor yeniden şaşırđı, bir şey daha sormak üzere ağzını açıyordu ki, gök tepemizde gürlledi.

— Neyse, kalıp çene çalmak isterdim; ama ne yaparsınız, görev aşkı. Sigarasını ayakkabısının topuğuyula ezdi. Papazı geri götürmeliyim. Sizi de bir yere bırakabilir miyim?

Sigaramı bir fiskeyle attım, "Gerek yok, bir taksi bulurum. Biraz daha burada kalmak istiyorum. Yardımlarınız için teşekkürler."

— Nasıl isterseniz. Taylor şemsiyesini açtı. İyi şanslar, Massey. Umarım, aradığınız neyse, bulursunuz.

Hatırladığım bu.

Mart 1953 başlarında, soğuk ve rüzgârlı bir akşam. On yaşındayım. On yaşındayım ve Richmond, Virginia'daki okulun yatakhaneindeyim. Dışarıdaki merdivenlerin basamaklarını gıcırdatan ayak seslerini, kapının açılmasını duyuyorum. Başımı kaldırdığımda, kapının eşiğinde okulun müdürünü, onun arkasında da öğretmen ya da görevli olmayan bir başkasını görüyorum. Üzerinde bir yağmurluk, ellerinde eldiven var, bana hafifçe gülümsemeden önce yüzüme bakıyor.

Müdür, "William, bu bey seninle konuşmaya geldi," diyor. Odadaki öteki çocuklara dik dik bakıyor, "William'i biraz yalnız bırakır mısınız?"

Çocuklar odadan çıkıyor. Okul müdürü odadan çıkıyor. Öteki adam içeri girip kapıyı kapatıyor. Geniş omuzlu, sert yüzlü, gözleri çukura kaçmış bir adam, alabros saçları ve parlak ayakkabılarıyla asker olduğunu belli ediyor.

Uzunca bir süre, sanki söyleyecekleri onu zorluyormuşçasına sessiz kalıyor, sonunda, "William, benim adım Karl Branigan," diyor, "Baban iş arkadaşlarımdan biriydi."

Beni endişelendiren sesindeki bir şey, biriydi deyişiydi, kafamı kaldırıp soruyorum, "Bütün bunların anlamı ne, Bay Branigan?"

— William, bunu söylemek istemezdim; ama sana vereceğim haberler pek iyi değil. Baban hakkında... öldü. Çok üzgünüm... gerçekten üzgünüm.

Adam orada öyle, konuşmadan duruyor. Sonra ağlamaya başlıyorum; ama adam bana yaklaşmıyor, bana dokunmuyor, beni teselli etmeye çabalamıyor, hayatımda ilk kez kendimi son derece yalnız hissediyorum. Biraz sonra gıcırdayan merdivenlerdeki ayak seslerini tekrar duyuyorum. Pencerenin ötesinde rüzgâr çığlık atıyor. Bir ağaç dalı dış duvara sürtünüyor, sonra çatırdayıp kırılıyor. Babamı çağırıyorum. Cevap vermiyor.

Sonra içimden, en derinden bir çığlık yükseliyor, hâlâ kafamın içinde yankılanan bir çığlık, gözyaşlarımı tutamıyorum.

Sonra koştuğumu hatırlıyorum. Belirli bir yere değil. Okulun ağır ahşap kapılarından dışarı, Virginia'nın soğuk ve ıslak çayırlarına. Üzüntü başımın içinde bir taş gibi, sonunda okul arazisi içinden akan soğuk ırmağa ulaşıyorum. Islak otlara uzanıp yüzümü ellerime gömüyorum, babamın dönmesini istiyorum.

Babamın ölümünün bazı ayrıntılarını çok sonra öğrendim. Nerede öldüğünü bana tam olarak söylemediler, sadece Avrupa'da bir yerlerde intihar ettiğini öğrendim. Cesedi haftalarca suda kalmıştı ve küçük bir çocuğun görmemesi gereken bir durumdaydı, bana göstermediler. Bir cenaze töreni yapıldı; ama sorularıma cevap verilmedi. Kimse böyle şeyleri küçük bir çocuğa anlatmaz; ama yıllar sonra sorular geri gelmeye başladı. Neden? Nerede? Gerçeği öğrenmem oldukça uzun bir süre aldı.

On gün önce annem öldüğünde, yaşadığı yere gidip, eşyalarını karıştırma görevimi yerine getirdim. Pek gözyaşı falan dökmedim, zaten onu iyi tanı mıyordum ki. Yıllarca birbirimizi pek görmemiştik, arada sırada kısa bir mektup, hepsi o kadar. Ona karşı, babama duyduğum yakınlığı duymamıştım. Annem ile babam benim doğumundan kısa bir süre sonra boşanmış, annem beni yetiştirme işini babama bırakarak hayatını yaşamaya başlamıştı.

Broadway'deki şovlardan birinde dansçı olarak çalışıyordu, daha küçücük bir çocukken babamı tanıdığım kadarıyla da birbirlerine hiç de uygun olmadıklarını anlamıştım.

Annem New York'un Yukarı Doğu Yakası'nda küçük bir daire kiralamıştı. Dairenin karmakarışık olduğunu hatırlıyorum. Yapılmamış tek kişilik bir yatak, tek bir sandalye, boş cin şişeleri ve bir şişe de sarı saç boyası. Eski sevgililerden gelen, içlerinde babamın bazı mektuplarının da bulunduğu bir deste, lastikle tutturulmuş, yatağın altında bir bisküvi kutusuna yerleştirilmişti.

Babamın mektubunu buldum. Yılların etkisiyle yıpranmış, eski bir papirüs gibi köşeleri kıvrılmıştı.

24 Ocak 1953 tarihini taşıyordu.

"Sevgili Rose,

Sana William'ın okulda başarılı olduğunu bildirmek için birkaç satır. Uzunca bir süre burada olmayacağım ve bana bir şey olursa, sigorta ikramiyesi ile bankadaki paranın, ikini de geçindireceğini (her zamanki gibi) bilmeni istiyorum.

Yaşadığımız tehlikeli çağ mı? Rus tehdidine karşı Broadway'de sığınaklar inşa ettiklerini duydum.

Ben iyiyim, senin de iyi olduğunu umuyorum. Bana bir şey olursa, bir şey daha: evi gözden geçirmeni, çalışma odasında veya bodrumda kâğıtlar bulursan bana bir iyilik yapmanı ve hepsini Washington'da büroya teslim etmeni rica ediyorum. Bunu benim için yapar mısın?

Jake."

Merakımdan, öteki mektupları da okudum. Fazla bir şey yoktu. Çoğu onu koroda şarkı söyleyip dans ederken gören, bacaklarını beğendiğini söyleyip akşam yemeğine davet etmek üzere sahne arkasına gönderilmiş pusulalardı. Babamdan da birkaç mektup vardı; ama hiçbirinde bir zamanlar birbirlerini sevdiklerini gösterir en ufak bir belirti yoktu. Annemin o mektupları yırttığını düşünüyorum.

Yine de kâğıtlar hakkındaki mektubun bir satırı beni düşündürdü. Eskiden babamın yaşadığı ev şimdi benimdi. Annemle birlikte Washington'a taşındıklarında aldığı eski, bindirme tahtadan yapılmış bir evdi, babam öldükten sonra da harabeye dönmüş, ben orayı onarıp düzelterek yaşa gelinceye kadar çürümüştü. Evi oturulur hale getirmek yıllarımı aldı. Bir zamanlar babamın çalışma odasının zeminine gömülü olan, içinde de belgelerin saklandığı bir Diebold kasa vardı. O zamanlar kasalara hiç güvenmediğini, kararlı ve usta birinin açamayacağı kasa olmadığını söylediğini hatırlıyorum. Kasa uzun süre önce yerinden çıkarılmış, evin içi yeniden düzenlenmişti. Ancak babamın kullanabileceği herhangi bir başka yeri düşünemiyordum.

Annemden kalan eşyaları elden geçirdiğim gün, bodruma indim. Hemen hemen hiç inmediğim bodrum katı, annem ile babama ait döküntü eşyalarla, her yıl atmaya kararlaştırdığım şeylerle doluydu. Çalışma odasındaki kasayı hatırlayarak çevredeki karton kutuları, ahşap sandıkları kenara çektim ve beton zemini yokladım.

Hiçbir şey bulamadım.

Sonra duvarlara giriştim.

Bodrum kapısının hemen üzerindeki duvarda iki oynak tuğlayı bulmak birkaç dakikamı aldı.

Yüreğimin biraz çarptığını, bir şey bulup bulmayacağımı ya da annemin mektuptaki isteğe uyarak gelip burasını boşaltıp boşaltmadığını merak ettiğimi hatırlıyorum. Belki de her zamanki gibi, boş vermişti. Yukarıya uzanıp tuğlaları yerlerinden çıkardım. İçeride derin bir boşluk vardı, köşeleri kıvrılmış kalın bir karton dosyanın içinde büyük sarı bloknotu gördüm.

Bazı şeyler hayatınızı tepeden tırnağa değiştirir. Evlenme, boşanma ya da telefonun öteki ucunda size sevdiğiniz birinin öldüğünü söyleyen ses gibi.

Yine de beni bodrumdaki tuğlaların arkasında bulduğuma hazırlayacak hiçbir şey olamazdı.

Bloknotu alıp üst kata çıktım, okumaya koyuldum. Babamın el yazısı, mavi mürekkeple iki sayfayı dolduruyordu.

Dört isim. Bazı tarihler. Hiçbiri benim için bir anlam ifade etmeyen, sanki bir şey düşünülmüş gibi bazı basit notlar. Bir de kod adı: Kar Kurdu Operasyonu.

Babam CIA için çalışıyordu. Bütün yaşamı boyunca askerdi, savaş sırasında OSS adına, Alman hatlarının gerisinde faaliyet göstermişti. Bu kadarını biliyordum, sarı bloknotu bulana kadar, sadece bu kadarını.

Uzunca bir süre orada, öylece oturup kaldım, okuduklarımı anlamaya çalıştım, yüreğim ve beynim gümbürdüyordu, sonunda sayfalardaki tarihi gördüm, her şey aydınlandı.

Arlington Mezarlığı'na gittim. Uzun bir süre babamın mezar taşına, mezar taşında yazılanlara baktım.

"Jacob Massey
Doğumu: 3 Ocak 1912
Ölümü: 20 Şubat 1953."

Gözlerim yaşarana kadar o yazılara baktım. Sonra bulduğum sayfaların fotokopilerini çektirdim, orijinallerini bir zarfa koyup mühürledim ve avukatıma teslim ettim.

Bir saat kadar sonra Bob Vitali'ye telefon ettim. Langley'de, CIA'da çalışıyordu.

— Bill, uzun zaman oldu, dedi Vitali neşeyle. Dur, dur, söyleme, bir okul toplantısı, değil mi? Merak ederim, böyle toplantıları neden hep insanın en dolu olduğu günlere koyarlar? Üstelik Richmond'daki o yere de bir avuç para harcadım.

Ona ne bulduğumu, nasıl bulduğumu söyledim; ama içeriğinden söz etmedim.

— Ne yapayım yani? Senin ihtiyarın eski kâğıtlarını bulmuşsun. Tamam, tamam, CIA için çalıştı; ama unutma, bu kırk yıl önceydi. Kendine bir iyilik yap, o kâğıtları yak.

— Birinin gelip görmesi gerektiğini düşünüyorum.

— Dalga mı geçiyorsun? Bunun için mi telefon ettin?

— Bob, gerçekten de birinin gelip görmesi gerektiğini düşünüyorum.

Vitali içini çekti, telefonun ucunda, saatine baktığını gözümün önüne getirebiliyordum.

— Tamam, o kâğıtlarda ne var? Bana çalışabileceğim bir ipucu ver de soruşturayım, bulduklarının önemli olup olmadığını göreyim. Bulduğun her neyse, gizliliğinin kaldırılmış olduğundan eminim. Belki de bir hiç için heyecanlanıyorsun.

— Bob, lütfen gel ve kâğıtlara bir göz at.

Vitali sabırsızlandı:

— Bill, oraya gelecek kadar zamanım yok. Tanrı aşkına, bana üzerinde çalışabileceğim bir şey ver.

— Kar Kurdu Operasyonu.

— O da ne?

— Defterdeki ilk sayfanın başlığı.

— Hiç duymadım. Başka?

— Başka çok şey.

— Nasıl çok şey?

— Gel de kendin gör.

Vitali içini çekti, "Bill, ne yapacağımı söyleyeyim. Buradaki eskilerden bazılarını soracağım, arşive de bir bakacağım, neler bulacağım belli olmaz. Bakalım bu Kar Kurdu kimseye bir şey hatırlatacak mı?" Sesindeki sabırsızlık elle tutulur gibiydi, "Dinle, öteki hattan arıyorlar, sana kısa zamanda haber veririm. Kendine iyi bak."

Telefon kapandı.

Ayağa kalktım, mutfığa giderek bir kahve yaptım. Orada yüreğini çarparak, sarı sayfaların anlamını düşünerek uzun bir süre oturduğumu sanmıyorum. Vitali'ye her şeyi anlatmamıştım, çünkü Langley'dekilerin ne bildiğini öğrenmek istiyordum. Beynim kaynıyordu; ama bir sonraki adımımı bilemiyordum.

Dışarıdaki lastik seslerini duyana kadar bir saat geçmiş olmalı. Pencereden baktım, iki büyük ve siyah otomobil, arabalardan inen ve aralarında Bob Vitali'nin de bulunduğu altı adam gördüm.

Yüzü bembeyazdı, kapıyı açmaya gittiğimde aceleyle, "İçeri girebilir miyim? Konuşmamız gerek," dedi.

Vitali yanında biriyle içeri girerken, diğerleri dışarıda bekledi. Vitali'nin yanındaki uzun boylu, altmışlarında, gümüş renkli saçlarıyla zarif biriydi. Etrafa tepeden bakan bir hali vardı, gülümsemedi, konuşmadı. Vitali, "Bill, bütün bunların o bulduğun kâğıtlarla ilgili olduğunu anlamışsındır..." dediğinde, kabaca araya girdi.

— Bay Massey, adım Donahue. CIA'da bölüm başkanım.

Bob bize ona söylediklerinizi anlattı. Elinizdeki belgeleri görebilir miyim lütfen?

Kâğıtları uzattım.

Bembeyaz oldu, "Bunlar kopya."

Donahue'nun ses tonu açıklama ister gibiydi. Yüzüne baktım.

— Orijinaller güvenli bir yerde.

Donahue'nun yüzünde bir kas oynadı, birden ciddileşti, fotokopileri uzun uzun okumadan önce Vitali'ye baktı. Sonunda, yüzü endişeli, oturdu.

— Bay Massey, bu kâğıtlar CIA'nın malı.

— Babama aitti. O CIA için çalıştı.

Donahue'nun sesi kararlıydı, "Bay Massey, bu konuda sabaha kadar tartışabiliriz; ama elinizdeki kâğıtlar hâlâ çok gizli. Çok gizli oldukları için de, hükümet malı."

— Aradan kırk yıl geçti...

— Fark etmez. Gizlilik hâlâ geçerli. O kâğıtlardaki hiçbir şey hiçbir zaman açıklanmayacak. O dosyada sözü edilen operasyon son derece gizli ve hassas bir operasyondur. Bu kelimelerimin anlamını yeterince vurgulayamam. Orijinaller, lütfen...

— Sizinle bir anlaşma yapalım.

— Anlaşma falan yok, Bay Massey, lütfen, orijinaller, dedi Donahue.

İtilip kakılmamakta kararlıyım, "Beni dinleseniz iyi olur, Donahue. Babam kırk yıldan fazla bir süre önce öldü. Nerede, ne zaman, hatta nasıl öldüğünü hiçbir zaman öğrenemedim. Karıştığı bu Kar Kurdu Operasyonu'nun ne olduğunu ayrıntılarıyla öğrenmek istiyorum."

— Söz konusu bile olamaz.

— Gazeteciyim. Bu kâğıtları yayımlatabilir, bir makale yazabilir, araştırma yapabilir, o zamanlar CIA'da çalışanlardan bunu hatırlayan olup olmadığını soruşturabilirim. Ortaya çıkacaklar sizi de şaşırtır.

Donahue yine bembeyaz oldu, "Size garanti veririm ki ülkede hiçbir gazete şu anda tartıştığımız konuda tek bir kelime bile yayımlamayacaktır. CIA buna izin vermez. Araştırmalarınız da sizi hiçbir yere götürmez."

Donahue bu kadar iddialıydı.

Yüzüne baktım, "Demek demokrasi bu. Demek ki burada yayımlatamam," dedim, "Ama yurtdışında, denetleyemeyeceğiniz gazeteler vardır."

Donahue konuşmadı, kaşlarını çattı, kafasının hızla çalıştığını görebiliyordum.

— Ne istiyorsunuz, Massey?

— Bu soruların cevabını. Gerçeği bilmeyi istiyorum. Babamla o operasyonda görev almış olanları da görmek istiyorum, kim hayatta kalmışsa, onu.

— İşte bu imkânsız. Hepsi öldü.

— Herhalde hepsi değil. Hayatta kalanlar olmalı. Kâğıtlar daki o dört isimden. Alex Slanski. Anna Horev. Henri Lebel. İrena Dezov. Ya da her kimlerse. İkinci elden bir rapor falan da olmaz. Bana istediğinizi anlatabilirsiniz. Kanıt istiyorum. Kanlı canlı kanıt. Babamı tanıyan, operasyonu bilen, babamın nasıl öldüğünü anlatabilecek biriyle konuşmak istiyorum. Bir de, dedim kararlı bir sesle.

Cesedine ne oldu, öğrenmek istiyorum.

Bu kez Donahue'nun rengi gerçekten soldu, "Babanız Washington'da gömüldü."

— Bu kahrolası bir yalan, bunu siz de biliyorsunuz. Elinizdeki kâğıtlara bir bakın, Donahue. Son sayfada bir tarih var. 20 Şubat 1953, babamın el yazısıyla. Sizler bana babamın o gün Avrupa'da öldüğünü söylediniz. Mezar taşında da aynı tarih var, 20 Şubat. Aptal olabilirim; ama ölüler mektup yazmaz, eğer Lazarus değilse. Üstelik Lazarus olsalar da, aynı anda iki değişik yerde bulunamazlar. CIA babamın yurtdışında öldüğünü söyledi, oysa öldüğünü söyledikleri gün o burada, kendi evindeydi. Size bir şey söyleyeyim mi? Babamı gömdüğünüze bile inanmıyorum. Elinizde ceset olduğuna da. O yüzden bana yüzünü hiç göstermediniz, o uzun süre suda kalma numarasına sığındınız. O zaman çocuktum, babamın cesedini göstermemelerinin nedenini sorgulayamazdım. Ama şimdi sorguluyorum. Babam intihar etmedi. Boğulmadı. Kar Kurdu Operasyonu'nda öldü, değil mi?

Donahue'nun tebessümü belli belirsizdi, "Bay Massey, bence burada hem düş gücünüzü zorluyorsunuz hem de gereğinden fazla sinirlisiniz."

— Öyleyse daha fazla düş kurmayalım. Avukatımla görüşmek, cesede otopsi yaptırmak istiyorum. Tabut açıldığında, içindekinin babam olmayacağından eminim. O zaman başınız gerçekten belaya girecek, Donahue. Sizi ve üstlerinizi mahkemeye sürükleyip açıklama isteyeceğim.

Donahue cevap vermedi, kıpkırmızı oldu. Ya gerçekten sarsılmıştı ya da onunla böyle konuşulmasına alışık değildi. Destek arar gibi Vitali'ye baktı, ancak Bob orada, sanki derin bir şoktaymış gibi, sanki aptallaşmış ya da adamdan korkar gibi ya da her ikisi, öylesine oturup kalmıştı.

Sonunda Donahue ayağa kalktı, sanki bana vurmak istermiş gibi baktı, "Bir şeyi iyi anlamanızı istiyorum, Massey. Dediğinizi yapın, boğazınıza kadar derde batarsınız."

— Kimden gelen dert?

Donahue cevap vermedi, yüzüme bakmaya devam etti.

Gözlerimi ayırmadım, daha barışçı bir yaklaşım denedim.

— Eğer babamın başından gerçekten geçenleri anlattıysanız, bunun kime zararı dokunur? O zaman orijinalleri size vermeyi kabul ederim. Eğer bütün bunlar dediğiniz kadar gizliyse, duyduklarımı kimseye anlatmayacağıma dair bir kâğıt da imzalarım. Üstelik bana dertten falan da söz etmeyin, Donahue. Babamın nasıl öldüğünü bilmemek, onun intihar ettiğini duymak bana kırk yıl boyunca yeterince acı ve derde mal oldu. Donahue'ya kararlılıkla baktım. İnanın bana, eğer biri bana gerçekleri söylemezse, dediğim gibi davranacağım.

Donahue içini çekti, dudaklarını büzdü, bana öfkeyle baktı, "Telefonunuzu kullanabilir miyim?"

— Dışarıda, holde. Girerken yanından geçtiniz.

Donahue, "Sanırım bu aşamada konunun benim denetimimden tamamen çıktığını söylemem gerekecek. Şimdi bir telefon görüşmesi yapacağım, Bay Massey," dedi, "Konuşacağını kişinin bir başkasıyla

konuşması gerekecek. İsteklerinizi kabul etmemiz için, ikisinden de onay almamız şart."

Yüzüne baktım, "Kimi arayacaksınız?"

— Amerika Birleşik Devletleri Başkanını.

Tepki gösterme sırası bana gelmişti, "Peki, o kimi arayacak?"

— Rusya başbakanını.

Yağmur dinmiş, bulutların arasından çıkan güneş, Novodeviçiy Manastırının altın kubbelerinde yansımaya başlamıştı.

Yerdeki iki mezara, babaminkine ve onun yanındaki aşınmış, yıpranmış taşa baktım.

İkinci mezar taşında bir yazı, bir işaret yoktu, bugüne kadar babamın mezar taşı gibi dümdüzdü.

Rus mezarlıklarında aile ve yakınlar için sandalyeler vardır. Oraya oturulur, votka içilir, gidenlerle konuşulur. Oysa bu mezarların yanında iskemle yoktu, topraktakiler unutulmuş, mezarların çevresini ot ve çalı bürümüştü.

İkinci mezarın kime ait olduğunu merak ettim; ama merak etmenin bir yararı yoktu, yine de içimden bir ses, bu işaretsiz basit taşın altında yatanın, babamın ölümüyle bir ilgisi olduğunu söylüyordu.

Bildiğim o kadar az, öğrenmek istediklerim o denli çoktu ki. Anna Horev'in anlatmasını umuyordum.

Mezarlık kapısına kadar yürüyüp bir taksi buldum, Sıcak, kalabalık Moskova sokaklarından geçip otele döndüm, beklemeye başladım. Yatağıma uzanıp gözlerimi kapadım; ama uyuyamadım.

Yağmur gitmiş, sıcaklık rüzgârsız göğü bir bulut gibi kaplamıştı.

Babamın sırrını öğrenmek için kırk yıldan fazla beklemiştim.

Birkaç saat daha beklemenin lafı mı olurdu?

Güneş, Swallow Hills'te, Moskova Irmağı'na hâkim büyük ahşap evlerin bahçelerindeki coşkun çiçeklerin tepesinde parılıyordu.

Adres, çar zamanından kalma eski büyük villalardan biriydi. Beyaz çitle çevrelenmiş, tahta pancurlarıyla bahçenin dibinde, yoldan uzak büyük bir villa.

Taksi beni kapının önünde bıraktı, kapıya doğru yürüdüğümde, nöbetçi kulübesinin yanında duran sivil giyimli iki İsrailiyi gördüm. Pasaportumu incelediler, elimdeki orkide buketini aradılar, sonra

içlerinden biri telefon etti, kapıyı açıp içeri girmeme izin verdi.

Zili çaldığımda, şaşırdım. Kapıyı genç bir kadın açtı. Daha yirmilerinin başındaydı, bir blucin ile kazak giymişti. Yüzü yanık, saçları kapkaraydı.

İngilizce konuşmaya başladığımda dostça tebessüm etti:

— Bay Massey, lütfen içeri gelin.

Ayak seslerimizin yankılandığı serin bir mermer holde onu izledim.

Beni villanın arka tarafına götürdü. Bahçe bir renk cümbüşü içindeydi; ama etraf parlak Moskova güneşi altında biraz harap görünüyordu. Duvarlar çatlak çatlaktı, her yerin sanki iyi bir boyaya ihtiyacı var gibiydi.

Kızın peşinden, bir masanın yanında yaşlı bir kadının oturduğu kameriyeye doğru yürüdüm. Uzun boylu ve zarıftı, yıllara iyi dayanmış keskin hatlı ve orantılı bir yüzü vardı.

Altmışlarının sonlarında olmalıydı; ama yaşını göstermiyordu. Dikkati çekecek kadar güzeldi. Çıkık elmacıkkemikli yüzünde belli belirsiz bir Slav etkisi vardı, saçları tamamen kırılmış olmasına rağmen, on yaş daha genç gibiydi, ince vücudunu saran sade bir siyah elbise giymiş, güneş gözlükleri takmış, boynuna beyaz bir eşarp bağlamıştı.

Ayağa kalkıp elini uzatmadan önce, uzun uzun yüzüme baktı.

— Bay Massey, sizi tanıdığımı memnun oldum.

Elini sıktım, orkideleri uzattım.

— Sadece merhaba demek için. Rusların çiçekleri çok sevdiklerini söylemişlerdi.

Gülümsedi, çiçekleri kokladı, "Çok nazıksınız. Bir şey içer miydiniz? Bir kahve? Biraz konyak?"

— Bir konyağı reddedemem.

— Rus konyağı? Yoksa bir Amerikalı için çok mu sert olur?

— Hayır, olmaz.

Genç kız kenardaki içki tepsisine gitti, bana bir kadeh doldurup uzattı.

Kadın orkideleri kahve sehпасının üzerine bıraktı ve, "Teşekkür ederim, Rachel," dedi, "Şimdi bizi yalnız bırakabilirsin." Genç kız uzaklaşınca, "Torunum," dedi. Genç kızın burada bulunuşunu açıklamak istercesine, "Benimle birlikte geldi Moskova'ya." Tekrar gülümsedi, "Ben Anna Horev'im; ama bunu herhalde biliyorsunuzdur."

Masadaki paketten bir sigara uzattı, aldım. Kendi de bir tane aldı, ikimizin sigarasını da yaktı, sonra

uzaklara, manzaraya daldı. Benim ona baktığımın farkındaydı sanırım; ama erkeklerin bakmasına alışmış olmalıydı.

Gülümseyip bana döndü, "Evet, Bay Massey, duydum ki çok inatçıymışsınız."

— Sanırım gazetecilikten gelme bir alışkanlık.

Güldü, neşeli bir gülüştü, sonra sordu, "Öyleyse benim hakkımda bildiklerinizi anlatın."

Konyağı yudumladım, "Bir hafta öncesine kadar, hemen hemen hiçbir şey. Bir hafta önce hayatta olduğunuzu ve İsrail'de yaşadığınızı öğrendim."

— Hepsi bu mu?

— Yok, dahası var tabii.

Eğleniyor gibiydi, "Lütfen devam edin."

— Kırk yıldan fazla bir süre önce, ömür boyu mahkûm edildiğiniz bir Sovyet kampından kaçtınız. Kar Kurdu adlı son derece gizli bir CIA operasyonundan hayatta kalan tek kişisiniz.

— Anlaşılan Langley'deki dostlarımız size gereken bilgileri vermiş. Gülümsedi. Devam edin.

Sırtıma yaslanıp yüzüne baktım, "Bana neredeyse hiçbir şey anlatmadılar. Sanırım anlatma işini size bırakmak istediler. Bana sadece babamın Washington'da değil, Moskova'da isimsiz bir mezarda gömüldüğünü söylediler. Vatanına hizmet ederken öldü, ölürken da yanında siz vardınız."

Devam etmemi istercesine başını salladı.

— Bazı kâğıtlar buldum. Sakladığı eski kâğıtlar.

— Söylediler.

— O kâğıtlarda sık sık görülen dört isim vardı. Sizininki. Ve üç başka isim. Alex Slanski, Henri Lebel, İrena Dezov. Sayfalardan birinin dibine yazılı bir şey vardı, en son satırda, "Eğer yakalanırlarsa, Tanrı hepimizin yardımcısı olsun." Bu konuda bana yardımcı olabileceğinizi umuyordum.

Uzunca bir süre bir şey söylemedi, koyu güneş gözlüklerinin ardından yüzüme baktı. Gözlüklerini çıkardığında, gözlerini gördüm. Büyük, koyu kahverengi ve çok güzel gözlerini.

Sordum, "O satırın sizin için bir anlamı var mı?"

Tereddüt etti, "Evet, bir anlamı var," dedi, gizemle. Bir süre konuşmadan kaldı, sonra başını çevirdi. Bana döndüğünde, sordu, "Başka ne biliyorsunuz?"

Koltuğuma yaslandım, "Bulduğum şu dosya kapağı. Görmek ister miydiniz?"

Anna Horev evet anlamında başını salladı. Cebimden fotokopi sayfasını çıkarıp uzattım.

Kâğıda birkaç saniye boyunca baktı, sonra usulca masanın üzerine koydu.

Gözlerimi kâğıda çevirdim. Daha önce o kadar çok okumuştum ki baştan bakmam gerekmiyordu.

"KAR KURDU OPERASYONU.

GÜVENLİK, MERKEZİ HABERALMA ÖRGÜTÜ, SOVYETLER BÖLÜMÜ.

ÖNEMLİ: BÜTÜN DOSYALAR VE OPERASYONLA İLGİLİ BÜTÜN AYRINTI NOTLARI, KULLANILDIKTAN SONRA YOK EDİLECEKTİR. TEKRAR EDİLİYOR YOK EDİLECEKTİR.

ÇOK BÜYÜK GİZLİLİK. TEKRAR EDİLİYOR, ÇOK BÜYÜK GİZLİLİK."

Yüzüme baktığında, gözlerinden duyguları okunmuyordu.

— Demek bu kâğıdı ve diğerlerini okuyup babanızın intihar etmediğini, sana söylendiği tarihte de ölmediğini anladığınızda, belki de ölümünün ardında başka şeyler de vardır, diye düşünüp cevapları mı aradınız?

— Bana bir anlaşma önerildiğinde. Eğer orijinaleri teslim etmiş olsaydım bazı cevapları alabilecektim, üstelik de babama gerektiği gibi bir cenaze töreni yapıldığında, orada bulunacaktım. Yine de konunun son derece gizli olduğunu söylediler, bu gizliliğe uyacağıma söz verdiğim bir belge imzalamak zorunda kaldım.

Sigarasını tablaya bastırdı, biraz eğlenmiş gibi, "Evet, Langley'deki arkadaşlarınızın hepsini iyi tanıyorum, Bay Massey," dedi.

— Öyleyse her şeyin size bağlı olduğunu, sorularımın cevaplarını verip vermemenin size bırakıldığını da biliyorsunuz.

— Yani?

— Babamın ölümünün gerisindeki gerçek. Kar Kurdu hakkındaki açık ve seçik gerçek, babamın Soğuk Savaş'ın en kızgın noktasında, Moskova'da bir mezarlıkta gömülmesiyle ilgili gerçek.

Cevap vermedi, ayağa kalkıp verandaya doğru yürüdü.

Koltuğumda öne doğru oturdum, "Benim görebildiğim kadarıyla babam son derece gizli bir şeye karışmış, insanların şimdi bile bahsetmekten çekindikleri bir şeye. Ben sadece bir gizlilikten söz etmiyorum, son derece olağandışı bir şeyden bahsediyorum."

— Neden olağandışı?

— Çünkü Langley'de konuştuğum insanlar, kırk yıl sonra bile gerçeği gizlemeye çalıştı. Çünkü babam

bu operasyona karıştığında, Ruslar ve Amerikalılar birbirlerini yok etmenin hesabını yapıyordu. Siz de hayatta kalan, bana yardım edebilecek tek insansınız. Babama ne olduğunu bilen belki tek insan. Yüzüne baktım. Haksız mıyım?

Konuşmadı, ona bakmayı sürdürdüm.

— Size bir şey söyleyebilir miyim? Babamı kırk yılı aşkın bir süre önce kaybettim. Konuşacak, sevgi gösterecek bir baba olmadan geçen kırk yıl... Sanki uzun süre hayatımda kocaman bir boşluk vardı, sonunda yavaş yavaş özleme dönüştü. İntihar etmiş olduğu yalanıyla yaşamamı istiyorlardı. Oysa siz, siz gerçekten neden ve nasıl öldüğünü biliyorsunuz. Üstelik bana bir açıklama borçlu olduğunuzu düşünüyorum.

Cevap vermedi, düşünceli gözlerle bana baktı.

Devam ettim, "Bir sorum var. Benimle neden başka herhangi bir yerde değil de, Moskova'da buluşmak istediniz? Bana bu ülkeden kaçtığınızı söylemişlerdi. Neden geri döndünüz?"

Anna Horev bir an düşündü, "Galiba bunun en basit açıklaması, babanızın cenaze törenine katılmayı çok istemiş olmam, Bay Massey, sonra bunun sizin özel işiniz olduğunu düşündüm. O zaman buraya gelmek, yapabileceğim en iyi ikinci şeydi." Durakladı, "Kaldı ki, mezarını hiç görmedim. Bu da içimdeki eksikliklerden biriydi."

— İkinci mezar, hani babamınkinin yanında, işaretsiz taşı olan mezar. O mezar kimin?

Yüzünde derin bir üzüntünün izleri görüldü, sonra, "Çok cesur birinin. Gerçekten olağanüstü birinin," dedi.

— Kim?

Başını uzaktaki kente, Kremlin'in duvarlarına çevirdi, sanki karar vermeye çalışıyordu, sonunda dönüp bana baktı. Birdenbire yumuşamış gibiydi, kısa bir süre masadaki çiçeklere baktı.

— Babanıza çok benzediğinizi biliyor muydunuz? O iyi biriydi, çok iyi biri. Söylediğiniz her şey de doğru. Durdu. Haklısınız. Tüm bu acılar ve bu sessizlik bir açıklamayı hak ediyor. Burada bulunmamın nedeni de bu. Yosif Stalin hakkında ne biliyorsunuz, Bay Massey?

Beklenmedik sorusuna şaşırdım, birkaç saniye gözlerimi ondan ayıramadım. Omuzlarımı silktim, "Başkalarının bildiğinden çok fazla bir şey değil. Sanırım bazıları için bir tanrı, bazıları için de şeytanın ta kendisiydi. Bu çitin hangi yanında olduğunuza bağlı. Ama herhalde bu yüzyılın en büyük despotlarından biri. En az Hitler kadar, belki de daha çok insanın ölümünden sorumlu olduğu söyleniyor. Savaştan sekiz yıl sonra, beyin kanamasından öldü."

Anna Horev hayır anlamında başını şiddetle salladı, "Yirmi üç milyon kurban. Savaşta onun aptallığı yüzünden ölenleri saymazsak. Kendi halkından öldürdüğü yirmi üç milyon kişi. Erkek, kadın, çocuk. Katledildiler. Vuruldu ya da tarihin yetiştirdiği en acımasız adamlardan biri tarafından, Nazilerin bile düşleyemeyeceği kadar kötü kamplara gönderildiler."

Sesindeki ani hiddete Şaşırmış, koltuğuma dayandım.

— Anlamıyorum. Bütün bunların, bizim konumuzla ne ilgisi var?

— Çok ilgisi var. Stalin öldü, evet; ama tarih kitaplarının yazdığı gibi değil.

Birkaç saniye boyunca, Şokun etkisinin geçmesini bekledim. Anna Horev'in yüzü son derece ciddiye,
"Size anlatacağım hikâye uzun zaman öncesine, İsviçre'ye dayanıyor."

Birden gülümsedi, "Biliyor musunuz?" dedi, "Kırk yıldan beri bunları ilk kez size anlatıyorum."

Geçmiş

Birinci Bölüm

1952

İkinci Kısım

**Luzern,
İsviçre,
11 Aralık**

Bütün yıl boyunca Avrupa'daki tüm haberler kötüydü.

Almanya'da geçmiş, 1940 Katyn Katliamı'nın görülmeye başlanacağı bir Nürnberg duruşmasıyla yeniden canlanmak üzereydi. Küçük bir Polonya kasabasının dışında toprağın altından her birinin elleri bağlı, küçük çaplı tabanca kurşunuyla vurulmuş, bir zamanlar Polonya ordusunun kremasını oluşturan dört bin ceset çıkarılmıştı.

Aynı yıl Fransızları bir Viet Minh saldırısıyla baş başa bırakmış, Kore'de kanlı savaşlar görülmüş, Kremlin, Batı Berlin ile çevresindeki Sovyet bölgesi arasına bir Demirperde indirerek savaş sonrası barışın uzun ömürlü olmadığı işaretini vermişti.

Öte yandan, İngiltere'de hâlâ savaş dönemi istihkak düzeni hüküm sürüyordu, Eva Perón ölmüştü, Amerikan başkanlık seçimlerinde Cumhuriyetçi Dwight D. Eisenhower, Demokrat rakibi Adlai Stevenson'u geride bırakmıştı, Hollywood'un karanlık ve üzüntülü dünyaya tek armağanı, Marilyn Monroe adlı bir yıldız adayının sanat dünyasına girişiydi.

O soğuk Aralık sabahında eski İsviçre kenti Luzern'in dışındaki ormanı arşınlayan Manfred Kass için bütün bunların bir önemi yoktu. Daha henüz bilmiyordu; ama o gün hem bir başlangıç hem de bir son olacaktı.

Manfred Kass, kentin eski mahallesindeki aile fırınında gece vardiyasında çalışıyordu. O cumartesi sabahı işini saat yedide bitirmiş, vardiyadan sonra evine dönmek yerine tavşan avına çıkmayı tercih etmişti. Karısı onun gece çalışmasından nefret ettiğinden beri, hafta sonlarında tavşan avına çıkmayı bir alışkanlık haline getirmişti. Hilda Kass sabahları pek sevimli olmazdı, üstelik hafta sonlarında da geç saatlere kadar uyumaktan hoşlanırdı. Böylece evdeki huzuru korumak için kocası cumartesi sabahları Luzern'in batısındaki Gütschwald ormanlarında tavşan avına gitmeye başlamıştı.

Kass, eski siyah Opel'ini ormanın girişinin karşısındaki, yolun kenarına park ettiğinde hava ışımak üzereydi. Arabanın arka koltuğundaki battaniyenin altından kırma tüfeğini çıkardı. On ikilik bir Mansten, eskimekle birlikte hâlâ güvenilir bir silahtı. Arabadan indi, kapıları kilitledi, tüfeğe bir fişek yerleştirdi; ama namluyu kırık bıraktı. Av ceketinin ceplerine avuç avuç saçma doldurdu, daha sonra ormana doğru yürümeye başladı.

Kass otuz iki yaşında, beceriksiz görünümlü biriydi. Hafifçe topallayan, bu şekliyle güç yürüyor izlenimi verirdi. Beceriksizlik ta çocukluğuna dayanıyordu; ama topallama on bir yıl öncesinin, Kiev Savaşı'nın anısıydı. Almanya'da doğmuş olmasına rağmen, Kass'ın hayattaki en büyük amacı Hitler ordusuna yazılmak değildi. Savaştan önce Luzern'e göç etmeyi, orada karısının amcasının fırınında çalışmayı kararlaştırmıştı; ama geç kalmıştı, hayatında çok kez olduğu gibi, yine geç kalmıştı.

— İnan bana, Hilda, demişti, savaş rüzgârları esmeye başlayıp karısı zaman geçirmeden İsviçre'ye kaçmalarını önerdiğinde. Savaş mavaş çıkmayacak, *liebchen*.^[1]

İki gün sonra Hitler Polonya'ya girdi.

Kass daha birçok başka şeyde de yanıldı. Rusya seferinin başlangıcında, ön cepheye gönüllü yazılmak gibi. Alman ordusunun Ukrayna steplerinden böylesine rahat geçmesi, Ruskilerin salak ve pis köylüler olması, Kass'ta onlara karşı savaşın kısa ve keyifli olacağı yanılgısını oluşturmuştu.

Bir konuda haklı çıktı, Karşılaştığı Ruskiler genellikle salak ve pis köylülerdi. Ancak diğer taraftan da acımasız savaşçıydılar. Ama içlerinden en acımasızı, Rusya kışıydı. O kadar soğuktu ki işediğinizde donmuş sidiğinizi parmağınızla kırmanız gerekirdi. Stepleri süpürüp gelen Baltık ve Sibiryâ rüzgârları o kadar keskindi ki çöküp ıkınmanızdan saniyeler sonra yerdeki bokunuz beton gibi olurdu.

Kass bokunun donduğunu ilk gördüğünde, kahkahalarla gülmüştü. Oysa gördüğü hiç de gülünecek bir şey değildi. Donmuş beton katılığındaki pisliğe süngüsüyle dokunurken, keskin nişancının kurşununu yedi. İki yüz metreden açılan bir ateşti, mermi çıplak kıcının sağ tarafına saplandı.

Kurşunu atan Ruski bir kahkaha atmış olmalı. Kass pek gülemedi, üç hafta sonra topallayarak bir sahra hastanesine gitti, bir daha da topallamaktan kurtulamadı.

Manfred Kass hata yapmaya alışkındı.

O Aralık sabahı Luzern dışındaki ormanda yapacağı, hayatının en büyük hatası olacaktı.

Ormanı oldukça iyi biliyordu. Hangi patika nereye götürür, en iyi tavşan yuvaları nerededir, falan. Tavşanlardan, haftada altı gün pişirdiği taze ekmeğin yanına çok iyi giden nefis bir güveç yapabiliyordu. Ormanda yürürken yemeği düşünmek ona açıklığını hatırlattı, ormanın içindeki açıklığa yaklaşırken kırmasını düzeltti.

Işık oldukça iyiydi, ortalık giderek aydınlanıyordu. Toprağın hemen üzerinde, hafif sulu bir pus vardı. Kusursuz bir aydınlık değildi; ama olan biteni görmeye izin verecek kadardı.

Manfred Kass şiddetli ölümün yabancısı değildi –karlı Rus steplerinde yeterince ölüme tanık olmuştu– ama görecektik olduğu, kabul edeceğinin de ötesindeydi. Korkunçtu.

Dikkatli adımlarla açıklığa doğru yürürken, sesleri duydu. Durdu, tıraşı uzamış çenesini sıvazladı. O zamana kadar bu saatlerde ormanda kimseye rastlamamıştı, duyduğu sesler merakını uyandırdı. Birdenbire cuma gecesini Luzern'de gece kulüplerinde geçirmiş, sevişmek için ormana gelmiş bir çiftle karşılaşacağını sandı, "Ara sıra böylelerine rastlanılabilir," diye düşündü. Oysa yolda park edilmiş bir otomobile rastlamamış, patikada da bisiklet izi falan görmemişti.

Kass ağaçların arasında, açıklığın kıyısına doğru yürürken, gözleri fal taşı gibi açıldı, olduğu yere mihlanıp kaldı.

Ormandaki açıklığın ortasında, koyu renk paltolu ve şapkalı bir adam duruyordu. Elinde bir tabanca

vardı. Kass'ı asıl şaşırtan, hatta başını döndüren ise tabancanın yöneldiği noktada, yerde, ıslak otların üzerinde, elleri ve ayakları bağlı, yüzleri korkudan bembeyaz bir erkekle küçük bir kız görmesiydi.

Kass geriye bir adım atarken karnı guruldadı, tüm vücudundan buz gibi ter boşandı. Yerde diz çökmüş adam acıklı hıçkırıklarla ağlıyordu. Orta yaşlardaydı, yüzü acı verecek kadar zayıf ve hasta gibi solgundu, Kass gözlerinin altındaki morartıdan ve ellerindeki yaralardan adamın vahşice dövüldüğünü anladı.

Çocuk da ağlıyordu; ama ağzına tıkanan beyaz kumaş parçasının uçları ensesinde, uzun siyah saçlarının üstünde düğümlenmişti, "Olsa olsa on yaşında," diye düşündü Kass, yüzündeki korkuyu ve acıyı görünce, tüm vücudu dehşetten titremeye başladı, kusmak istedi.

İşte o anda Kass'ın öfkesi kabardı, damarlarındaki artık buz değil, kaynar bir sıvıydı, çünkü ölümlerini beklerken diz çökmek zorunda kalmış adamın ve kızın görünüşünde insanı isyan ettiren bir şeyler vardı.

Ayaktaki adama baktı. Tabancanın ucunda ince, uzun bir susturucu görünüyordu; ama Kass bulunduğu yerden adamın yüzünü seçemedi, sadece profilden görebiliyordu. Yine de adamın sol gözünden çenesine kadar inen parlak kırmızı yara izini gördü, solgun yüz üzerindeki iz o derece parlaktı ki, sanki biri boyalı bir fırçayla çizmiş gibiydi.

Adam yerde, otların üzerindeki adamla konuşuyordu, yerde diz çökmüş olanı hıçkırıklardan fırsat buldukça ayaktakine yalvarıyordu. Kass söylenenleri duymuyordu; ama ayaktakinin dinlemediğinin, kendisinin de kısa süre sonra bir infaza tanık olacağına farkındaydı.

İnfaz gerçekleşti. O kadar ani ve çabuktu ki, Kass tepki gösterecek zaman bile bulamadı.

Yaralı yüzlü adam tabancasını diz çökmüş olanın alnına kadar kaldırdı. Silahtan kuru bir öksürük sesi duyuldu. Namludan çıkan kurşun adamın kafatasını parçaladı, vücudu sarsıldı ve otların üzerine yığıldı.

Kız, gözleri hayvani bir korku içinde, tıkcacının altından çığlık attı.

Kass yutkundu, o da çığlık atmak istedi, yüzünden inen buz gibi ter damlalarını hissetti. Yüreğinin korkudan patlamasından korktu. Arkasını dönmek, koşmak, bundan sonra olacakları görmemek istiyordu; ama işte o anda elindeki tüfeğin farkına vardı, hemen bir şeyler yapmazsa kızın da öldürüleceğini anladı.

İnfazcı tabancanın namlusunu kızın şakağına dayayıp tetiğe basmaya hazırlanırken, kızın çırpındığını gördü.

Kass tüfeğini doğrulturken, boğuk sesle bir sesle haykırdı, "Dur!"

Ona dönen, hayvani ve sert bir yüzdü. Yaralı yüzlü adam Kass'a soğuk soğuk baktı, ince dudakları sanki yüzüne usturayla açılmış gibiydi. Gözleri bir bakışta her şeyi taradı, sağdaki ve soldaki ağaçlara gitti, tekrar Kass'ın üzerine çivilendi, düşmanını tartıyordu; ama gözlerinde korkudan en ufak

bir iz bile yoktu; sanki ölümlle karşılaşmaya, ölüm saçmaya alışık biri gibi.

Kass ürpertiler arasında bağırdı, "Dur, beni duydun mu? O silahı yere bırak!"

Kendi çıplak sesindeki korkuyu duydu, karşısındaki yana dönüp tabancasından yeni bir kuru öksürük sesi çıkartırken, tetiğe basacak zaman bulamadı. Kurşun Kass'ın sağ çenesine çarptı, kemiği ve dişleri parçaladı, eti yardı, kafasını geriye, bir ağacın gövdesine vurdu, tüfeği elinden düşürdü.

Kass acıyla bağıırken adamın yerdeki çocuğun kafasına ateş ettiğini, küçücük vücudun sarsılıp kıvrıldığını gördü.

Kass ağaçların arasına daldı; ama adam peşine düşmüştü bile. Kass parçalanmış çenesinin acısına aldırmaksızın ağaçlar arasında koşarken tek düşüncesi, ormanın girişinde bıraktığı arabasına yetişmektir.

Daha elli metre, ağaçların arasından Opel'i görüyor, peşinde, ormanda koşan adamın ayak seslerini duyuyordu.

Bin metre gibi elli metre, Kass bir eli kanlı çenesinde, bir çılgın gibi koşuyor, tüm vücudu hayatta kalma savaşının verdiği sıcaklıkla ateşlenmiş gibiydi, küçük kızın vahşice infazının görüntüsü de onu korkunç bir kâbus gibi mahmuzluyordu.

— Yalvarırım Tanrım.

Otuz metre.

— Yalvarırım.

Yirmi.

On.

— Tanrım.

Yalvarıyorum.

Ağaçların arasında bir kurşun vınladı, solundaki kütüklerden kıymıklar kopardı.

— Göklerdeki İsa Efendimiz.

İşte o an ormandan çıktığını anladı.

Opel'in yarana varıp kapısını açtığında, adamın da ormandan çıktığını gördü.

Kass onu vuran kurşunu duymadı; ama sırt kaburgalarının arasına dağlanmış bir bıçak gibi saplanan acıyı hissetti. Darbe onu ileriye, Opel'in kaputunun üzerine fırlattı. Bağırdı, arabadan kayarken, kanlı yüzünü çevirdi ve adamın tabancasını doğrulttuğunu gördü.

Yeniden bağırap elleriyle gözlerini kapadı.

İlk kurşun sağ elini delip sol gözünün arkasından çıktı, göz sinirini parçalayıp onu kör etti. Acıyla bağırap arabanın kaputundan yere düşerken yaralı yüzlü adam yürüdü, sakince tabancasını doldurdu ve namluyu doğrulttu. Son kurşun beynini dağıttı, kafatasının öbür yanından çıktı. Kass daha yere düşmeden öldü.

Ormandaki cesetler iki gün sonra bulundu.

Yine Kass gibi biri, başka bir avcı; ama yanlış yerde yanlış zamanda bulunmayan, daha şanslı biri. Çocuğun cesedini gördüğünde, kustu.

Kızın güzel yüzü, beyaz ve donmuştu. Kafasındaki yaranın çevresi ve ensesinin bir bölümü orman hayvanlarınca didik didik edilmişti.

Luzern Cinayet Masası'nın en katı uzmanları bile bunun şimdiye kadar gördükleri en vahşi cinayet olduğunu söylediler. Özellikle, öldürülmüş bir çocuğun cesedinde her zaman acıklı ve vahşi bir yan vardır.

Daha sonra yapılan tıbbi ve patolojik araştırmalar, kızın on, on iki yaşlar arasında olduğunu gösterdi. Tecavüze uğramamıştı; ama bacaklarında, kollarında, göğsünde ve bacaklarının arasında önemli morartılar vardı, bu çürükler de öldürülmeden birkaç saat önce vahşice dövüldüğünü gösteriyordu. Yanında yatan adam cesedi de öyle. Her iki ceset Luzern polisi morgundaki soğuk hava deposuna kaldırıldı.

Kimliği belirlenebilen tek ceset Manfred Kass'inki oldu. Cüzdanında bir sürücü ehliyeti ve bir tüfek ruhsatı bulundu, bileğinde de arka kapağında "Hilda'dan Manny'ye sevgilerle," kazılmış bir saat taşıyordu.

Polis fırın işçisinin cuma gece vardiyasından sonra ava çıktığını öğrendi, bundan da bir rastlantı sonucu adamla çocuğun öldürülmesine tanık olduğu, tanıklığını da hayatıyla ödediği sonucunu çıkardı.

Adamla çocuğun neden öldürüldüğünü, kim olduklarını kimse bilmiyordu; ama İsviçreliler özel yöntemlerle çalışmaya giriştiler.

Havaalanları ve sınır noktaları alarma geçirildi; ama bunun bir yararı olmadı, çünkü İsviçre polisi kimi aradığını bilmiyordu, katilin neye benzediğini de. Ama ormandaki ayak izlerinden katilin tek bir erkek olduğunu çıkardılar, Kass'ın, adamın ve çocuğun aynı otuz sekizlik tabancadan çıkan kurşunlarla öldüğünü belirlediler. Bu gibi tabancaların savaş sonrası Avrupası'nda kolaylıkla bulunur silahlardan olduğunu düşündüler.

Ama katilden ya da katilin kimliğinden en ufak bir iz bile yoktu.

Bir ay sonra bile morgdaki iki cesedin kimliği hakkında bilgi bulunamadı, kayıp kişiler ile cesetler arasında bağlantı kurulamamıştı. Her ikisinin üzerinde de belgeye rastlanmamıştı, ikisi de herhangi

bir Avrupa mağazasından alınabilecek elbiseler giymişti. Çocuğun elbisesi ve iç çamaşırları Paris'te büyük bir mağazadan alınmıştı, erkeğinkiyse Almanya'nın en popüler hazır giyim mağazasından.

Cesetlere gelince tek ipucu, adamın sağ kolundaki soluk dövmeydi. Bileğin birkaç santim üzerinde, küçük beyaz bir güvercin.

Üçüncü Kısım

Washington, D.C,
12 Aralık

Yeni seçilmiş Başkan Dwight D. Eisenhower'ı Tokyo'dan getiren DC-6, Washington, D.C.'deki Andrews Hava Üssü'ne indiğinde saat akşamın sekizini biraz geçiyordu.

Başkanlık koltuğuna Ocak ayında oturacak da olsa, Eisenhower seçim zaferinin arkasından Seul'a giderek Uzakdoğu'daki durumu yerinde görmek, Kore'nin bataklık savaş alanlarını kendi gözleriyle değerlendirmek istemişti

Ertesi günü Başkan Harry Truman'la görüşmesi resmi bir toplantı değildi, kısa bir hoş geldiğinden sonra Truman, Beyaz Saray'ın bahçesinde yürümelerini önerdi.

Hava açık ve soğuktu, her yer kahverengi ve altın yapraklardan yumuşak bir halıyla kaplıydı, Truman, Eisenhower'ı çimlerin arasındaki patikadan götürürken gizli servis görevlileri yerlerini almıştı.

İki adam ilginç bir çift oluşturuyordu: küçük gözlüklü, papyonlu, elindeki bastonuyla tıpkı geçmişteki seleflerinden biri gibi, saygıya hak kazanmak için yumuşak sesle konuşmak ve kalın bir baston taşımak gerektiğine inanan kısa boylu başkan, onun yanındaysa bütün ömrü askerlikle geçmiş, apoletlerine beş general yıldızı takmış, dimdik duran uzun adam.

Bahçedeki meşe banklardan birinin yanına vardıklarında, Truman oturmalarını işaret etti. Maraton yarışının biraz önce bitiren biri gibi yorgun görünüyordu, güneşin altında cildi balmumu rengindeydi. Başkanlık yarışı uzun sürmüştü, yıpratıcı olmuştu, her iki adam da kampanya boyunca birbirlerine ciddiyetle saldırmıştı. Truman, Eisenhower'ı açıkça eleştirmekten geri kalmazken, tüm ağırlığını Demokrat Stevenson'dan yana koymuştu. Ama şimdi yarış bitmiş, seçmen tercihini kullanmıştı, her türlü kişisel sürtüşmenin geride bırakılması gereken döneme girilmişti.

Truman bir Havana purosunu yaktı, ağız dolusu dumanı üfleyip içini çekti, "Buradan ayrıldığım günün ertesi, ne yapacağım, biliyor musun? Uçağa binip güneye, Florida'ya gideceğim ve sıcak güneşin altında kemiklerimi ısıtacağım. Belki de biraz balık tutarım. Sanki yıllardır böyle şeyler için zaman bulamamışım gibi." Başkan, Eisenhower'ın yüzüne bakmadan önce duraksadı, sonra daha ciddi bir sesle sordu, "Bana Kore'yi anlat, Ike. Bir asker olarak, ne düşünüyorsun?"

Başkan halefine takma adıyla, West Point'e askeri öğrenci olarak girdiği gün takılan takma adıyla, hitap ediyordu. Eisenhower elini neredeyse tümüyle çıplak başında gezdirdi. Öne doğru eğilip Beyaz Saray'ın bahçesine bakarken omuz kasları gerildi, konuşmadan önce tereddüt etti, doğru sözcükleri seçmeye çalıştığı belliydi.

— Sandığımızdan daha da büyük bir problemle karşı karşıya kalacağımızı düşünüyorum, Başkan.

— Nasıl?

— Daha Avrupa'daki savaşı yeni bitirdik, neredeyse aynı ölçüde tehlikeli bir yenisinin içine

sürüklenmek üzereyiz. Hem Ruslar hem de Çinliler saldırı silahları programlarını çılgın gibi ilerletiyor, vardıkları hızın tek bir anlamı var: çatışma. Burada sözünü ettiğim, ideolojik olarak birbirine benzer, Kore'deki savaşı destekleyen bir milyardan üzerinde insan. Böylesi bir ittifakla başa çıkmamız mümkün değil. Eisenhower durakladı ve hayır anlamında başını salladı.

— Kore'de işler iyi gitmiyor, Başkan.

Truman puanlı papyonunu düzeltirken yüzü ciddileşti.

— Yani kığımız kadar timsah dolu bir bataklığa battık demek istiyorsun.

Eisenhower kendini tutamadı ve o ünlü tebessümü görüldü. Yumuşak davranışlı, eksantrik bir üniversite profesörüne benzeyen Truman'ın kullandığı sözcükler için bulunabilecek en hafif tanımlama "renkli" olabilirdi.

— Sanırım öyle, Başkan.

Truman purosundan bir nefes çekti, "Biliyor musun, ben bombayı Pyongyang'da kullanmak, o sarı orospu çocuklarını haritadan silmek ve Kore sorununu bir seferde çözmek istedim; ama kahrolası İngilizler ayaklandı. Ne diyorsun? Sen de fikrimi çılgınca mı buluyorsun?"

— Saygısızlık etmek istemem; ama efendim, Kuzey Kore'ye atom bombası atmak, bırakın Moskova'yı, Pekin'le de daha fazla soruna hazırlıklı olmamız demektir.

— Öyleyse, belki de bombanın atılacağı yer Rusya'dır?

Eisenhower başkana baktı. Sağlıksız ve utangaç görünmesine rağmen, Truman katı ve acımasız biriydi. Cevap veremedi önce, Truman sordu, "Stalin hakkında ne düşünüyorsun?"

— Yani askeri bir rakip olarak mı?

Truman hayır anlamında başını salladı, "Bir insan olarak demek istedim."

Eisenhower omuzlarını silkip acı acı gülümsedi, "Sanırım bu soruyu bana sormanız gereksiz. Bu konuda söylediklerim kayda geçti. O herif hem despot, hem de diktatör. Herkesten daha zeki ve kurnaz. Bugünkü sorunlarımızın nedeni olduğunu da söyleyebilirim, hiç olmazsa sorunlarımızın büyük bir bölümünün. O kahrolası orospu çocuğuna bir an bile güvenemem."

Truman öne doğru eğildi, sesi ciddiydi, "Lanet olsun Ike, işte bütün sorun da bu ya. Tüm sorun o. Çinlileri falan unut. Daha en az on yıl onlardan korkmadan yaşayabiliriz. Ama Ruslar nükleer araştırma konusunda o kadar hızlı ilerliyorlar ki, kısa zamanda askeri alanda önümüze geçecekler. Onlar için çalışan son derece uzmanlaşmış bilim adamları olduğunu bilmeni isterim. Eski Nazi bilim adamlarının en iyileri. Biz bir hidrojen bombası patlattık; ama onlar gerçek bomba üzerinde çalışıyorlar, Tanrı aşkına. Bombayı da yapacaklar Ike, bu söylediğime mim koy, hem de düşündüğümüzden de çabuk. O bombayı tamamladıkları gün, o Yosif Stalin artık istediğini yaptıracak durumda olduğunu biliyor olacak."

— Haberalmacılarımız ne diyor?

— Rusların hidrojen programları hakkında mı? Altı ay.

Belki de daha az. Ama en çok altı ay. Söylentiye göre, Stalin sınırsız fon sağlamış. En son casus raporlarına göre de Sibiry'a'da, Omsk yakınlarında bir yerlerde bir deneme üssü kuruyorlarmış.

Eisenhower kaşlarını çattı. Yarım mil uzaktaki Washington Anıtı'na bakarken, yüzünde güneşin sıcaklığını duydu. Truman purosunu ağzından çekip yeniden konuşmaya başlayınca, başkana döndü.

— Ike, bu bizim baş başa konuşabildiğimiz ilk fırsat, kuşkusuz CIA'da sana önümüzdeki haftalarda ayrıntılı bilgi verecektir; ama bilmeni istediğim başka bir şey daha var. Çok rahatsız edici bir şey.

Eisenhower ufak tefek, zarif giyimli adamı inceledi, "Rusların bomba programı mı?"

Truman hayır anlamında başını salladı, suratı üzüntülü gibiydi.

— Hayır. Bahsetmek istediğim, bir rapor. Son derece gizli bir rapor. Potomac'ın öbür kıyısındaki özel Sovyetler Bölümü tarafından gönderildi. Okumanı istiyorum. Raporun kaynağı, Kremlin'le çok sıkı bağlantıları olan bir dostumuz. Sana doğrusunu söyleyeyim, o rapor beni gerçekten korkuttu. Uzun zamandır korkmadığım kadar korkuttu. Unutma, karşıdaki senin gibi iki dünya savaşı geçirmiş birisi. Ama bu... Truman devam edemedi, hayır anlamında başını salladı. Lanet olsun bu beni Almanların ve Japonların korkuttuğundan çok daha fazla korkutuyor.

Eisenhower'in şaşkınlığı yüzünden okunuyordu, "Raporun kaynağı bir Rus mu demek istiyorsunuz?"

— Daha doğrusu, bir Rus göçmeni.

— Kim?

— Ike, sana bunu ben bile söyleyemem. Bu CIA'nın işi. Ama kim olduğunu Oval Ofis'te oturduğun ilk gün öğreneceksin.

— Öyleyse neden bana raporu şimdi gösteriyorsunuz?

Truman derin bir nefes aldı, sonra yavaşça ayaklandı, "Çünkü Ike, göreve başlamadan önce hazırlıklı olmanı istiyorum. Biraz sonra göreceğin, pek de öyle hoşlanarak okunacak şeylerden değil. Orada bir sürü rahatsız edici şey okuyacaksın, biraz önce söylediğim gibi, korkudan pantolonunu doldurtacak şeyler. İstesen de istemesen de o raporun içindekiler sadece senin başkanlığını değil, daha bir sürü başka şeyi de etkileyecek. Herhalde bu ülkenin geleceğini, belki de bütün dünyanın geleceğini."

Eisenhower kaşlarını çattı, "Bu kadar mı ciddi?"

— Ike, inan bana, bu kadar ciddi.

İki adam Oval Ofis'in sessizliğinde, karşı karşıya oturuyordu. Eisenhower'ın elindeki karton dosyanın içindeki her sayfanın tepesinde, "Sadece başkan içindir" damgası görülüyordu.

Truman karşısında oturuyordu, masanın arkasındaki koltukta değil, Washington Anıtı'na bakan pencerenin yanına konmuş, üzeri çiçekli kumaşla döşenmiş küçük kanapede. Ellerini bastonunun sapında birleştirmiş, Eisenhower'ın gergin yüzüne bakıyordu. Eisenhower'ın yüzü ciddiydi, general geniş ağzını büzmüştü.

Sonunda Eisenhower dosyayı usulca kahve sehпасının üzerine bıraktı. Ayağa kalkıp gergin adımlarla pencereye yürüdü, ellerini sırtında kenetledi. Beş hafta sonra başkanlık koltuğuna oturacaktı; ama birdenbire hevesinin azaldığını hissetti. Elini alnına götürüp şakaklarını ovdu. Truman'ın sesi düşüncelerini yarıda kesti.

— Eee, ne diyorsun?

Eisenhower arkasına döndü. Truman, gözlüklerinde pencereden yansıyan güneş, ona baktı.

Eisenhower uzunca bir süre bir şey söylemeden, ciddi bir yüzle pencerenin önünde kaldı. Sonra omuz silkti, "Tanrım, ne düşüneceğimi bilemiyorum." Durakladı, "Raporun kaynağına güveniyor musunuz?"

Truman başını evet anlamında kararlılıkla salladı, "Hem de sonuna kadar. Üstelik bu konuda bağımsız uzmanlara da danıştım. CIA'da çalışmayan, kendi alanlarında dünyanın en iyileri olarak tanınan uzmanlar. Onlardan biraz önce okuduklarının her birini doğrulamalarını istedim. Hepsi de yazılanların gerçek olduğunu söyledi."

Eisenhower derin bir nefes aldı, "Saygısızlık saymayacağınızı umarım efendim; ama başkan olduğum gün bir mayın tarlasına gireceğimi görür gibiyim."

— Sanırım öyle, Ike. Truman'ın cevabı sıcaktı. Lanet olsun, ben de donuma doldurmuyorum; ama korkuyorum. Çok korkuyorum.

Truman ayağa kalkıp pencereye doğru yürüdü. Gözlerinin altında koyu halkalar vardı, güneşin çiğ ışığı altında yüzü sıkıntılı görünüyordu; sanki başkanlıkta geçirdiği bunca yılın bedelini şimdi ödüyor gibiydi. Harry Truman birdenbire çok yaşlı, çok yorgun görünüyordu.

— Doğruyu söylemek gerekirse, Hiroşima ve Nagasaki'yi bombalama kararı aldığım günden çok daha fazla korkuyorum. Bunun çok daha önemli sonuçları olacak. Daha tehlikeli bu.

Eisenhower'ın ona baktığını görünce, Truman masanın üzerindeki dosyayı işaret etti.

— Tamamen böyle düşünüyorum, Ike. Benim yerime o koltukta emekli bir beş yıldızlının oturacak olması beni memnun ediyor. Florida yeterince sıcaktır. Kahrolası Washington'da kalmayı kim ister?

Fransa

İki adam Oval Ofis'te konuşurken, dört bin mil ötede, Paris'te, bir başkası, Saint Germain Bulvarı'ndaki otelin loş odasında yatağına uzanmıştı.

Dışarıdaki yağmur camlarda trampet çalıyordu.

Yatağın başucundaki telefon çaldı. Ahizeyi kaldırdı. Konuştuğunda, karşıdan cevap verenin sesini tanıdı.

— Ben Konstantin. Pazartesi günü Berlin'de. Her şey hazırlandı. Yanlışıklık istemiyorum.

— Yanlışıklık olmayacak. Bir sessizlik oldu, sonra karşıdaki sesindeki acılığı duydu.

— Onu cehenneme postala, Alex. O kasabı cehenneme postala. Hattın kesildiğini duydu, telefonu yerine bıraktı. Ayağı kalkıp pencereye yürüdü. Perdeleri açtı. Elini kısa kesilmiş sarı saçlarından geçirdi, yağmurdan ıslanmış kaldırırma baktı.

Bir otomobilden inen çift koşarak karşıdaki kahvenin tentesinin altına sığındı. Kızın saçları koyuydu, adam elini beline dolayınca gülmeye başladı. Kafasını öte yana çevirmeden önce, uzunca bir süre onlara baktı.

— Pazartesi, dedi fısıltıyla, sonra perdeyi bıraktı.

Dördüncü Kısım

**Sovyet Sınırı,
23 Ekim**

Kar geceyarısından hemen sonra dinmişti, genç kadın ormanın sessizliğinde yatıyor, yüreği yabancı kuşların kanatları gibi çarpıyordu.

Üşüyordu.

Elbiselerinin ıslaklığı vücuduna işlemişti, saçları ıslaktı, yüzündeki buz gibi teri hissediyordu. Donmak üzereydi, yorgundu, vücudu korkudan ürperiyordu. Daha önce hiç yorulmadığı kadar yorgundu, birden her şeyin bitmesini istedi.

Son bir saat boyunca, donmuş nehri aşan metal köprünün yanındaki nöbetçi kulübesini gözetlemişti. Arada bir, ısınmak amacıyla bacaklarını ovuyordu; ama bunun pek bir yararı olduğunu düşünmüyordu, iliklerine kadar donmuştu, sıcaklığı ve bitkinliğinin sona ermesini özlüyordu. Üniformasının ceketi kar ve buz kaplıydı, kayınların arkasındaki küçük hendekte yatarken geçmiş değil, o dar metal köprünün ötesindeki geleceğini düşünmeye çalıştı.

Köprünün Rus tarafındaki küçük ahşap kulübenin iki yanındaki nöbetçileri, aşağı yukarı yürürlerken soluklarından çıkan buharı görebiliyordu. Birinin omzunda asılı bir tüfek vardı, diğerinin göğsünün üstünde de çaprazlamasına asılı bir makineli. Aralarında konuşuyorlardı; ama genç kadın ne söylediklerini anlayamıyordu.

Solda, kırk metre kadar ötede ahşap bir yapı daha vardı, yanında dalları kardan şekerlenmiş gibi duran bir dizi kayın. Binanın içinde ışık, bacasında da buz tutmuş göğe kıvrıla kıvrıla uzanan bir duman görünüyordu. Diğer nöbetçilerin nöbet dışında o binada dinlendiklerini biliyordu, son yarım saat boyunca kimse binanın sıcaklığından ayrılmamıştı, tek görünen buz tutmuş camların gerisindeki gölgelerdi. Metal köprü, yüksek ağaçlara asılı lambaların ampulleriyle aydınlanıyordu, her iki ucunda da kırmızı-beyaz sınır bariyerleri vardı.

Ağaçların arasından Finlandiya ışıklarını görebildiğini sandı; ama emin değildi. Sınırın Finlandiya tarafında da bir dizi güçlü ışık, bu kez gri üniforma ve gocuk giymiş nöbetçiler vardı.

O sırada ani bir hareket hissetti, gözlerini yeniden Rus tarafına çevirdi. Tüfekli nöbetçi, nöbet kulübesine girerken, öteki ağaçların altına doğru yürüdü, işeyip rahatlamak için pantolonunun düğmelerini çözüyordu.

Genç kadının vücudu ürperdi, ne yapması gerektiğini, eğer hemen harekete geçmezse kısa süre sonra, iliklerine kadar işleyen soğuktan donup kalacağını biliyordu. Karın üzerinde yuvarlandı, eldivenli eli deri kılıfı yokladı, Nagant tabancanın soğuk kabzasını hissetti.

Tekrar döndü, işeyen nöbetçiye baktı. Zamanın geldiğinin farkındaydı, derin bir nefes aldı. Ayağa kalktığında bacakları korkudan titriyordu. Ağaçların arkasından çıktığında, tabancaya gocuğunun cebine yerleştirdi.

Farkına bile varmadan kendini nöbetçi kulübesinin önünde buldu, makineli tüfekli nöbetçinin pantolonunu ilikleyip döndüğünü gördü. Kadına sanki hortlak görmüş gibi baktı.

Ona doğru yürüyen, genç bir kadındı. Yeşil apoletli yüzbaşı üniforması, kışlık subay kasketi bir numara büyük, üniforması ve gocuğu kar ve buzla kaplı bir kadın yüzbaşı. Gözleri çukura kaçmış, dudakları soğuktan çatlamış bir subay.

Bir an, bir şeylerin yanlış olduğunu düşündü, kendine güvenemedi, daha sonra kendini toparladı, "Özür dilerim Yüzbaşı; ama burası yasak bölge. Lütfen kâğıtlarınız, Yoldaş."

Nöbetçi makineli tüfeğini indirirken genç kadının yüzüne kuşkuyla baktı; ama elindeki Nagant tabancayı görmedi, hatası bu oldu.

Tabanca iki kez patladı, nöbetçiyi göğsünden vurup yere fırlattı. Hava sesle canlandı, kuşlar ötüşüp dallardaki yuvalarından havalandı. Bir saniye sonra kulübedeki ikinci nöbetçi koşarak dışarı fırladı.

Genç kadın ateş etti, nöbetçiyi omzundan vurdu, sonra köprüye doğru koşmaya başladı.

Arkada, Rus tarafında kıyamet kopuyordu. Sirenler öttü, sesler yükseldi, askerler koşarak nöbetçi barakasından fırladı. Elli metre ötedeki Finlandiya barikatına doğru koşarken, elindeki tabancayı fırlattı, nefes almakta güçlük çekiyordu ve kalbi çatlayacakmış gibi çarpıyordu, arkasından durmasını haykıran sesi belli belirsiz duydu.

Önünde, nereden çıktıklarını anlamadığı gri üniformalı Finlandiyalı nöbetçilerin tüfeklerini doğrulttuklarını, ona doğru bağırdıklarını gördü.

Otuz metre gerisinde nişan alan Rus sınır nöbetçisini görmesi imkânsızdı; ama silahın çatırtısını duydu, merminin hemen sağındaki karları havaya püskürttüğünü ve daha sonra metal köprünün kenarına çarparak sektiğini gördü.

Sonra başka bir tüfek patladı, birden ileriye doğru fırlatıldığını hissetti, dengesini kaybetti, koltukaltındaki dayanılmaz acıya rağmen, ellerini sallayarak köprünün ucuna koşmaya devam etti.

Finlandiya barikatının önünde yere yığılırken, acıyla haykırdı. Güçlü eller vücuduna yapıştı, onu bir kenara taşıdı.

Genç bir subay, solgun bir yüzle nöbetçilere emirler haykırdı; ama söylenenlerden hiçbirini anlayamadı. Ötekiler kanlı elbiselerine yapışıp onu nöbetçi barakasına taşıdı.

Siren sesleri devam ediyordu; ama şimdi sadece koltukaltındaki acıyı ve bitkinliğini hissediyordu. Sanki kafasının içindeki baraj yıkılmış, bütün korkusu ve yorgunluğu akmaya başlamıştı. Artık ağlıyordu, sonra her şey belirsizleşmeye görüntüler kaybolmaya, sesler işitilmemeye başladı.

Genç subay yüzüne bakıyordu, adamlarından birine doktor getirmesi için seslendiğinde, genç kadın subayın sesindeki endişeyi duydu.

Gözlerini kapadı.

Sonra tek hatırladığı, karanlıktı.

Tatlı, rahatlatıcı, acısız karanlık.

Finlandiya Karşı Casusluk Örgütü'ndeki SUPO görevlisi en yakındaki Lappeenranta Kışlası'ndan uçakla geldi. Kırklarının başında, ince yüzlü, sivil giyimli bir adamdı, koyu renk elbisesi zayıf vücuduna bol geliyordu. Çukur gözleri dikkatli ve mesafeliydi, daha çok işiyle evli bir adama benziyordu.

Kendini Müfettiş Ukko Jäntti olarak tanıttı, yaşlı doktor bir hastane yatağında uyuyan genç kadını gösterdiğinde, ona uzunca bir süre baktı.

Yirmilerin başlarında, en fazla ortalarındadır, diye düşündü. Gözleri kapalıydı, gözlerinin çevresi çökük ve koyuydu, bir yanına dönmüş, elinin bir parmağını dudaklarının üzerine koymuş, çocuk gibi uyuyordu.

Koyu renk saçları kısa kesilmişti, saçların arasından görülen pembe kafa derisi, saçının vahşice kesildiğini belli ediyordu. Dudaklarında donma yaraları, yüzünün büyük bir bölümünde de mor lekeler görülüyordu. Sıskaydı, sanki vücudu çırılçıplakmış gibi, damarları ve kasları görünüyordu. Subay bütün bu koşullara rağmen, kızın son derece güzel olduğunu düşündü. Beyaz çarşafın altından belli olan kalçasının yuvarlaklığına ince uzun bacaklarının şekline beğenerek baktı.

Sonunda doktora döndü, "Durumu nasıl?"

— Bu haldeki biri için oldukça iyi. Kurşun fazla zarar vermemiş. Asıl sorun, genel sağlığı. Çok kötü bir halde.

Genç kadın uykusunda döndü, acı çeken bir hayvan gibi inledi, tekrar sessizliğe büründü.

Subay, "Konuşabiliyor mu?" diye sordu.

— Biraz önce kendine geldi. Yine de bütün o uyuşturuculardan sonra kafası pek de yerinde değil. Ona bir yirmi dört saat daha tanıyın, sonra istediğiniz gibi konuşursunuz.

— Ama hiçbir şey söylemedi mi?

Doktor omuzlarını silkti, "Durmadan iki isim tekrarladı, İvan ve Saşa. Hepsi bu."

Subay göğüs cebinden bir not defteri çıkardı, bir iki satır çiziktirdi, sonra başını kaldırdı.

— Ne diyorsunuz, Doktor, iyileşecek mi?

Doktor gözlüklerini çıkardı, "Kurşun neredeyse hiçbir şeye değmemiş. Böbreklerine değmediği için

talihli doğrusu. Ama donma yaraları çok acı veriyor, sağlığı da çok kötü. Anladığım kadarıyla en az birkaç saat açıkta kalmış. Böylesine aşırı soğuklarda, hâlâ hayatta olması bir mucize. Öte yandan, son derece de kötü beslenmiş." Doktor subaya baktı, "İki Rus nöbetçisi vurduğunu duydum. Bu doğru mu?"

— Birini öldürdü, ötekini yaraladı. Yüzüne bakınca insan inanamıyor, değil mi? O kadar masum görünüyor ki. Subay gülümsedi. Kış Savaşı sırasında bunun gibiler epey işimize yarardı doğrusu.

— Ya Ruslar? Kız hakkında bilgi verdiler mi?

— Her zamanki gibi, onların tarafından biri sınırı geçtiğinde, kıyameti koparıyorlar, biz de her zamanki gibi aldırıyoruz. Tabii onu geri istiyorlar. Onun bir ceza kampından kaçmış adi bir suçlu olduğunu söylüyorlar. Omuzlarını silkti.

Sınırın yayan beş saat ötesinde, Kuzey Kutup Dairesi'nin yüz kilometre ötesinde, Uhta yakınında bir kamp var, belki de dedikleri doğru. Bir kamp nöbetçisini de öldürdüğü söyleniyor. Adının Anna Horev olduğunu da söylediler.

Doktor kaşlarını çattı, sonra konuştu, "Size bir şey göstereyim."

Kızın kolunu kaldırdı, geceliği sıyırdı. SUPO subayı bileğinin hemen üstüne mavi renkli mürekkeple kazınmış rakamları gördü.

Başını evet anlamında salladı, "Ruslar en azından kamp konusunda doğru söylemiş. Tüh, tevekkeli değil, ölüye benziyor. O kamptaki zavallıların çoğu gıdasızlıktan ölüyor."

Subay bilekteki rakamları not edip doktora döndü, "Bana söyleyebileceğiniz başka bir şey var mı?"

Doktor omuzlarını kaldırdı, "Bir şey var, var ama, sizin için önemli olup olmadığını bilmiyorum."

Subay belli belirsiz gülümsedi, "Bizim için her şey önemli. Anlatın."

Doktor uzanıp genç kızın üzerindeki beyaz hastane sabahlığını kaldırdı. Kızın midesi üzerindeki küçük; ama görülebilir yarayı işaret etti.

— Bence geçen bir ya da iki yıl içinde bir doğum yapmış, dedi. Sezaryenle.

Doktor subayın başını hafifçe salladığını, defterine bazı şeyler yazdıktan sonra kapatıp göğüs cebine yerleştirdiğini gördü. Sordu, "Ona şimdi ne olacak? Ruslara geri mi gönderilecek?"

Subay uyuyan kadının yüzüne bakarak omuzlarını silkti, "Bu kararı ben vermiyorum. Ama kim olursa olsun, gerçekten de kaçmak istediği kesin. Buraya kadar varmış olması bir mucize. Öylesine bir havada beş saat geçirmek, bir ayının bile taşaklarını dondurur."

— Üzerindeki üniformayı nasıl açıklıyorsunuz?

— Tanrı bilir. Belki de çalıntı.

— Peki, ona ne yapılacak sizce?

— Bizlerden birileri gelip onunla konuşacak.

— Yani haberalmadan mı?

Subay gülümsedi, "Onlar da var. Ben Helsinki'deki Amerikalı dostlarımızı kasetmişim. Doktor, eğer daha farkına varamadıysa söyleyeyim, bizim bu küçük ülkemiz her geçen gün kızılsan bir Soğuk Savaş'ın hemen kıyısında. Şu kız iki nöbetçi vurup sırtında bir Kızıl Ordu üniformasıyla sınırı geçti. Amerikalılar onunla bir sohbet etmek isteyeceklerdir, sizce de öyle değil mi?"

Beşinci Kısım

**Helsinki,
25 Ekim**

Kır saçları kısa kesilmiş adam Anna Horev'in yatağının yanına oturdu.

Genç kadın başını kaldırıp adama baktı.

Ona bakan yıpranmış yüz, etimsi bir deriyle kaplıydı, çatlak damarları ve ağzıyla sanki saldırgan ve üzüntülüymüş izlenimi veriyordu. Bu, hayatı boyunca bir sürü tatsız şey görmüş, dikkatli ve gizemli bir adamın yüzüydü, oysa açık gri gözleri duygusuz görünmüyordu, genç kız bu gözlerin hiçbir şeyi kaçırmadığını hissetti. Finlandiya haberalma görevlilerinden biri ona bir Amerikalının onunla konuşmak istediğini, yakında geleceğini söylemişti. Finlandiyalılar onu sorguya çekmiş, anlattıklarını tekrar tekrar sormuşlardı; ama onlara her şeyi anlatmamıştı. İstemediği için değil, hatırlamak çok acı verdiği için; bir de uyuşturucu onu daha da duygusallaştırmıştı. Öte yandan Finlandiyalıların kendilerini hiç de ilgilendirmeyen bir konuda, alışılmış hareketler yaptıkları izlenimine de kapılmıştı. Oysa yatağının yanında oturan adam farklıydı. Basit cevaplarla tatmin olmayacağını anlıyordu.

Kırklarının başında gösteriyordu, iskemlesinin arkalığına yaslandığında, iri ellerini dizlerinin üzerine yerleştirdi. Rusçası akıcıydı, genç kıza gülümseyip konuştuğunda, sesi yumuşaktı.

— Adım Jake Massey. Bana hızla iyileştığınızı söylediler.

Genç kız cevap vermeyince, öne doğru eğildi, "Anlattıklarınızdaki bazı boşlukları doldurmaya çalışıyorum," dedi, "Adınız Anna Horev, değil mi?"

— Evet.

Adam tekrar konuştuğunda gözlerindeki dürüstlüğü gördü, "Çok büyük güçlüklerden geçtiğinizi biliyorum Anna; ama bir şeyi anlamak zorundasınız. Finlandiya her yıl Rusya'dan kaçıp sınırı aşan bir sürü insanla karşı karşıya." Yeniden, dostça gülümsedi, "Belki de hepsi seninki kadar güç koşullarda değil. Bazıları gerçekten de Rusya'dan uzaklaşmak istiyor. Diğerleriyse, neyse, niyetlerinin tümüyle kabul edilebilir olmadığını söylemekle yetinelim. Hemşerilerin bazılarını da buraya casusluk etmeleri için gönderiyor. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz, Anna? Sizin de onlardan biri olmadığınızdan kesinlikle emin olmalıyım." Genç kız başını evet anlamında sallayınca devam etti, "Kendinizi konuşabilecek kadar iyi hissediyor musunuz?"

— Evet.

— Doktorlar yarın sizi ayağa kaldırıp yürüteceklerini umuyorlar. Bir an durakladı, yumuşak; ama delici gözlerini kızın yüzünde gezdirdi, sesi daha da yumuşadı.

— Köprüdeki o iki nöbetçiyi neden vurdunuz?

Adamın gözlerini yüzüne diktiğini gördü.

— Kaçabilmek için.

— Tam olarak neden kaçmak?

— Gulag'dan.

— Bir ceza kampında mıydınız?

— Evet.

— Nerede?

— Uhta yakınlarında.

— Kampın adını biliyor musunuz?

— Nikoçka.

— Helsinki'deki Sovyet Büyükelçiliği, kampta bir subay öldürdüğünüzü söyledi. Doğru mu?

Önce tereddüt etti, sonra onayladı.

— O adamı neden öldürdünüz, Anna?

Bu soruyu daha önce, Finlandiyalıların önünde de cevaplandırmıştı; ama Amerikalının çok daha fazla ayrıntıya girmek isteyeceğini anladı. Konuşmak için ağzını açtı; ama tek bir ses bile çıkaramadı. Massey kızın yüzüne baktı.

— Anna, sanırım sizinle olabildiğince dürüst olmam ve size durumu anlatmam gerek. Amerikan Büyükelçiliği'nde çalışıyorum. Sizinkiler, geri dönüp mahkemeye çıkarılmanız için ellerinden geleni yapıyor. Rusya ile Finlandiya arasında suçluların iadesiyle ilgili bir anlaşma yok; ama eğer sizinkiler Finlandiyalıları yeterince baskı yaparlarsa, onları sizi geri göndermeleri için ikna edebilirler. Bundan kurtulmanın tek yolu, sizi Amerikan Büyükelçiliği'ne teslim etmeleri. Finlandiyalıları bir kez sizin Amerika'dan siyasi sığınma hakkı istediğinizi duyunca, konu ellerinden çıkmış olur. Onların da yapmak istedikleri bu. Size yardım etmek istiyorlar. Rusya onların en iyi dostu değil. Ben de bunun için buradayım. Benden sizinle konuşmamı, büyükelçiliğin size yardımcı olup olamayacağına karar verecek kişilere bilgi vermemi istediler. Öyle sanıyorum ki, Rusya'ya dönmek istemiyorsunuz, niyetiniz Amerika'dan sığınma hakkı talep etmek. Yine de şu anda geçerli Sovyet-Fin anlaşmasına göre, Rusya'ya iadenizi haklı gösterecek nedenler bulunduğunu bilmenizi istiyorum.

Massey durakladı. Kadının gözlerindeki vahşi korkuyu görmüş olmalıydı ki, hemen hayır anlamında başını sallayıp devam etti, "Anna, bizim istediğimiz bu değil; ama bu biraz da size bağlı."

— Nasıl?

— Ne kadar yardımcı olduğunuza bağlı. Sizi sorguya çekenler, onlara her şeyi anlatmadığınızı düşünüyor. Bakın, hiç olmazsa ben geçmişiniz hakkında her şeyi bilirsem, o zaman büyükelçilik sizin

siyasal sığınma hakkı için uygun biri olup olmadığınızı karar verebilir. Sizin de hapsedildiğiniz kamplardan kaçan insanlar için uluslararası ölçüde tanınan haklar, bu hakların kullanılması için de belirli koşullar vardır. Eğer bu koşullar yerine gelirse, belki de Amerikan Büyükelçiliği harekete geçer. Size hiçbir söz veremem, Anna, tek söyleyebileceğim, anlatacaklarınızı dinleyeceğim ve eğer durumunuzu uygun görürsem, size yardım etmek için elimden geleni yapacağım. Söylediklerimi anlıyor musunuz?

Başıyla onayladı. Massey iskemlesinde öne eğildi.

— Peki öyleyse, bana yardımcı olacak mısınız?

— Neyi öğrenmek istiyorsunuz?

Massey usulca, "Bana söyleyebileceğiniz her şeyi," dedi, "Geçmişinizi, annenizi, babanızı. Hayatınızı. Sınır noktasına nasıl vardığınızı. Kamptaki subayı neden öldürdüğünüzü. Hatırlayabileceğiniz ve önemli olabileceğine inandığınız her şey."

Birden genç kızı, sanki hatırlamak çok acı veriyormuş gibi, büyük bir üzüntü kapladı. Gözlerini kapayıp başını çevirdi, karşısındakinin ensesindeki morartıya, kısa kesilmiş saçlarının hemen dibindeki pembe deri parçalarını gördüğünü fark etmedi. Adam yumuşak bir ses tonuyla konuştu, "Acele etmeyin, Anna. En baştan başlayan."

Feldmareşal Von Leeb'in komutasındaki Alman panzer birlikleri 1941 yazında Baltık devletleri birbiri ardından süpürürken, onları gördüklerine memnun olan bir sürü insan vardı.

Daha bir yıl önce Kızıl Ordu, Stalin'in emirlerini yerine getirmiş, küçük ve bağımsız Baltık devletlerini, Estonya, Litvanya ve Letonya'yı hızla ve acımasızca Sovyetler Birliği'ne katmıştı. İstilacı Ruslar binlerce kişiyi işkenceden geçirdi, katletti ya da çalışma kamplarına gönderdi. Böylelikle 1941 yazında gelen Alman askerleri, boyunduruk altındaki cumhuriyetlerde yaşayanların çoğunda kurtarıcı olarak görüldü. İnsanlar, Wehrmacht'ın askerlerinden er seçmelerini selamlamak için sokaklara dizildi. Kadınlar askerlerin ayakları dibine çiçekler fırlatırken ülkenin kuzeyindeki ve doğusundaki bütün yollar, Almanların yıldırım savaşı karşısında duramayan Sovyet ordularınca tıkanmıştı.

Ne var ki Sovyet komutanların hepsi de Reich'in gücü karşısında kaçmayı kabul etmedi. Bazıları geride kalarak acımasız bir artçı savaşına hazırlandı, Almanlara buz tutmuş Rus steplerinde yaşayacakları şiddetten kanlı bir örnek sundu.

Bu Rus subaylardan biri de Tuğgeneral Yegor Grenko'ydu.

Daha kırk ikisinde bir tugayın komutasına getirilmişti. İnatçılığıyla tanınan cesur bir askerdi, nasıl başardığı bilinmez, Stalin'in hemen savaş arifesinde orduda gerçekleştirdiği temizlikte zarar görmemişti. Oysa o temizlik sırasında ordunun üstsubaylarından yarısından fazlası ya öldürülmüş ya da Sibiryaya sürgüne gönderilmişti; son derece paranoyak bir adam olan Stalin, ordunun kendisine

karşı bir komplo hazırlığında olduğundan kuşkulanıyordu.

Grenko bir Ermeni öğretmeninin kızı Nina Zinyakin'le evliydi. Karısı Nina'yı Moskova Enstitüsü'ndeki duygusal Lenin konuşması yaptığı sırada tanımış, kararını da hemen vermişti. Son derece güzel, kararlı ve ateşli bir kadındı, davranışları kocasına benzerdi. Evliliklerinin onuncu ayında, ilk ve tek çocukları doğdu.

Almanların Tallin'e doğru ilerlediği sırada, Anna Grenko on beş yaşındaydı.

Almanlar Barbarossa Harekâtı'na başladıktan sonra Stalin'den gelen ilk emirler, mümkün olduğunca az çarpışmaya girmektir. Stalin hâlâ Hitler'in Rusya'nın içlerine girmeye cesaret edemeyeceğini, çarpışmaların kısa sürede biteceğine inanıyordu, bu nedenle de çılgınca bir karar vermiş, Almanları kızdırmamak için acımasız karşı saldırıların önlenmesini istemişti.

Yegor Grenko aynı fikirde değildi.

Moskova'dan gelen geri çekilme emirlerini kabul etmedi. Ona göre Stalin'in strateji bilgisinin sözü bile edilemezdi. Grenko Almanların Rus sınırında durmayacaklarını düşünüyordu. Savaş talimatının bir hafta sonra değişeceğine, saldırı emri verileceğine inanıyordu, bu nedenle bir artçı savaşı yapmayı kararlaştırdı, bir hafta boyunca Moskova'daki yüksek komuta merkezinden gelen ve çekilmesini buyuran telgraf bombardımanına tutuldu. Gelen bütün mesajları yırttı, sadece birini cevaplandırdı, "Ne yapmamı istiyorsunuz? Oturup Almanların adamlarımı katletmelerini seyretmemi mi?"

Yegor Grenko, savaşın ilk haftalarının, son haftaları kadar önemli olduğunu bildiği gibi tarihin de Stalin'i haksız çıkaracağından emindi. Ne var ki gelen telgraflara daha fazla direnemedi, adamlarıyla birlikte Narva'dan trene binerek Moskova'ya doğru yola çıktı.

Tren Riga İstasyonu'na girdiğinde Yegor Grenko tutuklanıp, kaldırım kenarında bekleyen bir otomobile götürüldü.

Anna Grenko'nun annesi araya girmek istediğinde kabaca kenara itildi, kocasının tutuklanmasının onu ilgilendirmediği söylendi.

Ertesi gün, gizli polisin ziyaretiyle karşılaştılar.

Gelenler Nina Grenko'ya kocasının askeri mahkemede yargılandığını, emre itaatsizlikten suçlu bulunarak o sabah Lefortovo Hapishanesi'nde kurşuna dizildiğini soğukkanlılıkla anlattılar.

Ertesi gün, Stalin'in yeni savaş emirleri açıklandı.

Her Sovyet vatandaşı Alman istilacıyı püskürtmek için elinden gelen gayreti gösterecek, bunun için ölümü bile göze alacaktı. Tek bir Rus askerinin çekilmesi bile söz konusu olamazdı.

Yegor Grenko için savaş emirleri bir gün geç kalmıştı.

Babasının ölümünden sonra, Anna Grenko'nun Moskova'daki aile evine, gizli polisin emriyle el kondu. Annesi kocasına yapılan haksızlığı hiç unutmadı, Moskova kuşatmasının ikinci ayında, annesinin kendi ve kızı için kiraladığı bir odalık daireye gelen Anna, annesinin su borusundan sallanan cesediyle karşılaştı.

Anna cesedin ipinin kesildiği günden sonra iki gün boyunca yatağından çıkmadı, hiçbir şey yemedi, hemen hemen hiç uyumadı. Hayatında birden korkunç bir boşluk olmuştu, yönelebileceği kimsesi kalmamıştı. Akrabaları ondan kaçıyor, onunla birlikte görüldükten sonra geceyarısı kapılarının çalınmasından, gizli polisin ziyaretinden korkuyorlardı.

Üçüncü gün kendine ait birkaç parça eşyayı küçük bir bavula doldurdu, evden çıkıp Moskova Irmağı'nın doğu kıyısında küçük ve dökük bir odaya taşındı.

Alman ordusu on kilometre ötedeydi, dürbünleriyle Kremlin'in altın kubbelerini rahatlıkla seçebiliyorlardı. Sürekli top ateşine tutulan kentte alınacak yiyecek kıtı, hemen hemen hiç yakacak yoktu; yakılabilecek her şey çoktan ateşe verilmişti. İnsanlar verilen küçük istihkakları bir lokmada yutuyordu. Kediler ve köpekler bir aylık maaşa eşitti. Kentin varoşlarında cesetlerden tepeler oluşturulmuştu, Alman topçusu ve Stuka pilotları sıfırın altındaki ısıda hayatı daha da yaşanamaz kılıyorlardı.

Savaşmak için çok genç olan Anna Grenko, Ural Dağları'ndaki bir uçak fabrikasında çalışmaya gönderildi. On yedi yaşına girdiği gün, askerlik hizmetine çağrıldı. Üç haftalık bir temel eğitim gördükten sonra güney cephesine, General Çukov'un Stalingrad'daki 62. Ordusuna gönderildi.

Hayatta kalmanın gerçek anlamını Stalingrad'da öğrendi.

Sokaktan sokağa, fabrikadan fabrikaya savaşıarak çekilirken, Almanlara karşı altı ay sürecek bir direniş gerçekleştirdiler. Gece karanlığında, çamur ve karın içinde sürünerek düşman hatlarını geçtiler, düşmana arkadan saldırdılar. Çarpışmalar öylesine yoğun ve öylesine karmaşıktı ki çoğu kez hemen ötesindeki siperde fisılдаşan düşmanları duyabiliyordu. Topçu ateşi o denli yoğundu ki kentteki ağaçlarda tek bir yaprak bile kalmadı, köpekler gece gündüz süren savaşın korkunç gürültüsünden kurtulmak için Volga'ya atlayıp boğulmayı tercih etti. İki kere yaralandı, iki kez ödüllendirildi. Stalingrad ve çevresindeki cephelerde süren savaş acımasızdı.

Alman hatları gerisine beşinci geçişinde, bir Ukrayna SS birliğine esir düştü. Sorgudan sonra vahşice tecavüz ettiler.

Ölü sanılarak bir bomba çukuruna atıldı, orada dondurucu soğukta kaldı, beş adamın hayvansal güdülerini bastırmak için bacaklarının arasında açtıkları yaranın acısını duydu.

İkinci sabah, yüzüne değen bir kar tanesiyle uyandı.

Çukurun kenarına süründüğünde uzakta Ukraynalıları, ona tecavüz eden beş kişiyi gördü. Ateşin çevresine toplanmış, ısınmıyor, gülüşüyorlardı.

Anna Grenko bomba çukurunun dibine çekildi, geceyi bekledi. Yüreğinin derinliklerinde büyük bir

öfke, karşı konulmaz bir öç alma isteği vardı. Ona tecavüz eden adamları öldürme arzusu, o ana kadar yaşadığı tüm duygulardan daha güçlüydü. O duygu Anna'yı etkisine aldı, hayatta kalma güdülerinin de önüne geçti. O gece çukurdan çıktığında, düşmüş bir yoldaşının Tokarev makineli tabancasını ve el bombalarını buldu.

Askerlere doğru süründü.

Adamlardan biri dönüp onu gördüğünde, artık çok geçti. Bombalardan birinin pimini çekip grubun ortasına yuvarladığında, adamın yüzündeki dehşeti gördü, aynı zamanda Tokarevini ateşledi, patlamaların ışığında dans eden vücutları gördü, ortalık yeniden sessizliğe bürünene dek çığlıklarını ve iniltilerini duydu.

Ertesi gün Ruslar Alman hatlarını yardıklarında onu bir çukurun dibinde, bacaklarının arasında bir kan gölüyle buldular. Stalingrad'daki sahra hastanesinde üç hafta geçirdikten sonra mahkemeye çağırıldı; tecavüze uğradığı için değil, Ukraynalılara yakalandığı için.

Bütün kahramanlığına rağmen, Ukraynalılara esir düşmenin bedelini, askeri hapisanede geçirdiği bir ayla ödedi.

Anna Grenko'nun kişisel mutluluğa benzer bir duyguyla tanışması için, savaştan sonra beş yıl beklemesi gerekti.

Moskovalılar savaş sonrasının ikinci yılında yeniden hayattan zevk almaya başlamışlardı. Kent sanki uzun bir kış uykusundan uyanmış gibiydi, neşe ve aldırmazlığın hâkim olduğu bir havaya büründü. Kentin çevresinde apartman blokları ve kafeler, dans ve bira salonları mantar gibi bitti, insanlar parlak renkte ve moda uygun elbiseler giymeye başladı, yaz aylarında otel teraslarında en son popüler müzik parçalarının eşliğinde dans ettiler.

Anna Grenko Moskova'da bir fabrikada sekreterlik işi buldu, çıkışta akşam okuluna gitti, iki yıl sonra da Moskova Yabancı Diller Enstitüsü'nde gece dersleri almaya başladı.

Erkekler tarafından sık sık davet edilmesine rağmen, davetleri pek ender kabul etti, evlerine gitmeyi hep reddetti. Sadece bir kez bu kararını bozdu.

Tanıştığı okutmanlardan birinin adı İvan Horev'di.

Yirmi dört yaşında zayıf, solgun ve duyarlı bir gençti, genç yaşına rağmen ünlü ve beğenilen bir ozan olmuş, eserleri saygın edebiyat dergilerinin birçoğunda yayımlanmıştı.

Bir gece dersten sonra, Anna'ya birlikte bir içki içmeyi önerdi.

Moskova Irmağı'nın kıyısında açık havada bulunan küçük bir kafeye gittiler. Zakuski^[2] yiyip sert Gürcü şarabı içtiler, İvan Horev şiirden konuştu. Pasternak'tan birkaç dize okuduğunda, Anna hayatının en güzel şiirini dinliyormuş gibi oldu. İvan Anna'nın söylediklerini ve yorumlarını dikkatle dinledi, hiçbirini önemsiz görmedi. Kendiyle alay etme yeteneğine sahipti, edebi ününü de fazla

ciddiye almadığı belliydi. Üstelik gülmekten de hoşlanıyordu.

Terasta müzik çalan küçük bir orkestra vardı, savaş öncesinden kalma yumuşak ve duygusal bir vals çalıyorlardı, Anna'yı dansa kaldırdığında ona dokunup öpmeye çalışmadı. Daha sonra evine kadar Anna'yla birlikte yürüdü, her zamanki iyi geceler öpücüğünün yerine, elini sıkmakla yetindi.

Bir hafta kadar sonra Anna'yı annesinin babasının evine, yemeğe davet etti. Yemekten sonra hepsi sabahın erken saatlerine kadar oturdu. Anna, İvan'ın babasının bir şakasına gülünce İvan gülümseyip onu ilk kez mutlu gördüğünü söyledi.

Daha sonra yatağa yatıp İvan'ı düşündü. Sakinliğini, güvenini, yumuşaklığını, gülme sevgisini. Hemen hemen her konuda uzmanca konuşma yeteneğini, keskin zekâsını ve duyarlılığını. Onun görüşlerini de dinleme isteğini, söylediklerini ciddiye almasını. İvan da kendisi gibi yalnızdı; ama değişik bir yalnız. Bağımsızlığı kendine güvenmeye dayalı sükûnetinden, bir de sevgi dolu bir aile geçmişinden geliyordu.

İvan'a âşık oldu, üniversiteden mezuniyetinden bir ay sonra da evlendiler.

Balayında Odesa yakınlarındaki kıyıda, büyük bir ahşap villada bir hafta geçirdiler, her sabah Karadeniz'in ılık sularında yüzüp eve koştular, seviştiler.

Akşamları İvan yazdığı şiirleri karısına okuyor, durmadan onu üniversitede gördüğü ilk günden beri ne kadar sevdiğini söylüyordu. Anna'nın göz pınarlarındaki gözyaşlarını gördüğünde genç kadına uzun uzun sarıldı.

İlk çocukları bir yıl kadar sonra doğduğunda, Anna Horev hayatının kusursuz olduğunu düşündü. Bir kızı olmuştu, adını Saşa koydular. Lenin Bulvarı'nın biraz gerisinde küçük bir daireye hak kazandılar, İvan'la birlikte sık sık kızlarını hemen yakındaki Gorki Parkı'na götürüyorlardı.

Ailece çıktıkları ilk gezintiyi hiç unutmadı. O, İvan ve Saşa. Bir de kızını kucağına aldığı anda, İvan'ın yüzündeki gurur. Fotoğraf makineli biri elli köpek karşılığında resimlerini çekmişti, üçünün de birlikte olduğu, onun ve İvan'ın gülümsediği, Saşa'nın yün bir takke takmış ve beyaz bir battaniyeye sarılmış, şişman, sağlıklı ve pembe yüzüyle, süte aç küçük dudaklarıyla görüldüğü resim. Fotoğrafi bir gümüş çerçeveye koyup şöminenin üzerine yerleştirmişti, her sabah resme bakarak evliliğinin ve mutluluğunun gerçek olduğunu hatırlıyordu.

Gerçek mutluluğu yaşadığı o ilk sıcak yaz günlerinde, gelecek acıları düşlemesi bile imkânsızdı.

Daire kapısı yumruklandığında, bir pazar sabahı, saat ikiydi. Eve dalan üç kişi, İvan'ı dışarıda bekleyen bir otomobile sürüklemişti. Muhalif bir dergiye şiir gönderip yayımlatmakla suçlanıyordu. Bu suçu karşılığında Kuzey Sibiry'a'da Norilsk'teki çalışma kampında yirmi beş yıla mahkûm oldu. Anna Horev bir daha kocasını görmedi.

Gizli polis görevlileri bir hafta sonra geri geldi.

Polisler kızını aldığı anda ağladı, bağırdı, vurdu, onu Lefortovo Hapishanesi'ne götürecek arabaya

sürükleyen adamı neredeyse öldürüyordu; ama bütün bunların bir yararı olmadı.

İvan Horev'le beraberliği, ona Nikoçka Ceza Kampı'nda yirmi yıla patladı. Çocuğu ondan alınacak, iyi bir komünist olarak yetiştirileceği bir devlet yetimhanesine verilecekti. Kızını bir daha görmeyecekti, zaten annelik hakkı da devlet tarafından iptal edilmişti.

Doğruca Moskova'nın Leningrad İstasyonu'na götürüldü, onlarca mahkûmla birlikte hayvan vagonlarına tıklandı. Tren kuzeye doğru sekiz yüz kilometre yol aldı. Sonunda bir yan yola girip durduğunda, Anna ve diğer tutuklular başka bir trene bindirilip batıya, ıssız bir yerin ortasındaki kampa götürüldüler.

O gece çıkan fırtına yüzünü ustura gibi kesen binlerce buzlu damlalar getirdi. Beş özel tutukluyla birlikte delik deşik ve pis bir ahşap kulübeye konuldu. Kulübe arkadaşlarından ikisi kör, diğer üçü de frengiye yakalanmış fahişelerdi. Kamp tutuklularından geriye kalanlar hayatlarının kalan bölümlerini Kuzey Kutup Dairesinin yakınlarındaki donmuş ıssız yerde geçirmeye mahkûm edilmiş ayyaşlar ya da siyasal muhaliflerdi. Sovyetler Birliği'ne yayılmış yüzlerce ceza kampında milyonlarca erkek, kadın ve çocuk madenlerde, taş ocaklarında ya da geçici olarak kurulmuş fabrikalarda çalıştırılıyordu. Hiçbir şey almaksızın şafaktan akşama kadar çalışıyor, beslenememekten, soğuktan, hastalıktan ölene ya da intihar edene kadar çabalıyorlardı. Öldüklerinde, mekanik bir kepçe donmuş toprakta bir çukur açıyor, cesetler toplu mezarlara atılıp üzerleri kapanıyordu. Ne bir mezar taşı ne de yaşadıklarını kanıtlayacak bir işaret.

Anna Horev tutukluluğunun ikinci ayında daha fazla dayanamayacağını anladı.

Resmi devlet yazıları dışında mektup alması ya da ziyaretçi kabul etmesi mümkün değildi. Şafaktan karanlığa kadar çalışıyordu; ilk haftalardaki umutsuzluk ve yalnızlığın etkisiyle ölmesine ramak kalmıştı. İşten azıcık kaytarınca kamp nöbetçilerince acımasızca kırbaçlanıyordu. Üzüntüsü her geçen gün, her geçen gece daha da artıyordu.

Saşa'nın yüzü gözünün önünden gitmeyince çıldıracağını sandı. Altıncı hafta, Moskova'daki ceza kampları bilgi merkezinden bir mektup aldı. Mektupta kocası İvan Horev'in doğal nedenlerle öldüğü, Norilsk'te gömüldüğü yazılıydı. Devlet İvan'ın özel eşyalarına el koymuştu, bu konuda herhangi bir yazışmaya da izin verilmeyecekti.

O gece, üzüntüsünden gözleri kan çanağına dönünceye dek ağladı. Kara ekmek ve lahana çorbası istihkakına dokunmadı, bir hafta sonra ciddi bir gıdasızlığın etkisi altındaydı. O gün çalışırken yere yığıldığında, kamp hastanesi görevini gören barakaya taşıldılar. Haftada bir hastaneye gelen ayyaş doktor onu ilgisiz gözlerle muayene etti, hâlâ yemek yemeyi reddettiğinde de kamp komutanının huzuruna çıkarıldı.

Komutan tutuklulara karşı sorumluluklarını belirtir sıkıcı bir nutuk çektiyse de Anna adamın sesinden onun yaşaması ya da ölmesiyle zerre kadar ilgilenmediğini anladı.

Öteki odada telefon çalıp komutan yan tarafa çağrıldığında, Anna duvardaki haritayı gördü.

Kendini haritaya bakar bulduğunda, aklında bazı fikirler kök salmaya başladı. Kabartma haritada

çevredeki arazi, sınır karakolları, yollar, asker ve ceza kamplarını belirten mavi ve kırmızı bayraklar vardı. Yaklaştı, haritaya gözlerini dikerek beş dakikaya yakın bir süre inceledi, tüm ayrıntıları beynine kazımaya çalıştı.

Sonunda komutan onu yanından kovduğunda, kulübesine döndü. Metal sobada bir kömür parçası buldu, haritadan aklında kalanları İvan'ın ölümünü bildiren mektubun arkasına çizdi. Hatırlayabildiği her ayrıntı; her yol, her nehir, küçük kırmızı ve mavi bayraklar.

O akşam, sekiz günden beri ilk kez yemek yedi.

O akşam, kararını da verdi. Bir daha çocuğunu göremeyeceğini, hayatının bir daha hiç eskisi gibi olamayacağını biliyordu. Yine de Kuzey Kutup Dairesi'nin yakınındaki ıssız yerde ölmek istemiyordu, bir tutuklu olarak kalmak niyetinde de değildi.

Finlandiya sınırına giden arazi engebeliydi, kurtların ve ayıların cirit attığı, donmuş nehirler ve buzlu yarıklarla kaplı sık ormanlarla örtülüydü. Kışın ortasında böyle bir araziye geçmeye çalışmak, intihar demektir. En kolay ulaşabileceği sınır noktalarında nöbetçiler vardı, yine de buraları ne kadar tehlikeli olursa olsun, şansını denemesi gereken yerlerdi. Finlandiya sınırının ötesinde ne bulacağını bilmiyordu, tek bildiği, artık kaçması gerektiğiydi.

Daha önce gözüne çarpan orta yaşlı kamp görevlisini hatırladı, kadın tutuklularla yatma tehlikesini göze alan, cinsel ilişki karşılığında daha fazla yemek veren o kaba ve yabancı subayı. Adamın kendisini gözlediğinin farkındaydı. Yapışkan sırtı üzerinden, vücudunu arzuladığını anlamıştı. Adama aynı niyette olduğunu belli etti.

Subay üç gece sonra, karanlık basınca geldi. Kampın arkasında, ufak bir sundurmanın altında buluştular. Buluşmayı, subayın ertesi gün izinli olmasına göre planlamıştı.

Subay onu soyana kadar bekledi, adam gocuğunu ve ceketini çıkarıp Anna'nın memelerinin ucunu emmeye başladığında, yirmi santimlik metal parçasını sırtına sapladı. Silahı hazırlaması üç hafta sürmüş, kullanması birkaç saniyesini almıştı. Adam kolay kolay ölmedi, Anna'nın gırtlığını sıkımsa çabaladı, Anna elindeki silahı subaya tekrar tekrar, yer kandan göl olana kadar saplamaya sürdürdü.

On dakika kadar sonra subayın üzerinden aldığı anahtarla yan kapının kilidini açmış, sırtında kurbanının üniforması ve gocuğu, başında adamın kürk kalpağı, cebinde onun tabancası, kayan ormanı içindeki dar patıkaya ulaşmıştı. En yakındaki gözcü kulübesindeki nöbetçi ona soru sormaya bile yeltenmemişti.

Anna Horev dört saat sonra donmuş ve bitkin, Finlandiya sınırına ulaştı.

Massey'nin karşısında, bir saate yakın konuştu.

Massey sessizce oturup dinledi, ara sıra, özellikle de Anna anıların üzüntüsüne dayanamayıp sözlerine ara verince, başını anlayışla salladı.

Anna hikâyesini anlattıkça adamın yüzünde şaşkınlığın ve dehşetin izlerini gördü, gözlerindeki bakış artık ilgisiz değil, acısının büyüklüğünü, adam öldürmedeki nedenini anlar gibiydi.

Genç kadın sözlerini bitirdiğinde, Massey iskemlesinin arkasına dayandı ve karşısındaki kıza anlayışla baktı, işte Anna o an Massey'nin doğru söylediğine inandığını anladı.

Onunla konuşmaya gelecek başkaları da olacaktı Massey'ye göre. Başka sorular sorulacak, belki de tüm öyküyü yeniden anlatması istenecekti, ancak şimdi dinlenmek ve gücünü toplamaktan başka şey düşünmemesi gerekiyordu. Ertesi gün, Helsinki'deki özel bir hastaneye götürülecekti. Massey ona yardım etmek için elinden geleni yapacaktı.

Massey'nin uzaklaşmasını izledi, beyaza boyalı küçük odada yalnız kaldı. Uzaklarda bir yerlerde bir radyonun neşeli bir dans müziği çaldığını duydu, müzik ona başka bir zaman, başka bir yeri hatırlattı, İvan'ın onu Moskova Irmağı kıyısında dansa götürdüğü yeri. Koridordan gelen kahkahaları dinledi. Üzüntünün yüksek bir dalga gibi üzerine doğru geldiğini hissetti, ağlamamaya çalıştı.

Nikoçka'nın donmuş ıssız yerleri uzakta kalmıştı. Aylarca yaşadığı acılar, soğuk ve umutsuzluk da çok uzaktaydı. Göğsünde, sanki biri yüreğine bir hançer saplamış, yarası da kanıyor gibi bir acı vardı.

Bütün bu sürede bir resim gözünün önünden hiç gitmedi.

İvan'la birlikte bir yaz günü Gorki Parkı'nda gezerken, İvan'ın gülümsemesi ve kollarındaki Saşa'ya gururla bakışı.

Altıncı Kısım

**Berlin,
15 Aralık**

Kanatlarında kırmızı yıldızlarıyla İlyuşin nakliye uçağı Doğu Berlin'in Schönefeld Havaalanı'nın buz tutmuş pistinde durdu. Sert hatlı –büyük dudaklar, uzun bir yüz, küçük ve parlak gözler– zayıf bir adam merdivenleri indi, pisti hızla geçerek, bekleyen Zis marka otomobile bindi.

Araba kapıdan çıktı ve kentten uzaklaşıp doğuya doğru yönelirken, Albay Gennadiy Kraskin kasketini çıkardı, elini seyrelmeye yüz tutan saçlarında gezdirdi. Altmış iki yaşında, otuz yılı aşkın hizmetiyle KGB'nin eskilerinden ve üst yöneticilerindendi. Sadece Beria ve Stalin'e hesap verirken, Moskova'nın Dzerjinskiy Meydanı'ndaki KGB Genel Merkezi'nin İkinci Kısım kapsamındaki özel yurtiçi operasyonlardan sorumluydu. Kraskin işte bu görevi çerçevesinde, buradaki çok gizli Sovyet araştırma merkezinde aylık olağan denetimini yapmak üzere Doğu Berlin'e gelmişti, denetimini her zamanki katılığıyla yapacağı da kesindi.

Siyah Zis, Potsdam karayolu üzerinde yaklaşık otuz kilometre gittikten sonra sola sapıp oturtulmuş bir yola girdi, sonunda sakin Alman köyü Luckenwalde'nin yanından geçti.

İki tarafında uzun kayınların sıralandığı yol, metal bir bariyerin ardındaki çifte kapının önünde sona erdi. Bariyerin ötesinde, iki tarafı dikenli tellerle korunmuş asfalt bir yol vardı. Zis yaklaşırken üniformalı iki nöbetçi hazır ola geçti, beton barakadan çıkan subay, arabanın yanına yaklaşarak yolcunun kimliğini denetledi. Birkaç saniye sonra bariyer yükseltildi, siyah araba yola devam etti.

İki yanı dikenli telli yolda yaklaşık yarım kilometre yol aldıktan sonra Kraskin, yeraltı tünelinin bir devin topraktan çıkan büyük beton çenelerine benzer ağzını gördü. Araba tünele girdi, durdu.

Kraskin otomobilden indiğinde kendini devasa bir yeraltı otoparkına benzeyen bir koruganda buldu. Ağır havaya mide bulandırıcı bir mazot kokusu hâkimdi. Tepede çiğ bir neon ışığı parlıyor, duvar diplerinde ona yakın askeri araç park edilmiş, bekliyordu. Sağdaki asansörün metal kapıları açıldı.

Görevli subay, Kraskin'i selamladı, asansöre girmesini bekledi.

Kapılar kapandı, asansör inmeye başladı.

Paris'ten kalkan 209 uçuş numaralı Pan-American DC-6 neredeyse tümüyle boştu; sarışın adam önden ikinci sırada, pencerenin yanındaydı.

Uçak sola yatıp Berlin'in Wannsee Gölü üzerinden geçerken, adam altında uzanan Unter den Linden'i gördü. Çevredeki mahallelerde hâlâ yer yer bomba kraterleri görülüyordu, bakışlarını doğuya çevirdiğinde Rus Bölgesi'nin yıkık dökük yapılarını fark etti.

Uçak on dakika kadar sonra Batı Berlin'in Tempelhof Havaalanı'na indi. Pasaport ve gümrük

işlemleri uzun sürdü, Ruslar Doğu Berlin'in çevresinde on metrelik bir ölüm kuşağı oluşturulmuştu, her yerde görülen askerler Tempelhof'ta da mevcuttu. Batı Alman görevlisi sahte Amerikan pasaportunu fark etmedi, adam fazla gecikmeden gümrükten çıktı.

Gelen Yolcu Salonu'nun dışında ona yakın Amerikan kamyonu vardı, iki asker çiklet çiğneyerek sohbet ediyordu.

Kimse sarışın adama dikkat etmedi, biraz sonra sivil otomobil parkının karşısında duran gri Volkswagen'ı gördü. Direksiyonun arkasında otuz yaşlarında güzel bir kadın sigara içerek oturuyordu, sarışın adam kadının belirgin Rus hatlarını görür görmez tanıdı. Kadının boynunda mavi bir eşarp vardı, sarışın adamı görünce sigarasını arabanın camından dışarı attı.

Arabaya yaklaşmadan önce tam bir dakika bekledi, daha sonra bavulunu arka koltuğa yerleştirirken gözlerini Gelen Yolcu Salonu'ndan ayırmadı.

Arabaya binip kadının yanına otururken konuşmadı; birkaç saniye sonra kadın Volkswagen'ı hareket ettirdi, Berlin'e doğru yola koyuldu.

Albay Gennadiy Kraskin karşısında oturan iri ve kılıksız adama bakarak gülümsedi. Bir zamanlar Almanların inşa ettiği çok katlı yeraltı kompleksinin üçüncü katında, Sergey Enger'in bürosundaydılar.

Kraskin gülümsedi, "Peki, o zaman Sergey, bana sorunlarını anlat."

Sergey Enger kocaman göbekli, seyrelmeye yüz tutmuş dalgalı siyah saçlı, kılıksız ve tombul bir adamdı. Moskova Üniversitesi'nden fizik diploması almış, Luckenwalde yeraltı kompleksinin araştırma bölümünün başına getirilmişti. Yumuşak davranışları ve kılığındaki özensizliğine –Enger sık sık değişik çoraplar giyer, kravatında da kahvaltısının ya da yemeğin anılarını taşırdı– rağmen, adamın zekâsı bir ustura kadar keskindi, üstelik başkalarını yönetme yeteneği de benzersiz gibiydi.

Enger gülümsemeye çalıştı. Sorunları olduğu kesindi; ama Gennadiy Kraskin hiç de sorunları paylaşmaya hazır birine benzemiyordu.

Albayın yüzü sert, keskin ve yıpranmıştı. Pırıl pırıl cildinde derin izler, yara gibi görünen derin çizgiler vardı, bütün bunlar adamın soğuk tebessümüyle birleştiğinde, ortaya korkutucu bir yüz çıkıyordu. Üstelik her zaman ütülü siyah üniforması ve pırıl pırıl cilalı çizimleri de Enger'i hep etkilemişti.

Dış görünüşüyle mantıklı ve akıllı biri izlenimi veren Kraskin'in maskesinin gerisinde karanlık ve vahşi bir insan vardı. Bolşevik Devrimi'nin kış seferi sırasında, Kraskin'in birliği Kafkaslar'da Don Nehri kıyısındaki Zadonsk yakınlarında dört yüz kadar beyazla karşılaşmış, üç gün gırtlak gırtlığa süren çetin bir boğuşma sonucunda hepsini öldürmüştü. Teslim olanların ailelerinin bağışlanacağını vaat eden Kraskin, bunun yerine herkesi duvar dibine sıralayıp kurşuna dizdirmiş, ne kadınlara ne de çocuklara acımıştı.

Enger omuzlarını silkti, masasının üzerindeki kalemlerden biriyle oynadı, "Sorunlarım olduğunu da nereden çıkarıyorsun, Gennadiy? Proje beklediğimden de iyi ilerliyor."

Kraskin gülümsedi, "Harika. Bunu duyduğuma memnun oldum."

Enger, sanki bir şeyden rahatsız olmuş gibi ayağa kalktı, aşağıdaki geniş komplekse açılan yüksek pencereye doğru yürüdü.

Kompleks iki yıl sonra bile Enger'i hâlâ şaşırtıyordu. Naziler yeraltı kompleksinde on yıl önce çalışmaya başlamıştı, asıl niyetleri burasını bir V2 üretim tesisi olarak kullanmaktı. Ne var ki Rusların Doğu Prusya'da ilerleyişi Nazi planlarını altüst etti. Şimdi artık burası Doğu Almanya'nın en gizli ve en gelişmiş araştırma merkeziydi, tüm çalışmalar yerin altında gerçekleştiriliyor, böylelikle de kamuflaj gibi zorunluluklara gerek duyulmuyordu. Büronun ötesi ışıltı ısıldı. Bütün her yer, sanki gün ışığındaymiş gibi aydınlıktı. Duvarlar boyunca uzayan havalandırma borularının uzunluğu en az yarım kilometre olmalıydı. Her yerde beyaz önlükleri içinde çalışan adamlar görülüyordu.

Enger arkasına dönmeden önce birkaç saniye aşağıdaki şaşırtıcı görüntüye baktı.

— İsteddiğin ayrıntıları masanın üzerindeki dosyaya koydum, Gennadiy. Umarım, istediklerin bunlardır?

Kraskin dosyayı aldı. İçindeki ilerleme raporlarını inceledikten sonra, Enger'e döndü.

— İyi iş başardın, Sergey. Şu Alman bilim adamları, sanki kendilerini aşmışlar gibi. Kraskin sırtıttı. Gulag'a gönderme tehdidinin ne kadar işe yaradığına şaşmamak mümkün değil.

Bir süre Enger'in yüzüne baktı, sonra cilalı çizmelerini masanın üzerine dayadı, bir sigara yakmadan önce üniforma ceketinin düğmelerini gevşetti. Bu, Kraskin'in sorgu sırasında oynadığı basit oyunlardan biriydi; kurbanlarına bazen Kraskin'in de bir insan olduğu izlenimi verir, rahatlayıp onunla konuşmalarını kolaylaştırırdı.

Enger'e bakıp gülümsedi, "Sanki dünyanın tüm yükünü omuzlarında taşıyor gibisin. Eğer proje değilse, ne? Hadi Sergey, kafanda ne varsa, söyle."

Enger tereddüt etti, "Samimi olabilir miyim, Gennadiy? Gerçekten de istediğim gibi konuşabilir miyim?"

Kraskin güldü, "Eğer bu odanın dinlenip dinlenmediğini soruyorsan, cevabım hayır. Seni hep özel biri olarak görmek istedim."

— Sana teşekkür borçluyum. Gennadiy.

Kraskin elini salladı, belli belirsiz gülümsedi, "Saçmalama. Yoksa dostlar neye yarardı? Kafandakileri anlat."

Enger cebinden kirli bir mendil çıkarıp alnındaki teri sildi, "Buradaki hayatı imkânı yok tahmin edemezsin. Makinelerin sürekli vınlaması, havalandırmanın çalışması. Almanların buna nasıl

dayandığımı anlayamıyorum. Buradaki işimin bitmek üzere olmasından memnunum."

Kraskin sigarasından bir nefes alırken, sordu, "Operasyonun sana ait bölümünün tamamlanmasına ne kadar zaman kaldı?"

— İşler bu hızla ilerlerse, beklediğimizden çok daha az. Değişik projeler arasındaki ilişkiyi kurmak için Boroskiy ve ötekiler birkaç hafta sonra buraya gelecekler.

Kraskin soruyu tekrarladı, "Yani daha ne kadar var?"

Enger omuzlarını silkti, "Bir ay, belki de daha az. İlk denemelerimiz çok başarılı oldu. Kafkaslar'daki deneme bölgesi de tamamlanmak üzere. Bu arada Moskova'dan gönderilen, Amerikalıların ilerlemesini gösteren raporları da okudum. Onların önünde olacağız. Onların Pasifik'te yaptıkları patlama, bizim düşündüğümüzle kıyaslandığında, çok ufak kalıyor. Gerçekten de Amerikalıların patlattığı, bizimkinin tetik mekanizması olabilir. Gerçek hidrojen bombasını önce bizim patlatacağımızı rahatlıkla söyleyebilirim."

— Bunu duyduğuma sevindim, Sergey. Raporumda çalışmalarını övmeyi unutmayacağım.

Enger, Kraskin'in söylediğine aldırmadı. Sorusunu sorarken sesi yumuşaktı, "Savaş çıkacağına inanıyor musun, Gennadiy?"

Kraskin güldü. Enger şaşkınlıkla albaya baktı, "Bunda gülecek ne var?"

— Demek kafanı kemiren bu?

— Bunu da düşündüm. Herkesin bu konudan bahsettiğini kabul etmek gerekir.

Kraskin sırıttı, "Peki, savaş olacağını nereden çıkarıyorsun, dostum?"

— Yapma, Gennadiy, bunu görmek için dahi olmak falan gerekmez. Enger parmağını yeraltı sığınağına uzattı. Son iki yıl boyunca burada bir bilim adamı gibi değil, bir köstebek gibi yaşıyorum. Bazen gün ışığı görmeden günler geçiyor. Tereddüt etti. Şu anda Amerikalılarla aramızda olanlara bakarsan, bir çeşit çatışma çıkması kaçınılmaz görünüyor. İki yıldan fazla bir süredir, çılgın gibi silahlanma programına çalışıyoruz. Amerikalılar altı ay önce ilk bombalarını patlattıklarından beri, emrimize sınırsız imkân verildi. Sonra da tehditler geldi. Örtülü tehditler; ama herkes ne olduğunu anladı. Sadece Alman bilim adamlarına değil, hepimize. Çalışın, daha çok çalışın, yoksa başınız derde girer. Bunların bir nedeni olmalı, Gennadiy. Sanki zamana karşı yarışıyoruz. Neden? Moskova'nın bize söylemediği bir şey mi var?

Kraskin ağır ağır doğruldu, "Amerikalılar mantıklı olursa, savaş mavaş çıkmaz."

— Bu da ne demek? Ben bilim adamıyım, gerçeklerle ilgilenirim. Bana gerçekleri anlat, Gennadiy.

Kraskin birden döndü, sesi vahşi bir hayvanı andırıyordu, "Amerikalılar kendilerini kahrolası dünyanın sahibi sanıyorlar. Bu gezegeni yönetmek, insanlara ne yapacaklarını söylemek için Tanrı tarafından görevlendirildiklerine inanıyorlar. İşte biz de artık bunu kabul etmiyoruz."

Enger hayır anlamında başını salladı, "Gelecek savaşın neye benzeyeceğini tahmin bile edemezsin. Üzerinde çalıştığımız şu bombalar, Amerikalıların Japonya'ya attıklarından çok daha farklı. Çok daha güçlü. Bir tek patlamayla koca kentler, bütün insanlarıyla birlikte haritadan silinebilir. Nagasaki ve Hiroşima'da, merkezin on kilometre dışındakiler hayatta kaldı. Güçlü bir termonükleer bomba bunun çok ötesine erişecek." Duraksadı, "Kaldı ki, sağır falan da değilim, Gennadiy. Moskova'dan bin beş yüz kilometre uzak olabilirim; ama söylentileri ben de duyuyorum."

Kraskin sigarasından bir nefes çekmeden önce gözlerini kaldırdı, "Neymiş bu söylentiler?"

Enger tereddüt etti, "Savaşa hazırlandığımız. Stalin'in bombanın bir an önce tamamlanmasını istediği, böylece ölmeden önce Amerikalıların tepesine atacağı. Tek başına Kremlin'in bahçesinde dolaştığı, kendi kendine konuştuğu söyleniyor. Davranışlarının çok daha kestirilmez, çok daha değişik olduğu. Kimseye, kendine bile güvenmediği söyleniyor. Bütün bunlar seni de endişelendirmiyor mu?"

Kraskin'in bakışları ciddiydi, "Bütün bunları söyleyen kim?"

Enger gergindi, "Sadece söylenti bunlar, Gennadiy. Yine de burada herkes bunlardan bahsediyor."

Kraskin'in sesindeki tehdit açıldı, "Bence böyle söylentilere dikkat etmemen ve Yoldaş Stalin'in akli dengesinden yüksek sesle kuşkulanan daha iyi olur, dostum. Moskova'da böyle şeyleri duyunca, senin akli dengenden kuşkulanan insanlar olabilir. Böylesi açıklamalar, duvarları kauçukla kaplı bir odaya kapatılmana neden olabilir. Ya da Sibiry'a da bir madende kürek sallamana. Ya da daha kötüsüne."

— Öyleyse sadece bu soruma cevap ver. Temizlik operasyonlarının yeniden başlayacağı söyleniyor. İnsanlar kitleler halinde tutuklanıp kamplara gönderiliyormuş. Özellikle de Yahudiler. Doğru mu?

Kraskin, Enger'e baktı; ama soruyu cevapsız bıraktı, "Sen parti üyesi, değerli bir bilim adamısın. Korkacak bir şeyin yok."

— Ben Yahudi'yim, Gennadiy, korkacak şeyim bu. Enger'in yüzü karardı. Havada bir şey var. Duyabiliyorum. Lütfen bana ne olduğunu anlat.

Kraskin havlar gibi konuştu, "Sanırım bu sığınakta çok fazla kaldın, dedikodularla gereğinden çok konuştun. Tüm dikkatini işine ayırsan, daha iyi olacak. Yanlış haber yayan o köpekler günlerini görecekler, sana bu kadarını söyleyebilirim. Eğer o kahrolası ağzını kapatmaz, kendine çeki düzen vermezsen, sen de onların arasında olursun, Enger. Bunu bir uyarı olarak al."

Kraskin'in sesi tehdit doluydu, davranışlarındaki mantıklılık kaybolmuştu. Sigarasını tablaya bastırdı, tartışmaya son verdi.

— Evet, geç oldu, denetimi bitirmemiz gerek. Bu kahrolası delikten çıkmak ve bir an önce Berlin'e dönmek istiyorum.

Sarışın adam Kaiserdamm'daki daire penceresinin önündeydi. Dışarısı soğuktu, acı bir rüzgâr sokaktan süpürüyordu. Pencerenin altından geçen İngiliz askeri kamyonlarının gürültüsünü duydu, eğilip bakmaya üşendi.

Kadın odaya girdiğinde, döndü. Kadının elinde iple bağlı büyücek bir paket, bir de doktor çantası vardı. Elindekileri masanın üzerine bıraktı, adamın yanına, pencereye geldi. Sarışın adamın yüzüne baktı.

Adamda göze çarpan, sükûnet ve yalnızlıktı. Alex Slanski otuzlarının ortasında, uzun boylu bir adamdı, koyu renk kruvaze bir takım giymiş, beyaz gömleğinin üzerine koyu renk bir kravat bağlamıştı. Kısa sarı saçları geriye taralıydı, tıraşlı yüzüyle yakışıklı biriydi. Arabadayken bir iki kelimenin dışında laf etmemişti; ama hafif Amerikan aksanıyla da olsa, Almancasının iyi olduğu belliydi.

Dudaklarının köşesinde, sanki sonsuza dek duracakmış gibi görünen hafif bir tebessüm vardı. Ama kadının asıl dikkatini çeken, adamın gözleri oldu. Açık mavi ve son derece tehlikeli. Bir sigara yaktı, adamın yüzüne bakmaya devam etti.

— Kraskin, Luckenwalde'deki denetimini öğleden sonra bitirir. Ondan sonra, Karlshorst'taki KGB merkezinde brifinge girecek. Yarın sabah yedi buçukta Sovyet Bölgesi komutanıyla buluşacak, onun için bu gece erken yatacaktır. Şimdiye kadar kışlada hiç kalmadı, hep emrine verilen daireyi kullanıyor. Hayvanat bahçesinin karşısında, numara yirmi dört, mavi kapılı bina. Kraskin'in dairesi ikinci katta, on üç numara. Kadın belli belirsiz gülümsedi. Bu bazen uğursuz olabilir. Senin için, Alex, uğur getirmesini dileyelim.

Alex Slanski başını salladı, hafif tebessümü kaybolmamıştı, "Bana karşıya nasıl gideceğimi anlat."

— Friedrichstrasse yakınlarına çıkan tünellerimizden birini kullanacaksın. Çıkışta park edilmiş bir Kızıl Ordu cipi bulacaksın. Kadın dakikalarca ayrıntıları anlattı, Slanski dinledikleriyle tatmin olunca da ona bir zarf uzattı. Bunlar da kâğıtların. Karlshorst Askeri Hastanesi'nde çalışan bir Kızıl Ordu doktorusun ve asker hastalarından birini ziyaret ediyorsun. Kraskin bir yılan kadar dikkatli ve kurnazdır, kendini kolla. Özellikle de dairede başka biri varsa.

— Olabilir mi?

— Küçük oğlanlardan hoşlanıyor.

— Ne kadar küçük?

— On yaşındakilere düşkün. Bir de erkek arkadaşı var.

Karlshorst'ta Petrov adlı bir binbaşı. Eğer o da oradaysa, ne yapacağını biliyorsun.

Slanski kadının sesindeki sertliği hissetti. Kadın paketi gösterdi, "İhtiyacın olan her şey. Başarısız olmamaya çalış, Alex. Çünkü eğer başaramazsan, Kraskin seni öldürür."

Kadın gittikten sonra, paketi yatak odasına götürüp açtı. Üniformayı denedi, uyuyordu. Aynada kendine bakarken, tüm vücudunun ürperdiğini hissetti. Gümüş renkli geniş apoletleri, parlak

çizmeleriyle kahverengi-yeşil binbaşı üniforması ona korkutucu bir görünüm vermişti. Kahverengi kemer ve kılıf hâlâ paketteydi. Elini uzattı, tabancayı çıkardı. 7.62'lik otomatik bir Tokarev, Rus subaylarının standart silahı; tabancanın namlusu yivliydi. Carswell susturucuyu taktı, sonra yeniden çıkardı. İki dolu şarjör vardı, her ikisini de aldı, mermileri başparmağıyla çıkardı.

Yatağına yürüyüp valizini açtı, valizden çıkardığı doktor çantasından bıçağını aldı. Uzunca bir süre parmağını bıçağın keskin yüzünde gezdirdi, soğuk çeliğin keskinliğini hissetti. Bıçağı kılıfına yerleştirdi, doktor çantasına koydu, metal kilidi kapadı.

Üniformayı çıkarmadan önce valizden çıkardığı fotoğrafı ceketinin cebine yerleştirdi. Üniformayı dikkatle katladı, kahverengi paket kâğıdına sardı. Giyinmeden yatağına uzandı.

Yatağın başucundaki çalar saat üçü gösteriyordu.

Altıya kadar uyumaya çalışacaktı.

Kraskin'in arabası hayvanat bahçesinin karşısındaki apartmanın önünde durduğunda, saat yediye geliyordu. Önce bir gök gürültüsü duyuldu, Kraskin arabadan inerken yağmur başladı. Siyah Zis yeniden hareket etti, albay merdivenleri tırmanıp anahtarları kilide soktu. İçeri girip kapıyı kapadığında kokuyu hemen fark etti.

Askerlik hayatı, bir silah ateşlendiğinde çıkan kordit kokusunu tanımasına imkân verecek kadar uzun sürmüştü, hemen kuşkulandı.

Yatak odası kapısı açıktı, Kraskin yatağın üzerinde, mavi ipekli sabahlık giymiş Petrov'un cesedini hemen gördü. Uzakta da olsa keskin gözleri onu yanıltmadı, şakaktaki kurşun yarasını, beyaz pamuklu çarşaf üzerindeki kızıl kan lekesini gördü.

Derin bir nefes aldı, "Aman Tanrım."

— Bir komünist için ilginç bir cümle, Albay Kraskin.

Arkasında belli belirsiz bir ses duydu. Birden döndü ve adamı gördü. Perdesi çekilmiş pencerenin önünde, karanlıkta oturuyordu. Yüzü zor seçiliyordu. Ama elinde, susturucu takılmış Tokarev, başka bir şeyle karıştırılacak gibi değildi.

Kraskin kılıfındaki tabancasına davrandı, kılıfın kapağını açmayı başardı; ama adam hemen ayağa fırlayarak karanlıktan çıktı. Tokarev'i Kraskin'in başına doğrulttu.

— Tavsiye etmem, Yoldaş, eğer bir gözünü kaybetmek istemiyorsan tabii. Buraya, masaya otur. Ellerini masanın üzerine yerleştir.

Kraskin söyleneni yaptı. Adam yaklaştı. Tabip binbaşı üniforması giyiyordu, iskemlelerden birinin üzerinde de bir doktor çantası vardı. Çelik mavisini gözleri sakın; ama tehlikeliydi.

Kraskin'in yüzü tebeşir rengindeydi, sordu, "Kimsin?"

Yatak odasını, yatağın üzerindeki Petrov'un cesedini işaret eden adamın dudaklarındaki belli belirsiz tebessümü gördü.

— Arkadaşın da onu vurmada önce aynı soruyu sordu. Sanırım çabuk ve acı çekmeden öldüğünü duymaktan memnun olursun. Bu da senin kurbanlarına uyguladığın yöntemlerden epey farklı, değil mi?

Kraskin birden anladı, adamın geliş nedenini gördü. Oturduğu iskemlede kıpırdadı, kılıfının kapağının masa örtüsüne sürtündüğünü hissetti. Artık genç değildi; ama tabanca konusunda gerçek bir ustaydı, üstelik adam da çok yakınında duruyordu. Kraskin tekrar kıpırdandı, ince yüzü yapış yapış bir terle kaplıydı.

— Fena halde yanılıyorsun, dostum.

Kraskin adamın sakince yaklaşmasını, masanın öteki ucunda, iki metre ötesinde dikilmesini izledi.

— Pek sanmam, Yoldaş. Soruna gelince, adım Alex Slanski. Buraya seni cehenneme göndermek için geldim.

Kraskin'in yüzü bembeyazdı, "Kaçamazsın." Cesedin bulunduğu odayı işaret etti, "Bu cinayet için de vahşi bir hayvan gibi kovalanacaksın."

— Sen cinayetten söz edecek insanların sonuncususun. Kraskin. Herhangi bir ülkenin yasaları senin kuduz bir köpek gibi öldürülmeni emrederdi. İç savaş sırasında en az elli öğrencinin ölümünden sorumlusun. Anladığım kadarıyla tercihin beyinlerini bir kurşunda uçurmadan önce onlara tecavüz etmiş. Petrov'un yanında senin cesedini bulduklarında sevgililer arasındaki kavganın şiddetle bittiğini düşünecekler. Elimdeki tabanca Petrov'un. Önce onu öldürdün. Sonra da intihar ettin.

— Evet, pek güzel, dedi Kraskin kuru bir sesle. Peki, seni kim gönderdi? İskemlesinde yine yer değiştirdi, kılıfının kapağının masa örtüsüne sürtünerek açıldığını hissetti.

— Onun pek önemi yok; ama bunun var, dedi Slanski ceketinin cebinden çıkardığı fotoğrafı masanın üzerine atarak.

— Al onu.

Kraskin söyleneni yaptı.

— Fotoğrafa bak. Kızı tanıdın mı?

— Hayır. Nereden tanıyayım?

— Adı Ave Petrov'du. Şimdi de işin kişisel yanı Yoldaş Kraskin. Onu bir yıl kadar önce Riga'da sorgulamıştın. Eğer yanılmıyorsam, onu manganın önüne göndermeden yanında uzunca bir süre tuttu. İşkence çok hafif kalır. Duvarın önüne götürülürken sedye kullanmak zorunda kaldılar.

Kraskin gülümsedi, "Şimdi hatırladım, o partizan orospularından biri."

— Seni pezevenk, daha on dokuz yaşındaydı.

Kraskin, Slanski'nin kontrolsüz öfkesini gördü, harekete geçme zamanının geldiğine karar verdi. Fotoğrafi bir kenara fırlatırken Slanski'nin gözlerinin resmi izlediğini gördü, sağ elini tabanca kılıfına uzatarak hemen Tokarev'i çıkardı.

Kraskin silahını ateşleyecek ve Slanski'nin sol kolunu dirseğinin hemen altından vuracak zamanı buldu.

Yeterli olmadı. Slanski eğildi. Kraskin'in iki gözünün ortasını nişanladı.

Tabanca patladığında, Kraskin iskemlesinden uçtu, yakından atılan kurşun kafatasını parçaladı, beyninin yarısını etrafa saçtı.

Slanski fotoğrafı yerden aldı, yeniden ceketinin cebine yerleştirdi. Üniformasının kolundaki deliğe baktı, kan lekesinin genişlediğini gördü. Acı yoktu, henüz yoktu, sadece kolu uyuşuyor gibiydi. Banyodan bir havlu aldı, yaranın etrafına doladı, üzerine de askeri gocuğu çekti.

Odaya geri döndüğünde, siyah doktor çantasını aldı, içinden bıçağı çıkardı. Kraskin'in tabanca sesinin duyulmuş olacağını, çok az zamanı kaldığını düşündü. Yine de sükûnetini kaybetmedi.

Kraskin'in cesedinin üzerine eğildi, adamın pantolon düğmelerini açtı. Pörsük penisi ucundan tuttu, bıçak havada bir an parladı, kan fişkırdı. Slanski kanlı et parçasını Kraskin'in açık ağzına tıktı. Bıçağı Kraskin'in ceketinde temizledi, yine doktor çantasına yerleştirdi.

Kapının önündeki koridorda sesleri, kapıya vurulan yumrukları duyuyordu; ama çoktan pencereden çıkmış, yangın merdivenine geçmişti bile.

Kadın kapıya vurduğunu duydu, hemen açarak Slanski'yi içeri aldı.

Binbaşı üniformasının yerine sivil elbiselerini giymişti, sigarasını yakarken kadın kolundaki kanlı havluyu gördü.

— Aman Tanrım, Alex! İyi misin?

Gülümsedi, çılgın bir tebessüm, "Şeytan kendi işini kendi görür. Kraskin'den cehenneme gitmeden önce ufak bir ayrılık hediyesi."

Kadın mutfağa gitti, biraz sonra elinde pamuk ve makasla geri döndü.

Slanski'nin kolunu sıyırdı, yarayı temizlemeye koyuldu.

— Görüldüğü kadar kötü değil. Charlottenburg'da bir doktor var. Bizden biri. Onu çağırırım.

Bakışlarını kaldırarak adamın yüzüne baktı, sonra nedendir bilinmez, ağlamaya başladı, günlerdir kontrol altına aldığı gerginlik artık dayanılmaz olmuştu.

Slanski parmaklarıyla kadının yüzüne dokundu, "Gözyaşlarını sil, Natalya. Kraskin hak ettiğini buldu."

Yedinci Kısım

**Helsinki,
26 Ekim**

O akşam iki adam Helsinki'deki büyükelçilik görevlileri ve yabancı diplomatların gözde restoranı Savoy'da bir araya geldi. Esplanadi'ye hâkim sekizinci kat restoranının masaları insanların birbirlerini duymayacakları kadar aralıklı yerleştirilmişti.

Geniş pencerelerin ötesindeki ilginç görüntü kentin şıkır şıkır ışıklarıydı; ama iki adamın konuşacağı önemli bir konu vardı, yemekleri gelip de garson uzaklaşınca manzaraya sırtlarını döndüler ve hemen konuya girdiler.

Doug Canning'in Amerikan Büyükelçiliği'ndeki resmi görevi siyaset danışmanlığıydı; ama aslında Canning CIA'nın üst yöneticilerinden biriydi.

Canning, Anna Horev ve sınırdaki olay hakkındaki ilk raporunu büyükelçiye sunmuş, daha sonra kadının sorgulanması için daha uzman birinden yararlanılması gerektiğine karar verilmiş ve CIA'nın Münih'te yerleşik Sovyet Operasyonları Bölümü'nün başı ve uzmanı Jake Massey aynı gece uçağa bindirilerek Helsinki'ye getirilmişti. Massey değerlendirmesini yaptıktan sonra telefonu çalmış, konuyu görüşmek üzere Canning'le akşam yemeğinde buluşması önerilmişti.

Seyrelmeye yüz tutmuş sarı saçlarıyla Doug Canning, yanık tenli, yakışıklı, uzun boylu ve ince bir Texaslıydı. Geleneksel Güney çekiciliğinden yeterince yararlanmıştı, Amerikan büyükelçisi üzerinde etkili olduğu bilinirdi.

Sonunda Anna Horev'in siyaset sığınma hakkına karar verecek olan da büyükelçiydi. Amerika ile Sovyetler arasındaki ilişkiler son yılların en kötü noktasındaydı, sınırı aşır kaçmayı başaranlara yardımcı olmak yerine bir baş ağrısı olarak bakılıyordu. Massey, Anna Horev'in Amerikan Büyükelçiliği'nce ele alınmak istenmeyen bir sorun olduğunu, bu nedenle de kızcağzın dertlerinin henüz bitmediğini biliyordu.

Canning bir şişe Bordeaux'nun yarın sıra her ikisi için restoranın özel yemeği vorschmack ısmarlamıştı, bir yudum içip şarabı tattıktan sonra gülümsedi.

— Raporundan kızın oldukça güç anlar geçirdiği anlaşılıyor. Yine de sana ileride yararlanabileceğimiz herhangi bir şey anlattı mı, Jake?

Massey tabağındakilere dokunmamıştı bile, hayır anlamında başını salladı.

— Bize söyleyebileceği fazla bir şey yok. Kızıl Ordu'dan ayrılalı sekiz yıl olmuş. Bu nedenle vereceği herhangi bir bilgi çoktan eskimiştir.

Canning, Helsinki'nin uzaktan görünen görkemli Dom Katedraline baktı, sonra yeniden Massey'ye döndü, "Yani işimize yaramayacak, öyle mi?"

Massey can alıcı sorunun bu olduğunu biliyordu, yine de dürüst cevap verdi, "Öyle. Ama göz önünde tutulması gereken başka şeyler var, Doug."

— Ne gibi?

— Kızın geçirdikleri gibi. Son altı ay boyunca darbe üzerine darbe yemiş.

— Sana doğruyu söylediğime inanıyor musun?

— Evet, sanıyorum. Anlattıklarının gerçek olduğunu sanıyorum. Her ne kadar bize haberalma konusunda yardımcı olamasa da, insani açıdan haklı olduğunu sanıyorum. Massey raporunda Finlandiyalı Karşı Casusluk yetkililerinin Anna Horev'le altı yedi kez hikâyesini gözden geçirdiklerini, kızın her seferinde de aynı hikâyeyi anlattığını belirtmişti.

Canning tereddüt etti, sonra ağzını peçetesine silerek Massey'ye doğru eğildi, "Jake, seninle açık konuşacağım. Yasal alanda büyük kıyametler kopuyor. Anlaşılan Moskova'nın kışına eşek arısı kaçmış. Onun iade edilmesini bir prensip meselesi olarak görüyorlar. Onun adı bir suçlu olduğunu. Zaten gergin olan iki ülke arasındaki ilişkileri daha da tozmamak için onu sınıra getirip iade etmemiz gerektiğini söylüyorlar." Gülümsedi, "Şimdi, sen de, ben de bunun palavra olduğunu biliyoruz; ama laf aramızda o küçük hanıma birazcık bile yardım etmemizi kesinlikle istemiyorlar."

— Ya Finlandiyalılar?

— Bizden hemen karar bekliyorlar. Ama eğer biz kıza sığınma hakkı tanımazsak, onların da tanımayacağından emin olabilirsin. Görebildiğim kadarıyla Rus büyükelçisi elinde kalın bir sopa, kışlarından ayrılmıyor.

Massey on üç yıl önce Ruslara karşı vahşi ve küçültücü bir savaş veren Finlandiyalıların komşularına karşı çok dikkatli hareket ettiklerini. Rusları öfkelenmek istemedikleri bir ayı olarak gördüklerini biliyordu. Yine de Finlandiya ara sıra Rusları üzmemekten hoşlanırdı. Anna Horev'i Ratakatu Caddesi'ndeki özel hapisanede. Finlandiya Karşı Casusluk Örgütü'nün merkezinde tutmaktansa genç kadının özel bir hastaneye nakledilmesine izin vermişler, Amerikalılar karar verene dek de ona geçici sığınma hakkı tanımışlardı.

Massey şarap kadehini kaldırdı, kadehin üzerinden Canning'e baktı, "Ruslar onu ceza kampına koymalarına neden olan suçları belirtti mi?"

— Hayır, belirtmediler. Ama sen de bilirsin, bunu genellikle yapmazlar.

— Öyleyse, ne olacak? Tahminin ne?

Canning'in yüzü endişeliydi, "Bunun açacağı diplomatik sorunlara ihtiyacımız yok. Jake. Benim tahminim, büyükelçi onu gerisin geriye gönderecek. Bilmen gereken bir şey daha var. Helsinki'nin Ruslarla yaptığı bir anlaşmaya göre. Ruslar ciddi suçlardan mahkûm olup sınırı geçenlerle görüşme hakkına sahip. Sovyet Büyükelçiliği bu hakkı kullanmak istediğini belirtti bile. Bunu yaparak hem durumlarını kurtarıyorlar hem de büyükelçilik seviyesinde baskıya başlamadan önce kaçaklara af vaat ederek geri dönmelerini sağlamaya çalışıyorlar. Şu anda bu işle ilgili olarak Helsinki'ye gelen

üst düzey bir yetkili var. Moskova'dan geldi, Romulka diye biri."

— KGB mi?

Canning sırtıttı, "İstediğin bahse girerim."

— Lanet olsun, kız zaten cehennemi dünyada yaşamış. Şimdi bütün bunlara dayanmasını bekleyemeyiz.

— Belki haklısın; ama yasa böyle diyor, Jake. Bilirsin, elimde olsa sınırın öte tarafından gelip gerçek bir siyasal sığınmacı olduğunu gösteren herkese yardım ederdim. Ne var ki haklı ya da haksız, cinayet işlemiş. Bu da ona sığınma hakkı vermemizi çok güçleştiriyor. Massey, bardağını öfkeyle masaya bıraktı. Geri gönderilenlere ne yaptıklarını biliyorsun.

Bir sorudan çok, açıklamaydı, Canning yine de cevap verdi.

— Tabii. Hapishane bahçesinde, cellâtle birlikte yürütüyorlar, iki dost gibi. Sonra sakince, hiçbir şey olmamışçasına, ensene bir tane yerleştiriyor. Bu en kısa yol. Daha korkunç yöntemleri de olduğunu duydum. En son duyduğuma göre bir KGB görevlisinin burasına gelmiş, BATI'ya kaçmaya karar vermiş; ama Çek sınırında yakalanmış. Beria'nın emriyle zavallıyı yanan bir fırına atmışlar.

— Doug, eğer kızı geri gönderirsek, büyükelçi onun ölüm fermanını imzalamış olur. O Tanrı'nın cezası tetiği kendi çekse daha iyi.

Canning, Massey'nin cevabındaki tutkuyu duydu, kaşlarını kaldırdı, "Dur bir dakika, kıza karşı güçlü bir kişisel ilgi duyar gibisin, Jake."

— Cehennemi yaşadı. Yardımımızı hak etti. Eğer onu geri gönderirsek, Rusların yaptıklarını onaylamış oluruz. Onlara devam edin, şunu iyi bir cezalandırın demiş oluruz. Yaptıklarınızda hiçbir yanlış yok. Çoğu suçsuz, milyonlarca insanı katletmek ya da hapse atmakta haklısınız. Massey hayır anlamında başını kararlılıkla salladı. Ben böyle bir şeyi kabullenmekte zorlanıyorum.

Canning tereddüt etti, "Jake, bütün bu kahrolası hikâyede sana anlatmadığım; ama bütün dengeleri bozabileceği için öğrenmeni istediğim bir şey daha var. Kadın Finlandiyalıların sorgusu sırasında hikâyesini değiştirmemiş de olsa, onu sorgulayan ve SUPO subayları içinde en deneyimli olanlarından biri raporunda kıza inanmadığını belirtmiş."

— Neden?

— Kadının söylediği yerde bir kamp olduğu doğru, Finlandiyalı oraya gayet iyi biliyor. Ruslar bölgeye el koymadan Karelya'nın bir parçasıyken oralarda yaşarmış. Subay, bir kadının bu havada yürüyerek kamptan sınıra ulaşmasının imkânsız olduğunu söylüyor. Bize anlattığı hikâyenin mantıklı yanları yok değil; ama aştığını söylediği arazi çok engebeli, üstelik beş saatte aşmış olması da imkânsızmış. KGB'nin kadını sınıra yakın bir yere bıraktığını düşünüyor. Bu tarafa gelmesi için, kafasındaki niyet her neyse, onu gerçekleştirmek üzere bu tarafa geçmesi için bırakıldığını sanıyor.

— Başka ne diyor?

— Bütün her şeyin baştan sona kadar Moskova senaryosu olduğunu. Aslında elimizde kamp ya da nöbetçisini gerçekten öldürdüğüne dair tek bir kanıt yok. Kolunda bir numara olsa da, kamp konusu bizi yanıltmak için uydurulmuş bir hikâye olabilir. Belki de sınır muhafızı ölmemiştir. Belki de kızın tabancası kurusıkı doldurulmuştu ya da nöbetçinin harcanabileceğini düşündüler. Üstelik olduğunu iddia ettiği kişi olup olmadığını bile bilmiyoruz. Belki de bir kamptaydı, belki de hikâyenin büyük bölümü doğru; ama yine de onlara bir nedenden ötürü yardım ediyordur, rolünü oynayıp gerçekten başarılı olarak onların işine yaramaya çalışıyordur.

— Buna inanamıyorum.

— Moskova'nın bizi kandırmaya çalışıyor olması mümkün, Jake. Daha önce de yaptılar. Kız için ne düşünürlerse düşünsünler, onu bu geri isteme hikâyesi belki de bizim daha kolay kanmamız için yapılan bir oyundur.

— Buna da inanamıyorum.

— Canning omuzlarını silkti, ağzını peçetesine sildi. Peki, tamam. Sen ne öneriyorsun?

— Kesin kararını vermeden önce büyükelçiyle görüşmemi sağla. O Romulka denen herifin kızla konuşmasını mümkün olduğu kadar geciktir. Kızla yeniden görüşmek istiyorum.

Yeni bir sorgulama değil, sadece dostça bir sohbet.

Canning garsondan hesabı isteyerek toplantının sona erdiğini belli etti, sonra Massey'ye döndü.

— Onunla yeniden konuşmak için özel bir nedenin var mı?

— Bütün bu geçirdiklerinden sonra, konuşacak birine ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Özel hastane Helsinki'nin dışında bir yerdeydi.

Bir tepenin üzerinde, birkaç dönüm araziye çevreleyen taş duvarların ortasında, eski ve büyük bir bina. Gümüş renkli yapraklarıyla küçük bir kayın korusu, çevresine tahta bankların dizildiği buz tutmuş ufak bir gölü bile vardı.

Anna Horev'e üçüncü katta özel bir oda verilmişti. Odadan bakılınca kent ve Helsinki kıyılarıyla adalarının parlak renkli ahşap evleri görülüyordu. Odanın kapısının önünde gece gündüz nöbet tutan bir görevli vardı, o da konuşmaktan pek hoşlanmayan sessiz ve dikkatli adamlardan biriydi.

Odanın bir köşesinde bir masa, masanın üzerinde de kış çiçekleriyle dolu mavi bir vazo vardı, pencerenin yanındaki rafta da bir radyo bulunuyordu. Daha ilk gün plastik düğmeyi çevirerek kısa dalga istasyonları arasında dolaşmış, daha önce sadece adlarını duyduğu Londra, Viyana, Roma, Kahire gibi kentlerden gelen konuşmaları, müzikleri ve sesleri dinlemişti.

O öğleden sonra hemşirelerden biri yıkanmasına yardımcı olmuş, pansumanını yaptıktan sonra yeni

elbiseler getirmişti. Koltuğunun altındaki yara sadece can sıkıcı bir engeldi, daha sonra hastane bahçesinde kısa bir yürüyüş bile yapmıştı. Massey'nin talimatına uyarak öteki hastalarla konuşmaktan kaçınsa da, duvarların ötesindeki dünyayı tanımak, özgürlüğün tadına bakmak istiyordu. Ne var ki istediği gerçekleşmeyecekti, bu nedenle küçük zaferlerle yetinmek, müzik dinleyip İngilizce gazete okumakla tatmin olmak zorundaydı.

İlk gece doktor gelip onu muayene etmişti.

Gençti, otuzlarının ortasında; iyi bir dinleyicinin mavi gözlerine sahipti. Yumuşak bir Rusça konuştu, psikiyatr olduğunu anlattı. Kıza geçmiş hakkında sorular sordu, o da Massey'ye söylediklerini yineledi. Doktor özellikle kampta karşılaştığı davranışla ilgileniyor gibiydi; ama İvan ve Saşa hakkında soru sormaya başladığında genç kız içine kapandı.

Ertesi gün radyoyu açtığına çalan yumuşak klasik müziği tanıdı: Dvorak. Bu İvan'ın sevdiği müzikti, birden İvan'ı ve Saşa'yı düşünmeye başladı, korkunç ve kara bir dalganın altında kaldı, kendini son derece yalnız hissetti.

Odasındaki pencerenin yanında durup üzüntülerinden kurtulmaya çalışırken, hastanenin dış kapısından giren genç bir çift gördü.

Ziyaret saatiydi, çiftin arasında küçük bir kız vardı. Kız iki ya da üç yaşında olmalıydı, mavi paltonun üzerine kırmızı bir eşarp sarmıştı. Yün takkesi kaşlarına kadar indirilmişti küçük elleri parmaksız eldivenlere sokulmuştu.

Uzunca bir süre çocuğun yüzüne baktı, daha sonra adam eğilip kızı kucağına aldı, hep birlikte hastaneye girip gözden kayboldular.

Pencereden ayrılıp radyoyu kapattı, yatağa uzanıp gözlerini yumdu. Hıçkırıkları göz pınarları kuruyuncaya kadar vücudunu sarstı.

Er ya da geç, diye düşündü, bitecekti.

Hayatının sonuna kadar yas tutamazdı.

Üçüncü sabah Massey ziyaretine geldi, özel konular görüşebilmek için göl kıyısında yürümeyi önerdi.

Çok önceki fırtınalardan biri bir ağacı kökünden sökmüş, yere yıkmıştı. Ağacın çürüyen kökleri yosun tutmuştu. Massey tahta banklardan birine, kızın yanına oturdu, bir sigara yaktı.

Anna, "Ben de bir sigara içebilir miyim?" dedi.

— Sigara içtiğinizi bilmiyordum.

— İçmiyorum. Savaşta beri içmiyorum. Ama şimdi canım bir sigara çekti.

Massey sigarasını yakarken kızın yüzündeki gerginliği gördü, yine de kızdaki değişikliğe şaşmaktan kendini alamadı. Yeni elbiseler vermişlerdi, siyah dar kayak pantolonunun içine sıkıştırdığı kalın yünden lacivert bir kazak. Hemşirelerden biri ona bir numara büyük gelen bir palto vermişti, paltonun içinde savunmasız görünüyordu; ama güzelliği gözden kaçırılacak gibi değildi.

Massey'nin tanıdığı bütün Rus kadınlarından farklıydı. Kızıllar kenti aldıktan sonra Berlin'e ulaşan ilk Amerikalılardan biriydi, Rus kadın askerleri ilk kez orada gördü. Aralarında güzel denebilecek tek bir kadın bile yoktu. Çoğu günde iki kere tıraş oldukları izlenimi veren kaba ve kaslı köylü kadınlarıydı. Sonra Almanlar dört yıl boyunca onun da tepesinden bomba yağdırsalar, kendisinin de böyle görüneceğini düşündü.

— Size burada iyi davranıyorlar mı, Anna?

— Çok iyi, teşekkür ederim.

— İhtiyacınız olan bir şey var mı? Gazete? Elbise?

— Hayır, her şeyim var.

Massey göle bakıp sakın bir sesle konuştu, "Doktor Harlan'la konuştum. Bilmeniz gereken bir şey olduğunu düşünüyor, Anna. Bütün yaşadıklarınızı, çektiklerinizi unutmanız kolay olmayacak. Acılarınızı untabilmeniz için zamana ihtiyacınız olacağını düşünüyor." Kızın yüzüne baktı, "Yani bütün bunların anlamı, ne olursa olsun, kocanızı ve kızınızı unutmak zorunda olduğunuz. Size yapılan bütün kötülükleri arkanızda bırakın. Bunu söylemesi kolay, biliyorum; yapmanın son derece güç olduğunu da biliyorum."

Konuşmadan Massey'ye baktı, sonra, "Saşa ve İvan'ı untabileceğimi hiç sanmıyorum," dedi, "Ötekileri, belki. Ama İvan ve Saşa'yı, asla."

Massey yüzüne baktı. Göz pınarlarında yaş olduğunu sandı. Kız duygularını gizlemeye çabalıyordu, sonra dudaklarını ısırıp uzağa baktı. Konuşurken Massey'ye dönmedi.

— Size bir şey sorabilir miyim, Massey?

— Tabii.

— Rusçayı nerede öğrendiniz?

Sorunun acıyı hafifletmek için sorulduğunu biliyordu, kıza bakıp gülümsedi.

— Annem ve babam St. Petersburg'dan geldi.

— İyi ama, Massey, Rus adı değil ki.

— Polonyalı adı. Aslında Masensky. Babamın ailesi Varşova'dan gelme; annem gerçek bir Rus.

— Ama Ruslardan nefret ediyorsunuz?

— Bunu da nereden çıkardınız?

— İlk gün, beni görmek için hastaneye geldiğinizde. Bana bakışınızdan. Gözlerinizde güvensizlik, hatta iğrenme vardı.

Massey hayır anlamında başını salladı, "Bu doğru değil, Anna. Tam tersine. Rusların çoğu iyi ve cömert. Benim nefret ettiğim komünizm. İnsanda soylu ve iyi olan ne varsa, öldürüyor. Sakın yanlış düşünmeyin, Anna, Kremlin'dekilerin ilgilendikleri tek şey, güç. Nazilerin aynadaki görüntüsüne bakıyorsunuz sanki. Tek fark, gamalı haçın yerine bayrakta orak, çekiç ve kırmızı bir yıldız bulunması." Durakladı, "Anna, size söylemek istediğim bir şey var. Büyükelçiliğinizden biri sizinle konuşmak istiyor."

Genç kız Massey'ye baktığında gözlerindeki korku apaçıktı, "Ne konuda konuşmak?"

Canning'den duyduklarını aktardı, "Sadece bir formalite; ama yapılması şart. Buna dayanabilecek misiniz?"

Tereddüt etti, "Eğer dayanmam gerekiyorsa. Ne zaman?"

— Bugün, öğleden sonra. Daha sonra Amerikan büyükelçisi hakkınızdaki kararını verecek. Rus görevlinin adı Romulka. Korkmayın, ben hep yanınızda olacağım. Romulka'nın işlediğiniz iddia edilen suçlar konusunda soru sormaya hakkı yok. Sadece sizden geri dönüp mahkemeye çıkmanızı isteyecek, size karşı anlayışlı davranılacağını söyleyecektir. Bunun ne anlama geldiğini benden iyi biliyorsunuz.

— Doktor bu sabah bana bir şey sordu. O adamları öldürdüğüme pişman olup olmadığımı sordu. Kamp yetkilisiyle sınırdaki nöbetçiyi.

— Siz ne cevap verdiniz?

— Karıları ile çocukları varsa, onlar için üzüldüğümü. Ama onları öldürdüğüme pişman değilim. Kaçmak istedim. Bana yapılanlar yanlıştı. İvan'ın bir keresinde söylediklerini hatırlıyorum. Bir yerlerde okumuş. Kötülük görenler, karşılığında kötülük yapar gibi bir şey. Ben sadece bana yapılan kötülüğü iade ettim. Ya ben olacaktım ya onlar olacaktı.

Massey ve Anna kent polis merkezinin toplantı odasında otururken, kapı açıldı, görevli polis memuru sivil giyimli iki Rus görevlisini içeri aldı.

Gelenlerden yaşlı olanı kırklarının başlarında görünüyordu. Bir enerji küpü gibiydi, uzun ve yapılıydı, gelişmiş kasları elbiselerinden fırlayacağına benziyordu.

Sivilce izleriyle dolu vahşi bir yüzün ortasına bir çift soğuk mavi göz kondurulmuştu, adamın sol kulağının bir parçası da eksikti. Elinde bir evrak çantası vardı, kendini kısaca Moskova'dan yüksek dereceli bir yetkili Nikita Romulka olarak tanıttı.

Diğer Rus, genç bir elçilik görevlisi, Romulka'nın yanına oturdu, ona bir dosya uzattı.

Romulka dosyayı açıp konuştu, "Siz Anna Horev'siniz."

Konuşurken kıza bakmamıştı bile.

Massey başıyla onaylayınca, Anna cevap verdi, "Evet."

Adam başını kaldırıp buz gibi bakışlarını genç kadına çevirdi.

— Sovyet-Fin protokolü uyarınca size Rusya'ya dönmenizi ve Sovyet toprağında işlediğiniz ciddi suçlardan yargılanmanızı önermeye geldim. Bana verilen yetkiye dayanarak size, eğer Moskova'ya dönmeyi kabul ederseniz, tüm dosyanızın yeniden ele alınacağını, tekrar mahkemeye çıkartılacağınızı ve her Sovyet vatandaşının hakkı olan en büyük anlayışı göreceğinizi belirtmek istiyorum. Beni anladınız mı?

Anna tereddüt etti, cevap vermeye fırsat bulamadan Massey akıcı Rusçasıyla araya girdi, "Bütün bu resmi saçmalıkları bir kenara bırakın, Romulka. Tam olarak ne söylemek istiyorsunuz?"

Soğuk bakışlar Massey'ye döndü, Romulka'nın sesi öfkeliydi, "Soruyu kadına sormuştum, size değil."

— O zaman anlayabileceği bir dille tekrar sorun.

Romulka gözlerini Massey'ye dikti, soğuk soğuk sırtarak arkasına yaslandı.

— Temel olarak şunu: eğer Moskova'ya dönerse, geçmişte yaptıklarından dolayı yeniden yargılanacak. Eğer mahkeme aşırı bir ceza aldığına ya da yersiz suçlandığına karar verirse, daha sonraki suçları, kamptan kaçışı ve sınır nöbetçisini öldürmesi bu açıdan incelenecek. Sizin gibi basit biri için bundan daha anlaşılır söyleyebilir miydim?

Massey hakareti duymazdan geldi ve Anna'ya döndü, "Ne diyorsunuz, Anna?"

— Geri dönmek istemiyorum.

Romulka kararlı bir sesle konuştu, "Geri dönmenizi sağlamak için mümkün olan tüm diplomatik yollara başvurulacaktır. Ben size kendi özgür iradenizle dönme ve konunun yeniden ele alınmasını sağlama fırsatı veriyorum. Yerinizde olsaydım, bu öneriyi ciddiyetle düşünürdüm."

— Size söyledim, geri dönmek istemiyorum. Hiçbir şey yapmadığım halde suçlandım, Gulag'a gitmeden önce hiç suç işlemedim. Mahkemeye çıkarılması gerekenler ben değil, beni kampa gönderenler olmalıdır.

Romulka'nın yüzü birden öfkeden kasıldı, "Beni dinle, salak karı. Bütün bunların çocuğunun hayatını ne kadar güçleştireceğini bir düşün. Geri dön, mahkemeye çık, o zaman belki kızını görebilirsin. Eğer dönmezsen, kızın ömrünü o yetimhanede geçirecek, bu da gerçekten tatsız olabilir. Beni anlıyor musun?"

Romulka'nın sesinde vahşî bir tını vardı. Anna çocuğundan söz edildiğini duyunca, yüzünde acılı bir ifade, kalakaldı.

Massey, Rus görevliye döndü, "Acı çektirecek darbeyi vurmaya iyi biliyorsunuz, değil mi? Çocuğu bu işin içine sokmak."

Romulka sırtarak cevap verdi, "Neden çenenî kapamıyorsun. Amerikalı? Bu karının kararı, senin değil. Eğer kendi iyiliğini düşünüyorsa, benim dediğimi yapar."

Massey adama bir yumruk atma isteğini frenledi, o sırada Anna'nın gözlerinin dolduğunu, bütün vücudunu yakıcı bir acının kapladığını, tüm endişesinin boşalmak üzere olduğunu gördü. Masanın üzerinden uzanarak tırnaklarını Romulka'nın yüzüne batırdı, kanattı.

— Hayır! Kızıma zarar veremezsiniz, asla!

Massey, Anna'yı geri çekmeye çalışırken Romulka kadının saçlarına yapıştı.

— Seni orospu!

Massey ve elçilik görevlisi araya girdi, o sırada kapıyı açan polis memuru zaman geçirmeden Anna'yı dışarı çıkardı.

Romulka cebinden çıkardığı mendille yüzündeki kanı silerken Massey'ye baktı, "Daha son sözü söylemedim! Büyükelçiliğiniz yaptığınız hakareti duyacaktır!"

Massey, Rus görevliye öfkeli öfkeli baktı, "Seni bok herif, git istediğine şikâyet et. Ama kadın kararını verdi, bizim kararımız da gecikmeyecek." Parmağını Romulka'nın göğsüne dayadı, "Şimdi suratına yumruğu patlatmadan, buradan git."

Romulka bir an için tehdide aldırılmayıp cevap verecek gibi göründü, sonra gözlerinde korkunç bir öfkeyle Massey'ye baktı, birden çantasını kapatarak odadan dışarı fırladı.

Romulka'nın yardımcısı bir sigara yakarak Massey'ye baktı, "O kadının yaptığı hiç de akıllıca değildi, hele büyükelçiliğin onu geri getirmeyi başaracağını düşünürsek. Üstelik Romulka da yoluna çıkılmayacak kadar tehlikelidir."

— Ben de öyleyim, arkadaşım.

— O zaman mesele hallolmuştur, diye düşünüyorum.

— Hem de nasıl Yoldaş.

Massey o akşam yine hastaneye geldi, yine göle doğru yürüdüler. Banklardan birine oturduklarında, Anna sordu, "Bugün yaptığım, işleri berbat etti, değil mi? Büyükelçi benimle ilgili kararını verdi mi?"

Kuşkuyla Massey'ye baktı, oysa Amerikalı gülümsüyordu, "Romulka'nın tehdidini duyduktan sonra,

size sığınma hakkı tanımaya karar verdi. Amerika'da yeni bir hayata başlayabilmeniz için size yardım edeceğiz, Anna. Size yeni bir kimlik verecek, yerleşip bir işe girmenizi sağlayacağız. Size hemen vatandaşlık verilmeyecek; ama bu sizinki gibi durumlarda olağan bir şey. Herhangi bir yasal göçmen gibi, sizin de beş yıl boyunca Amerika'da oturmanız gerek. Eğer yasaya karşı gelmez, çılgınca bir şey yapmazsanız, vatandaşlığı kolayca kazanırsınız."

Massey kızın gözlerini kapadığını, sonra usulca açtığını gördü. Yüzünde sırtından ağır bir yük kalkmış gibi bir ifade vardı.

— Teşekkür ederim.

Massey gülümsedi, "Bana değil, büyükelçiye teşekkür edin. Aslında Romulka'ya teşekkür etmeniz en doğrusu. Yarın Almanya'ya gideceksiniz. Orada sizin için yapılan hazırlıktan öğreneceksiniz. Ondan sonra Amerika'ya uçacaksınız. Nereye, bilmiyorum. Bütün bunlar benim işim değil artık."

Anna Horev uzunca bir süre konuşmadı. Buz tutmuş göle baktı. Sonunda, "Amerika'da mutlu olacağıma inanıyor musunuz?" dedi.

Massey kızın yüzündeki ani endişeyi gördü, sanki ilk kez şimdi olan bitenin önemini, önündeki bilinmezi fark etmiş gibiydi.

— Yeni bir başlangıç yapmak için iyi bir yerdir. Çok acı çektiniz, duygularınız karmakarışık. Geleceğin sizin için neler hazırlayacağını bilmiyorsunuz, geçmişiniz de acı dolu bir anı. Şu anda alacakaranlıkta yaşıyor gibisiniz. Bence uzunca bir süre karışıklık hissedeceksiniz. Yanınızda hiçbir tanıdığınız olmadan, yeni bir ülkede yaşayacaksınız. Ama zamanla iyileşeceksiniz, iyileşeceğinizden eminim.

Massey ayağa kalkıp kıza baktı.

— İşte hepsi bu. Kötü haberler hariç. Kötü haber de belki bir daha hiç görüşmeyeceğimiz. Ama size mutluluklar diliyorum, Anna. Yaşlı bir adamın öğüdünü dinler misiniz? Hayatın püf noktası hangi köprülerden geçileceğini, hangi köprülerin yakılacağını bilmektir. Bu köprüyü geçin, ardınızda bıraktıklarınızı yakmaya çalışın.

— Bir şey söyleyebilir miyim, Massey?

— Ne?

— Eğer koşullar farklı olsaydı, sizi tekrar görmek isterdim. Konuşmak için. Arkadaş olmak için. Sanırım hayatımda karşılaştığım en iyi insanlardan birisisiniz.

Massey gülümsedi, "İltifatınız için teşekkür ederim. Ama çok fazla erkek tanımadığınızdan eminim. Anna. Ben sadece normal biriyim, inanın."

— Havaalanına gelip beni uğurlayacak mısınız?

— Tabii, eğer istiyorsanız. Bankta oturan kadına baktı, içinden gelen bir dürtüyle usulca omzuna

dokundu. Her şey düzelecek. Düzeleceğini biliyorum. Zaman yüreğinizin yaralarını iyileştirecek.

— Buna inanmak isterdim.

Massey gülümsedi, "İnanın bana."

Massey iki adamla birlikte Anna'ya uçağa doğru eşlik ederken, pistin üzeri karla kaplıydı. Finlandiya'nın Constellation'ı apronda bekliyordu, yolcular uçağa binmeye başlamıştı bile.

Massey metal merdivenlerin dibinde tereddüt etti.

Elini uzattı. Anna onun yanağını öptü.

— Elveda Anna. Dikkatli olun.

— Sizi tekrar görmeyi umuyorum, Massey.

Kız merdivenlerden çıkarken Massey onun yüzüne bakıyordu. Göz pınarlarının dolduğunu gördü. Bunun son altı ayda kızın girdiği ilk duygusal ilişki olduğunun, Anna'nın etkilendiğinin farkındaydı. Sovyetler'den kaçanların çoğunun aynı şeyleri hissettiğinden emindi. Korkmuş ve yalnız, uzatılan ilk ele sarılıyorlardı. Öte yandan içgüdüğü ne derse desin, yanılmış olabileceğini. Anna'nın hikâyesinden kuşkulanan Finlandiyalı SUPO subayının haklı çıkabileceğini de biliyordu. Massey hata yaptığına inanmıyordu; ama bunu sadece zaman gösterecekti.

Beş dakika sonra, havaalanının Giden Yolcu Salonu'nda Constellation'ın pist üzerinde hızlanmasını, daha sonra Baltık Denizi'nin alacakaranlığında kaybolmasını, kanat ışıklarının son kez göz kırpmalarını izledi.

Massey boş gökyüzüne birkaç saniye daha baktı sonra usulca, "*Do svldaniya*,"^[3] dedi.

Paltosunun yakasını kaldırıp, çıkışa doğru yürürken, gazetecinin yanında durup kalkan uçağı izleyen siyah saçlı genci göremeyecek kadar düşünceliydi.

İkinci Bölüm

13-27 Ocak 1953

Sekizinci Kısım

**Bavyera,
Almanya,
13 Ocak,
23.00**

O gece bütün Güney Almanya'da yağmur yağıyor, ufuk şimşeklerle aydınlanıyordu. Pek uçuş havası değildi, kısacası.

Bavyera'nın göller bölgesindeki hava meydanının barakaları alçak bulutların ve sisin ortasında kalmıştı. Bir zamanlar Luftwaffe'nin^[4] gözde Güney Hava Komutanlığı birliklerini barındıran birkaç ahşap kulübeyle tek pist, şimdi artık CIA'nın Almanya'daki Sovyet Operasyonlar Bölümü'nün elindeydi.

Jake Massey operasyon odası olarak kullanılan Nissen kulübesinden çıkarken başını kaldırıp kapkara göğe baktı, sonra yakasını çekiştirerek sağanak yağmurun altında bekleyen kapalı cipe koştu. Koltuğa otururken karanlık şiddetli bir şimşekle ikiye bölündü, direksiyondaki adam homurdandı, "Tam yatak havası. Yanında güzel bir kadın, elinde de bir şişe viski."

Cip asfaltın üzerinde ilerlerken, Massey gülümsedi.

— Daha beteri de olabilirdi, Janne.

— Yani bu akşam gitmek mi gerekiyor?

— Kiev üzerinden Moskova'ya gidecek iki eski Ukraynalı SS.

— Ne tatlı. Hep seçkin dostların olmuştur zaten, Jake.

— Ya bizim için çalışacaklar ya da savaş mahkemesine çıkacaklar. Her ikisi de boktan herifler, Riga'da bir grup kadınla çocuk katleden SS grubunun üyeleri; ama bizim gibi dilencilerin seçme hakkı olamaz.

— İşte bu yüzden CIA'da çalışmayı seviyorum, her an ilginç insanlarla karşılaşıyorsun.

Massey'nin yanındaki adam pilotların kullandığı deri ceketlerden giymiş, boynuna da beyaz bir eşarp bağlamıştı. Neşeli bir yüzü vardı, kısa ve tıknaz olmasına rağmen, saman sarısı saçlarıyla Kuzeyli olduğunu adeta haykırıyordu.

Daha otuz bir yaşındaki Janne Saarinen'in başı birçok insandan daha fazla belaya girmişti. Rusya'yla yapılan Kış Savaşı'ndan sonra Hitler Almanyası'yla girilecek bir ittifakın Ruslardan intikam almak için fırsat yaratacağına inanan çoğu Finlandiyalı gibi Saarinen de tüm gücüyle Almanları desteklemiş, bunun bedelini de ağır ödemişti.

Baltık Denizi üzerindeki bir it dalaşı sırasında beş bin fit yükseklikteyken Alman Messerschmitti'nin

pilot kabinini dağıtan Rus şarapneli sağ bacağını dizinin hizasından koparmıştı, artık bacak yerine kullandığı acayip tahta protezle idare etmek zorundaydı. Alman doktorun kaba dikişini yaptığı pembe yara izinin altında bir yerlerde hâlâ Rus şarapnelinin parçası vardı, ancak Saarinen topallayarak da olsa, yürüyebildiğine şükrediyordu.

Cip oldukça geniş bir gölün kenarındaki pistten geçerek yakındaki hangarlara vardı, kapısı açık, içinden güçlü bir aydınlık görünen hangarın önünde durdu.

Massey, peşinde Saarinen, cipten inip bardaktan boşalırcasına yağın yağmurun altında hangara koştu.

İki adam köşede, masanın yanında, ayaklarının diplerindeki paraşütleriyle oturuyor, hangarın içindeki işaretsiz siyah DC-3'ün hazırlanmasını beklerken sigaralarını tütürüyordu. Uçağın açık yük kapısının önüne metal bir merdiven dayanmıştı.

Adamlardan biri gençti, yirmilerinin sonunda falan, uzun boylu ve zayıftı, genç olmasına rağmen acımasız görünen endişeli yüzünde asabi bir gerginlik okunuyordu.

İkincisi daha yaşlıydı, iri yarı ve kaba görünüşlüydü, kızıl saçlarının altındaki yüz sanki taştan oyulmuş gibiydi.

Çevresine ilgisiz gözlerle bakarken, Massey'nin hangara girdiğini görerek ayağa kalktı, Massey ona doğru ilerlediğinde sigarasını yere attı.

Massey'yle Rusça konuştu, "Uçmak bir yana, ne insanların ne de hayvanların burunlarını çıkarmayacağı bir hava bu. Yine de gidiyor muyuz, Amerikanski?"

— Maalesef.

Adam omuzlarını silkip çabucak yeni bir sigara yaktı, anlaşılan sinirleri iyice gerilmişti, sonra bembeyaz yüzlü arkadaşına baktı.

— Şu Sergey korkudan tir tir titriyor. Kaderin bize bir oyun oynayacağını söylüyor. Hoş, havayı görünce, ona hak vermiyor değilim. Eğer Rus radarları bizi genç yaşta mezara sokmayı başaramazsa, bu havaya yenik düşeceğimize inanıyorum.

Massey gülümsedi, "Senin yerinde olsam, böyle konuşmazdım. Emin ellerdesiniz. Pilotunuza merhaba deyin."

Massey, Saarinen'i tanıştırdı, talimatlar gereği adını söylemedi, iki adam el sıkışmakla yetindi.

— Memnun oldum, dedi Ukraynalı. Yüzünde küçük bir tebessümle Massey'ye döndü. Belki çok önemli değil; ama pilotumuzun bir bacağı takma. Bunu söylemem lazım, diye düşündüm de.

Saarinen alındı, "İsterseniz bensiz de kalkmayı deneyebilirsiniz. Eğer sen ve arkadaşın sağ salim uçmak istiyorsanız, o elinizdekileri hemen söndürseniz iyi olacak." Kenardaki uçağı gösterdi, "O tanklarda çok yanıcı 2 ton benzin var. Sigaraları söndürün, hemen, şimdi!"

Genç adam Saarinen'in emrini işitir işitmez sigarasını atmıştı; ama yaşlı Ukraynalı düşünceli düşünceli Saarinen'e baktı, sonra da istemeyerek sigarasını yere atıp söndürdü.

— Kim bilir, belki de bir sakatla uçmaktan daha iyi bir ölümdür.

Massey, Saarinen'in yüzündeki öfkeyi gördü, Ukraynalıya döndü, "Bu kadarı yeter, Boris. Unutma, hayatınız bu adamın elinde, o yüzden ona iyi davranmaya çalışın. Haberiniz olsun diye söylüyorum, en iyi pilotumuzla uçuyorsunuz. Kimse rotayı onun kadar iyi bilemez."

— Öyle olsun, bakalım. Ukraynalı omuzlarını silkti, DC-3'ü göstererek Saarinen'e kızgın kızgın sordu. Demek bu Amerikan kutusuyla oraya varacağımızı düşünüyorsun?

Saarinen öfkesini kontrol etti, daha sonra sakın bir sesle cevap verdi, "Neden varamayacağımızı bilmiyorum. Uçmak için kötü bir gece olabilir; ama bu Kızılların da uçaklarını kaldırmaktan korkacağı anlamına gelir. İyi olacak sanırım. En tehlikelisi, Rus-Çek sınırına yaklaşırken. Ondan sonra her taraf güllük gülüstanlık."

— Anlaşılan senin eline kaldık.

İkinci adam yaklaştı, başıyla Massey ve Saarinen'i selamladı. Massey ikisini tanıştırdınca genç adam, "İçimden bir ses savaş suçları mahkemesine çıkmakla daha akıllılık edeceğimi söylüyor," dedi.

— Çok geç artık. Tamam, son kontrolleri yapalım. Kâğıtlar, kişisel eşya, para. Hepsi masaya.

Ukraynalılar ceplerini masanın üzerine boşalttı, Massey boşaltılanları inceledi, "Her şey düzgün görünüyor. Moskova'ya varıp yerleştikten sonra, ne yapacağınızı biliyorsunuz."

İkisi de başarıyla onayladı.

— Tamam, o halde. Her ikinize de iyi şanslar.

Kızıl saçlısı homurdanıp Saarinen'e döndü, "Eğer Moskova'ya varırsak. Ne zaman istersen, küçük sakat dostum."

Saarinen gözlerini nefretle kısıp adamın üzerine yürümeye çalıştı; ama Massey bir omzuna yapıştığında, Ukraynalı küçümseyici bir ifadeyle arkasını dönmüş, arkadaşıyla birlikte uçağa doğru yürümeye başlamıştı bile. Paraşütleri omuzlarındaydı, her ikisi de kahkaha attılar.

— O pezevenge bir tane.

— Bırak şimdi, Janne. Onu bu gecedен sonra bir daha hiç görmeyeceksin.

— Belki de onları yanlış yerde indirmeliyim, sadece eğlenmek için. Üstelik böylece işimi de KGB'ye yaptırmış olurum.

— Endişelenme, bu ikisinin hayattan bekledikleri fazla bir şey olamaz. Eğer Moskova'ya varabilirlerse, şansları var demektir. Sen de bilirsin, gönderdiğimiz ajanlardan çoğu daha ilk kırk

sekiz saatte yakalanıyor; ama yine de asılmaktan ya da idam mangasının önüne çıkmaktan daha fazla şansları var. Geçen ay gönderdiğimiz yirmi kişiden on beşi KGB'nin eline düştü. Yani ihtimaller çok iyi değil, her geçen gün daha da kötüleşiyor.

— Aralarından bazılarının bunu hak ettiğini söylemek isterim, Jake. Tamam, galiba gitsek iyi olacak.

Saarinen paraşütünü alıp DC-3'ün merdivenlerine doğru yürürken hangarın önünde bir cip durdu, cipten inen sivil giyimli genç, Massey'nin yanına geldi.

— Size bir mesaj, efendim.

Massey adamın uzattığı zarfı alıp açtı, içindekileri okudu ve ona döndü, "Tamam, Teğmen, gidebilirsin. Cevap vermem gerekmiyor."

Teğmen cipe binip uzaklaşırken, Saarinen, Massey'nin yanına geldi.

— Kötü haber mi? Bana sakın uçuşun kötü hava yüzünden ertelendiğini söyleme. Sırıttı. Bundan çok daha kötü koşullarda, bugünkü gibi yardımcı pilotsuz uçtum. Eğer uçuş ertelendiyse, bu gece Münih'teki gece kulübüne giderim, uçtaki iki pezevenk de bir gece daha tırnaklarını kemirir.

— Maalesef değil. Üstelik her şey kötü haber demekle neyi kastettiğine bağlı. Bu haftanın paraşütle atlamalarını bitirir bitirmez Washington'a dönmem emredildi.

— Şanslı herif, Saarinen güldü. Bense bu seferden sonra dinleneceğim, Jake. Gazı kesip kanatlarımı dinlendirmenin zamanı geldi. Bu eski SS pisliklerinden bazıları gerçekten de sinirime dokunmaya başladı.

Saarinen metal basamakları tırmandı, uçağın kapısına varınca merdiveni içeri aldı.

— Benim için dua et.

— Bacağın kırılsın.

Jake Massey arabasını gölün kenarına kadar ilerletip, sağanak yağmur altındaki dalgalara bakarak sigarasını yaktığında, saat dokuza geliyordu. Washington'dan gelen mesajı, onu hemen çağırma nedenlerini merak ediyordu.

Son günlerde merak ettiği bir diğer şey de kızın durumuydu. Üzerinden aylar geçmiş olmasına rağmen Anna Horev'i unutamamıştı, üstelik onu unutmak istemediğinin de bilincindeydi.

Motoru susturup suyun üzerinde, uzaktaki sis düdüğünü duyduğunda baktı, gölün karşı kıyısında, soğuk karanlığın içinde ilerleyen teknenin ışıklarını gördü.

O ses hep anıları canlandırırды, bir süre gözlerini kapadı.

Yıllar önce, bugünkü gibi bir kış gecesiydi, bir çocuk olarak Amerika'nın ışıklarını ilk kez görüyordu.

O dönemde yedi yaşındaydı; ama Jacob Masensky, Ellis Adası'ndaki vücut kokusuyla değişik sesleri bir daha unutmadı.

Ukraynalılara, Baltıklılara, İrlandalılara, İtalyanlara, İspanyol ve Almanlara karışmış Ruslar. Yeni Dünya'nın vaadine inanarak yeni bir hayat başlamak için umanlar.

Anne ve babasıyla 1919'da, Bolşevik Devrimi'nden iki yıl sonra Rusya'dan ayrılmışlardı.

Baba tarafının iki kuşak önce Polonya'dan gelerek yerleştiği St. Petersburg'da, Stanislas Masensky, çar ailesinin yanında çalışıyordu. Jacob Masensky hâlâ Büyük Katerina'nın görkemli saraylarının bahçesinde kış yürüyüşlerine çıkışını içi sızlayarak hatırlardı. Stanislas Masensky akıllı bir adamdı, kitap okuyup satranç oynardı; varlığını kaybetmiş bir ailede doğmamış olsa, şimdiki gibi marangozluk değil, avukatlık ya da doktorluk yapacağı kesindi.

Üstelik Stanislas Masensky'nin efendilerince bilirse, derhal kovulmasına neden olacak bir sırrı da vardı.

Yüreğinin derinliğinde soylulardan, soyluların temsil ettiği tüm değerlerden nefret ediyordu, bu yüzden ateşli bir menşevik taraftarıydı. Rusya'nın geleceğinin demokrasi ve özgürlükte olduğuna, çar istesin ya da istemesin değişikliğin bir gün mutlaka gerçekleşeceğine inanırdı. Bu yüzden Kızılar St. Petersburg'u ele geçirdiklerinde, fazla memnun olduğunu söylemek doğru değildir.

— İnan bana, Jacob, demekten hoşlanırdı babası. Kızılların çılgınlığını pahalıya ödeyeceğiz. Doğru, yeni bir Rusya'ya ihtiyacımız var; ama onlarınkine değil.

Kızıl Devrim hiç kimseyi Stanislas Masensky kadar şaşırtamazdı. Menşevikler uzun süreden beri Rusya'daki değişimin itici gücü görünüyordu, nereden çıktığı belli olmayan devrim ani bir sağanak gibi geldi. Lenin'in Bolşevikleri, Menşeviklerin üstünlüğünün farkındaydı, vaat edilen devrimin karşısında dikilecek her engeli acımasızca ezmeye kararlıydılar.

Bir gün Kızılar geldi: tüfekli üç adam.

Stanislas'ı süngüleriyle kakarak götürdüler. Hamile karısıyla oğlu onu üç gün sonra bırakılana kadar göremediler. Üç gün boyunca dayak yemiş, kolları kırılmıştı. Sesine bir kurşun yemediği için kendini şanslı saymalıydı; ama Stanislas da biliyordu ki, o kurşun gecikmeyecekti.

Ailece toparlayabildikleri mallarını aldılar, bir akrabalarının verdiği at arabasına yükleyerek Estonya'ya doğru yola koyuldular. Jacob'un annesinin yalvararak, dilenerek topladığı birkaç köpek de Tallin'den New York'a demir almak üzere olan İsveç uskunasına gitti.

Pasifik Okyanusu'nu kışın geçmek zaten güçtür, sert doğu rüzgâr yolculuğu daha da zorlaştırdı. Sekiz metrelik dalgalar uskunayı ceviz kabuğu gibi sallayıp fırlattı, fırtınadan en çok zarar görenler geminin ambarındaki göçmenlerdi. Nadya Masensky yolculuğun beşinci gününde erken doğum yaptı.

Stanislas Masensky sadece bir bebek değil, genç karısını da yitirdi, küçük Jacob cesetler denize bırakılırken babasının yüzündeki ifadeyi uzun süre unutamayacaktı. Babası genç karısını gerçekten çok sevmiştir, kadının ölümünden sonra bir daha hiç eskisi gibi olmadı. Babasının arkadaşlarından biri bir gün Jacob'a güzel ve genç bir kadını kaybetmenin acısının hiç geçmeyeceğini söylemişti, Jacob şimdi babasının günden güne kendi içine kapanmasını izlerken, adamın ne kadar haklı olduğunu düşünüyordu.

Büyük Bunalım'a kadar Amerikan yaşamı Stanislas ve oğluna iyi geldi. Brooklyn'in Brighton Beach adlı bir bölgesine yerleştiler, bölgenin halk arasındaki adı, çarın, Lenin'in, daha sonra da Stalin'in vahşetinden kaçan Rus göçmenler nedeniyle Küçük Rusya'ydı. Stanislas çevredeki inşaatlarda iş buldu, oğluna bakması için yaşlı bir *babuşka*^[5] bile tuttu.

Doğu Avrupa ve Rusya'dan gelen binlerce göçmen gibi Stanislas Masensky de Ellis Adası'ndaki o ilk gün adını değiştirdi, İngilizce söylenmesi daha kolay Massey'yi seçti. Bunun bir nedeni de göçmen işleri görevlisinin Polonya adını anlayıp yazmakta zorlanması, diğer bir sebebiyse Stanislas'ın acı dolu geçmişini silerek yeni bir başlangıç yapmak istemesiydi.

Ailenin tek çocuğu olarak Jacob Massey okulda çalışkan ve yetenekli bir öğrenci olarak göze girdi; ama en çok hoşlandığı babasının dizinin dibine oturarak anavatan Rusya hakkında anlattığı öyküleri dinlemektir. Öykülerden çoğu Çar Aleksandr'ın katledilmesiyle ve devrim daha komünistlerin gözünde bile uzak bir düşünce, işçiler ve öğrencilerin demokrasi çabalarının birbirini izleyen çarlarca acımasızca bastırılmasıyla ilgiliydi. Stanislas Massey o denli inançlı konuşuyordu ki oğlunun büyürken anavatanını giderek daha çok merak etmesine şaşmamak gerekirdi.

Daha sonra, göçmen gazetelerinden Kızılların tüm Sibiryaya köylerini nasıl göçe zorladıklarını, yollarına çıkan herkesi nasıl ezdiklerini, Yosif Stalin'in tarım reformlarına karşı çıkmaya cesaret ettikleri için kulak adı verilen on binlerce küçük çiftçinin nasıl katledildiklerini öğrenecekti. Aileler bütünüyle kayboluyor, köyler yıkılıp halk göçe zorlanıyor, tek bir adamın iktidar tutkusu yüzünden milyonlar kurşuna diziliyordu.

Bunalım derinleşmeye, Stanislas da iş bulamamaya başladığında da Amerikalıları değil, anavatanından göç etmeye zorlayan Kızılları suçladı. Oğlunu geçindirmek güçleşip oturdukları yerler izbe barakalara dönüştüğünde, dayanamadı, oğluyla birlikte kuyruğa girip dağıtılan çorbayı alacağı bir düşkünlerevine taşındı.

Genç Jacob'ın hayatının en kötü anı, on altı yaşındayken bir kış öğleden sonrasında geldi.

Okuldan eve yürüyordu, bir zamanlar gururlu bir adam olan babasını bir sokak köşesinde, elinde pankartla gördü: "İyi ve dürüst bir marangozum. Lütfen bana iş verin."

Jacob için çok sevdiği babasının böyle onur kırıcı bir duruma düştüğünü görmek acıydı. Bardağı taşıran son damla da bu oldu zaten. O gün zengin olmaya, babasını bir daha bir iş için dilenmek zorunda bırakmamaya karar verdi.

Ne var ki Stanislas, umudu kırılmış, onuru yaralanmış bir adam olarak kırk dört yaşında öldü.

Jacob hiçbir zaman zengin olmadı. Bunalım sona erdiğinde, karnını doyurabilmek için bir dizi ağır işte çalıştı. Gece okuluna giderek yabancı dillerde diploma aldı, bunu Yale'de geçirdiği bir yıl izledi. Her şeyin karşılığını alın teriyle ödedi, Sonra, 1939 yılında, arkadaşlarını şaşırttı, subay adayı olarak orduya yazıldı.

Pearl Harbor'dan sonra ordu, ilerlemek isteyenlere çok fırsat yarattı; ama Massey'nin gönlü savaş alanındaydı.

Amerika'nın savaşa girişinden altı ay sonra Ailen Dulles'in OSS'siyle İsviçre'ye yerleşti, Alman hatlarının çok gerisinde keşif operasyonları düzenlemeye koyuldu.

Amerika savaştan kısa süre sonra, eski müttefiki Rusya'nın aslında düşman olduğunu anladı.

Amerikan haberalması savaş sırasında Rus KGB'si hakkında hemen hemen hiç bilgi toplamamıştı, Sovyet sınırlarının gerisinde olup biten konusunda da hiçbir şeyin farkında değillerdi. Gerekli bilgileri toplamak isteğiyle Avrupa'nın savaş tutsağı kamplarından ve kentlerinden giderek artan sayıda göçmen –Ruslar, Baltıklılar, Polonyalılar– Sovyet dil ve geleneklerini bilen gençler toplandı, aralarında en parlak olanlar Amerikalıların en uzman subaylarınca yetiştirilip eğitildi.

Bu tam da Jacob Massey'nin yapmayı istediği türden bir işti; bu nedenle savaştan sonra Avrupa'da kaldı, Münih'e yerleşerek ajanlarını bilgi toplamak amacıyla Sovyet topraklarına gönderdi, savaş sonrası ürkütücü Sovyet silahlanma programının ayrıntılarını öğreneceklerini umdu. Gönderdikleri arasında göçmenler, vatanseverler, maceraperestler, kaçaklar, hatta savaşta yeterince tatmin olmayıp hâlâ heyecan peşinde koşan kişiler vardı.

Bu gece Sovyet topraklarına atlayacak olanlar gibi, yakalandıklarında uzun mahkûmiyetler alacak hatta ölüm cezasına çarptırılacak, Rusça bilen eski SS'ler, KGB'nin kontrol ettiği topraklara paraşütle inerken büyük bir risk almıyorlardı. Eğer görevlerini başarılar ve bir yolunu bulup sınırı aşarak geri dönerlerse, yeni kimlikleri, temiz geçmişleriyle özgür birer insan oluyorlardı; en iyi durumda hayatları uzuyor, kötü durumda da hayatlarını kumarda kaybetmiş sayılıyorlardı.

Jake Massey, Münih bölgesini acımasız bir düzen, belirgin bir başarıyla yürüttü, Sovyetler'den nefret etmekle birlikte güçsüz oldukları konular hakkında ayrıntılı bilgi sahibi oldu. Washington'da Massey'nin konusunda en iyilerden biri olduğu düşünölmeye başlandı.

Massey gölün ıslak karanlığı içinde bir yerde yeni bir sis düdüğü duydu, kafasını kaldırdı.

Jake Massey o soğuk Ocak gecesinde buzlu sulara bakarken bilmediği bir şey daha vardı.

Üç bin kilometre ötede, Moskova'da, hayatının bundan sonraki son altı haftasını tüketecek, dünyaya da yeni bir savaşın eşiğine getirecek olan komplonun çarkları o anda dönmeye başlamıştı.

Massey karşıdaki karanlık kıyaya son bir kez baktı, daha sonra yakasını kaldırdı, cipi çalıştırdı. Yatağa girmeden önce Washington'daki CIA Genel Karargâhı'na aylık raporunu yazacak kadar zamanı vardı.

Dokuzuncu Kısım

**Moskova,
3 Ocak**

Erika otomobil ve peşindeki iki Zis kamyon KGB'nin Dzerjinskiy Meydanı'ndaki genel merkezinin büyük ve siyah arka kapısından çıktığında, saat sabahın ikisini gösteriyordu.

Kafile güneye, Moskova Irmağı'na yönelirken, otomobilin ön koltuğunda oturan sivil giyimli görevli cebinden eski bir gümüş tabaka çıkarıp açtı, bir sigara aldı.

KGB'nin İkinci Kısım'ında görevli Binbaşı Yuriy Lukin o sabahki işinin çok zevkli olmayacağını bilincindeydi, sigarasından bir nefes çekip arkasına yaslanırken derin bir nefes aldı.

Otuz iki yaşında, orta boylu, siyah saçlı ve sakin görünüşüyle yakışıklı bir adamdı. Gri sivil takım elbisenin üzerine kalın siyah paltosunu giymişti. Sol kolu dirseğinden kesilmiş, yerine ucunda siyah deri bir eldiven sarkan takma bir el takılmıştı.

Lukin sigarasından bir nefes çekerek ön camdan dışarı baktı.

O kış Moskova'ya kar erken yağmış, geçen kasımdan beri biriken beyazlık sokak kenarlarında kalın duvarlar oluşturmuştu. Kar ara vermeksizin yağmaya devam ediyordu, dünyanın en soğuk başkentinin sakinlerini bile bıktırıyordu.

Konvoy Arbat'tan geçip Moskova Irmağı'nın donmuş kıyıları boyunca doğuya doğru ilerlerken, Lukin kucağındaki sekreter altlığındaki isim ve adresleri gözden geçirdi. Bu soğuk Ocak sabahında tutuklanacaklar, hepsi de doktor, dokuz kişiydi.

Şoföre döndü, "Bir sonrakinden sola, Paşa."

— Emredersiniz, Binbaşı.

Şoför, Teğmen Paşa Kokunko, otuzlarının sonunda tıknaz bir Moğol'du. Sarı yüzü ve çarpık bacaklı kaslı vücuduyla dört kişilik bir Erika'dan çok Moğol steplerinde, atının eğerinde oturmaktan mutlu olacak birine benliyordu.

Lukin, donmuş ve ıssız sokaklara bakarken, arka koltukta tek başına oturan yolcu öne eğildi.

— Binbaşı Lukin Yoldaş, tutuklanacakların listesine bir bakabilir miyim?

Yüzbaşı Boris Vukaşin, Lukin'den biraz daha gençti, daha bir hafta önce bu bölüme atanmıştı. Lukin sekreter altlığını arkaya uzatırken arabanın iç lambası yandı.

Vukaşin birkaç dakika sonra konuştu, "Burada doktorların hepsinin de Kremlin'de görevli oldukları yazılı. İsimlerine bakılırsa, en az beşi de Yahudi. Bu Yahudilerle biraz yakından ilgilenmenin zamanı geldi bile."

Lukin arkaya döndü. Vukaşin'in yüzünde aptalca bir sırıtma vardı. Keskin hatları, acımasız vahşetini belli eden küçük bir ağız vardı, Lukin daha adamı ilk gördüğü andan beri onu bir türlü sevememişti.

— Aslında, altı, diye cevap verdi. Kaldı ki, Yahudi olup olmamalarının da bir önemi yok. Unutmayın Vukaşin, daha yargılanıp mahkûm da edilmediler.

— Babam, Stalin Yoldaş'ın ünlü doktorların Kremlin'in yarısını zehirlemek için bir komplo kurduklarına inandığını, bir süreden beri onları izlettirdiğini söyledi.

Lukin ciğerindeki dumanı donmuş arabanın içine üfledi.

Vukaşin'in babası, Kremlin'de güçlü dostları bulunan bir parti görevlisiydi. Lukin elini salladı, "Baban fikirlerini kendine saklasa, daha doğru olur, hiç olmazsa mahkemeler görevlerini yapıncaya kadar. Kin dolu bir çılgın doktor, bunu anlarım. Ama dokuzu birden? İnanılacak gibi değil."

Camı indirdi, dışarıdaki buz gibi hava yüzüne çarptı. Sigarasını dışarı fiskeleyip camı kaldırırken, Vukaşin soğukça sordu, "Bir şey söylememe izin verilir mi, Binbaşı Lukin?"

— Eğer şartsa, evet.

— Bence söyledikleriniz Stalin Yoldaşı, küçültücü ve ona hakaret edici. Babam sadece Stalin'in söylediklerini aktarıyordu.

Lukin daha cevap veremedi önce. Paşa dönüp binbaşıya sıkıntıyla baktı, "Nasıl oluyor da böylesi götleri hep bize veriyorlar?"

Vukaşin öfkeyle Lukin'e döndü, "Binbaşı, bu adam rütbemle alay ediyor. Onu şikâyet etmelisiniz. Eğer siz etmezseniz. ben yaparım."

— Bu adam Moğol. Önce bunu bilmek gerek. Moğol ırkı hakkında bir bilgin var mı, Vukaşin? Kızıl Ordu'nun en iyi savaşçıları olmanın dışında, disiplin altına girmemeleriyle ünlüdürler.

— Benim tek bildiğim, bu herifin bir ders almaya ihtiyacı olduğu.

Paşa arkaya dönüp gözlerini Vukaşin'e dikti, "O kahrolası ağızını neden kapatmıyorsun?" Parmağıyla gırtlaklarını gösterdi, "Burama geldin, pis çizmelerini çenemde hissediyorum."

— Bu kadar yeter, Teğmen, diye araya girdi Lukin.

Moğol subayı kusursuz bir polis, iyi bir dost, kesinlikle korkusuz biriydi; ama Lukin onun disiplin kabul etmediğini, her an arabayı durdurup yüzbaşmayı arka koltuktan sürükleyerek çıkarabileceğini, aradaki rütbe farkına rağmen öldüresiye dövülebileceğini biliyordu. Kaldı ki sabahın erken saatlerinde tutuklamalarda bulunmak her zaman gerginlik yaratıcı tatsız bir işti. Vukaşin'in saldırgan tutumuysa gerginliğin üzerine tüy dikiyordu.

Lukin tekrar arkaya döndü, "Her şey bir yana, Vukaşin. burada komutan benim. Biraz önce söylediklerimse eleştiri değil, sadece bir düşüneydi. Bana ve kendine bir iyilik yap. arkana yaslanıp

yolculuğun keyfini çıkarmaya çalış."

Önüne döndüğünde. Paşa'nın belli belirsiz sırttığını gördü.

— Yüzünden o sırtımayı sil, Teğmen. Bir sonraki sokaktan sola sap. Neredeyse geldik.

İlk adres Moskova Irmağı'nın sol kıyısında bir yerdi. Moskova'nın iyi mahallelerinden birinde, çar zamanından kalma, dairelere bölünmüş o büyük evlerden biri. Sokak lambaları katı karın üzerinde parlıyordu, ırmak ise tümüyle donmuştu. Lukin ırmağın üzerinde, insanların alabalık avlamak için açtıkları delikleri gördü. Sabahın bu saatinde orada balıkçıya rastlamak imkânsızdı.

Otomobil durduğunda, Lukin, Erika'dan indi, Vukaşın adamları sıraya sokarken, bir sigara yaktı. Yüzbaşının yüzünün öfkeden kasıldığını gördü.

Vukaşın'ın tarafını tutmamakla hata etmişti; ama yapacağı bir şey yoktu, adam sinirine dokunuyordu. Saldırgan, parlak çizme, her şey kuralına uygun. Lukin polislerin sivri burunlu, büyük Zis kamyonlardan atlayarak indiğini, Paşa'nın da sıcaktan korunmak için eldivenli ellerini ovuşturarak yaklaştığını gördü.

Moğol homurdandı, "Bu pezevenk bütün hafta boyunca sinirime dokundu, Yuriy. Onu geldiği yere tayin ettiremez misin?"

— Maalesef. Buraya tayinini babası ayarladı. Sana bir uyarı, bundan böyle kendine dikkat et, ağzını da kapa. Adamlar hazır mı?

— Evet.

— Tamam, hadi bitirelim şu işi.

Lukin apartmanın giriş kapısına yöneldi, on sekiz numaralı dairenin zilini çaldı. Donmuş camın ardında, bir ışığın yandığını gördü.

KGB'nin genellikle uyguladığı yöntem, tutuklanacak kişinin kapısını kırarak içeri girmektir. Böylesi bir davranış kurbanı rahatsız bir duruma sokar ve sorgudan önce yumuşatır. Oysa Lukin uygar yöntemlerden yanaydı. Tutukluyu gör, suçlamayı yüzüne oku. Listedeki ilk isim bir patologdu, Doktor Yakob Rapaport.

Sonunda, sabahlık giymiş orta yaşlı bir kadın kapıyı açıp, dışarıya baktı. Bigudilerle dolu saçını bir fileyle tutturmuştu, "Evet?"

— Özür dilerim, bayan. Dr. Rapaport evde mi?

Daha kadın cevap verme fırsatı bulamadan, Lukin evin içinden, holden gelen sesi duydu, "Neler oluyor, Sara? Sabahın bu saatinde gelen de kim?"

Kapıda görünen adam sırtına pardösüsünü atmıştı. Üzerinde hâlâ pijamaları vardı, beyaz sakalı ona saygın bir görünüm kazandırıyor. Gözlüklerini taktı, sokaktaki kamyonlara ve askerlere baktı, daha sonra Lukin'e döndü.

— Kimsiniz? Bütün bunlar da ne demek oluyor?

— Dr. Rapaport?

— Evet, benim.

— Ben Binbaşı Lukin'im. Görevim, size KGB'nin İkinci Kısım'ının emriyle gözaltına alınacağınızı bildirmek. Sizden ricam, hemen giyinerek benimle gelmeniz. Lütfen kalın bir şeyler giyin, dışarıısı oldukça soğuk.

Doktorun suratu kireç gibiydi, "Bir yanlışlık olmalı. Ben suç işlemedim ki. Anlayamıyorum."

— Ben de anlayamıyorum, Doktor. Ama emir aldım. Şimdi lütfen dediklerimi yapın da daha fazla gecikmeyelim.

Doktor tereddüt etti, sonra karısı birden elini ağzına götürdü. dehşet dolu gözlerle Lukin'e baktı.

— Lütfen... Sesinde yalvarma vardı.

— Özür dilerim, Madam. Lukin'in sesi olabildiğince yatıştırıcıydı. Belki de bütün bunlar bir yanlış anlamadan kaynaklanıyordur. Yine de kocanız şimdi hemen gelirse iyi olur.

Doktor elini karısının omzuna doladı ve titrek sesiyle konuştu.

— İçeri girin Binbaşı, bu arada giyinirim.

Tutuklamalar tamamlandığında, saat altıyı bulmuştu.

Listedeki doktorlardan hemen hepsi boyunlarını büküp gelmeye razı olmuştu, hepsi sarsılmış, bazıları itiraz etmeye kalkışmıştı. İçlerinden birini sürükleyerek kamyonu bindirmek gerekmişti. Doktorlardan hiçbiri olanlara inanmak istemiyordu.

Nagatino Mahallesindeki son adreste, o sabahın KGB raporlarına geçecek bir olay oldu. Tutuklanacak doktor ellilerinde ve bekârdı, bir apartmanın üçüncü katında tek başına yaşıyordu.

Lukin zili birkaç kez çalmış; ama cevap alamamıştı, yukarı baktığında, üst katlardaki pencerelerden birisinin oynadığını gördü. Öfkeyle öteki zillere bastı, kadının biri kapının önündeki KGB memurlarını ve kamyonlarını gördüğünde, olduğu yerde donup titremeye başladı, Lukin, peşinde Vukaşin'le birlikte yanından geçip merdivenlere yöneldi.

Üçüncü kata çıkıp doktorun kapısını yumruklamaya başladılarsa da cevap alamadılar. Sonunda

Vukaşın bir tekmede kapıyı kırdı, adamı banyoda saklanırken buldular. Anlaşılan doktor onu tutuklamaya gelenleri görmüş, şoka girmişti.

Lukin'in aldığı emirlere göre tüm tutuklamalar çevreye fazla belli etmeden, gürültü çıkarmadan gerçekleştirilecekti, oysa daha doktorun yanına bile varamadan Vukaşın adamın tepesine çökmüş, yumruklamaya girişmişti bile.

— Ayağa kalk, pis Yahudi, ayağa kalk dedim!

Lukin hemen Vukaşın'ın arkasına geçti, ensesinin altına yumruğunu indirerek yüzbaşmayı duvara kadar fırlattı.

Vukaşın, yüzü kan içinde, duvarın dibine yığılırken, Paşa elinde tabancası neler olduğunu görmek için banyoya daldı.

Lukin haykırdı, "Doktoru aşağıya götür, hemen, şimdi!"

Paşa aldığı emri yerine getirirken Lukin yüzbaşının yakasına yapışıp ayağa kaldırdı, duvara dayayıp gözlerini gözlerine dikti.

— Bir şeyi iyi anlaman gerekecek, Vukaşın. Benim sorumlu olduğum bir tutuklamada bir daha sanıklara asla vurma.

Karşımızdakiler insan, hayvan değil. Bunu iyice kafana sok, tamam mı?

Vukaşın'ın bakışları nefret doluydu; ama tek bir söz söylemedi. Ağzının kenarından kan sızıyordu. Paşa yeniden yukarı geldi, banyoya girdiğinde Lukin, Vukaşın'ı kenara itti.

— Yediklerimi kusmadan şu salağı gözümün önünden götür.

Paşa sırıttı, "Zevkle."

O sabah Lukin KGB merkezinden yediden epey sonra ayrıldı.

Moskova'nın üzerinde gök yavaş yavaş aydınlanırken, arabasını Kutuzovskiy Bulvarı'nın doğu ucuna çevirdi.

Lukin'in 1940 model zeytin yeşili BMW 327'si savaşın sonunda el konmuş Alman otomobillerinden biriydi, altı silindirli güçlü motoru hâlâ iyi çalışıyordu, otomobil bu haliyle de KGB görevlilerinin yararlandıkları ayrıcalıklardan en önemlisini temsil ediyordu.

Arabayı, Moskova Irmağı'nın doğusunda, karısıyla birlikte oturdukları tek odalı dairenin bulunduğu apartmanın önünde durdurdu. Mahalle bir zamanlar varlıklı Moskova Tüccarlarının oturduğu bir yerdi; ama şimdi dışarıdan dökük görünüyordu, pastel yeşil boyalar çatlamış, yer yer dökülmeye başlamıştı. Oysa apartman içlerinde su tesisatı ve ısıtma kusursuzdu, sadece bu kadarı bile

Moskova'da bir mucizeydi. Dördüncü kata tırmandı, gürültü çıkarmadan daire kapısını açıp, girdi.

Daire soğuktu, Nadya'nın uyanmadığı belliydi. Emaye çaydanlığı doldurdu, kahve yapmak için gaz ocağını yaktı. Paltosunu çıkarıp gömleğinin düğmelerini çözerken pencereye yürüdü, aşağıya baktı, alnını soğuk cama yasladı.

Moskova kış aylarında sadece birkaç saatliğine aydınlanırdı, ırmağın soluk buz rengi de durgun mavi göğün altında bir hayalete benzerdi. Alacakaranlıkta buzun üzerinde rahta kızaklarını çekerek yürüyen iki çocuk gördü, peşlerinden gelen küçük köpek bacaklarına dolanıyordu.

Lukin orada dururken, o sabahki tutuklamaları düşündü.

Yüzbaşının karşısında kendine hâkim olamamıştı; ama o saldırgan piç bunu çoktan hak etmişti doğrusu. Yine de müdüründen bir uyarı cezası alacağına bilincindeydi.

Listedeki doktorlardan çoğunu adlarından tanıyordu. Hepsi de sabıka kayıtları olmayan saygın bilim adamlarıydı. Bu tutuklamalar dikkatini çekmişti, özellikle de çoğunun Yahudi olduğunu düşününce. Kuşkusuz kısa zamanda doktorların neden Lubyanka'ya götürüldüklerini öğrenecekti.

KGB'nin Dzerjinskiy Meydanı'ndaki genel merkezi, Lubyanka Hapishanesi'ni de içine alan, meydanın kuzeydoğu bölümünü kaplayarak Karl Marx Bulvarı'na kadar uzanan yedi katlı dev gibi bir binaydı. Aslında bina içi boş bir kareden oluşuyordu, ortada büyük bir avlu vardı, ön cephe ile kanatların altı katı KGB'nin çeşitli büro ve kısımlarına ayrılmıştı.

KGB, Sovyetler'in iç ve dış güvenliğiyle görevli sekiz değişik müdürlük ya da özel bölümden oluşmasına rağmen, bunlardan sadece dördü başmüdürlük adını alacak derecede önemliydi, başmüdürlüklerden her birinin de özel ve belirli bir görevi vardı.

Birinci Başmüdürlük yurtdışındaki Sovyet büyükelçiliklerinde çalışan, değerli bilgiler getiren ajanların, yabancı muhbirlerin ve sempatanların faaliyetlerini düzenleyen dış haberalma bölümüydü.

Beşinci Başmüdürlük'ün görevi Baltık Denizi'nden Uzakdoğu'ya kadar faaliyet gösteren, Yahudileri ve Sovyet karşıtı grupları da kapsayan iç muhalifleri denetlemektir, Sınır Muhafızları Başmüdürlüğü de tüm Sovyet sınırlarının güvenliğinden sorumluydu.

Lukin'in de bulunduğu İkinci Başmüdürlük ya da KGB içindeki adıyla İkinci Kısım, KGB içi bölümlerin en büyüğü ve en önemlisiydi.

KGB'nin tamamen iç güvenliğe yönelik bölümü olarak gösteriliyordu, sorumluluk alanı neredeyse sınırsızdı, Sovyetler Birliği'nde oturan ya da ziyaret eden bütün yabancıları, işadamlarını, yabancı büyükelçilikleri ve elçilik çalışanlarını kapsıyor, yurtdışına sığınan, tutuklama kamplarından kaçan, cinayet ya da ciddi suç işleyen Sovyet vatandaşlarının izlenmesini de içeriyordu. Bunun yanı sıra sanatçıların, oyuncuların denetlenmesi, muhbirlerin işe alınıp yetiştirilmesi, karaborsanın önlenmesi de bu bölümün sorumluluğundaydı. İkinci Kısım'ın görevlerinin en önemlisi de yabancı ajanların, Sovyet topraklarına ayak bastıkları andan itibaren izlenip yakalanmasıydı.

KGB binasının bağırsaklarında, sözünü etmeden geçemeyeceğimiz ilginç bir bölüm daha vardı: Lubyanka Hapishanesi. Lukin'in doktorların götürüldüklerini bildiği penceresiz hücreler ve işkence odalarının oluşturduğu karanlık koridorlar.

Fincana sıcak kahve doldurdu, üç kaşık dolusu şeker ekledi. Mutfak masasına oturmak üzereyken, kapı açıldı.

Nadya açık mavi sabahlığıyla kapıda, bakıyordu. Kızıl saçları omuzlarına dökülmüştü. Karısının karnındaki küçük şişkinliği görüp gülümsedi.

— Seni uyandırdım mı?

Uykulu uykulu gülümsedi, "Beni hep uyandırırıyorsun. Yatağa geliyor musun?"

— Hemen.

Sabahın o saatinde bile güzel görünüyordu, "Benim için fazla güzel," diye düşünürdü Lukin. Bir arkadaşlarının yaz düğününde ilk karşılaştıklarında kendisi otuz, Nadya on dokuz yaşındaydı. Orkestra dans müziği çalmaya başladığında, Nadya masanın öbür tarafından bakıp gülümsemişti, "Ne oluyor? Yoksa KGB subaylarının dans etmeleri yasak mı?"

O da gülümsemişti, "Sadece tabanca zoruyla dans ederiz."

Nadya gülmüştü, kızın yeşil, yumuşak gözlerindeki bir şey, onu ölene kadar seveceğini belli etmişti, zaten altı ay sonra evlendiler. Şimdi, geçen üç yılın ardından, iki aylık hamileydi, Lukin de kendini dünyanın en mutlu insanı olarak görüyordu.

Nadya yaklaşıp dizlerinin üzerine oturdu, ensesini ovmaya başladı. Göğsüne değen küçük, çocuksu memeleri hissedebiliyordu.

— Gece nöbetin nasıl geçti?

— Pek öğrenmek isteyeceğin gibi değil, sevgilim.

— Sen yine de anlat.

O sabah yaptıklarını anlattı.

— Doktorlar hakkında söylenenler, sence doğru mu?

— Bence Beria'nın her zamanki numaralarından biri. Öldürmekten zevk alıyor.

Ensesini ovan ellerin durakladığını hissetti, karısının yüzündeki şaşkınlığı gördü.

— Yuriy, böyle konuşmamalısın. Bizi kimlerin dinlediğini bilemezsin.

— İyi de, söylediklerim doğru. Sovyet güvenliğinin başının nasıl tatmin olduğunu biliyor musun?

Bana şoförü Marakov anlattı. Arabayla giderlerken Beria güzel; ama genç bir kız görüyor, on dört, çok çok on beş yaşında. Sözde suçlamalarla kızı tutuklatıp ırzına geçiyor. Eğer kız itiraza yeltenirse, vurduruyor. Bazen itiraz etmesine gerek kalmadan öldürtüyor. Kimse onu durdurmak için parmağını bile oynatmıyor.

— Yuriy, lütfen. Skokov dinliyor.

Her binanın, her apartmanın bir KGB muhbiri vardı. Onların muhbiriye, zemin katta oturan yönetici Skokov'du. Birinin kapısına kulağı dayayıp dinlemediği gün yok gibiydi. Lukin karısının gözlerindeki korkuyu gördü, ayağa kalkıp yüzünü ellerinin arasına aldı, alnını öptü.

— Bir kahve daha koyayım.

Nadya hayır anlamında başını salladı, "Şu haline bak. Çok gerginsin. Senin kahveden daha iyi bir şeye ihtiyacın var."

— Ne önerirsin?

Nadya gülümsedi, "Tabii ki kendimi."

Lukin genç kadının sabahlığının önünü açtığını, şeffaf pembe iç çamaşırlarını gösterdiğini gördü. Ufak tefek olmasına rağmen düzgün bacakları, dolgun kalçaları vardı, hafifçe şiş karnına tahrik olmasından utandı.

Nadya gülümsedi, "Sürpriz, Yuriy Andreyeviç. Bunları karaborsadan aldım."

— Delirdin mi?

— Bir kadın Moskova'da başka nerede böyle çamaşır bulabilir? Yasaya aykın olması umurunda bile değil. Bugün herkes karaborsadan alışveriş yapıyor. Stalin Yoldaş'ın beni bir pembe külot için Sibiryaya'ya göndereceğini mi sanıyorsun?

Kahkahayla güldü, vücudunu kocasına sürttü.

— Fransızlar ne der, bilir misin?

— Hayır, ama senin söyleyeceğini biliyorum.

— Bir kadın bir erkeğin karşısında bacaklarını açarsa, sırları kelebekler gibi uçuşur.

Kadının gözlerine baktı, "Seninse sırların artıyor." Karısının alnını öperken, genç kadının kollarının boynuna dolandığını hissetti, "Seni seviyorum, Nadya."

— Öyleyse yatağa gel.

Usulca kadının karnını okşadı, "Sevişmenin bebeğe zarar vermeyeceğinden emin misin?"

— Aptal, olsa olsa iyi gelir. Kıkırdadı. Fırsat varken, elinden geldiğince yararlanmaya bak. Birkaç ay sonra dükkânın kapalı dolaşmak zorunda kalacaksın.

Yuriy'in elini tutup yatak odasına götürdü. Yatak hâlâ sıcaktı, seviştiler. Pencerenin ötesinde Moskova sabah trafiğinin sesiyle gerinerek uyanıyordu.

KGB İkinci Kısım'dan Binbaşı Yuriy Lukin bu sabahki tutuklamalarının haberinin Washington'a doğru yola çıktığının farkında olmadan uykuya daldığında, saat sekizi geçiyordu.

Onuncu Kısım

Washington, D.C,
22 Ocak

Yoldan geçen biri için Potomac Irmağı'nın kıyısındaki ahşap kulübe topluluğu, harap birtakım yapılardan başka bir şey olmayabilirdi.

Barakaların iç duvarları delik deşikti, alçı tavanlar rutubet lekesi içindeydi, ince çatıdan içeri yağmur sızıyordu. İki katlı binadan görülen manzara da pek iç açıcı değildi. Kırmızı tuğladan, yıkık bir bira fabrikası, uzakta da bir paten pisti. Harap binalardan sadece birkaçı, biraz daha ötedeki ünlü aynalı havuz manzarasına bakıyordu.

Başlangıçta, Birinci Dünya Savaşı sırasında kışla görevi gören ahşap barakalar, daha sonra Amerika'nın savaş zamanı haberalmasını üstlenen OSS'nin,^[6] yani Stratejik Hizmetler Dairesi'nin bürolarını ağırlamıştır. OSS, İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden dört yıl sonra adını ve çalışma düzenini değiştirmekle birlikte, aynı yıkık dökük barakalarda CIA adı altında faaliyetini sürdürmektedir.

Casusluk hayatlarının görkemli olacağı umuduyla CIA'ya katılan yeni görevlilerin, CIA binalarının durumunu ilk gördüklerinde düş kırıklığına uğramaları normaldir. Aynı binaların savaş zamanının en prestijli haberalma örgütlerinden birine, tek başına Alman ve Japon teşkilatlarına kafa tutmuş OSS'ye ev sahipliği etmiş olduğuna inanmak güçtür.

Odaların çoğunda genellikle yeşil metal bir masa, dört çekmeceli metal bir dosya dolabı, devlet malı yeşil duvar saati, masanın üzerinde de hükümetçe bastırılıp dağıtılan masa takvimleri bulunur. Halıya rastlamak mümkün değildir. Kafeterya genel düş kırıklığına katkı yapar. Hemen yakınındaki "M" binasının altındaki mağaraya benzeyen odanın ahşap duvarları o denli aralıktır ki, ajansın memurları yağmurlu günlerde çorbayı ancak yarım saatte bitirebildiklerini anlatarak gülüşür.

CIA'nın barakaları alfabetik olarak adlandırılmış bölümlere ayrılmıştır. Örneğin, nehre yakın olan "Q" binası, kısaca Sovyet Operasyonları olarak bilinen bölüme ev sahipliği eder. Bölüm ününü hak etmeye çalışır, Sovyetler Birliği'ne karşı yürütülecek çok duyarlı ve çok gizli operasyonlar burada hazırlanır; buradaki hazırlıklar sadece bir avuç çok güvenilir, iyi eğitilmiş üst düzey yetkililer ve hükümet görevlilerince bilinir.

Binanın ikinci katındaki uzun koridorun sonundaki kapının üzerinde isim değil, sadece dört basamaklı bir sayı vardır.

Büro yeşil masası, dosya dolabı ve hükümet dağıtım takvimiyle ilk bakışta diğer odalardan ayrılmaz, ancak Karl Branigan masanın üzerine, karısı ile yetişkin çocuğunun resimlerinin yanına, pirinç bir ayak üzerine, bir Japon subayının tören hançerini de yerleştirmiştir.

Branigan elli altı yaşında, tombullaşmaya yüz tutmakla birlikte kaslı, kısa kesilmiş asker saçlı ve tombul suratlı bir adamdır. Adına rağmen, ataları arasında Alman ya da Polonyalı yoktur, Karl adı

Brooklyn İrlandalı bir üvey babadan gelmedir. Kısa kesilmiş asker saçı ve tören hançerine rağmen, Karl'ı cephede gören de olmamıştır, çalışma hayatının önemli bir bölümünü masa başında, haberalma faaliyetinde geçirmiştir. Yine de masadaki hatıranın varlığı bile Branigan'ın kişiliği hakkında yeterince ipucu verebilir. Gerçekten de sert biridir, hızla karar alıp aldığı kararları sonuna kadar uygulayan biri, görevine neredeyse vahşi bir tutkuyla bağlı yüksek rütbeli bir CIA görevlisi olarak üstlerinin gözüne girmeyi başarmıştır.

Sekreteri telefon edip Jake Massey'nin geldiğini bildirdiğinde saat, o soğuk Ocak öğleden sonrasının ikisiydi.

Branigan sekreterine onları morga götürecek bir araba ayarlamasını, kendisi aşağıya gelene kadar da Massey'yi bekletmesini söyledi.

Daha sonra telefonu tekrar kaldırarak müdür yardımcısının ev telefonunu çevirdi.

Morg bölümüne küçük bir asansörle iniliyordu. Asansörde üç kişi, Massey, Branigan ve morg görevlisi için ancak yer vardı.

Asansör durup görevli kapıyı açtığında kendilerini, öteki ucunda dört metal masa bulunan, beyaz fayans kaplı soğuk bir odada buldular. Masalardan ikisinin üzerinde, beyaz çarşaflarla örtülmüş vücutlar görünüyordu. Morg görevlisi birinci masadaki cesedin üzerindeki örtüyü çekti.

Massey örtünün altındaki vücudu gördüğünde yüzünde önce şaşkınlık, sonra da korkunç bir öfke vardı.

Adamın yüzü mermer kadar beyaz ve donuktu, yine de bakar bakmaz tanıdı. Max Simon'ın alnında bir kurşun deliği vardı, parçalanmış etler morarıp şişmişti. Massey kafatasındaki yaranın çevresinde barut yanığı gördü, daha sonra gözü bileğin hemen üzerindeki beyaz güvercin dövmesine ilişti. Yüzünü buruşturdu, görevliye işaret etti, adam çarşafı tekrar örttü...

İkinci örtüyü çektiğinde, Massey bu kez kusmak istedi.

Çocuğun lekesiz beyaz yüzünü, kapalı gözlerini, alındaki aynı yara deliğini gördü. Nina metal masanın üzerinde sanki uykuya dalmış gibiydi. Uzun siyah saçları taranmış gibiydi, Massey bir an kıza dokunursa canlanacağını sandı. Sonra vücuttaki, kollardaki, ensedeki morartıları gördü, orman hayvanlarının yaptığı ısırık izlerine baktı.

Branigan, Massey'ye bakıp üzüntüyle başını salladı, "Pek güzel bir manzara değil Jake, öyle değil mi?"

Massey öfkeyle cevap verdi, "Ölüm hiç güzel olmaz."

Görevli kızın üzerini yeniden örttü, iki adam odadan çıktı.

Jake Massey ve Karl Branigan birbirlerini yaklaşık on iki yıldır tanıyordu; geçen zamanın aralarındaki ilişkiyi düzelttiğini söylemek zordu.

İki adamın arasında, bazılarınca profesyonel rekabet olarak da adlandırılan gergin bir hava vardı. Her ikisi de sert ve yetenekli adamlardı, her ikisi de yoluna çıkılması tehlikeli insanlardandı. Oysa bugün Branigan uygar ve nazik görünüyordu.

Massey'yle birlikte Potomac kıyısındaki büroya ikiyi biraz geçe döndüler.

Massey, Branigan'ın karşısındaki koltuğa yerleşirken, pencereden bira fabrikasına baktı. CIA merkezinin manzarası, sanki işten başka bir şeyle engellenmesini önlemek ister gibiydi, o öğleden sonranın da diğerlerinden değişik olması için hiçbir neden yoktu; uzun bacalardan çıkan beyaz dumanlar yavaş yavaş göğe doğru yükseliyordu.

— Bana nasıl olduğunu anlat.

Branigan tereddüt etti, "Max Simon'la uzun süredir dost olduğunuzu biliyorum."

— Otuz yıldır. Nina'ya vaftiz babalığı yaptım. Max bizimle çalışanların en iyilerindendi. Massey'nin yüzü birden öfkeyle kızardı. Lanet olsun, Branigan, neden öldürüldüler? Kim öldürdü?

— Bunu da anlatacağım. Branigan masanın üzerindeki sigara kutusuna elini uzattı, ağzına bir sigara sıkıştırıp yaktı.

Massey'ye sigara önermeyi aklından bile geçirmedi.

— Max'e ve kızına olanların basit ve kesin bir infaz olduğunu kabul edeceğinden eminim. Her ikisi de yakından ateşlenen bir silahla başlarından vuruldu. Sanırım kız, babasını öldüreni gördüğü için vuruldu, belki de onu bir uyarı olsun diye öldürdüler.

— Kimler?

— Moskova, tabii.

— Ne demek istiyorsun, uyarı?

— Max öldürüldüğünde bizim adımıza oldukça hassas bilgiler topluyordu. Ölümünden, Paris'teki büromuza gelen sıradan bir Interpol raporuna kadar haberdar değildik. Cesetlerin kimliğini belirleyip, cenazeleri Amerika'ya getirttik. Branigan duraksadı. Max geçen ayın sekizinde Paris'ten Luzern'e gitti, Paris'e de Washington'dan gelmişti. Bu yolculuğunda kızını da yanına aldı. Kız son zamanlarda hastaymış, onu bir İsviçreli doktora göstermek istemiş.

— İsviçre'de bulunma nedeni bu muydu?

— Hayır, değildi. Bern'deki Sovyetler Büyükelçiliği'nden üst düzey bir yetkiliyle buluşma ayarlamak üzere oradaydı. Luzern'de buluşacaklardı; ama ne kendisi ne de buluşacağı kişi toplantıya gidemedi. Max ile kızının otelden kaçırıldıklarını, belki de sokakta çevrildiklerini düşünüyoruz. İsviçrelileri

bilirsin, son derece duyarlı vatandaşlardır. Arabanı yolun yanlış yanında park ettiğini görsünler, yaygarayı basıp polis çağırırlar. Biri sokakta bir kaçırma görseydi, polise haber verirdi. İsviçre polisinin tek bildiği, Kass adında bir avcının infazı gördüğü, belki de önlemek istediği, bu nedenle de canından olduğu.

Massey yeniden öfkeleni, ayağa kalkıp pencereye yaklaştı, "Peki, ama kızı neden öldürdüler, Karl? Daha sadece on yaşındaydı."

— İkimiz de bunu yapanların acımasız alçaklar olduğunu biliyoruz da ondan. Bu kadar basit.

— Onları kimin öldürdüğü konusunda bir fikrin var mı?

— Neden sordun? Yoksa aklından ölçlerini almak mı geçiyor?

— Max Simon bir yıl kadar önce Münih'ten, benim bölümümden ayrılıp Washington için çalışmaya başladı. Şimdi öldürülmüş olduğuna göre, nedenini bilmek istiyorum.

— Onu kimin öldürdüğünü sana hemen hemen kesin olarak söyleyebilirim. Borovik diye biri. Grigoriy Borovik. Onun Max'i buradan beri izlediğini ve İsviçre'de öldürme emri aldığını sanıyoruz. Borovik gerçek adı değil. Bir sürü sahte ad kullanıyor. Kurt Braun bunlardan biri, bazen de Kurt Linhoff oluyor. Devam edebilirim; ama ne demek istediğimi anladın sanırım.

— Kim bu?

— Sovyetler'in kullandığı kiralık bir katil. Onların ölüm timlerinden birinde çalışıyor. Moskova'nın hapisten çıkardığı, özgürlükleri karşılığında pis işlerini gördürüp para ödediği heriflerden biri. Doğu Alman vatandaşı, çok iyi İngilizce ve Rusça konuşuyor. Hemen hemen dünyanın her yerinde faaliyet gösteriyor. Avrupa'da ve Amerika'da. Onun sırtına yıkabileceğimiz en az üç cinayet var. Senin yerinde olsam, ölç almayı unutturdum. Kaldı ki senin için başka planlarımız var.

— Ne planı?

Branigan sırtıttı, "Her şeyin sırası var. Üstelik buna bir çeşit intikam da diyebilirsin."

Massey koltuğa oturdu, "Öyleyse bana Max'in senin için yaptığı, kendinin ve kızının hayatına mal olanın ne olduğunu anlat."

Branigan omuzlarını silkti, "Bunu sana anlatabilirim. Sana sözünü ettiğim Sovyet diplomatından bilgi satın alıyordu, Washington için önemli bilgiler. Anlaşılan Moskova'da biri bunu öğrendi, öğrendiklerinden de hiç hoşlanmadı. Diplomat Moskova'ya çağrıldı. Ona ne olduğunu tahmin edebilirsin. Max'e ve kızına ne olduğunu da biliyoruz."

— Ne gibi bilgiler?

— Kremlin'le ilgili çok üst düzey bilgi. Bazısı çok sıcak.

— Ne kadar sıcak?

Branigan sinirli sinirli sırıttı, "Kızgınla kaynar arası, herhalde en iyi termometreyi patlatacak kadar sıcak."

— Bunun benim geri çağrılmamla bir ilgisi var mı?

Branigan koltuğunda oturuş şeklini değiştirdi, ağırlığını öteki kalçasına verdi, "Cesetleri görmek isteyeceğini tahmin ediyorduk. Sen ve Max, aranızdaki ilişki çok eskilere gidiyor. İkinizin de Küçük Rusya sokaklarında çocukken tanıştığınızı biliyorum. Max bana bir keresinde kardeş gibi olduğunuzu söylemişti. Yine de haklısın, burada bulunmanın gerçek nedeni bu değil. Görmeni istediğim bir şey var. Sanırım her şeyi açıklayabilecek bir şey."

Branigan çekmecelerden birini, cebindeki zincirin ucundaki anahtarla açtı. Devetüyü renginde bir dosya çıkararak masanın üzerine bıraktı. Dosyanın üzerinde boydan boya kırmızı harflerle, "Sadece Başkan İçindir" damgası görülüyordu. Massey'ye baktı.

— Söylemenin gereği yok; ama dosyanın üzerindeki damgayı gördün. Senin özel biri olduğunu söylediler.

Koltuğun arkalığından aldığı ceketini giydi, sesindeki saldırganlığı gizlemeye çalışarak soğuk soğuk sırıttı.

— Şu kadarını anlaman yeter. Özel izin almadan, bu dosyanın içeriğinden kimseye söz etmeyeceksin. Özel izin almayacağımı da sana şimdiden garanti edebilirim, hiçbir zaman, bir milyon yıl sonra bile. Seni yaklaşık on beş dakika yalnız bırakacağım. Bu da dosyanın içindekileri okuman ve daha sonra anlatılacaklara hazırlanman için yeterli. Geri geldiğimde, seni Wallace'a götüreceğim. Bizi bekliyor. Bir şey daha, eğer tuvalete gitmen gerekiyorsa, şimdi git.

— Neden?

Branigan zincirin ucunda başka bir anahtar gösterdi, "Çünkü kendime bir kahve almaya gittiğimde, seni buraya kilitleyeceğim de ondan. Seninle benden başka bu binada hiç kimse bu dosyanın kapağını bile görmemeli. Kapıyı kimsenin vurmaması, seni rahatsız etmemesi için gereken emirleri de verdim. Kenefe gidecek misin?"

— Sanmıyorum.

Branigan ayaklandı, "Tamam. Bilmen gereken iki şey daha var. Bir, bu toplantı hiçbir zaman olmadı. İki, şu andan itibaren sağlık nedeniyle iznlisin, izin süresi boyunca da tam maaş almaya devam edeceksin. Kayıtlara, depresyon geçirdiğin, çalışmalara biraz ara vermen gerektiği yazılacak."

Massey kaşlarını çattı, "Bir zahmet, ne olup bittiğini söyler misin?"

Branigan'ın sesinden sinirlenmeye başladığı anlaşılıyordu, "Her şey o dosyada. O sayfaların arasında Max Simon ile kızının neden öldürüldüğünü de anlayacaksın; sana şu kadarını söyleyeyim, okudukların hoşuna gitmeyecek."

Massey'nin gözlerini diktiğini görünce, omuzlarını silkti, "Bunlar benim talimatım değil." Bir

parmağıyla tavanı gösterdi, "Çok yukarıdan geliyor."

— Ne kadar yukarıdan?

— Başkandan.

Branigan, Massey'nin yüzündeki tepkiyi gördü devam etti, "Dosyayı oku, nedenini anlarsın."

Massey birkaç saniye sonra arkasındaki kapının kapandığını, anahtarın kilitte döndüğünü duydu.

Koridorda Branigan'ın uzaklaşan ayak seslerini dinledi, dosyayı eline aldı.

On Birinci Kısım

Washington, D.C,
22 Ocak,
16:00

Georgetown'daki beyaz boyalı ev, Washington'ın en seçkin insanlarını barındıran mahalledeki diğer evler kadar görkemliydi.

Üç katlı kolonyal stildeki ahşap bina, kiraz ve armut ağaçlarıyla dolu, yüksek duvarlarla çevrili geniş bir bahçenin içindeydi. Kışın ortasında olmalarına rağmen üç adam dışarıda kameriyenin altında, dövme demirden yapılmış bahçe koltuklarında oturuyordu.

Müdür Yardımcısı William G. Wallace, ellerinin sonunda, kır saçlı bir Yale mezunuydu, yanık yüzünde Miami'de geçirdiği kış tatilinin izlerini taşıyordu.

Hal hatır konuşmaları sona erdiğinde müdür yardımcısı, Massey'ye baktı, "Dosyayı okudun mu Jake?"

— Okudum. Massey başıyla onayladı.

— Sorun var mı?

— Bir sürü.

— Başla.

— Bir, bunları kaç kişi biliyor?

— Sen, ben ve Branigan dışında mı? Sadece başkan ve CIA başkanı. Müdür yardımcısı gülümsedi. Okuduklarından değil de niyetlerimizden haberdar olan biri daha var; ama buna daha sonra geleceğiz.

Branigan araya girdi, "İzin verirseniz, boşlukları doldurayım, efendim."

Müdür yardımcısı başıyla onayladı, "İyi olur, Karl. Jake'in okuduklarından en küçük bir kuşkusunun kalmamasını istiyorum."

Branigan elini kısa kesilmiş saçlarından geçirerek Massey'ye baktı.

— Jake, büroda okuduğun, Yosif Stalin'in doktorlarınca yazılmış gizli bir rapordu. Bu rapor, Max Simon'ın öldürülmeden bir ay önce ele geçirip gönderdiği son belgeydi. Rapordakileri biliyorsun; ama önemli noktaları tekrarlayacağım. Birincisi, son altı ayda Stalin iki kriz geçirdi, bunun sonucunda da konuşması ve hareketleri etkilendi. İkincisi, bütün doktorları, krizlerin ya da aldığı ilaçların etkisiyle zihinsel açıdan dengesiz olduğunu düşünüyor. Paranoid şizofreni belirtileri gösteriyor. Daha açıkça söylemek gerekirse, herif çıldırmak üzere.

Branigan gülümsedi, "Şimdi, biz de tüm dünya da onun tescilli bir çılgın olduğunu biliyoruz, biraz

önce okuduğın rapor da bunu kanıtlayıp, resmileştiriyor. Bilmen gereken bir şey daha var. Bu raporu yazan Kremlin doktorları, Stalin'i zehirlemeye çalıştıkları gerekçesiyle tutuklandılar. Bunun doğru olup olmadığını henüz bilmiyoruz; ama hepsinin Lubyanka'ya götürüldüğünden eminiz. Daha akıbetleri konusunda bir bilgi alamadık, tek bildiğimiz onları pek parlak bir geleceğin beklemediği. Doktorlardan çoğu Yahudi. Stalin, Yahudilerden nefret ettiğini saklamaya gerek duymuyor. Rusya'da pogromlar başladı bile, yeni etnik temizliklerin başlayacağından eminiz. Sana söylemek istediğim endişe verici bir şey var: habercilerimiz Stalin'in Sibiry'a'da ve Ural Dağları'nda yeni toplama kampları kurduğunu bildirdi. Nazilerin yarım bıraktıklarını bitirmek niyetinde. Sana da tanıdık gelmiyor mu? Adolf Hitler'le yaşadığımızı benzer yeni bir gerginlik."

Massey, Branigan'a baktı, "Tam olarak söylemek istediğin ne?"

Müdür yardımcısı araya girdi, "Jake, Max Simon'ın bu raporları Bern'deki büyükelçilikte çalışan, son derece güvenilir, üst düzey bir görevliden aldığını biliyoruz. Max'in kaynağı da Yahudi'ydi. Yahudi'ydi diyorum, çünkü hayatta olup olmadığını bilemiyorum. O da Kremlin'deki bazı arkadaşları gibi ki bu arkadaşlarının hepsi Yahudi değil, Moskova'nın izlediği yoldan endişe ediyorlardı. Jake, bulabildiğini en açık sözlerle söyleyeyim. Stalin bir tehlike. Sadece Amerika için değil, bütün dünya için, buna kendi halkı da dahil. Herkes, Kongre üyesinden sokaktaki adama kadar herkes, ufukta yeni bir savaşın görüldüğüne inanıyor. Oysa bu savaş bundan öncekine hiç benzemeyecek; ama sonuncu savaş olacak. Artık ellerinde tüm dünyayı yok etme imkânı var. Stalin'in tek amacı hidrojen bombasını bizden önce tamamlamak, bunu başarmak üzere olduğundan da eminiz. Bu da son derece çılgın bir senaryo."

— Lanet olsun, biz burada tüm gücümüzle sığınak inşa etmeye çalışıyoruz; ama savaşa hazır değiliz. Oysa Yosif Amca geçmişte de niyetinin ne olduğunu açıkça belli etmişti. Bizimle Rusya arasındaki bir savaşı kaçınılmaz olarak görüyor. Bunun onda bir tutku haline geldiğini sanıyorum, sanki ölmeden önceki son arzusu. Tutku sahibi ihtiyar bir çılgının son arzusunu gerçekleştirmeye çalışması kaçınılmaz görünüyor.

Massey bakışlarını sabırsızlıkla Branigan'dan müdür yardımcısına çevirdi, "İçinizden biri bana bütün bunları anlatmakla neyin amaçlandığını söylemek zahmetine katlanır mı?"

— Jake, başkan, Stalin'in bu bombayı hazır olur olmaz kullanacağına inanıyor. Dikkat et, aylardan söz ediyoruz, yıllardan değil. Şimdi, ya evimizin bahçesinde oturur, olacakları bekleriz ya da sorunu ortadan kaldıracak bir çözüm geliştiririz. Herkes için bugünkü koşullardan daha iyisini sağlayacak bir çözüm. Böyle bir çözüm oldukça özel bir operasyon gerektirir. Senin de bu operasyonun başına geçmeni istiyorum.

Massey sordu, "Nasıl bir çözümmüş, bu?"

Cevabı Branigan verdi, "Stalin'i öldüreceğiz."

Sessizlik uzunca bir süre devam etti. Müdür yardımcısı kışın çıplak kalan ağaçlara baktı, sonra yeniden Massey'ye döndü.

— Pek mutlu görünmüyorsun, Jake. Oysa etkilenmeni bekliyordum.

— Bu kimin fikriydi?

— En üst düzeyde alınan bir karar bu.

— Yani?

Müdür yardımcısı gülümsedi, "Yani, bu sorunun cevabı da gizli."

Massey kaşlarını çattı, koltuğundan doğrularak ayaklandı, "Saygısızlık etmiş olmak istemem efendim; ama önerdiğiniz imkânsız bir şey. Böyle bir operasyon katılacak herkes için intihar demektir."

— İşte bu nedenle de başarılı olur ya. Moskova böyle bir şeyi kesinlikle beklemez. Stalin yetmiş üç yaşında. Peki öyleyse, neden ölmesini beklemiyoruz da diyebilirsin. Hayır anlamında başını salladı. Jake, bunu beklemek beş yıl alabilir, kim bilir, belki de on yıl. Böyle bir riski alamayız. Bu savaşta belden aşağıya da vurmamız gerekecek. Eskrim kurallarıyla bir meyhane kavgasına giremeyiz. Şu anda hazırlıklı olmadığımız bir önleyici darbenin dışında, elimizden gelebilecek tek şey, bir operasyon. Artık oturup ikinci bir Pearl Harbor Baskını gerçekleşmesini bekleyemeyiz. Asla. Tabii, böyle bir çözümün getireceği önemli riskler var. Bu nedenle bu operasyon teşkilat dışından bulunacak çok kısıtlı bir kadroyla gerçekleştirilmeli; işler yolunda gitmezse o kadroyla hiçbir ilgimiz olmadığını açıklarız. Bu operasyon senin olacak, sadece senin operasyonun. Sana bu operasyonu kabul etmen için emir vermiyorum Jake; ama eğer gerekirse, böyle bir emir çıkartabilirim.

— Neden ben?

Müdür yardımcısı gülümsedi, "Kolay. Daha yetenekli ve daha tecrübeli birini düşünemedim. Lanet olsun Jake, Demirperde'nin ötesine, aklıma gelen herkesten daha çok adam gönderdin."

Massey kameriyenin kenarına kadar yürüdü, geri dönüp müdür yardımcısına baktı, hayır anlamında başını salladı, "Bu çılgın bir fikir."

— Bundan daha çılgınca olanlarını da başardık. Eğer yıllar önce de böyle çılgınca bir fikir deneseydik, Hitler gibi biri çıkıp da bütün dünyaya savaşa veremezdi.

Massey hayır anlamında başını salladı, "Anlamıyorsunuz," dedi, "Birisini Stalin'e öldürecek kadar yaklaştırmak, imkânsız. Daha önce birçok kişi bunu deneyip beceremedi. Göçmen grupları, Naziler, NTS raporunu hatırlıyor musunuz?"

Massey müdür yardımcısının, yüzünde bir memnuniyetsizlikle başını evet anlamında salladığını gördü, "Tabii hatırlıyorum."

CIA tarafından yönetilen NTS ya da Narodny Trudovoy Soyuz, Avrupa ve Amerika'da yaşayan, Sovyet rejimini yıkmaya yeminli bir grup Rus ve Ukraynalıdan oluşuyordu. Üyelerinden birçoğu savaşın sonu CIA adına bilgi toplama göreviyle Sovyet topraklarına paraşütle atlamaya gönüllü olarak katılmıştı. Atlayanlardan çoğu cesaretlerinin karşılığını, Rusya'nın içinde ya da Stalin'in yurtdışındaki ünlü rejim muhaliflerini yok etmek için gönderdiği ölüm timlerinin elinde, hayatlarıyla

ödemişti. NTS savaştan iki yıl sonra, faaliyetlerini bir adım ileri götürmek istemiş, bu amaçla da Stalin'in öldürülebilmesi olasılığını değerlendirmişti.

Massey gözlerini müdür yardımcısına çevirdi, "Rapor olabildiğince açık. Birincisi, Stalin'in Kremlin'de yaşadığı bölüme girmek imkânsız. Duvarlar sekiz metre yüksekliğinde, bir buçuk metre kalınlığında. Bazı yerler daha da yüksek, daha da kalın. Bir de Stalin'in kullandığı güvenlik önlemleri var. Kremlin kışlasında beş yüzden fazla nöbetçi var, hepsi özenle seçilmiş, hepsi de Stalin'e fanatiklik derecesinde tutkun. Yarım kilometreden daha kısa mesafede, gereğinde hemen yetişebilecek üç bin askerlik bir garnizon var. Üstelik şimdiye kadar anlattıklarım sadece görünürdeki önlemler. İkiniz de Kremlin'de çarlar döneminden kalan, gereğinde kullanılacak gizli giriş ve çıkışlar olduğunu biliyorsunuz. Stalin'in Kuntsevo'daki özel daçasının^[7] güvenliğinde en küçük bir eksiklik yok. Dört metre yüksekliğinde dikenli tel. Telin çevresinde dolaşan köpekli devriyeler. Ormana, daçanın bir buçuk kilometre yakınına özel bir kimliğiniz olmadan girin, anında ölürsünüz, kurşunla ya da köpeklerden. Bu kadarla da bitmiyor. Zehirlenmesini önlemek için, Stalin'in ağzına aldığı her lokma, dudaklarını değdirdiği her yudum daha önce başkalarınca kontrol edilip tadılıyor. Sadece çay yapıp vermesi için özel olarak tuttuğu bir kadın bile var. Her çay paketi semavere konulana kadar özel bir kasada saklanıyor. Bir keresinde, tam olarak mühürlenmemiş bir paket buldular. Ne oldu biliyor musunuz? Kadını kurşuna dizilmek üzere Lubyanka Hapishanesi'ne gönderdiler."

Branigan sözünü kesti, "Jake, her zırhın bir zayıf yeri vardır. Önemli olan, o zayıf noktayı bulmak. Bunu sen de biliyorsun."

Massey hayır anlamında başını kararlılıkla salladı, "Stalin konusunda, zayıf nokta yok. Su geçirmez bir güvenliği var. Bazıları zayıf noktayı bulduklarını sanıp onu öldürmeye kalktı, hepsi de başarısız oldu. Almanlar bile beceremedi. Seçme Nazi askerlerinin başaramadığı bir şeyi, biz nasıl başarırız?"

Her üçü de Nazi planını duymuştu.

Hitler 1944 yılında Rusya Savaşı'nı kaybetmek üzere olduğunu gördüğünde, Alman Haberalma Örgütü Abwehr'i, Stalin'i öldürmenin yollarını arayıp bulmakla görevlendirmişti. Abwehr'in geliştirdiği plana göre bir avuç komando paraşütle Moskova'ya indirilecekti. İndirilecek komandolar, çok titiz yöntemlerle seçildi, hepsi de son derece deneyimli, Rusçayı anadilleri gibi konuşabilen uzmanlardı. Abwehr'in sağladığı sahte kimlikler, sözde geçmişlerle, Stalin'in konvoyuna Kremlin çıkışında, Kızıl Meydan'da bir intihar saldırısı düzenleyecekler, böylelikle savaşın akışını değiştireceklerdi. Ne var ki Almanlar karşılaşacakları engelleri görünce zorunlu olarak planı uygulamama kararı aldılar; Stalin'in özel güvenlik önlemleri, tek kelimeyle aşılamazdı.

— Üstelik bunlar, sadece bildiğimiz girişimler, diye ekledi Massey. Bilmediğimiz komplolara karışanlara ne olduğunu Tanrı bilir.

Müdür yardımcısı koltuğunda öne doğru eğildi, "Jake, ya sana bir planımız olduğunu söylersem? Stalin'i öldürecek kadar yaklaşmamızı sağlayacak bir yol. Şimdilik sadece kaba bir tasarı halinde; ama senin deneyiminden yararlanarak boşlukları doldurabilir, adamımızın Moskova'ya sızarak işi başarmasını sağlayabiliriz."

— O planı görmek isterim. Peki, bu planı kim uygulayacak?

— Sen.

— Onu sormadım. Moskova'ya göndermek istediğiniz kim?

Branigan gülümsedi, "Hepimiz böyle bir planı gerçekleştirebilecek tek kişiyi tanıyoruz. Alex Slanski. Sapına kadar Rus rolünü oynayabilir, Stalin'in kellesine bir kurşun sıkmaktan da zevk alacaktır."

Massey bir an düşündü, "Slanski konusunda haklısın. Peki, ama kabul edeceğinden nasıl bu kadar eminsin?"

Müdür yardımcısı ayağa kalktı, "Kabul etti bile, hiç olmazsa prensipte. Sana daha önce, plandan haberi olduğunu söylediğim tek kişi o, ayrıntıları bilmiyor, senin okuduğun dosyayı da görmedi. Bunu kısa zamanda hallederiz."

Massey koltuğuna oturup hayır anlamında başını salladı, "Efendim, Slanski'yi Moskova'ya tek başına göndermek, intihar etmesini istemek olur. O Moskova'da doğmuş olmasına rağmen bir Amerikalı, üstelik çocukluğundan beri de Moskova'ya bir daha gitmemiş."

Müdür yardımcısı gülümsedi, "Bunu da düşündük. Yardıma ihtiyacı olacak. Moskova'ya varıp nerede olduğunu öğreninceye kadar karısı rolünü oynayabilecek birisi. Anna Horev diye bir kadın var. Sınırı geçenlerden. Yanılmıyorsam, onunla Helsinki'de tanıştın. Üç aydan beridir de Amerika'da."

Massey kaşlarını çattı, "O bir Rus."

Müdür yardımcısı yeniden gülümsedi, "Rus olmasının bizim planımız için uygun olacağını düşünmüştüm. Tam da ihtiyacımıza uygun biri, kaldı ki elimizde ondan daha uygun bir aday da yok. Moskova'yı biliyor. Operasyonun güvenliliği açısından, Slanski'nin niyetini bilmeyecek tabii. Slanski'nin Moskova'ya alışmasını sağlar sağlamaz, onu geri getiririz. Yine de sana sormam gereken bir soru var, Jake. Hâlâ ona güveniyor musun? Dosyasını okuduğumda, anlattıklarına inanmamıza rağmen, onu sorgulayan deneyimli bir Finlandiyalıının Horev'in baştan aşağıya oyun oynadığını sandığını belirttiğini gördüm. Söylediğinin bir kelimesine bile inanmamış."

— Ona o zaman da inanmıştım, şimdi de inanıyorum. Massey tereddüt etti, zihninin bulandığı yüzünden okunuyordu. Siz onun yardım etmeyi kabul edeceğini varsayıyorsunuz. Neden etsin ki? Daha önce cehenneme gidip döndü.

— Okudum. Güvenilirliği konusunda sana inanmaktan başka çıkar yolumuz yok, senin izlenimlerine güvenirim, Jake. Bizimle işbirliği yapmaya kabul etmesine gelince, bunun için bir nedeni olacak. Daha doğrusu ona bir neden önereceğiz.

— Hangi nedeni?

Müdür yardımcısı gülümseyerek Branigan'a döndü.

"Karl, ben Jake'e düşündüklerimizi anlatırken, sen bize birer içki hazırlar mısın? Sanırım bütün bunlardan sonra birer kadehi hak edeceğiz."

İki saat sonra Massey, Georgetown'un doğusundaki evine vardı.

Richmond'daki yatılı okula telefon ederek, ertesi gün oğluyla görüşmesinin sağlanmasını istedi. Oğlanı göreceği için hevesliydi, son zamanlarda babalık görevlerini aksattığının farkındaydı; ama bir yerde de oğlunun anlayış göstereceğinden emindi.

Sonra banyoya yöneldi, soğuk su musluğunu açarak buz gibi suyu yüzüne çarptı.

Genellikle aynaya pek seyrek bakardı; ama o akşam kırk birinden çok daha yaşlı görüldüğünü düşündü. Hayatı boyunca bir dizi tatsızlıkla karşılaşmıştı; ama morgun soğuk odasında, masaların üzerinde yatan, kafataslarında bir delik, etleri tarla farelerince kemirilmiş donmuş cesetlerin görüntüsü, onu bütün yaşadıklarından da fazla rahatsız ediyordu.

Max Simon'ı yıllardır tanıyordu. Birlikte büyümüşler, OSS'ye birlikte katılmışlar, hayatları boyunca dost kalmışlardı. Babasını Kızılların öldürdüğü, Massey ve babası gibi, kışın güç koşullarda okyanusu aşarak Amerika'ya varmayı başaran bir Yahudi çocuğu.

Massey gömleğinin kolunu sıyrırken eğilip baktı.

Bileğinde küçük bir dövme vardı, küçük bir beyaz güvercin. Coney Island'da kızların peşinde koşuşturup eğlenen iki çocuk; Max dostluklarını perçinlemek için dövme yaptırmalarını önermişti. Yumuşak huylu biriydi Max, sadece yeni ülkesinin iyiliğini istiyordu, o küçük kızsız dünyadaki tek yakınıydı. Massey hayır anlamında başını salladı, içindeki öfke köpürüp yükseliyordu, sonra yüzünü kurulayıp çalışma odasına geçti.

Gerekli olan telefon görüşmelerini tamamladıktan sonra kendine bir viski doldurdu, eline bloknotunu ve kalemini alarak planı gözden geçirdi, zayıf halkaları aradı.

Müdür yardımcısının haklı olduğu bir konu vardı, bu Massey'nin üzerinde çalışabileceği bir plandı. Yine de sayısız tehlikeler vardı. Önce, Stalin'in Moskova'sı düşman toprağıydı, sadece çok az yabancıya bu toprağı girme izin verilirdi.

Viskisini yudumlayıp, büyük sarı sayfaların üzerinde notlar alırken, Anna Horev'i düşündü. Planın ayrıntıları ona bırakılmıştı, Anna Horev'in geçmişi plan için ideal görünse de onu kullanmak düşüncesinden hoşlanmıyordu. Branigan'a göre, Horev'i izlemekle görevli memurun son raporu da olumluydu, genç kadın yeni hayatına başlamış, alışma konusunda da aşama göstermişti. Massey, kaçışından üç ay kadar kısa bir süre sonra Anna Horev'in fizik ve beyin açısından böylesi güç bir göreve hazır olup olmadığını merak ediyordu. Başarısızlık durumunda, Anna'yı neredeyse kesin bir ölüme göndermek üzere olduğunun bilincindeydi.

Öte yandan da Anna Horev'i böyle bir göreve Slanski'yle birlikte gönderecek olması da ürkütücüydü.

Massey, Alex Slanski'nin geçmişini bilse de Branigan'ın verdiği dosya oldukça ilginç bölümler içeriyordu.

Rusya'da doğmuş olmasına rağmen, Amerikan vatandaşlığına geçmiş, otuz beş yaşlarında bir adamdı. Savaş sırasında, Slanski işgal altındaki Fransa ve Yugoslavya'da Almanlara karşı savaştan direniş gruplarına yardım eden uzman OSS katilleri arasında görev aldığında, birlikte çalışmışlardı. O dönem Slanski'nin kod adı Kurt'tu. İşgal altındaki topraklardaki bir Alman komutanı ya da Nazi görevlisi direnişçilerin işini özellikle güçleştirdiğinde, OSS bazen böylelerini öldürmek için katiller gönderirdi. Önemli olan ölüme bir kaza süsü vermek, böylelikle Almanların direnişçilerin işin içinde olduğundan kuşkulananak yerli sivil halktan intikam almalarını önlemektir. Slanski, ölümlere kaza süsü vermekte uzmanlaşmış en iyi katillerinden biriydi.

Geçmişine gelince, Massey dosyada onunla ilgili çok az bilgi olacağını biliyordu. Belirtilen tek özelliğı Slanski'nin kararlı; ama yalnız bir ölüm makinesi olduğuydu.

Alex Slanski daha küçük bir çocukken, Moskova'daki devlet yetimhanesinden kaçmıştı. Riga'ya hareket eden bir trene gizlice binmeyi başarmış, sonunda da Boston'a giden bir Norveç gemisine kapağı atmıştı.

Karşlarına çıktığı Amerikalı yetkililer, dengesizliğı hareketlerinden belli on iki yaşında bir çocukla ne yapmaları gerektiğini bilemediler. Çocuğun psikolojik davranışlarına –içine kapanık, asi, vahşi bir kedi gibi hareket eden biriydi– bakarak, geçmişinde son derece üzücü bir şeyler olduğunu anladılar; ama Slanski, psikologların bütün gayretlerine rağmen geçmiş günleri hakkında konuşmadı.

Yetkililer Slanski'yle ne yapacaklarını düşünürken, bir öneriyi değerlendirdiler ve onu New Hampshire'da yaşayan, çocuğı bir süre için yanına almayı kabul eden Rusça bilen bir göçmenin, bir avcının yanına gönderdiler. Kanada sınırının yakınındaki ormanlar bir zamanlar Rus göçmenlerle doluydu. O bölge uzun ve soğuk kışların, karın göçmenliklerini unutturduğu uzak topraklardı.

Sonunda çocuk yeni çevresine alıştı, yetkililer de omuzlarından bir yükün daha kalktığını düşünerek ellerini ovuşturdular; ta Slanski 1941'de OSS'ye girene kadar.

Ailesine, anne ve babasına ne olduğunu kimse öğrenmedi; ama OSS'de Slanski'yle birlikte çalışan herkes onların başından büyük bir felaketin geçtiğini anlayabiliyordu. Slanski'nin donuk mavi gözlerine bir bakış, bir zamanlar çocuğun başından son derece önemli bir şeylerin geçtiğini görmeye yeterliydi.

Massey uzun süre önce gerçeğı bulduğunu düşündü. Stalin'in buluşu, kötü bir şaka. Eğer ona muhalefet edenler olursa, Stalin onları genellikle öldürtürdü. Eğer kurban, aile sahibi bir erkekse, onunla birlikte karısı ve on iki yaş üstündeki çocukları da öldürülürdü. Öte yandan, on ikiden daha küçük çocuklar devlet yetimhanesine gönderilir, iyi birer komünist olarak yetiştirilir, diğerk bir deyişle, tam da ailelerinin nefret ettikleri insanlardan olurlardı.

Massey, Alex Slanski'nin de bu yoldan geçtiğini sanıyordu.

Bir şey daha; yetimhaneler KGB'nin hasat yaptığı tarlalardı. KGB Rusya'daki bütün devlet yetimhanelerini denetliyor, ajanlarından çoğunu yetimhanelerden seçiyordu. Massey her zaman KGB'nin Slanski'yi kaçırmakla en iyi katillerinden birinden olduğunu düşünürdü.

Anadili gibi Rusça ve Almanca konuşuyor, soğukkanlılıkla adam öldürebiliyordu. En son öldürdüğü, Doğu Berlin'i ziyaret eden bir KGB görevlisiydi, Slanski bu görevi göçmen grubu NTS'nin isteği üzerine, CIA için gerçekleştirmişti.

Massey dosyadaki zarflardan birini aldı, içinden Gennadiy Kraskin adlı albayın fotoğrafını çıkardı. Resimde, ince dudaklı, uğursuz bakışlı sert bir adam görünüyordu.

Cinayet sözü yeterli değildi. Kraskin'in penisi kesilmiş, ağzına tıklıyordu. Slanski öldürdüklerinin üzerinde genellikle kartvizit bırakmazdı; ama dosyaya göre Kraskin erkek kurbanlarına böyle davranmaktan hoşlanıyordu, Slanski de emirleri hiçe saymış, onun suçlarını böylesi bir gösteriyle cezalandırmak istemişti. Yine de Wallace ve Branigan haklıydı; Massey'nin böyle bir görev için düşünebileceği daha uygun biri yoktu.

Fotoğrafi zarfa koydu.

Ertesi sabah yedide kalkacaktı, New Hampshire'dan Kingdom Gölü'ne kadar oldukça uzun bir yolu vardı.

Max ve Nina'nın morgdaki iç karartıcı görüntüleri aklından çıkmıyordu, Branigan ne derse desin, Massey bu konuyu böyle kapatamayacağını farkındaydı. Max Simon'ın başına gelenlerden kim sorumlu olursa olsun, bunun bedelini ödeyecekti, bunun için yetki sınırlarının dışına çıkmak gerekse bile. Oysa şimdiye kadar verilen emirleri sonuna kadar uygulamıştı.

Bu, kişisel bir konuydu.

Kafasını kaldırıp uzaktaki Holy Trinity Kilisesi'nin çanını duyduğunda, bir saat daha geçmişti. Ayağa kalkıp bodruma indi, cebindeki anahtarlıktan bir anahtar seçti.

Bodrum kapısının hemen üzerindeki tuğlayı yerlerinden oynatmıştı. Evde çalıştığı zaman etrafta kâğıt bırakmak ya da kolaylıkla açılacak kilitli çekmeceler veya kasa kullanmak yerine, bu gizli bölüme güvenirdi.

Çalışma odasının tabanında, CIA'nın isteğiyle yaptırdığı yangına dayanıklı küçük bir kasa vardı; ama hırsızların önce böyle kasaları arayacaklarını biliyordu, bu nedenle de kasaya hemen hemen hiç kullanmazdı. Önemli belgelerini tuğlaların arkasına, daha güvenli bulduğu, kolay kolay görülemeyecek boşluğa saklamayı yeğliyordu. Bloknotunu ve dosyayı deliğe koydu, tuğlaları yerlerine yerleştirdi. Slanski dosyasını Branigan'a iade edecekti.

22 Ocak perşembe akşamı saat beşti; daha iki gün önce Dwight D. Eisenhower, Amerika Birleşik Devletleri başkanı olarak ant içmişti.

On İkinci Kısım

**New Hampshire,
23 Ocak**

New England bölgesinin parlak renkli ahşap evleri, karın altında keyif verici bir manzara sergiliyordu.

Jake Massey akşamüstü Massachusetts eyalet sınırını aşarak New Hampshire'a girdi, kuzeydoğuya, Concord'a doğru yöneldi. Yolda hemen hemen hiç başka arabaya rastlamadan yarım saat gittikten sonra Buick'i Kingdom Gölü'ne giden ve sık ağaçlarla çevrili dar patikaya soktu. Uzakta karla kaplı tepeleri, yolun hemen kenarında da "Özel mülk! Yabancılar giremez!" levhasını gördü.

Gölün kıyısının biraz gerisinde kurulmuş iki katlı ahşap barakanın önünde durdu. Evin arkasında çitle çevrilmiş bir padok, yanında da paslı bir Ford pikapla bir askeri cip vardı. Gölün kenarında, dalgalı gri suların içine uzatılmış ahşap iskelenin ucunda da kışına dıştan takma bir motor bağlanmış ufak bir tekne vardı.

Massey motoru durdurup Buick'ten indi. Barakanın önünde tahtadan yapılmış dar bir veranda vardı, basamakları tırmandı. Ön kapı kilitlenmemişti, girdiği oda da boştu.

Bağırdı, "Kimse yok mu?" Cevap gelmedi.

Oda derli topluydu; ama bir kadın elinin değmesi gerekiyordu. Odada, ortadaki çizik çizik çam masadan ve iki iskemleden başka mobilya yoktu, duvarlara asılı geyik boynuzlarından başka bir şey de görülüyordu. Arkadaki ufak bir mutfakta, üzerine tabak ve kapların sıralandığı tertemiz tahta raflar vardı. Massey duvardaki tüfeklikte iki boş yer gördü.

Bir rafın üzerinde birkaç kitap, şöminenin üstünde de bir fotoğraf duruyordu. Çok eski bir aile fotoğrafı, çatlayıp yıpranmış bir resimde bir adamla bir kadın, iki erkek çocuk, bir de sarışın, küçük bir kız.

Teknenin, cipin ve pikabın dışarıda olması, Massey'nin Slanski ile ihtiyarın ava gittiğini düşünmesine neden oldu.

Göle doğru yürümeye karar verdi. Gölün suları dalgalıydı, tepede de yağmur bulunan birikmeye başladı. Birden gölün üzerinden ustura keskinliğinde soğuk bir rüzgâr esti, teknenin yanında duran Massey yüksek sesle, "Aman Tanrım, ne soğuk," diye homurdandı.

Arkasında, silahın belli belirsiz çıtırtısını, hemen sonra da adamın sesini duydu.

— Eğer ceplerindeki o elleri çıkarmazsan çok daha soğuk olursun, bayım. Ellerini iyice havaya kaldır ve yavaşça dön. Yoksa dizlerinin üstünde yürümek zorunda kalırsın.

Massey döndü, adamı gördü. Tıraşsız yüzünde hafif çilgınca bir tebessüm vardı, adamın çok tehlikeli ve ne yapacağı belli olmayan biri olduğu gözlerinden okunuyordu. Orta boylu ve sarışındı, omzunda

bez bir torba asılıydı. Kazağının üzerine kalın bir rüzgârlık geçirmiş, fitilli kadife pantolonunun paçalarını da dizlerine kadar çıkan Rus çizmelerinin içine tikiştirmişti. Elindeki Browning tabancanın kabzasını hafifçe göğsüne dayamış, namlunun ucunu Massey'ye çevirmişti.

Adamın yüzünde tebessüm görüldü, "Jake Massey. Bir an için niyeti kötü bir yabancı sandım. Neredeyse nallayacaktım."

— Galiba beklediğinden erken geldim. Gülümseyip tabancayı gösterdi. Bunu kullanmayı düşünüyor musun, Alex?

Adam şimdi tabancasını indirdi, bir adım atıp elini uzattı, "Tekrar görüştüğümüze sevindim, Jake. Bizi bulman güç olmadı, değil mi?"

— Yolun girişindeki işareti gördüm. Demek özel mülk, ha?

Bu Tanrı'nın cezası yerde kim gelip de sizi rahatsız etmeyi düşünür ki?

Slanski gülümsedi, "Her şeyden önce, kaçak avcılar. Buradaki bütün topraklar ve su Vasili'nin, o da gelip tuzaklarından hayvanları çalanlardan hiç hoşlanmıyor."

— Demek birinin eti, ötekinin zehri. Ben olsam, burada çıldırırdım.

— Eğer vaktin varsa, sana sonra rehberli bir gezi düzenlerim. Ormanda ayılarımız bile var.

Massey'nin yüzünde kısa süren bir endişe görüldü.

Slanski güldü, "Rahatla, Jake. Yine de New York'tan çok daha güvenli."

Massey birden elli metre ötede, ağaçların arasında duran, omzuna bir geyik yüklemiş ihtiyarı gördü.

Elinde bir Winchester, uzun siyah saçını toplamış, bir ceviz kadar kırışık ve kahverengi yüzünün arkasında, ensesinde tutturmuştu. Uzaktan bir kızılderiliye benziyordu; ama Massey adamın çizgilerinde tanıdık bir şeyler bulunduğunu gördü. Kutup dairesinin kuzeyinde yaşayan Ruslara benzer noktalar; Laponya sakinlerini andıran koyu renk saç ve çizgiler.

Slanski ihtiyara belli belirsiz bir el hareketi yaptı, Massey bir daha baktığında adam ağaçların arasında kaybolmuştu.

Birden yağmur yağmaya başladı, ağır ve ıslak bir sağanak, artan rüzgâr gölün buz gibi sularını yüzlerine sıçrattı.

Slanski güldü, "Eve gitsek, nasıl olur? O yaşlı Rus kalbini ısıtmak için ayırdığım bir şişe burbonum var."

Çam masanın çevresine oturdular, Slanski şişeyi açıp burbonu iki küçük kadehe doldurdu.

Zayıf, ama güçlüydü, hayvansı bir yumuşaklıkla hareket ediyordu. Karşı konulmaz bir enerjiyle, sınırlı bir denetim karışımının etkisiyle, vücudunun bütün kaslarına hükmediyor gibiydi. Slanski oturduğunda, Massey adamın mavi gözlerini fark etti. Derin, donuk bir mavi. O gözlerde büyük bir acının da ötesinde bir şey vardı; ama yüzündeki o değişik tebessüm kaybolmuştu.

Slanski bardağını kaldırdı. "*Za zdroye.*"^[8]

— *Za tvoyo zdroye,*^[9] Massey içkiyi yudumladı, ayağa kalktı, köşedeki rafın yanına gidip bir kitap aldı.

— Dostoyevski. Geçen sefer Tolstoy'du. Senin derdin ne, Alex? Hem katil, hem entelektüel. Çok tehlikeli bir karışım.

Slanski gülümsedi, "Rus yanımın karanlık yüzüne hitap ediyor. Kaldı ki bir adam burada yapacak bir şeyler bulamazsa hücre ateşine yakalanıyor. Eğer gece kalmayı düşünüyorsan, senin için bir yatak hazırlayabilirim."

Massey hayır anlamında başını salladı, "Önerin için teşekkürler; ama kalamayacağım, Alex. Boston'da bu gece için bir otel ayarladım. Vasili nereye kayboldu?"

— Ormanda bir yerlerdedir. Onu merak etme.

Massey içkisini bitirip kadehi itti. Slanski içkiyi tazelerken sordu, "Konuşmak istediğin bir şey mi var?"

— Branigan sana ne anlattı? diye sordu Massey.

— Beni ilgilendirecek kadarını. Ama bütün gösteriyi senin düzenleyeceğini bildiğimden, her şeyi bir de senin ağzından duymayı tercih ederim doğrusu.

Massey arabadan aldığı evrak çantasının şifresini ayarladı, kapağında "Sadece Başkan İçindir" yazılı dosyayı çıkarıp uzattı.

— Dosyanın içinde iki rapor göreceksin. Bunlardan biri, neredeyse iki yıllık bir çalışmanın ürünü. Bazı Stalin karşıtı göçmen gruplarınca, CIA adına toplanan son derece gizli bilgiler. Kremlin'de, bazıları iki yüz yıl öncesine dayanan çar zamanı kaçış yollarından söz ediyor. Tünellerden biri özellikle ilginç. Bolşoy Tiyatrosu'nun bodrumundan girip Kremlin'in üçüncü katına, Stalin'in bölümünün hemen yanına çıkıyor. Bir de Kremlin'den Stalin'in Moskova'nın hemen dışında, Kuntsevo'daki daçasına giden gizli bir demiryolu olduğunu öğrendik. Stalin'in bir sürü villası var; ama en çok burayı kullanıyor. Yeraltı demiryolu sadece acil ya da tehlikeli durumlarda kullanılıyor. Demiryoluna Kremlin'in iki blok ötesinden kolaylıkla girebileceğimizi, rayların doğru Kuntsevo villasının bodrumuna kadar gittiğini de öğrendik. Bu tünel de diğerleri gibi haftada bir Muhafız Komutanlığı'nca denetleniyor. Önce gözle kontrol edip arkasından mayın tarama malzemesi ve köpekler kullanıyorlar; ama giriş ve çıkışlar dışında nöbetçi yok. Böyle bir tünele normal yoldan girmek düşünülemez. Senin yeteneklerinde birinin nöbetçileri kolaylıkla atlatması beklenir. Kremlin ve Kuntsevo'daki daça Stalin'in en kolay bulunacağı yerler. Her iki tünelin de girişleri ve çıkışları

bunlar, artık hangisini seçersen. Bütün ayrıntılar, raporun içindeki haritalarda var.

Massey'nin operasyonun tüm ayrıntılarını açıklaması birkaç dakika sürdü, sözünü bitirdiğinde, Slanski önündeki sayfaları karıştırdı, başını kaldırıp, "Doğrusu, etkilendim, Jake," dedi.

Burbon şişesini aldı, kadehine bir içimlik doldurdu, bir dikişte bitirerek gözünü Massey'ye dikti, "Yine de bazı sorularım olacak."

— Sor bakalım. Bütün bunlar sana bağlı.

— Neden Stalin'i öldürmek için bunca bekledik? Bunu uzun zaman önce bitirebilirdik.

— Dosyaya bir daha bak. Sana söylediğim gibi, bir rapor daha var, arkada. Sorunun cevabı orada.

Slanski dosyayı alıp okudu. Bitirdiğinde, başını kaldırıp gülümsedi, "İlginç. Oysa benim Stalin'in çıldırdığını söylemek için rapora falan ihtiyacım yok. Çok önceden kauçuk kaplı odaya tıklılması gerekirdi."

— Belki, ama şimdi o herifi kudurmuş bir hayvan gibi öldürmek isteyecek kadar tehlikedeyiz. Max Simon'ı hatırlar mısın?

— Tabii. Hatırladığım kadarıyla arkadaşındı.

Massey, Max'le kızının öldürülüşünü ayrıntılarıyla anlattı, neden öldürülmüş olduklarını da söyledi. Slanski'nin yüzünde çok güçlü bir iğrenme ifadesi vardı. Bir sigara yakıp ayağa kalktı.

Arkası Massey'ye dönük, öfkeli bir sesle konuştu, "Toplasan, Kremlin'deki bütün o pezevenklerden bir gram bile vicdan çıkmaz. Peki, diyelim ki Moskova'ya vardım. Beğenmediğim bir şey var."

— Ne?

— Köpekbalığı dolu bir havuza bir kepçe kan dök, bütün o dişlerin arasından kurtulmak zor olur. Görevi başardığımı düşünelim, sonra KGB ve milisler bütün Moskova'nın tozunu attıracaktır. Tabii, eğer bir sonra olursa. O kızıl duvarların gerisinde beş yüz Kremlin muhafızı var, bir taş atımı uzaklıkta da üç bin. Bu kadarı da, gereğinden fazla öfkeli yoldaş eder.

— Oraya gelmek üzereydim.

Slanski sırıttı, "Sanki geleceğini umuyordum."

— Kremlin'den ya da daçadan girdiğin gibi çıkacaksın. Yine de gerekirse kullanman için alternatif kaçış yolları hazırlanacak. Her şeyi düzenler düzenlemez, sana bütün ayrıntıları ileticeğim. Her şeyin plana uygun gittiğini varsayarsak, Moskova'da ayarlayacağım güvenli bir evde saklanacaksın. Eğer her şey planladığım gibi giderse, bir hafta sonra seni çıkaracağım.

— Nasıl?

Massey gülümsedi, "Hâlâ bunu hazırlamakla meşgulüm. Ama eğer güvenli evi ve kaçıışı ayarlayamazsak, bu operasyona başlamayacaksınız. Yoksa bunun adı intihar operasyonu olur."

— Bu kadarını anlamıştım. Bu plandan başka kim haberdar?

— Sadece Branigan ve planı onaylayan omzu kalabalıklar; ama tam ayrıntıları sadece ben biliyorum. Böyle de kalacak. Ne kadar az kişi bilirse, o kadar daha iyi.

— Branigan bir de bir kadın olacağını söyledi?

— Seninle Moskova'ya kadar gelecek, daha sonra onu alacağız.

Slanski hayır anlamında başını salladı, "Yalnız çalışmaktan hoşlandığımı bilirsin Jake. Yanımda bir kadın olması, her şeyi yavaşlatacak."

— Bu sefer değil. Bu senin iyiliğin için. Moskova'ya yalnız yolculuk etmen, kuşku çeker. Senin yanında karın gibi yolculuk edecek, açık güvenlik nedenleriyle de hedefin hakkında en ufak bir bilgi sahibi olmayacak.

— Peki, kimliğim ne olacak? Kim olacağım?

— Briefing aşamasına geldiğimizde bütün bunları konuşuruz, sizi Rusya'ya nasıl götüreceğim, Moskova'ya hangi yollardan gideceğiniz de dahil. Yine de bir sürü kimliğe sahip olacağını bilmen yeterli, ne zaman gerekecekleri belli olmaz. Kız için de aynı.

Slanski sigarasını masanın üzerindeki tablada söndürdü, "Bana kızı anlatsan?"

— Kuralları biliyorsun, Alex. Sovyet topraklarına iki ya da daha çok kişi indirdiğimizde, kim olduklarını ötekilere söylemiyoruz. Gerçek isimler, gerçek kimlikler yok. Böylece biriniz yakalanırsa, diğerinin biraz da olsa kurtulma şansı olur.

Slanski kararlılıkla hayır anlamında başını salladı, "Bu sefer olmaz, Jake. Bu sefer kurallar geçerli değil. Eğer aslanın inine gireceksem, yanımda kimin geldiğini bilmek isterim. Özellikle de hiç tanımadığım bir kadınla gideceksem."

Massey ellerini masanın üzerine yaydı ve içini çekti, "Peki, sana bazı şeyleri anlatacağım. Adı Anna Horev. Yirmi altı yaşında. Üç ay önce Finlandiya sınırı yakınındaki bir Sovyet Gulagı'ndan kaçtı, ona sığınma hakkı tanıdık."

Massey kadehini masanın üzerine bırakan Slanski'nin yüzündeki endişeyi gördü, "Jake, böyle bir geçmiş olan birini seçmek için çılgın olman gerekir. Ona nasıl güvenirsin?"

— Bu benim seçimim değil. Eğer bana bıraksalardı, onu tümüyle bu operasyonun dışında tutardım. Ama düşündüğün nedenlerden değil. Ona sonuna kadar güvenebiliriz, Alex, bunu ben söylüyorum. Üstelik elimizde bu kadar kısa zamanda kullanabileceğimizin en iyisi de o. Başka bir kadını alıp Moskova'da çürük bir parmak gibi göze batmaması, kimliğinin sorulduğu her seferinde kireç gibi olmaması için eğitmek aylarımızı alır.

— Kendini idare edebilecek durumda mı?

— Tabanca kullanmayı biliyor, eğer sorduğun buysa. Ama onun rolü senin karın gibi davranmak, başına bir iş gelmeden bir an önce Moskova'ya ulaşmanı sağlamak. Popov bir haftada sizi eğitip kimlik belgelerinizle ilgili ayrıntıları anlatır. Ama ona dikkat edeceğini biliyorum, bu konuda sana güveniyorum. Kız zaten Kızıl Ordu'da temel askerlik eğitimi aldı.

Slanski'nin yüzü birden kızardı, öfkeden ya da kuşkudan, Massey hangisi olduğuna karar veremedi.

— Branigan kızın Kızıl Ordu'dan olduğunu söylemedi.

— Savaş sırasında askere alındı. İdeoloji nedeniyle; gönüllü falan değildi. Ne kadar kısa olursa olsun, askerlik geçmişinin bir işe yarayabileceğini düşünmüştüm.

— Ya geçmişinin geri kalan bölümü?

Massey kısaca kızın anne ve babasını anlattı; ama Gulag'a gitmeden önceki duygusal hayatını es geçti.

Slanski başını inanmıyormuş gibi salladı, "İşler gittikçe daha da çılgınlaşıyor."

— Neden?

— Babası Kızıl Ordu subayı.

— Geçmiş zaman, üstelik hiç de Kızıl Ordu kalıbına uygun biri değildi. Kaldı ki bunun kız için hiçbir önemi yok, daha önce de söyledim.

— Öyleyse neden Gulag'a gönderildi?

— Sistemin nasıl çalıştığını bilirsin. Bir neden olması gerekmiyor. Suçsuz kurbanlardan biriydi. Yanlış bir şey yapmadı.

Slanski kaşlarını çattı, "Öyleyse Rusya'ya dönmeyi neden kabul ediyor?"

— Daha hiçbir şey kabul etmedi, çünkü ona henüz hiçbir şey söylemedim. Ama kabul ederse, bu kesinlikle kişisel nedenlerden olacak, seni ilgilendirmeyecek nedenler.

— Peki, kabul edeceğinden nasıl emin olabiliyorsun?

— Bırak da bunu ben düşüneyim.

— Ya kabul etmezse?

Massey gülümsedi, "Bunu da bana bırak."

Slanski pencereye yürüyüp dışarı baktı, "Başka bir soru. Seninkiler neden beni buldu?"

Massey bakışlarını Slanski'ye çevirmeden önce duvardaki fotoğrafa baktı, "Nedenlerini biliyorsun.

Sana bir daha söylemem gerekir mi?"

— Sen yine de söyle.

Massey boş kadehi itti, "OSS'nin yetiştirdiklerinin arasında, en iyisiydin. Anadili gibi Rusça konuşuyorsun. Daha önce de Demirperde'nin gerisine gittin. En iyi iki nedene gelince, o orospu çocuğunu öldürmek istediğini, bunu deneyecek kadar da çılgın olduğunu düşünüyorum."

Slanski gülümsedi, "Güvenoyu için teşekkürler. Bütün her şeyi düşündün, değil mi, Jake?"

— Bu rol için kusursuz adamsın. Aile bağın yok, karın, çocuğun yok. Ayağına köstek olacak duygusal hiçbir bağ yok.

— Plana rağmen Moskova'ya gitmek yeterince güç olacak. Herhalde yakından yapılması gereken bir iş, öyle güvenli bir mesafeden atılacak bir tüfekle falan olmayacak. Üstelik Yahuda'dan ayırt edemediğim bir kadınla birlikte gitmek de cabası.

— Kolay olacağını söylemedim ki. Bu, alman gereken bir risk. Plana uyarsan, her ikiniz için de canlı kurtulma ihtimal olur. Yine de kıza güven, Alex. Ben buna hayatımı koyarım.

— Ormanda basit bir yürüyüşten söz etmiyoruz, Jake. Giriştiği işin ne kadar derin, ne kadar tehlikeli olduğunu bilmemesi sence haksızlık değil mi?

— Başka bir seçeneğim yok. Branigan böyle istedi. Belki de en iyisi budur. Bilse, belki de gitmek istemez.

Slanski bir an düşündü, "Eğitim için nereyi düşündün?"

Massey hayır anlamında başını salladı, "Maryland'daki her zamanki üssümüzü değil. Güvenlik açısından çok tehlikeli olur." Gülümseyip pencerenin ötesini gösterdi, "Belki de burası olur, diye düşünmüştüm. Karşılaşacaklarınıza çok benziyor. Eğer senin için bir sakıncası yoksa?"

— Vasili'nin karşı çıkacağını sanmam. Bir çeşit eğitim yapmamız gerektiğini söylerim. Nedenini sormayacak, ayağımızın altında da dolaşmayacaktır.

— Burayı, kullanmak istememin bir nedeni daha var. Anna Horev kaçtıktan sonra, Ruslar iadesini istediler. Onun adı bir suçlu olduğunu iddia ettiler. Söylediklerine inanmadım; ama kız kaçarken bir kamp görevlisi ile bir sınır muhafızını öldürdü. Belki yanılıyorum; ama KGB'nin onu aradığını, yasadışı yollardan kaçırmaya çalışacağını düşünüyorum. Tanrı bilir ya, bunu daha önce de yaptılar, kaçaklarla rejim muhaliflerini burnumuzun ucundan alıp götürdüler. Burada, her türlü tehlikeden uzak olacağını düşünüyorum. Eğer operasyondan sonra geri dönmeyi başarır, bir daha hiç bulunmayacağı bir hayat ayarlamayı kendime görev edineceğim.

— İlginç. Bana o iki herifi öldürdüğünden hiç söz etmemiştin.

— Onun hakkında hâlâ kuşkun varsa, dosyadan kaçışıyla ilgili ayrıntıları okumanı sağlarım. Yine de dediğim gibi, Rusya'ya geri dönme nedenleri tamamen kişisel.

— Okumak isterim.

— Başka soru?

— Sadece planın başarı ihtimalini söyle.

Massey hayır anlamında başını salladı, "Buna cevap veremem. Kimse veremez. En iyi ihtimalle başarısın, en kötü ihtimalle de ölürsün, belki kız da. Rusya'ya indirildiğiniz andan itibaren telsiz bağlantısı olmayacak, ayarlayacağım güvenli evlerin dışında başınızın çaresine kendiniz bakacaksınız. Başarı size ve Şans Ana'ya bağlı. Her ikinize de gülümseyeceğini umalım, dostum."

Birden Slanski'nin yüzünde bir kuşku görüp sordu, "Hâlâ kararlı mısınız?"

Slanski uzunca bir süre cevap vermedi. Camdan dışarı baktı. Arkasını dönmeden konuştu, "Bir şartla: Kadının gelip gelmemesi konusunda son kararı ben vereceğim. Kararımı vermeden önce onu buraya getir."

— Bir kez karşılaşmakla onun hakkında karar verebileceğine inanıyor musun?

Slanski geri döndü, sesi öfkeliydi, "Bu işte yeterince uzun çalıştım. Belki de gereğinden fazla. Bir bakışta cesurları ödleklere ayırt etmeyi öğreniyorsun. Eğer onun başıma dert olacağını görürsem, başka birini bulursun."

Massey bir an düşündü, "O köprüyü zamanı gelince geçelim." Slanski'ye göstermiş olduğu dosyayı aldı, "Bu operasyon için bir kod adı kararlaştırdık, Kar Kurdu. Üzgünüm, dosya bende kalacak. Sadece göz teması. Sadece sen, ben ve tepedekiler. Daha sonra tüm ayrıntıları yine gözden geçirir, bir hata olmadığından emin oluruz; ama dosya bende kalacak."

Dosyayı çantasına koydu, çantadan bir yenisini çıkardı, masanın üzerine koyup ileri itti. Dosyanın üzerinde mavi mürekkeple "Yosif Stalin" yazılıydı.

— Bu arada, bunu okusan iyi olur.

Slanski dosyayı aldı, "Nedir bu?"

— Yosif Stalin hakkında bütün bildiklerimiz. Geçmişi, kişiliği, güçsüz yanları, güçlü tarafları. Hatta tıbbi bilgiler.

Şimdiki güvenlik düzeni, hiç olmazsa bilebildiğimiz kadarıyla. Kremlin'in ve daçanın planları. Bütün bunları dikkatle incelemeni istiyorum. Bu her zamanki görevlerden değil, Alex. Şeytanın dünya üzerindeki temsilcisini öldürmeye çalışacaksın. Kuralı biliyorsun, düşmanı, kendini tanıdığın gibi tanı. Söylemek gereksiz, dosyayı kimseye göstermeyeceksin. Gerekli olanları ezberledikten sonra, dosyayı yok et.

Slanski hafifçe gülümsedi, "Her şeyi konuştuğumuza göre, geriye bir tek soru kalıyor."

— Hangisi?

— Ne zaman gidiyorum?

— Bir ay sonra.

On Üçüncü Kısım

**New York,
26 Ocak**

Doğu Yakası'nda, 48. ve 49. sokaklar arasındaki kahverengi taş ev harap görünüyordu, taş basamakların tepesinde boyası dökülmüş bir kapı vardı. Bir zamanlar Manhattan'ın gözde evlerinden biri olan bina şimdi artık düşük kiralı bir konuta çevrilmişti, iki Porto Rikolu çocuk çöplerle kaplı kaldırımında top oynuyordu. Massey taksiden sokağın öteki ucunda indi, sokağın karşı tarafındaki içki dükkânına girdi.

Tezgâhın gerisindeki yaşlı adamın aldıklarını paketlemesini beklerken, dükkânın vitrininden dışarı baktı, sokağın karşı kaldırımında kızını gördü.

Beyaz bir yağmurluk giymiş, boynuna da mavi bir eşarp bağlamıştı, elinde bir torba dolusu erzak taşıyordu. Massey dükkândan çıktı, kızın basamakları çıkmasını, sokak kapısını açıp içeri girmesini izledi.

Bir iki dakika bekledikten sonra karşıya geçti.

Daire en üst kattaydı, Massey vurur vurmaz kapıyı açtı.

Yağmurluğunu çıkarmıştı, üzerinde siyah ve sade bir elbise vardı. Siyah saçlarını ensesinde toplamıştı, koyu kahverengi gözleri inanamıyormuş gibi baktı.

— Merhaba, Anna.

Bir an tereddüt etti, sonra yüzü bir tebessümle aydınlandı, "Massey!.."

— Şaşırmış gibisin.

— Seni bir daha göreceğimi sanmıyordum.

Massey'nin elini tuttu, içeri alıp kapıyı kapattı. İçerisi bir yatak, bir masa ve iki sakat iskemleden oluşan bir stüdyoydu. Yandaki bir kapıdan bir ocağın ve damlalıkta da tabak çanağın görüldüğü mutfığa, öteki kapıdan da banyoya geçiliyordu. Aşağıdaki içki dükkânına, uzakta da Brooklyn ve Queens'e bakan pencerenin önündeki vazoda kış çiçekleri duruyordu.

Daire pek çekici görünmüyordu; ama Massey kızın Gulag'da yaşadıklarından sonra bunlarla bile mutlu olması gerektiğini düşündü. Evi güzelleştirmek için elinden geleni yapmıştı, yine de duvarlarda aile fotoğrafı bulunmaması üzücüydü, Massey kızın kendini ne denli yalnız hissettiğini anladı.

Kahverengi kâğıda sarılı paketi uzattı, "Senin için."

Gülümsedi, şaşkınlığı yüzünü aydınlattı, "Anlamıyorum, nedir bu?"

— Aç da gör.

Paket kâğıdını açtı. Bir kutu Kuntz çikolatası. Massey'ye doğru kaldırdığı koyu kahverengi gözleri tıpkı bir çocuğunkiler gibi parıldıyordu.

Massey Rusça konuştu, "Benim yeniden merhaba deme usulüm. Bir Rus'tan diğetine. Nasılsın, Anna?"

— İyi. Üstelik seni gördükten sonra, daha da iyi. Hediyen için teşekkürler, Jake.

— Bir şey değil. Kızın vücuduna baktı. Söyleyince bana kızma; ama Helsinki'den beri kilo almışsın, sana yakışmış.

Güldü, "Öyleyse bunu bir övgü olarak kabul ediyorum." Çikolata kutusunu havaya kaldırdı, "Bunların da katkısı olacak, yine de teşekkür ederim." Ayağa kalktı, "Gerçek Rus çayı satan bir göçmen dükkânı buldum. Bir fincan ister misin?"

— Aklımdakileri okudun. Rus usulü. Gülümsedi. Yedi şeker; ama karıştırma sakın.

Anna güldü ve küçük mutfağa gitti.

Masanın çevresine oturdular. Massey çayını yudumlayıp Rusça konuştu.

— Mutlu görünüyorsun.

— Öyle mi?

— Gülümsediğini görmek çok güzel, Anna. Galiba son karşılaştığımızda, pek gülümseyecek durumda değildin. Bir işe girdiğini duydum?

— Bir Polonya asıllıya ait elbise fabrikasında. Çılgın bir yer; ama hoşuma gidiyor. Birlikte çalıştığım kızlar hiç de düşündüğüm Amerikalı kızlar gibi değil.

— Nasıl yani?

— Rus kızlardan çok daha fazla konuşuyorlar. Çok fazla da gülüyorlar. Çok daha fazla yiyorlar. Gülümsedi. Çok daha fazla. Kilo almamın nedeni de bu.

— Öyleyse büyük beden elbiseler yapıyor olmalısınız, ha?

Güldü, "O kadar da değil."

— Arkadaş edindin mi?

— Birkaç tane.

Massey odaya baktı, "Burada tek başına yalnızlık çekmiyor musun?"

— Bazen. Omuzlarımı silkti. O kadar da kötü değil. Yine de beni görmeye gelmene sevindim, Jake.

— Aslında keyif için değil, gayriresmi bir iş için geldim. Ama seni yeniden görmek güzel.

Anna fincanını masaya bırakıp Massey'ye baktı, "Anlamıyorum. Birinin benimle çalışma iznim konusunda görüşeceğini söylemişlerdi. Bunun için mi geldin?"

Massey hiçbir şey söylemeden birkaç saniye öylece oturdu. Tekrar konuşmaya başladığında sesi sakin ve ciddiye.

— Anna, buraya çalışma izniyle ilgili olarak gelmedim. Bambaşka bir konuda konuşmak istiyorum.

Kızın suratındaki şaşkınlığı görünce, ekledi, "Benim için bir şey yapar mısın, Anna? Söyleyeceklerimi sonuna kadar dinler misin? Bitince, konuşuruz. Ama şimdilik, sadece dinle."

Anna tereddüt etti, sonra başıyla onayladı.

Massey ayağa kalktı. Elini saçından geçirdi, sonra kızın yüzüne baktı.

— Önce bir şeyi kesinlikle anlamamı istiyorum. Sana söyleyeceklerimin hepsi kesinlikle çok gizli. Eğer anlatacaklarımdan başkasına söz edersen, emin ol, bu ülkede oturma hakkını elinden alırlar. Mahkemeye bile çıkarılabilirsin. Yüzündeki endişeyi görüp hemen ekledi. Bu kadar açık konuşmak zorunda kaldığım için üzgünüm, Anna; ama bitirince nedenini anlayacaksın. Sana bir öneride bulunmak için geldim. Eğer önerimi reddedersen buradan gideceğim, beni bir daha hiç görmeyeceksin, aramızda da böyle bir konuşma geçmemiş olacak. Ama eğer evet dersen, daha fazla konuşacağız. Bu kadarını anladın mı?

Genç kız hâlâ şaşkın gözlerle bakıyordu, Massey usulca devam etti, "Korkacak bir şey yok. Ne cevap verirsen ver, vereceğin cevap Amerika'da kalma hakkını etkilemeyecek. Emin olmak istediğim tek şey, bunlardan kimseye bahsetmemen. Gerçekten de kimseye, dosyanla ilgilenen, sana iş bulanlara bile."

Anna evet anlamında başını yavaşça salladı, "Anlıyorum."

— İyi. Hiç olmazsa bu bölümünü hallettik. İskemleye oturdu, devam etmeden önce bir süre bekledi. Anna... benim için kolay değil...

Massey'nin tereddüdünü görünce Anna sakince konuştu, "Neden bana söylemek istediğini basitçe anlatmıyorsun?"

— Yanında çalıştığım kişilerin, bir görev için bir kadına ihtiyaçları var. Çok duyarlı bir görev.

Massey'nin yüzüne baktı, "Nasıl bir görev? Orduyla ilgili bir şey mi demek istiyorsun?"

Massey hayır anlamında başını sallayıp belli belirsiz gülümsedi, "Ordu değil, Anna. Kimler olduklarını sana şu anda söyleyemem. Diyelim ki bir adamı, bir Amerikalıyı Rusya'ya göndermek istiyorlar. Tam olarak Moskova'ya. Ona eşlik edecek, kısa süre önce Rusya'da bulunmuş bir kadına ihtiyaçları var. Yolunu bulacak, dikkat çekmeyecek biri. Bu kadın o adamın karısı gibi hareket edecek. Zor ve tehlikeli olacak, kadının geri dönebileceği de kesin değil."

— Anlamıyorum. Bütün bunların benimle ne ilgisi var?

— Sözünü ettiğim kişiler bu kadın için seni düşünüyorlar.

Yüzünde dehşet dolu bir ifadeyle Massey'ye baktı, sonra gülümsedi, "Bu şaka mı?"

— Şaka değil, Anna. Eğer yardım edersen, biz de karşılığında senin için bir şey yaparız. Senin için önemli bir şey.

Massey kızın yüzünü inceledi. Şaşkınlık içindeydi. Uzun saniyeler boyunca kız gözlerini ondan ayıramadı.

— Anlamıyorum. Bana Moskova'ya dönmemi mi öneriyorsun?

— Çılgınca görüldüğünü biliyorum. Kaçtığın şeyleri düşünmek bile dayanılmaz bir şey. Senden tekrar geri dönmeni istemek, cehenneme dönmeni istemek gibi. Ama karşılıksız değil, Anna. Söylemişim, bu insanların yardımın karşılığında senin için yapabilecekleri bir şeyler var.

Neler söylediğini anlamıyormuş gibi Massey'ye baktı, sonra sordu, "Ne?"

— Kızını getirmek.

Massey kızın tepkisini izledi. Korkunç, acılı bir yarayı kanatmıştı. Yüzünden kanı çekildi, bir an konuşamadı, gözlerini Massey'ninkilere dikmişti.

— Anna, bu konuşmaya başlamadan önce sana önerimi yapacağımı, ondan sonra konuşmaya devam mı edeceğimizi, yoksa kalkıp gitmem mi gerektiğini beraberce kararlaştıracacağımızı söylemişim.

Kızın gözlerinin ıslandığını gördü, "Saşa'yı Rusya'dan çıkarmaktan söz ederken yalan söylemedin, değil mi? Bunu gerçekten de yapabilir misin? Onu Amerika'ya getirebilir misin?"

— Evet.

Başını inanmıyormuş gibi salladı, "İyi, ama bu dediğin imkânsız."

— İmkânsız değil, Anna. Sadece bana güvenmelisin. Yavaşça ayağa kalktı. Bir süre söylediklerimi düşünmek ister misin? Eğer istersen, sokağa çıkar, bir saat sonra da dönerim.

Massey'nin gözlerine baktı. Bir süre, koyu kahverengi gözlerinin pınarlarındaki yaş durdu.

— Hayır, söyleyeceklerinin hepsini duymak istiyorum.

Massey elini usulca kızın omzuna koydu, "Biraz daha çay yapsan, nasıl olur? Sonra her şeyi konuşuruz."

Anna oturduğu yerden Massey'nin sözlerini dikkatle dinledi. Massey konuşmasını bitirince, sordu, "Rusya'da ne kadar kalacağım?"

— En çok, on gün. Ama bu söz verebileceğim bir şey değil. Bu sürenin mümkün olduğu kadar kısa olması için elimizden geleni yapacağız. Ama tehlikeli olacak, Anna. Sakın yanılma. Sana başka şey anlatsam, yalan söylemiş olurum.

— O adam Moskova'da ne yapacak?

— Birini öldürecek.

Massey kızı şaşırtmak için son cümleyi hiçbir şey yokmuş gibi söylemişti; ama Anna tepki göstermedi, yüzü anlamsızdı.

— Kimi?

— Bu senin bilmen gereken bir şey değil.

— Neden, sorabilir miyim?

— Bu sorunu da cevaplayamam. Yine de bu iş olmadan çok önce Moskova'dan ayrılmış olacağımı bil, yeter. Durakladı. Anna, açık konuşacağım. Çok zor ve çok tehlikeli bir görev olacak. Daha önce söylediğim gibi, geri dönemeyebilirsin. Ama bu da, kızını geri getirmek için katlanman gereken bir risk.

Anna bir an tereddüt etti, "Neden ben?"

Massey gülümsedi, "Sanırım birlikte çalıştığım kişiler bu iş için gerekli yeteneklere sahip olduğunu düşünüyorlar. Rusça konuşuyorsun, ülkeyi de tanıyorsun."

— Kızımı oradan nasıl çıkartacağımı söylemedin. Onu nasıl bulacağımı da söylemedin.

Massey hayır anlamında başını salladı, "Söleyemiyorum. Sana önerdiklerimi kabul ettiğini bilene kadar da söyleyemem. Ama bildiklerim işe yarayacak. Şu anda bir yetimhanede, büyük olasılıkla, Moskova'da bir yetimhanede. Göçmen örgütleri aracılığıyla Moskova'da temas kurduğumuz insanlar var. Yeraltı grupları, muhalifler, falan. Kızını bulmakta yardımcı olabilecek kişiler. Kolay olmayacak—aslında son derece güç olacak— ama eğer bu görevi kabul edersen, sana sözümüzü tutacağımıza yemin ederim. Sadece bu kadar da değil, sen ve Saşa için yeni kimlikler ayarlanacak, yepyeni bir hayata başlamanız için ne gerekiyorsa, yapılacaktır."

Gözyaşları dinmişti; ama Massey kızın yüzündeki derin üzüntüyü gördü. Uzunca bir süredir kızını düşünmemeye çalıştığını, başaramadığını anladı.

Yavaşça ayağa kalktı, "Belki de senin için işler biraz fazla hızlı geliyor. Üstelik belirsiz cevaplarım da işine yaramıyor; ama dediğim gibi, kararını bilirsem, daha fazlasını anlattırım."

Bir kâğıt parçasına bir telefon numarası yazdı, "Belki de yalnız kalıp düşünmen gerek. Lexington Caddesi'nde, Carlton'da kalıyorum. Oda numaram. Kararını verince, beni oradan ara. Otelde tanışmanı istediğim biri daha olacak. Moskova'ya gidip gitmemen konusunda son kararı verecek olan kişi. Kararın ne olursa olsun, beni bu gece mutlaka ara."

Massey kâğıdı masanın üzerine bırakırken, Anna hayır anlamında başını salladı, "Bunun gereği yok. Çoktan kararımı verdim bile."

Massey kızın yüzüne baktı.

— Cevabım evet.

Slanski, Lexington Caddesi'ndeki otelin sekizinci katındaki odasında oturmuş, viskisini yudumluyordu. Kapının arkasında ayak sesleri duydu, daha sonra kapı açıldı, Massey göründü.

Yanında bir kadın vardı. Çok güzel bir kadın. Çıkkık elmacık kemikli, siyah saçlı bir kadın. Üzerindeki basit ve ucuz elbise vücut hatlarını ortaya çıkarıyordu, Slanski kadının yuvarlak çizgilerine beğeniyle bakmaktan kendini alamadı.

Onu durduran kızın ifadesiydi; hemen ilgisini çeken bir ifade. O koyu Slav gözlerde güç ve pişmanlık belli eden ilginç bir karışım. Gözlerini kızıdan ayırması uzun sürdü, o sırada Massey konuşmaya başladı, "Alex, Anna Horev'le tanış." Anna orada durmuş Slanski'ye bakıyordu. Kısa süren bir tereddüt geçirdi, adamın gözleriyle onu yiyip bitirdiğini gördü.

Slanski daha sonra Massey'ye baktı, tekrar Anna'ya döndü, gülümseyerek bardağını kaldırdı ve Rusça, "Öyleyse, aramıza hoş geldin," dedi.

Otelin karşısındaki siyah Packard'ın içindeki iki adam taksiyi Manhattan'ın Doğu Yakası'ndan beri izlemişti.

Massey ile Anna taksiden indiklerinde, yolcu koltuğunda oturan otomobilin camını indirdi, Leica fotoğraf makinesini hazır etti.

Işık kötüydü; ama otelin ön cephesindeki aydınlatma yeterliydi. Adam taksiden inen çiftin kaldırımında iki, otele girerken de üç fotoğrafını çekti.

On Dördüncü Kısım

**New York,
27 Ocak,
20.00**

Kendini Kurt Braun olarak tanıtan adamın gözleri, duble viskisini bırakmak üzere masaya eğilmiş kızın göğüslerindeydi. Göğüsler, Manhattan'ın Aşağı Doğu Yakası rıhtımındaki döküntü barın soluk ışığında bile, dekolte bluzun içinden kusursuz görünüyordu.

— Bir dolar, efendim.

Braun kıza gülümsedi, cebinden çıkardığı katlı desteden iki banknot çıkarıp kıza uzattı.

— Üstü kalsın. Burada yenisin sanki, öyle değil mi?

— Teşekkür ederim, bayım. Geçen cuma başladım.

— Nerelisin?

Kız gülümsedi, "Danville, İllinois, hiç duymuş muydunuz?"

— Hayır, duyduğumu söyleyemem.

— Pek bir şey kaybetmediniz.

Braun sırtıttı, gözlerini barın içinde gezdirdi. Lombardi'nin ek iş olarak çalıştırdığı bar doluydu. Saat daha yeni sekiz olmuştu; ama tüm masalar dolmuştu bile. Cuma akşamı olunca, rıhtımdaki bütün sert gençler, yabancı gemilerin tayfaları içki içip kızları görmeye geliyorlardı. Arka planda bir plak çalıyordu, Kay Kyser ve orkestrasından "On a Slow Boat to China."

Tekrar kıza döndü, "Bana bir iyilik yap, Vince'e Kurt Braun'un geldiğini söyle."

— Tabii.

Kız uzaklaşırken Braun kısa eteğin altında oynayan diri kalçaları izledi, sonra tekrar barın içine döndü. Yirmi beş kadar müşteri vardı, birkaç kız da masalardaydı. Hepsi de her zamanki konsontrislerden farksızdı; çok fazla ruj, çok fazla makyaj, vücutlarını seksi gösteren ucuz ve gösterişli elbiseler.

Vince'in, Lombardi'nin muhafızı Vince'in, masaya gelmesi beş dakika aldı. Geniş omuzlu ve yapılıydı, burnu sanki bir kompresörle ezilmiş gibiydi. Adamın vücudunda zarafetin gramı bile yoktu, Braun sol kolunun altındaki şişkinlikten tabanca kılıfını nereye yerleştirdiğini anladı.

Adamın görünüşüne rağmen Braun onu güçlük çekmeden öldürebileceğini biliyordu. İki adam, ringdeki dövüşçüler gibi bir süre birbirlerini süzdü, sonra Vince konuştu.

— Carlo yukarıda bekliyor. Hemen gelmeni söyledi.

Braun viskisini bitirip ayaklandı.

Barın üstünde, ikinci katta bulunan odanın kapısındaki levhada altın harflerle, "Liman İşçileri Sendikası. C. Lombardi - Bölge Sorumlusu" yazılıydı.

Carlo Lombardi, kalemle çizilmiş gibi bıyıkları olan, kırklarında, kısa boylu ve şişman bir Sicilyalıydı. Kapıdaki levhadan da anlaşılacağı gibi, Manhattan'ın Aşağı Doğu Yakası'nın liman bölümünü kendi özel mülküymüş gibi yönetiyordu, alt kattaki barın yanı sıra, aralarında konuk denizcilerin rağbet ettiği üç randevuevinin de bulunduğu çeşitli işlerle ilgileniyordu.

Zararsız görünüşüne rağmen, özellikle elinde bıçağı olduğunda, etrafa şiddet saçmasıyla ünlüydü. Dökülmeye yüz tutmuş saçlarını çıplak kafasının üzerine yapıştırmıştı; uygun bir peruk alacak gücü olmasına karşın, Lombardi parasını bu tip boktan şeylere harcayacak adamlardan değildi.

Kendine yaptığı tek bakım, arada saçını taramak, ortaya çıkan pembe kafa derisini örtmeye çalışmaktı.

Bardaki uyanıklardan biri bir gün Lombardi'nin saçını ıslak bir süngerle taradığını söyleyerek herkesi güldürmüştü, Lombardi de bunun acısını bir blok ötede bekleyip, bıçağını adamın taşaklarına saplayıp, herif bir domuz gibi böğürene dek çevirerek çıkarmıştı. Hiç kimse Carlo Lombardi'yi gülünç duruma düşürüp zarar görmeden uzaklaşmazdı.

Kapının vurulduğunu duydu, Vince'in Braun'u içeri aldığını gördü.

Ziyaretçi Lombardi iri yarı korumasının yanında ufak tefek görünüyordu; ama sol yanağındaki parlak kırmızı yaradan ve adamın yüzündeki tehdit dolu bakışlardan en az Vince kadar tehlikeli olduğu hemen anlaşılıyordu.

— Bay Braun sizi görmek istiyor, Bay Lombardi.

— Bizi yalnız bırak, Vince.

Kapı kapandı, Lombardi masasının arkasından dolanıp ziyaretçisinin elini sıktı. Büronun kapalı janzileri pencerenin ötesindeki East River'ı ve rıhtımların manzarasını saklamıştı; ama tepedeki ışık güçlüydü; Lombardi konuğunun elnini sıktıktan sonra kabaca sordu, "İçki?"

— Viski.

Lombardi pencerenin yanındaki krom sehpadan aldığı şişeden iki kadeh doldurdu, içine bir iki parça da buz attı.

Geri dönüp kadehlerden birini Braun'a uzattıktan sonra oturdu.

— Karımın hikâyesini mi istiyorsun?

— Onun için geldim.

— Sana kişisel bir soru sorabilir miyim? Nedir bu siktirici iş? Onu aylardır izlettiriyorsun. Hiçbir şey yapmıyor.

Braun viskisini yudumladı, arkasına yaslandı sonra sertçe cevap verdi, "Sen sadece hikâyeyi anlat, Lombardi. Sana bunun için para veriyorum."

Lombardi içini çekti, uzanıp bir çekmeceyi açtı, yüzük dolu şişman parmaklarıyla büyük ve kahverengi bir zarf çıkardı. Bakışlarını kaldırdığında, gülümsedi, "Aşağıdaki yeni kız, gördün mü?"

— Gördüm.

Lombardi sırtıttı, bacak arasını avuçladı, "İnek boku kadar bilgisiz; ama samanlıktaki bir rodeo atı gibi hareketli. Üstelik düzölmekten de hoşlanıyor, ne demek istediğimi anladın mı?"

Braun gülmedi, "Benim için ne hazırladın?"

— İşte sende en çok hoşlandığım taraf, Bay Braun. Her şey tik tak, tik tak. Hemen konuya geçmek. Meşgul adam. Gidilecek yerler, yapılacak işler. Lombardi zarfı uzattı. Her şey istediğin gibi yazılı. Fazla yeni bir şey yok, kızın ziyaretçisi dışında.

— Kim?

— Herifin biri. Bir gece Lexington Caddesi'ndeki Carlton'da kaldı. Kızı oraya götürdü. İki saat sonra kız ayrıldı. Bütün bunlar yazılı. Lombardi zarfı gösterdi. Hepsi burada, fotoğraflar da.

Braun zarfı açıp içindekilere bir göz attı, sonra yeniden kapatıp elini ceketinin iç cebine götürdü, daha küçük bir zarf çıkarıp uzattı.

— Senin bu.

— Amigo, sana kara yüreğimin en derininden teşekkür ederim.

Lombardi zarfı tumbul ellerinde çevirip Braun'a baktı, "Eee, bu Rus karısı kim?"

— Rus olduğunu kim söyledi?

— Bayım, adamlarım onu iki aydan beri izliyor. Hiçbir şey öğrenmedim mi sanıyorsun?

Braun buz gibi bir tebessüm etti, cevap vermedi. Lombardi'nin tumbul eli zarfı bir çekmeceye atıp kapadı.

— Tamam, parayı ödediğin sürece, istediğini yaparız. Federaller ellerinde kızgın bir şişle götümün içini aramadıklarına göre.

— Aramayacaklar. Siz onu izlemeye devam edin. Braun içkisini bitirip ayaklandı. Seninle iş yapmak çok keyifli, Lombardi.

— Ne zaman istersen.

Lombardi konuğunun yara izli yüzüne baktı, "Seni bu denli mutlu gördüğüme göre, gitmeden önce bir kıza ne dersin? Illinois'li fıstık müesseseden, tabii eğer istediğin o ise."

Bu kez Braun gülümsedi, "Neden olmasın?"

Braun Brooklyn'deki tek odalı dairesine döndüğünde, saat onu geçiyordu. Dördüncü kata kadar merdivenlerden tırmanıp dairesine girdi, kapıyı kapatırken ışıkları yakmadı. Perdeler açıktı, mutfığa, buzdolabının başına gitti, rafların birinden bir bira şişesi aldı.

Odaya geri döndüğünde pencerenin yanında oturan adamı gördü. Üzerinde pardösü, başında şapka vardı, sigara içiyordu, öteki elinde de ağzına kadar dolu bir bardak vardı. Braun pencereden gelen soluk ışıktaki, adamın sırtmakta olduğunu gördü.

Adam sordu, "Geç saatlere kadar çalışıyorsun, Grigoriy?"

Braun nefesini boşalttı ve, "Hey Tanrım," dedi, "Böyle davranmamı tercih ederdim, Arkaşin."

Arkaşin adlı adam gülüp ayağa kalktı, "O harika viskinden izin almadan içtim. Umarım kızmazsın?"

Feliks Arkaşin kısa boylu ve tıknazdı. Etili yanakları şişman ve sarkıktı, kırışık yüzünün ortasındaki sert bakan gözler küçüktü. Yakışıklı bir adam değildi; çenesinin solunda koyu bir leke görülüyordu, cildi de hayvan derisi gibiydi. Kırk sekiz yaşındaydı, Sovyetler Birliği'nin New York'taki Birleşmiş Milletler Büyükelçiliği'nde ataşe olarak görevliydi. Aslında KGB'de binbaşı rütbesindeydi. Braun yüzüne baktı.

— İçeri nasıl girdin?

— Yedek anahtarın bende olduğunu unuttun.

— Buraya gelmekle riske giriyorsun. Seni izlemiş olabilirler.

Arkaşin gülümsedi, "Her zamanki gibi, denediler. Her zamanki gibi, onları metroda ektim. Kurnaz yaşlı tilki avcıyı hep atlatır, sevgili Grigoriy. Kaldı ki, izlenmenin heyecanına da bayılıyorum."

Braun pencereye yaklaştı. Camın ötesindeki New York ışıkları gözlerini kamaştırdı, orada durup şişeden bira yudumlamaya, sigarasını tütürmeye koyuldu.

— Bu ziyaretin amacı ne?

— Kadın hakkındaki raporu aldın mı?

Braun kaşlarını kaldırdı, sesinden öfkelenildiği anlaşılıyordu, "Hepsi bu mu? Yarın sabah her zamanki yere bırakana kadar bekleyebilirsin?"

— Moskova'dan bugün gelen kurye torbasından kadınla ilgili talimat çıktı. Bu akşam bir karar vermem gerek.

Braun, Arkaşin'e şaşkın gözlerle baktı, "Ne talimatı?"

— Önce raporunu görelim, Grigoriy.

Braun duyduklarını anlatırken Arkaşin çenesindeki izi kaşındı ve kaşlarını kaldırdı.

— İlginç. Lombardi'ye güvenir misin?

— Şeytanın kendine güvenmeyi tercih ederim. Moskova sendikasına gizli katkıda bulunsa da o herif şişko parmaklarını bir sürü pastaya sokmuş, her biri de yasadışı. Bu da tehlikeli.

Arkaşin omuzlarını silkti, "Başka seçeneğimiz yok. Eğer Amerikalılar burada kendi izleme örgütümüzü kurduğumuzu öğrenirlerse, işler çok çatallaşır. Bu şekilde, belanın uzağında kalıyoruz. Kaldı ki, Lombardi bize borçlu. Yardımımız olmasa, hâlâ sendika görevlisiydi."

— Peki, Massey denen o herif hakkında ne düşünüyorsun?

Arkaşin bardağını sehpayaya koydu. Bir konuda kararsız kalmış gibi uzunca bir süre bekledi, sonra cevap verdi, "Kim bilir? Lombardi'nin çektiği fotoğraflar birinci sınıf değil, aslında amatör işi demek daha doğru; ama belki de işe yarar. Adamlarıma gösterip istasyon yöneticilerimizden birinin onu tanıyıp tanımadığını araştıracağım."

— Bu arada?

— Bu arada sen de Lombardi'ye kadını daha yakından izlemesini istediğini söyleyeceksin. Yirmi dört saat boyunca. Ona yakında bir iş vereceğini, çok para ödeyeceğini de söyle. Sırıttı. Lombardi bundan hoşlanacak, eminim.

— Nasıl bir iş?

Arkaşin, Braun'a bakıp gülümsedi, "Biliyorsun Grigoriy, Moskova Amerikalıların bizi gülünç duruma düşürmesinden hoşlanmaz. Onlara bizlerle alay etmemeleri gerektiğini öğretmenin zamanı geldi."

— Kız o kadar önemli mi?

— Hayır, ama bu bir prensip meselesi.

— Peki Lombardi'nin yapması gereken ne?

Arkaşin biraz düşünüp cevap verdi, "Zamanı gelince, kızı Moskova'ya götüreceğiz. Onu kaçırmayı için Lombardi'ye ihtiyacımız olacak. Ne dersin, bunu yapar mı?"

— Para için söyleyeceğin her şeyi yapar. Ama kızı Moskova'ya geri götürmek kolay olmayacak.

Arkaşın bardağını bırakıp sigarasını söndürdü, "Haklısın. Ama Lombardi limanı denetliyor. Kızı bir Sovyet gemisine bindirmek kolay olmalı. Eğer bu mümkün olmazsa, elimizde başka seçenekler de var."

— Nedir bu seçenekler?

— İsviçre'de çok başarıyla gerçekleştirdiğin gösterinin bir eşi. Arkaşın gülümsedi. Onu öldürürsün.

Üçüncü Bölüm

1-22 Şubat 1953

On Beşinci Kısım

**New Hampshire,
1 Şubat**

Anna ve Massey altı gün sonra Kingdom Gölü'ne vardıklarında, akşamüstüydü. O sabah New York'tan Boston'a giden trene binmişler, Slanski de onları garda karşılamış, pikabıyla kente götürmüştü. Massey, Anna'yı alışverişe çıkarmış ihtiyacı olacak kalın giysileri ve ayakkabıları almıştı, daha sonra da New Hampshire'a doğru yola koyulmuşlardı, iki gün önce Slanski ile Anna'yı New York'taki bir stüdyoya götürüp fotoğraflarını çektirmiş, bu fotoğrafların sahte belgeler için gerekli olduğunu söylemişti. Fotoğrafçının ondan isteneni anladığı belliydi, Slanski ile Anna'nın ayrı ayrı ve birlikte çekilmiş fotoğraflarından üç film doldurmuştu; fotoğrafta her ikisi de Rus tarzı elbiseler giymişlerdi.

Özel patikadaki son dönemeci çıktıklarında, Anna gölü ve ahşap evi gördü. Uzaktaki tepeler karla kaplıydı, dağların yamaçlarındaki ormanlık alan çok güzel ve çok vahşi görünüyordu, tıpkı bir Rus manzarası gibi.

Slanski arabayı durdurdu, Massey genç kadının kapısını açıp valizini aldı, "Önce seni yerleştirelim, daha sonra sana bundan sonraki programı anlatırım."

Anna karşıdaki göle, ormanlığa baktı, Slanski'ye döndü, "Jake buraların çok güzel olduğunu söylemişti; ama doğrusu sanki Rusya'ya aitmiş gibi görüneceğini aklımın ucundan bile geçirmiyordum."

Slanski gülümsedi, "Bir zamanlar burada sadece Rusça konuşulan köyler vardı. Çoğu geçen yüzyılda gelen, avcı ve kürkçü toplulukları. Galiba manzara sıla özlemlerine iyi geliyordu."

Konuklarını kulübeye götürdü, Anna'ya ikinci katta küçük bir yatak odası gösterdi.

— Burası senin, maalesef büyük bir otel odasına benzeyemeyecek kadar sade; ama sıcak ve yeterince rahattır. Valizini açtığında, aşağıya gelirsin. Biz oradayız.

Anna, Slanski'nin ona baktığını, bakışlarının kısa bir an yüzünde dolaştığını hissetti, kafasını kaldırdığında Slanski arkasını dönmüş, odadan çıkıyordu. Odada tek bir yatak, göle bakan pencerenin yanında da bir iskemle vardı. Biri camın kenarındaki vazoya taze çiçek koymuş, köşedeki emaye su kabının yanına da birkaç havlu bırakmıştı. Eşyalarını yerleştirip elini yüzünü yıkadıktan sonra merdivenlere yöneldi, Massey ile Slanski'yi çam masanın yanında oturmuş, kahve içerken buldu.

Slanski ona döndü, "Otur Anna."

İskemleye oturdu, Slanski'nin kahve doldurduğu fincanı aldı. Slanski, başka tarafa bakarken adamın yüzünü inceledi. Yakışıklı değildi; ama itici olduğu da söylenemezdi, gözlerindeki ifadenin daha ilk karşılaşmalarında dikkatini çektiğini hatırladı, sanki adamda bazı şeyler yanlışmış gibi bir bakış vardı; üstelik dudaklarının kenarındaki kıvrım da Slanski'nin hayatı ilginç derecede eğlenceli bulunduğunu belirtir gibiydi.

Slanski bakışlarını kıza çevirip oturdu, "Önce önemli şeyler" derken, yüzündeki tebessüm kaybolmuştu, "Ne yapmakta olduğunun kesinlikle farkında mısın?"

— Emin olmasaydım, buraya gelmezdim.

— Jake sana yapacağımız işte tehlikeyle karşılaşabileceğimizi anlattı. Tamam da, bu tehlikeleri karşılamaya hazır olduğuna inanıyor musun?

Gözlerini Slanski'ninkilerden ayırmadan, "Evet," dedi.

Slanski hayır anlamında başını salladı, "Sadece görünür tehlikelerden bahsetmiyorum. Sana eğer yakalanırsan, ne olur, onu soruyorum. Yakalanırsan, başına gelebileceklerin farkında mısın?"

Anna'nın gözleri hâlâ kararlıydı, "Başıma neler gelebileceğini biliyorum. Buna da hazırım."

— O zaman sana açıklamak istediğim, burada kaldığın sürece geçerli olacak bazı temel kurallar var. Görev konusunda, bu masanın çevresinde gördüklerinin dışında kimseye tek bir kelime bile söylemeyeceksin. Jake sana Vasili'den söz etti mi?

— Evet, kısaca.

— Sapına kadar güvenilir biri olmasına rağmen, o çevredeyken güvenlik nedeniyle görevden bahsetmeyeceğiz. Yine de merak etme, soru sormayacaktır. Yolculuk için birlikte hazırlık yapacağız, on gün sonra da biri gelecek. Adı Popov. Bize oldukça sıkı ve katı bir eğitim programı uygulayacak, hem Sovyet silahları hem de kendi kendini savunma konusunda. Bu senin açısından sadece bir önlem, böylece zor durumda kaldığında nasıl kurtulacağın hakkında bir fikrin olur. Yine de hiçbir koşul altında Popov'a niyetimizden ya da programımızdan söz etmeyeceksin. Bütün bunlar anlaşıldı mı?

Anna bir an Massey'ye baktı. O da gözlerini genç kadına dikmişti, "Anna, sen buradayken, patron Alex. Onun dediği gibi hareket edeceksin."

— Peki öyleyse, kabul ediyorum, dedi Anna yeniden Slanski'ye dönerek.

— Güzel. Öteki kural. Çok çalışacaksın, öğreneceğin her şeyi hazmetmek ve hatırlamak için de elinden geleni yapacaksın. Göreve birlikte gideceğim kişiye güvenmek istiyorum. Sana güvenebileceğimden emin olmak istiyorum.

— Güvenebilirsiniz.

Slanski'nin yüzünde çabuk geçen bir tebessüm görüldü, "Bırak da buna ben karar vereyim," dedi, "Bir şey daha var. Buradayken, benimle sadece Rusça konuş. Rusçam çok iyi, insanlar aksanımdan Moskova yakınlarından geldiğimin belli olduğunu söylüyorlar, üstelik Rusça'nın çok değişik vurguları yüzünden bir sorun yaşamayacağımı da biliyorum. Yine de buradayken, eğer bazı kelime ve cümleleri daha iyi söyleyebileceğimi düşünürsen, beni uyar. Anlaştık mı?"

— Evet, anlaştık.

Slanski yavaşça ayaklandı, "Tamam. Görevin kendisine gelince, sadece bilgin olması için söylüyorum, zamanı gelince Sovyetler Birliği'ne Baltık devletlerinden birinden gireceğiz. Paraşütle. Estonya'dan. Hiç Estonya'da bulundun mu?"

Anna evet anlamında başını salladı, "Babam orada Kızıl Ordu komutanlığı yaptı."

Slanski kısaca, "Öyleyse," dedi, "Oraya gittiğimizde işbirliğine güvенеceğimiz Estonya direnilşçilerinin bundan haberdar olmamalarını dileyelim. Estonca konuşur musun?"

— Evet.

Massey'ye döndü, "Aslında önemli değil. Estonyalılar da Rusça konuşur; ama kendi rızalarıyla değil. Sovyet yöneticiler, Rusça'nın tek resmi dil olmasında ısrar ediyor."

Yine Anna'ya döndü, "Bütün görev süresince, gerektiğinde karı koca gibi hareket edeceğiz. Eğer her şey plana uygun giderse, Moskova'ya normal yollardan gideceğiz, Leningrad üzerinden otobüs veya trenle. O zamana kadar önceden belirlenmiş bir yol hazırlayacağız, yol boyu da gerektiğinde yardımımıza koşacakları kararlaştıracacağız. Her ne nedenle olursa olsun, bir güçlük ya da engelle karşılaşırsak, duruma uydurmak için planlarımızı değiştirmek zorunda kalabiliriz. Moskova'ya vardığımızda –Eğer Moskova'ya varırsak– seni, Amerika'ya geri dönmeni sağlayacak birine devredeceğim."

— Nasıl döneceğim?

— Hareketimizden önce Jake sana her şeyi anlatacak. Bunu ve bilmen gereken diğer her şeyi.

Anna bakışlarını Massey'den Slanski'ye çevirdi, "Senin anlattıklarından her şeyin kolay olacağı anlaşılıyor. Ya Sovyetler Birliği'nde yolculara uygulanan düzenli kontroller? Ya yolculuk için gerekli belgeler? Ya ayrılmak zorunda kalır ya da ikimizden biri yakalanırsa?"

— Kolay olmayacak. Aslında, son derece güç olacak, son derece. Özellikle de paraşütle yere indikten hemen sonra. Estonya'da Sovyet askeri kaynıyor. O ülke bir garnizon, Baltık filosunun büyük bölümü de orada üsleniyor. Estonya içinde yolculuk birçok bakımdan Rusya yolculuğundan daha tehlikeli, daha güç. Sorularına gelince, cevaplarını zamanı gelince alacaksın.

— Daha önce hiç paraşüt kullanmadım, dedi Anna.

Slanski hayır anlamında başını salladı, "Endişelenme, bunu da halledeceğiz."

Massey'ye dönmeden önce saatine baktı, "Kasabaya inip erzak ve malzeme almam gerekiyor. Sen Anna'ya çevreyi gösterir misin? Vasili birazdan gelir. Tekneyi alıp gölde balık tutmaya gitti."

Massey başıyla onayladı. Slanski masanın üzerinden anahtar destesini aldı, kapıya yönelip gözden kayboldu. Anna birkaç saniye sonra cipin motorunun çalıştığını, arabanın uzaklaştığını duydu.

Massey, Anna'nın yüzüne baktı, "Ne var?"

— Gözlerinde gördüğüm bir şey. Ya benden hoşlanmıyor ya da bana güvenmiyor.

Massey gülümsedi, "Sanmam. Alex kaba davranıyorsa, bu sadece senin güvenliğini düşündüğü içindir. Üstelik iş konusunda, her zaman kaba olmuştur. Haklısın, tanınması güç biri. Ama endişelenme, iyi olacak."

— Endişelenmiyorum, Jake.

— Güzel. Gülümsedi. Gel, bakalım Vasili'yi bulabilecek miyiz? Ondan çok hoşlanacağından eminim.

Birkaç dakika sonra göl kenarına vardıklarında, kıçındaki motoru sessizliğin ortasında metal bir eşek arısı gibi vızıldayan küçük tekne iskeleye yaklaşıyordu.

İhtiyar teknenin kıçında oturuyordu, Massey'yi görünce elini salladı. Üzerinde geyik derisinden bir ceket, başında da kulaklıkları inik bir avcı şapkası vardı. Göğsüne çaprazlama astığı kemerdeki kılıfta büyük bir bıçak taşıyordu, Anna tekneden inip ipi bağlayan adamın yüz hatlarında tanıdık özellikler gördü. Vasili, Massey'nin elini sıkmadan önce kısa süre Anna'ya baktı.

İngilizce'yi çok değişik bir aksanla konuşuyordu, "Massey. Hoş geldin. Aleksey geleceğinizi söyledi."

Anna ihtiyara daha yakından baktı. Yakışıklı olmaktan uzaktı; ama yüzünde bir sıcaklık, kahverengi gözlerinde de yakın bulduğu bir iyilik vardı, elini ihtiyara uzattığında farkında olmadan, "Zdrastvuti,"^[10] dedi.

Vasili gülümseyip Rusça cevap verdi, "Hoş geldin, Anna. Evime hoş geldin. Aleksey bana Rus olduğunu söylememişti."

— Moskova'dan. Ya sen?

— Kuzomen.

İşte şimdi ihtiyarın yüz hatlarını adlandırabilmişti, Rusya'nın kuzey tundralarının sakinleri Laponların belirgin yüz hatlarını.

— Evinden çok uzaktasın.

İhtiyarın kırışık yüzünde içten bir gülümseme görüldü, "Çok uzaktayım, dönemeyeceğim kadar uzak. Ama burası da evim gibi. Biz Ruslar da, iyi şarap gibiyiz." Massey'ye baktı, "Aleksey nerede?"

— Kasabaya, alışverişe gitti.

— Konuğumuza ekmek ve tuz sundu mu?

Bu Rusların konuklarına uyguladığı eski bir gelenektir, Massey gülümsedi, "Sadece kahve," dedi.

İhtiyar şapkasını çıkarıp hayır anlamında başını salladı, "Tipik. Bütün gençler gibi, o da gelenekleri unutuyor. Gel, bu şerefi bana ver, Anna. Koluma gir."

Vasili kolunu kaldırdı, Anna elini ihtiyarın dirseğinin altından geçirdi.

Eğlenmekle şaşkınlık arasında gidip gelen Massey'ye göz kırptı, sonra ihtiyarın kolunda eve doğru yürüdü.

Vasili masanın üzerine bir somun mısır ekmeği, yanına da küçük bir tuz kabı koydu.

Mutfığa gitti, döndüğünde elinde üç küçük kadeh ve bir votka şişesi vardı. Kadehlere birer içimlik votka doldurduktan sonra bıçağını kınından çıkardı, mısır ekmeğinden dikkatle bir dilim kesip, Anna'ya elini uzatmasını söyledi.

Ekmek dilimini Anna'nın açık avucuna bıraktı, üzerine tuz ekte. Anna tuzlu ekmeği ısırды, ihtiyar kadehlerden birini uzattı, "Za zdroye. İç, Anna. Evimin uğurlu konuğu ol."

Anna içkiyi bitirdi. Son derece sert ve keskindi, boğulacakmış gibi öksürdü. Kendini toparladığında, Vasili'nin kırıxık yüzündeki tebessümü gördü.

— Sert mi?

Anna yüzünü buruşturdu, "Çok. İçki ateş gibi. Bu votka mı?"

Vasili sırıttı, "Kırk beş derece. Kuzomen'de yaptıkları gibi. Keskinliği sağlamak için biber ve kocayemiş eklersin. Buradan on mil ötede yaşayan bir Kuzomen göçmeni yapıyor. Kasımda böyle bir şişe iç, bahara kadar çıplak dolaşırısın."

Anna güldü, Vasili tuz ekmek törenini Massey'ye de yaptı. Massey içkiyi yuttuğunda hayır anlamında başını salladı, neredeyse tükürecekti.

— Aman Tanrım...

Vasili sırıtıp parmağını salladı, "Massey, Rusya'dan iyi votkadan anlamayacak kadar uzak kalmışsın."

İhtiyar kadehi doldurmaya davrandı; ama Massey bardağın üzerine elini kapayıp ayağa kalktı, "Bu kadar yeter, teşekkürler. Bir kadeh daha içersem, serinlemek için göle atlamam gerekir. Kaldı ki, arabadan getireceğim şeyler var. Neden Anna'ya çevreyi dolaştırmıyorsun?"

Vasili tebessüm ederken yüzündeki kırıxıklıklar daha belirginleşti, "Zevkle. Eğer Anna istiyorsa?"

— Can atıyorum.

Masanın üzerindekiyi toplayıp mutfığa götürdü.

Anna bakışlarını kaldırdığında, Massey'nin ona bakıp gülümsediğini gördü.

— Biliyor musun, galiba senden hoşlandı.

Cip yirmi dakika sonra gelip durduğunda, Massey pencerenin yanında ayakta, sigarasını tütürüyordu.

Slanski cipten aldığı iki büyük karton kutuyu kulübeye taşıdı. Massey kapıyı açtı, Slanski kutuları yere bırakırken, Massey'nin daha önce getirip köşeye koyduğu iki ahşap sandığı gördü, birini çizmesinin burnuyla itekleyip sordu.

— Sandıklarda ne var?

— Popov geldiğinde ihtiyacımı duyacağınız her şey, dedi Massey. Güvenli bir yere kaldırırsan iyi olur; burada küçük çaplı bir savaş başlatmaya yetecek kadar silah var.

— Mutfağın altında bir depo var. Sandıkları oraya koyarız.

Slanski sigarasını yaktı, "Kız nerede?" diye sordu.

— Vasili ona çevreyi gezdiriyor. Ondan bayağı hoşlanmış gibi.

— Burnu parfüm kokusu almayalı uzun zaman oldu. Bense sanki kızıdan o kadar emin değilim, Jake.

— Şimdiden kuşkulanmaya mı başladın? İçgüdülerine ne oldu?

Slanski hayır anlamında başını salladı, "Bir bakışta onun neler yapabileceğini anladım. Ama söz konusu olan onun hayatı. Nasıl bir bataklığa girdiğinin farkında olduğunu sanmıyorum. Benim yanımdayken, başına bir şey geleceğini sanmam. Ama herhangi bir nedenle ayrılmamız gerekirse, tek başına hayatta kalabileceğinden emin değilim."

Ona daha çok güvenmelisin Alex, daha önce de söylemiştim. Güven bana. Unutma, Gulag'da neredeyse bir yıl geçirmiş. Gulag'da bir sene dayanan, kaçmak için onun yaptıklarını yapabilen kimse kolay kolay yenilgiyi kabul etmez. Kaldı ki, Popov onu eline alsın, ne kadar iyi olacağını da göreceksin.

— Bir şey daha var. Gereğinden de güzel. Bu da dikkat çeker.

— Öyleyse neden başında onunla gitmeyi kabul ettin?

Slanski gülümsedi, "Belki de bu yüzden. Beni bilirsin, güzel bir yüz görünce, dayanamam."

Massey de gülümseyip hayır anlamında başını salladı, "Güzel yüze dayanamayacak birinden başka her şey olabilirsin, dostum. Ama zamanı geldiğinde, bu sorunu da halledebiliriz. Bir kadının görünüşünü değiştirmek için uzmanca bir makyajın, kötü bir saç kesiminin ne sonuçlar vereceğini tahmin edemezsin."

— Bunu senin iyi bilmen gerekir, Jake.

— Eğlenceli.

Massey iç cebinden bir zarf çıkarıp uzattı.

— Nedir bu?

— Rusya'da ve Baltık devletlerinde temas edeceğin kişilerin listesi. Bugünden gideceğiniz güne kadar bu zarftakileri ezberlemen gerekir. Daha sonra listeyi yok et.

Slanski zarfa baktı, "Hepsinin de güvenilir olduğundan emin misin?"

— Bu koşullar altında olabileceğim kadar. Bu dünyada sonuna kadar güvenilebileceğim çok az kişi var; ama bunlar sağlam. Moskova'ya kadar geçeceğiniz önemli şehirlerde ikişer kişinin adını yazdım. Asıl temas edilecek kişiyle bir de yedek. Bunlardan bazıları yedekte beklettiğim, yıllarca kullanmadığım insanlar.

— Onlarla nasıl temas kurdun?

— Kurmadım, daha kurmadım; ama bunu bana bırak. Eğer listede bir değişiklik olmuşsa, seni uyarırım. Estonya'ya paraşütle indikten sonra karşılaşacağınız Tallinli partizanlarla temasa geçtim.

Slanski zarfı cebine yerleştirdi, "Peki, bu arada kızla ne yapmamı istiyorsun?"

— Buraya ve çevreye alışması için iki gün zaman ver, sonra idmanlara başlat. Sen de tabii. Günlük koşular, kültür, fizik falan. Ona karşı katı ol. Bu onun iyiliği için. Tallin'den Moskova'ya uzun bir yolunuz olacak, sizi nelerin bekleyeceğini bilmiyorsunuz, bu yüzden güçlü ve hazırlıklı olmanız gerekir. Bir şey daha, ikinizi de paraşütle atacağımıza göre, eğitim kamplarımızdan da yararlanamadığımız için, bu konuda elinden geleni yapmaya çalış. Anna'nın daha önce hiç paraşüt kullanmadığını düşün, atladığında bir yerini sakatlamaması için ona hiç olmazsa en temel bilgileri vermeye çalış.

— Peki, bizler burada ter dökerken, sen ne yapacaksın?

— Ben mi? Massey gülümsedi. Ben, Paris'e gidip biraz eğleneceğim.

On Altıncı Kısım

Kızıl Ordu, Berlin'i ele geçirip Alman Reich'ını çökertmek üzere Polonya ovalarından geçerken, arada Henri Lebel'i Auschwitz Toplama Kampı'ndan kurtarmaya da ihmal etmedi.

Adamlarıyla birlikte kamptaki kulübeleri arayarak cesetlerin arasında hâlâ hayatta kalmayı başarabilenleri arayan Rus subayı, bitlerin kaynaştığı bir ranzada yatan örümcek kol ve bacaklı, ruhsuz gözlü, iskelet vücutlu Fransız'ı gördüğünde adamlarına, "Bırakın zavallıyı," demişti, "Görmüyor musunuz, çoktan ölmüş."

Lebel'in vücudunu diğer cesetlerin yanına, toplu mezara taşıdıkları sırada belli belirsiz bir inilti duyup, gözkapaklarında küçücük bir titreme gördükten sonra onun hâlâ hayata sarıldığını anladılar.

Lebel İngilizlere teslim edilip, doğduğu kent olan Paris'e dönmesine izin verilmeden önce, bir Rus sahra hastanesinde iki ay kalıp gücünü yeniden toparlaması gerekti.

Lebel savaşı atlattı; ama bu arada Auschwitz'de önce gaz odasında öldürülen, daha sonra da cesedi fırında yakılan karısını kaybetmişti; Yahudi oldukları için değil, Lebel'in Fransız Komünist Direniş Örgütü üyesi olması nedeniyle.

Son sekiz yılda, göçmen Rus Yahudisi babasının Paris'te başlattığı kürk işini geliştirmişti. Fransa giderek kürk işinde en önemli merkezlerden biri olmuş, Paris'in zenginlerini en iyi Rus vizonu ve samuruyla giydirmeye koyulmuştu. Bunun sonucunda Lebel zengin olmuştu. Kendine Ritz Oteli'nde bir daire tutmuş, Cannes'da da görkemli bir villa satın almıştı.

Lebel'in direniş zamanında kurduğu dostluklar Sovyet yetkililerini de etkilemişti, bu sayede sık sık Moskova'ya gidebiliyordu, sonunda kürk konusunda neredeyse bir tekel kurdu, Rusların en seçme vizon ve samurunun Avrupa temsilciliğini elde etti. Savaş sonrası yıllarda Amerikan hayat standardındaki değişiklikler de Lebel'in New York'un görkemli 5. Cadde'sinde bir şube açmasına neden oldu.

Anlaşılan hayat, önceki felaketlere rağmen, Henri Lebel için oldukça cömert davranmıştı. Ne var ki Lebel'in, Moskova'daki iş arkadaşlarının da bilmedikleri karanlık bir sırrı vardı.

Henri Lebel'in çalkantılı hayatında tüm ayrıntılarıyla hatırladığı kilometre taşları vardı. Gestapo'nun onu ve Klara'yı tutukladığı gün. İrena Dezov'la tanıştığı gün. Bir de Auschwitz felaketinden sonra yeniden yaşamaya başladığı gün.

İlkini, Paris'in Almanlar tarafından işgal edilmesinden iki yıl sonra tutuklanmasını, hiç unutmuyacaktı.

Karısının doğum günüydü, yeraltında geçirilen birkaç aydan sonra, tehlikeyi göze almış, doğum gününü kutlamak için dışarı çıkmaya karar vermişlerdi. O cumartesi sabahı, bir Paris kafesinde Klara'yla birlikte oturmuş, nohut kahvesinin ve doyurucu pastaların tadını çıkarırlarken kapı açılmış, içeriye sivil elbiseli üç kişi girmişti. Lebel adamların deri pardösülerini, eldivenlerini, yumuşak fötr

şapkalarını gördüğünde, sırtından aşağı buz gibi bir terin indiğini hissetti.

Ne de olsa, direniş örgütündeki çalışmalarından dolayı aranan biriydi.

Üç adam kahvenin ortasında, elleri bellerinde durdu, üstleri olan adamın tiz sesi, Lebel'in kulaklarından bir daha hiç kaybolmadı.

— *Papiereni.*^[11] Herkes kâğıtlarını hazırlasın!

Daha sonra da, Gestapo subayının sırtarak yaptığı, kafenin duvarlarında çın çın öten şaka: "Aranızda Yahudi varsa, şimdiden dua etmeye başlasın."

Gestapo görevlilerinin kahkahası hâlâ Henri Lebel'in kulaklarındadır. Karısının kanı çekilen güzel yüzüne baktı. Lebel o ilkbahar sabahı duyduklarını hiç unutmayacaktır. Buz gibi bir korku. Vücudunun her noktasından ter boşaldı, yüreği sanki kulaklarında atıyordu, kulak zarı patlayacak gibiydi. O bir *résistant*'tı,^[12] daha da kötüsü, Yahudi bir *résistant*.

Üç adam belgeleri inceleyerek kaleyi dolaştı. Lebel'in masasına gelen grubun lideriydi. Klara'ya gülümsedi, sonra Lebel'e döndü.

— *Papieren, bitte.*^[13]

Lebel hemen kâğıtlarını uzattı. Gestapo subayı uzun boylu, ince yüzlü, delici mavi gözlüydü. O yüz, Lebel'in bundan sonraki hayatında, gece, gündüz gözlerinin önünden gitmeyecek yüzdü. Gözler belgelerdeki fotoğraflarla Lebel'in yüzü arasında gidip geldi, Gestapo görevlisi sanki bir konuda karar vermekte zorlanıyor gibiydi.

Gözler kısıldı, Lebel, ellerinin titrediğini, bunun da adamın gözünden kaçmadığını anladı.

Alman soğuk bir tebessümden sonra, "Bu belgeleri nereden aldınız?" diye sordu.

Lebel adam konuşurken kafeyi saran sessizliği duyabiliyordu. Karısının da gergin bir yüzle baktığını gördü.

— Marsilya'dan, efendim. Lebel saygılı davranmaya, heyecanını göstermemeye gayret ediyordu. Belgelerin verildiği yer, kâğıtların üzerinde yazılıydı. Lebel kendi gerçek kimliğini saklamış, direnişin düzenlediği sahte belgeleri kullanmaya başlamıştı. Yeni soyadı Claudel'di. Sahte belgeler altı ay boyunca bir sorun çıkarmamıştı; ama Lebel şimdi karşısındaki Gestapo subayının bir şeylerden kuşkulandığını sanıyordu.

Alman görevli belgeleri incelemeyi sürdürdü, sonra bakışlarını kaldırdı, "Neyle meşgul oluyorsunuz, Bay Claudel?"

Lebel yutkundu. Ne iş yaptığı belgede yazılıydı, "Saticılık yapıyorum." Durakladı, kararlı görünüp tehlikeye atılmayı denedi, "Belgelerimizde bir sorun mu var? Hiç sorun olmaması lazım."

— Bu benim bileceğim bir şey, diye kestirip attı Gestapo subayı, sonra Lebel'in karısına döndü.

Klara'nın üst dudagında küçük ter damlacıkları birikmişti, kucağındaki peçeteyi avuçlayan elleri titriyordu.

Gestapo görevlisi Klara'nın korktuğunu hissetti. Bakışlarını Lebel'e çevirip, "Karınız, Bay Claudel," dedi, "sanki bir şeyden korkuyormuş gibi. Acaba neden korkuyor?"

Alman'ın sorusu bir suçlama gibi havada asılı kaldı. Lebel midesinin bulandığını hissetti. Bütün sükûnetiyle cevap vermeye çalıştı.

— Kendini pek iyi hissetmiyor da.

Alman, Klara'ya döndü, "Öyle mi? Peki sorun ne, Frau Claudel?"

Klara artık kontrol edemeyeceği ölçüde gergindi. Lebel hızla düşünmeye çalıştı. İnce yüz onlarla kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyordu, çünkü bir tuhaflık olduğunu sezmişti. Klara koyu saçları ve yüzüyle Yahudi olduğunu belli ediyordu. Özelliklerini gizleyebilmek için ustalıkla bir makyaj yapmış olmasına rağmen Lebel bu makyajın yeterli olmayacağından korkuyordu.

Gestapo subayı gözlerini Klara'dan ayırmadı, "Evet, Frau Claudel? Nedir mesele? Dilinizi mi yuttunuz?"

Lebel bir girişimde bulunması gerektiğine karar verdi.

— Bakın, efendim, diye araya girdi. Karımın sağlığı sizi ilgilendirmez. İkimiz de dürüst Fransız vatandaşlarıyız. Eğer ille de bilmeniz gerekiyorsa, karımın ruhsal bir sorunu var. Üstelik bu ısrarınız da işi daha da güçleştiriyor. Şimdi, eğer kâğıtlarımızı incelemeniz bittiyse, lütfen onları iade edin. Elini kararlı bir biçimde uzattı, titrememesi için büyük güç harcadı.

Gestapo subayı belgeleri yavaşça uzatmadan önce yüzünü buruşturdu.

— Özür dilerim, Bay Claudel, dedi terbiyeli bir sesle. Karınızın iyileşeceğini umarım. Kahvenizin ve pastanızın tadını çıkarın.

Almanlar gitti. Lebel vücudunu saran rahatlama ve zafer duygusunu bastırmakta güçlük çekti.

Bu duygu uzun sürmedi.

Almanlar o gece geldiler.

Lebel saklandıkları evin önünde lastik seslerini, kapıya vurulan yumrukların gümbürtüsünü duydu. Işığı yakıp yastığın altına gizlediği tabancasına uzandığında, kapı kırılıp devrildi.

Başlarında sabah kahvede gördükleri ince yüzlü, yüzünde pis bir gülümsemeyle altı sivilin başında odaya daldı.

Deri eldivenli yumruğunu Lebel'in suratına patlattı. Lebel yerdeyken adam kontrol edilmez bir öfkeyle kaburgalarını tekmeliyordu, "Ayağa kalk, Yahudi! Ayağa dedim!"

Onu sürükleyerek ayağa kaldırdıklarında, iki kaburgası kırılmış, omzu çıkmıştı. Ötekiler dairenin içine dağılmış, odaların altını üstüne getiriyorlardı. Haykıran karısını sürükleyerek yataktan çıkardılar, zorla aşağıya indirdiler.

Ondan sonra olanlar karmakarışık, acı dolu bir anıydı. Lebel o günden sonra yaşadığı kâbusu hiç unutamadı. Klara'dan ayrılış. Gestapo'nun Foch Caddesi'ndeki hücrelerinde sorgulama. Karısının yeni bir hayata başlamak için Polonya'ya gönderildiğini söylediklerinde, Lebel bunun büyük bir yalan olduğunu anladı.

Gestapo ona bir hafta boyunca işkence yaptı, direniş bağlantılarıyla ilgili bilgi almaya çalıştı. Yediği dayaklara, gördüğü işkenceye, uykusuz geçen gecelere rağmen dayandı, onlara tek bir kelime bile söylemedi. İki gün sonra, Auschwitz Toplama Kampı'na gönderilmek üzere bir hayvan vagonuna tıkıldı. Orada iki yıla yakın bir süre boyunca acılı bir aşağılanma içinde yaşadı, hayatta kalmak istediği için ölmedi.

İrena Dezov'la ilk kez orada karşılaştı.

Yirmi yaşlarında genç bir Kızıl Ordu şoförü olan İrena, yakalandıktan sonra bitkin Rus tutsaklarla birlikte Auschwitz'e getirilmişti. Bir süre sonra, Lebel'in hayvan vagonlarına yüklenip kampa getirilen tutukluların elbiselerini ayırdığı depoda çalışmaya gönderildi. İrena Dezov güzel bir kadındı, korkunç kamp koşullarına rağmen yaşam sevgisini ve canlılığını hiç kaybetmedi, tutukluların damıttığı kaçak votkanın keyfini çıkarmaktan geri kalmadı. Lebel iyi Rusça konuşmasına rağmen, yan yana çalıştıkları o iki ay boyunca onunla hemen hemen hiç konuşmadı, ta ki karısının başına gelenleri kesin olarak öğrendiği güne kadar.

Auschwitz'e geldiği günden beri, Klara'nın başına gelenleri merak etmekten yarı çılgına dönmüştü, yine de karısının hayatta olduğuna inanmak istiyordu. Bir tren dolusu Fransız Yahudisi'nin ondan iki gün önce kampa getirildiğini öğrenince, daha önce arkadaş olduğu bir kadın muhafıza karısını tarif edip yardımını istedi.

Kadın bir hafta kadar sonra yanına gelip endişelerinde ne kadar haklı olduğunu kanıtladı, "Karın buraya getirildiği gün gaz odasında öldü. Sonra da fırında yakıldı. Üzgünüm, Henri."

Lebel kadına en korkunç şeyleri duymayı bekleyerek bakmıştı, yine de duyduklarına inanmak istemedi. Sonra pis ranzasına tırmandı, bir tespihböceği gibi kıvrılarak ağladı.

Aklından birbirini izleyen resimler ve anılar geçti. Klara'yla ilk tanıştığı gün, o gün ne kadar masum görüldüğü, içinden nasıl onu koruma isteği geçtiği. Klara'ya onu sevdiğini ilk kez söylediği gün, ilk sevişmeleri. Vücudunu kaplayan üzüntü ve özlem dayanılmaz oldu. Sonunda ranzasından sürüklenerek de olsa kalkmayı başardı, kamp üniformasının üstünü çıkarıp, yukarıdaki ranzaya sıkıca bağladı. Sonra boynunu halkaya geçirip vücudunu saldı.

Yavaş yavaş boğulurken, bir çığlık duydu.

— Henri!

İrena koşarak kulübeye daldı, onu kurtarmaya çalıştı, Lebel karşı koydu, ölmek istiyordu. İrena onu dinlemedi, ikisi birlikte yere yuvarlandı, Lebel genç kadını tekmeleyip yumrukladı.

— Git buradan! Bırak öleyim!

— Hayır, Henri, hayır...

Henri'yi sakinleştirmek, sonra yeniden ranzasına yatırmak İrena'nın epey zamanını aldı. Ranzasına uzandığında yeniden dertop oldu, ağlamaya başladı.

İrena elini adamın omzuna koydu, "Olanları muhafız kadından duydum. Buraya seni görmeye, teselli etmeye gelmişim."

Gözyaşları Henri'nin yanaklarından süzülüyordu, "Bıraksaydın, şimdi ölmüş olacaktım. Beni neden durdurdun? Neden? Buna hakları yok..."

— Hakkım var, Henri Lebel. Biz Yahudiler birbirimize destek olmalıyız. Sen ve ben, hayatta kalmalıyız. Beni duyuyor musun?

Lebel İrena'nın yüzüne baktı, "Sen... sen... bir Yahudi?"

— Evet, ben, bir Yahudi.

— Ama Almanlar bilmiyor?

— Neden söyleyeyim ki? Zaten ellerinde yeterince Yahudi var.

Lebel kızın yüzüne baktı, acısı yön değiştirmişti, "Neden bana söylemedin?"

İrena gülümseyip omuzlarını silkti, "Bir erkeğin ya da kadının ne olduğunun önemi var mı? Bu, benim hakkımda düşündüklerini değiştirir mi?"

— Hayır.

— İyi. Şimdi bundan bir iki yudum al.

Kızın elinde kaçak içki dolu küçük bir şişe vardı. Henri itiraz ettiyse de, zorla içirdi.

O neşeli Rus kadın yüzüne baktı, gözlerindeki acıma ifadesini gördü.

— Şimdi, Henri Lebel, şimdi birlikte kadiş söylememizi istiyorum. Sonra işine dönecek ve acını unutmaya çalışacaksın. Bir şeyi hiç unutma. Karının ölümü cezasız kalmamalı. Bir gün, bütün dünya bu kampı öğrenmek isteyecek. Ama bunun gerçekleşebilmesi için, birinin hayatta kalması lazım. Beni anlıyor musun, Henri Lebel?

Lebel başıyla onayladı. Gözyaşlarını sildi.

İrena, Henri'nin elini tutup gülümsedi, "Hadi, şimdi diz çöküp ailen için kadiş söyleyelim."

O kadar gerçeküstüydü ki. Çevresini saran ölümün ve acının ortasında, Lebel genç Rus kızının yanında diz çöktü ve ölümler için yapılan geleneksel duayı okudu. Sonra, yeniden ağladı, İrena elini omzuna koydu, sarıldı. En sonunda, bir kadının bir erkeği teselli etmek için verebileceği en büyük armağanı sundu. Vücudunu.

Sevişmek için değil, acısını hafifletmek için. Çevrelerindeki pisliğe, yıkanmamış vücutlarına rağmen, Henri Lebel'in insanlığa olan güvenini yeniden canlandıran birleşmede özel bir güzellik, değişik bir yumuşaklık vardı, sonra İrena onu kollarında tutarken, kulağına şunları fısıldadı, "Sakın unutma, benim küçük Fransızım, adalet sadece hayatta kalarak gerçekleştirilir."

O günden sonra Henri Lebel ve İrena Dezov önce dost, sonra da sevgili oldular. Kamp hayatının sonu gelmez aşağılamalarına birlikte göğüs gerdiler, mümkün olduğunca güldüler, her günkü çok sulu pancar çorbası ve kurumuş kara ekmek tاینlarına eklemek için bulabildikleri yiyecek kırıntılarını paylaştılar, bulabildikleri her fırsatta kaçak içki içip sarhoş oldular, çevrelerindeki acıyı ve ölüm korkusunu hafifletmek için ellerinden geleni yaptılar.

Lebel, İrena'yı en son, Rusların kamptakileri kurtarmalarından üç gün sonra gördü. Rus tutsakları Rus hatlarının gerisine götürecek kamyonu binmeye çalışıyordu, uzun ve güçsüz bacaklarıyla tırmanmakta güçlük çekiyordu. Sarılıp uzun uzun öpüştüler, yazıacaklarına söz verdiler, kamyon kampın kapısından çıkarken İrena gülümseyip el salladı. O gün Lebel, karısının öldüğünü öğrendiği günkü kadar ağladı.

Avusturya'da götürüldüğü sağlık kampından Kızılhaç aracılığıyla Moskova'daki adrese mektuplar gönderdi; ama aylar geçmesine rağmen, hâlâ bir cevap alamamıştı. İrena Dezov'dan bir daha haber alamadı, sonunda genç Rus kadınının ve bütün yaşadıklarının gerçek olup olmadığını düşünmeye başladı.

Lebel savaşı izleyen beş yıl, geçmişini unutmaya çalıştı. Kürklerini giyip Paris podyumlarında yürümek isteyen genç modellerden bazıları onu avutmak için yatağına da girmeye hazırды, üstelik kısa süre için de olsa acısını uyuşturanlar da oldu; ama İrena Dezov hiç aklından çıkmadı.

Bir yıl sonra iş için Moskova'ya gitmesi gerekti, işleri ilerleyince de yolculukları daha da sıklaştı.

Yolculuklarından birinde Moskova Oteli'nden çıkarken, yolun karşısında bir kadın görüp dondu, ayakları sanki betona kök salmış gibi, yerinden kıpırdayamadı. Kadın İrena'ya benziyordu, sadece biraz değişikti; işte o zaman Lebel karşısındakinin anılarındaki iskelet değil, Auschwitz'e ilk geldiği günlerdeki dolgun vücudu, güzel kadın olduğunun farkına vardı. Gördüğü kesinlikle İrena'ydı. Kadın bir tramvaya bindi, Lebel de o zamana kadar hiç yapmadığı bir şey yaptı.

Ona eşlik etmesi için görevlendirilen KGB görevlisini atlattı, son anda tramvaya yetişip bindi.

Yüreği çarparak, kadının arkasındaki sıraya oturdu. Sonra onu Lenin Bulvarı'ndaki apartmana kadar izledi, adresi not etti, istemeye istemeye otele döndü.

KGB görevlisi öfkeden kıpkırmızıydı; Lebel'in Dış Ticaret Bakanlığı'ndaki tanıdıkları çağırıldı, bir açıklama yapması istendi.

Lebel hakarete uğramış izlenimi vermeyi kararlaştırmıştı. Rusya'nın güvenilir bir dostu olarak, daha özgürce dolaşmasına izin vermeleri gerektiğini düşündüğünü söyledi. Bunu karşılıklı güvenin bir belirtisi olarak görüyordu, bu güveni kötüye kullanmayacağına söz vermeye de hazırды. Kaldı ki Moskova'da son derece önemli iş ilişkileri vardı, yapmaması gereken bir şey yaparak bu ilişkilere zarar vermesi de düşünülemezdi, değil mi?

Bakanlık görevlisi belli belirsiz gülümsedi ve, "İmkânsız, Henri," dedi, "Burada işlerin nasıl yürüdüğünü biliyorsun. Tüm yabancılar kuşkuludur. Sen kuşkulu bir şey yapmasan da, seni izlemek zorundayız."

Lebel kızgınlıkla, "Öyleyse sen de şunu kafana sok. New York ya da Québec'ten peşime adam takılmaksızın Kanada ve Amerika'nın en iyi kürklerini alabilirim."

Adamın yüzü az da olsa soldu, sonra gülümsedi, "Bu bir tehdit mi, Henri?"

— Hayır, sadece bir gerçek. Bir şey daha. Ben Fransa'da komünist direnişçilerle birlikte savaştım. Karımı kaybettim, düşüncelerimden dolayı Auschwitz'e gönderildim. Sizler benim bir casus olmadığımı bilirsiniz.

Adam güldü, "Tabii senin casus olmadığını biliyoruz, Henri; ama sen bir işadamısın, komünist değil."

— Bu benim bazı.... sempatilerimin olmasını engellemez. Lebel'in sempatileri buharlaşalı epey olmuştu; ama iş işti. Kaldı ki Fransa'nın en zengin adamlarından bazıları da savaş sırasında komünist direnişi destekledi.

— Doğru. Yine de isteğini kabul edemem.

Lebel cevabı eliyle kenara süpürür gibi yaptı ve, "Öyleyse şunu ciddiyetle düşünmeni istiyorum," dedi, "Sizlerin oynadığı küçük oyunlardan yoruldum artık. Güvenilmez bir okul çocuğu gibi her an izlenmekten bıktım. İstenmeyen bir misafir gibi aranmaktan, tuvalete giderken bile en az altı gözün bana bakmasından sıkıldım. Artık Avrupa'da sizi temsil edemeyeceğimi sanıyorum. Gerçekten de bu kadar sıkıntıya değmeyecek. Kürklerimi başka yerden de alabilirim."

Adam bilgiççe sırıttı, "Ama samur bulamazsın, Henri. Samur için bize gelmen gerekecek. Kaldı ki bizi temsil edecek birini hemen bulabiliriz."

Doğruydu –Rus samuru türünün en iyisi, en aranandı-ama; Lebel son kozunu daha oynamamıştı.

— Rus samuru bulamam. Ama Kanada'da bir şirket sizinkilere çok benzer bir samur cinsi yetiştirdi, inan bana o kürkler şimdiye kadar gördüklerimin en incisi. Yani, ya bu oyuna bir son verirsiniz ya da ben Kanadalılarla giderim.

Lebel ayağa kalkıp gitmeye davrandı.

— Hayır, bekle Henri. Eminim bu sorunu çözeriz.

Bu kadarı yetmişti. Bakanlığın üst katlarına bir iki telefon, yetkilinin karısına hediye edilen güzel bir samur kürk bütün buzları eritti. Lebel bir yabancı olarak sürekli izlenmeyecek, Sovyet vatandaşlığıyla onurlandırılacaktı.

Ertesi gün, Lenin Bulvarı'nın hemen arkasındaki apartmana gitti, giderken de izlenmediğinden emin olmak için sık sık durup çevresini gözledi. İzlenmiyordu. Büyük bir riske girdiğini biliyordu; ama bu riski almaya değer, diye düşündü. Bakanlık görevlisiyle oynadığı tiyatro gerekliydi; Rusya'da, bir yabancıyla ilişkisi olan her Sovyet vatandaşı izlenir, rahatsız edilirdi. Lebel aptal değildi; Moskova'daki mektuplarının hâlâ kontrol edildiğinden emindi, telefonlarının dinlendiğini de biliyordu. Bunlarla yaşamaya alışmıştı. Kapıyı çaldı, İrena göründü.

Lebel'i görünce yüzü soldu, şoku atlattığında Henri'yi iki odalı dairesine aldı.

Uzun bir süre sarıldılar, öpüşüp ağlaştılar. Lebel o gün iki şey öğrendi. Birincisi, İrena Dezov'u hâlâ sevdiğini, hiç tahmin edemeyeceği kadar sevdiğini, ikincisi de –asıl sorun buradaydı– İrena'nın evli olduğunu. Daha doğrusu, kamptayken de evli olduğunu. Kocasını, İrena'dan çok daha yaşlı, ciddi görünümlü bir yüzbaşıydı. Berlin çevresindeki son çarpışmalarda ölmüştü.

Lebel kampta yaşadıkları aşktan fazla bir vicdan azabı duymuyordu. Ölümün bu kadar yakınındaki insanlar, bulabildikleri her rahatlama yöntemine başvururlardı. Üstelik gerçekten de dürüst bir işadamı diye bir şey olamazdı, iş hayatında da evlilik dışı ilişkiden çok daha ağır günahlar işlemişti. Kaldı ki İrena aralarındaki ilişkiden pişmanlık duymuyordu, tam tersine kocasının öldüğü gün bir şişe votka açtığını, sevinçten sarhoş olana kadar içtiğini itiraf etti. Kocasını hayvanın tekiydi, yaptığı tek iyilik, karısına bir emekli aylığı ve Moskova dışında bir dağa bırakmak olmuştu.

O gün Lebel'in şimdiye kadar hiç bilmediği, daha sonra bulabildikleri her fırsattan yararlanıp İrena'nın daçasında buluştuklarında da yaşamayacağı bir yoğunlukla seviştiler.

Yıllar sonra buluştuktan o ilk gün, sevişmeden sonra yatakta yan yana yatarlarken, İrena, Henri'nin görkemli göbeğine dokunup güldü.

— Artık iskelete benzemiyorsun, Henri. Şişmanlamışsın, benim küçük Fransızım. Seni yine de seviyorum.

Doğruydu, şişmanlamıştı; ama İrena'nın gözlerinden onu gerçekten sevdiğini anladı.

İrena Dezov da iskeletlikten uzaktı. Vücudu dolgunlaşmış, göğüsleri hatırladığından da çok irileşip dikleşmiş, hayat ve sevişme arzusu hiç azalmamıştı.

Ne var ki Henri, bütün iyi ilişkilerine rağmen, İrena'yı Rusya'dan çıkarmasına asla izin verilmeyeceğini de biliyordu. Stalin Rusyası'ndan kimse çıkamazdı. Muhaliflere çıkış vizesi verilmezdi, onun yerine vurulurlar, tımarhanelere kapatılırlar ya da ömür boyu zindanlarda çürütülürlerdi. Göçmen vizesi için başvurmak bile hainlik olarak değerlendirilir, bunun cezası da

idam mangası ya da Gulag olurdu. İrena'yla her buluşmasında –yılda dört ya da altı kez, bazen daha da sık– izlenmemek için çok dikkatli olması gerekiyordu, daçaya gidebilmek için her seferinde daha incelikli planlar yapmak zorunda kalıyordu.

Kusursuz bir ilişki değildi, güvenli olduğu da söylenemezdi, onu her gördüğünde ilişkilerinin ortaya çıkacağından, daha da kötüsü, bitirileceğinden korkuyordu.

Yine de Moskova'ya her gelişinde riski göze alıp buluşmaya devam ettiler.

Bu da onların ortak sırrıydı.

On Yedinci Kısım

**Paris,
3 Şubat**

Paris'in üzerini o Şubat başı öğleden sonrası kaplayan alçak bulutlar koyu griydi, bütün gün boyunca yağmur boşanacağına tehdidini yayar gibiydiler; ama Ritz Oteli'nin beşinci katındaki dairesinde çalışan Henri Lebel'in aklı havadan başka yerlerdeydi.

Pencerenin yanındaki kanepede otururken, önünden salınarak geçen yarı çıplak iki modelin dolgun vücutları belkemiğinden aşağıya tahrik edici bir titreşim gönderiyordu. İkisi de çekici kızlardı, neredeyse fazla çekici. Perdeler açılmış, dairenin tüm ışıkları yakılmıştı, moda fotoğrafçısı son dakika ayarlarıyla meşgulken, resim çekilecek bölüm üç, güçlü Xenon ampulle gündüze çevrilmişti. Lebel purosunu yakıp kızlardan genç olanına gülümsedi.

— Çok, çok güzel Marie. Şimdi dönebilir misin?

Yirmi yaşındaki genç kızın kısa kesilmiş siyah saçları, herhangi bir Fransız erkeğinin uğruna gözünü kırpmadan katil olabileceği yumuşak, esmer bir cildi vardı. Üzerinde sadece iğne sivriliğinde yüksek topuklu ayakkabılar, siyah ipek çoraplar ve aynı renk bir jartiyerden başka şey görülüyordu. Kız arkasını döndü, zarif ve uzun bacaklarının arkadan görüntüsüyle insanın aklını başından alacak yuvarlak ve kusursuz kalçalarını gösterdi. başını arkaya çevirdi, gülümseyerek kendine bakan Lebel'e kıkırdadı.

— Ya kürk, Henri?

Lebel dudaklarını büzüp sıırttı, "Biraz sonra, tatlım. Bırak da pahalı bir şarap yudumlarçasına bu anın keyfini çıkarayım."

Marie güldü, Lebel'in gözleri çıplak vücudu üzerinde gezinirken bir an bile sıkılmadan, elleri kalçasında, meydan okurcasına durdu.

Lebel düşündü, "Bu mükemmel bir kız, bunda kuşukum yok; üstelik yapacağım çekim için tam da biçilmiş kaftan."

— *Très bien*,^[14] Marie. Hadi bakalım, Claire. Sıra sende. Yavaş yavaş.

İkinci kız, on dokuz yaşında, açık renk saçlıydı. Lebel'e bakıp baş döndürücü bir tebessüm etti, sonra yavaş yavaş kışını döndü. Muhteşem göğüsleri vardı, kız usulca dönerken Lebel diri göğüslerinin dik uçlarını görmezlik edemedi. Kış Marie'ninki kadar büyüleyici, bacakları onunkiler kadar uzun olmasa da, yine de muhteşem bir yaratıktı, göğüsleri Marie'yle arasındaki bütün farkı kapatmaya yeterliydi.

Lebel kasıklarında sıcak bir elektriklenme duydu, zevkten içini çekmemek için kendini zorladı.

— *Très bien*, Claire.

Ayağa kalktı, purosunu kahve sehпасının üzerindeki kristal tablaya bastırdı. Pantolon ve kazak giymiş, boynuna bir fular bağlamış orta yaşlı, homoseksüel görünüşlü fotoğrafçıya döndü, adamın omzuna vurdu, "İyi iş başardın, Patrick. Kızlar tam da New York katalogum için düşündüklerim gibi."

— Her zamanki gibi, seninle çalışmak başka, Henri.

Programı ne kadar yüklü olursa olsun, Henri Lebel gelecek kış koleksiyonu için yapılacak çekimlerde hazır bulunmaya özen gösterirdi, üstelik sürekli kiraladığı Ritz dairesi de çekimler için bulunabilecek en iyi mekânlardan biriydi.

Fotoğrafçı ellerini çırpıtı, "Önce samur kürkler, kızlar. Başlamışken, en iyisiyle başlayalım."

Lebel, kıkırdarak odanın bir köşesine kurulmuş askılığa doğru yürüyen kızların gözlerindeki mutluluğu gördü. Askılıkta, kar beyazından katran karasına kadar değişik renklerde İki düzine kadar kürk asılıydı. Samur, pas rengi ayı postu, gümüş renkli tilki, vizon, kakım; sadece kürkün dolu dolu parıltısı bile kendi başına bir sanat gösterisi gibiydi. Lebel tam boy iki samur kürkü deneyen kızlara bakıp gülümsedi. Modeller beklediği gibi, kürklerin içinde muhteşem görünüyordu. Lebel gerekli olduğunu düşündüğü uyarıları yaparken, fotoğrafçı kürk giymiş kızların bir dizi resmini çekmeye koyulmuştu ki kapı vuruldu. Cenaze levazımatçısına benzer ifadesiz yüzlü, uzun boylu ve fraklı bir adam içeri girdi. Yarı çıplak modellere bakmadı bile. Charles Torrance su katılmamış bir İngiliz'di, Lebel'in uşağı ve şoförü olarak da dikkat çekmemeye çalışarak yaşayan ciddi bir kişiydi. Yumuşak sesiyle odanın öteki ucuna kusursuz bir Fransızca'yla seslendi:

— Bir ziyaretçi, efendim.

— Her kimse, söyle gitsin, diye homurdandı Lebel. Meşgul olduğumu görmüyor musun, Charles?

— Gelen Bay Ridgeway, efendim. Randevusu varmış.

Lebel içini çekti. Sekreterinin üç gün önce telefon ettiğini, bir randevusu olduğunu bildirdiğini unutmuştu bile, "Peki öyleyse, Bay Ridgeway'e onunla çalışma odamda görüşeceğimi söyle." Lebel modeller ile fotoğrafçıya bakıp gülümsedi, "İş bitince, herkese şampanya, Charles. Biraz da havyar fena olmaz. Sovyet büyükelçisinin gönderdiği Kırım havyarı."

— Baş üstüne, efendim.

Torrance başıyla onaylayıp çekildi, Lebel kapıya doğru yürürken gülümsüyordu.

— Halletmem gereken ufak bir iş. Charles'ın sizi gerektiği gibi ağırlamasını sağlayın. Bunu hak ettiniz zaten. Katalog fotoğraflarının kusursuz olacağından eminim.

Henri Lebel'in Ritz Oteli'nin beşinci katındaki dairesi, başta parke taşı kaplı Vendôme Meydanı olmak üzere görkemli bir Paris manzarasına bakıyordu.

Süit, savaş sırasında Parisli metresini etkilemek isteyen, bu nedenle de burayı beş odalı bir daireye

dönüştüren üst düzey bir Gestapo görevlisine ev sahipliği etmişti. Antika mobilya ve resimlerle süslenmişti, en önemli ayrıcalıklarından biri de birbirinden bağımsız üç ayrı kapısı olmasıydı. Lebel'in ticaret odasına kayıtlı büro ve deposu Clichy'de görünmesine karşın, işlerini yürütmek için oralara gittiği pek görülmezdi. Ritz Oteli'ndeki süit çok daha özel, çok daha kişiseldi.

O öğleden sonra çalışma odasına girdiğinde, pencereden Vendôme Meydanı'nın üzerinde uçuşan güvercinlere bakan Massey'yi gördü. Köşedeki pikap Maria Callas'ın "La Bohème"ini çalıyordu hafifçe.

Lebel pencereye doğru yürürken gülümsedi, elini uzattı, "Jake, seni tekrar gördüğüme sevindim." Massey'nin adını Fransızlar gibi, Jacques olarak söylüyordu, pikaba bakmadan önce Massey'nin elini sıktı, "Bakıyorum, kendi evinde gibi davranmışsın. Callas gerçekten de benzersiz, değil mi? Paris'te konser vereceği zaman hatırlat da, sana bilet ayarlayayım. Operada iyi bir dostum var."

— Hello, Henri. Öğleden sonrası çalışmanı bölmediğimi umuyorum. Charles yanında birileri olduğunu söyledi.

Lebel cilalı sehpanın üzerindeki kutudan bir puro aldı, "Her zaman çalıştığım ajanstan gelme iki muhteşem kız. Katalog için fotoğraf çekilirken orada bulunmayı istiyorum. Tabii bu, güzel bir çift kız görmek için bir bahane de oluyor."

Massey hayır anlamında başını sallayıp gülümsedi, "Henri, hiç değişmeyeceksin."

Lebel dostça gülümsedi, "Ne yaparsın, hayat bu. Ama inan bana, bu günlerde sadece bakmakla yetiniyorum." Purosunu yakıp ağız dolusu duman üfledi, "Seni Paris'e getiren ne, Jake?"

Massey karşısındaki Fransız'a baktı. Kalemle çizilmiş gibi duran ince bıyığı özenle düzeltilmişti, yakından bakıldığında, Akdeniz güneşinin bronzlaştırdığı yüzünün kırışıklarla kaplı olduğu görülüyordu, Rolex saati ve pırlantalı kol düğmeleri Lebel'in varlıklı olduğunu belli ediyordu.

— Sadece sohbet etmek için kısa bir yolculuk, Henri.

Lebel pikabı işaret etti, "Neden müzik çaldığını şimdi anladım, başkalarının bizi duymaması için, değil mi?" Sırıttı, "Jake, sen Tanrı'ya bile güvenmezsin."

— Bu kadar uzun yaşamamın nedeni de bu.

Lebel gözlerini odada gezdirdi, "Burası gerçekten de güvenli, inan bana. Hiç dinleme aleti falan yok. Odaları kendim aradım." Hafifçe çalan müzik gerçekten de gereksizdi, Lebel yine de anlayış gösterdi, "Otur. Bir içki?"

— Viskin var mı?

— Viski ya da aklına gelebilecek her şey.

— Buzsuz, bol suyla.

Lebel köşedeki dolaba kadar gidip bir viski, kendisi için de kocaman bir Napoléon konyak doldurdu. Massey pencerenin yanındaki iskemlede oturuyordu, Lebel yanına geldiğinde kadehini kaldırdı, "Özgürlüğe, *mon ami*." [\[15\]](#)

— Etkilendim.

Lebel karşısında oturan adama bakıp güldü, "Jake, savaş sırasında bildiğin tek Fransızca söz buydu, eminim o zamandan beri başka bir kelime de öğrenmemişsindir."

— Gerek kalmadı, dostum, savaş bitti.

— Ama senin için çarpışma devam ediyor, *non?* [\[16\]](#)

Massey gülümsedi, "Bu konuda ne kadar az konuşursak, o kadar iyi."

— Öyleyse bu onuru neye borçluyum? Son görüşmemizden bu yana yıllar geçti. Vaat ettiğin gibi ne mektup yazdın, ne de telefon ettin. Kalbimi kırdın, Jake. Bir kadın olsaydın, seni çoktan defterden silmiştim.

Massey gülümsedi, "Öyleyse anlat, işler nasıl?"

— Şikâyet edemem. Gerçeği söylemek gerekirse, çok iyi.

Savaş sona erdiğinden beri siz zengin Amerikalılar hiç para sıkıntısı çekmiyorsunuz. Paranın satın alabileceğinin en iyisini istiyorsunuz. En çok da benim samur ve vizonumu. Sadece geçen yıl Amerika'da beş milyon franklık satış yaptım. Bütün ciromun dörtte biri.

Massey'nin kaşları kalktı, "Bu iyi haber, Henri."

— Gelecek yıl için hazırladığım katalogu görene kadar sabret. İşler daha da iyi olacak.

Lebel güvenle gülümsedi, öne eğilip elini Massey'nin dizine koydu, "Bu kadar iş konuşmak yeter. Paris'te ne yapıyorsun?"

— Direnişten arkadaşları görüyor musun?

— Yılda bir kez buluşup ölenleri anmak için bir iki şişe açıyoruz. Gelecek sefer sen de gel. Hepsi de senden söz ediyor. Onların hayattaki tek amaçları, ellerinden geldiğince çok Alman öldürmekti. Şimdi ise tavuk ve çocuk yetiştiriyorlar, sıkıcı birer hayat yaşıyorlar. Hayat bir daha eskisi gibi olabilir mi hiç?

Massey çevresine, görkemli odaya baktı, "Pek yakınacak bir şeyin varmış gibi görünmüyor. Burası sana epeyce pahalıya mal olmuş olmalı."

Lebel gülümsedi, "Doğru. Ama her şey şansa, zamanında atılmış doğru adıma bağlı, *mon ami*, biliyorsun."

— Direniş katılmak sana yaradı, Henri.

Lebel omuzlarını silkti, "Evet, direnişin bir maliyeti oldu, bunu reddedemem. Yine de savaştan sonra Moskova'yla ilişkilerimde çok yardımı dokundu."

— Burada bulunmamın bir nedeni de bu, Henri. Senden bir yardım istiyorum.

Lebel gülümsedi, "İstediğın son derece tehlikeli bir şey mi, yoksa sadece yasadışı mı?"

— İkisi de. Moskova'yla ilgili.

Lebel'in yüzündeki asabi ifade kırışıklarını daha da artırdı. Birden ciddileşmişti.

— Anlat.

Massey kadehini bıraktı, "İki ay kadar önce İsviçre'de Max Simon adlı bir adam ile kızı öldürüldü. İkisi de kafalarından vuruldu. Ölüm emirleri Moskova'dan verildi."

Lebel tumbul elini kaldırdı, "Jake, eğer siyasetten söz edeceksek, bilirsin, ilgilenmem."

— Bırak da sözümü bitireyim. Max Simon ile kızını öldüren adam Borovik adlı bir Doğu Alman, Grigoriy Borovik. Tabii, bu onun gerçek adı değil. Bir sürü takma ad kullanıyor. Tam bir pislik o Henri, ben de onu bulmak istiyorum.

Lebel içini çekip hayır anlamında başını salladı, "Jake, Moskova'daki dostlarım böyle konularda konuşmaz."

— Senden tek istediğim, belli etmeden küçük bir soruşturma yapman. Paris'teki Sovyet Büyükelçiliği'nde çalışan herkesi tanıyorsun. Büyükelçi bile dostun.

— Bu dostluğumuz casusluğun kötü taraflarından söz etmeyi içerecek bir dostluk değil.

— Max Simon dostumdu. Kızı daha on yaşındaydı.

Lebel'in yüzü soldu, sonra hayır anlamında başını kararlılıkla salladı, "Jake bunu duyduğuma üzüldüm; ama burada vaktini kaybediyorsun."

Massey içini çekip ayağa kalktı, "Peki öyleyse, bırakalım bu konuyu. Şu anda Avrupa'nın en büyük Rus kürkü satıcısıdır. Petrol, tütün ve elmas ticareti yapan bir avuç Batılı işadamı ve diplomatlar dışında, istediği zaman Moskova'ya girmesine izin verilen çok az İnsandan birisin. Moskova'nın şu anda çok kapalı bir kent olduğunu düşünürsek, bu da senin çok özel biri olduğunu gösterir."

Lebel konyağını yudumlamadan önce evet anlamında başını düşünceli düşünceli salladı, "Bu doğru. Yine de sadede gel, Jake. Ne söyleyeceksen, söyle."

Massey gülümsedi, konuşmaya başladığında, tebessümü kaybolmamıştı, "Özel sevkiyat trenlerinden birinden yararlanarak Moskova'dan birini çıkarmak istiyorum."

Lebel'in ağız şaşkınlıktan açıldı, purosunu düşürmek için başparmağı ve işaret parmağı arasında sıkı sıkı tutması gerekti, kaşlarını duyduklarına inanamıyormuşçasına çattı.

— Dur bir dakika, Jake, benden Rusya'dan birini mi kaçırmamı istiyorsun?

Massey başıyla onayladı, "Gerçeği söylemek gerekirse, üç kişiyi."

Lebel güldü, alay eder gibi bir gülüş, "Jake, aklını mı kaçırdın?"

— Senden karşılıksız bir şey istemiyorum ki. Bu sadece bir iş anlaşması. Karşılığımı fazlasıyla alacaksın.

— Bir dakika, mon ami. Bu önerdiğin basit bir iş anlaşması değil, intihar. Kaldı ki, paraya da ihtiyacım yok.

Lebel pencerenin altındaki meydana baktı. Yağmur sonunda başlamış, meydanın parke taşlarını dövüyordu. Güvercinler saçakların altına sığınmıştı. Massey'ye döndü.

— Jake, lütfen anlamaya çalış, ben bir kürk tüccarıyım, seyahat acentesi sahibi değil. Ruslarla yaptığım ticaretten iyi para kazanıyorum. Benim oradan adam kaçırdığımı öğrenirlerse neler olur biliyorsun, değil mi? Hayatımın sonuna kadar Sibirya'nın bir köşesinde, Tanrı'nın unuttuğu kamplardan birinde kartopu yaparım. Tabii, eğer şansım yaver giderse. Eğer şansım yoksa, Dzerjinskiy'in bodrumunda, iki kaşımın ortasına bir kurşun yerim.

— Önce beni dinle, Henri.

Lebel hayır anlamında başını salladı, "Jake, bir yararı yok. Böyle bir risk almam için beni Tanrı bile kandıramaz."

Massey ayağa kalktı, "Beni dinle, dedim. Her yıl Rusya'dan kaç tren dolusu kürk getiriyorsun?"

Lebel omuzlarını silkip içini çekti, "Dört, iyi bir yılda da en çok altı. Talebe bağlı."

— Mühürlenmiş vagonlarda mı?

— Evet, mühürlü vagonlarda. Tren başına altı vagon.

— Sen de her seferinde kürklerle birlikte yolculuk ediyorsun, değil mi?

Lebel başıyla onayladı, "Tabii. Böylesine değerli bir sevkiyatta risk alamam. Rusya'da Stalin olsa da Finlandiya sınırında çeteler kaynıyor. Rusların Moskova-Helsinki arasında çalışan trenlerinden birini kiraliyorum."

— Ruslar sınırın her iki yanında da treni denetliyor mu? Yani, girişte ve çıkışta, demek istedim?

Lebel gülümsedi, "Sınır muhafızları her vagonu kokuya duyarlı köpeklerle denetliyor, Jake. İnan bana, Moskova'nın haberi olmadan o ülkeden hiçbir şey çıkamaz."

— Hemen hemen hiçbir şey demek istiyorsun.

Massey ceketinin iç cebinden bir zarf çıkardı, Lebel'e uzattı.

— Eğer paraysa, unut Jake.

— Para değil, gizli bir rapor. Okumanı istiyorum, Henri.

Lebel kapatılmamış zarfı alıp, içindekini çıkardı. Tek bir sayfa. Kâğıdı okurken, yüzü değişmeye başladı. Massey'ye bakan gözlerinde, ağzında bir tavukla kümeste yakalanmış tilkinin şaşkınlığı görünüyordu.

— Bunun anlamı ne? dedi Lebel biraz da öfkeyle.

— Gördüğün gibi, bu rapor Rusya'dan getirttiğin son üç trenle ilgili. Yaramaz bir çocuk gibi davrandın, öyle değil mi, Henri? Gümrük bildirisinde gösterdiğinden yüz yirmi tane daha fazla samur kürk getirdin, hepsi de vagonun altındaki gizli bir bölümde saklıydı.

Massey elini uzattı, Lebel raporu iade etti, yüzü bembeyazdı. Koltuğuna yığılır gibi oturdu, gözlerini Massey'ye dikti, "Nasıl öğrendin?"

— Finlandiyalı gümrükçüler, vagonun tabanındaki gizli bölmeyi buldu. İki sefer önce, Moskova'dan dönen trenini Helsinki İstasyonu'nda belli etmeden aradılar. Tabii, bulduklarını bize bildirdiler, belki de Moskova'daki arkadaşlar bir şeylerin peşinde, diye düşündüler. Şimdi Moskova'nın gizli bölümden haberdar olmadığını biliyoruz. Her şeyi sen ayarladın, öyle değil mi Henri? Senden başka bunu kim biliyor?

Rusya'da bilen kimse var mı?

— Sadece makinist, diye itiraf etti Lebel. Aslında, bu onun fikriydi. Savaş sırasında bazı katillerin Moskova'dan bu yöntemle kaçtıklarını görmüş, karşılığında da karaborsa için yiyecek maddesi getiriliyormuş.

— Güvenilir biri mi?

Lebel omuzlarını silkti, "Herhangi bir dolandırıcıya güvenebileceğin kadar. Sınırın yakınında, Rusların elindeki Karelya'da oturan bir Finlandiyalı hanıma zaafi var. Zevkleri arasında, benim sağladığım Fransız şampanyası, tahrik edici ipek çamaşırlar olan koca memeli bir kız. Sanırım kızla yatmak için, para için her şeyi yapar. Hangi erkek yapmaz ki?"

— Yine de bütün bunlar, senin operasyonun, değil mi Henri?

Lebel'in solgun yüzünde endişeli bir tebessüm belirdi, "Jake, Finlandiyalıların bana uyguladığı ithalat vergisini bilemezsin. Benden kazandıkları, herhangi bir yol kesicinin bile iştahını kabartır."

— Öyleyse, makinist dostun bu yöntemi önerdiğinde, balıklama atladın.

Lebel purosunun ucuyla Massey'nin elindeki raporu gösterdi, "Sen bana o kâğıdı gösterene kadar, akıllıca davrandığımı sanmıştım; oysa şimdi ne kadar enayi olduğumu anlıyorum. Peki Jake, konu nedir? Jandarmaları çağırıp koluma bilezikleri mi taktıracaksın, beni içeri tıkmalarını mı söyleyeceksin?"

— Helsinki'deki Amerikan Büyükelçiliği şimdilik sakin olmalarını söyledi. Massey gülümsedi. Ama eğer Finlandiyalılar harekete geçerse, içimde işlerinin epey bozulacağına dair bir duygu var. Ondan sonra da Amerika'nın senin için kapalı bir kapı olduğunu göreceksin. İflas edersin, Henri.

— Bunları boşuna anlatma. Ama sen beni kurtarabilirsin, değil mi?

Massey gülümsedi, "Eğer yardımcı olmayı kabul edersen."

Lebel içini çekerek koltuğuna yaslandı, "Bunu bekliyordum."

— Bana önce Rusları nasıl atlattığını anlat. Trenini denetlemiyorlar mı?

— Tabii, ama sadece Finlandiya'dan girerken. Çıkarken değil. Rusya'dan çıktığımızda vagonlar Finlandiyalılarca kontrol ediliyor.

— İşin içinde başka kim var?

Lebel tereddüt etti, "Rusya'dan bazı ortaklarım. Bürokratlar ve demiryolu yetkilileri. Aslında, makinisti benimle ilişkiye sokanlar da onlar. Ufak bir hediye karşılığında, tren Rus sınırından çıkarken muhafızların gözlerini yummalarını sağlıyorlar."

— Daha önce Moskova'dan hiç insan kaçırdın mı?

Lebel hayır anlamında başını güçlü bir şekilde salladı, "Jake, ben KGB adına çalışmıyorum. Birlikte çalıştıklarım da, yemin ederim. Onların tek düşündüğü, para. Ama kürk yerine insan kaçırmak imkânsız olur, inan bana. Buna makinist de razı olmaz. Kürk ayrı, insan kaçırmak apayrı. Eğer yakalanırsak, bırak beni, onu da kurşuna dizerler."

— Peki ya plan kusursuzsa?

— Jake, kusursuz bir plan yoktur, özellikle de Ruslarla ilgili bir konuda.

— Kusursuz bir plan ve yarım milyon frank. Yani, İsviçre frankı. Yardım etmeye karar verdiğinde, İsviçre'deki hesabına yatacak yarım milyon frank. Bir de Max Simon konusunda istediğimi yap, pastanın üzerine kremayı da süreriz.

— Çok yüksek bir meblağ; ama ilgilenmiyorum. Lebel'in kaşları merakla çatıldı. Krema da nesi?

— Yaramazlık etmeyeceğine söz verdiğinde, Finlandiyalılar senin dosyanı rafa kaldıracak. Yoksa Henri, inan bana, postunu duvara çivileyecekler, sen de bir daha Rusya'dan tek bir vagon bile çıkaramayacaksın.

Lebel'in mutsuzluğu yüzünden okunuyordu, "Jake, güç bir adamsın."

— İnan bana, peşinden gelebileceklerle karşılaştığında, kedi yavrusu gibiyim.

Lebel yeni bir puro yakarken, düşünceli görünmüyordu. Uzunca bir süre sessiz kaldı, kaşlarını ciddi bir şey düşünmüşçesine çattı, sonra başını kaldırıp Massey'ye baktı.

— Peki, sana yardım etmeye karar verdiğimi söylesem, inan bana para için değil, ne yaparsın?

— Bu, kafandan neyin geçtiğine bağlı.

— Bir fazla yolcu.

Massey'nin kaşları kalktı, "Şunu anlatsan iyi olmaz mı?"

Lebel, İrena'yı anlattı.

Massey, "Yahudi mi?" diye sordu.

Lebel başıyla onayladı, "Onu Moskova'dan çıkarırsam kendimi güvende hissedeceğim. Üstelik iş yaptıklarından bazılarının son zamanlarda bana karşı eskisinden soğuk davrandıklarını söylemem, yalan olmaz. Hitler öldükten sonra, bütün bunların geçmişte kaldığını düşünüyordum; ama anlaşılan yanılmışım. Birçok kez İrena'yı kaçırmayı düşündüm, ancak riskli olacaktı. Eğer Finlandiyalılar onu trende bulurlarsa, beni zindana, kızı da Rusya'ya gönderirler, diye düşündüm. Oysa sen bunu ayarlayabilirsin, değil mi Jake? Ona yasal bir pasaport ve vatandaşlık da sağlarsın?"

— Esrarlı birisin, Henri. İrena'nın Moskova dışındaki şu daçası, güvenli bir yer mi?

— Tabii, onun için kullanıyoruz ya. Neden sordun?

— Daha sonra açıklarım. O kadını gerçekten seviyor musun?

— Ya sen ne düşündün?

— Seninle anlaşabileceğimizi.

On Sekizinci Kısım

**New Hampshire,
3 Şubat**

O öğleden sonra Paris'te yağmur yağarken, lapa lapa karın düştüğü New Hampshire'da şafak söküyordu.

Anna uyandığında, saat yediye geliyordu. Küçük yatak odası soğuktu, perdeyi açtığında, karanlıkta yağın karı gördü. Aşağıdaki gölün manzarası olağanüstüydü, pencerenin kenarında dışarıya bakarken, kapının vurulduğunu duydu. Üzerine sabahlığını aldı, kapının yanına gidip açtı.

Vasili, elinde bir gemici feneriyle eşikte duruyordu. Öteki elinde, üzerinde dumanı tüten bir fincan çayla sıcak su dolu emaye bir tas bulunan bir tepsi vardı.

— Demek uyandın, küçük?

Odaya girdi, tepsiyi Anna'nın yatağının yanına bıraktı.

— Konuklarına hep böyle iyi mi davranırsın, Vasili?

İhtiyar gülümsedi, "Eğer senin kadar güzelseler, evet. Sıcak su yıkanmana yeter. Akan suyumuz olmadığından, bazı ihtiyaçlarımı ilkel biçimde halletmen gerekecek. İyi uyudun mu?"

— Haftalardır uyumadığım kadar. Havadan olmalı. Arkasına, göle baktı. Buranın manzarası başka. Ne zamandan beri buradasın, Vasili?

— Otuz yılı geçti. Burayı sahibi olan avcıdan neredeyse yok pahasına aldım. Anavatanını düşlemeyi, ava çıkmaktansa votka içmeyi tercih eden melankolik bir Rus'tu.

— Rusya'dan neden ayrıldın?

— Kızıllar iç savaşın ilk yılında annemle babamın köyüne geldi. Köylülerden biri yaralı bir çar subayını tedavi etmiş, Kızıllar bütün köyü yaktılar. Erkeklerden çoğunu kiliseye doldurup ateşe verdiler. Çılgınlıklarını hâlâ hatırlarım. Yakalayabildikleri kadınları, çocukları kamplara gönderdiler.

— Sen nasıl kurtuldun?

— Bazılarımız –peşimizde Kızıllar– kaçtık; kışın ortasında, korkunç koşullarda Finlandiya sınırına varmayı başardık. Birkaçımız oradan bir Finlandiya gemisine binerek Boston'a ulaşmayı becerdi. Bir daha Rusya'ya dönemeyeceğimize göre, yeni bir ülkeye gidip yeni bir hayata başlamak yapılacak en akıllı iş olarak görüldü.

— Annen ile babana ne oldu?

— Kaçtılar; ama onları bir daha görmedim. Çok uzun zaman önceydi.

— Bütün bunlar seni etkilemiştir.

Yaşlı adamın yüzünü kısa süren bir acının gölgesi kapladı, "Hayat bu, çocuk. Hayat sana hiçbir şeye güvenmemeyi öğretiyor. Şimdi yıkan, giyin ve aşağıya gel. Kahvaltı hazır. Eğer bütün gününü Aleksey'le geçireceksen, her bir damla güce ihtiyacın olacak demektir."

Anna aşağıya indiğinde, Slanski masanın başına oturmuş, kahve içiyordu. Üzerinde askeri bir gocuk, ayağında kaba görünümlü çizmeler vardı, yanında, yerde küçük bir sırt çantası duruyordu. Anna iskemleye otururken konuşmadan kızı inceledi.

Anna şöminenin üzerindeki fotoğrafa yeniden baktı. Yanlarında üç küçük çocuk olan bir çift. Sarışın ve güzel bir kızla, biri esmer, biri açık renk saçlı iki oğlan. Oğlanlardan birinin Slanski'ye benzediğini düşündü, başını çevirdiğinde Slanski'nin onu izlemekte olduğunu gördü.

Vasili önüne yumurta, peynir ve mısır ekmeği koyup, "Ye, küçüğüm," dedi.

İhtiyar, kızın fincanına çay doldurup odadan çıkınca, Anna Slanski'ye baktı, "Bana bugün ne yapacağımızı anlatsan?"

— Başlangıç için seni fazla yormayacak şeyler, sadece bir şekle girmen için bazı hareketler. Gülümsedi. Hoş, şeklinde fazla bir değişiklik de gerekmez ya.

— Bu bir övgü mü?

— Hayır, sadece bir izlenim. Ama gerçekten de gücünü arttırmamız gerekecek. New York'ta iki ay geçirmiş herkes gücünü kaybeder. Eğitim sadece bir önlem. Tallin'den Moskova'ya yol, bin kilometre kadar, yani oldukça kısa, bu yolu da kısalığı için seçtik. Ama bazı şeyler kötü gider de kendi başının çaresine bakmak zorunda kalırsan, hiç olmazsa hazırlıklı ve güçlü olman gerekir.

— Başımın çaresine bakabilirim.

Slanski yine gülümsedi, "Bırak da bunu kendi gözlerimle göreyim. Önce ormanda hafif bir yürüyüş yapacağız. Başlangıç için on mil. Popov bir iki gün içinde geldiğinde, asıl eğitim başlayacak. Emin ol, o zaman çok daha güç olacak." Ayağa kalktı, "Bir şey daha."

Bakışlarını kaldırdığında, Slanski'nin mavi gözlerini gördü, bir an göğsünde değişik bir titreşim duydu.

— Ne?

— Massey'nin açıklayacağı bir şey; ama bazı şeyleri şimdiden bilmende yarar var. Rusya'ya inmeden önce sana bir hap vereceğiz. Siyanür. İnsanı anında öldürür. Yakalanmak üzere olduğunda, kaçış yolu kalmadığını gördüğünde kullanacağın bir hap. Umalım da hiç gerekmesin.

Anna tereddüt etti, "Beni korkutmaya çalışmıyorsun ya?"

— Hayır, ama burada yaptıklarımızın bir oyun olmadığını anlamamı istiyorum. Bir de hâlâ fikrini değiştirmen için zaman olduğunu.

— Bunun bir oyun olmadığını farkındayım. Kararımı değiştirmeyi de düşünmüyorum.

Massey'nin satın aldığı içi kürk kaplı çizmeleri, yünlü pantolonu, kalın kazağı giydi, üzerine de cilalı denizci ceketini geçirdi. Ormanın içine doğru yürümeye başladıklarında, hava hâlâ karanlıktı. Kar dinmişti, yarım mil kadar sonra bir açıklığa vardılar, Anna uzak ufukta güneşin ilk ışıklarını gördü, göğün portakal rengine ve kızıla boyanmasını seyretti.

Slanski'nin ağaçlar arasında nasıl ilerlediği dikkatini çekti. Sanki ormanın her karışığıyla tanışmış gibiydi, bunun imkânsız olduğunu bilse de her dalı, her kökü tanıdığını düşündü. Açıklıkta durup, bir çam kümesinin ardında görünen yamaçları gösterdi.

— Dağdaki platoyu gördün mü? Oraya Kingdom Platosu denir. İşte oraya gideceğiz. Gidiş dönüş on mil. Becerebilecek misin?

Adamın yüzündeki gülümsemeden kendiyile alay ettiğini anladı, bir cevap vermeden yürümeye devam etti.

İlk iki milden sonra yorgunluktan yığılacak haldeydi. Yükselen toprak bacaklarını zorluyordu; ama Slanski, sanki yamacı çıkmak onu etkilemiyormuş, dümdüz ovada yürüyormuş gibi ilerliyordu. Bir iki kez dönüp Anna'nın onu izleyip izlemediğine baktı, beşinci milin sonunda, tepeye vardığında, çok uzaklaşmıştı.

Anna ormandan çıkıp platonun kenarına vardığında bitkindi, düzenli nefes almakta zorlanıyordu. Artık güneş yükselmiş, ayakları altındaki ormanla gölün nefes kesici görüntüsünü gözlerinin önüne sermişti. Uzakta, zirveleri karla kaplı dağların arasında çok büyük bir yarık vardı. Kayalıklar sabah güneşinin altında maviye kesmiş gibi duruyordu.

Slanski platonun kenarındaki kayaların üzerine oturmuş, sigarasını tütürüyordu. Kızı gördüğünde gülümsedi, "Seni tekrar gördüğüme sevindim."

— Bana bir sigara ver, dedi Anna nefes nefese.

Kıza bir sigara uzatıp yaktı.

Anna nefesi düzeldiğinde, "İnanılmaz bir manzara," dedi.

— Gördüklerin Apalaş Dağları. Bin mil boyunca uzanırlar.

Anna manzaraya baktı, sonra dönüp, "Sana bir soru sorabilir miyim, Slanski?" dedi.

— Ne soracaksın?

— Bu operasyona katılmamı istemedin, değil mi? Hâlâ da istemiyorsun.

Slanski sırıttı, "Bunu da nereden çıkardın?"

— Kulübede söylediklerinden. Kaldı ki işini yalnız başına gören birine benziyorsun. Bana kendinden söz etsene.

— Neden?

— Hayat öykünden söz etmiyorum. Sadece seni daha iyi tanımam için gerekli olanları anlat. Karı koca olduğumuzu iddia edeceğiz, bu da gerektiğinde aynı yatakta yatmayı bile içerir. Aynı yatağı paylaşacağım adam hakkında daha fazla şey bilmek istiyorum.

— Massey sana ne anlattı?

— Hemen hemen hiç. Hiç evlendin mi?

— Bir iki kere aklımdan geçmedi değil. Ama hangi akıllı kadın gelip burada yaşamayı kabul eder?

Anna gülümsedi, "Bilmem ki. Burası o kadar güzel ki."

— Bir ziyaretçi için, evet. Buradaki kızların hepsi bir an önce kaçıp kapağı New York'a atmaktan başka bir şey düşünmüyor. Burada artık sadece gecelerini ev yapımı zehir içerek sarhoş geçiren ormancılar kaldı. Pek benim tiplerim değil.

— Daha önce tanışıp da gerçekten hoşlandığın bir kadın olmadı mı?

— Bazen; ama hiçbiri yoldan çıkmama degecek gibilerinden değildi.

— Evdeki o fotoğraf. Bana ondan söz etsene.

Slanski ayağa kalktığında yüzünde büyük bir acı vardı, sanki konuşmayı kısa kesmek ister gibiydi.

— Hani derler ya, çok uzun zaman önceydi. Anlatılacak bir şey değil. Dönsek iyi olur.

— Bana hâlâ şu Popov'dan bahsetmedin. Kimdir?

Gözlerini Anna'ya çevirdi, "Dimitri Popov silah ve kendi kendini savunma uzmanı. İş yumruğa, hançere ya da tabancaya kalırsa, ondan daha iyisinin bulunmayacağını sanıyorum."

— Rus mu?

— Hayır, Ukraynalı. Bunun anlamı, Ruslardan nefret ettiği. Savaş sırasında bir Ukrayna SS birliğine katılıp Ruslara karşı çarpıştı, sonra da göçmenlere katıldı. Aslında boktan biridir; ama yaptığı işte ağırlığınca altın eder. Massey'ninkiler de onu bunun için kullanır. Tamam, artık dönelim. Yani, bütün gün burada oturup manzaraya bakmak istemiyorsan, tabii.

Anna yüzünde gergin bir ifadeyle Slanski'ye baktı, "Senden hoşlanmak zorunda değilim, Slanski, senin de benden hoşlanman gerekmiyor. Ama eğer karın olacaksam, benim kurallarım geçerli. Benim yanımdayken, daha terbiyeli olacaksın. Bana karına, hiç olmazsa bir insana davranacağı gibi davranacaksın. Yoksa bu çok mu güç olur?"

Slanski'nin gözleri bir an parıldadı, sonra sigarasını fırlatıp duyduklarını önemsemediği gibi, "Eğer koşullardan memnun değilsen," dedi, "Rol yapmak zorunda değilsin. Artık gidelim."

Anna ayağa kalkmaya davrandığında, kayanın üzerinden kaydı. Slanski kızın bileğine yapıştı, çektiği sırada göz göze geldiler.

Mavi gözler kıza baktı, birden, ortada hiçbir neden yokken eğildi, Anna'yı öptü, dudakları kızın ağzını örttü. Anna birkaç saniye boyunca neler olduğunu anlayamadı, sonra Slanski'yi itip uzaklaştırdı.

— Sakın!..

Slanski gülümsedi, "Sen söyledin ya. Sana karımmışsın gibi davranmalıyım. İstediyin bu değil miydi?"

Adamın onu kızdırmaya çalıştığını fark etti, öfkeyle, "Bir şeyi anlamamı istiyorum," dedi, "Görev sırasında, durumu kurtarmamız için yatmamız gerekse de, bir daha bana dokunmanı istemiyorum, anlaşıldı mı?"

Kahkahayla güldü, "Anna Horev, eğer yaptığının itici olduğunu düşünüyorsan, Tanrı seni tutsak olmaktan korusun."

Sonra döndü, ardına bakmadan yamaçtan inmeye koyuldu.

Helsinki, 8 Şubat

Havadan bakıldığında, Finlandiya'nın güneydoğu kıyısı beyaz ve yeşil parçalardan oluşmuş, donmuş bir bulmacayı andırır; sanki dev bir çekiç karayı ezmiş, denizi de milyonlarca parçacığa ayırıp dondurmuş gibi.

Soğuk kış Baltık Denizi'ni dondurduğunda, adalar ve buz kaynaşır. O kış da durum fazla değişik değildi. Batıda, tarihleri boyunca istilacıların –Ruslar, İsveçliler ve Almanlar– gelip gitmelerine tanıklık etmiş Hango ve Turku gibi liman kentleri vardır. Finlandiya tüm tarihi boyunca Baltık komşularının akınlarına göğüs germek zorunda kalmıştır. Doğuda Helsinki, güneyde, dar Finlandiya Körfezi'nin donmuş sularının seksen kilometre ötesinde de, Rus ordusunca işgal edilmiş Baltık devletleri vardır.

Massey Paris'ten sabah kalkan uçakla Helsinki'ye indiğinde öğlen olmuştu, Gelen Yolcu Salonu'nda Janne Saarinen'le buluştu. Saarinen'in küçük gri Volvosuyla batıya doğru ilerlerken, Finlandiyalı, Massey'ye baktı.

— Telefonun gelinceye kadar, gizli uçuşlardan sonra tatile çıktığımı sanıyordum. Bu sefer kimi götüreceğiz, Jake? Münih'ten alıp attığım o iki SS pezevengi gibiler değildir, umarım.

— Bu sefer değil, Janne.

Saarinen gülümsedi, "Küçük armağanları için Tanrı'ya şükürler olsun. Bu kez kaç yolcum olacak?"

— İki. Bir erkek ile bir kadın.

— Nedir bu, Jake? Özel bir şey mi? Sizinkiler genellikle kışın buradan adam almaz. Hava çok kötü.

— İkimizin arasında kalsın, Janne; ama bu kayıtlara geçmeyecek bir atlayış olacak. Gayretinin karşılığını alacaksın, bunu söylemek bile gereksiz.

Saarinen sırıttı. Kayıtlara geçmeyecek bir atlayış, uçuşun gayriresmi, çok gizli ve çok tehlikeli olduğu anlamına gelirdi.

— Burnuma tehlike kokusu geliyor. Şu aralarda tam da böyle bir şeye ihtiyacım var. Daha fazla anlatma. Parayı işten sonra konuşuruz.

Yollar buzlanmıştı; ama küçük Volvo zincirlerle donatılmıştı, yirmi dakika kadar sonra küçük balıkçı köyüne vardılar. Köy donmuş bir limanın çevresine serpiştirilmiş bir avuç parlak boyalı ahşap evden oluşuyordu.

Köyün bir ucunda küçük bir lokanta vardı, Saarinen binanın önünde durup Massey'ye döndü, "Burası uygun. Bir kuzenime ait. Arka tarafta, rahatsız edilmeden konuşabileceğimiz bir oda var. İçeri girip biraz ısınalım, Jake."

Finlandiyalı takma bacağını arabadan çıkardı, lokantaya girdiler. İçerisi şaşırtacak ölçüde genişti, her şey çamdan yapılmıştı, salonun bir köşesinde dev gibi bir şömine, öte ucunda da kocaman bir çini soba yanıyordu, pencerelerden suları donmuş liman görünüyordu. Tezgâhın arkasında uzun boylu ve sarışın adam, pırıl pırıl bir barmen yeleşmiş, gazete okuyordu.

— İşte sana iki müşteri Niilo, dedi Saarinen Fince. Ötekiler nerede?

Adam sırtıp bomboş barı gösterdi, "Tanrı bilir, Kuzen. Herhalde kış uykusuna yattılar." Massey'ye bakıp gülümsedi, "Kışın burada yapabileceğin tek şey bu."

— İngilizce konuş, arkadaşım Fince anlamıyor, dedi Saarinen. Bize hemen iki içki ver, Niilo, yoksa donup öleceğiz. Sence bir sakıncası yoksa, arkadaki odaya geçeceğiz. Bir iş konuşması yapacağız da.

Barın arkasındaki adam tezgâha bir şişe votkayla iki kadeh bıraktı, Saarinen'e bir tomar anahtar uzattı.

Saarinen yandaki bir odaya yönelip kapıyı açtı. İçerisi buz gibiydi. Kapıyı kapatırken sırıttı.

— Niilo'nun dükkânı kışın neden açık tuttuğunu bir türlü anlayamadım. Buradakilerin çoğu evden

adımlarını atmıyorlar. Anlaşılan Niilo'nun kafasında iki eksik tahta var. Yazın burada Helsinki'den gelme bebekler ayak altında sürünür; ama kışın dükkân bir morg kadar sakin.

— Bence uygun.

Saarinen iki kadehe de votka doldurdu, "Yine öbür tarafa geçmek işi mi?"

— Bunun için geldim.

— Öyleyse aklından geçenleri anlat.

— Sana sözünü ettiğim o iki kişiyi, onları Tallin yakınlarında bir yerlere atmanı istiyorum.

Saarinen gözlerini kaldırdı, "Neden Tallin? Orası garnizon kenti. Sovyet askeri kaynıyor."

— Oraya atlamalarının iki nedeni var, diye açıkladı Massey. Birincisi Finlandiya Körfezi üzerinden Estonya oldukça kısa bir yol, Ruslar da özellikle kışın oraya birilerini atmamızdan kuşkulalmaz. İkincisi, orada adamlarımı karşılayacak bir Estonya direniş grubu olacak.

— Anlıyorum. Nereye gidecekler?

— Özür dilerim, Janne. Bunu sana söyleyemem.

— Bence sakıncası yok. Sen tehlikelerin farkında olduktan sonra. Nereden havalanmayı düşünüyorsun?

— Kıyıda, biraz daha ötedeki yerini düşündüm, orası Porkkula'daki üsse yakın, değil mi?

— Bylandet Adası mı? Neden olmasın, zaten uçağımı kış için orada, hangarda tutuyorum, üstelik dediğin yer uygun. Porkkula'daki Sovyet üssünü de kafana takma.

Helsinki'nin elli kilometre ötesindeki Porkkula Yarımadası, ufak bir Sovyet birliğiyle Sovyet donanmasına ev sahipliği ediyordu. Böylesi bir istila, Finlandiyalılar için ulusal hakaret gibiydi. Ne var ki Finlandiya savaş sırasında Almanya'nın safında yer almış, savaşın sonrasında da, Helsinki Rusya'ya savaş tazminatını ödeyene kadar topraklarında bir Sovyet üssü kurulmasını sineye çekmek zorunda kalmıştı.

— Porkkula havadan Bylandet Adası'ndan on kilometre ötede, dedi Saarinen. Sovyet üssü şimdiye kadar bana hiç sorun çıkarmadı. Orası kesinlikle Finlandiyalılar için yasak bölge, Ruslar orasını sadece kendileri kullanıyor. Eğer Bylandet'ten kalkarsak uçuş otuz dakikadan fazla sürmez; hadi güçlü rüzgâr olduğunu düşünelim, en çok kırk dakika.

— Havanın bir sorun olmayacağından emin misin?

Saarinen gülümsedi, "Hava buralarda her zaman sorun olur. Ama böyle durumlarda, havanın kötü olması bizim işimize yarar. Neredeyse bütün yol boyunca bulutların içine saklanırız. Yolcuları atana kadar buluttan ayrılmayabiliriz."

— Bu büyük bir risk olmaz mı?

Saarinen kahkaha attı, "En son model Mig uçağı tarafından havaya uçurulmak kadar büyük bir risk değil. Leningrad'ın hemen güneyinde, Baltık Denizi'nin kıyılarında devriye gezmek için kullanılan bir filo var. O araçlar olağanüstü iyi –günümüzün en hızlı uçakları– sizinkilerden bile hızlı. Üstelik Ruslar uçaklarına radar da taktı. Eğer geçen savaşta Stalin'in elinde bunlardan olsaydı, tüm Luftwaffe'yi kendi başına yere çakardı."

— Ya seni radarlarında görürlerse?

— Duyduğum kadarıyla Sovyet pilotları yeni araçlara daha alışmamış, o kadar hızlı uçaklarla bulutların içine dalmaya cesaret edemezler. Gittikleri yeri görmeyi tercih ediyorlar. Eğer hava gerçekten kötüyse, yani kar falan yağarsa, subay gazinosunda kalıp sarhoş olmayı daha çok seviyorlar. Bir jet motoruna gereğinden fazla kar dolarsa, motor tıkanıyor. Pek istenecek bir durum değil yani.

— Senin uçağın, böyle kötü bir havanın darbelerine dayanacak gibi mi?

Saarinen sırıttı, "Benim o küçük Norsemanım bir bok fırtınasından bile tek parça halinde çıkar."

Saarinen, Massey'yi Helsinki'deki Palace Oteli'nin önünde bıraktığında saat akşamın sekizini gösteriyordu.

Finlandiyalı veda etmeden önce otelin barında son birer içki içtiler. Massey odasına çıktığında, onu bekleyen bir mesaj vardı. Paris'ten Henri Lebel aramıştı. Helsinki santralinin bağlantıyı sağlayıp cızırtılı hattan Paris'e ulaşması yirmi dakika sürdü.

— Jake? Yarından sonra Helsinki'de olacağım. Ortak işimizi görüşmek için buluşabileceğimizi düşündüm de.

Massey Fransız'ın Finlandiyalılarından kiraladığı özel vagonlardaki gizli bölmeleri göstermek istediğini biliyordu. Lebel daha sonra kısa bir Moskova ziyaretine gidecekti.

— Ya istediğim öteki bilgi?

— O konuda uğraşıyorum; ama kolay olmadı, mon ami. Doğru avuca yeterli miktarı bırakmak meselesi, yani. Ama kısa zamanda istediğini elde edebileceğimi sanıyorum.

— Çok iyi, Henri. Buraya varınca beni ara.

Massey telefonu kapatıp limana bakan pencereye yürüdü. Eğer Lebel istediği bilgiyi getirirse, Branigan'ın uyarısına rağmen ne yapacağını biliyordu.

Kışın ay ışığıyla aydınlanmış karanlığı altında Baltık Denizi, gözün alabildiğince uzanan bir buz çölünü andırıyordu. Pencerenin yanında durup dışarıdaki manzaraya bakarken, Anna Horev'i

düşünmeden edemedi. İki hafta kadar sonra, yanında Slanski'yle birlikte hayatının en büyük riskini alacak, bu donmuş körfezi aşacaktı.

On Dokuzuncu Kısım

**New Hampshire,
11 Şubat**

Eski siyah Ford kulübenin önüne gelip durduğunda, Anna pencereden dışarıya bakıyordu.

Arabadan inen adam uzun boylu, güçlü biriydi. Koyu renk sakalı ve yağlı saçlarıyla vahşi görünüşlü bir dağ adamını andırıyordu. Slanski'yle birlikte verandaya çıkıp kulübeye girdiklerinde, iri adam Anna'yı gördü, sakalının gizlediği kırık dişlerini göstererek sırıttı.

— Demek kadın, bu, dedi Slanski'ye.

Slanski, "Popov," dedi, "Anna'yla tanış."

Popov'un yüzündeki sırıtma daha da yayıldı, "Selam. Alex bu kadar güzel olduğunu söylememişti."

Adam ayı pençesine benzer iri bir el uzattı. Anna el sıkışmaya kalkmadı, Slanski'ye döndü, "Bana ihtiyacın olduğunda, dışarıdayım," dedi ve Ukraynalının yanından geçip verandaya çıktı.

Popov ormana doğru uzaklaşan ince vücudun arkasından beğeniyle baktı.

Sırıtip sakalını sıvazladı, "Tam da soğuk gecelerde yatakta yanında yatıracağın biri," dedi, "Bu kadarını söyleyebilirim. Peki, yanlış bir şey mi söyledim?"

— Eski Ukraynalı SS'lerden fazla hoşlandığını sanmıyorum, Dimitriy.

Popov homurdandı, "Massey onun Rus olduğunu söylemişti. Ruslar ve Ukraynalılar her zaman kedi köpek gibi dalaşmıştır. Ruskiler asırlar boyu bizi öğütüp toza çevirmek istedi. Kısa bir tebessüm yüzünü aydınlattı. Yine de bu kız için bir ateşkes imzalamaya hazırım. Kıçıcı hiç de fena değil."

— Buraya bir iş için geldin, Dimitriy. Onunla biraz ileriye git, bunu şahsıma yapılan bir hakaret olarak alırım.

Popov, Slanski'nin delici bakışları karşısında kaşlarını çattı. Bir şey söylemek istermiş gibi görünürken sakallı yüzü öfkeyle karardı, sonra kararını vermiş gibi sırıttı.

— Beni bilirsin Alex, uyum adına hep barışı kollamışımdır.

— Öyleyse göle kadar yürüyelim. Konuşacaklarımız var.

Popov eşyasını arabada bıraktı, göle doğru yürürlerken Slanski, "On günde her şeyi öğretebileceğine inanıyor musun?" diye sordu.

— Seni biliyorum. Kız hiç. Her şey ona bağlı.

— Massey onun iyi olduğunu düşünüyor.

— Ya sen?

Slanski gülümsedi, "Söylemekte ne kadar zorlanırsam zorlanayım, iyi olduğundan eminim. Geçen hafta boyunca forma girmek için ne gerekiyorsa, yaptı."

— Buna benim karar vermem daha doğru olur. Ama on günde kıza her şeyi öğretecek biri varsa, o da Popov'dur.

Popov yerleştikten sonra onlarla yemek masasının çevresinde buluştu. Slanski kahveyi hazır etmişti.

Ukraynalı masanın öbür yanına, Anna ile Slanski'ye baktı, "Her şey sırasıyla. Önce program. Her sabah dört buçukta kalkacaksınız. Hava karlı bile olsa her sabah beş mil koşacağız, sonra buraya dönüp hareketleri yapacağız. Kahvaltıdan sonra kendini savunma eğitimi var, kendinizi korumak için ne yapacaksınız, bir insanı nasıl öldürürsünüz, falan." Slanski'ye baktı, "Sen de, Alex. Her şeyi bildiğini düşündüğün gün, öldün demektir. Bu kadına gelince, onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum, bu nedenle hiçbir şey bilmediğini kabul edip öyle başlamak zorundayım." Doğrudan Anna'ya baktı, "Böyle şeylerde tecrüben var mı?"

Slanski araya girdi, "Bazı şeyleri biliyor, Dimitriy."

Popov kaşlarını kaldırıp homurdandı, "Kıza sordum, Alex. Bırak da cevabı o versin." Anna'ya döndü, "Bana ellerini göster."

— Ne?

— Ellerini. Uzat bana.

Anna'nın uzattığı elleri inceledi. Sonra uzanıp acı verecek kadar sıktı. İri ve güçlü parmaklarının kızın etine gömülmesinden zevk alıyor, kıza acı çektirmekten hoşlanıyor gibiydi, Anna sadece yüzünü buruşturdu, tek bir ses çıkarmadı.

Popov sırtıp parmaklarını açtı, "Güzel. Daha önce acı çektin demek ki. Geçmişinde ne var?"

Slanski, "Massey soru sorulmayacak dedi, Dimitriy."

Popov ateşli gözlerini Slanski'ye çevirip havlar gibi, "Ona hayat hikâyesini sormuyorum," dedi, "Sadece ne kadar bildiğini öğrenmek istiyorum. Ne kadar acıya dayanabileceğini."

— Eğer sormak istediğin buysa, askeri eğitimden geçtim, diye cevap verdi Anna keskin bir sesle.

Popov'un çalığı andıran kaşları kalktı, "Hangi ordu?"

— Dimitriy... Slanski yine araya girmeye çalıştı.

Popov bakışlarını ona çevirdi, "Kızın zamanı gelince karşılaşacaklarını düşünerek, ne gibi bir eğitimden geçtiğini bilmenin önemini sen de anlıyorsun. Kiminle çalıştığını bilmem gerek." Anna'ya döndü, "Hangi ordu?"

— Kızıl Ordu.

Popov kaşlarını çattı, yüzünü buruşturdu, daha sonra sırtıp sakalını sıvazladı, "Tahmin etmiştim. Demek bir zamanlar düşmandık. Anlaşılan eğlenceli bir zaman geçireceğiz. Yine de sana Kızıl Ordu'da öğrendiklerinin pek işine yaramayacağını söyleyebilirim. Kızıl Ordu palavradan başka bir şey değil. Disiplinsiz. Korkak."

Anna'nın yüzünü öfke kapladı, "Stalingrad'da da mı?"

Popov sırıttı, "Sana bir puan. Stalingrad başka."

— SS'ler Kızıl Ordu'dan daha iyiydi, öyle mi?

Popov, Anna'nın sesindeki acının farkına vardı, Anna'ya dönmeden önce Slanski'ye baktı.

— Demek benim hakkımda bir şeyler biliyorsun? Savaşçı olarak SS'ler çok daha iyiydi, inan bana.

— Ukraynalı SS'ler hariç. Onlar tecavüzcü pisliklerdi.

Slanski yüzü öfkeden moraran Popov'a baktı, sonra gerginliği azaltmak için ayağa kalktı.

— Artık başlayalım. Hazır olduğunda, haber ver Dimitriy.

Popov ayağa kalkıp iskemlesini itti, "Dışarıyı hâlâ aydınlık. Öldürme yöntemleriyle başlayalım." Anna'ya baktı, "Kimin pislik olduğunu göreceğiz. Git değiş. Bol elbise ve spor ayakkabı." Slanski'ye dönüp sırıttı, "Biliyor musun, içimden bir ses bu eğitimden zevk alacağımı söylüyor."

Evin arkasında, buz gibi havada ağızlarından ve burun deliklerinden buhar çıkararak duruyorlardı; ama gocuğunu ve kazağını çıkararak kirli aletiyle dikilen Popov soğuktan etkilenmemiş gibiydi. Adamın vücudundan çıkan bayat ter ve odun isisi karışımı koku insanın midesini bulandırıyordu.

Karşılarına geçti, ayakları açık dururken, pantolonunu çekiştiriyordu.

— Tamam. Önce temel bilgiler. Birini gerektiği gibi öldürmeniz için iki şeye ihtiyacınız var. Kararlılık ve beceri. Öfkeyi unutun. Öfke yanlışlık yapmanıza, başka şeylere dalmanıza neden olur. Amacınız konusunda kuşkunuz olmaması gerekir. Peki, önce silahsız. Seninle başlayalım, Alex. Bir adım öne.

Slanski ilerledi.

— Ellerini uzat, dedi Popov. Avuçlar yukarıda.

Slanski ellerini uzattı. Popov ellerden birini alıp parmakları açtı.

Anna'ya döndü, "Beş parmak. Her elde basit; ama öldürücü beş silah. Parmaklarınızı kullanıp düşmanınızın gözünü çıkarabilirsiniz. Düşmanınızı boğup nefessiz bırakırsınız. Bir de ayaklar var. Kafanız da var tabii; ama kafanızı düşünmek dışında bir amaçla kullanmak hem tehlikeli hem de acı dolu olabilir. Diğer organlarınızla –Eller, kollar ve bacaklar– yetinmeniz daha uygun olur. Pekâlâ Alex, bana ellerini kullanarak nasıl öldürebileceğini anlat."

Slanski elini Popov'un sol kulağı arkasındaki bir noktaya uzatıp bastırdı.

— Ensenin iki yanında, damarların beyne kan taşıdığı noktalara baskı yaparak. Baskının ağırlığına bağlı olarak, düşmanı bayıltabilir ya da on saniyede öldürebilirsin.

— Tabii eğer yeterince zamanın varsa, dedi Popov. Ya yoksa? Ya hemen öldürmen gerekiyorsa? Mesela, bir nöbetçiyi? Hiç ses çıkarmadan, hemen öldürmek istediğin birini?

Slanski elini gösterdi, elini bıçak gibi kullanıyormuş gibi bir hareket yaptı, "Gırtlığa yandan bir vuruşla âdemelmasını parçalarsın."

— Ya geriden geliyorsan?

— En hızlı çözüm, baskı noktalarından birine elinin kenarıyla ya da yumrukla vurmaktır.

— Peki, ya ölmezse?

— Gırtlığa ayakla basmak.

— Ya düşmemişse?

— Onu mümkün olduğunca çabuk yere yıkarsın. Elin ya da ayağınla gırtlığını parçalarsın.

— Ayağının neresiyle?

— Topuk en güçlü yeri.

— Peki, bana uygula.

Popov döndü, sırtını gösterdi. Slanski arkadan yaklaşmış ve saldırmaya hazırlandı. Eli bir bıçak gibi havayı yarıp inerken, Popov bir şimşek gibi döndü, Slanski'nin kolunu yakalayıp büktü. Kemik neredeyse kırılmak üzereydi, Slanski yine de sesini çıkarmadı. Popov kolu bırakıp sırtıttı, "İlk yanlış. Beni şaşırtıyorsun, Alex. Paslanmışsın, dostum. Hep hazırlıklı ol. Hep beklenmezi karşılamaya hazır ol. Nöbetçinin döneceğini, bir yere bakacağını ya da işeyeceğini düşün." Anna'ya baktı, "Eğer nöbetçi seni görürse bu senin hayatına, daha da kötüsü, seninle birlikte olanların hayatına mal olur. Olayların senin istediğin, senin planladığın gibi gelişmesini bekleme. Kısacası her siktirici duruma karşı hazırlıklı ol. Adamı öldürmek için hareketlendiğinde, her duyun alarma geçmeli. Sadece o sırada kullandıkların değil."

Geriyeye doğru bir adım attı, "Bir kez daha dene." Yine sırtını döndü. Slanski yaklaştı. Darbesini vurmak üzereyken Popov yine döndü; ama Slanski bu kez hazırlıklıydı. Popov'un elini havada yakalayıp bükte, aynı anda kaldırdığı dizini Popov'un yüzüne bir santim kala durdurdu, sonra havadaki elini indirdi, Popov'un ensesine güçlü bir darbe vurdu.

Popov bir an şaşırırsa da çok güçlüydü, Slanski'nin eli ikinci bir darbe için hızla inerken Popov homurdanıp kurtuldu, eliyle Slanski'nin saçına yapıştı, kafatasını sıyracakmış gibi güçlü çekerek rakibinin kafasını zorla bükte. Slanski hiç ses çıkarmadan diziyle Popov'un bacak arasına vurdu, dev adam eğleniyormuş gibi avını bıraktı, kahkahayla güldü.

— Böylesi daha iyi. Daha iyi; ama yeterli değil. Beni öldürecektin; ama sessizce değil. Bunun üzerinde çalışacağız. Unutma, her zaman hazırlıklı ol. SS'ler adamlarını her bir şeyi yapmak üzere eğitirdi. Anna'ya bakıp sıırıttı. Sıra sende. Lütfen ilerleyin, Madam.

Popov'un madam diyen sesinde bir meydan okuma, bir kışkırtma vardı. Anna iki adım attı. Ukraynalının sakallı yüzündeki sıırıttı daha da yayıldı.

— Kadınlarla, dedi Popov önemsiz bir şeyden söz edermiş gibi. Kadınlarla, biraz daha güç. Kadınlar erkeklerin doğal gücüne sahip değil. Yine da tabiatın güçsüz yarattıklarına da öğretecek yöntemler var. Unutma, her zaman hazırlıklı olup tepki göster. Üstelik hızlı davranmalısın, yoksa hayatını söndürürler. Anlaşıldı mı?

— Sanırım.

— Göreceğiz. Evet, aynı şey. Alex'in yaptıklarını hatırlamaya çalış. Bana arkamdan yaklaş.

Popov sırtını Anna'ya döndü.

Islığa benzer bir ses duyuldu, Popov bacak arasına güçle vuran ayağın acısını hissetti. Yüzüstü düşerken kusmaya başladı, ellerini apış arasına götürürken, yüzü mosmor kesildi.

Anna zaman geçirmeden Popov'un önüne dolandı. Popov yere düşmek üzereyken Anna'nın eli havada yarım bir daire çizdi, elin kenarı Popov'un ensesinin yanına indi.

Popov acıyla kıvrılırken, Slanski, Anna'nın yüzünde kızın gizlemeye çalıştığı tebessümü gördü. Tebessüm kaybolduğunda, Anna'nın yüzü son derece ciddiye.

— İlk yanlışı, dedi. Kendi verdiği öğüdü tutmadı, hazırlıklı değildi. Bu da iyi bir eğitmen olmadığını gösterir.

Slanski sıırıttı, "Kabul etmem gerek," dedi, "Niyetin nedir? Onu öldürmek mi istiyorsun?"

— Bir ayıyı durdurmanın değişik yöntemleri vardır, dedi

Anna. Bunu bana Stalingrad'da birlikte çarpıştığım Moğol askerler öğretti. Cengiz Han döneminden beri nöbetçileri böyle sustururlarmış. Erkeğin bacaklarının arasına, en duyarlı olduğu noktaya güçlü bir darbe. Acısı o kadar keskindir ki, istese bile ağzını açıp bir ses çıkaramaz. Darbenin etkisiyle

sersemeler. O zaman da onu öldürürsün.

Slanski yerde kıvranan Popov'a bakıp gülümsedi, "Sanırım ne demek istediğini açıkça anlattın."

— Öyleyse ona benim tarafımdan, eğitimin geri kalan bölümünün daha başarılı geçeceğini umduğumu söyle. Bir de iyi bir öğretmenin öğütlediği her şeyi kendine uygulaması gerektiğini de anlat. Bunu ona söyle. Arkadaşın kendine geldiğinde, içerde olacağım.

Slanski, Anna'nın dönüp kulübeye doğru ilerlemesini izledi. Popov'un homurdanarak ayağa kalkmaya çalıştığını gördü, bacaklarının arasını dikkatle ovuştururken, gözleri acıdan hâlâ şaşkı bakıyordu.

Slanski gülüp bir sigara yaktı, "Galiba düşündüğünden de iyi çıktı, Dimitriy," dedi.

Moskova, 12 Şubat

Henri Lebel'i getiren Fin DC-3'ü Vnukovo Havaalanı'na tekerleklerini deşirdiğinde öğlen olmak üzereydi.

Moskova'nın on kilometre güneybatısındaki Vnukovo kentin en önemli sivil havaalanıydı; aynı zamanda askeri üs olarak da kullanılıyordu, bu nedenle de çevresi dikenli telle çevrilmişti, en seçme paraşütçü birliklerince korunuyordu.

Lebel uçak pistten ayrılıp durduktan sonra da yerinden kalkmadı. O salı sabahı uçağa en fazla on-on iki yolcu vardı. Lebel içlerinde daha önceki Moskova yolculuklarında karşılaştığı tanıdık yüzler gördü: iki ünlü Hollandalı elmas tüccarı, bir Alman petrol kralı ve bir Finlandiyalı diplomat. Hepsisi de sık sık Moskova'ya gelen ziyaretçilerdi, bundan sonra uygulanacak yöntemin bilincinde, sabırla beklediler.

Lebel camdan baktığında, karlı pistin üzerinden ilerleyerek uçağın yanında duran resmi Erika'yı otomobili gördü. Moskova Havaalanındaki Batılı uçakların azlığı her zamanki gibi dikkatini çekti. SAS'ın çift motorlu bir Scania'sı, bir de Finlandiya Havayolları'nın DC-3 kargo uçağı. Gerisi Aeroflot'un İlyuşinleriydi, Lebel biraz ötede, sivil terminalin az uzağındaki hangarların altındaki askeri jetleri ve nakliye uçaklarını görebiliyordu. Ruslar hava sahalarını Batılıların sadece eski tip, çift motorlu uçaklarına açıyordu. Lebel, Stalin'in yabancıların daha gelişmiş uçaklarının Ruslarca görülmesinden çekindiğini duymuştu.

Erika merdivenin hemen altında durduğunda, içinden çıkan ciddi görünümlü iki kişi basamaktan tırmandı. Her ikisi de KGB görevlisiydi, uçağa bindiklerinde kapının iki yanında durdular. Yolcular inmeden önce Finlandiyalı hostesler koltukların arasında dolaşarak Batılı dergi ve gazeteleri topladılar, meraklı gözlerden uzaklaştırmak için de kilitli bir bölüme kaldırdılar. Rusya'ya yabancı gazete ya da dergi sokmak yasaktı, üzerinde böylesi bir yayınla yakalanan bir yolcu ya da uçak görevlisinin kaçınılmaz cezası da zindanda geçecek uzunca bir süre oluyordu.

Sonunda KGB yetkililerinden birinin eşliğinde uçaktan inmelerine, karla kaplı pisti geçerek terminale girmelerine izin verildi, içeride, yolcuların bagajlarının aranacağı uzun metal masanın başında bekleyen iki görevli daha vardı.

Lebel bir araba üzerindeki bavullar arasından kendi valizini aldı, görevli valizi açarak içindekileri dikkatle incelemeye koyuldu. Bitirdiğinde, Lebel'e biraz ötede oturan ve pasaporttan denetlemekle meşgul başka bir görevliye gitmesini işaret etti. Lebel'in daha önceki ziyaretlerinden de tanıdığı görevli, KGB'dendi. Lebel'in pasaportunu, Fransız'ın Sovyetler Birliği'nin onur vatandaşlığını belirten belgeyle birlikte inceledi, yüzünde Lebel'i tanıdığını belli edecek tek bir belirti olmaksızın pasaportu damgalayıp uzattı.

Lebel Gelen Yolcu Salonu'nun hemen dışında, Dış Ticaret Bakanlığı'nın asık suratlı bir temsilcisi tarafından karşılandı.

— Bay Lebel, yolculuğunuz nasıl geçti?

— Oldukça rahat.

Her zamanki gibi onu şoförlü bir Zis bekliyordu, gerçekten de Dış Ticaret Bakanlığı Lebel'i uzun süredir önemli bir konuk gibi karşılıyordu. Lebel binip yerleştiğinde otomobil hareket etti.

Lebel, Moskova'nın kozmopolit ve gürültülü atmosferinden hep hoşlanmıştı. Moskova'da Ruslar, Slavlar, Moğollar, bir sürü Çinli ve yüzlerce değişik etnik grup vardı. Moskova ona biraz da New York'u hatırlatıyordu; aradaki tek fark Moskova'nın daha yavaş, daha soğuk olması, iyi restoranların bulunmaması, kent New York'a oranla çok daha sıkıcı görünmesiydi.

Yine de Moskova otelleri sıkıcılık konusunda birinciliği hiç kimseye bırakmıyordu. Başkentte yabancıların kullanımına açık sadece dört otel vardı, bunların içinde en iyisi Marx Bulvarı üzerinde, Kremlin'e bakan cephesi ve yazın kullanılan terasıyla Moskva Oteli'ydi. Moskva önemli ziyaretçilere ve yabancı devlet adamlarına ayrılmış bir oteldi. Lebel, Arbat yakınlarında ona ayrılmış bir bürosu, yanında da bakanlık tarafından görevlendirilmiş üç çalışanı olmasına rağmen, oteli büro olarak kullanmaktan hoşlanıyordu. Arbat'taki büro, gitmekten mümkün olduğunca kaçındığı, iki odalı iç kapatıcı bir daireydi.

Zis otelin kapısında durduğunda, Lebel girişin hemen yanında, üzerinde kırmızı beyaz şeritler olan mavi uzun pardösü giymiş milisi gördü. Yanındaki bakanlık görevlisine ertesi sabah dokuza –bir sonraki sevkiyatı görüşmek için katılacağı görüşmeye– kadar otomobile ihtiyacı olmadığını söyledi, Zis yeniden hareket edip gözden kayboldu.

Lebel, Moskova'nın içine her girdiğinde, kendini muhteşem olmakla birlikte neşesiz bir sarayda bulurdu. Kilometrelerce uzanan cilalı ve ıssız geniş mermer koridorları, parlak avizelerine rağmen otelde hüznü bir hava hâkimdi; bir çiçekçi ya da gazeteci görmek, üniformalı bir bellboya rastlamak imkânsızdı. Konuklar kendi bagajlarını kendileri taşımak zorundaydı.

Lebel resepsiyona doğru yürüdü. Resepsiyon görevlisi bankonun uzak ucunda, kayıtları karıştırmakla meşgul sivil giyimli iki kişiyle konuşuyordu. Adamlardan birinin eldivenli eli takmaydı, diğeriye çekik gözleri ve tıknaz vücuduyla Moğol olduğunu belli ediyordu. İki adam bir an Lebel'e baktılar, sonra da resepsiyon görevlisiyle konuşmalarına bıraktıkları yerden devam ettiler. Resepsiyon görevlisi uzunca bir süreden sonra Lebel'in yanına geldiğinde ona oda anahtarını –her zaman aynı kattaki aynı süit– uzatırken Lebel'in pasaportunu görmek istemedi. Bu görev, giriş holünün hemen karşısında, Hizmet Bürosu olarak adlandırılan, gerçekteyse KGB'nin otel içindeki bürosu olarak çalışan birimin sorumluluğundaydı.

Lebel resepsiyondaki işlemleri bitirince, bagajlarıyla birlikte camlı bir kapıya doğru yürüdü.

Masanın ardında oturan kadının gülümsediğini, kendisine içeriye girmesini işaret ettiğini gördü.

— Daha çok samur mu, yoksa Moskova'nın günahkâr eğlenceleri mi, Henri?

Lebel kadını iyi tanıyordu. Bir zamanlar Ticaret Bakanlığı'nda çalışmıştı, altı dili anadili gibi konuşuyordu. Lebel gülümsedi, "Vahşi atlardan korkmam ki."

Kadın bir tomar form çıkarıp doldurmaya girişti, "Ne kadar kalacaksın?"

— İki gece.

— Opera için bilet? Ya da bale?

— Bu sefer değil, Larissa. Programım çok yüklü. Lebel pasaportunu ve vatandaşlık belgesini uzattı, kadın hepsini kasaya kaldırmak üzere metal bir tepsiye yerleştirdi. Gerek pasaport, gerekse de vatandaşlık belgesi hareketine kadar orada kalacaktı.

— Yabancı para? Değerli eşya? diye sordu kadın.

— Değerli bir şeyim yok; ama nakit beş yüz Amerikan dolarım var. Bir de beş yüz Fin markkası.

Bütün yabancılarda ve bütün Sovyet vatandaşlarında olduğu gibi Lebel'in de üzerinde yabancı para taşıması yasaktı, sadece ruble. Yabancı banknotları cüzdanından çıkardı ve gülerek, "Bütün bunlar senin, Larissa," dedi, "Tabii eğer bu akşam seni yemeğe davet etmeme izin verirsen."

Kadının kaşlarının çatıklığını görünce de, "Sadece bir şakaydı, Larissa," diye ekledi.

— Şaka maka yapma, Henri. Nöbetçi subay buralarda, her zamanki gibi gelenlerin belgelerini inceliyor. Gelip söylediklerini duyabilir, yanlış bir izlenime kapılabilir.

Lebel Hizmet Bürosu görevlilerinden çoğunu tanımakla birlikte, Rusların paranoyalarına, yetkililerden korkmalarına bir türlü alışamamıştı, "Bugün kim nöbetçi?"

— Lukin diye bir binbaşı. Onu daha önce tanımış olamazsın, başkasının yerine geldi. Seni çok bekleteceğini sanmam. Bir yoldaşla birlikte, kayıtları incelemek için biraz önce buradan çıktı.

Her yabancı pasaportunu KGB İkinci Kısım'ın Hizmet Bürosu'nda görevli yetkilisine inceletip kaydettirmek zorundaydı. Bu görevlerde çalışan KGB yetkilileri hep sivil elbiseyle çalışırdı. Önemli olsun olmasın, dışarıdan gelen tüm ziyaretçilerden sorumluydular. Lebel korkacak bir şeyi olmadığını biliyordu. Elindeki fahri hemşerilik belgesi, yapılacak incelemenin bir formaliteden öteye gitmeyeceğinin kanıtıydı. Oysa bu kez, İrena'yla konuşmak zorunda olduğunu biliyor, bu da sınırlarının gerilmesine neden oluyordu. Kadının dolarları ve markkaları saymasını, bir form doldurmasını, paraları tepsinin üzerine, pasaportunun yanına yerleştirmesini izledi, uzattığı formları imzaladı.

Kapı açıldı, Lebel'in resepsiyon görevlisiyle konuşurken gördüğü adamlar içeri girdi.

— Bay Lebel? Benim adım Lukin, bu da Kokunko Yoldaş.

Eldivenli adam sağlam elini uzatıp Lebel'le tokalaştı. Moğol tek bir söz söylemedi, Lebel'e diktiği çekik gözleri Fransız'ı biraz daha rahatsız etti.

— Nasılsınız? dedi Lebel.

— Bu kez kısa bir ziyaret, değil mi?

— Yarın sabah Dış Ticaret Bakanlığı'nda bir toplantım var.

Her şeyin düzenli olduğunu göreceksiniz.

— Bundan eminim. Lukin elini kadına uzattı. Bay Lebel'in pasaportunu görebilir miyim, Larissa?

Kadın pasaportu, pasaportla birlikte de Lebel'in fahri hemşerilik belgesini verdi. Binbaşı her ikisini inceledi, daha sonra hemşerilik belgesini gösterdi, "Fahri hemşerilik. Böyle belgelere pek sık rastlamayız."

— Moskova'da önemli işler yapıyorum. Kürk tüccarıyım, burada da bir bürom var. Buraya bir samur sevkiyatını halletmek için geldim.

Binbaşı gerektiği kadar nazik davranmasına rağmen, Lebel nedenini bilmediği bir rahatsızlık duyuyordu. Moskova'ya gerçekten ne için geldiğini düşünerek, rahatsızlığın nedenini kendi vicdanına yükledi, sakın görünmek için elinden gelen gayreti gösterdi. İki saat kadar sonra, her şey yolunda giderse, yine Moskova sokaklarını arşınlayacak, alışlagelmiş yöntemlerle izlenmediğinden emin olacak, daha sonra dikkatle İrena'nın daçasının yolunu tutacaktı. İrena'yı düşünürken içi özlem ve istekle doldu, sevgilisinin yakında özgürlüğüne kavuşacağını hevesle düşledi. Yine de gerginliği nedeniyle Lukin'e söylemesi gerekenden fazlasını ahlatıyordu. Binbaşının Hizmet Bürosu kayıtlarına bakmamış, Lebel'in kimliği ve özelliklerini öğrenmemiş olması imkânsızdı, Lebel belgelerin incelenmesinin basit bir formalite olduğunu bilmesi gerekirdi.

Binbaşı, Lebel'in yüzünü inceliyordu. Dikkatli bakışlarıyla akıllı biri olduğu kesindi, sanki karşısındakinin boşlukları doldurmasını, konuşup anlatmasını bekliyordu. Moğol arkadaşı sessizce yanında durmuş, Lebel'i izliyordu. Lebel binbaşının bir şeylerden kuşkulandığı izlenimine kapıldı, bu duygusunu yolculuktan duyduğu aşırı endişeye bağladı. Kendini topladı, Lukin'e baktı, başka bir şey

söylemedi.

Sonunda binbaşı pasaport ile belgeyi kadına uzattı ve nazikçe, "Moskova'daki ziyaretinizden memnun kalacağınızı umarım, Bay Lebel," dedi, "Size buradaki işlerinizde kolaylıklar diliyorum."

— Teşekkür ederim.

Yirminci Kısım

**New York,
19 Şubat,
17.00**

Birleşmiş Milletler'in Manhattan'daki binasının beşinci katındaki Sovyet Misyonu'nda Feliks Arkaşin o öğleden sonra altı yedi siyah beyaz fotoğrafın üzerine eğilmiş, kaşları çatık, çenesindeki lekeyi kaşıyordu.

Yanında duran adama dönüp, "Emin misin, Yeğeni?" diye sordu.

Yeğeni Oramov kalın siyah çerçeveli gözlük takmış, kısa boylu zayıf biriydi. Görünüşünde dalgın bir profesörü andırır bir şeyler vardı, özellikle de kafasından fişkirir gibi çıkan dalgalı siyah saçlarıyla. Oysa tüm masum görünüşüne rağmen Oramov, New York'taki Sovyet Misyonu'nda KGB yüzbaşısı olarak görevliydi.

— Bundan daha emin olamazdım. Bu fotoğrafları buradaki ve Avrupa'daki adamlarımıza da gösterdik. Resimler kesinlikle Massey adlı o adama ait.

— Bana adamı biraz anlat.

— CIA'nın Münih Operasyon Bürosu'nu yönetiyor. Anlaşılan, uzunca bir süre bize ayak bağı olmuş. Önemli olan, onun hakkında ne yapacağımız?

Arkaşin hayır anlamında başını salladı, "Asıl soru, peki o, Anna Horev karısıyla ne yapıyor?"

Oramov gülümsedi, "İşte Helsinki İstasyonu işe burada giriyor. Bana verdiğin dosyayı inceledim, kadının dosyasını. Sonra bu fotoğraflardan bazılarını kuryeyle Helsinki'ye gönderdim. Massey'nin bizimkiler kadınla konuşurken hazır bulunduğunu söylüyorlar, tabii değişik bir isimle. Albay Romulka'nın yardımcısı Massey'yi tanıdı, verdiği tarif de bizimkine uyuyor. Öte yandan, onları Helsinki Havaalanı'nda izleyen adamımız da fotoğrafları görünce Massey'nin kıza uçağa kadar eşlik ettiğini hatırladı."

— Ya ikinci adam?

Oramov gülümsedi, "İşte işlerin ilginç olmaya başladığı yer de burası. Yüzde yüz emin değiliz; ama o adamın Alex Slanski olduğuna inanıyoruz."

Arkaşin bir ıslık çaldı, "Ünlü Alex Slanski ha? Hani o Kurt diye adlandırılan?"

Oramov başıyla onayladı, "Ta kendisi. Moskova herifin başına ödül koydu, biliyorsun. Onu uzun süredir istiyorlar. İki ay önce Doğu Berlin'de vurulan Gennadiy Kraskin'i hatırladın mı? Onu Slanski'nin öldürdüğünü düşünüyoruz."

Feliks Arkaşin pencerenin yanına gitti, etli yanaklarını sıvazladı. Camın ötesinde sıkışık trafiğiyle 67.

Sokak, daha ötede, batıda da Central Park görünüyordu. Amerika'nın ticari başkentinin durumunu hep gülünç bulmuş, Amerikalıları da hep hoşgörülü çılgınlar olarak görmüştü. KGB'nin bölüm yöneticileri, Sovyet Ticaret Misyonu, konsolosluk, Sovyet haber ajansları maskeleri altında, Moskova'yla sadece kendilerine alt iletişim kanallarından yararlanıyor, Birleşmiş Milletler'deki Sovyet Misyonu'ndan bağımsız, dosya ve kayıtları aranma tehlikesinden uzak, New York'ta özgür bir biçimde hareket ederek, sanki Moskova'daki genel merkezde çalışırcasına, işlerini rahatça görüyorlardı. Çılgınca bir şeydi; ama Amerikalıların hoşgörüsü Rusların işine yarıyordu.

Arkaşın uzunca bir süre derin düşüncelere dalıp, pencerenin yanında dikildi sonra ziyaretçisine dönüp, "Artık gidebilirsin, Yeğeni," dedi, "Fotoğraflar kalsın. İyi iş becerdin."

Adam kapıyı kapattığında, Arkaşın bir sigara yaktı. Yeğeni Oramov, Braun'un son raporundan sonra ihtiyacını duyduğu kanıtları getirmişti. Masasının başına geçmeden önce birkaç dakika düşündü. Dahili telefonu kaldırıp, üstünün üç rakamlı numarasını çevirdi. Karşı tarafın cevap vermesini beklerken, masasının arkasındaki duvarda, Stalin'in fotoğrafına baktı. Stalin'in yüzü, dudaklarında kurnaz bir tebessümle, sanki onu izliyor gibiydi. Arkaşın ürperdi. Karşıdan telefonun açıldığını duydu.

— Leonid? Arkaşın. Gelebilir miyim? Bir dakikadan fazla sürmez. Önemli olduğunu sandığım bir şeyler öğrendim, fikrini almak istiyorum.

Leonid Kislov birbiri ardına yaktığı sigaralarla günde dört paket içen tıknaz biriydi.

Albay rütbesiyle Sovyetler'in New York Misyonu'ndaki en üst düzey KGB görevlisiydi, bu nedenle bir sürü sorumluluğu, başta ülseri ve onu sürekli olarak rahatsız eden acımasız Gürcü karısı olmak üzere, bir dizi de derdi vardı. O sabah yataktan pek keyifli kalkmamıştı, ülserinin yeniden baş kaldırdığını hissediyordu, Arkaşın'e oturmasını işaret ederken, "Kısa kes, Feliks," dedi, "Yarım saat sonra büyükelçiyle görüşmeye gideceğim."

— Bir sorun mu? diye sordu Arkaşın anlayışla.

Kislov geçirdi, göğsünü ovaladı, daha sonra önündeki cam şişeden iki hap alıp masanın üzerindeki su bardağına uzandı.

— Ne zaman boktan bir sorun olmadı ki? Hapları yutup suyu yudumladı. Washington, Yahudi doktorlar konusunda büyükelçinin kışının altında ateş yakıyor. Neler olduğunu bilmek istiyorlarmış.

— Onlara ne anlatacak?

— Amerikalıları ilgilendirmediğini. Kislov sırttı. Tabii, nezaketle. Zaten diplomatlık da bu değil mi? Bir şey bilmemeleri daha iyi. Yoksa o boktan öfkelerinden birine kapılırlardı. Onların da günü gelecek, üstelik beklediğimizden de önce.

— Bana söyleyebileceğin bir şey var mı?

Kislov'un bakışları ciddileşti, "Seni ilgilendirmez, Yoldaş. Yine de bir ipucu vereyim. Eğer her şey plana uygun gelişirse, altı ay sonra burada olmayacağız. Hidrojen projemiz tamamlanmak üzere. Gerginlik başlamadan bizleri buradan çekmenin planları hazırlandı bile. Gerginlik de başlayacak, bunu sana ben söylüyorum."

Arkaşın bembeyaz oldu, "Yani Stalin yeni bir savaş başlatmaya hazır mı demek istiyorsun?"

Kislov sırıttı, "Dediğim gibi, seni ilgilendirmez." Masadaki paketten bir sigara alıp yaktı, saatine baktı ve homurdanır gibi, "Benimle konuşmak istediğin ne?" diye sordu.

Arkaşın fotoğrafları masanın üzerine yaydı, Kislov resimleri incelerken kadını ve Massey hakkında öğrendiklerini anlattı.

Fotoğraflar uzakça bir mesafeden, uzman olmayan birisi tarafından çekilmişti. Resimler soluk, belirsizdi.

— Bu fotoğraflar boktan farksız, dedi Kislov.

Arkaşın belli belirsiz gülümsedi, "Doğru. Ama Lombardi'nin adamları fotoğraf uzmanı değil, göze çarpmamak için de fazla yaklaşmıyorlar. Yine de fotoğraftaki iki adamın Massey ve Slanski olduğundan eminiz."

Kislov kadını biliyordu, yine de ayrıntılarla ilgilenmemişti, bu nedenle Arkaşın'ın her şeyi anlatmasını bekledi. Arkaşın konuştuğu öne doğru eğildi, sigarasından sık sık nefes çekmeye başladı.

— İlginç.

— Ben de öyle diyorum.

— Yine de genel çerçevede bunların fazla bir önemi yok, öyle değil mi? Moskova'nın böylesine basit konularla zaman harcamasını bir türlü anlayamıyorum.

— Bildiğin gibi, Albay Romulka bu kadının dosyasına özel bir ilgi gösteriyor. Arkaşın gülümsedi. Anlaşılan Helsinki'deki görüşmede albayı etkilemiş. Tabii bundan daha önemli şeyler de var; ama Romulka hakkını istiyor. Saygısızlık etmek istemem Leonid; ama Kurt'u basit konu olarak tanımlamazdım. Epey zamandır başımıza dert oldu.

Kislov içini çekti, "Belki de bana olanları anlatsan daha iyi olur."

— Lombardi'yi kadını izlemesi için görevlendirdik; ama bağlantıyı Braun sağlıyor.

— Braun? O hayvan mı?

— Bir hayvanın bile yarayacağı işler var. Bu nedenle onu buraya yasadışı yollardan soktuk. Baş ağrısı göçmenleri öldürmeye o kadar hevesli ki.

— Farkındayım. Peki, ne öneriyorsun?

— İçimden bir ses, Massey'nin, önemli bir iş peşinde olduğunu söylüyor. Üstelik yanında Slanski'nin de olması, Massey'nin yeni bir paraşüt operasyonuna hazırlandığını gösteriyor. Belki de kızı bile kullanacak. Ülkeyi tanıdığını düşünürsen, ideal biri.

Kislov geniş omuzlarını silkti, "Mümkün; ama bence senaryo yazıyorsun. Peki, neden bana geldin?"

— Üç seçeneğimiz var. Bir, daha önce de düşündüğümüz gibi, kızı kaçırmak. İki, kızı kaçırmak, ek olarak da aynı zamanda Massey ve Slanski'yi ortadan kaldırmak. Üç, onları izleyip kafalarından geçeni anlamak. Eğer Massey ülkeye birilerini göndermek niyetindeyse, kimi, nereye, ne zaman paraşütleyeceğini öğrenmek ve Rus topraklarına iner inmez yakalarına yapışmak.

Kislov arkasına yaslanıp bir süre düşündü, sonra sigarasından bir nefes çekti.

Sonunda hayır anlamında başını salladı, "İkinci seçenek bence en kötüsü, üçüncüsüye hem tehlikeli hem de varsayıma dayanıyor. Nereye ne zaman adam indireceklerini öğrenebiliriz; ama öğrenemeyebiliriz de; tabii eğer kafalarındaki buysa. Birinci seçenek en uygunu, kaldı ki Moskova da bunu istiyor." Kaşlarını çattı, "Bana bu insanların nerede olduklarını nasıl öğrendiğini söylemedin. Massey, Slanski, kadın?"

Arkaşın gülümsedi, "Çok basit. Lombardi'nin adamları Massey ile kadını izledi, Boston trenine bindiklerini öğrendi. Orada ötekiyle buluştular, Slanski'yle." Arkaşın, Boston tren istasyonunda çekilen, Massey yanında Anna Horev, Slanski'yle el sıkışırken görülen fotoğrafı uzattı.

— Kadının yanında bir bavul vardı, diye devam etti. Demek ki bir yerde kalacak. Lombardi'nin adamları her üçünü de istasyon dışında izledi; ama Slanski olduğunu düşündüğümüz birinin kullandığı arabayı gözden kaybettiler. Plakayı almayı başardılar ama. New Hampshire plakası. Araştırdılar, New Hampshire'da Kingdom Lake adresinde, Slanski adlı birine ait olduğunu buldular.

— Devam et.

— Lombardi'nin adamları ertesi gün bölgeye gidip bir göz atmaya çalıştılar. Sonra da en yakın köyde belli etmeden Slanski hakkında bilgi topladılar. Slanski, Vasili adlı yaşlı bir göçmenle birlikte oturuyor. Alex Slanski hakkında diğer bilgiler dosyada. Arkaşın tereddüt etti. İlginç; ama oraları Rusya'ya benziyor. Eğer Massey birilerini indirmeyi düşünüyorsa, orası ideal bir eğitim yeri.

Kislov başıyla onayladı, "Başka?"

Arkaşın hafifçe gülümsedi, "Beş gün sonra New York Limanı'na yanaşacak bir Sovyet yük gemisi var, bu da planımıza çok uygun. Eğer kadının kaçırılması planını uygulayacaksak, Lombardi'nin dolar ödemesi için senin onayın gerekli."

— Bu kadar duyarlı bir konuda Lombardi'ye güvenebilir misin?

Arkaşın sırıttı, "O herif bir lağım sıçanı kadar kaypak; ama para için her şeyi yapacak gerçek bir kapitalist. Kaldı ki öldürmekten de hoşlanıyor. Bir keresinde ruhtumda birini öldürmekten beş yıl yemiş, elinde bıçak olduğunda çok tehlikeli diye biliniyor. Braun'la birlikte iyi bir ikili oluştururlar."

— Herhalde Lombardi bu işe doğrudan katılmak isteyecektir? İşin pis yanını adamlarına bırakacaktır.

— Ödediğimiz parayı düşünürsek, işi kendisinin bitirmesini isteyeceğim. Planın sarpa sarmasını kabul edemem.

Kislov bir an düşündü, "Lombardi ve Braun, Massey ile Slanski'nin ölümüne kaza süsü veremez mi? Böylece Amerikalıların bize saldırmalarını da önlemiş olurduk."

— Eminim, ayarlanabilir.

Kislov hafifçe sırıttı, "Öyleyse belki de ikinci seçeneğin en uygunu. Bunu başarırırsak, ikimiz de terfi ederiz."

Arkaşin de gülümsedi, "Ben de öyle düşünmüştüm."

— Unutma, öncelik kadında. Asıl istediğimiz, o. Karıyı kaçırdığımızda Massey ve Slanski etraftaysa daha iyi, o zaman onları da cehenneme postalarız; değilse, o orospuyu yakalamamız şart. Adamlarına dikkatli olmalarını söyle. Herkesin dediğine göre, o Kurt tehlikeli biri.

New Hampshire

Popov kendine geldikten sonra, izleyen günleri silahlı eğitimle geçirdiler. Anna'yı suçlamadı; ama Slanski Ukraynalının Anna'ya her bakışında gözlerinde beliren öfkeyi gördü. Adam ekmeğini gerçekten de taştan çıkarıyordu.

Öğleden hemen sonra kar yağmaya başladı, orman ve toprak bembeyaz ve ince bir örtüye büründü. Bir saat boyunca, Popov'un oturma odasının masası üzerine yaydığı Sovyet silahlarını incelediler.

— Bunlardan bazılarını yolculuklarınız sırasında rastlayabilirsiniz, bu nedenle neyle karşılaşacağınızı bilmek, gerektiğinde bunları nasıl kullanacağınızı öğrenmek önemli. Silahlardan birini aldı. Kalaşnikov saldırı tüfeği, dedi. Aslında bir tüfek değil, daha çok otomatik tabanca ile makineli tüfek karışımı bir şey. Tek tek, yarı otomatik ya da otomatik atış yapabilir. 1947'de Kızıl Ordu'da Kalaşnikov adlı bir sivil tarafından geliştirildi. Modelin adı da buradan kaynaklanıyor: AK47. Yedialtmışkilik mermi atar. Kabul etmeliyim, gördüklerim içinde en iyilerinden. Tutukluk yapmaz, çamura atabilir, üzerinde tepinebilirsiniz, yine de ateş edecektir.

Kalaşnikov'u bırakıp tamburlu bir tüfek aldı, "PPSH makineli tüfek. Savaş sırasında Sovyetler'in standart silahıydı. Gürültülü, üstelik nişan alınması güç. Çok hızlı ateş ediyor. Preslenmiş çelikten yapılmış. Demirperde gerisindeki ülkelerin çoğunda kullanılıyor. Eğer öldüreceğiniz herifin yakınıdaysanız ya da bir odayı kısa zamanda taramanız gerekiyorsa işe yarar, yoksa zaman kaybından başka bir şey değil."

Başka bir silah aldı, "Şimdi de iyilerin en iyisi. Alman MP40 otomatik tabancası, çoğu kez yanlışlıkla Schmeisser olarak da adlandırılır. Sovyetler Almanya'ya girdiğinde, bunlardan binlercesini ele

geçirdi. Kızılılar bu silahı kendininkilere bile tercih ediyor. Sovyet Bloku ülkelerindeki milislerden bazılarını bunlarla donattılar, sonra da Sovyet yapısı silahlara döndüler. Kendi çağının çok ötesinde, öldürücü bir silah. Dokuz milimetrelilik parabellum mermi, bir şarjörde otuz iki tane. Bana kalırsa, gördükleriniz içinde en iyisi."

Popov, Alman silahını masaya bırakıp tabancalara yöneldi.

— İlginizi çekecek iki tane var sadece. Tokarev TT-33 otomatik tabanca ile Nagant revolver. Her ikisi de keskin ve güvenilir silahlar. Tokarev'in derdi tasarımı ve işçiliğindeki kalitesizlik. Aslında Nagant bir Belçika silahı; ama Sovyetler bire bir kopyasını üretiyor. İyi, sağlam ve güvenilir bir revolver.

Anna'ya baktı, "Eline al bunları. Tart, ağırlıklarını hisset, mekanizmalarını çalıştır. Sen de Alex. Hiçbir şeyi yeterince deneyemezsin. On dakika sonra dışarıda, ormanın kıyısında buluşuruz."

Anna kendini çok iyi hissetmeye başlamıştı. Ormanlar arasındaki koşu ve ağır idmanlar vücudunu forma sokmuştu, kendini hiç olmadığı kadar güçlü hissediyordu. Slanski paraşütle atlamamanın temel bilgilerini anlatmış, daha sonra Popov'la birlikte nasıl düşmesi gerektiğini göstermişti. Bütün çalışmaları sonucunda yalnız kalıp düşünme fırsatı bulamamış, günlerini yaptıklarına dikkat etmek, gecelerini de yorgunluktan bitkin biçimde yatağa uzanıp uyumakla geçirmişti.

Eğitimin son gününde kar yağıyordu, yemeklerini bitirip Vasili ve Slanski sofrayı topladıklarında, paltosunu omuzlarına aldı, kulübeden çıkıp göle doğru yürüdü.

Birkaç dakika sonra arkasından gelen sesleri duyup döndü. Popov yaklaşmış suyun kenarında durdu. Anna'ya baktı.

— Demek ki son bir günümüz kaldı. Eminim, gideceğimi düşünüp seviniyorsun. Yine de zor durumda hayatını kurtarmaya yetecek kadar şey öğrendiğini umuyorum.

Adama soğuk bakışlarla baktı, "Benim için endişeleniyor musun, Popov?"

Adam karanlıkta sırıttı, "Öğrencilerimi hep merak etmişimdir. Yine de öğrettiklerimden yararlanıp yararlanmamaları sadece onlara bağlı. Ya hayatta kalacak kadar öğrenirler ya da ölürlük." Tereddüt etti, "Ne zaman kaçtın?"

— Bunun seni ilgilendirdiğini sanmıyorum. Kaçtığımı da kim söyledi?

Popov sırıttı, "Kaçmadıysan, Rusya'dan çıkmayı nasıl başardın? Yine de senin kadar güzel bir kadının Kızılıların eline geçmesine içim razı değil. Sana ne yapacaklar, biliyorsun, değil mi?"

— Tahmin edebiliyorum. Şimdi beni yalnız bıraksan?

— İnan bana, eğer yakalanırsan, ırza geçmek en hafifi olacak. Sonra da işkence. Aklının alamayacağı bir işkence. Ondan sonra, ölüm mutlulukla karşılayacağın bir dost gibi görünecek. Özellikle KGB'yle ölüm çok yavaş gelir.

— Beni korkutmaya mı çalışıyorsun, Popov?

Sakalın ardındaki sırıtış yayıldı, "Bunun mümkün olabileceğinden kuşkuluyum. Sadece seni bekleyenleri bildiğinden emin olmak istiyorum. Daha önce eğittiğim erkeklerin çoğundan daha sağlam sinirlerin var." Sigarasını çizmesiyle ezdi, "Ama yapacağınız her neyse, o pezevenklerin canını acıtacağınızı umarım, iyi geceler."

Dönüp kulübeye yürümeden önce bir süre genç kadına baktı. Anna kararmış göle bakarken bir ses duydu.

— Sıcak bir sohbet.

Anna döndü. Slanski karanlığın içinde, sigarasını tütürüyordu. Adamı görmeden sigaranın korunu gördü. Yaklaşık kızın yanında durdu.

— İyi misin?

— Evet.

— Görüldüğü kadar kötü biri değildir.

— Sen öyle diyorsan...

— Popov'dan fazla hoşlanmadın, değil mi?

— Hayır.

— Unutma, ondan öğrendiklerin hayatını kurtarabilir.

— Bu dediğin, ondan hoşlanmamı gerektirmez.

Slanski gülümsedi, "Haklısın sanırım." Sigarasını bir fiskeyle fırlattı, dönerek göle düşmesini izledi, "Yarın seni Concord'a götüreceğim. Orada bir otel var, öyle görkemli falan değil; ama yemekleri Vasili'nin pişirdiklerinden iyi. Akşam yemeği sırasında da dans var."

Anna şaşkındı, "Beni neden oraya götürüyorsun?"

— Bir nedeni yok ya da bu kadar güç çalışmadan sonra böyle bir eğlenceyi hak ettin diyelim. Üstelik, sen de demiştin, belki de karı koca gibi davranmanın zamanı geldi. Massey son ayrıntıları anlatmak için yarın akşam gelecek, demek ki birbirimizi daha iyi tanımak için fazla zamanımız yok. Dönmek üzereyken, tereddüt etti. Eğer yanında bir elbise getirdiyse, yarın akşam giy.

Anna bir an durakladı, "Sana özel bir soru sorabilir miyim, Slanski?"

— Sen sor, cevaplayacağıma söz veremem.

— Bunu neden yapıyorsun?

— Neyi neden yapıyorum?

— Rusya'ya gitmeyi. Amacın ne?

— Neden bilmek istiyorsun?

— Belki de gönüllü oldun. Mutlu insanlar gönüllü olmaz.

Kar yeniden başlamıştı, karanlığın içinden koca kar taneleri düşüyordu, az sonra gölün üzerinde soğuk bir rüzgâr esmeye başladı. Slanski karanlık göğe baktı, gözlerini Anna'ya çevirdi.

— Seni ilgilendirmez. Özür dilerim. Senin hayatının beni ilgilendirmediği gibi. Bir an önce kulübeye dönsen iyi olur. Burada donmak istemiyorsan, tabii.

Başka bir şey söylemeden arkasını döndü, kulübeye yürüdü.

Slanski odasında, yatağında otururken, Anna'nın merdivenleri tırmandığını duydu. Leğendeki suyla yıkandığını, soyunduğunu, yayları gıcırdatarak yatağa uzandığını işitti. Baraka, aşağıda yemek odasında horlayan Popov dışında, sessizliğe gömüldü.

Yatak odasının köşesine yürüdü. Pencerenin dibine çömelip çakısını çıkardı, açtı. Bıçağı yerdeki iki tahtanın arasına sokup abandı. Döşemenin bir bölümü kalktı, Slanski ellişer santim uzunluğunda iki parçayı kenara koydu. Elini tahtaların altındaki boşluğa uzattı, paslı bir bisküvi kutusu çıkardı. Kutunun altında, Massey'nin verdiği dosya vardı.

Burası kulübeye geldiği günden beri gizli şeylerini sakladığı bölmeydi. O zamanlar kimseye, Vasili'ye bile güvenmezdi. O bölmeye bir zamanlar Rusya'dan getirdiklerini saklamıştı.

Yosif Stalin dosyasını yeniden açıp okudu. Dosyada Massey'nin söz ettiği ayrıntılar dışında, görevleriyle ilgili tek bir bilgi yoktu. Stalin'in alışkanlıkları, sağlığı hakkında bilgiler, özel güvenlik düzeni, seçme korumaları. Stalin'in koruma ordusu her biri hayatını liderin sağlığına adanmış, toplam elli bin kişiden oluşuyordu. Bu elli bin kişi, uzmanlık alanlarına göre, çeşitli bölümlere ayrılmıştı: Stalin'in nakliyesi, gıdası, sağlığı, korunması, eğlencesi.

Yediği her lokma, özel çiftliklerde yetiştiriliyor, daha sonra Muhafız Komutanlığında titiz bir incelemeden geçiyordu. Muhafız Müdürlüğü'nün görevleri arasında, tarım ürünlerinin yetişmesi, hayvanların kesilmesi, bütün gıda maddelerinin koruma altındaki yollardan geçirilerek Kremlin'e taşınması ve depolanması da vardı. Depoya getirilen yiyecekler de laboratuvar incelemesinden geçiriliyor, önce hayvanlarda, sonra da Stalin'in özel muhafızlarında deniyor, Stalin'in sofrasına bütün bu işlemlerden sonra konuluyordu.

Dosyada iki ayrıntılı harita da vardı; bunlardan birincisi Kremlin'i, Kremlin'in içinde de Stalin'in özel bölümünü, diğeryse Kuntsevo'daki daçasıyla daçanın güvenlik düzenini gösteriyordu.

Slanski paraşütle atlamadan önce dosyadaki her bir kelimeyi belleğine kazımak zorunda olduğunu

biliyordu. Dosyayı incelemeyi tamamladığında, çıkardığı yere sakladı.

Paslı bisküvi kutusunu aldı, kapağını açıp içindekileri çıkardı. Kırmızı bir kurdeleyle bağlanmış iki tutam sarı saç, parlak siyah kabı aşınıp yıpranmış küçük bir fotoğraf albümü.

Kaçışından aylar sonra bile, özellikle de gemide bu iki şeye nasıl sarıldığını hatırladı. Kokuşmuş geminin ambarlarında, midesinde acı veren açlık, yüreğinde o korkunç korku karşısında, sadece elindeki aile anılarına sığınmıştı. Kutudakiler bu korkunç karmakarışık dünyada, küçük oğlanın güvenileceği tek şeylerdi.

Saç buklelerine baktı. Her ikisini de, hem Katya'yı hem de Petya'yı çok sevmiş, hayatı boyunca onları korumak istemişti. Fırtınanın çıktığı, küçük Petya'nın çok korktuğu o geceyi hayal meyal hatırlıyordu. Slanski karanlık odasında, yatağında yatarken Petra'nın ağladığını duymuş, gürültüden ve ışıktan, dışarıdan gelen ürkütücü seslerden korktuğunu anlamıştı.

— Korkuyor musun?

Şimşek çaktı, yatak odasının duvarının ötesinde gök gürledi. Petya'nın hıçkırıkları dinmek bilmiyordu.

— Korkma. Gel, yanımda yat.

Petya karanlıkta yatağa tırmanmış, simsiyah bukleleri, tombul karnıyla Slanski'nin yanına uzanmış, abisi kollarını vücuduna doladığında, hıçkırıkları giderek azalmıştı.

— Ağlama, Petya. Hep yanında olacağım. Eğer biri ya da bir şey seni korkutursa, onu öldürürüm. Anladın, değil mi, Petya? Mama bebeğini doğurunca, o bebeği de koruyacağım.

Bütün gece Petya'ya sarılmış, sıcak ve güvenli uyumasını sağlamıştı.

Oysa daha sonra onu koruyamamıştı. Katya'yı da.

Slanski biri koyu siyah, öteki açık sarı bukleleri, Petya ve Katya'dan geriye kalan son anıları yere bıraktı, fotoğraf albümünü açıp resimlere baktı.

İki adam arabalarını beş mil ötede, ormanın içine giden patikanın hemen kenarına bıraktılar, karla kaplı ağaçların arasından, ormanın ortasındaki açıklığa doğru yürüdüler. Açıklık gölün öbür yakasında, yüksek çamların ardındaydı, bir gün önce geldiklerinde, burasının kulübeyi izleyecek en uygun yer olduğuna karar vermişlerdi.

Malzemeyi hazırlamaları, beyaz kamuflej çadırını dikip dürbünün ayağını yerleştirmeleri yirmi dakikalarını aldı. Saat ikiye gelmiş, dondurucu bir soğuk çıkmıştı, bitkince uyku tulumlarına girip uyumaya çalıştılar.

Yirmi Birinci Kısım

**Manhattan,
New York,
21 Şubat**

Carlo Lombardi, Aşağı Batı Yakası rıhtımındaki kulübün üzerindeki özel bürosunda, Kurt Braun'la karşı karşıya oturuyordu.

Viskisinden bir yudum aldı, "Neler oluyor?"

— Sana göre bir iş. Tabii, ilgilenirsen.

Lombardi sırttı, "Eğer ucunda para varsa, her zaman ilgilenirim."

Braun, "Olacak," dedi, "Önce bana raporu ver."

Lombardi masanın üzerine bir New England haritası yaydı, yüzüklü dolgun parmaklarını haritanın üzerinde gezdirdi.

— Dostları hâlâ gölün kıyısındaki kulübede. Adamlarım onları izliyor, nezaket ve dikkatle tabii. Geçen hafta biri daha geldi, sakallı dev gibi biri, belalıya benziyor. Hâlâ kulübede. Son raporda vardı.

Braun kaşlarını çatıp öne doğru eğildi, "Okudum. Herifin fotoğrafını çektiniz mi?"

— Çekemedik. Bu kez yaklaşmak tehlikeli olurdu. Lombardi haritaya bakıp yüzünü buruşturdu. Aklı başında kim o siktirici yerde oturur ki? Gerçekten de boktan bir yer.

Braun, "Kulübeye gelen o herif," dedi, "Kim olduğunu, orada ne aradığını öğrenmem gerek."

Lombardi omuzlarını silkti, "Arkadaşın Arkaşin'e söyle. Bir yolunu bulur. Bana gelince, benimkiler daha yakından görsün diye her şeyi mahvetmek niyetinde değilim." Braun'a baktı, "Peki, nedir?"

Braun bir dakika boyunca konuştu. Sözlerini bitirince, Lombardi bir ıslık çaldı, "Ciddi bir iş." Bir ıslık daha, "Çok ciddi."

Braun cebinden bir zarf çıkarıp masanın üzerine fırlattı. Lombardi zarfı alıp içindeki kalın banknot destesine dokundu. Yeniden ıslık çalmamak için kendini zor tuttu.

Ayağa kalktığı anda yüzünde geniş bir sırıtma vardı, "Vince de gelebilir."

— Umarım beceriklidir.

Lombardi gülümsedi, "Becerikli mi? Bayım, sana bir şey söyleyeyim mi? Vince daha beşiğindeyken dişlerini tabancayla kaşırdı. Evet, ne zaman?"

— Sovyet gemisi New York'a yirmi dört saat içinde geleceğine göre, bence ne kadar erken, o kadar iyi. Değil mi?

New Hampshire

Slanski pikabı kasabanın anacaddesinde park etti. Concord Caddesi'ndeki otele doğru yürürken, sevimli New England'ın aydınlık pencerelerinin önünden geçtiler. Sahnede dans müziği çalan bir orkestra vardı, garson onları pencerenin yanında, üzerine taze çiçeklerle yeni bir mum konmuş masaya götürdü.

Yemekleri geldiğinde Slanski, "Burası New York değil," dedi, "Ama buralılar hafta sonlarında bu otele gelirler."

— Amerika'ya geldiğimden beri ilk kez dışarıda yiyorum.

Birden uzun boylu, kıpkırmızı suratlı neşeli biri masaya yaklaştı, elini Slanski'ye uzattı. Elli yaşlarında, gri saçlı, hareketleri yumuşak birisi.

— Seni görmek ne güzel, Alex. İhtiyar nasıl?

— Kendine bakıyor, Wally. Bu yaz seni gölde balık avlarken görecek miyiz?

Adam gülümsedi, "İddiaya girebilirsin. Mevsimin başlamasını bekliyorum." Anna'ya baktı, bütün cazibesini gördü, Slanski'ye döndü, "Kabalık etme, Alex. Beni kız arkadaşınla tanıştırmayacak mısın?"

— Anna, bu Wally Barton. Anna biraz temiz hava solumak için New York'tan geldi.

Adam Anna'nın elini sıkıp gülümsedi, "Bundan daha iyi bir yere gelemezsiniz, bayan. İkiniz şimdi eğlenmeye bakın. Biliyor musun Alex, seni hiç dans edip bacak sallarken görmedim. Buraya artık sık sık geleceksiniz, değil mi?"

— Fazla güvenme, Wally.

Adam biraz ötede, gözlerini Anna'dan ayıramayan şişman bir kadının yanına oturdu. Anna çevresine bakındığında, yakın masalarda oturan bütün kadınların gözlerinin üzerinde olduğunu fark etti.

— Kimdi bu? diye sordu Anna.

— Buranın yargıcı.

— Karısı neden bana bakıyor?

Slanski güldü, "Anna, burası küçük bir yer, herkes meraklı. Saçını farklı taraftan ayır, herkes farkına varır." Kıza bakıp gülümsedi, "Biliyor musun, bu gece çok güzelsin."

— Kız arkadaşlarını buradan mı bulursun?

Gülümseyip hayır anlamında başını salladı, "Pek değil, buraya ikinci geliyim." Anna'ya bakıp, "Bana biraz kendinden bahset," dedi.

— Öğrenmek istediğin ne?

Birasını yudumladı, bardağını masaya bıraktı, "Bana anlatmak isteyeceğin her şeyi."

— Hayır, dedi Anna. Önce sen kendinden bahset.

Bakışlarını kaldırdı, biraz şaşırmişti, sonra birdenbire daha rahat göründü, "Anlatacak öyle fazla bir şey yok. Belki de sen sorsan daha kolay olur."

— Nasıl oldu da Amerika'ya geldin?

Bardağıyla oynarken, kıza ne kadarını anlatması gerektiğini düşünüyor gibiydi. Konuştuğunda, bakışlarını bardağından ayırmadı.

— Ailem Smolensk yakınlarında bir köyde yaşardı. Annemle babam öldüğünde, erkek kardeşim ve kız kardeşimle birlikte beni Moskova'da bir devlet yetimhanesine gönderdiler. On iki yaşındaydım. Oradan nefret ettim. Soğuk ve sevgisiz bir yerdi. O zaman hep birlikte kaçmayı kararlaştırdım. Babamın bir akrabası Leningrad'da oturuyordu, bizi kabul edeceğini düşündüm. Kaçmaya karar verdiğimiz gece yakalandık. Tek başıma ellerinden kurtulmayı, Leningrad İstasyonu'ndan kalkan trene binmeyi başardım. Leningrad'a vardığımda, akraba beni görmekten çok mutlu olmadı, beni teslim etmek istedi. Sokaklarda dolaştım, sonunda kendimi rıhtımda, bir gemiye bakarken buldum. Nereye gittiğini bilmiyordum, aslına bakarsan, umurumda da değildi. Tek bildiğim, o geminin beni bekleyen kaderim olduğuydu. (Tebessüm etti.) Ruslar ne der, bilirsin. Hepimizin içinde, yapacaklarımızın tohumları vardır. Ben de gemiye binip saklandım.

— Sonra ne oldu?

— İki hafta sonra, üşümüş ve çok aç, Boston rıhtımındaydım.

— On iki yaşında bir çocuk için, epey bir başarı.

Hayır anlamında başını salladı, "O kadar büyük bir başarı değil. Boston'a varana kadar, gemide dört kaçak daha olduğunu bilmiyordum. O günlerde kaçmak çok daha kolaydı."

— Vasili'yi nasıl buldun?

Slanski gülümsedi, "Boston'a geldikten sonra da insanların başına dert oldum. Beni aynı Moskova'daki gibi bir yetimhaneye gönderdiler, tek fark yemekler daha iyiydi, insanlar da daha yumuşak. Yine de işe yaramadı. Sonra biri parlak bir fikirle beni buraya yollamayı düşündü."

— İyi birisi, Vasili.

— Rusların en iyilerinden. İyi ve cömert.

— Ya kardeşlerin? Onlara ne oldu?

Slanski cevap vermedi. Anna adamın yüzüne baktığında, gözlerinde ilk kez bir duygunun pırıltısını gördü. Sanki yüzünde acı dolu bir ifade belirdi, Slanski hemen toparlandı, Anna'ya doğru eğildiğinde, yüzünde bir tebessüm vardı.

— Şimdi sıra sende.

— Ne öğrenmek istiyorsun?

— Massey'den hoşlanıyor musun?

Soruya şaşırıldı. Tereddüt edip bir süre uzağa baktı. Bakışlarını çevirdiğinde de, "Finlandiya'ya kaçtığımda, karşılaştığım ilk iyi insandı," dedi, "Uzun zamandan beri karşılaştığım ilk dürüst ve iyi niyetli insan. Bana güvendi, yardım etti. Eğer o olmasaydı, beni Rusya'ya gönderebilirlerdi. Bunun için Massey'ye teşekkür borçluyum."

— Hiç evlendin mi, Anna?

Birden Slanski'ye gerçeği anlatmak istedi; ama, "Şimdi bundan bahsetmenin sırası mı?" diye sordu.

— Eğer istemiyorsan, değil.

— Öyleyse, istemiyorum. Konuyu değiştirdi. Popov'a güveniyor musun?

Güldü, "Tabii."

— Ukraynalılar SS'lerin içindeki hayvanların en korkuncuydu. Hiçbir ayırım gözetmeden kadınlarla çocukları öldürdüler. Ona nasıl güvenebilirsin ki?

— Bacaklarının arasına bu nedenle mi vurdun?

— Hak ettiğini aldı. Kendi öğütlerine uyması gerekirdi.

— Ondan hiç hoşlanmıyorsun, değil mi Anna?

— Onun gibiler haindir. Almanların yanında savaşarak kendi vatandaşlarına ihanet ettiler, ırza geçtiler, öldürdüler.

Kızın sesindeki öfkeyi duyup, "Popov hakkında yanılıyorsun, Anna," dedi, "Ana gerçeği de gözden kaçınıyorsun. Rus okullarında size oldukça taraflı bir tarih öğretiyorlar, Ukrayna hep Sovyetler'in parçası olmadı. Lenin ile Bolşevikler ülkeyi istila etti. Sonra da Stalin. Beş milyona yakın Ukraynalıyı öldürdü ya da Sibiry'a gönderdi. Kadın, erkek, çocuk. Aileleri köklerinden kopartıp yok ettiler. Katliamın boyutlarını bilemezsin, Sovyet tarih kitaplarında bundan hiç bahsedilmez."

— Yani Popov başka mı?

— Savaş suçlusu değildi. Kampta eğitmendi, hem de en iyilerinden biri. Kaldı ki Kızılardan da nefret eder.

— Neden?

— Kulak Savaşı sırasında Stalin Ukrayna'nın bütün hasadına el koyduğunda, tüm ailesi açlıktan öldü. Almanların yaptığı korkunçtu; ama Rusların Ukraynalılara çektirdikleri daha da beterdi.

Anna'ya baktı, genç kadın konuşmadı. Konuyu değiştirmek için peçetesini masanın üzerine bırakıp ayağa kalktı, elini uzattı.

— Hadi gel, dans edelim. Fazla ciddileştik.

— Ama dansetmeyeli çok oldu...

— Yeniden başlamak için hiç de geç değil.

Piste doğru yürürlerken orkestra slov müzik çalmaya başladı. Anna'yı kollarının arasında tuttu, dans ederlerken, "Platoda olanlar..." dedi, "Senden özür dilemek istiyorum."

Anna bakışlarını kaldırıp bir süre adamın yüzüne baktı, "Özür dilemen gerekmiyor."

— Yine de diliyorum. Haklıydın, başından beri gelmeni istemedim; ama tahmin ettiğin nedenlerden değil. Bu işe katılarak acı çekmeni istemiyordum.

— Hâlâ gelmememin daha iyi olacağını düşünüyor musun?

Slanski gülümsedi, "Artık o kadar emin değilim."

İki parça süresince dans ettiler, Anna, Slanski'nin onu kendi vücuduna yapıştırdığını, bu yakınlığın ne denli rahatlatıcı olduğunu hissetti. Sonunda orkestra hareketli bir müziğe geçti, bir adam keman çalarken, insanlar bacaklarını kaldırıp indirmeye başladılar. Dans onu güldürdü, sonunda masaya döndüklerinde salondakilerden bazıları tanışmak için yanlarına geldi, Anna kadınların gözünde kıskançlığı gördü.

Slanski gülümsedi, "Biliyor musun?" dedi, "Bu kasabada bir bekâr olarak kazandığım ünü yerle bir ettin."

— Rahatsız mı oldun?

— Hiç olmadım.

Bir erkekle dans etmeyeli çok uzun zaman olmuştu. İvan'la Moskova Irmağı'nın kıyılarında danslarını hatırladı, birden bunun çok çok önce olduğunu düşündü, içini bir acı kapladı.

Yemeklerini bitirmiş, arabaya doğru yürüyorlardı, Slanski Anna'nın üşümemesi için ceketini genç kızın omuzlarına örttü.

Pikaba binerken ikisi de ne yolun karşısına park etmiş koyu lacivert Ford'u ne de içindeki iki kişiyi fark etti.

Döndüklerinde, Massey'nin arabasını kulübenin önünde buldular. İçeri girdiklerinde onu, Vasili'yle birlikte kahve içerken gördüler. Massey, Anna'yı gördüğünde gülümsedi.

— İkiniz eğlenmiş gibisiniz.

Slanski, "Hepsi eğitimin bir parçası, Jake," dedi, "Popov nerede?"

— Yattı. Yarın sabah erkenden Boston'a yola çıkacak. Bir iskemle çek.

Kahve içerken on dakika boyunca konuştular, Vasili yatmaya çıkınca, Massey Anna'ya döndü, "Üç gün sonra, harekete hazırız. Neler hissediyorsun?"

— Asabiyim.

— Konuşmak istediğin bir şey?

— Yolculukta lazım olacak kimlikler ve belgeler nerede?

— Birazdan o konuyu konuşacağız. Hiç endişelenme, belgeler asıllarından ayırt edilmeyecek güzellikte. Moskova'ya varmak için ne gerekiyorsa, hazır. Başka bir şey var mı?

— Hayır. Ayağa kalkmadan önce bir süre Slanski'ye baktı. Eğer ikiniz için de sakıncası yoksa, gidip yatmak istiyorum.

İkisine de iyi geceler diledi, Massey basamakların tepesinde kaybolmasını bekledi, "Bu gece onda değişik bir şey var sanki."

— Ne gibi?

— Gözlerindeki bakış. İkiniz neler karıştırdınız?

Slanski burbon şişesini bulup birer kadeh doldurdu, "Dans, yemek, birkaç kadeh. Ona iyi geldi."

— Demek forma giriyor?

— Beklediğimden de iyi. Massey'ye Popov'la olanları anlattı, Amerikalı gülümsedi.

— Popov'dan daha iyisini beklerdim. Belki de yaşlanıyordur.

— Paris nasıldı?

Massey, Paris ve Helsinki'de yaptıklarını anlattı, "İkiniz Moskova'ya vardığınızda, Lebel'in sevgilisinin daçasını kullanacağız. Çok uygun. Hem gözden uzak, hem de güvenli."

— Lebel'in sevgilisini karıştırmak sence doğru mu?

— Karışmayacak. Eğer her şey plana göre giderse, Anna ile İrena Lebel'in trenine binip gidecekler. Ondan sonra daça sana kalacak.

Massey ayrıntıları anlattı, Slanski karşısında oturan Amerikalının yüzüne baktı, "Sanki kafandan bir şeyler geçiyormuş gibi, Jake."

Massey burbonunu bitirdi, kadehini masanın üzerine bırakıp ayağa kalktı, "Max Simon ile küçük kıızı hakkında anlattıklarımı hatırlıyor musun? Sanıyorum, onları öldüreni buldum. Kurt Braun adını kullanan biri. Moskova'nın kiralık katillerinden. Şu sırada New York'ta kaçak olarak bulunuyor."

— Orada ne yapıyor?

— Tanrı bilir; ama hayırlı bir iş için olmadığı kesin.

Slanski hafifçe gülümsedi, "Neden içimden bir ses bana bir şeyler anlatacağımı söylüyor?"

— Braun hakkında duyduklarım, onun düşünülebilecek en korkunç pislik olduğunu gösteriyor. O herif bir çılgın, Alex. Naziler adam sıkıntısı çekip onu bir SS birliğine almadan önce adam öldürme ve tecavüzdən Alman zindanlarında çürüyordu. 1945'te Rusların eline düştü. Ruslar ona pek fazla seçenek tanımadı. Ya bizim için çalış ya da ölene kadar Sibiryaya kamplarından birinde don. Birinciyi seçtiğine şaşmamak gerekir.

— Öyleyse, ne yapacaksın?

Massey pencerenin yanına yürüyüp geri döndü, yüzü öfkeliydi, "Branigan, Braun'u unutmamı istiyor."

— Oysa senin başka planların var, öyle değil mi?

— Göçmen bürosuyla konuştum. Braun Huber adına düzenlenmiş bir Batı Alman pasaportuyla üç ay önce gelmiş. Adresini buldum. Brooklyn'de bir daire. Onu ziyaret etmek istiyorum. Bakalım, gerçekten de o mu? Eğer oysa, onunla görülecek bir hesabım olacak.

— Ya Ruslar?

— Yapabilecekleri hiçbir şey yok. Braun kaçak olarak geldi, Ruslar onun varlığından bile söz edemez. Ziyaretine gittikten sonra da varlığından falan bahsedilemeyecek ya.

— Ya Branigan?

— Eğer iyi çalışırsak, haberi bile olmaz.

— Çalışırsak mı?

Massey'nin sesi umutluydu, "Senin de bana yolda eşlik edeceğini düşünmüştüm. Sadece ikimiz. Birinin arkamı kollaması gerekecek. Anna burada Vasili'yle kalabilir."

— Ne yapacağını iyi biliyorsun, değil mi, Jake?

Massey evet anlamında başını sallayınca Slanski yeniden sordu, "Ne zaman?"

— Yarın.

Massey ve Slanski New York'a gitmek üzere kulübeden ayrıldıklarında saat yediye gelmişti, Dimitriy Popov ondan önce davranmış, altıda Boston yoluna koyulmuştu bile.

On dakika sonra Popov, New York plakalı bir Packard'ın yanından hızla geçtiğini fark etti. Beş dakika daha sonra, aynı Packard'ın yolun kenarında durduğunu, şoförünün ön sağ lastiği öfkeyle tekmelediğini gördü.

Adam elini kaldırıp işaret etti, Popov arabasını sağa çekip camı indirdi, "Sorun nedir?"

— Karda bir çukura girdim. Soruyorum size bayım, biz bunun için mi vergi ödüyoruz? Adam elindeki krikoyu kaldırdı. Jant beş cent'lik para gibi büküldü, üstelik krikom da kırık. Sizde bir kriko var mı?

Popov homurdanarak arabadan indi. İnce bıyıklı adam işe yaramaz biriydi, zaten göbeğinden, yüzüklerle dolu tombul parmaklarından da anlaşılıyordu. Popov arabasının bagajından krikoyu çıkardı, adama uzattı, sonra fikrini değiştirip adamı bir kenara itti, "Bana bırakın."

— Teşekkürler bayım. Siz bir meleksiniz.

Lastikte bir hasar göremedi, daha yakından bakmak için eğildiğinde, ensesine inen bir demir parçasını hissetti, dönmeye fırsat bulamadan ikinci darbeye yıkıldı.

Bir ayak taşaklarını ezdi, acıyla bağırıp ayak sesleri ve şişkonun bağırışını duydu, "Pezevengi arabaya atın."

Popov yaralı bir ayı gibi acıyla kükreyip ayağa kalkmaya çalıştı, bir kör gibi koca yumruklarını sallıyordu. Yumruğunun sert bir şeye çarptığını hissedip bir çığlık duydu, o sırada arkadan başka bir demir parçası ense köküne indi, sırtüstü yuvarlandı.

Sonra koluna sert ve sivri bir şey saplandı, etraf karardı.

Yirmi İkinci Kısım

New York,
22 Şubat

Massey arabasını Brooklyn'deki binanın önüne çekip durdurduğunda saat biri geçiyordu, bardaktan boşalırçasına da yağmur yağıyordu. Arka tarafında yangın merdiveni olan, kırmızı tuğlalı eski bir yapının önünde idiler, apartman iyi bir bakıma ihtiyacı varmış gibi görünüyordu.

Şiddetli yağmurun altında, arabanın içinde otururken, Slanski binayı inceledi, bir sigara yaktı.

— Nasıl halledeceksin?

— En basit yol en iyisidir. Massey gülümsedi, elinde tepesinde Amerikan hükümetinin arması görünen kâğıdı kaldırdı. Vergi denetçileri dostça bir sohbet için geldi. Braun'un dairesi en üst katta, arka tarafta. Ben ön merdivenden çıkarken, sen yangın merdiveninden gelip beni korursun. İçeri girdiğimde, başlarız.

— Ya evde değilse?

— Bekleyeceğiz. Üstelik evi arama fırsatımız da olur.

— Ya sonra?

— Onu da zamanı gelince düşünürüm.

Slanski sigarasını pencerenin aralığından fırlattı, ucuna susturucu takılmış Tokarev'i çıkardı, pardösüsünün altından koltukaltına kaydırıldı, "Doğru yaptığından eminsin, değil mi Jake?"

— Bana güven.

Arabadan inip yağmurun altında yürüdüler.

Feliks Arkaşin yorgundu. Uykusuzluktan gözlerinin altında koyu halkalar belirmişti, Braun'un dairesinin penceresine arkasını dönüp baktığında bir iskemlenin üzerine yığılmış Popov'a baktı.

Lombardi'nin adamlarından ikisi onu biraz önce teslim etmişti. Dev adamı bağlayan ipler sağlamdı; ama Arkaşin iplerin gereksiz olduğunu biliyordu. Popov iğnenin etkisiyle kendinden geçmiş, hareket etmekte bile zorlanıyordu.

Arkaşin bir sigara yakıp pencereden uzaklaştı. Popov'un yüzündeki çürüklere, ağzının kenarından sakalına sızan kana baktı, elini uzattı, adamın çenesini kaldırdı.

— İşleri güçleştirmekten başka bir şey yapmıyorsun, dedi. Bana Massey'nin o gölün kıyısında ne iş çevirdiğini anlattıysan daha iyi olacağını görmüyor musun?

Popov homurdandı, gözkapakları titredi, başı Arkaşin'in elinden kurtulup yana devrildi. Arkaşin içini çekti. Braun'la birlikte adamı konuşurmak için bir saat uğraşmışlar, ondan bir kelime bile alamamışlardı.

Şimdi ise bütün bunların bir zaman kaybı olup olmadığını düşünüyordu. Üstelik herif, onu kaçırmaya uğraşırken, Lombardi'nin adamlarından birini de ciddi biçimde yaralamıştı.

Cüzdanı masanın üzerindeydi. Adı Dimitriy Popov'du, bundan da Rus ya da Ukraynalı olması dışında fazla bir şey anlaşılmıyordu. Amerikalıların kullandığı göçmenlerden biriydi kuşkusuz. Masanın üzerinde bir enjektör, bir de Arkaşin'in en son başvurmayı düşündüğü ufak bir şişe skopolamin ya da gerçek ilacı vardı. Enjektöre uzanırken, kapının vurulduğunu duydu, yüzünde hafif bir endişe belirtisi, döndü.

Kimseyi beklemiyordu. Arkasındaki yatak odasının kapısını kapadı, ön kapıya doğru yürüdü, sigarasını tablaya bastırırken, kapının ikinci kez vurulduğunu duydu. Tereddüt etti, içgüdüğü bir şeylerin yolunda gitmediğini söylüyordu.

Kahve sehpasının üzerindeki Walther tabancaya uzanıyordu ki, bir ses duydu.

— Senin yerinde olsam gerçekten yapmazdım, tabii eğer parmaklarından olmak istemiyorsan.

Arkasında yangın merdivenine bakan pencere açıktı, perde rüzgârda sallanıyordu. Pencerenin yanında duran adamın elinde Tokarev'i gören Arkaşin, adamın da Slanski olduğunu anlayınca yüzü kül gibi oldu.

— Tabancayı masaya bırak, sonra uslu bir çocuk gibi git ön kapıyı aç, yavaş yavaş, acele etmeden.

Arkaşin söylenenleri yaptı, Walther'i sehpanın üzerine bıraktı, vücudundan buz gibi ter boşanırken kapının yanına gidip açtı. Eşikte duranı gördüğünde, şaşkınlıktan ağzı açık kaldı.

Massey içeri girerken, Slanski sakin bir sesle, "Jake," dedi, "Bence yatak odasına gidip dostumuzun kimi ağırladığına baksan, iyi olur."

Massey, Arkaşin'in karşısındaki koltuğa oturup sertçe, "Bana burada neler olup bittiğini anlatsan iyi olur," dedi, "Hem de hemen."

Arkaşin sinirli sinirli gülümsedi, "Ben de sana aynı şeyi sorabilirim," dedi, "İkinizin neler çevirdiğini öğrenmek ilginç olmalı. Size Birleşmiş Milletler nezdindeki Sovyetler Misyonu'nda resmen tanınmış bir diplomat olduğumu, bu nedenle de dokunulmazlıktan yararlandığımı belirtmek zorundayım."

— Yanlış. Bütün bunlar durumunu güçleştirmekten başka bir şeye yaramaz. Onun için palavrayı kes. Massey elindeki tabancayı uzatıp horozu kaldırdı. Beş saniye ve sayıyorum.

O sırada Slanski, sendeleyerek ilerlemeye çalışan Popov'u odaya getirdi. Arkaşin'i görünce iri

Ukraynalının gözleri parladı.

— Jake, eğer o tetiği çekmezsen, ben yaparım.

Massey, Popov'a döndü, "Neler oldu? Anlat."

Popov ağzının köşesinde birikmiş kanı silerek Arkaşin'i gösterdi, "Dostumuz kızın peşinde. Onu izlemişler. Kulübeden ayrıldıktan sonra bunun adamları beni kandırdı, arabamı durdurup bayılttı. Sonra beni buraya getirip konuşurmaya çalıştılar. Adı Arkaşin."

Slanski masanın üzerine bir deste harita ve fotoğraf attı, "Bunları yatak odasında buldum. Anlaşılan Arkaşin fotoğrafçılıkla ilgileniyor. Bir de bizimle."

Massey resimlere baktı. Bazılarında yalnız Anna, diğerlerinde de her üçü otelden ya da Boston Tren İstasyonu'ndan çıkarken görülüyordu. Haritalar New Hampshire'ı gösteriyordu, üzerlerinde gölü çevreleyen daireler gördü.

Yüzü soldu, Arkaşin'e döndü, "Dostun Braun nerede?"

Arkaşin sertçe yanıtladı, "Sorularına cevap vermek zorunda değilim."

Massey yanına yaklaştı, tabancasının namlusunu adamın şakağına dayadı ve, "Bu doğru olabilir, olmayabilir de. Ama eğer konuşmazsan kafanda öyle bir delik açarım ki içinden rahatça tren geçer."

— Bunun akıllıca olacağını ya da gerekli olduğunu sanmıyorum.

— Dokunulmazlığın bir boka yaramaz, Arkaşin. Burada geçmez. Sen adam kaçırma işine bulaştın, Bu da ciddi bir federal suç. Sabrımı taşırmadan, şu lanet şey patlamadan konuş.

Arkaşin içini çekti, ellerini umarsızmış gibi yana açtı, "Anlamıyorsunuz, o kadının böyle kaçmasını kabul edemedik," dedi.

— Kim, biz?

— Büyükelçilik Moskova'dan emir aldı.

Birden her şey daha açık göründü, Massey adama yaklaştı, "Onu nerede bulacağımızı nasıl biliyordunuz?"

— Helsinki'den beri izliyoruz. Bu ülkeye vardığı andan itibaren peşinde adam var.

Massey bir süre sessiz kaldı sonra, "Neden?" dedi, "Önemli biri değil ki."

Arkaşin hafifçe gülümsedi, "Senin ve benim gibi adamların düşünemeyecekleri şeyler vardır, Massey. Bizler sadece efendilerimizin emirlerini yerine getiririz."

— Adımı nereden biliyorsun?

— Faaliyetlerinizden haberimiz var. Fotoğraflardan kimliğinizi bulmak zor olmadı.

Massey'nin yüzü öfkeyle kızardı, "Braun nerede?"

Arkaşin'in tereddüt ettiğini görünce, elindeki susturucu takılmış Tokarev'i adamın gözleri korkudan fal taşı gibi açılıncaya kadar şakağına bastırdı.

— Kadını almaya gitti.

— Yalnız mı?

Arkaşin omuzlarını silkti, "Ne fark eder ki? Onu artık durduramazsınız."

— Kıza ne yapacak?

— New York'ta bir Sovyet gemisine bindirecek.

— Braun gideli ne kadar oldu?

Arkaşin cevap vermeyince Massey elindeki tabancayı yüzüne vurdu, yaraladı.

Arkaşin sendeledi. Kendine geldiğinde, burnundan akan kanı sildi, "Bu gerekli değildi."

Massey'nin yüzü öfkeden bembeyazdı, Popov'u gösterdi, "Eğer arkadaşşıma izin verirsem sana yaptıklarımı kötü ödetir. Braun gideli ne kadar oldu?"

Arkaşin endişeyle Popov'a baktı, sonra, "İki saat önce Boston trenine bindi," dedi.

Slanski, Popov'a döndü, "Bunu içeri götürüp bağla. Sıkıca. Hareket edip ses çıkarmasın."

— Zevkle. O sırada da döverim.

Massey, Rus'a baktı, "Bundan sonra güneş ışığını görebilmen için çok uzun bir süre geçmesi gerekecek, Arkaşin. Bir kaçağa yardım, cinayete teşebbüs, adam kaçırma, izinsiz silah taşıma. Üstelik dokunulmazlığının kapsayamayacağı daha bir sürü şey bulacağım da eminim. İşin bitik."

Arkaşin'in yüzü gözle görülür derecede sarardı.

Popov ona yaklaşırken, Arkaşin sehpanın üzerindeki Walther'e atıldı. Popov silahı elinden almaya çalışırken yeterince atik davranmadı, tabanca patladı, kurşun Ukraynalının suratına çarptı. Popov arkaya devrilirken Slanski'nin silahı ıslık gibi ses çıkardı, Arkaşin göğsünden vuruldu.

Popov'un nabzını yoklarken Massey'nin yüzü soldu, "Tanrım... öldü."

Slanski, Arkaşin'in yere yığılı vücuduna, yarasından akan kanlarla kırmızıya boyanan elbiselerine baktı.

— Arkaşin de. Jake, gittikçe batağa saplanıyoruz. Şimdi ne yapacağız?

— Buradan hemen çıkalım. Her şeyi olduğu gibi bırak. Ne yapacağımızı daha sonra düşünürüm.

Slanski fısıldar gibi, "Zamanında göle varmamız imkânsız," dedi, "Buradan altı saatlik yol, Arkaşi'nin adamları da çok önümüzde."

— Öyleyse gidelim.

Massey yangın merdivenine doğru ilerlerken Slanski bileğine yapışıp, "Bekle!..." dedi.

Masanın yanına yaklaşip haritalardan birini aldı. Massey'ye döndüğünde yüzü ter içindeydi, "Belki daha kısa bir yol vardır," dedi, "Şansımızı denemeliyiz."

New Hampshire

Carlo Lombardi şehir dışından nefret ederdi. Egzos gazına ve dumana alışıktı, öten kuşlar ve ağaçlar ona göre değildi. Vince, Packard'ın camını indirip arabanın içi temiz ve soğuk hava dolunca burun kıvırdı.

— O siktirici camı kaldır. Ne yapmak istiyorsun? Beni öldürmek mi?

Braun arka koltukta sessizce otururken, Vince söyleneni yaptı. On dakika kadar önce anayoldan ayrılmışlardı, arabayı Lombardi sürüyordu, Braun'u da Boston İstasyonu'ndan almışlardı. New England'ın ahşap evleri hızla yanlarından geçip gitti, Lombardi hiç de etkilenmişe benzemiyordu.

— İnek boku, bir sürü de siktirici çiftlik hayvanı. Kime yarar? Braun'a bakarken bir sigara yaktı.

— O sakallı ayıya ne oldu?

Braun sertçe baktı, "O artık Arkaşin'in malı. Daha ne kadar var?"

— Bir saat daha. O sakallı pezevenk neredeyse Krank ile Lou'yu öldürüyordu. Lou siktirici çenesini telle bağlatmak zorunda kaldı.

— Daha dikkatli olsaydılar. Bu sefer, benim dediğim gibi hareket edersin.

Lombardi omuzlarını silkip Vince'e döndü, "Planı biliyorsun. Yolumuza kim çıkarsa gebert. Makineler yanında mı?"

Vince eğilip bez bir torbaya gösterdi. İçinden üç tabanca, namlusu kesik iki tüfek, bir de MI karabina çıkardı.

Lombardi, "Aman Tanrım," dedi, "Neyle karşılaşmayı umuyorsun? Ayı mı?"

Vince omuzlarını silkti, "Belayla karşılaşabiliriz demiştin. Bilinmez ki."

Lombardi arka koltuktaki Braun'a dönüp gülümsedi, "Çocuk için şu kadarını söyleyebilirim. Hazırlıklı gelmiş."

Vasili sandaldan inip Anna'nın iskeleye çıkmasına yardım etti.

Bir saat boyunca gölde balık tutmuşlar, üç büyük alabalık yakalamışlardı. Birlikte kulübeye doğru yürürlerken Anna, "Bana kulübedeki fotoğraftan bahset," dedi, "Alex'in ailesi mi?"

— Annesi, babası, erkek kardeşi ve küçük kız kardeşi. Sana onlardan söz etti mi?

— Fotoğraftakilerin kim olduklarını tahmin edecek kadar.

— Öyleyse senden hoşlanıyor olmalı, Anna?

— Bunu da nereden çıkardın?

Bir süre genç kızın yüzüne bilgiç bilgiç baktı, sonra, "Alex onlar hakkında hiç konuşmaz," dedi, "Galiba onun zırhının zayıf noktasını buldun."

Anna gülümsedi, "Buraya ilk geldiğim gün, onu geçinilmesi güç biri olarak görmüştüm."

Vasili güldü, "Onun geldiği güne kıyasla, bu yaşadığın hiçbir şey."

— Neye benziyordu?

— Küçük bir kurt yavrusuna. Ehlileştirilmesi imkânsız. Yemek ya da konuşmak istemiyordu. Yüreğinin derinliklerinde, kimsenin erişemeyeceği bir yerde büyük bir acısı varmış gibi, yalnız kalmak istiyordu.

— Oysa sen oraya eriştin.

Vasili hayır anlamında başını salladı, "Oraya kimsenin eriştiğini sanmıyorum. Bundan sonra da kimsenin erişebileceğine inanmam."

— Öyleyse neden kalmasına izin verdin?

Kulübeye varmışlardı, Vasili balıklarla oltaları yere bıraktı, verandanın basamaklarına oturdular.

— Kötü günler geçirdiğini, kendinden başka kimseye güvenmediğini biliyordum. Oyalanmaya ve bir babaya ihtiyacı vardı. Elimden geleni yaptım, ona ormanı ve avcılığı öğrettim. Ben dahil, bu ormanlarda Alex'ten daha başarılı olabilecek kimse tanımıyorum. Orman aklını başka şeylerle meşgul etti, giderek buraya alıştı. Başından geçen bütün o olaylardan sonra yalnız olmak istiyordu, kalabalıktan hoşlanmıyordu.

— Annesi ile babasına ne oldu?

— Anlatmadı mı?

— Hayır.

Vasili bir an düşündü, sonra başını yavaşça hayır anlamında salladı, "Anna bir erkeğin bazı şeyleri kendine saklaması doğaldır. Eğer Alex bilmeni isteseydi, anlatırdı. Bırak da sana onların başından geçenleri kendisi anlatsın. Şimdi, Ocak için çalı çırpı toplasan, ben de bu balıkları pişirsem nasıl olur?"

Anna verandadan indi, yanağının üzerindeki bir tutam saçı geri iterken ihtiyara baktı.

— Vasili...

— Ne var?

— Seni seviyorum. Seni çok seviyorum.

Vasili, Anna arkasını dönmeden gülümsedi. Sonra ayağa kalkıp kulübeye girdi. Pencerede tereddüt etti, kızın ormana doğru ilerlediğini gördü. Sonra mutfağa, balıkları temizlemeye gitti.

Bir saat kadar sonra Lombardi yolun kenarındaki "Yabancılar Giremez!" işaretini görüp, Packard'ın burnunu karla kaplı patıkaya çevirdi.

Elli metre kadar ilerleyince, uzakta gölü gördü. Arabayı kenara çekti, motoru durdurmamıştı ki Vince ile Braun'un indiklerini anladı.

Braun başıyla kulübeyi gösterip Lombardi'ye, "Burası mı?" diye sordu.

— Burası. Siktirici Tom Amca'nın kulübesi. Hazırsanız, gidelim.

Vince silahları uzattı, Lombardi kemerindeki bıçağı kontrol etti ve, "Tamam öyleyse," dedi, "Şu siktirici işi bitirelim artık. Sen de Vince, ormandan çıkan siktirici bir ayı gibi gürültü çıkarma, anlaşıldı mı?"

Braun, "Ben arkadan dolanacağım," dedi, "Siz ikiniz önden yaklaşılırsınız. Dikkatli olun."

Braun patikanın sağındaki ağaçların arasına daldı, kısa sürede gözden kayboldu.

Lombardi ve Vince silahlarını kontrol ederek patikanın öbür yanında ilerlemeye başladılar.

Vasili ormandan çıkan iki kişiyi mutfak penceresinden gördü.

Elli metre kadar ötedeydiler, kulübeye yaklaşırken birinin elinde tabanca, diğerinde de bir karabina vardı. Balık bıçağını kenara bıraktı, Winchester'ı almadan önce ellerini sildi.

Verandaya çıkıp adamlara bağırdı, "İşareti görmediniz mi? Burası özel mülk. Arkanızı dönün, geldiğiniz gibi gidin."

Karşısındakilerden şişman olanı ötekinden üstün gibiydi, ince bıyıklı olanı. Yanındaki genç sinirli sinirli elindeki karabinayla oynuyordu.

Şişman adam gülümseyip yaklaştı, "Dur bakalım, sakın ol. Yolumuzu kaybettik. Bize yardım edemez misin?"

Vasili Winchester'ın namlusunu kaldırıp, "Daha fazla yaklaşırsan, mezarlığın yolunu bulmana yardım ederim," dedi, "Size söyledim, burası özel mülk."

Şişman adam kabaca cevap verdi, "O tüfeği bırak, ihtiyar. Bırak da sana bir zarar gelmesin."

Vasili tereddüt etti, "Kimsiniz? Kimsiniz ve ne istiyorsunuz?"

— Sadece kızla sohbet etmek. Nerede o?

Vasili'nin yüzü soldu, başparmağıyla Winchester'ın horozunu kaldırdı, "Bir adım daha yaklaş şişko, seni öldürürüm."

— Bu işe sakın karışma. Git kadını dışarı çıkar da kimsenin canı yanmasın. Sadece konuşmak istiyoruz.

— Onun için mi tüfekte geldiniz?

Şişman olanı yaklaştı.

Vasili, Winchester'ı kaldırdı, "Silahlarınızı hemen alın, şimdi. Yoksa seni öldürürüm."

— Siktir git, dedi Lombardi.

Elindeki tabanca yükselip patladı, kurşun Vasili'nin sağ omzuna çarpıp onu geriye, evin duvarına doğru fırlattı. Verandaya düşerken adamların yaklaştıklarını gördü, Winchester'a uzanmak istediğinde içlerinden birinin tüfeği bir tekmede uzaklara gönderdiğini, ötekinin yanında diz çökerken elindeki bıçağın parladığını gördü, "Çok yavaşsın, ihtiyar. Karı nerde? Benimle dalga geçme. Nerde olduğunu söyle, yoksa o siktirici yüreğini doğrarım, anladın mı kırmızı suratlı ayı?"

Anna ormanın içinde ilerlerken silah sesini duydu, yüreği hızlı hızlı çarpmaya başladı.

Arkasını döndüğünde, sağında bir adam görüp dondu. Elinde silah vardı, Anna önce onun bir avcı olduğunu düşündü, oysa ses kulübeden gelmişti; adamın bakışlarını gördüğünde de başının fena halde derde girdiğini anladı.

Adam silahını doğrultup sıırıttı. Yüzünün sol yanında parlak kırmızı bir yara vardı.

— Olduğun yerde kal.

Anna durakladı, şaşkın bir şekilde adama baktı. Yabancı yaklaştığında, suratındaki sırıtma daha da yayılmıştı.

— Yavaş yavaş güzelim. Şimdi geldiğin yönden döneceğiz.

Anna'nın ilk tepkisi kaçmaya çalışmak oldu, daha ilk adımını atmadan adam uzanıp saçlarından yakaladı. Genç kız geriye dönerken ayağını salladı, adamın dizine vurup sendeletti, tüfeğini düşürmesini sağladı. Anna tüfeğe uzanırken adam kızın saçına asıldı ve ayağa kaldırdı.

— Seni küçük orospu!

Kızın yüzüne vurmaya başladı, bir daha, sonra bir daha. O kadar güçlü vuruyordu ki, Anna çenesinin kırıldığını sandı, sonra adamın yumruğu Anna'nın ense kökünde patladı, genç kadın ondan sonra sadece karanlığı hatırladı.

Yirmi Üçüncü Kısım

Boston'un yüz kilometre kadar güneyindeki geniş koyun dibinde yer alan Buzzards Bay adlı küçük limanda in cin top oynuyordu.

Yaz aylarında tüm koy New York ve Boston'dan gelen yazlıkçılarla dolup taşardı; ama kışın ortalıkta görünenler, sepetlerini kontrol eden ıstakoz avcılarıyla hafta sonlarında büyük kentlerden gelen tedavisi imkânsız yelken tutkunlarıydı. Oysa o öğleden sonra, Atlantik Okyanusu'ndan gelip dalgaların üzerindeki beyaz köpükleri kırbaçlayan dondurucu rüzgârın atındaki koyda ne bir yelkenci ne de bir balıkçı vardı.

Massey ve Slanski'nin yanında hangara doğru yürüyen uzun boylu zayıf adamın hüznü gözleri, ağır ve isteksiz hareketleri, yapmakta olduğu işten hiç de hoşlanmadığını gösteriyordu.

— Bu istediğiniz pek olacak şey değil, Bay Slanski, dedi.

Özellikle de böyle bir havada. Bulut yok; ama bu rüzgâr bir itin derisini bile yüzer.

— Haklısın, Abe.

— Gerçekten de hemen göle varmak zorunda mısınız?

— Acil bir durum, Abe.

Abe Barton kuşkulu gözlerle denize baktı, çenesini kaşdı.

— Madem öyle, yoksa bu dalgalarda havalanmaya, hele akşam karanlığında geri dönmeye hevesli değilim. Ama acil bir durum var dediğinize göre, yapacak başka bir şey yok gibi.

Slanski ve Massey'nin karayoluyla kuzeydeki körfeze varmaları üç saatlerini almıştı, her ikisinin de gerginlikleri gözlerinden okunuyordu.

Küçük liman köyü mendireğin hemen ardına kümelenmiş on-on beş ahşap evden oluşuyordu, hangar ise mendireğin öbür uçundaydı. Hangarın kapalı kapılarının hemen önünde, deniz uçağını suya indirmek için kullanılan kızak görülüyordu.

Mevsimi geldiğinde avcı ve balıkçıları New England'ın kuzeyine götürmek için kullanılan deniz uçağının pilotu, bakımcısı ve tamircisi Abe Barton'du. Hangarın önündeki asma kilidi açıp kapıları yana sürdü, içeride yuvarlak burunlu, tek motorlu bir Seebee deniz uçağı göründü. Uçağın burnu brandayla örtülmüştü, Barton brandayı çekti.

Tıraşsız çenesini sıvazladı, "Benzin koymak gerekecek," dedi, "Depoda sadece motoru ısıtmaya yeterli yakıt var."

— Çok sürer mi?

— En fazla on dakika. Evin arkasındaki depoda zaman var.

Slanski sabırsızlıkla, "Öyleyse işe koyulalım," dedi, "Arabayı burada bırakırız."

Barton içini çekip kapıya yürüdü. Hangarda benzin bidonlarını taşımak için kullanıldıkları belli iki tane çift tekerlekli el arabası vardı, sağdakine yapışıp isteksizce itmeye başladı.

Barton gözden kaybolduğunda, Slanski, Massey'ye döndü, "Bu Barton'un dinamite ihtiyacı var. Bir saat sonra hava kararacak. Göle gündüz gözüyle bile inmek, hele sular kabarmışsa tehlikelidir. Yarı karanlıktaysa, hemen hemen imkânsız."

Massey deniz uçağına baktı, "Barton'un bu Tanrı'nın cezası şeyi kaldırabileceğinden emin misin?"

— Birazdan kendi gözlerinle görürsün. Göl bölgesini avucunun içi gibi biliyor, Slanski öteki el arabasını işaret etti. Eğer ona hemen yardım etmezsek, bütün günü burada geçiririz.

Beş dakika sonra her üçü de dönmüştü, Barton, asılmaya götürülen bir idam mahkûmu gibi el arabasını çekiyordu.

Massey ve Slanski ona yardım etti, deniz uçağının depolarını doldurdular.

Sonunda, Seebee'yi dalgaların üzerine indirdiklerinde, Barton deniz uçağına binip Franklin motorunu çalıştırdı. Motor ilk denemede çalıştı.

Anna beynini sarsan bir ağrıya kendine geldi.

Kulübedeydi, yerde sırtüstü yatıyordu. Yanında, bir iskemleye sıkı sıkıya bağlanmış Vasili'yi gördü.

İhtiyarı gördüğünde, dehşete düştü. Cildi bembeyaz, gözleri yarı kapalıydı, sağ omzunda korkunç bir yara, dayak yemiş yüzünde pıhtılaşmış kan vardı. Kafası bir yana düşmüş, dudaklarından tuhaf bir gürültü çıkarıyordu.

Çılgılık attı.

— Siktirici ağzını kapa, bayan.

Bakışlarını kaldırdığında, öteki ikisini gördü. Biri, ormandaki yüzünde yara izi olan adamdı. Pencerenin yanındaki koltuğa kurulmuş, kucağında tüfek sigara içiyor, konuşmadan Anna'ya bakıyordu. Öteki, biraz önce konuşan kısa boylu ve şişmandı, üst dudağında ince bir bıyığı vardı. Masanın üstüne oturmuş, elindeki ince bıçakla sırtarak tırnaklarını temizliyordu, "Demek aramıza geri döndün?"

İkisine de aldırmadan ayağa kalkmaya çalıştı. Vasili'nin yanına doğru emeklerken gözleri yaş dolmuştu. Vasili Anna'yı görünce gözlerini kırptırdı.

— Anna...

— Konuşma, Vasili.

Hızla kan kaybediyordu. Anna nabzını tuttu. Çok güçsüz.

Dönüp adamlara baktı.

— Bir şeyler yapılmazsa, ölecek, dedi. Yardım etmeniz gerek... Lütfen!

Şişman adam, "Eğer yanından hemen uzaklaşmazsan, yabaniyi öldürürüm," dedi.

Masadan kayarak indi, Anna'ya yaklaşıp saçından tuttu ve bir iskemleye fırlattı.

— Şimdi kıpırdama, ağzını da kapa!

— Ölüyor!..

Yüzünde yara izi olan adam ayağa kalkıp yaklaştı, Anna'nın yüzüne güçlü bir tokat patlattı, sonra çenesini yakalayıp, acıdan gözlerini yaşartıncaya kadar sıktı, gözlerinin içine bakıp Rusça sordu.

— Massey ile Slanski, nereye gittiler?

Anna tüm vücudundaki kanın çekildiğini hissetti, yüreğini dayanılmaz bir korku sardı, ağzını açıp konuşmak istediğinde tek bir kelime bile edemedi, korkunç gerçek bütün çıplaklığıyla gözlerinin önündeydi.

Adam sıkı bir tokat daha attı, "Sana soruyorum," dedi, "Arkadaşların nerede?"

— Bil... bilmiyorum.

Adam tüfeğini kaldırıp Vasili'ye doğrulttu, "Söyle... yoksa onu öldürürüm."

— Bil... bilmiyorum... bu sabah... gittiler.

— Nereye?

— Bilmiyorum.

— Ne zaman dönecekler?

— Bil...

Adam tüfeğin horozlarını kaldırdı ve namluyu Vasili'nin başına dayadı.

Anna bağırmasına, "Bu gece..." dedi, "Bu gece döneceklerini söylediler. Ne zaman, bilmiyorum. Size doğruyu söylüyorum... Lütfen."

Adam birkaç saniye hareket etmeden durdu, namlu hâlâ Vasili'nin şakağına dayalıydı, sonra sırtıp Anna'nın çenesini kaldırdı.

Kızın çenesini sıktığında, yüzündeki gülümseme kaybolmuştu, dişlerini gıcırdatarak, "Bana yalan söyleme," dedi, "Bana yalan söylersen, seni öldürürüm. Anladın mı?"

Arkalardan bir ses duyuldu, mutfaktan odaya genç, geniş omuzlu, elinde uzun bir ahşap sandık taşıyan biri girdi.

— Bilin bakalım, ne buldum?

Sandığı masanın üzerine bırakıp kapağını açtı. Anna sandığın içinde Popov'la yaptıkları eğitimde kullandıkları silahları gördü.

Genç adam sırtıttı, "Arka tarafta. Mutfağın zemininde bir kapak var, kiler gibi bir yer, yiyecek falan dolu."

Şişman adam yaklaştı, silah dolu sandığa baktı, Tokarev makineli tabancayı eline alırken bir ıslık çaldı.

— Ağır makine. Anlaşılan dostlarımız bir savaşa hazırlanıyor. Yüzünde yara izi olan adama döndü. Burada ne bok yeniyor, Braun?

Braun bir an düşündü, sonra gözlerini Vasili'ye çevirdi, "Karıyı dışarı çıkarın. Onunla sonra ilgilenirim."

Adam Anna'nın saçına yapıştı, zorla ayağa kaldırdı. Anna Braun'un Vasili'ye bakışını görünce, "Hayır..." dedi, "Ona zarar vermeyin... Lütfen!"

Lombardi'nin yumruğu suratında patladı, "Çıkar şunu dışarı, Vince!"

Vince ile Anna gittiğinde Lombardi yeniden sordu, "Bütün bunlar ne demek oluyor?"

Braun soruyu duymazdan geldi, Vasili'ye yaklaşp çenesine yapıştı. Vasili'nin bilinci yerindeydi; ama gözleri boşluğa bakar gibiydi. Braun, "Beni iyi dinle ihtiyar," dedi, Massey ile Slanski başka neler sakladı?"

Vasili'nin bakışları zorlukla Braun'a döndü, konuşamadı. Braun çenesine güçlü bir tokat attı, "Bir daha sormayacağım," dedi, "Bir dahaki sefere dışarıdaki arkadaşşıma karının canını yakmasını söyleyeceğim. Canını fena yakmasını. Burası senin evin. silahları burada bulduk. Neden?"

— Onları... Massey getirdi. Neden... neden getirdi... bilmiyorum, diye hırıldadı Vasili.

— Başka neler getirdi?

— Bil... bilmiyorum.

Braun, Lombardi'ye dönüp öfkeli bir sesle, "Karımı buraya getir," dedi.

— Hayır, dedi Vasili kısık sesiyle. Size doğruyu söyledim.

— Kulübede başka neler saklıyorsunuz?

Vasili'nin başı göğsüne düştü, Braun saçını avuçlayıp kafasını doğrulttu, gözlerinin içine baktı, "Karının ırzına geçilirken izlemek ister misin? Eğer konuşmazsan, karının başına daha da kötüsü gelecek. Sonra da onu öldüreceğim. Yavaş yavaş."

Vasili'nin gözleri belli belirsiz aralandı. Sanki soluk almakta zorlanıyor gibiydi, "Ona... ona zarar vermeyin."

Braun sıırıttı, "Yardım edersen, vermeyiz."

Vasili konuşmaya fırsat bulamadan gözleri kapandı, başı yana düştü. Braun öfkeyle suratını tokatladı, bir tokat, bir tokat daha; ama Vasili kendine gelemedi.

Lombardi, 'Vakit kaybediyorsun,' dedi, "Ayı gitti bile. Çok fazla kan kaybetti."

Braun tüfeği alıp merdivenlere yöneldi. Lombardi'ye döndü, "Kileri bir daha ara," dedi, "Alt katı da Dikkatle."

— Sen nereye gidiyorsun?

— Bakalım bir şey bulabilecek miyim?

Buzzards Bay'den hareket ettikten on beş dakika sonra havadaki türbülans daha da arttı, Barton sarsıntıyı önlemek için beş bin fite tırmanmak zorunda kaldı.

Kalkış, en hafif deyimle, çok sarsıntılı olmuştu, yine de Barton ne yaptığını iyi biliyor gibiydi. Seebee sonunda dalgaların üzerinden havalanmayı başarmış, iki bin fite yükselip burnunu kuzeybatıya çevirmişti.

Kabinin içi karanlıktı, sağ taraflarında, alacakaranlık içinde Boston'un göz kırpan ışıklarını gördüler. Önlerinde Kuzey Massachusetts vardı. Barton arkasına bakıp motorun sesini bastırarak, "On dakika sonra, New Hampshire eyalet sınırının üzerinde olacağız," dedi, "Kulübeye becerebildiğim kadar yaklaşmayı deneyeceğim; ama söz veremem. Dalgaların durumuna bağlı."

Slanski, "Kulübeyi unut," dedi, "Daha uzağa, göle inmeni istiyorum, kıyının bir mil falan ötesine. İnerken de iniş ışıklarını kapat."

Barton şaşkındı, bir Massey'ye, bir Slanski'ye baktı, "Bunun acil bir durum olduğunu sanıyordum," dedi, "Öyle dememiş miydiniz?"

— Evet, öyle.

— Öyleyse, dalgaları görebilmek için iniş ışıklarına ihtiyacım olacak, diye itiraz etti Barton. Eğer dalgalar fazla yüksekse uçağın burnunu parçalayabilir ya da kanatlardan biri suya dalabilir.

Slanski elini Barton'un omzuna koydu, "Sana söylediğim gibi yap, Abe. Göle indiğimizde bana bir iyilik yap ve yarım saat bekle, belki de bizi geri götürmen gerekebilir. Yarım saat, fazla değil, yoksa Buzzards Bay'e dönerken güçlük çekersin."

— Zaten söylediğinizi yapmakla yeterince güçlük çekeceğim. O kahrolası ışıklara ihtiyacım var.

— Lütfen, Abe. Dediğimi yap.

Barton şaşkınlıkla kaşlarını çattı, sonra omuzlarını silkip Seebee'nin kontrol aletlerine döndü.

Braun üst kattaki odaları teker teker gözden geçirdi. Evin boş olduğunu bilmesine rağmen dikkatle ilerliyor, yatak odasına girerken elinde tüfek, önce çevresini kolağan ediyordu.

Önce kadının odasına girip eşyalarını, yatağın altındaki küçük valizi aradı. İlgisini çeken bir şey bulamadı, yine de kızın iç çamaşırlarını gördüğünde, eliyle okşayıp gülümsedi.

İkinci oda boş ve kullanışlıydı. Yıpranmış elbiseler, biraz tütün, Rusça iki kitap, yatağın altına dizili ev yapımı altı şişe votka dışında, ihtiyarın fazla bir eşyası yoktu. Cam çerçeve içinde, eski, çok eski bir fotoğraf vardı, ihtiyara benzeyen, aynı Kızılderili çizgilerine sahip bir adam ile bir kadın. Braun resme bakıp çerçeveyi kenara fırlattı, parçaladı.

Slanski'nin odasına girdiğinde daha dikkatliydi. Dolaptaki elbiseleri aradı, cepleri çevirdi, dolabın dibindeki eski elbise dolu iki deri bavulu çıkardı. Şilteyi kaldırıp altına baktı, yine de hiçbir şey bulamadı.

Öfkeyle yatağın yanındaki dolabı tekmeledi, yere devirdi. Pencereye yaklaşp dalgın gözlerle bir sigara yaktı, pencerenin yanında dururken, yerdeki bir şey dikkatini çekti. Devirdiği dolap kabaca düzeltilmiş döşemenin üzerinden kaymış, pencerenin altındaki tahtalardan birini yerinden oynatmıştı. Diz çöküp yerinden oynayan tahtayı tırnağıyla kaldırdı. Alttaki boşlukta paslı bir bisküvi kutusu görüp açtı. İçindekilere bir göz attıktan sonra bir kenara fırlattı. İşte o zaman bisküvi kutusunun altındaki dosyaya gördü, "Yosif Stalin" başlıklı dosyanın içinde dört yaprak vardı, hepsini aceleyle okudu.

Bir süre orada, öylece kaldı, bulduklarının değerini kafasında hesapladı, sonra da kendi kendine gülümsedi. Moskova buldukları karşılığında epey para verecekti kuşkusuz.

Dosyaya katlayıp dikkatle pantolonundan içeri kaydırıldı, sonra da kutunun içindekilere bir kez daha baktı. Öteki odaları da arayıp, aşağıya indi.

Dışarıda hava kararıyordu, Lombardi'yse bir gaz lambasını yakmakla meşguldü. Uğraşırken

parmaklarını yaktı, iskemlede bilinçsiz yatan ihtiyara dönüp, "Siz aylar siktirici elektrikten bahsedildiğini hiç duymadınız mı?" dedi.

Merdivenlerden inen Braun'a baktı, "Aşağıdaki depoda sadece yiyecek var," dedi, "Başka bir şey yok. Temiz. Sen bir şeyler bulabildin mi?"

— Hiçbir şey, diye yalan söyledi Braun.

Lombardi, "Şimdi ne yapıyoruz?" diye sordu.

— Gidiyoruz, karıyı da götürüyoruz.

— Burada kalıp orospunun arkadaşlarını bekleyeceğimizi sanıyordum.

— Vakit yok.

Lombardi kaşlarını çattı, "Nasıl istersen, ya ihtiyar?"

— Bizi gördü. Öldür onu.

Seebee gölün üzerinde kusursuz bir daire çizdi, sonra Barton uçağın burnunu gölün üç yüz fit üzerine indirdi.

Hava hızla kararıyordu, gölün üzeri neredeyse simsiyahtı, dalgaların üstünde sadece gümüşümsü bir parlaltı görülüyordu. Barton altındaki suyun durumunu görmek için kısa bir süre iniş ışıklarını yaktı. Su oldukça sakin görünüyordu; ama kıyıya doğru hırçın dalgalar vardı, Barton, Slanski'ye dönüp, "İyice tutunun," dedi, "İniş epey sarsıntılı olacak."

Uçak yüz fite indiğinde Barton'un alnı terden sırılsıklam oldu, sonra kolları usulca ileri itmeye başladı. Kulübeden yaklaşık bir buçuk kilometre uzaktaki bir yere yaklaşıyorlardı, inmek istedikleri yer de kıyının yüz metre kadar açığındaydı.

Altmış fite indiklerinde, Seebee sudan gelen anafarla sarsıldı, hava akımı uçağa ani bir darbe vurup sola, kıyıya doğru attı.

Barton, "Aman Tanrım..." diye söylenip levveyi düzeltilti, kontrol çubuğunu usulca itmeyi sürdürdü. Yirmi fite indiklerinde gazı azalttı, Seebee hızla suya çarpıp sarsıldı, sonra toparlandı, pervane boşta dönerken dalgaların üzerinde salınıyordu. Barton soluğunu boşalttı, uçağın burnunu kıyıya çevirdi, sonra omzunun üzerinden geriye baktı.

— Buraya kadar, dedi. Maalesef ıslanacaksınız.

Kıyıda yedi metre açıktaydılar, Slanski kapıyı açıp inmeye hazırlanmıştı bile, arkasında da Massey. Slanski göğsüne kadar gelen suya inip kıyıya doğru ilerledi.

Barton, Massey'ye, "Yarım saatten bir dakika fazla beklemem, anlaşıldı mı? Üstelik bu da ne biçim bir acil durum?"

Massey cevap vermedi, kıyıya varmak üzere olan Slanski'nin peşinden suya girdi.

— Bir şey duydun mu?

Lombardi açık kapıya yaklaşmıştı, dışarı, verandaya çıktı, başını eğerek durdu. Braun'a döndü, "Siktirici bir motor sesi duydum."

Braun yanına gelip durdu, dinledi. Sonunda, "Hiçbir şey duymuyorum," dedi.

— Uçak sesi gibi. Lombardi yeniden kulak kabarttı. Şimdi yok.

Braun kafasını salladı, "Boş ver."

Masaya doğru yürüdü, gaz lambasını alıp Lombardi'ye, "İhtiyarın iplerini çöz," dedi.

— Neden? Aklından geçen ne?

Braun lambanın şişesini çıkardı. Alev bir an titredi, sonra yeniden yükseldi.

Lombardi kaşlarını çattı, "Burayı ateşe mi vereceksin?"

— Dostlarımıza bir ders. En yakın köy beş mil uzakta. Böyle bir arazide alevler görülmez. Ama önce dışarı çık ve ciple pikabın lastiklerini patlat.

Lombardi cebindeki otuzsekizliği çıkardı, "İhtiyarı temizleyecek misin?"

Braun soğukça sırıttı, "Senin daha çok hoşlanacağını düşünmüştüm."

Ormanda bir mil koşuktan sonra, Massey nefes nefeseydi.

Alacakaranlıkta, önünde koşan Slanski'yi gördü, ormanın içinde bir çılgın gibi gidiyordu. Hızla, ses çıkarmadan koşuyordu, Massey ona yetişmekte güçlük çekti, kurumuş dallara basıp tökezliyor, yaprakların üzerinde kayıyordu.

Beş dakika sonra Slanski'nin yavaşlayıp geriye baktığını gördü, Alex ileriye gideceğini işaret ediyordu, Massey anladığını belli etti. Slanski'nin hızlandığını, ağaçların arasında kaybolduğunu gördü.

Yüz metre kadar sonra Massey soluklanmak için yavaşlamak zorunda kaldı, birden, uzakta, göl yönünde bir motor gürültüsü duydu, deniz uçağının sesini tanıdı.

Küfretti. Barton sözünü tutmamıştı.

Massey hemen hemen aynı anda bir tüfek sesi, bir tane daha duydu, arka arkaya altı kere ateş edilmişti. Kısa bir sessizlik, sonra iki ateş daha.

Soluğunun düzelmesini bekleyemedi, hızla koşmaya başladı.

Lombardi geri döndüğünde, Vasili'nin iplerini çözdü. Braun sigarasını gaz lambasının alevinden yaktı, sonra sakin bir sesle, "Geri çekil," dedi.

Lombardi geri çekildi, Braun lambayı odanın köşesine fırlattı, gaz zemine yayılıp tutuştu.

Alevler köşedeki duvarları yalamaya başladığında, Braun, Lombardi'ye döndü, "Kızı arabaya götürüyorum," dedi, "İhtiyarın işini bitir."

— Zevkle.

Braun dışarı çıktı. Birkaç saniye sonra Vince gelip sordu, "İzlememin bir sakıncası var mı?"

Lombardi tüfeği Vince'e uzattı, tabancasını sol eline aldı, sağ elindeki bıçak alevlerin ışığında parladı.

— Bir şeyler öğrenebilirsin, evlat. Bir ayının bağırsaklarının nasıl çıkarılacağını göstereceğim. İyice bak, çok çabuk olacak.

Lombardi, Vasili'ye doğru ilerlerken, arkasında bir şey hissetti.

Arkasına dönerken, öfkeli bir ses duydu, "Ona dokunursan, seni öldürürüm."

Mutfağın kapısında yüzü ter içinde sarışın bir adam duruyordu. Elinde de bir tabanca.

Lombardi, "Lanet..." diye homurdandı, sol elindeki silahı kaldırdı; ama Slanski onu gözünden vurmuştu bile. Lombardi çığlık attı, Slanski'nin ikinci kurşunu kafasını deldi, arkaüstü düşerken öteki adam panik içinde tüfeğinin her iki namlusunu da ateşledi.

Hedefi tutturamadı; ama kurşunlardan biri Vasili'nin göğsüne saplandı, ihtiyarı alevlerin içine fırlattı.

Slanski bağırdı, "Hayır!"

Adam tabancasını çekip yeniden ateş etmeye hazırlanırken, Slanski'nin silahı gümbürdedi, adamı önce başından, sonra göğsünden, sonra yine başından vurdu, içindeki korkunç öfkeyle ateşi kesmedi.

Alevler yükselip kulübenin her yanını sardı, oda dumana boğuldu, Slanski, Vasili'nin kan içindeki hareketsiz vücuduna ulaşmaya çalışırken, yapacağı hiçbir şey olmadığını da biliyordu.

Braun ateş seslerini duyduğunda kulübeden ancak elli metre uzaklaşmıştı, sonraki çığlıktan işittiğinde bir şeylerin korkunç derecede yanlış gittiğini anlamaktan çok, hissetti.

Geriye baktı, alevlerin kulübenin içini yaladığını gördü; ama ortalıkta ne Lombardi ne de koruması vardı. Kadın birden kurtulmaya çalıştı, Braun saçına yapışarak yanında koşmaya zorladı.

— Yürü, orospu! Yürü!

Yirmi metre kadar ilerlemişti ki geri baktı, kulübenin içinden verandaya bir vücut sürükleyen sarışın adamı gördü. Adam kafasını kaldırıp Braun'a baktı sonra ona doğru koşmaya başladı. Braun o yöne İki kere ateş etti, sonra kadını bir kalkan gibi önüne çekti ve adama bağırdı, "Yaklaşırsan, kadını öldürürüm."

Adam yavaşladı; ama ilerlemeye devam etti, Braun o sırada elindeki tabancayı gördü. Onu fotoğraflarından tanıdı. Slanski. Kurt.

Endişeyle Packard'a baktı. Ağaçların altındaki patikanın kenarında, otuz metre ilerideydi.

Kaçacak kadar yakın.

Hızla geri geri ilerledi, kadını hâlâ kalkan gibi tutuyordu.

Otuz metre.

On.

Beş.

Geriye baktı. Slanski hâlâ peşinden yürüyordu.

Braun namluyu kadının kafasına bastırıp haykırdı, "Bir adım daha atarsan, bu orospuyu vururum!"

Slanski otuz metre ötede durdu. Braun arabanın yanına vardığında yüzünden ter damlıyordu; ama Slanski'nin onu durduramayacak kadar uzakta olduğunu farkındaydı.

Arabanın kapısını açıp Anna'yı içeri iterken gülümsedi. Elini kontak anahtarına uzattı. Yerinde değildi.

— Kurt Braun?

Braun oturduğu yerde geriye döndü, duyduğu sestten irkilip, paniğe kapıldı.

Arkasındaki koltukta, gözlerinde öfke, elinde bir otuzsekizlik taşıyan bir adam vardı, silahın namlusu Braun'un yüzüne çevrilmişti.

— Sana sordum, sen Kurt Braun musun?

Braun cevap vermeye fırsat bulamadan Massey tetiği çekti.

Slanski elindeki gaz lambasını cesetlerin üzerine tutarken, biraz gerideki kulübe hâlâ alevler içindeydi.

Massey, Vasili'nin cesedine bakarken Slanski'nin yüzündeki korkunç üzüntüyü düşündü. Kimliklerini belirlemek için bütün cesetleri aramışlardı; ama Massey'yi ilgilendiren sadece Braun'du.

Vasili'nin cesedi fena yanmıştı, göğsünde ve omzunda iki kurşun yarası vardı. Massey uzun uzun Slanski'ye baktı. Arkadaşının yüzünde ilk kez bir üzüntü ifadesi görüyordu, duygulanıp koluna dokundu.

— Benim hatam. Özür dilerim, Alex.

Slanski birden öfkeden bembeyaz oldu, "Bunu yapanlardan başka kimsenin hatası değil. Ölmesi gerekmiyordu, onu öldürmek zorunda değillerdi." Massey'ye baktı, gözlerinde ürkütücü bir nefret okunuyordu, "Biri bunun hesabını verecek, Jake. Biri bunun hesabını çok ağır ödeyecek, bana yardım et..."

— Bunu bana bırak Alex. Ama şimdi bütün oyun bitti. Operasyonu iptal ediyoruz.

Slanski hayır anlamında başını şiddetle salladı, "Operasyonu iptal edersen tek başıma giderim, yardım etmesen de giderim. Birinin bunun hesabını vereceğini söyledim, kim olduğunu da biliyorum..."

— Alex...

Massey biraz ötede büyük acı çekiyormuş gibi duran, gözlerini Vasili'nin cesedinden ayırmayan Anna'ya baktı. Kıza Braun'u ve adamları anlatmış, niye geldiklerini söylemişti; ama sanki kızı Vasili'nin ölümünden başka hiçbir şey ilgilendirmiyor gibiydi.

Massey kaşları çatık Slanski'ye döndü, "Şimdi değil," dedi, "Sonra konuşuruz."

— Kararlıyım, Jake. Sen yardım etsen de etmesen de gideceğim.

— Yapamayız, Alex. Branigan bunu kesinlikle onaylamaz, hele Arkaşin'e olanları duyduktan sonra, hiç. Burada olanlar da üzerine tüy dikti. Operasyon artık fazla riskli.

— Arkaşin'in cesedini bulduklarında, onu kimin öldürdüğünü bilemeyecekler. Kaldı ki Arkaşin de niyetimizin ne olduğunu tahmin edemezdi. Üstelik, öldü.

Massey hayır anlamında başını salladı, "Belki; ama Branigan olanları duyacak. Popov'un cesedi Braun'un dairesinde. Branigan öğrendiklerini bir araya getirecek."

Slanski, Anna'ya baktıktan sonra Massey'ye döndü, "Yine de Branigan olanları öğrenene kadar çok vakit geçecek. Eğer endişeleniyorsan, Anna burada kalsın. Ama ben, ben gidiyorum."

Anna, Slanski'ye bakıp sakince, "Sen gidiyorsan, ben de geliyorum," dedi.

Massey her ikisine baktı. Uzunca bir süre tereddüt geçirdi, sonra Slanski'ye, "Şu anda için nefret dolu," dedi, "Ama söylediklerinden emin misin?"

— Ben artık yolun sonuna geldim. Bu soruyu Anna'ya sorman daha doğru olur.

— Anna?..

Tereddüt etti, Slanski'nin yüzüne baktı ve, "Evet," dedi, "Eminim."

Massey uzun bir süre kararsız kaldı, sonra içini çekip, "Peki Alex, kendi yolunda yürü," dedi, "Birinin gelip de cesetleri görmemesi için ormanda gömmemiz gerek. Branigan'ı sonra düşünürüm." Birden, söyleyeceği kelimeleri bulamıyor gibi oldu, "Vasili'yi gömmene yardım edeyim."

Slanski hayır anlamında başını öfkeyle salladı, "Onu öldüren solucanlarla birlikte, ormana değil. Gölün kıyısına."

Massey sakin bir sesle konuştu, "Cipte kürek var."

Yanan kulübeye, çatıya sıçrayıp karanlıkta dans eden alevlere baktıkça, Slanski'nin yüzünü yeniden üzüntü kapladı. Çatının bir bölümü çöktüğünde bir gümbürtü koptu, kıvılcımlar çevreye saçıldı.

Ağzı öfkeden büzülmüş, alevleri seyretti, Massey küreği almak için cipe doğru yöneldiğinde koluna yapışıp sert bir sesle sordu, "Bana sadece ne zaman atlayacağımızı söyle."

— Bu akşam Boston'dan Londra'ya bir uçak var, oradan da Stockholm ve Helsinki'ye gidecek. Eğer acele edersek, yetişebiliriz. Braun'un arabasını alırız. Her ikinizin pasaportu da yanımda.

— Soruma cevap vermedin. Ne zaman atlıyoruz?

— Kırk sekiz saat sonra.

Dördüncü Bölüm

23-24 Şubat 1953

Yirmi Dördüncü Kısım

**New Hampshire,
23 Şubat**

Collins ertesi gün New York'tan gelip Boston Havaalanı'nın önünde durduğunda neredeyse öğlen oluyordu.

Ottawa'dan gelen Kanada Havayolları'na ait uçaktan inen bir grubu karşıladı, hepsi de kendinden genç iki kadınla bir erkek; Boston'da bir karavan ve malzeme kiralayıp New Hampshire Eyaleti için geçerli av iznini aldıklarında vakit epeyce ilerlemişti.

Collins adlı adam ince; ama kaslıydı, kırklarının başında gösteriyordu, gözlerinde ölümü yakından görmüş, hatta çevresine ölüm saçmış adamların aldırılmaz, çelik bakışları vardı. Gözlüklü gencin koyu renk saçları kısa kesilmişti. Çıkık elmacık kemikleri damarlarında Slav kanı dolaştığını belli etmekteyse de davranışları kesinlikle Kuzey Amerikalılara benziyordu.

Kadınların ikisi de yirmilerinin sonundaydı; ama Collins her ikisinin de silah kullanmada, ellerinden yararlanmada en az kendisi kadar becerikli olduklarını biliyordu. Güvenlik açısından, bir yaz önce Ontario Gölü çevresinde buluşan, bu kış birlikte avlanmak isteyen bir grup gibi hareket ediyorlardı. Aldıkları brifingde, çok dikkatli olmaları tekrar tekrar istenmişti.

Bir karavan kiralamak Collins'in fikriydi. Bir avcı grubu olarak kuşku çekmeyeceklerini düşündüler. Hepsi de polis ya da sabıka kaydı olmayan kaçaklardı, CIA ya da Kanada Atlı Polisi'nce tanınmıyorlardı. Tabanca ve tüfekleri yasal yollardan alınmış, ruhsatlarına kendi adları yazılmıştı.

Kingdom Gölü'ne giden yola girdiklerinde saat öğleden sonra birdi. Lastik izleri bırakmamak için tekerleklere zincir takmışlardı; ama Collins patikanın iki yanına baktığında, karların arasında yer yer toprak lekeleri gördü. Yolda hemen hemen hiç başka arabaya rastlamamışlar, polis görmemişlerdi; çevrelerindeki arazi de tümüyle ıssızdı. Burası ona anavatanı Kafkaslar'ı, sekiz yıl boyunca Amerika'da bir kaçak olarak yaşamasına rağmen, gerçekte kim olduğunu hatırlattı. KGB Birinci Kısım'dan Binbaşı Grigoriy Galuşko.

Karavanı gölün kenarında, kulübeden bir mil uzağa park ettiler, araştırmaya başlamadan önce öğle yemeği yemeyi kararlaştırdılar. Böylece, onları görüp de yanlarına gelecek birilerine karşı hazırlıklı olacaklardı. Kimse gelmedi, saat dörde doğru av elbiselerini giydiler, hepsi de eldivenliydi, erkeklerin ellerinde tüfekler, kulübeye doğru ilerlemeye başladılar. İkişer ikişer yürüyor ve gürültü yapıyorlardı, şakalaşp, kışın av partisine çıkmış iki evli çift gibi davranıyorlardı; ama gözleri her yerdeydi, her hareketi izliyor, her sesi dinliyorlardı.

Kulübenin yüz metre kadar ötesinde durup birer sigara tütürdüler, mataralarından içtiler. Galuşko'nun gözleri arazinin bütün ayrıntılarını inceliyordu. Ormanın içinde neredeyse hiç kar yoktu, ağaçlar toprağı korumuş gibiydi. Hâlâ bir hareket görmedi, rüzgârın, tembel tembel oynayan göl dalgalarının, tepelerindeki çam dalları içinde kuğuran güvercinlerin dışında hiçbir şey duymadı.

İskeleyle bağlanmış kayığı, mertekleri hâlâ tüten yanmış kulübeyi, lastikleri delinmiş cip ile pikabı gördüler, başka hayat belirtisi yoktu.

Galuşko'nun yüzü endişeliydi. Doğruca kulübeye gitmek yerine, yanından geçtiler, tekrar ormana girdiler. Çevrenin kesinlikle ıssız olduğuna karar vermeleri yarım saatlerini aldı, dikkatle enkazın çevresinde döndüler, sonunda yaklaştılar. Her biri artık deneyimli birer avcı gibi hareket ediyor, sanki enkazın içinde saklanmış bir avı arıyorlardı.

Kulübeye ilk yaklaşanlar, Galuşko ile genç adam oldu, dikkatle verandadan geriye kalanlara bastılar. Kadınlar biraz geride, bir yerlerden çıkabilecek birilerini gözler gibiydi.

— Kimse yok mu?

Galuşko iki kez seslendi, bir cevap alamadı. Dışarıdaki iki kadının da aynı şekilde bağırdıklarını duydu, sesleri hafif rüzgârın üzerine binmiş, yardım çağıran hayaletler gibi soğuk göle doğru yayılıyordu. Yine de kimse gelmedi, kimse cevap vermedi.

Sonra Galuşko ve arkadaşı enkazdan geriye kalanları yavaş yavaş, büyük bir dikkatle incelemeye başladı.

Kulübenin çevresindeki bölgeyi araştırdıklarında, önce dikkatlerini çekebilecek bir şey göremediler, sonra Galuşko'nun deneyimli gözleri yerde koyu lekeleri fark etti. Eğilip lekelerle yakından baktığında, gördüklerinin kan olduğunu hemen anladı.

Ayağa kalkıp endişeli gözlerini arkadaşına çevirdi.

Ondan sonra, daha çabuk hareket ettiler.

Bölgeyi mümkün olduğunca dikkatli araştırmaları neredeyse yarım saatlerini aldı, sonra arabaları ve kayığı, gölün çevresini incelediler, sonunda da yine ormana girdiler.

Bir saat kadar sonra, hâlâ bir şey bulamamışlardı, Galuşko da umutsuzluğa kapılmak üzereydi. Karavana gitmek üzere göl kıyısına inmişlerdi, o sırada kadınlardan biri rahatlamak için ağaçların arasına daldı, oysa soğuk canlarını acıtmaya başlamıştı bile. Galuşko kadının yürürken pantolonunu çözdüğünü, daha gizli bir yer bulabilmek için ağaçların altında ilerlediğini gördü. Biraz sonra geriye baktığında, kadının çömeldiğini, rahatlariken iki beyaz kalçasının ormanın karanlığında iki beyaz hayalet gibi parıldadığını fark etti. Ötekilere doğru döndüğünde, gülümsüyordu.

Karavana yaklaşmışlardı ki kadın soluk soluğa peşlerinden koştu. Galuşko kadının gözündeki ifadeyi gördü; korku değil, bu kadınlar korku nedir bilmez, başka bir şey. Az sonra Galuşko'nun yanındaydı; ama ötekilere de bakarak, "Galiba geri dönüp kendi gözlerinizle görmeniz daha iyi olacak," dedi.

Moskova

Aynı gün dört saat kadar sonra, Sovyetler Birliği'nin Birleşmiş Milletler delegasyonunda görevli

KGB istasyon Şefi Leonid Kislov, Londra'ya gitmek üzere Pan-American uçağına bindi. Daha sonra Viyana üzerinden Moskova'ya geöecekti.

Sağ bileğine kelepöelenmiŐ bir diplomatik çanta taşıyordu, yirmi iki saatlik yol boyunca gözlerini neredeyse hiö kırpmadı.

Sovyet Hava Kuvvetleri'nin ilyuŐını Moskova'nın Vnukovo Havaalanı'na 24 Şubat akşamı saat sekizde indiğinde, pistin hemen kenarında siyah bir Zis bekliyordu. Kislov bitkin bir Şekilde metal basamakların tepesinde görüldüğünde sivil giyimli KGB Şoförü esas duruşa geöti. Isı ilikleri donduracak kadar düşüp eksi yirmiye varmıştı, rüzgârın savurduğu kar taneleri Kislov'un yorgunluktan bembeyaz yüzüne çarpıyordu.

Yorgun hareketlerle soğuk Zis'in arka koltuğuna yerleŐen Kislov, yanındaki battaniyeyi donmuş bacaklarının üzerine çekti. Şoför ön koltuğa yerleşip neşeyle arkaya döndü, "Yolculuğunuz iyi geöti mi, Yoldaş?"

Kislov gevezelik etmek niyetinde değildi, uzun uöak yolculuğundan sonra başı çatlıyordu, üstelik bileğine takılı çantadaki bilgiler beynini kemirir gibiydi. Kabaca, "Kremlin'e," dedi, "Hem de abuk."

Şoför fıröayı anladı, önüne döndü ve Zis'in burnunu havaalanının çıkış kapısına çevirdi.

Yirmi Beşinci Kısım

**Finlandiya,
23 Şubat**

Stockholm'den kalkan SAS Constellation, o Şubat öğleden sonra saat beşi biraz geçte, karanlık bir havada Helsinki'nin Malmi Havaalanı'na indi. Uçaktaki yolculardan üçü Massey, Slanski ve Anna Horev'di.

Uçak pistte ilerlerken, pencerenin dışında Kuzey Kutbu karanlığı dışında görülebilecek fazla bir şey yoktu: donmuş Helsinki Körfezi'ni kaplayan adaların ışıkları, uçsuz bucaksız ormanların çizgisi. Yine de her yer sulu bir karanlığa boğulmuş gibiydi. Uçağın tekerleklerini deşirmesinden on dakika kadar sonra, Gelen Yolcu Salonu'ndan çıkıyorlardı.

Yıpranmış bir deri pilot ceketi giymiş, boynuna beyaz bir yün atkı sarmış sarışın bir adam kalabalığın arasından çıktı, büyük bir sevinçle gelip Massey'nin elini sıktı.

— Hoş geldin, Jake. Anlaşılan yüküm bunlar.

Massey, Anna ile Slanski'ye döndü, "Pilotunuz Janne Saarinen'le tanışmanızı istiyorum," dedi, "Finlandiya'nın en iyilerinden."

Saarinen ellerini sıkarken gülümsedi. Bir Finlandiyalı için fazla ufak tefekti, yüzü yara izi doluydu; ama bütün bunlara rağmen neşeli birine benziyordu.

— Jake'e aldırmanın, dedi Saarinen kusursuz bir İngilizce ile. Eski yağcılardandır. Yolculuktan sonra yorgun olmalısınız. Arabam dışarıda. Hadi sizi üsse götürüyüm.

Saarinen, Anna'nın valizini alıp otoparka doğru yürürken, Massey onun topalladığını, her adımda sol ayağını değişik bir biçimde önce yana, sonra da ileri uzattığını görüp endişeli yüzlerle kendine bakan arkadaşlarını fark etti.

Finlandiyalı konuşulanları duyamayacak kadar uzaklaştığında, Slanski'ye dönüp, "Ne var?" diye sordu.

— Belki farkında değilsin; ama arkadaşımızın bir bacağı eksik.

— Endişelenme. Zaten bacağının eksikliği Janne'yi hiç rahatsız etmiyor. İnan bana, hepsinden iyidir. Luftwaffe adına en az yüz Rus uçağı düşürdü, bunun yarısından çoğu da bacağını kaybettikten sonra.

— Anlaşılan sana inanmak zorundayım.

Saarinen lastiklerine zincir takılmış küçük ve çamurlu yeşil Volvo'nun şoför koltuğuna yerleşti, Massey yanına oturdu. Anna ve Slanski arka koltuktaydı.

Birkaç dakika sonra, havaalanından çıkarılarken, Anna uzun yolculuk sonrası bitkin, başını Slanski'nin

omzuna dayayıp uykuya dalmıştı bile.

Karanlığa rağmen Helsinki pırıl pırıldı. Parlak renkli tramvaylar vınlayarak ilerliyor, kent ve sakinleri hemen her şeyi kaplayan kalın kar örtüsüne rağmen çok canlı görünüyordu. Her köşede insanlar üzerlerine kalın bir şeyler giymiş, hızla yürüyorlar, sanki dururlarsa donup ölmekten korkarlarmış gibi acele ediyorlardı.

Saarinen'in eksik bacağı, araba kullanmasına engel değildi. Kentin çar zamanından kalma merkezinin yanından geçti, Helsinki uzunca bir süre çarın imparatorluğunun bir parçası olmuştu ve pastel hardal ya da ördek yumurtası mavisi büyük granit yapılar kesinlikle Rusya'yı andırıyordu. Sonra bir yanı kayalıklı kıyı yoluna sapıp batıya yöneldi.

Baltık Denizi karanlıkta buzdan olma yekpare bir kütle gibiydi, yarım saat boyunca içeriye doğru ilerlediler, Saarinen, Espoo köyünü geçince güneye döndü ve yeniden denize doğru ilerledi. On beş dakika kadar sonra, donmuş Baltık sularının arasında altı yedi küçük ada belirmeye başladı. Kış manzarasını süsleyen parlak renkli ahşap evlerin hiç birinde ışık görünmüyordu.

— Yazlık evler, dedi Saarinen. Kış gelince buralarda kimse kalmaz, birkaç inatçının dışında tabii. Neredeyse geldik.

Yavaşladı, kıyı yolu son dönemecten sonra yokuş aşağı dikildi, gözlerinin önünde kayınlarla kaplı küçük bir adacık belirdi. Karaya dar bir tahta köprüyle bağlıydı, ufak Volvo köprüye ancak sığıdı, güzelliğine rağmen adacık karanlıkta gerçek değil gibi görünüyordu.

— Bylandet Adası'na hoş geldiniz, dedi Saarinen.

Gıcırdayan köprüden geçerek, suları donmuş ufacık bir koyun kenarında sıralanan, arkaları sık bir ormanla kaplı iki ahşap evin önüne vardılar. Saarinen tek başına duran, panjurları sımsıkı kapalı yeşil boyalı iki katlı büyük eve doğru yöneldi, kapının önünde durdu. Duvarların önünde yüksek bir kütük yığını vardı, odunların hemen yanında da bir balıkçı teknesinin kalıntıları, evin yanına asılı donmuş eski ağlar görünüyordu.

— Burası yerli bir balıkçıya aitti, dedi Saarinen. Sonunda içe içe öldü. Aslında bunda şaşılacak bir şey yok. Adanın bu yanındaki tek ev bu, yola da uzak. Kışın buraya yabancı hayvanlar dışında kimse gelmez, deli değillerse tabii. Bu yüzden bizi burada kimse rahatsız etmez.

Evin açık renk çam kaplı içi, buz gibiydi.

Saarinen iki gaz lambası yakıp evi gezdirdi. Alt kattaki geniş oda hem mutfak, hem de oturma odası olarak kullanılıyordu, eşya olarak bir çam masa, dört iskemle, eski bir divan ve ufak bir dolaptan başka bir şey yoktu. Yine de çevre düzenli ve temizdi. Odanın kenarındaki küçük masanın üzerinde, altında büyük bir şey saklanmış bir yelken bezi görünüyordu. Öteki köşede bir odun sobası dikiliyordu, Saarinen sobaya odun doldurdu, üzerlerine biraz gaz döküp tutuşturdu, ateşin parladığını

görünce, üst kattaki odaları göstermek istedi.

Odalar basit çam yataklar, yatakların yanında birer dolap ve gaz lambasıyla döşenmişti; ama her yer küf ve tuzlu deniz suyu kokuyordu. On dakika kadar sonra yeniden aşağıda buluştuklarında, Saarinen elektrik jeneratörünü çalıştırıp kahve yaptı.

Mutfakta tavandan sarkan tek bir ampul görünüyordu, masanın üzerine de Finlandiya'nın güneyi ile Rusya'nın batı kıyılarını, Baltık devletlerinin topraklarını ayrıntılarıyla gösteren iki büyük harita yayılmıştı. Haritalardan birinde Saarinen'in kırmızı kalemle işaretlediği uçuş rotası vardı.

Gülümsedi, "Burası Helsinki Palas değil, biliyorum, üstelik kokuya dayanmak da zor; ama burayı sadece bir gece kullanacağız, hem Baltık'ın öteki yakasında, İvan'ın sunacaklarından çok daha konforlu. Bazen jeneratör pır pır ediyor, o zaman da babadan kalma gaz lambalarını kullanmak zorunda kalıyorum. Şimdi, işimize bakalım. Uçuş otuz beş dakikadan fazla sürmeyecek, çok çok kirk, bu da kalkıştan sonra karşılaşılabileceğimiz güçlü karşı rüzgârlara bağlı."

Haritayı gösterdi, kaleminin ucunu haritanın üzerinde Bylandet Adası'ndan başlayıp Baltık Denizi'nin üzerinden geçen ve Estonya'da Tallin'in hemen dışında biten kırmızı eğrinin üzerinde gezdirdi, "Adadan atlama noktasına kadar tam olarak yetmiş beş mil. Her şey planladığımız gibi giderse, su içmek kadar kolay."

Anna, "Adadaki pist nerede?" diye sordu.

Saarinen hayır anlamında başını sallayıp sırttı, "Pist mist yok. Uçağın altında kayaklar var, yani buzdan da kalkabiliriz. Endişelenme, başlangıçta biraz sarsılırsın; ama farkı anlayacağını pek sanmam."

Massey, "Ya son hava raporları?" diye sordu.

Saarinen bilmiş bilmiş sırttı, "Helsinki meteorolojisine göre, gizlice atlamak için bundan iyisi olamaz. Bu akşam güçlü bir rüzgâr bekliyorlar, daha sonra da Finlandiya Körfezi'nin bir bölümünü kaplayacak kümülonimbus yüklü bir soğuk cephe. Yarın akşam bulutların bin fite kadar ineceği tahmin ediliyor. Bu gibi bulutlar kar, fırtına hatta şimşek bile getirebilir, o yüzden mümkün olduğunca bulutlardan kaçınmamız gerekecek. Yine de bekleyip, görelim derim. Hava tahminleri daha henüz kesin bir bilim olmadı, o meteoroloji uzmanlarına da hiç güvenemedim. Eski uçuş öğretmenimin dediği gibi, küçükken yalan söylemeye alışmış çocuklar, büyüdüklerinde meteoroloji uzmanı olur. Ama şansımız yaver gider de tahminler olumlu olursa, havalandıktan sonra hedef noktasının hemen yanına kadar iki bin fitte gideriz. Sonra buluttan bir taş gibi çıkar, mümkün olduğunca çabuk atlama noktamızı görür ve ikinizi atarız."

Omuzlarını silkti, "Yoğun tipide uçmak yolcular için çok zevkli olmayabilir, yukarısı bayağı serttir, yine de böyle havalarda Ruslar Miglerini uçurmuyor, hiç olmazsa bunu biliyoruz. Hoş, bunun garantisini de veremem ya. Sadece iyimser olduğumu söyleyeyim, yeter." Sanki kötü havada uçmaktan, böylesi bir yolculuğun doğurabileceği tehlikelerden hoşlanıyormuş gibi, yeniden gülümsedi.

Slanski bir sigara yaktı, "Böyle kötü koşullarda, bu kadar hafif bir uçakla uçmak, riskli değil mi?"

Saarinen gülerek, "Tabii," dedi, "Ama yine de açık havada bir Mig savaş uçağı tarafından düşürülmek kadar değil. O uçaklar şu anda havadaki en hızlı şeyler, Amerikalıların elindekilerden bile daha hızlı. Rusların Rolls-Royce taklidi motorlarıyla saatte bin kilometreye kadar çıkabiliyorlar. Altı bin libre itiş gücüyle cehennemden kaçan bir yarasa gibi yükselirler. En azından, etkileyici."

— Ya radar? diye sordu Slanski. Sovyetler herhalde bölgeyi tarıyor, değil mi?

— Kıçına bahse girebilirsin, dedi Saarinen, Tallin yakınlarında bir noktaya parmağını basarak. Tam burada bir Sovyet hava üssü var, o üste daha yeni geliştirilen her türlü hava koşulunda uçmak için yapılmış radarlı Mig 15P'ler bulunuyor. Yirmi dört saat boyunca, Leningrad'ın hemen dışındaki bir üsle birlikte çalışarak bütün Baltık Denizi'ni havadan denetliyorlar. Eğer Sovyet hava sahasına giren herhangi bir uçak görürlerse, soru bile sormadan düşürürler.

— Anladığım kadarıyla gerçek bir tipi çıktığında Mig pilotları bulutun üzerinde kalmaya tercih ediyorlar; uçak radarına henüz tam olarak alışmamışlar. Üste de bir radar bulunduğunu unutmayan, bir tane de Tallin'in hemen dışında, Tondy Kışlası'ndaki ordu karargâhında var. Bir üçüncüsü de kentin en yüksek noktasında, eski mahallede KGB merkezinin hemen yanı başındaki Saint Olaus Kilisesi'nin çan kulesinde. Bu üç radar havadaki Miglere bilgi veriyor.

Gülümsedi, "Açık havada, kilisenin tepesindeki radarın bir eşek arısını bile göreceğini sanıyorum. Ama Sovyet radarları kötü havada, kar ve tipide, hedefle havanın paraziti arasındaki farkı anlayamıyor. İşte kötü hava bize bunun için lazım. Yine de radarlarına yakalanmamak için mümkün olduğunca alçaktan, bulutun içinden uçacağım. Asıl tehlike buluttan çıkıp, hedef noktaya yaklaştığımız zaman. O zaman belki radarları bizi yakalayabilir, İvan'ın ilgisini çekeriz. Onun için hedefi hızla bulup sizi bırakmak zorundayım. Ama o iş tamamen bana ait, sizin endişelenmeniz gerekmez. İvan bizi görse bile siz o zamana kadar yere inmiş, ben de dönüşe geçmiş olurum."

Slanski kuşkuluydu, "Bütün bunlar çok tehlikeli görünüyor. Başaracağından emin misin?"

— Bir bardak su içer gibi. Bana güven. Saarinen Anna'ya baktı. Anlatırken gerçekten çok daha tehlikeli gibi görünüyor. Pilotlar bir görevin tehlikelerini abartmaya bayılır, özellikle yanlarında güzel bir kadın varsa. Böylece daha cüretli, daha korkusuz, daha cesur göründüklerini sanırlar.

— Hava gerçekten kötüleşirse, uçağının sarsıntılara dayanabileceğine inanıyor musun?

Saarinen Slanski'ye bakıp evet anlamında başını salladı, "Dışarıda, hangardaki küçük Norseman çok daha kötü havalardan tek parça döndü. Yolcular biraz sarsılabilir; ama önemli olanı, hayatta kalırlar. O uçak tuğladan yapılmış bir kenef kadar sağlam." Gülümseyerek Anna'ya döndü, "Benzetme için özür dilerim."

Massey pencereye yaklaşıp donmuş koya baktı. Bu kadar kuzeyde, kışın günde iki saat güneş gören bir insanın kendini şanslı saydığını düşündü. Alacakaranlığın umut kırıcı, iç kapatıcı bir etkisi vardı. Saarinen'e baktı. Adamın çok yetenekli bir pilot olduğu kesindi; ama tehlikeler düşünüldüğünde, bu denli heyecanlanması için çılgın olması gerekirdi.

Massey bacağını koparan şarapnelden bir parçanın beynine de girip girmediğini merak etti.

— Pekâlâ Janne, öyleyse program ne? Ne zaman yola çıkarız?

Saarinen masanın kenarına oturdu, "Güneydoğuya gidecek bulutun yarın akşam sekizde buralarda olması bekleniyor. Eğer o hava uzmanları haklıysa, o bulutun bizi Estonya kıyılarına kadar gizlemesi gerekir. Eğer sekiz buçukta hareket edersek, hesaplarıma göre yola çıktıktan yirmi mil kadar sonra bulutla karşılaşmamız lazım. Şu rotayı izleyeceğiz." Haritadaki kırmızı çizgiyi gösterdi, "Baltık Denizi üzerinden hedefe kadar neredeyse dümdüz bir hat. Rus dalgalarının frekansını biliyorum, Tallin'e yaklaştığımızda yerimizi belirlemek için onlardan yararlanacağım, böylece hedef noktasını daha kolay bulurum."

Massey kaşlarını çattı, "Ya senin de söylediğin gibi, hava gerçekten çok kötü olursa?"

— Aldırma. Yine de bulurum. Gerekirse çok daha alçalır, beş yüz fite de inerim. Buluttan çıktığımızda, Tallin'in ışıklarından da yararlanırız. O bölgede arazi oldukça düz, yani bulutların içinde kör uçuş yaparken bir tepeye çarpma tehlikesi yok. Tamam. Başka soru? Kimse ağzını açmayınca, Saarinen sıırıttı. İyi, demek bana güveniyorsunuz. Bacağını masadan indirdi ve Massey'ye baktı. Gelin, sana ve arkadaşlarına onları cehenneme atacak küçük güzeli göstereyim.

Saarinen ahşap kaplı verandadan geçerek hangara doğru yöneldi.

Hangarın bir zamanlar kayıkhanesi olarak kullanıldığı belliydi, önünde ve arkasında çifte ahşap kapılar vardı. Saarinen öndeki çift kapıyı ardına kadar açtı, beyaza boyanmış, küçük, dayanıklı görünümlü, tek motorlu, yüksek kanatlı uçak görüldü. Üzerinde işaret yoktu, iniş takmalarının yerini kayak ve tekerlek karışımı bir düzen almış, böylece uçağın hem buza hem de toprağa inip kalması sağlanmıştı.

— Çok güzel, değil mi? Kanadalılar tarafından geliştirilen, savaş sırasında Amerikan Hava Kuvvetleri tarafından da kullanılan Norseman C-64 hafif nakliye uçağı. Hamburg'daki ihtiyaç dışı askeri malzeme müzayedesinden neredeyse bedavaya aldım. Soğuk bölgeler için biçilmiş kaftan, sekiz yolcuyla yüz kırk mil hız yapabiliyor. Ama böyle havalarda bir bebek gibi bakım istiyor. Günde birkaç kez motoru çalıştırmanız gerek, yoksa yağ donar, blok çatlar. Saatine baktı. Şimdi tam sırası, biraz geri çekilseniz, iyi olur.

Hangarın açık kapılarının ardına kadar çekildiler, Saarinen motoru ve pervaneyi örten kalın battaniyeyi kaldırdı. Zorlanmadan pilot kabinine tırmandı, takma bacağını içeriye en son aldı. Motoru çalıştırdı, gaz verip on dakika boyunca devir yükseltti, sağır edici gürültü içinde, yağın ısınmasını bekledi. Sonra gazı iterek motoru beş dakika boyunca düşük devirde döndürdü, kontağı kapatıp uçaktan indi.

— Dört saat rahatız, dedi. Şimdi kendimi ısıtmanın zamanı geldi. Bu Tanrı'nın cezası kış boyunca her akıllı Finlandiyalı gibi, bu saatte ya da herhangi bir saatte, kanımın donmasını önlemek için bir iki kadehe ihtiyacım var. Bana katılır mısınız?

Massey, "İyi bir fikre benziyor," dedi.

Slanski ve Anna'ya baktı. Slanski'nın gerginliği dudaklarından anlaşılıyor, gözleri asabi bir enerjiyle parıldıyordu. Kafeste kurtulmayı bekleyen yabani bir hayvan gibiydi, Massey yaşanacak maceranın ağırlığını duymaya başladığını düşündü. Anna daha sakindi; ama Massey kızdaki gerginliği hissedebiliyordu.

— Teklif için teşekkürler, Janne. Başka zaman, belki, dedi Slanski ve Massey'ye döndü. Şimdi programda ne var?

— Bu akşam silahları, elbiseleri ve kâğıtları gözden geçireceğiz. İnce ve sonra ihtiyacımı duyacağınız her şey. Ama bu arada, beklemekten başka yapılacak bir şey yok.

— Öyleyse Anna'yı biraz eğlendirsem, nasıl olur?

— Aklında ne türlü bir eğlence var?

— Eğer Janne arabasını verirse, Helsinki'ye kadar gidip gelmek.

Massey kararsız bakınca Slanski, "Jake," dedi, "On altı saatten beri uçakların içindeyiz. Biraz havaya, bacaklarımı çalıştırmaya ihtiyacım var. Anna da öyle."

Massey Anna'ya döndü, "Ne diyorsun?"

— Alex haklı.

Bütün olan bitenden sonra havada hafif bir rahatsızlık, belli belirsiz bir gerginlik vardı, Massey bu gerginliğin ortadan kalkması gerektiğini düşündü.

Saarinen'e döndü, "Ne dersin, Janne?"

Finlandiyalı omuzlarını silkti, "Benim için sakıncası yok." Volvo'nun anahtarlarını bulup Slanski'ye fırlattı, "Sadece yollara dikkat et, yılın bu zamanında bayağı kaygan oluyor. Geri dönmeden önce de şişeye yüz verme. Buralarda polisin dikkat ettiği tek şey, içki..."

Massey Slanski'ye, "Tamam öyleyse," dedi, "Ama her ikinizi de bu akşam dokuzda burada bekliyorum. Daha geç olmaz."

— Gitmeden önce son tadım özgürlük, Jake. Bize iyi bir yemek borçlusun bence.

Massey cüzdanını çıkarıp Slanski'ye bir deste Finlandiya markkası uzattı, "Galiba haklısın," dedi, "Washington'dan sevgilerle. Sakın kaybolmayın, her ikinize de söylüyorum. Tanrı aşkına, dikkatli olun."

Yirmi Altıncı Kısım

Washington, D.C,
24 Şubat

İşaretsiz siyah Ford sabahın ikisinden önce Beyaz Saray'ın dış kapısının önüne geldiğinde, bardaktan boşalırcasına yağmur yağıyordu.

Arabadaki üç kişi, gizli servis yetkililerince zaman kaybetmeden Oval Ofis'e alındılar.

Başkan Eisenhower sabahlığını giymiş, yüzü yorgun ve gergin, masasının arkasındaki yerini almıştı. Üç kişi odaya girdiğinde ayağa kalktı, "Oturun. İsteyen varsa, kahve sehpanın üzerinde."

Sehpanın üzerinde dumanı tüten bir kahve sürahisi, bir dizi de fincan vardı; ama kimse elini uzatmayı düşünmedi. Renkli camların dışındaki güvenlik lambalarından yayılan aydınlık, Beyaz Saray bahçesinin geniş çimenlerine yayılmıştı.

CIA'nın atanmış başkanı Allen Welsh Dulles, Eisenhower'ın yanındaki koltuğa oturdu. Başkan Eisenhower tarafından henüz altı hafta önce bu göreve getirilmişti; ama yemin edip resmen işe başlamasına daha dört gün vardı. Altmış yaşındaki Dulles, CIA'nın ilk profesyonel yöneticisi olacaktı; ama ne davranışıyla ne de görünüşüyle böyle bir görevin adamıymış gibi duruyordu.

Uzun boylu, geniş omuzlu, dalgalı saçlı ve bıyıklı bu New York'lu, daha çok eğlenceyi sevmesiyle ünlüydü. Oysa sabahın o erken saatlerinde gergin yüzünde o bilindik çekiciliğinden eser yoktu. Seçkin bir haberciler olarak, savaş sırasında Amerikan OSS'sini İsviçre'deki üssünden yönetmiş, Nazi Almanyası içindeki operasyonları, en önemlisi de Gün Doğumu Operasyonu'nu, İtalya savaşının son kanlı günlerinde, SS Generali Karl Wolff emrindeki Alman ordularının teslim olmasını düzenleyip yönetmişti.

Genellikle sakin ve rahat bir adam olarak bilinen Dulles, o şubat sabahında bir sinir küpüydü.

Odadaki diğer ikisi, Sovyet Operasyonları Bölümü Müdür Yardımcısı William G. Wallace ve Özel Operasyonlar Yöneticisi Karl Branigan'dı. Her ikisi de Eisenhower'ın masasının karşısında oturmuş, en az Dulles kadar gergin ve rahatsız görünüyordu.

Saatler ikiyi vurduğunda Eisenhower toplantıyı açtı, sesi hayat boyu içtiği sigaralardan, bunun yanı sıra da uykudan uyandırılmaktan kısıktı.

— Başlasan iyi olur, Ailen. Zaten bir buçukta uyandırılmış olmak yeterli. Daha fazla zaman kaybetmeyelim.

Dulles öne doğru eğildi, yanındakileri Eisenhower'la resmen tanıştırdı, "Sayın Başkan, Sovyet Operasyonları Bölümü Müdür Yardımcısı'nı önceden tanıyorsunuz."

Müdür yardımcısı, başkana baktı, "Sayın Başkan..."

— Seni gördüğüme sevindim, Bill, Eisenhower kaşlarını çatıp belli belirsiz gülümsedi. Belki de sevinmedim, ne getirdiğine bağlı.

— Efendim, Karl Branigan, diye devam etti Dulles aceleyle. Sovyetler Bölümü Özel Operasyonlar Yöneticisi.

Branigan sandalyesinden kalkmaya davrandı; ama Eisenhower bir el işaretiyle yerinde kalmasını belirtti, "Rahatlayın, Bay Branigan. Beyaz Saray'da saat üçte protokole aldırıyoruz. Peki Ailen, başlayalım. Umarım getirdiğin iyi haberdir."

Branigan otururken Dulles'in gırtlığını temizlediğini duydu, "Efendim, galiba çok büyük bir sorunla karşı karşıyayız."

— Bunu telefonundan da anlamıştım, dedi Eisenhower sert bir sesle.

Dulles, Eisenhower'in önüne kırmızı bir dosya koydu. Üzerindeki damgada, "Sadece Başkan İçindir" yazılıydı.

— Sayın Başkan, efendim, Moskova'nın bu sabahtan beri Kar Kurdu Operasyonu'yla ilgili niyetlerimizin farkında olduğuna inanıyoruz.

Eisenhower'in tepkisi gecikmedi. Suratında bir endişenin izleri vardı, rengi soldu, "Emin misiniz?"

— Evet.

Eisenhower derin derin içini çekti, içindeki gerginliği yumuşatmak ister gibi elini ensesine götürdü. Sonra da fısıldar gibi, "Aman Tanrım," dedi.

Odadaki diğer ikisine bakıp gözlerini yeniden Dulles'a çevirirken, yüzündeki öfke giderek artıyordu, "Sizin bölümün şimdiye kadar giriştiği en duyarlı, en gizli operasyonun nasıl patladığını lütfedip de anlatır mısınız? Hangi cehennemde ne yanlış yapıldı?"

Dulles dosyayı açtı, titreyen ellerle Eisenhower'a uzattı, "Ayrıntıları burada bulacaksınız, Sayın Başkan. Ama zamanınızı almamak için size ana hatlarını anlatayım. Sovyetler'in Birleşmiş Milletler Misyonu'ndan Kislov adlı bir ataşe dün gece tam 22.30'da Moskova'ya gitmek üzere Londra uçağına bindi. Tahmin edebileceğiniz gibi, Kislov ataşe falan değil, KGB'nin New York İstasyon Yöneticisi. Yanında bir kurye çantası vardı. O çantada, Massey'ye verdiğimiz ve Stalin'in kişisel güvenliği ve alışkanlıklarıyla ilgili gizli dosyanın bir kopyasının bulunduğunu sanıyoruz."

Eisenhower kaşlarını çattı, "Bunu nereden çıkarıyorsunuz?"

— Oldukça karışık, Sayın Başkan.

— Öyleyse becerebildiğin kadar basit anlatmaya çalış.

Dulles Brooklyn'deki dairede, ateş edildiği bildirildikten sonra polis tarafından bulunan cesetleri anlattı, ölenlerden birinin CIA adına çalışan Dimitriy Popov olduğunu söyledi. İkinci ceset ise Sovyet

ataşesi ve KGB binbaşısı Feliks Arkaşin'e aitti. Dulles'in CIA'nın FBI tarafından devreye sokuluşunu anlatması birkaç dakika sürdü. Branigan olanları öğrenmişti, Popov'un Massey tarafından ajanların eğitimiyle görevlendirildiğini biliyordu, güvenlik açısından New Hampshire'daki kulübenin araştırılmasını istemişti.

Dulles endişeli bir ifadeyle devam etti, "Kulübe tümüyle yakılmış, Massey'yle adamları da ortada yok. Branigan ekiplerimizden birini görevlendirerek araziye arattı. Bir saat önce üç ceset bulundu, üçü ormanın içinde, dördüncüsü de gölün kıyısında. Cesetlerden biri, Sovyetler adına çalışan, Braun adlı bir kiralık katile ait, üzerinde de bir dosya bulundu, biraz önce sözünü ettiğim dosya. Massey dosyanın bir kopyasını incelemesi için Slanski'ye vermişti. Dosyada Stalin'in geçmişi, kişiliği, zaafı, güçlü yanlarıyla ilgili ayrıntılar var. Hatta sağlık durumu bile. Güvenlik önlemleri de, tabii bilebildiğimiz kadarıyla. Kremlin'in ve kullandığı Kuntsevo daçasının planları. Hepsi çok gizli."

— Dosyada Kar Kurdu'yla ilgili bir şey var mıydı?

— Hayır efendim, yoktu.

Eisenhower sabırsızdı, "Öyleyse Sovyetlerin niyetimizi öğrendiklerini nereden çıkarıyorsunuz? Braun denen o herif öldü, üzerindeki dosyada ise niyetimizi belli edecek bir bilgi yok."

Dulles tereddüt etti, "Sanırım müdür yardımcısı bu sorunuza daha iyi cevap verir, efendim." Dulles, Wallace'a başıyla bir işaret yaptı, müdür yardımcısı koltuğunda öne doğru eğildi.

— Sayın Başkan, bildiğiniz gibi, operasyonun aşırı duyarlılığı nedeniyle Kar Kurdu'nu son derece gizli tuttuk. O operasyonu bu odadaki dört kişi ve gerçekleştirecekler dışında kimse bilmiyordu. Gerçekleştirecekler derken Massey'yi ve Rusya'ya göndermek istediğimiz adamı, Slanski'yi kast ediyorum. Ona eşlik eden kadının bile hedeften haberi yoktu.

Eisenhower kabaca, "Sadede gelin," dedi.

Müdür yardımcısı rahatsız görünüyordu. Destek arar gibi Dulles'a baktı, hiçbir yardım görmeyince devam etti, "Uzmanlarımız Braun'un cesedinin biz gelmeden önce ellendiğini belirtiyor. Moskova'nın kadını izlediğinden, Braun'u onu öldürmek ya da kaçırmak için gönderdiğinden kuşkuluyoruz. Bu mantıklı bir senaryo. Braun, Massey ya da adamlarından birisi tarafından öldürülmeden önce kulübede dosyayı bulmuş olmalı, efendim. Braun ve adamları geri dönmeyince KGB'nin birini, belki de başka bir ekibi onları aramaya göndermiş olduğunu düşünüyoruz. Kislov'un Moskova'ya sadece Arkaşin'in ve diğerlerinin ölümünü bildirmeye gittiğine inanmıyoruz, ölümler böyle bir yolculuğu haklı göstermez. Braun ve yanındakilere ne olduğunu öğrenmek için gönderdiği ekip dosyayı bulduğu için Moskova'ya gittiğini düşünüyoruz. Dosyaya incelediler; ama almadılar. Kislov durumdan haberdar edilince, böyle bir bilginin ne anlama gelebileceğini görmüş olmalı. Kislov aptal değildir, dosyadaki ayrıntılar ve Massey'nin işe karışmasıyla Stalin'e karşı bir şeyler hazırladığımızı anlayıp böylesi bir eğitimin paraşütle atlamadan hemen önce verildiğini düşünmüştür." Eisenhower, Wallace'in sözlerini bitirmesini sessizce bekledi. Başkanın yüzünden hayal kırıklığı okunuyordu, sonra hızla önündeki dosyaya göz attı. Okuması bittiğinde, içini çekerek kapağı kapadı.

— Anlaşılan boğazımıza kadar boka batmışız, değil mi?

— Oldukça kötü, diye doğruladı Dulles.

Eisenhower arkasına yaslanıp sordu, "Peki öyleyse, sırayla gidelim. Ekip gitti mi?"

— Hayır efendim.

Eisenhower soluğunu boşalttı, "Tanrıya şükür. Öğrendiğim tek şey, eğer bir delikteysen, kazmaya son ver. Bu aşamada Moskova'nın niyetimizi öğrenip öğrenmediğinden emin olamayız; ama öğrenmiş olabilirler, bunun mantıklı sonucu da operasyonu iptal etmemiz. Moskova'yla aramızdaki ilişkilere bakarak adamlarınızın az da olsa bir şansı olabileceğini düşünmüştüm." Dulles konuşmaya davranınca, elini kaldırdı, "Sovyetler Arkaşın denen o herif için diplomatik gürültüye başlarsa ne yapacağımı sonra düşünürüm. Şimdilik gelişmeleri bekleyeceğiz." Hayır anlamında başını kararlılıkla salladı, "Ama eğer haklıysanız, işin nasıl biteceğini Tanrı bilir. Peki, Massey nerede?"

Müdür yardımcısının bakışları endişeliydi, "Efendim, bütün bu olanlara rağmen, görevin son aşaması için Finlandiya'ya gittiğini öğrendik; ama Finlandiya'da nerede olduğunu bilmiyoruz."

Eisenhower şaşkın bakışlarını Dulles'a çevirdi, "Bana operasyonun başlamadığını söylemiştin, yoksa yanılıyor muyum?"

— Sayın Başkan, "Başla" şifresini almadığımız için, başlamadığını kabul ediyoruz. Biliyorsunuz, bütün operasyon Massey'nin kararına bırakılmıştı. Biz sadece kaba bir plan, daha doğrusu bir şablon hazırladık, ayrıntıları Massey tamamladı. Massey'yle yaptığımız anlaşmaya göre, operasyon son aşamasına çok yaklaştığında, yani adamları Rusya'ya indirmeye hazır olduğunda, bize son bir haber verecekti. Böylece, eğer istersek, operasyonu durdurma imkânımız olacaktı. Massey'nin bize eğitim sırasındaki sorunları bildirmediğini de düşünerek, bize işareti verip vermeyeceğinden emin değiliz.

— Aman Tanrım... her dakika daha fazla batıyoruz.

— Operasyonun daha başlamadığını gösteren başka bir dizi etken daha var.

— Ne gibi?

— Massey'nin önceki gece yanındaki iki kişiyle birlikte Boston'dan tarifeli bir uçakla Londra'ya uçtuğuna, oradan da Stockholm üzerinden Helsinki'ye geçtiğine inanıyoruz. Bu programa bakarak, Washington saatiyle on dört saat önce Helsinki'ye varmış olması gerekir. O ülkelerin pasaport polisleriyle acil temas sağladık ve Sovyet Bölümümüzün hazırladığı sahte pasaportların kullanıldığını öğrendik. Finlandiya makamları Massey ile arkadaşlarının dün akşamüstü Helsinki'ye vardıklarını doğruladı. Kötü hava nedeniyle Massey'nin operasyona bu akşamdan önce başlamayacağını düşünüyoruz.

Eisenhower sakince, "Peki öyleyse, onunla nasıl temas kuracağız?" diye sordu.

— Söylediğim gibi, temas kurmak ona bırakılmıştı. Anlaşmamız böyle. Böylelikle, bir yanlışlık olduğunda, operasyonla ilgimiz yokmuş gibi görüneceğiz. Massey sadece bir sorun olduğunda temas kurma ve Washington'da bir numarayı arayarak "Başla" şifresi verme talimatı aldı. Müdür yardımcısı yutkundu. Efendim, tek düşündüğümüz, hâlâ planı uygulamak niyetinde olduğu, bunu da henüz

bilmediğimiz şahsi bir nedenden dolayı yaptığı.

— Bu herif aptal mı, deli mi? Oysa bana elimizdekilerden en iyisidir demiştiniz.

— En iyisidir, efendim. Bay Dulles savaş sırasında Avrupa'da onunla birlikte çalıştı, söylediklerimi doğrulayacaktır. Böylesine amatörce davranmasının nedenini bir türlü anlayamıyorum.

Müdür yardımcısı koltuğunda diken üstünde oturur gibi kıpırdandı, Eisenhower ayağa kalktı. Öfkeliydi, yüzü her zamankinden beyaz, gözleri küçük ve karanlıktı.

— Bu operasyonun başarıya ulaşması için tek koşul, gizlilikti. Artık gizli olmadığı anlaşılıyor. Bana anlattıklarınızdan, Moskova'nın bir şeyler hazırladığımızdan kuşkulanacağı sonucunu çıkarıyorum. Eğer bu insanlar Sovyet toprağına iner de yakalanırsa, bunun bizim için tek bir anlamı olur. O da bir felakettir. Galiba hepimiz Rusların elinde kanıt olunca nasıl tepki verdiklerini biliyoruz.

Eisenhower çevresini süzdü, "Sadece bir savaş nedeninden söz etmiyoruz, beyler. Savaştan bahsediyoruz. Bizleri yirmi yıl geriye götürebilecek bir Sovyet tepkisinden söz ediyoruz. Artık bunun bir güvenlik sorunu ve intikam olduğunu ileri sürerek Batı Berlin'e ya da Avrupa'nın herhangi bir yerine yürüyebilirler. Bu ülkeyi ve müttefiklerimizi vurabilecek en büyük felaketten bahsediyoruz."

Dulles, Eisenhower'a kararsızca baktı, "Sayın Başkan, Massey'nin yerini bulabilmek için elimizden geleni yaptığımızı söylemem gereksiz. Kabul edeceğiniz gibi, operasyonun aşırı duyarlılığı nedeniyle Finlandiya'da kendi adamlarımıza ihtiyacımız olacak. Branigan bir ekip toparlayıp yola çıkardı bile. Andrews Hava Üssü'nde harekete hazır bekleyen bir jet var. Buradaki işi biter bitmez, Finlandiya'daki adamlarına katılacak. Yine de işbirliğinden yararlanmak, Finlandiyalıların yardımını sağlamak için Helsinki'deki büyükelçiliğimize talimat vermenizi rica ediyorum."

Eisenhower derin bir nefes aldı, soluğu yavaş yavaş, uzunca bir sürede boşalttı, "Zaman çok önemli baylar. Ya geç kalırsanız, o zaman ne olacak?"

— Saygısızlık etmek istemem efendim; ama hâlâ onu bulup durdurabileceğimizi düşünüyorum, dedi Branigan.

— Tanrı aşkına, öyleyse nasıl yapacaksın, anlat.

— Bu bir zamanlama sorunu, dedi Branigan. Rusya ve Baltık devletlerine yönelik tüm operasyonlar hava durumuna bağlıdır. Eğer hava güzelse, CIA operasyon düzenlemez, çünkü Rus radarlarının uçağımızı göreceğini bilir. Massey'ye verilen rapor Baltık bölgesinden girerek atlamayı öneriyor, onun da öyle yapacağından eminim. Bunun için yerli bir pilota, özellikle de Rus hava sahasında uçuş deneyimi olan bir pilota ihtiyacı olacak. Bölgedeki hava durumunu inceledik. Rapora göre bu akşam, Helsinki saatiyle sekizde Baltık Denizi'nin kuzeydoğusunda güçlü bir kar fırtınası bekleniyor. Bence Massey'nin adamları o saatlerde hareket edeceklerdir, bu da bize biraz zaman kazandırıyor. Elimizde yeterince adam olursa, harekete geçmeden önce onları bulabiliriz. Finlandiyalıların ve hava kuvvetlerinin de yardımıyla Massey'nin ekibinin uçuşunu önleriz. Bölgede devriye gezecek yeterli sayıda uçak, o yönde ilerlemek isteyen bütün uçakları önleyebilir.

— Yani onu düşürür mü demek istiyorsun?

— Eğer gerekirse.

Eisenhower sırayla her üçünün de gözlerine baktı. Her zaman dostça bakan gözlerinin altındaki çelik bakış yerindeydi.

— Nasıl yapacağınız beni ilgilendirmez; ama yapın. Massey ve ötekilerin bulunmalarını istiyorum. Bulunup, hangi yöntemle olursa olsun, durdurulmalarını istiyorum. Bu öldürmek anlamına gelse bile. Korkusuz ve cesur insanlar olduklarını düşününce, keyifle verdiğim bir emir değil bu, baylar. Ama öbür seçenek çok daha korkunç. Hepiniz bunu iyice anladınız mı?

Ziyaretçiler hep birlikte başlarıyla onayladı.

Eisenhower toplantının sona erdiğini belirtmek için kolundaki saatine baktığında, yüzü hâlâ solgundu. Bakışları Dulles'in üzerindeydi.

— Gereken her şeyi ayarla. Bu konuda her şeyi yapmaya yetkili olduğunu söylememe gerek yok. Bu sorun çözülene kadar, saat başı rapor istiyorum. Onları durdurmak için elinden geleni yap, anlaşıldı mı?

— Evet, efendim.

Finlandiya,

23 Şubat

Slanski, Volvo'yu Helsinki'de denizin kenarına park etti, kente gitmek üzere tramvaya bindiler.

Eski balık pazarının ve katedral meydanının çevresinde dolaştıklarında her yer ışıltı ışıltıydı, sonunda Esplanadi'deki küçük bir restoranda karar kıldılar.

Anna daha önce geldiğinde kenti görememişti, sağlam çar dönemi mimarisi ve pastel renkli binalarıyla kentin bazı bölümleri ona Leningrad'ı ya da çocukluğundaki adıyla St. Petersburg'u anımsattı, sadece burada hayat daha gürültülü, sokaklar daha bakımlı, dükkân vitrinleri de çekici mal ve yiyeceklerle doluydu.

Ünlü Kappelli çay salonunun çifte pavyonu kış için kapatılmıştı, yine de çar zamanı zenginlerinin yemek yedikleri yerlere benziyordu, yaz gelince Helsinki çevresindeki yüzlerce adacığa gidip gelen tekneler şimdi limana bağlanmış, iyice donmuş suların içine hapsolmüştü. Başları kürklü erkekler ve kadınlar buzlara açtıkları deliklerden oltalarını sallandırmış, ringa tutmaya çalışıyorlardı.

Restoran sıcak ve gürültülüydü, pencerenin yanında boş bir masa buldular. Slanski her ikisi için schnapps ve vorschmack ısmarladı. Yemeklerini konuşmadan yediler, bitirince de kıyı boyunca Kaivari yönünde yürüdüler.

Rüzgâr çıkmıştı, donmuş denizin üzerinden esiyor, yürüyenlerin iliğine işliyordu.

Slanski durup yolun kenarındaki bankı gösterdi. Yüzü ciddiydi, "Otur, Anna. Konuşmamız gerek."

— Ne konuda?

— Senin hakkında.

Bir sigara yakıp kıza uzattı, ikincisini de ateşleyip Anna'nın yanına oturdu.

— Neler hissediyorsun?

Anna yüzündeki saçları geriye itti, "Ne hissetmem gerekir?"

— Korku. Kızın yüzündeki gerginliği gördü. Korkmuyor musun, Anna?

— Biraz. Belki.

— Hâlâ fikrini değiştirmeye zaman var.

— Ne demek istiyorsun?

Slanski dönüp kente baktı, "İsveç Büyükelçiliği buradan on dakika. Eğer gidip sığınmak istersen, seni durdurmam. Massey'nin canı cehenneme. Belki o da anlar. Ben operasyonu tek başıma da tamamlarım."

— Bana bütün bunları neden söylüyorsun? Birdenbire bu endişe niye?

Slanski'nin bakışlarında sanki acı vardı, "Vasili'ye olanları gördün. Popov KGB'nin yakaladıkları kadın ajanlara yaptıklarını anlatırken abartmıyordu. Ben bile gördüm."

— Anlat.

Yine uzaklara baktı, "İki yıl önce Baltık bölgesine gidip bir direniş grubu oluşturmaya çalıştım. Eğittiğim partizanlardan biri de on dokuz yaşında bir kızdı. KGB partizanların kullandığı orman kamplarından birine baskın düzenlediğinde, yakayı ele verdi. Ona yaptıklarını anlatamam."

— Onu sevmiş miydin?

— Bunun pek önemi yok, değil mi? Sadece ona işkence eden pezevenkten öcünü aldım, diyelim. Toprağın bir metre altında yatıyor o it.

Anna başını çevirdi. Körfezin içinde, bir ada üzerine kurulmuş kalenin hardal renkli duvarlarını, denizin üzerinde donmuş tepecikler gibi duran adaları hayal meyal seçebiliyordu. Bir buzkıran, havaya donmuş elmaslar püskürterek usulca limandan çıktı.

— Korkuyorum. Ama gitmemi önleyecek kadar değil. Slanski'nin yüzüne baktı. Kulübede olanlar,

gösterdiğin o tepki, sadece Vasili'nin öcünü almak için değildi. Gözlerinde öyle bir bakış vardı ki, sanki tehlike karşısında yaşamdan zevk alıyor gibiydin. Hiç korktuğun olmadı mı?

— Korkacak ne var ki? Er geç ölümle karşılaşacağız. Belki de ölümle karşılaştığımız an, kendimizi tam olarak tanımlayabiliriz. Gülümsedi. Tehlikenin gözünün içine bakıp bekleyenler kahramanlar değildir, böyle bir şey olamaz, tehlikeden kaçmayanlar, sadece kaybedecek hiçbir şeyleri kalmamış kadercilerdir.

— Kaybedecek hiçbir şeyin kalmadı mı?

— Fazla kalmadı.

— Vasili'den başkasını sevmedin mi? Bir kadını?

— Tam bir kadının soracağı cinsten bir soru. Bunlarla ne ilgisi var?

Anna gözlerini Slanski'ye dikti, "Belki yok, belki de çok var. Bir kadının kocası hakkında bir şeyler bilmesi gerekir. Oysa ben, senin hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyorum."

— Ne bilmek isterdin ki?

— Rusya'da küçük bir çocukken, en çok neden hoşlanırdın? Bana aileni anlat.

Slanski rahatsızca gözlerini uzaklara çevirdi. Anna, "Ailenin başına kötü bir şey geldi, öyle değil mi?" diye sordu, "Rusya'ya terk etmene neden olacak bir şey."

Savsaklamak istercesine, "Hiç de senin ilgilenebileceğin bir konu değil," dedi Slanski, "Kaldı ki köprülerin altından çok sular geçti. Çok uzun zaman önceydi. Unut gitsin."

— Ama bütün sorun burada. Unutabildiğine inanmıyorum. Seni böyle yapan da bu. Öfkeli ve nefret dolu. Hep ölüme yakın, sanki ölümü arar gibi.

Kendini savunmak ister gibi Anna'ya baktı, "Nedir bu, amatör psikanaliz mi? Bunu New York'ta mı öğrendin?"

Slanski'nin kızgınlıktan çok duygusallığın etkisinde olduğunu fark etti, iç güdüsüne uyararak elini uzatıp adama dokundu, "Haklısın, beni ilgilendirmemeli. Vasili'ye olanlara çok üzüldüm, gerçekten üzüldüm. İyi bir adamdı."

Slanski uzunca bir süre konuşmadı, sonra alçak sesle, "Tanıdığım en iyi insanlardan biriydi," dedi, "Ama gitti, onu geri getirebilecek hiçbir güç yok."

Slanski'nin yüzündeki derin üzüntüyü gördü, adamın duygularını uzaklaştırmak ister gibi ayağa kalkışını izledi.

— Sana bir soru sorabilir miyim? dedi Anna. Neden hep böyle yapıyorsun?

Slanski kaşlarını çattı, "Ne yapıyorum?"

— Tipik bir Rus erkeği gibi duygularını saklamaya çalışıyorsun. Duygularını özgür bırakmıyorsun. Acıya acıyla karşılık veriyorsun. Vasili ve o partizan kız gibi. Neden?

Kabaca, "Uzun hikâye," dedi, "Hatırlat da anlatayım."

Limandaki rüzgâr daha da güçlendi. Kıyı boyunca uzanan sokak lambaları göz kırptı, arkalarında, metal raylar üzerinde ilerleyen tramvay tepelerindeki karanlığı mavi elektrik kıvılcımlarla aydınlattı.

Anna, "Hiç kimseye sana yaklaşmasına izin verecek kadar güvenmedin, değil mi Alex Slanski?" diye sordu, "İçinde hâlâ kendinden başka kimseye güvenmeyen, tek başına dünyanın öbür ucuna kaçan o küçük oğlan var."

Slanski cevap vermedi, Anna denize baktı, birden ürperdi.

— Ne var? diye sordu Slanski.

Anna ellerini ceplerine soktu, konuştuğunda sesinde canlılık kalmamıştı.

— Bilmiyorum. Sana acayip gelecek; ama içimde her ikimizin kaderinin suyun öteki kıyısında çizildiği gibi bir duygu var. Kulübede olanlar bir işaretti. Senin ve benim gibilerin geçmişinde o kadar kötülük var ki, artık şansımıza da güvenemeyiz.

— Öyleyse neden bütün bunları unutup söylediğimi yapmıyorsun?

— Dediğin gibi, belki de kaybedecek bir şeyim olmadığı için.

Slanski zorla gülümsemeye çalıştı, "Şimdi kim tipik Rus? Her zaman en kötüyü düşünen kim?" Durakladı, "Hâlâ bu operasyona katılmak istediğinden emin misin?"

Anna ayağa kalkıp Slanski'nin yüzüne baktı, kısa; ama hüzünlü bir bakış. Sonra, "Evet," dedi, "Eminim. Artık geri dönsek diyorum."

Akşamın geri kalan bölümünü mutfakta, Massey'yle birlikte silahları, malzemeyi, sahte belgeleri inceleyerek geçirdiler.

Massey her ikisine birer Tokarev 7.62 ve birer yedek şarjör verdi. Namlusunun büyük bir bölümü kesilmiş, yerine bir susturucu takılmış 7.62'lik bir Nagant revolver çıkardı.

Silahı Slanski'ye uzattı, adam tabancayı inceleyip cebine kaydırды, Anna'ya bakıp gülümsedi.

— Tokarev tutukluk yaparsa diye.

Slanski'nin üç takım belgesi vardı; biri Kalinin'deki kolektif çiftlikten izinli gelen Bodkin adlı

Estonyalı bir işçi, öteki Leningrad'daki 17. Zırhlı Tümen'den izinli Kızıl Ordu yüzbaşı Oleg Petrovskiy, sonuncusu da Moskova'daki KGB İkinci Kısım'da görevli Binbaşı Georgiy Mazurov adına düzenlenmiş belgeler. Anna'nın da aynı soyadıyla hazırlanmış üç takım belgesi vardı, her birinde Slanski'nin karısı olarak görünüyordu, geçmişteki ilişkilerini kanıtlamak için de, tek tek ya da birlikte çekilmiş fotoğrafları, birbirlerine yazdıkları mektupları vardı.

Diğer belgeler arasında, hepsi de kalitesiz kartonlara basılmış, bilerek yıpratılmış, siyah beyaz fotoğrafları damgalanmış çeşitli yerel pasaportlar ve çalışma izinleri vardı. Massey kimlikleri ve geçmişlerini özetledikten sonra, "Belgeler şimdiye kadar gördüklerini arasında en iyileri, bu nedenle denetimlerde bir sorun çıkacağını sanmıyorum; ama bunu garanti de edemem," dedi, "Eğer bu sizi rahatlatıcaksa tek söyleyebileceğim, kullandığımız uzmanların dünyanın en iyilerinden olduğu, bu belgeler için de ellerinden geleni yaptıklarıdır."

Anna kendisi için hazırlanan yıpranmış takımı alıp, "Anlamıyorum," dedi, "Nasıl oluyor da böylesine kullanılmış görünüyorlar?"

Massey gülümsedi, "Savaştan kalma bilindik bir yöntem. Belgeleri hazırlayanlar önce kartonları çok ince zımpara kağıdıyla eskitiyor, sonra da birkaç saatliğine koltukaltlarında taşıyor. İnsan terinde kâğıdı yaşlandırır bir özellik var. Gördüğünüz gibi, kusursuz bir çalışma."

Anna yüzünü buruşturunca Massey gülümsedi, "Düşünmesi pek hoş değil; ama hayatınızı kurtarabilecek basit bir yöntem. KGB yeni basılmış gibi duran belgeleri gördüğünde kuşkuluyor. Bazı kâğıtları incelediklerinde de eski görünümü vermek için kimyasal madde kullanıldığını anlıyorlar. Oysa ter yönteminin yakalanması imkânsız."

İçi ruble desteleriyle dolu deri bir kese alıp, destelerden en kalınını Slanski'ye uzattı. Banknotlar eski ve buruştu, kâğıt paranın yanında da bir avuç bozukluk bulunuyordu.

— Eğer paraya ihtiyacınız olursa, Tallin ve Moskova arasındaki güvenli evlerden istediğiniz kadarını alabilirsiniz, dedi Anna'ya. Yoksa üzeriniz aranır da yanınızda fazla para bulunduğu görülürse, kuşku uyandırırız. Tabii yere indikten kısa bir süre sonra durdurulur ve aranırsanız yanınızdaki silahlar, elbiselerden bazıları ve kimlikler sorun olacaktır. Görevin en tehlikeli bölümü indikten hemen sonrasındır. Maalesef sonradan size karşı kullanılacak kanıtları saklamanın bir yolu yok; ama bu geçici bir tehlike, ondan sonra ne yapacağınıza siz karar verirsiniz. Eğer yanınızdakilerin size sorun olacağına inanıyorsanız, yere indikten hemen sonra bir yere gömün, sonra gider çıkarırsınız. Pekâlâ, biraz da öteki malzemeye bakalım. Paraşüt tulumları kalın yeşil bezden yapılmıştı, yere vardktan hemen sonra gerekecek malzeme için çok sayıda geniş ceplerle donatılmıştı. Her birinde bir el feneri, paraşütün ağaç dallarına takılması halinde kullanılacak bir bıçak ve gereksiz malzemeyi gömmek için kullanılacak katlanabilir bir kazma kürek takımı vardı. Her biri için kask, gözlük, eldiven ve ısıtıcı elbise de hazırlanmıştı.

— Atladığınız yükseklikte hava çok soğuk olacak, dedi Massey. O yüzden yere varana kadar soğuktan donmamak için bu ısıtıcı elbiseleri giyeceksiniz. Bakalım, terziler işlerini iyi yapmışlar mı?

İçleri elbise ve kişisel eşya dolu iki eski valizi masanın üzerine koydu, Anna kendininkini alıp üst kata, üstünü değiştirmeye çıktı.

On dakika kadar sonra aŖađıya indiğinde, saçı basit bir kurdeleyle ensesine bađlanmıŖtı. Üzerinde kalın yünlü bir etek, kaba ve beyaz bir bluz, yün bir atkı ve boyuna uygun bir pardösü vardı.

Slanski de üstünü deđiŖmiŖti, tüvit kasketi, dar ceketi, bacaklarına biraz kısa gelen bol kadife pantolonuyla tam bir Estonya köylüsü gibiydi. Anna onu görünce dayanamayıp güldü, "Bunda gülecek ne var?" diye sordu Slanski.

— Köyün delisine benziyorsun.

— Kocanla nasıl böyle konuşursun?

Massey, "Elbise ve üniformalar gerçek Sovyet malı," dedi, "SavaŖtan sonra gelen göçmen ve kaçaklardan aldık. Yarın elbiselerinizi giyip alışmanız iyi olur. Memnun musun, Alex?"

— Pantolonlar dışında, evet.

Massey gülümsedi, "Yapacak bir Ŗey yok. Maalesef. Kaldı ki Estonya köylülerinin modaya uygun giyindiklerini duymadım. Anna, senin sormak istediğin bir Ŗey var mı?"

Kız hayır anlamında başını sallayınca Massey, "Öyleyse hemen her Ŗeyi hallettik," dedi, "Bir Ŗey hariç."

Cebinden küçücük iki teneke kutu çıkardı, kapaklarını açtı, içlerini masanın üzerine boşalttı. Kutulardan birinde sadece iki küçük siyah hap vardı. Öteki kutunun içinden siyah haplardan çok daha büyük, onlarca mavi hap çıktı.

— Haplarınız. İki çeŖit. Biri iyi, biri kötü; ama her ikisi de paha biçilmez. Gördüğünüz gibi, karıŖtırmamanız için değişik renk ve boylarda.

— Ne için bunlar? diye sordu Anna.

— Maviler amfetamin. Ani bir enerji artışı sağlar, yorgunluğu yenmenizi sağlar. SavaŖ sırasında pilotlar ve özel birliklerce çok kullanıldı. Massey siyah haplardan birini aldı. Bu küçüğe çok dikkat etmeniz gerekecek. Sadece çok acil durumda kullanacaksınız.

Anna yine sordu, "Ne bu?"

— Siyanür. Birkaç saniyede öldürür.

Geceyarısına doğru Slanski yatağına uzanmıŖ, karanlıkta sigara içiyor, dıŖarıda kıyametler koparan rüzgârı dinliyordu. Kapının açıldığını duydu, baktığında Anna'yı pamuklu geceliğiyle elinde gaz lambası, eşikte gördü. Fısıldar gibi, "Girebilir miyim?" dedi.

— Ne var? Ne oldu?

— Uykü tutmuyor.

— Gel. Kapıyı da kapa.

Yatağın ayakucuna oturduğunda saçları dağınıktı, gaz lambası ışığındaki yüzünde çocuksu bir ifade vardı. Slanski kızın titrediğini görüp sordu, "Üşüyor musun?"

Anna hayır anlamında başını salladı, "Sadece ürküyorum. Galiba birden bütün bunların ölümüne ciddi olduğunu fark ettim. Özellikle de Massey bize hapları verirken. Artık bir oyun gibi gelmiyor. Savaş sırasında Moskova'daki sığınaklarda, insanlar bombalardan korktuğunda, birbirini tanımayanlar bile sarılıp öpüşürlerdi. Bir keresinde sevişen bir çift bile gördüm."

— Söylediklerin anlaşılır gibi. Tehlike altındaki insan soyunu koruma içgüdüsü. Savaşa gitmeden önce askerler de bu nedenlerle evlenir.

Anna dudaklarını ısırıldı, "Benim için bir şey yapar mıydın?"

— Ne?

— Sadece sarıl. Sımsıkı sarıl. Böyle bir şeyi son yaptığımdan bu yana o kadar çok zaman geçti ki.

Slanski o zaman Anna'nın yüzünde, onu küçücük bir çocuğa dönüştüren sınırsız korkuyu gördü. Düşündüğünün de ötesinde korktuğunu anladı, gözlerini kızın gözlerine dikerken eliyle yanağını okşadı ve, "Zavallı Anna," dedi.

Anna'nın kolları adamın boynuna dolanıp sıktı. Sonra örtünün altına, yatağa girdi, sokuldu, hiç nedeni yokken ağlayıp Slanski'yi öpmeye başladı.

— Seviş benimle.

Slanski tereddüt edince onu tekrar öptü, diliyle dilini aradı, Slanski sertleştiğini hissetti. Anna'nın geceliğini çıkarıp, külotunu indirirken, kızın vücudu titriyordu. Elleriyle göğüslerin diri yuvarlaklığını okşadı, meme uçlarını hafifçe sıkıp bıraktı, sonra teker teker emdi. Eli kızın karnının üzerinde dolaşırken Anna'nın soluk soluğa nefesini duydu, parmaklarını bacak arasının sıcaklığına indirdi, ıslanana kadar okşamayı sürdürdü.

Anna tek bir söz bile etmeden adamın sertliğini avuçladı, sonra da üzerine çıkıp girmesine yardımcı oldu.

Sanki anlaşılmaz bir tutkunun etkisi altındaydılar, vücutları bir umutsuzluğun pençesinde gibiydi, sonunda ikisi de titreyip boşaldılar. Sonra Anna yeniden ağlamaya başladı, tüm vücudunu sarsan katıla katıla bir ağlama.

— Ne oldu, Anna?

Cevap vermedi, gözleri yaş dolu bir süre sustu, sonra, "Seninle birlikte Rusya'ya neden geliyorum, bilmek ister misin?" dedi

— Eğer bana söylemek istiyorsan.

Her şeyi anlattı. Bitirdiğinde hâlâ ağlıyordu.

Slanski ona sıkıca sarıldı, "Anna, düzelecek. Endişelenme, Anna."

Yüzünü okşadı, gözyaşlarının dinmesi çok uzun sürdü. Sonra lambayı üfledi, kız uykuya dalana kadar konuşmadan sarılarak yattı.

Yirmi Yedinci Kısım

**Finlandiya,
24 Şubat**

Ertesi sabah saat dokuz sularında Slanski pencereden dışarı bakarken Janne Saarinen içeri girdi, kapıyı çizmesiyle tepip kapatmadan önce de içerisi buz gibi bir rüzgârla doldu. Yüzü soğuktan masmaviydi, omuzlarında da iki paraşüt taşıyordu.

— İyi uyudun mu?

— Oldukça.

Finlandiyalı torbaları masanın üzerine fırlatırken gülümsedi, "Paraşütleriniz. Emin olmak için ikişer kere açıp yeniden katladım."

— Birinin benimle ilgilendiğini görmek ne güzel, Teşekkürler, Janne.

Slanski tekrar pencereye döndü. Dışarısı rüzgârlıydı, gökte hâlâ ay görünüyordu, uzakta, ufukta kopkoyu bir bulut gördü. Ahşap kaldırımın üzerinde yan yana yürüyen, soğuktan etkilenmemek için gocuklarının yakasını kaldırmış Massey ve Anna'ya baktı. Saarinen gelip Slanski'nin arkasında durdu, bir sigara uzattı.

— Kar bulutu, öyle görünüyor, dedi Finlandiyalı pencereden dışarıya bakarak. Şimdilik çok uzakta; ama sanki işbaşı yapacaktı gibi. Meteorologların da bazen yanılmadığını görmek, sevindirici.

Saarinen her ikisinin de sigaralarını yakıp kaldırımını işaret etti, "Kız arkadaşın bayağı güzel. Hani neredeyse her şeyi göze alıp onunla birlikte atlayacağım."

Slanski paraşütleri inceliyordu, "İyi bir kız. Böyle bir işe karışmak zorunda olması çok kötü. O tarafa geçmek hiç kolay değil, çok da tehlikeli."

— Bana mı anlatıyorsun?

— Şimdi hatırladım, dünkü briefingdeki gösterin harikaydı.

Finlandiyalı dumanını üfleyip sıırıttı, "İnanmadın değil mi? İnanmayacağını tahmin etmişim zaten."

— Hiç değinmediğin bir iki önemli nokta var. Mesela Rusya üzerinde bırakılan ajanlardan yarısının atlarken aldıkları yaralar nedeniyle hemen yakalanmaları ya da uçaklarının radara yakalanması gibi. Bir de savaşta ölenlerin çoğunun düşman ateşinin değil, motor arızası ya da kötü hava kurbanı olduğu.

Saarinen bir iskemleye yerleşti, "Bu aynı yolu en aşağı altı kez yaptım, her seferinde daha da güçleşiyor. Ruslar hava savunmalarını durmadan sıklaştırıyor, üstelik o yeni Migleri de benim gibiler için bir kâbus. Sadece kız korkmasın diye kolaymış gibi konuştum. Jake bana senin profesyonel olduğunu, riskleri işe başlamadan önce hesapladığını söyledi; ama onun ilk seferiymiş, o nedenle

korkutmanın da bir âlemi yok. Başarı ihtimaline gelince, bulut tek umudumuz, hatta kötü havanın bütün tehlikelerine rağmen. Bir tek dışarıdaki o küçük uçağa kefil olurum, hem mekanik, hem de yapım açısından. Eğer bulut bizi kollamayı sürdürürse, sana en azından atlayacağınızı garanti ederim. Eğer buluttan yararlanamazsak..." Saarinen sırtıp omuzlarını silkti, "Düşürülebiliriz."

— Hiç kimse sana hayata ve ölüme tümüyle boş verdiğini söyledi mi?

Saarinen güldü, "Hep söylerler. Belki de ölümün yüzüne gereğinden fazla bakıp, o kadar da tehlikeli olmadığını görmekten kaynaklanıyor. 1939'dan önce, Helsinki Üniversitesinde İngilizce öğrenimi görüyordum, sonra savaş çıktı, ilk savaş uçuşumdan beri kanımda uçma mikrobu var. O günden sonra bir daha tehlikeye ve heyecana doyamadım. Başka her şeyde bir tehlikesizlik olduğunu fark etmeye başlıyorsun. Ama savaş sona erip de her şey eski haline döndüğüne de, ödünç zamanı yaşadığını anlıyorsun ve yelkenini rüzgâra mümkün olduğunca yakınında şişirmeye çalışıyorsun. Eğer yanılmıyorsam, sende de aynı bakışlar var. Ne demişti Kant? 'Bir erkeğin gözünde, savaşın öyküsünü, orağın karşılaştığı ölümü anlatan o çelik bakış.'" Slanski gülümsedi, "Peki, karşı taraftaki radardan ne haber?"

— Dediğim gibi, eğer hava bizden yana olursa, fazla canımızı sıkmaz. Saarinen hayır anlamında başını salladı. Her şey simsiyah değil; ama grinin çeşitli tonlarında. Ama söylemişim. Üstelik çok iyi Rusça da konuşurum. Yani eğer hava trafik kontrol kuleleri bizimle temasa geçerse, onları kandırıp kurtulabileceğimize inanıyorum.

— Çok yönlü bir adamsın, yani.

Saarinen sırttı ve tahta bacağına vurdu, "Ama maalesef hepsi orijinal değil."

Helsinki

Amerikan Hava Kuvvetleri'nin B-47 stratojetinin tekerlekleri Helsinki Malmi Havaalanı'nın buz tutmuş pistinden kıvılcımlar çıkardığında saat akşamın tam altısıydı. Karl Branigan Washington'dan buraya on saate yakın süren, dört bin mili aşkın uzun ve sarsıntılı bir yolculuktan sonra bitkindi, böylesi bir tecrübeyi daha önce hiç yaşamamıştı, bundan sonra yaşamak istemeyeceği de kesindi. Kasklarını ve koruyucu uçuş elbisesini çıkardı, pilot kabininin sıcağından Baltık kıyılarının dondurucu soğuşuna çıktı. Karşılama gelen Amerikan hava albayı, Branigan'ı hızla pistin hemen kenarına, motoru çalışır durumda park edilmiş Ford'a götürdü.

Araba yirmi dakika kadar sonra, kentin diplomatik bölgesi Kaivari Parkı'nın yanından geçip Amerikan Büyükelçiliği'nin önünde durdu. Kapıdaki kusursuz üniformalı iki deniz piyadesi yolcuların kâğıtlarını denetledi, sonra bariyerleri kaldırıp Ford'un içeri girmesine izin verdi.

Araba binanın ana girişine doğru ilerleyip durduğunda, yorgunluktan bitkin Branigan sürüklenerek indi, soğuktan korunmak için paltosunun yakasını kaldırdı. Çifte kanatlı meşe kapı açıldı, yanında endişeli görünen genç bir yardımcıyla bronz tenli ince ve uzun bir adam çıktı.

— Bay Branigan? Ben Douglas Canning, dedi adam güçlü bir Texas şivesiyle. El sıkıştılar, "Sekreterim adamlarınızı aramaya başladı bile; ama eğer beni izlerseniz, büyükelçi de sizinle görüşmek istiyor."

Branigan bir cevap homurdandı, Canning'in peşinden içeri girdi.

Büyükelçiliğin önündeki küçük bahçe Baltık karanlığının altında ıssız görünüyordu. Pencereleden gelen ışık, karla kaplı çimenlerin üzerindeki beyaza boyalı dövme demir bahçe eşyalarının üzerinde yansıyor. Düşünceli yüzlü büyükelçi pencerenin yanında durup bahçeye bakarken, kaşlarını çatı.

Ailen Dulles'ın imzaladığı, Branigan'ın sunduğu bir sayfalık mektubu yeni bitirmiş, bomboş gözlerle Canning'e uzatmıştı.

Canning sonunda gözlerini kaldırıp büyükelçiye baktı, "Cevap verecek misiniz, efendim?"

Büyükelçi döndü. Seyrelmeye yüz tutmuş saçları özenle taranmıştı, yüzündeki seçkin ifade, ziyaretçisine baktığı sırada yerini şaşkınlığa bıraktı.

— Önce, anlaştığımızdan emin olalım, Bay Branigan. Gizli bir operasyona hazırlanan üç kişinin Finlandiya'da nerede bulduklarını belirlemek ve onları acilen tutuklamak istiyorsunuz. Eğer tutuklanmaları mümkün değilse, operasyonu gerçekleştirmelerinin engellenmesini istiyorsunuz, bunun anlamı onları öldürmek olsa bile. Bütün bunlar için de benim yardımımı istiyorsunuz.

Branigan'ın yüzü gergin ve yorgundu, bacakları sarsıntılı uçak yolculuğundan sonra hâlâ ağrıyordu, diplomat rolü oynamayı göze alamadı.

Karşısındakinin kim olduğunu unutmuş gibi, "Doğru," dedi kabaca, sonra ekledi, "Efendim."

— Üstelik benim size bu insanların gerçekleştirmek istedikleri operasyon konusunda soru sormaya hakkım yok, öyle mi?

Branigan hayır anlamında başını salladı, "Bay Dulles'ın mektubunu okudunuz. Bilmeniz gereken sadece o mektupta yazdığı kadarı. Bana bu konuda başka soru sormazsanız, memnun olurum."

Büyükelçinin yüzü saygısızlığın canını ne denli sıktığını belli edecek gibi asıldı, yine de sözüne devam etti.

— Ama benden, eğer gerekirse, tüm büyükelçilik personelini bu iş için emrinize vermemi istiyorsunuz. Bunun yanında, Finlandiya'nın en üst düzeydekileri katında girişimde bulunmamı, Fin Hava Kuvvetleri'nin o kişilerin Finlandiya hava sahasından çıkmalarını engellemelerini sağlamamı, gerekiyorsa uçaklarını düşürmelerini söylememi de talep ediyorsunuz.

— Doğru.

— Bay Branigan, size sadece daha önce buna benzer bir istekle karşılaşmadığımı söylemekle

yetineceğim. Büyükelçinin yüzünde bir umutsuzluk, bir öfke belirtisi vardı. Peki, neler oluyor?

Branigan belli ede ede saatine baktı, "Bu soruyu Bay Dulles'a yöneltmeniz gerekecek, bana değil. Ben sadece bir işi tamamlamakla görevlendirildim, üstelik hemen tamamlamak zorundayım. Zaman geçiyor. Yardımaınıza güvenebilir miyim?"

Büyükelçi çalışma masasının başına gelip yerine oturdu, "Bay Branigan, açık konuşacağım. Bu konuyu sadece protokol açısından kusurlu değil, aynı zamanda rahatsız edici buluyorum. Ne diyorsun. Canning?"

Canning tereddüt etti, "Bizden istenenlerin hepsi de gerçekleştirilmesi güç şeyler. Belki de Bay Dulles'la temasa geçip konuyu onunla tartışmamız daha doğru olurdu."

Branigan sabırsızlıkla hayır anlamında başını salladı, "İmkânsız. Talimatlarım şu sıralarda Helsinki'den CIA merkezine telefon bağlanmayacak diyor. Anladığınız gibi, bu görev çok, tekrar ediyorum çok duyarlı ve çok gizli."

Büyükelçi kaşlarını çattı ve parmaklarını kavuşturdu, "O halde size Bay Dulles'ın CIA'nın atanmış başkanı olduğunu hatırlatmak zorundayım. Resmi açıklama Washington'da bugün akşama doğru yapılacak, ant içip göreve başlaması da en azından birkaç gün sürecek. Bu istekleriniz gibi olağandışı talepler karşısında, maalesef daha üst düzeydekilerden talimat almam gerekecek."

Branigan öfkeyle ayağa kalktı, Canning'in elinden mektubu hırsla çekti, cebine yerleştirip karşısındakilere baktı.

— Artık bu boktan konuşmaya bir son verme zamanı geldi. Eğer siz salaklar taşaklarınızın Washington'daki kıyma makinesinden geçmesini istemiyorsanız, mektupta söylenenleri yapın. Bir şey daha var. Burada Fin SUPO'suyla koordinasyon sağlamak için bağlantıya da ihtiyacım var. Güvenilebilir, konuşmayacağından emin olabileceğimiz biri. Bana verebileceğiniz her güvenilir adamı da kullanacağım. Bu arada size bir şeyi daha hatırlatmak istiyorum. Siz ya da adamlarınızdan biri operasyon konusunda tek bir söz bile ederse, söyleyenin kafasına bir kurşun sıkılması işini de şahsen üstleneceğim.

Büyükelçinin yüzü açık tehdit ve kaba saygısızlık karşısında kıpkırmızı olmuştu; ama Branigan aldırmadı bile.

O sırada büyükelçinin masasındaki telefon çalmaya başladı.

Büyükelçi bir an anlamıyormuş gibi baktı, sonra telefona yapıştı, "Ne var?"

Uzun bir sessizlik oldu, büyükelçi parazit aletinin düğmesine basarken bembeyazdı, söyleyebildiği ilk cümle, "Tabii Sayın Başkan," oldu, "Elimizden geleni yapacağız."

Büyükelçiliğin doğu kanadının arka tarafındaki geçici büronun yarı karanlık odaları terli adamlar, sigara dumanı ve konuşma gürültüsüyle doluydu. Branigan altı telefona el koyup salonun ortasındaki

yuvarlak masaya yerleştirmiş, yanlarına da büyükelçilik çalışanlarından bazılarını oturtmuştu.

Branigan'ın yanında duran Finlandiyalı otuz beş, kırk yaşlarında biriydi, pipo içiyordu. Uzun boylu, çocuk yüzlüydü, koyu renk saçları şakaklarda yer yer ağarmaya yüz tutmuştu, mükemmel bir İngilizce konuşuyordu.

Finlandiya Karşı Casusluk Örgütü SUPO'nun Müdür Yardımcısı ve Avukat Henry Stenlund, önündeki insan ve alet kargaşasına şaşkınlığını gizlemeye çalışmadan bakıyordu. Finlandiya'nın Karşı Casusluk Örgütü'nün Ratakatu Caddesi üzerindeki üç katlı, rensiz granit binada toplanmış tüm birimleri on adamdan, üç dökük Volkswagen'dan ve ajanlara verilecek altı Raleigh bisikletten oluşuyordu. Burada gördüğü canlılıktan eser yoktu, yaşayacakları Stenlund'a Almanların Helsinki'den çekildikleri günden beri tanık olmadığı bir heyecan duygusu veriyordu.

Bürosundan çıkmak üzereyken telefonu çalmış, daha sonra Branigan'ın istediği dosyaları büyükelçiliğe getirmişti. Stenlund fazla soru sormayacak kadar nazikti, kaldı ki SUPO müdürünün konuyla ilgilenmesi, odadaki CIA görevlisinin yüzündeki endişe, Amerikalıların ilgilendikleri konunun çok ciddi ve çok duyarlı olduğunu gösteriyordu. Şimdi de Branigan'ın yanında duruyor, birlikte bir isim listesini inceliyorlardı.

Listedekilerin hepsi, CIA ve Finlandiya ordusunca düzenlenen, Finlandiya'nın resmen kınadığı operasyonlar sırasında Baltık Denizi'ni aşarak Rus topraklarına varmak, havadan ajan indirip dönmek için hayatlarını tehlikeye atan kiralık pilotlardı. Kafasında beyinden çok Rus şarapneli olan eski bir Luftwaffe pilotunun dışında, hepsi Finlandiyalıydı.

Aslında bunda pek de şaşılacak bir şey yoktu, Stenlund'un ülkesi uzun süreden beri Rusları düşman olarak görmüş, komşunun gücü bile Finlandiyalıların yüreklerindeki nefret ve kini azaltamamıştı.

Branigan Finlandiyalıya baktı, "Elimizde ne var?"

— Dosyalarımıza göre, kendilerine ait uçaklarla, sizinkiler ya da bizimkiler adına çalışan on beş kadar pilot var. Hepsi de çok yetenekli. Ne var ki Sovyet sınırına yakın Helsinki kıyısından batıdaki Aland Adası'na kadar çok geniş bir bölgeden söz ediyoruz. Birkaç yüz kilometre uzunluğunda bir bölge.

Branigan elini ensesine götürdü, "Aman Tanrım."

Stenlund piposundan bir nefes çekip omuzlarını silkti, "Ancak aradığımız kişilerin Baltık Denizi üzerindeki en kısa yolu kullanmak isteyeceklerini düşünürsek, listedeki pilotlardan çoğunu silebiliriz. En kısa yol, pilotun Sovyet sınırına yakın bir yerlerde uçağı olması demek. Üstelik hava da önemli. Birkaç saat sonra beklenen kötü hava paraşütte atlamak için ideal."

Branigan başıyla onayladı, "Öyleyse kimden kuşkulanacağız?"

— İki kişi var, ikisi de değişik zamanlarda CIA hesabına çalıştı. Spjutsund yakınlarında bir balıkçı köyünde yaşayan Hakala adlı biri. Oradaki hangarlardan birinde uçağı var, bir Alman Fiesler Storch. İkincisi de Saarinen diye biri.

— Birincisi buraya ne kadar uzak?

— Spjutsund mu? Helsinki'nin yirmi kilometre kadar doğusunda. Gidiş dönüş arabayla bir saat.

— Ya öteki?

— Janne Saarinen, Stenlund eline bir dosya aldı. Mükemmel bir pilot. Eski Luftwaffe. Raporlara göre, bazen Bylandet Adası'nı kullanıyor, buranın otuz kilometre batısında bir yer. Her iki pilota da, Tallin'den kuş uçuşu hemen hemen aynı uzaklıkta.

— Siz olsanız, hangisini seçerdiniz?

Stenlund omuzlarını silkti, "Dediğin gibi, ikisi de bu iş için biçilmiş kaftan. Her ikisi de mükemmel birer pilot, anladığım kadarıyla da beklediğimiz kötü hava koşullarında Rus hava sahasına girebilecek kadar da çılğın."

Branigan tereddüt etti, küçük odada elle tutulabilecek bir gerginlik vardı, "Pekâlâ, en yakındakinden başlayalım. Hak..."

— Hakala.

— Önce onu, sonra da Saarinen dediğini. Bir araba ayarlayayım.

— Nasıl isterseniz.

Branigan koltukaltındaki kılıfa uzanıp otuzsekizlik Smith Wesson'unu çıkardı, kurşunları kontrol edip yerine yerleştirdi, odadaki kararlı bakışlı adamlara işaret edip onların da silahlarını gözden geçirmelerini sağladı. Stenlund şaşkınlık içindeydi, arkasını dönmüş Branigan'ın omzuna dokundu, "Sizce silaha gerek olacak mı?"

Branigan ceketini ve paltosunu giydi, "Eğer olursa, işi bana ve adamlarıma bırak."

Stenlund'un alnında ter damlaları tomurcuklanmaya başlamıştı bile, "Büyük bir zevkle. Bana gelince, savaştan beri silah taşımıyorum. Burnumun dibinde Gestapo'yla yaşamak bana yeterince heyecan verdi."

Stenlund ayağa kalktı, piposunu masanın üzerindeki tablanın kenarına vurup boşalttı, paltosunu giyip duvardaki saate baktı.

Saatın ibreleri akşamın tam yedisini gösteriyordu.

Yirmi Sekizinci Kısım

Bylandet Adası

O akşamüstü, saat sekizi biraz geçe, Massey mutfaktaki sobanın yanında ellerini ısıtırken, Slanski'nin merdivenlerden indiğini duydu.

Üzerinde bütün gün giymiş olduğu köylü elbiseleri vardı, ancak altına giydiği ısıtıcı giysilerle olduğundan da şişman görünüyordu. Elinde küçük ve yıpranmış bir valiz taşıyordu.

Massey, "Her şey hazır mı?" diye sordu.

— Olabildiği kadar, dedi Slanski. Janne nerede?

— Uçağa yakıt doldurduktan sonra buzun üzerine kalkış için gerekli ışıkları yerleştirecekti. Onun yapmasını tercih ederim. Dışarısı bir kızak köpeğini bile donduracak kadar soğuk. Anna hazır mı?

— Isıtıcı elbisesini giyiyor. Neyin var, Jake? Pek mutlu görünmüyorsun.

— Otur, Alex.

Slanski masanın üzerine ilişti, Massey de bir iskemle çekti. Bakışlarını Slanski'ye çevirdiğinde, yüzü çok ciddiye, "Açıklanmasını istediğim bir iki konu var Alex, hepsi de Anna'yla ilgili."

Slanski bir sigara yaktı, "Başla öyleyse."

— Ne olursa olsun, ona acı çektirilmesini istemiyorum. Ne KGB tarafından ne de bir başkası.

— Bu da ne demek oluyor?

— Senden hoşlanıyor, Alex, çok belli. Birlikte tehlikeli bir göreve giden bir kadınla bir erkeğin, rahatlık için de olsa, birbirlerine yaklaşmaları kaçınılmaz. Oysa ben onun görev sırasında gereksiz tehlikeye atılmasını, senin fazla yakınında bulunarak acı çekmesini istemiyorum. Geri dönebilme ihtimali var. Sen onun kadar şanslı olmayabilirsin.

Slanski kendini savunur gibi, "Sanki Anna'ya kişisel bir ilgi gösterir gibisin," dedi.

Massey bir an düşündü, özenle kullanacağı kelimeleri aradı, "Çoğu kişiden fazla acı çekti," dedi, "Onu korumak istiyorum, diyelim. Onun en az acıyla geri döndüğünü görmek istiyorum."

— Ben de öyle.

Massey tereddüt etti, "Öyleyse istediğimi yapacaksın?"

Slanski ayağa kalktı, "Benim niyetim Anna'ya acı çektirmek değil. Ama ikimizin arasında olacakları kontrol edemem, Jake. Anna'ya karşı söylediğinden fazla şeyler duyduğumu sanıyorum, belki sen de

öyle; ama o zaman bunları daha önce düşünmen gerekirdi."

Massey bir dakika kadar sessiz kaldı, yüzü üzüntülüydü, "Öyleyse bana söz ver," dedi, "Eğer sırtınız duvara dayanır da yakalanmak üzere olduğunuzu, Anna'nın siyanür hapını yutacak kadar zamanı kalmadığını düşünürsen, o KGB piçlerinin eline canlı geçmemesini sağla."

Slanski bir süre cevap veremedi, Massey'nin yüzündeki samimi endişeyi görünce, "İşlerin buraya varmayacağını umalım," dedi.

Anna beş dakika sonra merdivenlerde görüldü; onun da içinde ısıtıcılı elbise, üstünde köylü kıyafeti vardı, bütün bu giysilerle bir balona benziyor, Slanski gibi o da elinde ufak bir valiz taşıyordu. Masanın üzerinde bir şişe votka ve kadehler vardı, Slanski üç kadeh doldurdu, kadehlerden birini Massey'ye, diğerini de Anna'ya uzattı.

— Sinirli misin?

Anna, Slanski'ye baktı, aralarından bir akım geçti, sonra, "Titriyorum," dedi.

Slanski gülümseyip kadehini kaldırdı, "Aldırma, sen farkına varmadan geçer."

Massey sobanın başından ayrıldı. Bir süre Anna'ya baktı, kadehini boşaltıp, "Pekâlâ, her şeyi son bir kez gözden geçirelim," dedi, "Önce ceplerinizi boşaltın. Çantayı da, Anna."

Üzerlerindeki iki ayrı yığın halinde masanın üstünde topladılar, Massey her şeyi gözden geçirdi, "Güzel, her şey düzgün. En son isteyeceğimiz yanınızda sizi ele verebilecek kişisel bir şey götürmeniz. Mesela çiklet ya da New York'ta yapılmış bir mücevher, yüzük ya da kolye. Bazen başımıza geliyor. İnsanlar korku ve heyecandan unutuveriyor."

Massey odanın köşesini, paraşütlerin, bezden atlama tulumlarının, kaskların, gözlüklerin ve eldivenlerin durduğu yeri gösterdi. Saarinen için de fazladan bir paraşüt vardı.

— Bunlar Janne harekete hazır olana kadar bekleyebilir. Bir şey daha. Atladıktan sonra herhangi bir nedenle birbirinizden ayrılmak zorunda kalırsanız ya da yere indikten sonra temas kuracağınız kişiyle buluşamazsanız, buluşma yeriniz Tallin'deki merkez tren istasyonunun ana platformu olacak, sabah saat dokuzda. Eğer içinizden biri ya da karşılayıcınız gelmezse, ertesi gün, size söylediğim güvenlik önlemlerini alarak gideceksiniz, yalnız bu kez saat onda. Eğer üçüncü gün de buluşamazsanız, başınızın çaresine bakarsınız. Yapacak bir şey yok. Sormak istediğiniz bir şey?

Anna, "Bizi kimin karşılayacağını bana hiç söylemedin," dedi.

— Estonya direnişinin bir üyesi. Sana bundan fazlasını maalesef söyleyemem, Anna, ya yakalanırsan?

Anna kuşkulu gözlerle Massey'ye baktı, bir şey söylemedi; Massey elini usulca kızın koluna koydu, "Slanski'den ayrılmamaya çalış, her şey yolunda gider."

Kapı dondurucu bir soğukla birlikte açıldı, Saarinen elinde dayanıklı bir el feneriyle görüldü. Pilot elbisesinin üzerine sarı muşambadan bir yağmurluk giyip, boynuna kaşkol bağlamıştı, elinde de kalın yün eldivenler vardı.

— Tanrım, ne gece! dedi kapıyı kapatırken. Elbiselerini silkeleyip votka şişesini gösterdi. Böyle bir şişeye ihtiyacım olabilirdi.

Massey, "Böylesi aptallık olmaz mı?" diye sordu.

Saarinen sırtıp eldivenlerini çıkardı, "Rahatla, Jake içkiliyken uçmam. Tek bir bacak yeterince ağır bir ceza. Evet, uçağın deposu doldu. Gördüğüm kadarıyla sizler de hazırsınız." Saatini kontrol edip Anna ve Slanski'ye döndü, "On dakika daha. Yavaş yavaş şu atlama tulumlarını giyseniz?"

Anna ve Slanski tulumları giyerken, Massey Finlandiyalının yanına yaklaştı, "Hava nasıl olacak?"

— Beklediğimden de sert; ama endişelenme. Daha beterini gördüm.

Birden tavandaki ışık göz kırpmaya başladı, Saarinen başını kaldırıp, "Lanet olsun!" dedi, "Anlaşılan jeneratör bir oyun oynayacak. Pekâlâ, önemli bir şeyden söz etmek istiyorum, Jake."

Saarinen öğleden sonra Massey'ye jeneratörü nasıl çalıştıracağını göstermişti, şimdi de odanın köşesindeki küçük masaya yöneldi, üzerindeki kalın bezi kaldırdı. Bezin altından radyoya benzer, kadranlar ve düğmelerle dolu bir alet görüldü.

Massey yaklaştı, "Nedir bu?"

— Bir telsiz. Ya da daha doğrusu, inişimde yardımcı olacak bir radyo. Anteni dışarıda, hangarın damında.

— Radyo ne işe yarayacak?

Saarinen gülümsedi, "Evin işareti, Jake. Bana elli mil öteden koordinat ve Mors sinyalleri verecek. Biz havalanmadan önce, aleti çalıştır. İşte, böyle." Telsizin üzerindeki düğmeyi çevirdi, kadranda yeşil bir ışık görüldü, "Aküsünü yeni doldurdum, jeneratörden daha güvenilir, herhangi bir sorun çıkacağını sanmam. Ama eğer bu yeşil ışık sönerse, akü boşalmış demektir. Böyle hiç olmaz ya, eğer olursa, telsizi jeneratöre bağlarsın."

Duvardaki bir prize kadar uzanan kabloyu gösterdi, "Ama ne olursa olsun, jeneratörü çalışır durumda tutman gerek. Yoksa sinyali kaybedersen, geri dönüp burayı bulmakta güçlük çekerim. Üstelik jeneratörü istememin bir nedeni daha var. Dışarıya buzun üzerine geçici pist ışıkları yerleştirdim."

— Ya çevrede başka uçak varsa, radyo sinyallerine gelmezler mi?

— Bu gece havada fazla uçak olacağını sanmam. Üstelik benim frekansıma ayarlanmış olmaları gerekir, oysa benim kullandığım Helsinki çevresindeki askeri ve sivil uçaklarıkinden çok farklı."

Massey başıyla onayladı. Saarinen masanın yanına gelip votka şişesini aldı. Kadehleri ağzına kadar

doldurdu, kendine de küçük bir damla ayırdı.

Slanski ve Anna yeşil atlama tulumlarını giymiş, gözlük ve kasklarını takmışlardı. Eldivenleri giymeden önce beklediler.

Saarinen gülümseyip kadehini kaldırdı, "Anlaşılan bir ömür sürdürdüğüm geleneğimi bozacağım. Son bir şans dilemesi için dudaklarımı ıslatacak kadar da olsa. Kiplss."

Kadehi başına dikti, ötekiler de.

Massey odada gittikçe artan gerginliğin farkındaydı. Neredeyse elle tutulacak kadar gerçek bir gerilim. Kadehini masanın üzerine bırakıp önce Anna ve Slanski'ye, sonra Saarinen'e baktı.

— Hazır mıyız?

Saarinen evet anlamında başını sallayıp gülümsedi, "İleri ve yukarı."

El fenerini ve paraşütünü aldı, ötekiler onu izleyip kapıdan çıktılar.

Helsinki'nin Malmi Havaalanı'nda Finlandiya Hava Kuvvetleri irtibat bürosunun harekât merkezi olarak çalışan küçücük oda, köşede kıpkırmızı yanan sobaya rağmen, buz gibiydi. Filo komutanı Palace Otel'deki bir akşam yemeğinden çağrılarak getirilmişti, masanın ardındaki nöbetçi subaya bakarken, gözlerinde yemeğinin yarıda kesilmesinden ne kadar rahatsız olduğu okunuyordu.

— Ciddi olamazlar, Matti?

Nöbetçi subayı yirmilerinde, uzun boylu ve zayıf biriydi. Hava Kuvvetleri gocuğuyla eldivenleri giymiş, kaşkolünü takmıştı; ama şapkasının altına geçirdiği, pek de askeri görünüşlü olmayan kulaklıktan onu gülünç yapmıştı; hiç olmazsa kulaklarının donmasını önlüyorlardı ya.

— Maalesef, efendim. Birinci öncelik dediler. Eğer uçak havalanmayı başarır, Rus hava sahasına girmeden önce durdurulacak.

— Savunma Bakanlığı'ndakiler çıldırmış olmalı. Böyle bir havada uçmamızı nasıl isterler? Neler oluyor? Nerede şifreli talimat, hani belgeler?

Nöbetçi subay omuzlarını silkti, "Keşke size cevap verebilseydim, efendim. Ama bakanlıktaki omzu kalabalıkları bilirsiniz. Bize mantar muamelesi yaparlar, pisliği bize temizletip hiçbir açıklama yapmazlar. Her şey gizli dediler. Yazılı emir ya da talimat verilmeyecek."

Filo komutanı hayır anlamında başını kuşkuyla salladı, "Çok olağandışı. Emirlerin tekrarlanmasını isteyeceğim."

— Ben istedim bile, efendim. Telefonla ordu komutanını aradım. Emri doğruladılar.

— Pilotların hayatını tehlikeye attığını görmüyor mu? Böyle bir havada bir balona ihtiyacım var.

Nöbetçi subay omuzlarını silkti, "Maalesef emirler çok açık, efendim. Ne pahasına olursa olsun, uçak durdurulacak."

— Ne tip, bu uçak?

— Emin değiller; ama büyük ihtimalle Norseman C-64. Yine de emin olabileceğimiz bir şey var. Bu gece havadaki tek hafif uçak olacak. Muhtemel rotaları çıkardım.

Filo komutanı nöbetçi subayın uzattığı kâğıdı inceledi, sonra ayağa kalkıp pencerenin yanına gitti. Dışarıdaki yükleme sahasını aydınlatan Klieg ampullerinin ışığında, tipinin savurduğu karı görebiliyordu. Harekât odası üç Focke-Wulf'ün tutulduğu büyük ahşap hangarın arka bölümündeydi.

Almanlar bu yaşlı uçakları sekiz yıl kadar önce, uçmalarını sağlayacak bollukta yedek parçayla birlikte bırakıp çekilmişlerdi. Focke-Wulf'un ilkel radarları böyle bir havada bir Çingene'nin falı kadar bile iş göremezdi. Dışarıdaki gibi bir havada uçacak uçakların en iyisi de değillerdi; üstelik fırtına giderek şiddetini artırıyor. Bulutların içinde koşullar çok daha kötü olacaktı.

Filo komutanı dönüp içini çekti, "Anlaşılan, elimizden söylenenleri yapmaktan başka bir şey gelmiyor. Yine de bakanlığı kendim arayacağım, emin olmak için. O uçağı düşürme emri aldığımızı söyledin, değil mi?"

— Emirler böyleydi, efendim. Hiç kuşku yok.

Komutan çenesini kaşıyıp derin bir nefes aldı, "Belki de aceleyle kaçmaya çalışan bir Rus casusu? Böyle bir havada başka kim uçmaya cesaret edebilir ki? Tek söyleyebileceğim umarım o piçi yakalamak için gösterdiğimiz gayrete değer."

Nöbetçi subaya başıyla işaret edip telefonu kaldırdı, "Pekâlâ Matti. Bizimkilere hazırlanma emrini ilet. Çocukları çok dikkatli olmaları için uyarsak iyi olur. Yukarısı epey kötü görünüyor."

İki Ford, Espoo anayoldan çıkıp sola döndü, Bylandet Adası'na giden dar yola saptı.

Branigan öfkeyle dişlerini gıcırdatıyordu. Saatine baktı, sekizi on geçiyordu. Spjutsund yakınlarındaki pilotu ziyaret, zaman kaybından başka bir şey olmamıştı. Herif birkaç gece önce fazlasıyla içip kaymış, düşerken de bacağını kırmıştı. Haftalarca uçamayacaktı. Yollar da kötüydü, hem kar, hem de buz vardı. Kaybedilmiş bir koca saat.

Sabırsızlıkla SUPO subayına baktı, "Ada çevresindeki polis karakollarından ne haber? Onlarla temas kuramaz mıydık?"

Stenlund anlayışla gülümsedi, "Onu düşündük, Bay Branigan. Ama yaptığımız işin gizli olduğunu, aradıklarımızın silahlı ve tehlikeli olabileceğini söylemişsiniz. Bylandet Adası'na en yakın karakol arabayla yarım saatlik yolda; ama karakol polislerinde sadece bisiklet var. Bu havada, onlardan daha

önce varırız."

Branigan öne eğilip şoförün omzuna dokundu, "Daha hızlı gidemez miyiz?"

Direksiyonda oturan elçilik görevlisi endişeliydi, "Eğer hızlanırsam yolun kenarına yuvarlanırsınız. Yollar felaket."

— O kahrolası ayağımı bastır.

Şoför tereddüt etti, sonra gaz pedalına usulca yüklendi.

Branigan, Stenlund'a döndü, "Daha ne kadar var?"

Finlandiyalı omuzlarını silkti, "Tabii yola bağlı. On dakika?"

Ford hızlanırken birden kaymaya başladı, sonra kış attı. Şoför direksiyonla savaşıp arabayı doğrultmaya, tekerleklerden birinin yol kenarındaki çukura girmesini önlemeye çalıştı. Arkadaki araba ani bir fren yaptı, yolun üzerinde kayıp durdu. Branigan ve Stenlund arkaya baktıklarında şoförün yoldan çıkmamak için çılgınca bir savaş verdiğini gördüler.

Kendi şoförleri derin bir nefes aldı.

Stenlund cebinden bir mendil çıkarıp alnını kuruladı, sonra Branigan'a baktı.

— Dediğim gibi. On dakika. Tabii, eğer sağ kalırsak.

Branigan adama döndü, bir şey söylemedi.

Karanlık denizi yutmuş gibiydi, gökyüzü ise simsiyah.

Dördü de peş peşe hangara doğru yürürken rüzgâr derilerini dağladı. Saarinen en önde, el feneriyle yol gösteriyordu.

Jeneratörden çıkan uzun elektrik kablosu buzun üzerinde yılan gibi kıvrılarak ilerliyordu, Massey ile Slanski hangar kapılarını açarken, Saarinen duvardaki bir düğmeye dokundu. Buzun üzerinde bir sıra sarı ışık parladı, yüz metre ötede, karanlığın içinde kayboldu.

— Kalkış ışıklarımız. Basit; ama etkili, dedi Saarinen, Massey'ye. Işıkları söndürme, kısa zamanda dönerim. Motorun üzerindeki battaniyeyi kaldırdı, kayakların kilidini çözdü.

— Tamam, bu bebeği dışarı çıkaralım.

Hep birlikte Norseman'ı iterek buzun üzerinde kaydırıldılar. Uçak iki metre kadar kayıp durdu. Saarinen motoru çalıştırırken geri çekilmelerini söyledi, kapıyı açıp uçağa girdi.

Bir iki dakika sonra uçağın motoru çalıştı, pervane dönerken gürültü daha da arttı, öfkeli dev bir eşek arısının vızıltısına benzedi. Saarinen göstergelere bakıp, uçuş sistemlerini denetlerken, Massey gözünü göğe çevirdi.

Fırtına şiddetleniyordu. Çevrelerine düşen kar fazlalaşmıştı. Anna ve Slanski paraşütlerini uçağa attılar, oysa yanlarında yıpranmış bavulları, atlama tulumları, kaskları ve gözlükleriyle gülünç görünüyorlardı.

Massey baktığında, Saarinen motor gürültüsünü bastırmak için bağırdı, "Ne zaman isterseniz." O sırada yukarı, göğe bakıp dudaklarını büzdü.

Massey yaklaşıp pilot kapısını açtı, kafasını sokup sordu, "Ne var?"

Saarinen hayır anlamında başını salladı, "Yukarıda gerçek bir kargaşa olacağı benziyor."

— Kalkabilir misin?

Saarinen sıırttı, "Mesele değil. Ben asıl dönüş yolculuğundan korkuyorum. Hava o zaman daha da kötüleşecek. Telsizin üzerindeki yeşil ışığın sönmemesine dikkat et."

Massey geri çekilirken Saarinen, Slanski ve Anna'ya seslendi, "Artık hareket etsek, iyi olacak. Burada daha fazla beklemek istemiyorum."

Slanski tepelerindeki korkutucu kara buluta baktı. Kar daha da şiddetlenmişti. Saarinen'e döndü, "Bu kuşun güvenli olduğundan emin misin?"

— Tabii. Anna'ya gülümsedi. Herkes binsin. Bu sandığı havalandıralım.

Havada herkesin hissettiği bir gerginlik vardı. Massey, Slanski ve Anna'ya döndü, "Anlaşılan, yolun başına geldik," dedi.

Önce Slanski'nin, sonra da Anna'nın elini sıktı, "İyi şanslar."

Söylenecek başka bir şey kalmamıştı. Anna bir an tereddüt etti, sonra eğilip Massey'yi dudaklarından öptü.

— *Do svidaniya*,^[17] Jake.

Massey bir süre kadının donmuş yüzüne baktı; ama bir şey söylemeye fırsat bulamadan Anna, peşinde Slanski, uçağa binmiş ve kapıyı kapatmıştı. Geri çekildi.

Saarinen zaman geçirmeden motor devrini yükseltti, Massey'nin çevresindeki kar tipi gibi havalandı. Uçak ilerlemeye başladığında, kabinin içindeki yüzlere baktı; Saarinen kontrollerle uğraşıyor, Anna ve Slanski arkada oturuyordu.

Başparmağını havaya kaldırıp başarı işareti yaptı, Slanski'nin karşılık verdiğini gördü.

Kayaklar sarı ışıklar boyunca kaymaya başladığında bir çatırtı oldu. Bir an sonra, Saarinen gazı çektiğinde kuvvetli bir gümbürtü duyuldu. Pervane havayı ısırmadan önce bir saniye kadar tereddüt etti, sonra Norseman hızlandı.

Gereken hıza çıkmaları iki saniye sürdü, küçük uçak donmuş denizin engebeli yüzeyini okşamaya başladı.

Daha sonra motorun sesi rüzgâra kapılıp azaldı, küçük uçak karanlıkta ve tipinin içinde kayboldu.

On beş bin fit yukarıda, kapkara bulutların üzerinde, yirmi bir yaşındaki Teğmen Arkadiy Barsenko, gökyüzünde göz kırpan yıldızların Sovyet Hava Kuvvetleri'ne bağlı Mig 15P'nin camında yansımalarını seyretti. Neredeyse uyuyakalacaktı. Esnedi. Klimov turbojet motorun sesi kulaklarında uğuldadı, içi kürk kaplı deri eldiveniyle burnunu kaşıdı.

Lanet olsun.

Tallin'deki askeri gazinoda, ayaklarını sobanın karşısında ısıtmayı tercih ederdi. Aşağıdaki fırtınaya bakınca, uçmak için çılgın olmanın gerekeceği bir geceydi; ama Leningrad'daki üssün komutanı devriye uçuşlarının devam etmesini, mürettebatın da her zamankinden daha dikkatli olmasını istemişti.

Çılgın herif.

Barsenko eldivenli parmak uçlarını gösterge tablosunda gezdirip sırttı.

Harika bir uçaktı şu son model Mig. Saatte bin kilometre, uçağın arka tarafına kapatılmış bir jaguar sürüsü gibi homurdanan bir motor. Böyle bir uçakla o Almanlara gökleri dar ederdi, hiç kuşku yok. Başparmağıyla levyenin ucundaki kırmızı kapağa usulca dokundu. Menteşeli kapağın altında çifte 23 milimlik topla 37 milimliği ateşleyen plastik düğmeler vardı.

Düşman uçaklarını düşürme fikrinden çok hoşlanıyordu. Uçağın alevler içinde döne döne düşmesini. Böylesi sıkıcı bir devriye görevinde olacak şey değil, tabii. Yine de kalkmak, fırtınanın içinde, bir mermiden hızlı tırmanmak eğlenceli olmuştu. Uçak beyaz boşluktan geçerken şahlanıp sarsılmış, sonra da bulutları yararak parlak gökyüzüne ulaşmıştı. Hiçbir zaman bıkmayacağı, hayranlık uyandırıcı bir şey.

Finlandiyalılara gelince... siktir et!

O rengeyiği yiyici salaklar Rus hava sahasına girmeye cesaret edemezlerdi. Doğru, 1940'ta güçlü Kızıl Ordu'yu Karelya'da durdurmuşlardı, bunu kabul etmek gerekirdi. Ölenlerin arasında Barsenko'nun babası da vardı. Buraya tayin edilmeyi özellikle istemesinin nedeni de buydu. Fırsat çıkar da Finlandiyalılardan biri burnunu Rus hava sahasına sokmaya cesaret ederse, orospu çocuğunu havaya uçurmak için.

Mig ani hava boşluğunda sarsıldı, sonra toparlandı. Barsenko göstergeleri denetledi. Her şey

yolunda, kadranların üzerindeki beyaz ibreler gereken doğrultuydu.

Altı dakika sonra, uçağın burnunu Tallin'e, üsse döndürmeye hazır edecekti. Subay gazinosunda iki büyük bardak votka sonra doğru Magda'nın yanına. O koca memeli Estonyalı külotunu indirirken, Mig'den bile hızlıydı. Barsenko onu bekleyen zevki düşünerek keyifle sıırıttı.

Uçakta o yeni radarlardan vardı, aletin düğmeleriyle oynadı, sonunda ekranda Mig'in anteninin hemen altındaki buluta çevrili olduğunu gördü. Yeşil ışıklı ekrana baktı, parazitten başka bir şey yok.

Birden radar ekranında parlak beyaz bir nokta gördü, yirmi mil önünde ve altında. Sonra bir tane daha. Bir üçüncüsü. Üç beyaz nokta.

Kayboldular.

Lanet olsun!

Barsenko uyandı, gözlerini ovuşturdu. Gerçekten de bir şey görmüş müydü? Kötü havada karın insana oyun oynadığı bilinirdi. Ya da radarda bir arıza vardı.

Ama üç parlak nokta...

Böylesi güçlü bir tipide, saat on bir doğrultusunda üç hızlı uçak? Hâlâ Finlandiya hava sahasında; ama buraya doğru uçan üç uçak?

Neler oluyor?

Herhalde radarın bir oyunu.

Büyük ihtimalle parazit. Tallin radarıyla temasa geçebilirdi; ama tembel pezevenkler böyle havalarda cevap bile vermezlerdi ya da gönderdikleri sinyaller o kadar parazitli olurdu ki anlamak bile söz konusu olamazdı.

Yine de dalıp bakmanın bir sakıncası yoktu. Bulut bazı yerlerde yarılmıştı, belki de bir şeyler görebilirdi. Gazı geri çekti, jet motorunun gümbürtüsü fısıltıya dönüştü, Mig'in burnu tatlı bir dalışa geçti.

Barsenko gözlerini radar ekranından ayırmadan levyedeki kırmızı kapağı kaldırdı.

Kendi hava sahasına girmeye cesaret eden kim olursa olsun, havaya uçurmaya kararlıydı.

Massey sobanın yanındaydı, sigarasını yakarken gerginlikten elleri titriyordu.

Ellerini ovuşturarak ısıtmaya çalıştı. Titremesini önlemek için bir kadeh votka doldurmaya çalışırken, parmaklarının soğuktan donmuş olduğunu gördü. Sonra gidip telsize baktı. Ön paneldeki yeşil ışık hâlâ yanıyordu. İyi. Dışarıda rüzgâr şiddetini arttırmıştı, karın panjurlarda çıkardığı gürültüye başını

kaldırdı, "Aman Tanrım," diye düşündü, "Ne gece."

Votkayı bir yudumda bitirip bardağını yeniden doldurdu, sonra iskemlesini sobanın yanına çekti. Tavandaki ampul birden titredi, sonra oda karanlığa gömüldü. Lanet olsun.

Jeneratör yine oyun oynuyordu, gidip çalıştırmak gerek, yoksa zavallı Saarinen dönüş yolunu bulamaz. Yakasını kaldırıp sendeleyerek kapıya doğru ilerledi. Açmak için elini uzattığında yüzünde önce dondurucu soğuğu sonra da menteşelerinden sökülen kapıyı hissetti.

Karanlıktan çıkan bir sürü insan odaya doluşup üzerine atladı. Gücünü kaybedip sırtüstü düştü, düşerken iskemleyi de devirdi.

— Neler?..

Massey kalkmaya davranırken, kafasına çarpan sert cismin acısını hissetti.

Yirmi Dokuzuncu Kısım

Janne Saarinen başlarının dertte olduğunu düşünüyordu bir süreden beri. Ter içindeydi, ter damlaları alnından yüzüne süzülüyordu.

Norseman kalkıştan yirmi dakika sonra bile şiddetle sarsılıyordu. Bin beş yüz fitte, kör edici beyazlıktaki bulutun içinde uçuyor, bu şekliyle de boranın içinden geçmeye çalışan küçük bir balonu andırıyordu. Uçağı kontrolü altında tutmak için elinden geleni yapıyordu; ama içgüdüleri koşulların daha da kötüleşeceğini söylüyordu.

Yolcularına bakmak için arkaya döndü. Kızcağızın yüzü beyaz bir maske gibiydi, her an kusacakmış gibi duruyordu. Amerikalıysa sakın görünüyordu; ama sağa sola çarpmamak için oturduğu koltuğun kenarına yapışmıştı. Neyse ki her ikisi de emniyet kemerlerini bağlamayı akıl etmişti.

Norseman yeniden şiddetle sarsılınca Saarinen önüne döndü. Camın önünde büyük bir parıltı gördü, göstergeler de aydınlığı yansıttı. Tepelerden inen elektrik damarları, eski bir yapıyı kaplayan sarmaşık dalları gibi uçağın çevresini sardı, sonunda camlardan dışarıya aydınlıktan görülmez oldu. İnanılmaz bir görüntüydü, Saarinen yolcularına seslendi, "İlginç bir şey. Böyle havalarda sık sık olur. Endişelenmeyin, zararsız bir şeydir."

Slanski, "Atlamaya daha ne kadar var?" dedi.

— En fazla on beş dakika. Bu bulutun içinde daha fazla kalamayız. Beklediğimden de kötü, üstelik durmadan da kötüleşiyor. Bence eşyalarınızı gözden geçirip hazırlanmanın zamanı geldi. Atlama noktasına yaklaşınca haber veririm.

Slanski ve Anna paraşütlerinin askılarını sıkılaşırken, yeniden önüne dönüp, gösterge tablosundaki düğmelerden birini çevirmeye başladı.

Slanski Anna'ya baktı, "İyi misin?"

Anna'nın yüzü yeşildi, "Böyle sarsılacağımızı söylememiştin bana."

Slanski, gülümsedi, "Bazı şeyleri bilmeyince, daha iyi. Endişelenme birazdan bütün bunlardan kurtulacağız."

Birden şiddetli bir çatırtı duyuldu, Norseman çılgınca sallanmaya başladı, sonra ikinci bir çatırtı, uçak sola doğru yatarken Saarinen çılgınlar gibi önündeki levveye asılıp durumu denetim altına almaya çalıştı. Anna Slanski'nin kolunu acıtıncaya kadar sıktı.

— Ne oluyor? diye bağırdı Slanski Finlandiyalıya.

— Yıldırım. Aman Tanrım, bu kadar darbe fazla. Eğer devam ederse, uçağa zarar verebilir.

Birdenbire makineli tüfek gürültüsüne benzer şiddetli bir ses uçağı sarstı, bütün parçaların titremesine neden oldu. Ses yavaşlayıp hafifledi, sonra, bu kez daha yoğun olarak yeniden yükseldi,

sonunda bütün uçak şiddetli bir titreşimle sallanmaya başladı.

Saarinen gürültünün üzerinden bağırdı, "Aman Tanrım!"

— Bu gürültü de ne?

Saarinen'in burnundan ter damlıyordu, "Tenis topu büyüklüğünde dolu taneleri. Buradan hemen kurtulmamız gerek. Bulutun altına inip şansımızı orada denemeliyiz."

— Uçağın her türlü havaya dayanırdı hani?

— Bu kadar kötü olacağını tahmin etmemiştim. Sıkı tutunun.

Levyeyi ileri itip gaz çubuğunu çekti, Norseman'ın burnu aşağıya dönmeye başladı. Dolu ve sarsıntı birkaç saniye şiddetini sürdürdü, hatta daha da artırdı, bin iki yüz fitte buluttan çıktıklarında azaldı; bu kez çevrelerini bulut parçaları ve kar tipisi sardı, atlarında da Baltık Denizi'nin buz tutmuş sularını gördüler. Saarinen solda ileride belli belirsiz görünen ışıkları işaret etti.

— Orası Tallin. Atlama noktası doğuda, sekiz dakika kadar ötede.

Birden güçlü bir hava akımı duyuldu, Norseman yeniden sarsılırken Saarinen yukarıya baktı, o sırada gri renkli bir şimşek uçağın sol yanını yalayıp geçti.

— Tanrı aşkına!

— Neydi bu? diye bağırdı Anna.

Saarinen cevap verme fırsatı bile bulamadan işaret fişeklerinin uçağın sağ tarafında bıraktıkları izi gördü, sonra da nereden çıktığı belli olmayan yeni bir gri şimşek parladı.

— Lanet olsun! Bu gece hiç şansımız yok. Ziyaretçimiz var. Bakalım ne yapacağız?

Hemen gaz verip levyeyi kendine çekti, kanatçıkları açtı, Norseman yeniden bulutun sarsıntısına sığındı, dolu ve titreşim kaldıkları yerden devam etti.

— Ne oluyor? diye sordu Slanski.

— Ne bileyim, diye bağırdı Saarinen hırsla. O gördüklerin Fin Hava Kuvvetleri'nin Focke-Wulflarıydı. Hiç anlamıyorum. O herifler böyle bir havada uçmazlar ki. Üstelik Sovyet hava sahasında. Anlaşılan Helsinki askeri radarına yakalandık, Hava Kuvvetleri de ne olduğunu anlamak istedi. Belki de bizi kötü havadan yararlanıp keşfe çıkmış bir Rus uçağı sandılar; ama bu bana hiç mantıklı gelmiyor.

— Ne yapacağız?

— Yapabileceğimiz tek şeyi. Bulutun içinde kalıp devam edeceğiz. Pek konforlu değil; ama vatandaşlarından birinin elinde ölmekten daha iyidir.

Saarinen kanatçıkları içeri alıp göstergeleri kontrol etti. Suratı terden parlıyordu. Gösterge tablosu da uçağın sarsıntısının etkisindeydi. Sanki küçük Norseman çakılla kaplı bir yolda ilerliyor gibiydi, kanatçıklar çekildikten sonra, o duygu azaldı; ama kaybolmadı.

— Otuz saniye sonra Estonya topraklarında olacağız. Eğer o Focke-Wulf pilotlarında birazcık akıl varsa, peşimizden gelmezler. Bana göre hedefe yedi dakikamız kaldı. Size söyleyince, kapıyı açın ve atlamaya hazır olun. Zaman kaybetmeyin.

Saarinen tekrar göstergelerine döndü. Norseman gökyüzünde savrula savrula giderken, beklemek dayanılmazdı. Sonunda Saarinen geriye bakıp bağırdı, "Şimdi buluttan çıkacağım. Kapıyı hazır edin. Hedefi bulmaya çalışacağım."

Slanski ve Anna hazırlandılar, Saarinen gaz çubuğunu çekip levveyi itti. Birkaç saniye sonra, bin iki yüz fitte buluttan çıkıp neredeyse açık bir havaya daldılar. Gecenin karanlığında hâlâ hafif kar taneleri iniyordu; ama uzaktaki Tallin'in ışıklarını rahatça görebiliyorlardı. Saarinen kulaklıklarını takmış, telsiz alıcısının düğmesiyle oynuyor, aynı zamanda da gözlerini göstergelerden, özellikle de pusuladan ayırmıyordu.

— Siktir!

— Şimdi de ne var?

Slanski'ye baktı, "Rus radyo dalgaları yerine sadece parazit duyuyorum. Hepsi bu havanın yüzünden."

Yan pencereden karanlığa baktı, yüzü ter içinde, aşağıdaki arazinin şeklini görmeye çalıştı. Slanski ve Anna için aşağıdaki karanlığın içinden herhangi bir şekil seçmek imkânsızdı, aşağıdaki arazi, karanlıkta göz alabildiğine bembeyaz uzanıyor, karanlıkta tek tük ışıklar görünüyordu. Birden Saarinen elini kulaklığına götürdü, gösterge tablosundaki düğmeyle yeniden oynamaya başladı ve bağırdı, "Duydum! Hedef yirmi saniyede. Kapıyı açın!"

Slanski kapıyı itip açtı. Kabinin içi dondurucu bir havayla doldu. Kapıyı tonlarca gibi gelen ağırlık karşısında sonuna kadar açmak neredeyse imkânsızdı; ama Slanski en sonunda kapıyı ardına kadar açmayı başardı. Anna'nın koluna yapıştı, yanına çekip ilk önce onun atlayacağını belli etti.

Anna, Slanski'nin önüne geçip kapıya yaklaşırken Saarinen kükredi, "Atla! Atla! Atla!"

Bir saniye kadar tereddüt etti, sonra Slanski'nin kendini arkadan ittiğini anladı. Slanski ise üçe kadar saydı, kendini boşluğa bıraktı, dondurucu hava ve karanlığın içinde kaybolduğunu sandı.

Pilot kabininde Saarinen levveyi tek eliyle tuttu, arkaya uzanıp kolu çekti, kapının kapandığını duydu. Kapının emniyet sürgüsünü itti, önüne döndü.

Uzun uzun soluğunu boşaltıp alnında biriken damlaları sildi, sonra uçağı kusursuz bir yarım daireyle döndürdü. Focke-Wulfların bir yerlerde onu beklememeleri için dua ediyordu, yoksa başının derde gireceği açıktı. Bunun anlamı da bütün tehlikeleri göze almak, yere yakın uçmaktı.

Dişlerini gıcırdatıp yeniden iç geçirdi, "Tamam, tatlım, bakalım eve tek parça varabilecek miyiz?"

Mig gösterge tablosuna göre dört yüz mil hızla bulutları yarıp beş bin fite çıkarken Arkadiy Barsenko'nun şakakları gümbür gümbür atıyordu.

Bir dakika önce radar ekranında yeni bir nokta görmüştü. Daha yavaş, daha küçük. Hafif bir uçak, dedi kendi kendine. Birkaç saniye sonra nokta kayboldu. Barsenko kaşlarını çattı. Noktayı sağında, belki de beş mil ötesinde gördüğünden, uçağın ilerlediğinden kuşkusu yoktu. Hem de hiç yoktu.

Daha önce radar ekranında gördüğü üç beyaz nokta da düzensiz aralıklarla tekrar belirliyordu; ama yerlerini tam olarak kestirememişti. Kötü hava radarı şaşırtsa da uçakların kesinlikle buralarda olduğu belliydi. Gözleri kör edici beyaz bulutların içinde küçük bir uçakla, ondan çok daha hızlı, çok daha büyük üç uçak.

Böyle bir havada mantıksız bir şey. Rus ruleti gibi. Küçük uçak keşif için gelmiş olabilirdi; ama böyle bir havada keşif yapmak imkânsızdı, üstelik yanılmıyorsa da öteki üç uçak küçük olanı kovalıyor gibiydi.

Ya küçük uçak bir Rus uçağıysa?

Leningrad üssünden kalkıp Fin hava sahasına giren, düşmanın peşine takıldığı bir keşif uçağı. Barsenko çenesini kaşıyıp gözünü radara dikti.

Üç hızlı nokta birkaç saniye sonra tekrar görüldü. Bu kez kaybolmadılar. Ama hafif uçaktan iz yoktu. Belki de onu Finlandiyalılar düşürmüştü?

Barsenko bu düşünce karşısında yüzünü buruşturdu, radar ekranındaki üç noktaya bakıp, "Olduğunuz yerde kalın, piç kuruları," dedi.

Buluttan çıkıp göz teması kurmayı denemeye karar verdi. Eğer düşmanı görürse, Finlandiyalıları havaya uçuracağından emindi. Daha sonra tartışacaktı. O uçaklar Sovyet hava sahasının çok yakınındaydı, manevra ve hızlarıyla da askeri uçak olduklarını gösteriyorlardı. Barsenko otomatik pilotu devreden çıkarırken gülümsedi, gaz çubuğunu çekip levyeyi itti.

Mig hızını düşürüp buluta girdi, hiç bitmeyecekmiş duygusu veren bir sarsıntının içine daldı. Oysa on saniye sonra bin dört yüz fite inmiş, açık bir havaya rastlamıştı. Barsenko levyeyi kendine doğru çekerken ağzı şaşkınlıktan açıldı.

Küçük uçak tam karşısında, Mig'in rotasının üzerindeydi. Barsenko çılgın gibi uçağını sağa yatırmaya çalıştı.

"Eğer cehennem varsa, burası olmalı," diye düşündü Janne Saarinen.

Statik elektrik yine camın üzerinde kıvılcımlar attırıyordu, küçük Norseman vahşi bir at gibi şahlanıp tepindi, dolu taneleri gövdede trampet çalarken, baştan kuyruğa titredi.

Saarinen birçok defa kötü havada uçmak zorunda kalmıştı; ama bu kadarına hiç tanık olmamıştı. Üstelik fırtına bulutu gördüğünde, uzaklaşması gerektiğini de biliyordu.

Oysa bu kez mümkün değildi. Bir saniye kadar sonra, göstergelerini kontrol ederken, hiç beklemediği bir gücün onu bulutun dışına attığını hissetti, bulut Norseman'ı daha açık bir havanın içine tükürdüğünde, uzaktan gelen homurtuyu duydu, içgüdüyle gözlerini kaldırdı.

— Tanrım!

Yaklaşan Mig'in ışıklarını gördü.

— Tanrım... HAYIR!

Çılgın gibi levveye sarılıp sağa çekti, Norseman öyle bir güçle yana yattı ki, Saarinen'in kafası kapıya çarptı.

Mig, Norseman'ın sol kanadına çarptı, korkunç bir gürültüyle kopardı. Sonra yırtılan demirin çıkardığı sesler Saarinen'in kulaklarını tırmaladı, Norseman hızla sola yattı.

Saarinen birden, havada asılı kalmış gibi tuhaf bir şey hissetti, sonra arkasında ikinci bir patlama duydu, Mig şiddetli ve yoğun bir ışık güllesi gibi düştü.

Üçüncü patlama bir saniye kadar sonra geldi, bu kez Saarinen'in depoları alev almış, patlama küçük uçağı ikiye ayırmıştı.

Kısa süren; ama çok yoğun bir acı, sonra her şey portakal renkli bir alev topunda kayboldu.

Slanski dondurucu havada yavaş yavaş inerken, acımasız rüzgâr iliklerine kadar işliyor, gözlerini yaşartıyordu.

Tallin'den gelen ışıklar solunda parıldıyordu. Ona kadar saydı, sonra ipi çekti. Kulakları sağır edici bir gürültü duyup göğe doğru çekildiğini hissetti, paraşüt açıldığında sanki soluğu tıkanacaktı gibi oldu.

Havada süzülürken, altında beyaza bürünmüş tarlaları, ormanların oluşturduğu kara lekeleri gördü. Zaman kaybetmeden nerede olduğunu anlamaya çalıştı, sağında uzakta bir yol, her iki tarafında da sokak lambalarından kaynaklanan aydınlık bölgeler gördü. Yolun üzerinde askeri araç konvoyu olduğunu sandığı bir dizi ışık vardı, gördüğünün anayol olduğuna karar verdi. Kafasını geriye atıp askılarının içinde dönmeye, Anna'nın nerede olduğunu görmeye çalıştı.

Yoktu.

Tekrar aşağıya baktığında, karla örtülü tarlaların hızla kendine doğru yükseldiklerini gördü. Toprağa inmek üzere hazırlandığında, sağ tarafından ani bir rüzgâr esti. Hızla yaklaşan bir sıra ağaç görüp uzaklaşmaya çalıştı, tam zamanında tekme atıp önündeki ağaçtan kurtuldu, son ana kadar askıları

bırakmadı, en sonunda da vücut kaslarını yumuşattı, hızla kara çarpıp sağ yanına devrildi.

Askıyı kesip paraşütünü topladı, ayağa kalkıp çevresine bakındı. Arkasında, alçak bir tepenin üzerinde uzun kayınlardan oluşan sık bir koruluk gördü. Önündeyse, biraz uzaktaki Baltık Denizi'nin soluk gri renkli donmuş sularını seçebiliyordu. Hedefin iki yüz metre kadar uzağında olduğunu hesapladı.

İyi ama Anna?

Atlama tulumunu çıkarıp paraşütünü ve diğer malzemeyi gömmesi birkaç dakika sürdü. Üniformayı valizden çıkarmaya karar verip ağaçların altındaki çalılıkların arasına, elli metre kadar öteye bir delik açtı, sonra kasketini başına yerleştirdi, valizini alıp kayınlara doğru yürümeye koyuldu.

Ağaçlara yaklaşırken, hemen ötesinde, tepenin altında dar bir yol gördü, yol kenarına çekilmiş, kapılarının üzerine kızıl yıldız boyanmış askeri Zis kamyonunu fark ettiğinde, olduğu yerde kaldı.

Tokarev'e uzanırken ardından bir silahın horoz sesini duyup döndü.

Birden ağaçların arasından çıkan güçlü ışık gözlerini kamaştırdı, o sırada Rusça bir ses duydu, "Sakın kımıldama, yoksa vururum."

Slanski gözlerini kırpmıştı. Işık yüzünden yavaşça kayıp aşağıya indi, vücudunun üzerinde gezindi. Sonra ışığın ağaçların altından çıktığını gördü, önce iki kişi, aralarında da bir üçüncüsünü seçti. Adamlardan birinin elinde tabanca, diğerininkinde de fener vardı.

— Yaklaş! Yavaş yavaş.

Slanski iki adım attı. Adamlardan birinin yirmi yaşlarında genç bir KGB yüzbaşısı, diğerinin Kızıl Ordu çavuşu olduğunu gördü, o sırada yüreği sızladı.

Anna ikisinin arasında duruyordu. Kaskları ve gözlükleri çıkarılmış, atlama tulumu yırtılmış, saçları dağılmıştı. Çavuş sıkıca koluna sarılmıştı, kızın çektiği acı gözlerinden okunuyordu.

Elinde Tokarev tutan yüzbaşı Slanski'ye bakıp sırıttı.

— Estonya'ya hoş geldin, Yoldaş.

Beşinci Bölüm

25-27 Şubat 1953

Otuzuncu Kısım

**Moskova,
25 Şubat**

Siyah Zis, Kremlin Silahhane avlusunun önünde tam geceyarısına üç kala durdu.

Binbaşı Yuriy Lukin lapa lapa yağan karın altında, arabadan indi. Avlu merdivenlerinin dibinde bekleyen, pırıl pırıl Kremlin muhafızı üniformalı genç yüzbaşı yaklaşıp, "Bu taraftan Binbaşım," dedi, "Lütfen beni izleyin."

Lukin yüzbaşının peşinden üstü kemerli bir merdiven tırmandı, tepedeki iki nöbetçinin kusursuz bir esas duruşa geçtiklerini gördü. Aşağıdaki avlunun ışıkları Silahhane'nin hardal renkli duvarlarında yansıyor, meydanın öbür ucunda sıralanan bir dizi kamyon ellerinde makineli tabancalarıyla oturan, şapkaları mavi bantlı kusursuz Kremlin muhafızı doluydu.

Lukin ensesinden aşağı kayan soğuk teri hissedip olan biteni merak etti.

Bir saat önce evden aramışlardı. On dakikada hazır olacak, Kremlin'deki önemli bir toplantıya yetişecekti. Daha telefonda konuşması bile bitmeden zarif siyah Zis'in kapının önünde durduğunu gördü, üç dakika sonra da en iyi üniformasını giymiş halde, endişeli Nadya'yı öptü, merdivenleri inip arabaya bindi.

Şimdi, Kremlin muhafız subayının yanında yürürken, endişe ve merakını hâlâ atamadığını fark etti. Kremlin'e bu saatte çağrılmanın beladan başka bir şey getirmeyeceğini düşündü.

Merdivenin tepesinde meşeden yapılmış çift kanatlı ağır bir kapı vardı. Kapının iki yanındaki muhafızlar yüzbaşı tokmağı çevirirken hazır ola geçti, Yüzbaşı, "İçeri girin Binbaşım," dedi, "Eşiğe dikkat."

Lukin uzun ve süslü bir koridora girdi. Yüzbaşı peşinden içeri girip kapıyı kapadı. Lukin'in yüzüne balmumu macunu ve rutubetle karışık sıcak bir rüzgâr çarptı. Duvarlar pastel maviye boyanmıştı, yerde de kalın kırmızı halılar vardı. Tepeden pırıl pırıl bir avize sarkıyordu, koridorun ucunda da, her yanında birer nöbetçiyle yerden tavana iki kapı görülüyordu. Kremlin'de güvenliğin her zaman çok sıkı olduğunu biliyordu; ama sanki bu akşam biraz daha yoğun gibiydi, yine burada neden bulunduğunu düşündü. Yüzbaşının gözleri hiçbir yere bakmıyor gibiydi, yürürlerken ona sordu, "Neden buraya çağrıldığımı biliyorsunuz, herhalde?"

Genç adam hayır anlamında başını sallayıp gülümsedi, "Hiç fikrim yok, Binbaşı Yoldaş. Sadece sizi götürme emri aldım."

— Bu akşam güvenlik sanki daha sıkı, öyle değil mi?

— Beni ilgilendirmiyor, Binbaşı. Ben sadece gideceğiniz yere varmanıza çalışıyorum.

Lukin ağzını yeniden açmaya fırsat bulamadan koridorun sonuna vardılar, nöbetçilerden biri

geçmelerine izin vermeden önce yüzbaşının belgelerini uzun uzun inceledi. Çar döneminden kalma muhteşem goblenlerin süslediği, yerleri Buhara halılarıyla kaplı geniş ve süslü bir bekleme odasına girdiler. Hemen karşılarındaki çift kanatlı meşe kapının ardından belli belirsiz bir müzik sesi duyuluyordu.

Maun masanın ardında oturan şişman, tombul yüzlü bir albay önündeki kâğıtları incelerken iki kat olan gerdanının üniformasının yakasından taşıdığı farkında bile değildi. Albayın her iki yanında, elleri tabancalarının kılıfında, iki Kremlin subayı vardı, karşı taraftaki masanın başında da ciddi yüzlü, üniformalı bir kadın subay. Kadının kocaman göğüsleri üniforma ceketinin altında kalkıp kalkıp iniyordu, başını kaldırıp gelenlere bakarken, albay kalkıp yaklaştı.

Yüzbaşı belgelerini gösterdi, selam verdi, dönüp gitti.

Albay, Lukin'e bakıp gülümsedi, "Binbaşı Yoldaş, lütfen oturun."

Lukin'i duvarın kenarındaki bir iskemleye kadar götürüp nazikçe sordu, "Çay ya da kahve? Yoksa madensuyu mu istersiniz?"

Lukin hayır anlamında başını salladı. Yakındaki subaylara baktı. Onlar da Lukin'i bir süre inceledikten sonra bakışlarını yeniden karşıya çevirdiler. Lukin albaya döndü.

— Buraya neden getirildiğimi öğrenebilir miyim, Yoldaş?

Albay kadına anlamlı anlamlı baktı, sonra Lukin'e dönüp sırıttı, "Endişelenmeyin, yakında öğreneceksiniz."

Lukin oturup gevşemeye çalıştı; ama başaramadı, midesi endişeden gurulduyordu. Bileğindeki kesiklik canını acıtıyordu, soğuk metal protez sanki bir buz dağı gibiydi. Zis'in içi dondurucuydu, dışarısı ise en az eksi otuz derece. Uzaktan Kremlin'in çan kulesinin geceyarısını vurduğunu duydu, tam o dakikada da meşe kapılardan biri gürültüyle açıldı.

KGB üniformalı bir albay, vücudunun yarısı içerde, yarısı dışarıda, eşikte durdu. Arkasındaki karanlığın içinde mavi bir ışık görünüyordu.

Lukin albayı tanıyamadı. Albay uzun boyu, geniş omuzlarıyla enerji yüklü ve güçlü birine benziyordu, kaslı vücudu üniformasının kumaşını yer yer germişti.

Sivilce izleriyle dolu acımasız bir yüzün ortasında soğuk bakan mavi gözler vardı. Lukin adamın sol kulağından bir parçanın kopmuş olduğunu gördü. Üniforma kemerine bir çift siyah deri eldiven asılmıştı, adamın kolunun altında da kahverengi bir dosya vardı. Masada oturan albaya baktı, o da parmağıyla Lukin'i gösterdi.

KGB albayı Lukin'e döndü. Sonra parmağını bükerek kabaca, "Bu taraftan," dedi.

Lukin ayaklanıp kapıya doğru yürüdü.

Cehennem gibi bir yer, renkli bir ışık, müzik ve ağır bir tütün kokusu. Kapı ardından kapanırken, Lukin özel bir sinemada olduğunu anladı. Perdenin önüne birkaç sıra parlak kırmızı koltuk dizilmişti, karanlıkta en öndeki sıradan yükselen başlar görülüyordu. Lukin perdeye baktığında, renkli bir film oynatıldığını gördü.

Oyuncuları hiç tanımamıştı; ama gördüğünün bir Amerikan filmi olduğunu hemen anladı. Başında kovboy şapkası olan bir adam gitar çalıp, İngilizce şarkı söylerken, yarı çıplak kızlar bir barda dans ediyordu. Perdedeki sahne aslında gülünçtü.

Albay çelik gibi sert parmağını Lukin'in böğrüne sapladı.

— Buraya otur, Lukin. Ses çıkarma. En arkadaki sırayı gösteriyordu. Gösteri henüz bitmedi, Kremlin eğlencesinin kesilmesinden hiç hoşlanmaz.

Lukin geniş deri koltuğa gömülürken albay da yanındakine yerleşti.

Lukin'in gözlerinin yarı karanlığa alışabilmesi için uzunca bir süre gerekti... En ön sırada beş ya da altı kişi vardı. Koltuklardan yükselen sigara dumanı kıvrıla kıvrıla tavana kadar çıkıyordu. Sağ taraftaki duvarın dibine bir masa kurulmuş, üzerine abajurlu bir lamba konmuştu.

Masanın yanlarında üniformalı iki er vardı. Lukin masanın üzerinin votka, konyak ve madensuyu şişeleriyle dolu olduğunu gördü. Gümüş tepsilerden birinin üzerinde açılmış büyük bir kutu çikolata, yanında bir sepet dolusu meyve vardı. Parlak üzümler, portakallar, armutlar, kıpkırmızı elmalar. Kışın Moskova'da böylesi meyveleri görmek imkânsızdı; ama anlaşılan Kremlin lüks sayılan yiyecekleri bulmada güçlük çekmiyordu.

Arada bir ön koltuktan kalkan bir elin gölgesi perdeye düşüyor, birkaç saniye sonra da erlerden biri masaya yaklaşıp bir kadeh ya da bardak dolduruyor, ufak bir tepsiye çikolata ve meyve yerleştirip koltuğun yanına koyuyordu.

Film on dakika sonra bittiğinde bir öksürük dalgası yükseldi; ama kimse yerinden kıpırdamadı, ışıklar da yanmadı. Lukin şaşkınlık içinde, oturduğu yerde kaldı. Yüzbaşı üniformalı genç makinistin heyecanla yeni bir makara yerleştirmekte olduğunu gördü, perde birkaç saniye sonra yeniden canlandı.

Bu kez film sessiz, görüntüler renksizdi. Koyu zemin üzerine beyaz harflerle, "SOVYET HALKINA VE DEVLETİNE KARŞI SUÇ İŞLEMekten MAHKÛM OLDULAR" yazıyordu.

Yazı yavaş yavaş silindi.

Perdede karla kaplı taş bir avlu görüldü. Altı yedi kişi kadın erkek karışık, tek sıra halinde yürütülüp bir duvarın önüne dizildiler. Lukin erkeklerden birinin, en çok on dört yaşında kavruk bir çocuk olduğunu, yüzünün korku ve soğuktan bembeyaz kesildiğini, ağladığını gördü.

Duvarın karşısında bir idam mangası vardı, üniformalı KGB askerleri tüfeklerini hazırlıyordu.

Lukin komutanın elini kaldırdığını, sessiz bir emir verdiğini gördü. Tüfeklerden duman bulutları çıktı,

kadınlar, erkekler ve çocuk duvara doğru sendeleyip yavaş yavaş yere kaydılar.

Kurbanlar yerde yatarken, çocuğun vücudu seğirdi. Subay yaklaştı, tabancasını kılıfından çıkardı ve namluyu çocuğun başına dayadı. Vücut çirkin bir şekilde sıçradı, sonra hareketsiz kaldı. Subay daha sonra öteki cesetlerin yanına gidip her kelleye bir kurşun salladı. Lukin iğrenerek başını çevirdi.

Yanıdaki albayın dudaklarında vahşi bir tebessüm vardı, gördüklerinden keyif alıyor gibiydi. Korkunç film on dakika daha devam etti, her seferinde avluya yeni kurbanlar getiriliyordu. En az elli kadın, erkek ya da çocuk karın üzerine sıralanıp öldürüldü. Bütün bunlar devam ederken, ön sıradan bir el kalktı, erlerden biri gümüş bir tepsiye meyve ve çikolata yerleştirip elin sahibine sundu.

Lukin'in daha fazla seyretmeye dayanamayacağını hissettiği an, film bitti, tepedeki ışıklar yandı.

Lukin gözlerini kırpıştırdı. Şişman adamlar koltuklarından doğrulmaya çalışırken ortalığı yeni bir öksürük dalgası sardı.

Lukin gözlerine inanamıyordu.

Ön sıradaki koltuklardan kalkanlardan biri Yosif Stalin'di. Çolak sol eli, fırça gibi kırılmış kaşları, saçları ve posbıyığıyla Stalin.

Sade bir gri ceket giymişti, Lukin'in sandığından da zayıf görünüyordu. Soluk cildi sanki balmumu doldurulmuş gibiydi; ama piposunu yakıp, iyi beslendikleri belli bir grup erkeğin yanına gitti. Sanki içlerinden biri şaka yapmış gibi, hep birlikte kahkaha attılar.

Lukin ötekileri de hemen tanıdı.

Eski savunma bakanı, ciddi yüzlü Nikolay Bulganin, onun yanında Komünist Parti yüksek daimi encümeni çuval pantolonlu, şişman Georgiy Malenkov.

Grubun arasında dikkati çeken biri daha vardı. Üzerine bol gelen siyah takım elbise içinde, kel kafalı, kaba hatlı, kısa boylu biri. Balkabağına benzeyen kellesinin altında sanki boyun yok gibiydi, ince çerçeveli gözlüklerin ardındaki koyu ve meraklı gözleri tehdit doluydu. Adamın portresi Dzerjinskiy Meydanı'ndaki bütün duvarlara asılmıştı.

Lavrentiy Beria, devlet güvenliğinin başı.

Lukin buz gibi tere batmış, koltuğunda dimdik oturuyordu. Neler oluyor? Buraya neden çağırdılar?

Yanıdaki albay ayaklandı, dev gibi cüssesiyle Lukin'e tepeden baktı.

— Burada bekle.

Sonra ön sıraya doğru yürüdü.

Oda boşalmaya başladı.

Lukin, Molotov ve Malenkov'un bir subayın açtığı kapıdan çıktıklarını gördü. Birkaç saniye sonra Yosif Stalin de ayaklarını sürüyerek kapılardan birine yaklaştı, son anda tereddüt etti, gözlerini kısarak geriye döndü. Lukin'e baktı.

Lukin nabzının hızlandığını duydu. Stalin'in kendisine gülümsediğini mi, yoksa ters ters mi baktığını anlayamadı, tek bildiği Stalin'in o yana baktığı, bakışlarında da daha çok memnuniyetsiz bir ifade olduğuydu. Rahatsız oldu, koltuğundan kalkmak üzereydi ki, Stalin arkasını döndü ve kapıdan çıktı.

Lukin ne yapacağını bilemeden soluğunu boşalttı. Endişeyle odaya, çevresine bakındı. Odada sadece makinist, kendisi ve onu odaya alan albay, bir de Beria kalmıştı.

Birden albay yanlarına katılmalarını işaret etti. Lukin ayağa kalkıp ön sıraya doğru yürüdü.

Albay kabaca, "Binbaşı Lukin, Beria Yoldaş," dedi.

Beria ayakta, cüce vücudu yanındaki devin gölgesinde ezilmiş gibi duruyordu.

Gözlük camlarının ardından bir çift zeytin siyahı yılan gözü Lukin'e dikildi, tombul yüz sırıttı, yumuşak bir ses tonuyla, "Demek Binbaşı Lukin," dedi, "Çok sevindim."

— Beria Yoldaş.

Beria elini uzatmadı, deri koltuklardan birine çöktü. Yanındaki açılır kapanır sehpanın üzerinde çikolata dolu bir tepsi vardı, onun yanında da bir gümüş tabakta kırmızı havyar, bir buz kovanının içinde de bir şişe Kırım şampanyası. Beria bir çikolata alıp yaldızlı kâğıdından çıkardı, ağzına atıp çiğnedi.

Adamın görünüşü korkutucu, hatta doğa dışıydı. Kırmızı deri koltuğun üzerinde, ayakları koltuğun kenarında, bir sirk cücesinden daha büyük görünmüyordu. Geniş, basık ve şekilsiz ayakları, vücudunun geri kalanıyla uyumsuzluk içindeydi. Gri ipek kravatı elmas bir kravat iğnesiyle tutturulmuştu.

Tombul parmaklar yanındaki koltuğu gösterdi, "Otur, Lukin."

Lukin otururken, Beria makiniste döndü, "Son makarayı başa alıp git."

Makinist emri yerine getirdi, selam verdi, kapıyı ardından kapayıp gitti. Beria, Lukin'e döndü, "Evet, son filmimizi eğlenceli buldun mu? Konuş, Binbaşı!"

— Hoş değildi, Beria Yoldaş.

Beria sırıttı, "Yine de böyle cezalar gerekli oluyor. O öldürülürken gördüklerin çok ciddi suçlardan hüküm giydi. Serseriler, hırsızlar, adi suçlular. Böylece idam edilmeyi hak ettiler. Sen de öyle düşünmüyor musun?"

— Yoldaşın benden daha iyi bildiğini düşünüyorum.

— Diplomat gibi konuştun, Lukin. Beni düş kırıklığına uğrattıyorsun. Dolambaçsız konuşanları tercih ederim.

Beria karşılarında duran albaya bakarak parmaklarını şaklattı, "Dosyayı, Romulka."

Albay bir adım atıp dosyayı uzattı, Beria rasgele bir sayfa açtı.

— Geçmişini okudum, Lukin. İlginç bir öykü. Bir zamanlar ünlünen, sonra gözden düşen bir subayın öyküsü. Kurnazca sırıtıp, Lukin'in eline baktı. Eğer 1944'teki o küçük hatayı yapmasaydın, kuşkusuz bugün albaydın, elini de kaybetmemiş olurdun.

Lukin rahatsızdı, "Buraya getirilişimin bir nedeni olmalı, Beria Yoldaş?"

— Daha bitirmedim. Savaş sırasında elimizdeki en iyi Karşı Casusluk uzmanlarından biriydin. Almanların ülkemize gönderdiği casus ajanlarını bulup yakalamakta üzerine yoktu.

— Bu dedikleriniz çok uzun zaman önceydi, Beria Yoldaş.

— Sanmıyorum, o kadar uzun zaman geçmedi. Üstelik bazı yeteneklerimiz doğuştandır. Söyle bana, senin bölümündeki en iyi adamların, Alman düşman ajanlarını yakalayanlar demek istiyorum, yetimler olduğunu söylediler. Bu doğru mu, Lukin?

— Hatırlamıyorum, Yoldaş.

— Ama ilgi çekici bir şey, değil mi? Eminim psikologlar bunun nedenlerini bulurlar. Belki de kendi gerçeklerini öğrenmek isteğinden doğan bir arama ve bulma tutkusunu. Yine de sen Lukin, onların en az bir kafa üzerlerindeydin.

— O günler artık geride kaldı, Beria Yoldaş. Artık savaş bitti, ben de basit bir polis görevlisiyim. Artık o dediklerinizle ilgilenmiyorum.

— Bulduğun yeri küçümseme, Lukin. Aptal olmaktan çok uzaksın, üstelik KGB'ye salakları almayız.

— Demek istiyorum ki...

— Ne demek istediğini boş ver, dedi Beria kabaca, sonra arkasına yaslandı. Ya sana muzaffer Stalinimizin hayatına yönelik bir tehlike bulunduğunu söylersem? Seni bu da mı ilgilendirmez?

Lukin önce Beria'ya, sonra da albaya baktı. Gözlerini yeniden Beria'ya çevirdiğinde, "Galiba iyi anlayamadım," dedi.

Beria KGB albayına işaret etti, "Benim en yakın yardımcılarımdan Albay Romulka," dedi, "Lukin'e son durumu anlat."

Romulka ellerini arkasında birleştirdi, göğsünü şişirdi.

— Finlandiya Körfezi'nde devriye gezen Miglerimizden biri iki saat kadar önce Tallin radarından kayboldu. Pilotun Sovyet hava sahasına gizlice girmeye çalışan birinin peşinde olduğunu sanıyoruz. Uçağın kaybolduğı bölgeye üç Mig daha gönderdik. Bir saat önce de kayıp Mig'in enkazı Baltık Denizi'nin buzları üzerinde bulundu. Hemen yanında da çarpıştığını sandığımız küçük bir uçağın enkazı var. Kaza noktasını incelemeleri için bir piyade devriyesi gönderdik.

Romulka Lukin'e baktı, "Çok ilginç bir hikâye değıl, diyeceksin," dedi, "Haberalma kaynaklarımıza göre Amerikalılar Stalin Yoldaş'ı öldürmek üzere topraklarımıza iki ajan sokmak istiyorlar. Bir kadınla, bir erkek. Bu ajanların Tallin yakınlarında paraşütle atladıklarına, düşen küçük uçakla gelmiş olduklarına inanıyoruz. Geçmişte yaptığın bazı hatalara rağımen, üstün olan subaylardan bazıları yeteneklerinden övgüyle söz ediyor, Lukin. şimdi o yeteneklere ihtiyacım var. O erkekle kadını bulup bana getirmeni, mümkünse canlı getirmeni istiyorum."

Lukin şaşkındı, "Hiçbir şey anlamadım."

— Çok basit, Lukin. Sana ismini temize çıkarma fırsatı veriyorum. Bu dakikadan itibaren, benim emrimde, bu konunun yönetiminde olacaksın.

Beria dosyayı uzattı, "Bunu al ve incele. İçinde Amerikalıların gönderdiğine inandığımız adamla kadın hakkında ihtiyacın olacak bütün bilgileri bulacaksın. Özellikle adamın çok ilginç biri olduğuna inanıyorum. Seninle onun bazı ortak, nasıl diyeyim özellikleriniz olduğunu düşünüyorum. Önce yaşınız, sonra da zekâ ve yetenekleriniz. İkiniz birbirinize çok uyuyorsunuz. Bu sizinkilerin savaş zamanında zaman zaman kullandıkları bir yöntem değıl miydi? Düşmanla aynı özellikleri taşıdığına inandığın birini bul, düşmanın peşine sal. Eminim, çılığın psikologlardan birinin fikridir; ama bazen işe yaradı galiba."

— Bu kadınla erkek, kim onlar?

— Bildiğimiz her şey dosyada, Amerikalıların niyetlerini nasıl tahmin ettiğimizle beraber. Sana yardımcı olabilecek fotoğraflar da var. Adam çok tehlikeli bir düşman, o yüzden dikkatli ol, Lukin. Bir şey daha var. O canileri yakalamak için sınırsız yetki ve gücün olacak.

Beria cebinden çıkardığı mektubu abartılı bir hareketle uzattı.

Lukin mektubu okurken, Beria devam ediyordu, "Eğer yetkilerinden kuşkulanana birisiyle karşılaşırsan, bu mektup benim adıma çalıştığını, talep ettiğın her yardımın sorgusuz verilmesi gerektiğini belirtiyor. Sadece bana karşı sorumlu olacaksın. Kendi adamların içinde kime ihtiyacın varsa, alabilirsin. Albay Romulka bu konuda benim şahsi temsilcim olarak görev yapacak. Rütbe olarak senin üstün; ama bu konuda tüm komuta sende. Romulka'nın da sana gereken her türlü yardımı yapacağını söylemeye gerek yok sanırım. şaşırmışa benziyorsun, Lukin."

— Ne söyleyeceğimi bilemiyorum, Yoldaş.

— O zaman hiçbir şey söyleme. Vnukovo Meydanı'nda, hava düzelir düzelmez seni Tallin'e

götürecek bir Mig bekliyor. Karın yağışına bakarsak, havanın daha en az birkaç saat düzelmeyeceğini düşünüyorum. Yerel KGB ve ordu paraşütle inen çifti yakalamak için devriye çıkardı bile, senin gelişinden de haberleri var. Bölgedeki komutanlar insan avı konusunda bilgilendirildi; ama o kadınla erkeğin ne amaçla geldiklerini tabii bilmiyorlar, bu amaç şimdilik gizli tutulacak. Albay Romulka daha sonra seninle buluşacak. Eğer yeni bir gelişme olursa, nöbetçi subayı sana haber verir.

Beria parmaklarını şaklatınca Romulka projeksiyon makinesine yaklaşıp çalıştırdı. Beria, Lukin'e döndüğünde gözlerinde kara ve tehlikeli parıltılar, yüzünde de tehditkâr bir ifade vardı.

— Bu görev çok önemli, Lukin. Sakın beni düş kırıklığına uğratma. Bir gün seni bu perdede, idam mangasının karşısında dururken görmek istemem. O adamla kadını bul. Onları bul ve bana getir. Onları getirdiğin gün, Stalin seni albaylığa terfi ettirmeye söz verdi. Beni düş kırıklığına uğratırsan, bağışlamam. Emirlerini aldın. Şimdi gidebilirsin.

Beria elini, görüşmenin bittiğini belli etmek istercesine sallayıp, kadehine şampanya doldurdu. Birkaç saniye sonra Romulka düğmeyi çevirdi, oda karanlığa gömülürken perde aydınlandı.

Romulka ön sıraya kadar geldi, Lukin'i alıp kapıya götürdü.

Lukin kapının yanına geldiğinde, arkasına baktı. Perdedeki film siyah beyaz ve sessizdi, odanın sessizliğini sadece projeksiyon makinesinin vınlaması bozuyordu. Perde canlandığında, Lukin kanının donduğunu hissetti.

Metal bir masanın üzerine genç ve çıplak bir kız yatırılıp bağlanmıştı. Koyu renk saçlı, çok genç bir kız. El ve ayak bilekleri birbirinden ayrılıp, deri kayışlarla bağlanmış, gözleri korkudan fal taşı gibi açılmıştı. Sanki bir sara krizi geçiriyormuş gibi, ağzı köpük köpüktü. Ağzı sessiz bir çığlık için açılmış, umutsuzca debeleniyor, çırpınıyordu. Kendini kurtarmaya çalışırken kafası metal masanın kenarına çarptı.

Sahnedeki KGB üniformasının üzerine siyah kauçuk bir önlük giymiş adam görüldü. Parmaklarını kabaca kızın bacakları arasına soktu, sonra kızın organına, ucunda uzun kablosuyla kalın bir elektrik sondası soktu.

Lukin kızın gözlerindeki dehşeti görüp iğrenerek arkasını döndü, perdeye bir saniye daha bakamayacağını anlamıştı. Oysa Beria koltuğuna kurulmuş, içkisini yudumlayarak perdeye bakıyordu.

Romulka siyah deri eldivenini giyerken sırttı, "Ne var, Lukin? Bir kadının işkence görmesi seni rahatsız mı ediyor?" Gözleri Lukin'in eline takıldı, "Tevekkeli değil, Alman orospusu elini parçalamış. Ben olsam o kurşunu karının iki kaşına yapıştırırdım."

Romulka ikinci deri eldiveni eldivensiz avucunda şaklatarak sırttı, kapıdan çıktı. Lukin bir an bekledi, sonra peşinden gitti. Kusmak istiyordu.

Lukin yarım saat kadar sonra sigara üzerine sigara içerek Beria'nın verdiği dosyayı incelerken, Paşa geldi.

Moğol teğmen gocuğunun üzerindeki kanı silkeledi, "Dışarıda kardan göz gözü görmüyor. Söyle bakalım, gecenin birinde beni yataktan kaldırmayı gerektiren boktan iş ne?" Lukin'i inceledi, "Hey, hayalet görmüş gibisin."

— Hayalet değil, ama en az onun kadar etkileyen bir şey gördüm. Her şey sırayla. Yanında o Sibirya votkasından var mı?

Paşa sırıttı, "Ayılmaktan korktuğum için, hep stokum olur. Yine de seni uyarayım, o votkayı içmektense, gırtlığından aşağı yanık bir mum sok, daha iyi."

— Büyük bir bardak doldur.

— Görev başındayken mi? Doğrusu şaşırıdım, Binbaşı.

— Bundan sonrakilerin yanında, şimdiki şaşkınlığın hafif kalır.

Paşa büro kapısını kilitleyip masasından bir şişe ve iki kadeh çıkardı. Kadehlerden birini Lukin'e uzatıp doldurdu.

— Şeytanı kov, midene biraz güneş ışığı gönder, Za zdorovye. Eee, anlat bakalım, neler oluyor?

Lukin ağızındaki içkiyi yuttu, "Şerefe kadeh kaldırmayı başka sefere bırak," dedi, "Benimle birlikte görevlisin."

— Kim diyor?

— Ben. Biraz önce Kremlin'e gitmek şerefine eriştim. Nasıl şerefse?

Paşa kaşlarını çatınca, sarı yüzündeki çekik gözler birer çizgiye dönüştü, "Ciddi misin?"

— Kremlin ziyareti, şakası edilecek bir konu değil, Paşa.

— Sebep neydi?

Lukin her şeyi anlatıp dosyayı uzattı. Paşa dosyayı okudu, hafif bir ıslık öttürdü, masasına gitti. Gocuğunu çıkardı, ayaklarını masanın üzerine uzattı, bir yudum votka içti.

— Dosyada çok şey yok; ama okuduklarım çok ilginç.

— O Amerikalı, Kurt diye adlandırdıkları hakkında, hemen hemen hiç bilgi yok. Zaten dikkat edersen kişisel dosyasından da bir iki sayfa eksik, tabii eğer sayfa numaraları birbirini izliyorsa.

— Acaba neden?

— Herhalde gizli bilgidir.

— Yine de araştırmacının üzerinde çalıştığı konuyla ilgili bütün bilgilere ulaşması gerekir. O iki

sayfayı saklamanın nedeni ne olabilir?

— Beria'nın bütün sorulara cevap verdiğini hiç duydun mu? O sadece bilmen gerektiği kadarını anlatır. Yine de haklısın, bu eksiklik biraz tuhaf.

Paşa, "Kadına acıdım," dedi, "Anlaşılan güç günler geçirmiş. Gulag'dan kaçmayı düşünmesi için, tümüyle umutsuz olması gerek. Fotoğrafların fazla işe yarayacağını sanmam. Kadıninkiler tutuklanmasından sonra çekilmiş olmalı. Bir deri bir kemik görünüyor, saçlarını da kesmişler. Slanski'ninkilerse uzaktan çekilmiş. Resim işe yarayamayacak kadar bulanık. Kaldı ki, onun durumundaki bir adam görünüşünü değiştirmeyi biliyordur, üstelik her ikisinde de bu odanın duvarlarını kaplayacak kadar kimlik belgesi bulunduğundan eminim."

Lukin başıyla onayladı, "Birinci Kısım, Slanski hakkında dosya tutmuş. Geçmişi biraz esrarlı. Anadili gibi Rusça konuştuğunu biliyorlar, eski bir asker olmasından kuşkuluyorlar. Başta Albay Kraskin olmak üzere altı yedi üst düzey KGB ve ordu subayının öldürülmesinden onu sorumlu tutuyorlar.

Paşa neredeyse gülümsedi, "Söylediklerinden olağanüstü biri olduğu anlaşılıyor. O Kraskin şeytanının öldürülmesine üzüldüğümü söyleyemem."

— Senin yerinde olsam, söylediklerime dikkat ederdim, Paşa. Özellikle de Beria'nın karıştığı konularda.

— Beria'nın haklı olduğuna, o ikisinin tanrımızı ve efendimizi öldürmek niyetiyle geldiğine inanıyor musun? Amerikalıların Stalin'i öldürmek için Kurt denen o adamı gönderdiklerine?

— Mümkün. Lukin durakladı. Beria'nın adamları arasında, Albay Romulka adlı birini duydun mu?

Paşa'nın kaşları kalktı, "Albay Nikita Romulka mı?" dedi.

— İlk adını bilmiyorum.

— Öyleyse sana adamı tarif edeyim. Sağ kulağının yarısı eksik, uzun ve çirkin bir herif. Sanki ateş almış yüzünde, alevleri söndürmek için kürek kullanılmış gibi.

Lukin hafifçe gülümsedi, "Ta kendisi."

— Eğer duyduklarım doğruysa, Beria'nın en yakınlarından biri, özellikle Gulag'ların güvenliğinden sorumlu. Neden sordun?

— Bizimle birlikte çalışacak. Anlaşılan konuya özel bir ilgi duyuyor. Beria onun bizimle koordinasyon sağlamasını istedi.

Paşa ayağa kalkıp endişeli bir sesle, "Ondan gelecek yardım olmasa da olur," dedi, "Romulka acımasız ajanın teki. Bazı tutukluları konuşturmak için, Beria'nın onu bazen ırza geçme ve işkence gibi gerçekten pis işlerde kullandığını duydum. Sana bir öğüt, Yuriy. Romulka'nın yoluna çıkma. Tehlikelidir, unutmaz, bağışlamaz. Eğer isterse, gözbebeklerini üzüm tanesi gibi çiğner."

— Unutmamaya çalışırım, dedi Lukin dalgın daldın başını kaşıyarak. Beni asıl düşündüren ne, biliyor musun?

— Ne?

— Beria neden beni seçti? Bu tür işleri bırakalı o kadar uzun bir süre oldu ki.

Paşa sırıttı, "Seni, örgütün en iyi avcısı olduğun için seçti. Nazilerin üzerimize gönderdiği önemli casuslardan hepsini yakaladın. O günlerde örgütte herkesin bildiği üç kişi vardı. Guzovski, Makorov ve Lukin."

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Çok uzun zaman önceydi Paşa ya da bana öyle geliyor. Ben şimdi sadece bir polisim. Bana sorarsan, öyle kalmayı da tercih ederim."

— Anlaşılan, seçme hakkın yok. Üstelik tevazu gösterdiğini de biliyorsun.

Lukin takma eline baktı, "Belki de mütevazı olma hakkını kazandım."

— Alman kızı makineli tabancasıyla elini uçurduğu için mi?

— Orada durup uçurmasına izin verdim.

— Geçici bir kararsızlık. Önce sen ateş etmeliydin; ama edemedin. Bana gelince, hayatımda kadın öldürmedim, savaşta bile. Öldürebileceğimi de sanmam; ama senin durumun değişti, ya sen ya o. Karşıdaki kadın olduğu için tereddüt ettin, tereddüdün sana bir ele mal oldu. Eğer başkası kadını vurmasaydı, belki tereddüdünü hayatınla öderdin.

— Belki. Beria Guzovski ya da Makorov'u neden seçmedi?

Paşa kadehini doldurdu, Lukin'in içkisini de tamamladı.

— Guzovski yaşlandı. Gelecek ay altmış dört oluyor, gözleri de görmez oldu. O kadar çok içiyor ki, bir filin karda bıraktığı izleri bile takip edemez. Makorov'a gelince, o kadar dikkatsiz oldu ki, kendi adıma alışverişe bile göndermem.

Lukin gülümsedi, "Yine de benden daha uygunları var. Üstelik doğrudan Beria'ya bağlı olmak da çok tehlikeli. Başarısız olursam, beni duvara dayayıp vurdurabilir. Ona güvenmiyorum."

— Kim güveniyor? Anlaşılan Stalin bile güvenmiyor. O tespih gözlü piç, bir hortlağı bile korkutur. Yalnız, ona hayır diyemezsin. Bana sorarsan, ne yaptığımı biliyordur, en iyisini seçti. Peki şimdi ne yapıyoruz?

Lukin bir an düşündü, "Şimdilik Moskova'da kalmanı ve bir harekât odası ayarlamamı istiyorum. Telefon gerekecek. Bir sürü telefon. Bir de teleks. Masalar, iskemleler, birkaç yatak. Küçük ve büyük ölçekli haritalar. Ulaşım için bir iki Erika. Aklına gelebilecek her şey. Beria'nın talimatı açık. O Kurt bulunacak. Kadın da. Şansımız varsa, bölgedeki devriyeler onları bulur. Ama eğer bulamazlarsa, iş bize kalıyor."

Paşa, "Eğer o zavallılar Beria'nın ve Romulka'nın eline canlı geçerse, Tanrı yardımcıları olsun," dedi. Lukin'e bakıp gülümsedi, "Ben boğazıma kadar boka batmışken, binbaşı ne yapacak?"

— Beni bekleyen bir Mig var. Hava düzelir düzelmez ya da bir gelişme olur olmaz, nöbetçi subayı telefon edecek.

Lukin kadehini bitirirken telefon çaldı.

Otuz Birinci Kısım

Bylandet Adası

Massey kafatasını çatlatacak kadar güçlü bir ağrıyla kendine geldi.

Başının üzerindeki beyaz ışıktan gözleri kamaştı, kusmak istedi. Başının arkasında, yanık yarası gibi keskin bir acı duyuyordu. Oturmaya çalıştı, ensesinde ve sırtında inanılmaz bir acı duyup yıldızları gördü.

Gözlerini kapatıp uzun ve derin bir nefes aldı. Elini ensesine götürdüğünde, tüm vücudunu bıçak gibi keskin bir acı kapladı, başı döndü.

Tanrım.

Acı ve baş dönmesi yavaş yavaş azaldı. Gözlerini açıp odaya baktı. Adadaki evin yatak odalarından birinde, örtüleri dağılmış yatağın üzerindeydi. Birisi jeneratörü çalıştırmış olmalı. Dışarıda rüzgârın vahşi çığlıklarını duydu, odanın içi buz gibiydi. Ön kapıdan içeri atılan karanlık gölgeleri, arkadan ensesine vurulan darbeyi hatırlıyordu; ama sonrası karanlıktı.

Başına vuran da kimdi?

Birden telsizi ve ışıkları hatırladı. Onlar olmayınca, Saarinen inemeyecekti. Radyonun ve ışıkların işler durumda olduğundan emin olmalıydı. Endişeyle ayaklanıp sendeledi, pencereye yaklaştı, baş döndürücü acıyı duymamaya çalıştı, perdeyi açtı.

Pencereye tipinin savurduğu karların arasından, aşağıdaki ışıkları seçti. Evin önünde park edilmiş iki siyah Ford, arabaların çevresinde, soğuktan korunmak için ellerini ovuşturan bir sürü adam. Hiçbirini çıkaramadı.

Birden merdivende adım sesleri duyup döndü.

Ayak sesleri kapının önünde durdu. Kapı açılırken Massey'nin yüreği hızla çarpmaya başladı.

Kapının eşiğinde, ciddi yüzüyle Branigan duruyordu. Üzerinde palto, kaşkol, ellerinde deri eldivenler vardı.

Odaya girdi.

— Kendine gelebildin demek.

Massey kısık sesle, "Nedir bütün bunlar?" diye sordu, "Seni orospu çocuğu, az kalsın beni öldürüyordun."

— Ben de sana aynı soruyu sorabilirim.

Massey yanından geçip çıkmaya davrandı; ama Branigan yolunu kesti, "Nereye gittiğini sanıyorsun?"

— Aşağıya orada bir verici var, buzdaki iniş ışıkları...

— Eğer arkadaşın Saarinen'den bahsediyorsan, unut gitsin.

— Ne demek istiyorsun?

— Öldü.

Massey bembeyaz kesildi.

Branigan buz gibi gözlerini Massey'nin yüzüne dikti, "Konuşmamız gerek."

Tallin, Estonya

Ordu malı Zis kamyon ani bir frenle durunca, Slanski yattığı yerden doğrulup brandanın aralığından bir göz attı.

Dar bir sokağın içinde, eski bir hana benzeyen bir binanın yanında durmuşlardı. Biraz ötede, parke kaplı ıssız bir meydan görünüyordu. Meydanın çevresinde yıkık dökük, parlak renkli Ortaçağ evleri, tam karşıda da bakır kaplı çatısıyla çok eski bir kilise, yanında da granitten, yıkılmak üzere bir gözcü kulesi vardı. Kulenin her iki yanından başlayan kent duvarları, karlı karanlığın içinde kayboluyordu. Tallin'in eski bölümünde bulduklarını düşündü.

Anna yanında oturuyordu, ayaklanmaya kalktığı sırada şoför mahallinin kapılarının açılıp kapandığını, yere değen ayakların altında kalan karın gıcirtısını duydular. Birkaç saniye sonra teğmen kamyonun arkasındaki muşambayı çekti. KGB subayı sırttı.

— Tamam, eşyalarınızı alıp beni izleyin.

Slanski yere atladı, teğmenle birlikte Anna'nın kamyonundan inmesine yardım ettiler. Pis kokulu bir aralıktan geçerek subayın peşinden, hanın yan kapısına vardılar. Etraf bayat bira kokuyordu, kapının hemen yanında boş bira şişeleri ve bira kasalarından oluşan ufak bir tepecik görülüyordu.

Subay yüzündeki karı silip kapıyı vurdu. Sürgü sesi duydular, kapı açıldığında, kızıl sakallı dev gibi bir adam gördüler. Üzerinde leş gibi beyaz bir önlük, sakalının arasındaki dudaklarının ucunda da bir izmarit vardı.

Subay gülümsedi, Rusça, "Konukların tam zamanında geldi, Toomas," dedi, "Üniformaları gördüklerinde biraz şaşırıldılar tabii. Neyse ki onları askerlerden önce bulduk. O pezevenkler şimdi oralarda fink atıyorlardır." Subay parmağıyla Slanski'yi gösterdi, "Bir ara dostumuzun da onlardan biri olduğunu sandım."

Hancı ellerini önlüğüne silip sırttı. Dişleri sapsarıydı, kızıl sakalı yüzünün yarısını örtüyordu.

— Öyleyse buralarda fazla eğlenme, Erik. O kamyonu hemen kışlaya götür.

Subay selam verip uzaklaştı, az sonra Zis'in motorunun çalıştığını, kamyonun dar sokaktan çıktığını duydular.

Hancı konuklarını koridora aldı. Kapıyı kapayıp sürgüleri ittikten sonra, ellerini sıktı.

— Adım Toomas Gorev. Estonya'ya hoş geldiniz, dostlarım. Havanın kötülüğüne rağmen, atlayışınızın başarılı geçtiğini sanıyorum?

Slanski, "KGB tarafından karşılanmanın şoku dışında, her şey yolunda gitti," dedi.

Hancı sırıttı, "Planı değiştirmek gerekti. Rus generallerinden bir pezevenk son anda askerleri manevraya çıkarmaya karar verdi. Önümüzdeki iki gece boyunca, kıyıdan gelen iki tümen güneye doğru hareket edecek. Sizin indiğiniz bölge, onların yolunun tam ortasıydı. Direnişçilerin sizi karşılayabilmeleri için askeri kamyonlardan yararlanmak zorunda kaldık. Endişelenmeyin, artık güvenliktesiniz.

Slanski, "Ufak bir sorun var," dedi, "Eşyalarından bir bölümünü ormanda bir yere gömdüm."

Gorev hayır anlamında başını salladı, "Maalesef onları unutman gerekecek. Önümüzdeki günlerde oralarda çok fazla askeri birlik bulunacak. Eşyalarımı almak şimdikinden çok daha fazla sorun çıkarır."

Koridorun sonundaki açık kapıyı, kapının ardındaki dökük mutfak gösterdi. Mutfak tavana kadar bira kasası ve konserve yiyecek doluydu. Duvardaki kancalardan kurutulmuş balık ve küflenmiş gibi duran et parçaları sallanıyordu.

— Estonya'da bir deyim vardır. Bir konuğuna içki sunmadan hoş geldin deme. Gelin, bir şişe votka açtım. Buz gibi tipide atladıktan sonra içinizi ısıtmak isteyeceğinizden eminim.

Erika makam arabası Tondy Kışlası'nın ana meydanına girip durduğunda, saat sabahın üçünü geçiyordu.

Lukin yorgun hareketlerle arabadan indi, çevresine bakıp ürperdi. Kar hafiflemişti; ama hava hâlâ buz gibiydi. Bir zamanlar çarın süvari birliklerini barındıran, kırmızı tuğla duvarları bakımsızlıktan solmuş tarihi kışla, şimdi Tallin'deki Kızıl Ordu karargâhı olarak kullanılıyordu. Kışlanın kapısında, onu bekleyen yüzbaşığı gördü.

Yüzbaşı selam verdi, "Yüzbaşı Oleg Kaman. Size yardım etme emri aldım, efendim."

— Devam edin.

Yüzbaşı, Lukin'in önüne düştü, taş merdivenlerden çıkararak üçüncü kattaki bir büroya soktu. Geniş bir meydana bakan odada hemen hemen hiç eşya yoktu: bir masa, iki tahta iskemle, duvara dayalı

paslı bir dosya dolabı. Hepsi bu. Öteki duvarda Baltık devletleri ile Estonya'yı gösteren bir harita asılıydı. Masanın üzerinde kırmızı kaplı bir dosya vardı, yüzbaşı, Lukin'in gocuğunu aldıktan sonra sordu, "Çay mı, kahve mi, Binbaşım?"

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Daha sonra. Tallin'i iyi bilir misin, Yüzbaşı?"

— Babam buralıdır. Ben de son beş yılı Tallin'de geçirdim. Komutanının kış manevralarını denetlemek için gitti, giderken de onun adına sizden özür dilememi istedi. Buraları iyi bilen birine ihtiyacınızın olabileceğini, bu yüzden de ilişkilerin sağlanması için beni seçtiğini bildirmemi emretti.

— Güzel. Benim için bir gelişme raporu hazırladın mı?

— Evet, efendim.

— Öyleyse, başla.

Lukin yorgunca oturdu. Moskova'da, bir Zis gelip onu havaalanına götürmeden önce ancak karısına telefon edebilecek kadar vakti olmuştu. Mig karın azaldığı bir anda havalanmış; ama pilot kötü havadan kaçmaya çalıştığından, uçuş beklenenden yarım saat daha uzun sürmüştü. Lukin arkadaki koltuğa sıkışmak zorunda kalmıştı. Tallin Havaalanı'nda görüş mesafesi sıfıra yakın, iniş ışıkları da yere yüz metre kalıncaya kadar kayıptı, bu nedenle inişleri oldukça tehlikeli oldu.

Lukin başını kaldırdığında, Kaman'ın ona şaşkınlıkla baktığını gördü.

Lukin, "Ne var?" dedi.

— Özür dilerim, Binbaşım. Ama dalmıştınız.

Lukin'in kesik bileği soğuktan kaşındı, kolunu sıvazladı, "Yorucu bir gece geçirdim. Raporunu ver."

Yüzbaşı masanın üzerindeki dosyayı alıp açtı. Boğazını temizledi, "Şimdiye kadar tek öğrendiğimiz, kıyı devriyesinden bir Mig 15P'nin yerel saatle yirmi birde kaybolduğu. Tallin'de, Pikk Caddesi'ndeki St. Olaus Kilisesi'nin çan kulesindeki anten, uçağı sürekli izliyordu; ama havanın bozukluğu nedeniyle sadece kesik kesik temas sağlanabildi."

Yüzbaşı harita üzerinde bir bölge gösterdi, "Mig'in buralarda bir yerlerde kaybolduğunu sanıyoruz. Alarm verildiğinde, Leningrad'ın kuzeyinde devriye görevi yapan iki başka Mig bölgeyi aramak üzere buraya gönderildi. Alçaktan uçarak, iniş ışıklarının aydınlığında, buzun üzerinde iki enkaz gördüler. Biri Mig'e aitti. Ötekisi ise küçük bir uçaktan geriye kalanlar."

Yüzbaşı tereddüt edince Lukin sordu, "İkinci uçak konusunda söylediklerinden emin misin?"

— Kesinlikle. Miglerin pilotlarının raporları da böyle. Onlara göre havada bir çarpışma olmuş. Finlandiya Körfezi üzerindeki hava biraz düzeldi; ama hâlâ sert. Buzun üzerine bir devriye birliği gönderdik; ama enkazlara yaklaşmak tehlikeli olabilir. Uçakların düştüğü yerlerdeki buz incelmış olabilir. Yine de devriyenin oraya varır varmaz bazı şeyleri daha iyi görebileceğine inanıyoruz. Yerel milislere düşmanın bölgeye casus indirmiş olabileceğini bildirdik, komutan da kıyının ve iç

bölgelerin kontrol edilmesi amacıyla on, on iki devriye birliği çıkardı. Şimdiye kadar bir şey bulamadık. Yüzbaşı durakladı. Şimdilik, bu kadar.

— Gönderdiğiniz devriye enkaz bölgesine ne zaman varır?

Yüzbaşı saatine baktı, "İki saat. Tabii hava koşullarına bağlı. Onlarla telsiz bağlantısını sürdürüyoruz."

Lukin gözlerini ovuşturdu, "Küçük uçağın düşmeden önce birilerini indirmiş olabileceğini mi düşünüyorsun?"

— Söylemek güç efendim; ama bence muhtemel.

— Neden?

Kaman haritaya baktı, "Bölge radarı, Tallin'in batısında, şu rota boyunca bir sürü beyaz nokta gördü. Üç hızlı, bir yavaş nokta. Yavaş noktanın küçük uçak olduğunu düşünürsek, rotasını değiştirmesinden, yolcularını atıp dönüşe geçmiş olduğunu çıkarıyoruz. Radarcılar uçağın Finlandiya'ya gitmekte olduğunu söylüyorlar. Bu nedenle ajanların atladığını, aradığınız adamla kadının Rus toprağında olduğunu düşünüyoruz."

Lukin ayağa kalktı. Beria'nın verdiği dosyada kadının, Anna Horev'in bir fotoğrafı vardı. Bitkin görünüşüne rağmen oldukça güzel birine benziyordu, bu da işine yarayacaktı. Milislerin güzel bir kadını bulmaları daha kolay olurdu. Sıradan kadınlar kalabalığın içine karışır, kaybolurdu.

Dosyada kadının neden tutuklandığı, neden Gulag'a gönderildiği konusunda ayrıntılar, kaçışıyla ilgili bilgiler vardı. Kadının geçmişini okumak pek keyif verici bir şey değildi. Gözden düşmüş bir subayın kızı, çalışma kampında ölmüş birinin karısıydı, tek çocuğu bir Moskova yetimhanesine bırakılmıştı.

Adamın dosyasında fazla ayrıntı yoktu. Rusya'da doğmuş, Amerikan vatandaşı olmuş biri, Alexander Slanski. Lukin, Birinci Kısım'ın hazırladığı kişilik tanımını ilgiyle okuduysa da Slanski'nin Rusya'daki çocukluğu hakkında hiç bilgi yoktu, bu eksiklik Lukin'in tuhafına gitti. Oysa böylesi bilgilere ihtiyacı olabilirdi.

— Bir soru, Yüzbaşı. Moskova'ya gitmek üzere Rus toprağına paraşütlenmiş bir düşman ajanı olsan, hangi yolu seçerdin?

— Anlamıyorum.

— Hangi yoldan giderdin? Hangi kılığa girerdin? Düşmanını atlatmak için neler yapardın?

Yüzbaşı bir an düşündü, "Şeye bağlı," dedi.

— Neye?

— Düşmanımın gelişimden haberdar olup olmadığına.

— Devam et.

Eğer düşman gelişimden habersiz ise, en kısa yolu seçerdim. Önlemlerimi alarak tabii. Tren yolu ya da uçak veya otobüs gibi toplu taşıma araçları. İstasyonlarda arama olduğu için, üniformayla seyahat etmezdim.

— Peki, ya düşman geldiğini biliyorsa?

Yüzbaşı bir süre düşündü, "Birkaç gün saklanıp ilk heyecanın geçmesini beklerdim. Sonra, yine toplu taşıma yöntemlerinden birini seçip, daha dolambaçlı bir yol izlerdim. Ama kılık değiştirerek. Kuşku çekmemek için yerli halktan biri gibi davranırdım. Bölgedeki insanların elbiselerine, hareketlerine, geleneklerine uymaya çalışırdım. Onların yürüdüğü gibi yürür, konuştuğu gibi konuşurdum."

Lukin başıyla onayladı, "Güzel. Bu insanlar onları getiren uçağın düştüğünü bilmiyorlar. Yine de her iki senaryoyu kabul ediyorum, bu nedenle de her yol üzerinde, önemli ya da önemsiz her yol üzerinde kontrol noktaları kurulmasını, her istasyonda, her havaalanında denetimlerin sıklaştırılmasını istiyorum. Bütün kontrol noktalarında kimlik denetimi yapılacak. Elindeki herkesten yararlan. Yirmi yedi yaşında bir kadın arıyoruz. Sen yine de on sekiz ile kırk yaş arasındaki her kadını araştır.

— Adama gelince, burada tariften yararlanamıyoruz. Otuzlarında olduğunu biliyoruz. Yirmi beş ile altmış yaş arasındaki bütün erkekler şüpheli. Kimliklere özellikle dikkat edilsin. Makyaj ya da kıyafetin görünümünü değiştirebileceğini unutmayın. Adamların üniformalı değil, sivil olsun, üniforma dikkat çekmekten başka işe yaramaz. Saat başı rapor istiyorum. Yerel milisleri uyar, kuşkulu hareket eden birini gördüklerinde ya da paraşüt veya kuşkulu bir malzeme bulduklarında, hemen haberdar edilmek istiyorum. Eğer bütün bunlardan bir sonuç alamazsak, bölge bölge aramaya geçeceğiz. Bölge bölge, ev ev. Lukin fotoğrafları uzattı. Bunların kopyalarını çıkartıp subaylara dağıt. Resimler çok iyi değil; ama elimizdeki tek fotoğraflar bunlar.

— Emredersiniz, efendim.

Yüzbaşı odanın ikinci kapısını gösterdi, "Sizden onay almadan yandaki odaya bir yatak koydurdum, efendim."

— Teşekkürler, Yüzbaşı. Şimdi işinizin başına.

Kaman selam verip çıktı.

Lukin bir sigara yakıp pencerenin yanına gitti. Parmağıyla camın üzerindeki buğuda bir delik açtı. Birkaç saniye sonra yüzbaşının kararlı adımlarla karla kaplı avluda uzaklaştığını gördü.

Lukin alnını cama dayadı, çelik kadar sert soğuğu duydu. Kışlanın ötesinde, eski Ortaçağ kenti Tallin'in kalın duvarlarını hayal meyal seçebiliyordu. Duvarların yanında da beyazlığın içinde yarıp sönen ışıkları.

Beria'yla yaptığı toplantı, duyduğu yarı açık tehditler dengesini bozmuştu. Kesin olan bir şey vardı. Başarısız olmaya hakkı yoktu. Başarısız olursa başına gelecekleri tahmin bile edemiyordu. Beria'nın kurallarına göre oynanan oyunda, başarısızlık halinde Lukin sadece kendininkini değil, Nadya'nın

hayatını da tehlikeye atıyordu. Adam öylesine acımasız biriydi.

İdam sahneleriyle işkence edilen kızın görüntüleri kötü bir kâbus gibi zihninden hiç çıkmıyordu. Beria ve Romulka gibileri için ölüm ve işkence bir keyif, oyunun bir parçasıydı.

Lukin için değil.

Kursk yakınlarındaki ormanda, bir bahar gününü hatırladı. Sıkıştırdığı Alman kızı on sekizden fazla değildi, Almanların son dakika umutsuzluğu içinde Rus hatlarının gerisine attıkları ajanlardan biriydi.

İki adamıyla birlikte uğraşmışlar, sonunda kızı ormanın içinde, terk edilmiş bir kulübede kıstırmışlardı. Lukin elinde tabancasıyla arka kapıdan girmiş, bir köşede paltosuna sarılmış kızın korkudan donmuş çocuksu yüzünü gördüğünde, içinden gelen bir ses tetiği çekmesini engellemişti. Kızın yüzü ona çok önceleri gördüğü masum bir suratı hatırlatmıştı. Dört yaşındaki kız kardeşini, yüzünde aynı korkuyla baba evinin basamaklarında, elindeki oyuncak bebeğe sarılarak ağlayan kız kardeşini. Benzerlik şaşırtıcıydı. Kararsızlığını neredeyse hayatıyla ödeyecekti. Kızın paltosu altında saklı makineli tabanca Lukin'in elini koparmıştı.

Adamlarından birisi kızı öldürmek zorunda kalmıştı. Lukin kendine geldikten iki ay sonra Moskova'ya tayin edildi.

Bu işten zevk almamaya başlamıştı.

Oysa şimdi, şimdi durum değişikti. Şimdi o adamla kadını bulup yakalayacak ya da ölecekti. Elindeki bilgiler ve tarifleri, Moskova'nın tepki göstermedeki çabukluğunu düşününce, görevinin kısa süreceğini düşündü. Belki de şafakta biter. Estonya küçük bir ülke, Tallin ufak bir kenti, o erkekle kadının saklanabileceği çok yer olamazdı.

Ancak bu kez hata yapmayacaktı.

Gerekirse öl ya da öldür.

Lukin ürperdi. Uzun ve soğuk bir gece onu bekliyordu.

Otuz İkinci Kısım

**Tallin,
25 Şubat**

Hanın arkasındaki sıcak ve sevimli mutfağın ortasına masa kurulmuştu. Soğuk yağlı et, yağ içinde yüzen tuzlanmış balık, keçi peyniri ve esmer ekmek. Gorev'in konukseverlik çabalarına rağmen, yiyecekler iştah kapatıcı görünüyordu.

Mutfak bir zamanlar hanın bir bölümüymüş gibiydi. Av manzaralarıyla süslü kemerli tavanda meşe putreller, hemen her şey kalın bir yağ örtüsüyle kaplıydı. Duvarda tek bir fotoğraf vardı. Gorev ve bir kadın, aralarında da genç bir adam. Gorev geniş kadehlere votka doldurup sigarasını yaktı.

— Yiyin. Balık tuzlanmıştır. Votkayla iyi gider. Aslında, votkadan başka şeyle yenmez ya. Alkol balığın tadını dengeliyor. Ruslar geldiğinden beri yemekler çok bozuldu.

Elini tuzlanmış küçük balık tabağına daldırıp bir avuç balık aldı, kılıçığına kuyruğuna bakmadan ağzına attı, yutmak için de büyük bir yudum votka içti.

Slanski kadehini kaldırdı; ama ne o, ne de Anna yemeğe dokundular, "Arkadaşların kamyonla üniformaları nereden buldu?"

Gorev güldü, "Kamyon Kızıl Ordu'nun Tallin'deki ordonat deposundan geldi. Estonya direnişçileri ya da Orman kardeşleri. KGB üniformalarını verdi. Sizi buraya getiren subay ve çavuş aslında Kızıl Ordu askeri."

Karşısındakilerin yüzündeki şaşkınlığı görünce tebessümü daha da arttı, "Endişeye gerek yok, onlar da direnişçi, sapına kadar da güvenilir insanlar. Üstelik Erik levazım subayıyla çok samimi oldu. Kız arkadaşıyla buluşmak için Parnu'ya gitmek istediğini, bunun için bir araca ihtiyacı olduğunu söyledi. Bir kasa Estonya birası karşılığında kamyonu ödünç almayı başardı."

— Ona güvenir misin?

— Levazım subayına mı?

— Hayır, Erik'e.

Hancı hakarete uğramış gibiydi, "Buralarda yerli halkla ilgili konuları bana bırak dostum. Ruslardan nefret ederler, öç almak isterler. O piçler buradaki insanların yarısını ya kurşuna dizdi ya da Sibiryaya gönderdi."

— Ya sen?

Gorev bakışlarını duvardaki aile fotoğrafına çevirdi, "Karım, savaşta öldü. Resimdeki genç tek çocuğumuzdu, bir papaz. Erik'le kardeş gibiydiler. Kızıklar savaştan sonra Tallin'e gelip oğlumu aldılar. Onu bir daha göremedim." Nefretle yere tükürdü, sonra konuklarına baktı, "Buradayken

kullanacağınız kimliği söylemeniz iyi olur."

— Ben senin Leningrad'dan gelen yeğenim, dedi Anna. Yeni kocamla balayına çıktık.

Gorev gülümsedi, sigarasından bir nefes çekti, ağız dolusu duman üfledi, "Yeterince inandırıcı bir hikâye," dedi, "Şu sıralar kentin eski bölümünde sürüyle Rus ziyaretçi var. Yarın gece sizi Leningrad trenine bindirmek niyetindeyim. Ondan sonra, benim sorumluluk alanımdan çıkacaksınız. Bana kâğıtlarınızı gösterin de sorduklarında hiç olmazsa isminizi şaşırtsayayım."

Slanski ve Anna, Gorev'e belgelerini uzattı. Hancı elindeki kâğıtları incelerken pencerenin ötesinden otomobil sesleri duyuldu, üçü de ayaklandı. Gorev perdedeki aralıktan dışarı baktı. Birkaç saniye sonra döndü.

— Kıyıya doğru giden Rus ordu kamyonları. Şu Tanrı'nın cezası tatbikat kentin yarısını uyandıracak.

Anna'nın suratındaki endişeyi gördü, "Endişelenme, kız. bizi rahatsız etmeyecekler. Beria'nın KGB'si bile bize dokunamaz."

— Nasıl bu kadar emin olabilirsin?

— Çünkü üst katta kalan iki müşterim KGB subayı.

Slanski ve Anna korku dolu bakışlarını ona çevirince sırıttı, "İkisi de zararsız. Birkaç gün içip eğlenmek üzere gelmişler. Kaldı ki handa bir KGB subayının bulunması yararlıdır. Böylece milisler gelip canımı sıkmaz."

— Kim bu subaylar? diye sordu Slanski.

— Bir albay ile genç bir yüzbaşı. Bir süre önce burada görevliyken tanıştıkları yosmaları ziyaret eden eski müşteriler. Trondy Kışlasında kalmaktansa, burada bulunmayı tercih ediyorlar. Burası çok daha sessiz, çok daha güvenli, üstelik inanmayacaksınız; ama yemekleri de daha iyi. Kaldı ki bizimkiler ara sıra ormandan çıkıp kışlayı ateşe tutuyorlar. Böylece İvan'ın uyumamasını, bizden hâlâ korkmasını sağlıyoruz.

Belgelerini iade etti, kadehini başına dikip masanın üzerine bıraktı, "Tamam. Şimdi sizi yerleştirelim. Odanız yukarıda. Öteki konuklarımız hâlâ sevgilileriyle birlikte kentte, geldiklerinde de körkütük sarhoş olacaklardır, bu nedenle bizi rahatsız edecek kimse yok."

Gorev önlerine düştü, koridora girip handaki barın ve restoranın önünden geçtiler, bir kat merdivenden sonra ikinci kata çıktılar. Yağlı kemerine bağlı halkadan bir anahtar seçti, bir kapıyı açıp elektrik düğmesini çevirdi.

İçeride meşeden yapılmış, ufak ve dökük bir yatak odası vardı.

— Pek konforlu sayılmaz; ama hiç olmazsa sıcak ve rahattır, üstelik de özel banyosu bile vardır.

Sırttı. Üstelik, balayında olduğunuzu düşünürsek, aynı yatağı paylaşmanızda bir sakınca yok, değil mi? Temiz çarşafarla battaniyeler çıkardım. Kahvaltı barın yanındaki restoranda, saat sekizde. Sizi orada bekliyorum, yeni evli çift rolünde başarılı olacağınızı umuyorum.

— Teşekkürler, Toomas.

— Bir şey değil. Nasıl derler, düşmanımın düşmanı, dostumdur. İyi geceler.

Çıkıp peşinden kapıyı kapadı. Slanski kapıyı kilitledi, dönüp yatağı yapmakta olan Anna'yı izledi. Sonra bir iskemleye oturup sigara yaktı, gözlerini kızın yüzüne dikti.

— Neye bakıyorsun?

— Sana. Ne kadar güzel olduğunu hiç söylemişler miydi, Anna Horev?

Anna gülümsemesine engel olamadı, "Çok kötü bir replik okuyan felaket bir oyuncu gibisin. Üstelik adımın Anna Bodkin olduğunu da unutma. Uyumayacak mısın?"

— Oturup sana bakmayı tercih ederim.

Slanski'ye baktı, konuştuğunda sesi çok kararlı gibiydi, "Bir şeyi anlamamı istiyorum. Dün gece olanlar, bir daha hiç tekrarlanmayacak. Çok savunmasızdım, hepsi bu. Eğer soyunmamı bekliyorsan, boşuna zaman kaybediyorsun. Karanlıkta soyunacağım."

— Sana bir şey sorabilir miyim?

— Ne?

— Jake'e âşık mısın?

Anna bir an, soruya şaşırılmış gibi düşündü, "Jake'e karşı hislerimin seni ilgilendirmemesi gerek," dedi, "Ama mutlaka cevap vermem gerekiyorsa, o tanıdığım en iyi insanlardan biri."

— Ne düşünüyorum, biliyor musun?

— Ne?

— Onun sana âşık olduğunu. Üstelik de öyle böyle değil. En tuhafı da ne, biliyor musun? Bunun beni mutlu ettiğinden emin değilim.

Anna bir şey söylemedi, Slanski'nin söylediklerini düşünerek yatağın kenarında, öylece oturdu.

Slanski sigarasını tablaya bıraktı, ayağa kalkıp kızı kendine çekti. Anna Slanski'nin gücünü hissetmesine rağmen direndi, sonra erkeğin dudaklarını kendi dudaklarının üzerinde hissetti.

Geri çekilip, "Hayır, lütfen Alex, yapma. Sonra şu sigarayı söndür de Rusları bizi öldürme zahmetinden kurtarmış olma."

— İlginç.

— Nedir?

— Ruslar, dedin. Sanki kendin de artık onlardan değilmişsin gibi.

— Sigaramı söndür de biraz uyu.

Sigarasını söndürdü. Anna elektrik düğmesini çevirirken uzatıp elini tuttu.

— Hayır dedim.

Yine de kıza sarıldı, öteki eliyle de bluzunun düğmelerini çözmeye başladı. Anna engel olmak istediğinde usulca elini itti, parmağını kızın dudaklarının üzerine götürdü.

— Konuşma.

Gözlerinde kararlı bir bakış vardı. Anna'nın vücudunun bir yarısı direnmek isterken, diğer yarısı onun vücudunu hissetmek, sarılıp koruduğunu bilmek arzusundaydı.

Kızın sutyenini açtı, kurdelesini çözdü, gür saçları omuzlarına döküldü. Gözlerinin içine baktı, "Anna, aramızda olanlar, çok hoşlandığımı söylemek istiyorum. Belki de kendimi bir kadına en yakın hissettiğini andı."

— Herhalde bunu beraber olduğun her kadına söylüyorsun?

— Bu doğru değil. Belki haklıydın. Belki hiç kimseye bana yaklaşmasına izin verecek kadar güvenmedim.

Anna, Slanski'nin gözlerinin içine baktı ve adamın dürüst konuştuğunu anladı. Kendini biraz suçlu hissetti, bu duygu kısa sürede kayboldu. İçi titriyordu, sonra kendini güçlü bir tutkunun içinde buldu, karanlıkta dudaklarını adamın dudaklarına götürüp vahşice öptü, Slanski'nin elini önce göğsünde, sonra eteğini kaldırıp kalçalarına doğru yükselirken hissetti. Aynı el yavaşça bacaklarını araladı, o sırada beline dayanan sertliğini duydu, sonunda Slanski genç kıızı kucağına alıp yatağa taşıdı.

Helsinki

Amerikan Büyükelçiliği'nin ikinci katında bulunan odadaki şöminede görkemli bir ateş yakılmıştı. Branigan odaya girip ciddi yüzünü ateşin hemen yakınına oturmuş Massey'ye çevirdi.

— Doktor hafif bir beyin sarsıntısı geçirdiğini; ama yaşayacağını söyledi.

Massey ensesini ovuşturup, "Saarinen'in öldüğünden nasıl emin olabiliyorsun?" diye sordu.

— İsteğimiz üzerine, Fin Hava Kuvvetleri onu durdurmaya çalıştı. Saarinen dönüş yolculuğuna

geçtiği sırada, çarpışmasını radarlarında izlediler, sonra da ekrandaki sinyaller kayboldu. Her haliyle devriye gezen bir Mig'le çarpıştığı anlaşılıyor.

Massey'nin yüzünde üzüntü dolu bir ifade vardı, "Tanrı aşkına, onu neden durdurmaya çalıştınız ki?"

Branigan, Massey'nin gözlerinin içine baktı, "Bunu çoktan biliyor olman gerekirdi," dedi, "Bütün her şeyi batırdın, öyle değil mi, Jake? Bütün bunların hesabını çok ağır vereceksin." Branigan yumruğunu önündeki masaya vurdu, "Böyle aptal ve masum rolü oynamaktan da vazgeç, dostum. Bütün bu yolu seninle bir ocakbaşı sohbeti yapmak için tepmedim. Sana ormandaki cesetlerden söz ediyorum. Sana Braun'dan ve Arkaşin'den söz ediyorum."

Massey'nin yüzü belirgin biçimde soldu, sonra usulca sordu, "Nasıl buldun?"

— Arkaşin ve Popov'un cesetlerini bulduktan sonra, gidip kulübeye bir göz atalım dedik. Branigan duraksadı, sonra öfkeli bir sesle devam etti. Başın derde girer girmez bana haber vermen gerekirdi. Beni neden aramadın?

— Kulübeye gelen herifler bela arıyordu. Ben sadece Anna'nın peşinde olduklarını düşündüm. Her şey bittikten sonra, cesetleri gömdük. Slanski hâlâ görevi tamamlamak istiyordu. Vasili öldürüldükten sonra onu hiçbir şeyin durduramayacağını gördüm. Birlikte gitmeye karar verdim. Belki yanlış yaptım; ama bu iş için çok emek harcanmıştı, boşa gitmesine gönlüm razı olamadı. Olanları öğrendikten sonra operasyonu iptal edeceğinden korkuyordum. Bunun yanlış olacağını düşündüm. Eğer işe başlarsak, kimsenin söyleyecek bir şeyi kalmayacağına karar verdim. Arkaşin ya da Anna'yı kaçırmaya gelenler operasyondan haberdar olamazlardı, üstelik hepsi de ölmüştü. Sen olanları öğrenene kadar, operasyona başlayıp yürütmek için yeterince zamanımız varmış gibi geldi.

Branigan öne eğildi, "Kurallara karşı geldin, Massey. Üstelik gerçekten de yanlış yaptın. Ne kadar yanlış yaptığını bilmek ister misin?" Branigan Braun'un cesedi üzerinde bulunan Stalin dosyasından ve kendilerinden önce bir Sovyet ekibinin kulübeyi ziyaret ettiğinden kuşkulandıklarından bahsetti.

Massey'nin dudakları kurudu, sonra alçak sesle, "Slanski dosyanın yangında yok olduğunu düşünüyordu," dedi.

— Yanılmış. Eğer iki arkadaşın paraşütle inmeyi becerdilerse, sanırım boğazlarına kadar boka battılar. Kislov ve Moskova'daki dostları ikiye ikiye bir araya getirmekte güçlük çekmeyeceklerdir. Üstelik planımızı uygulamamız için dua ettiklerinden de eminim, böylece dostun Slanski ile kızı toprağa ayak basar basmaz olgun elmalar gibi toplayacaklardır. Dosyayı Braun'un cesedi üzerinde bu nedenle bıraktılar. Saarinen'in uçağına çarpan o Mig, bunun bir rastlantı olmadığını düşünüyoruz. Kislov'un Moskova'ya varışından iki saat sonra, Sovyetler'in bütün gümrük karakolları, hava ve deniz üsleri alarma geçirildi, Helsinki yakınlarındaki Porkkula da dahil. Kislov ve Moskova'dakiler Slanski'nin ne zaman ve nasıl geleceğini bilmiyor olabilirler; ama bundan önce de yaptıkları gibi ihtimalleri gözden geçirip cevabı bulacaklarından eminiz.

Branigan Massey'nin yüzündeki şaşkınlığı görüp oturdu.

— Moskova onları eline canlı geçirirse, neler olacağını biliyorsun, değil mi? Lanet olsun, onların

eline Üçüncü Dünya Savaşı'nı çıkarmaya yeterli malzeme verdin. Önce, sözde bir duruşma olacak, bütün kanıtlar mahkemenin önüne serildiğinde, dünya üzerindeki her ülke suçlayıcı parmağını Sam Amca'ya çevirecek. Sonra Moskova her istediğini yapmaya çalışacak hemen ne istiyorsa yapabilir, üstelik istediğini yaparken de haklı olacaktır, çünkü biz boğazımıza kadar pisliğe batmış olacağız. Bir dünya liderini öldürmesi için bir katil gönderdik, bu da neresinden bakarsan bak, kabul edilebilir bir şey değil.

— Slanski canlı yakalanmayı kabul etmeyecektir.

— Bunu garanti edemezsin, Massey. Kimse edemez. Artık her şey karmakarışık, artık her şey olabilir. Üstelik bence Moskova çoktan peşine takıldı bile. Bu da iyi değil. Bu nedenle işler kontrolden çıkmadan, müdahale edip durdurmak zorundayız. Bu nedenle yaptığı planın ayrıntılarını, onları Moskova'ya nasıl göndermeyi planladığını bilmek istiyorum. Bana isimleri, güvenli evleri ve yolları anlatman gerek. Her bir ayrıntıyı. Cevaplar istiyorum, üstelik de hemen. Şundan emin olabilirsiniz dostum, bu operasyonu boğmaya çalışacağız, ne pahasına olursa olsun.

Massey'nin kederli yüzüne baktı.

— Bence konuşsan iyi olur, Jake, hem de zaman kaybetmeden. Hepimiz için fazla geç olmadan konuş.

Otuz Üçüncü Kısım

**Tallin,
26 Şubat**

Ertesi sabah, Anna ve Slanski kahvaltı salonuna indiklerinde, iki KGB subayını sofranın başında oturur buldular. Anna odaya girdiğinde her ikisi de nazikçe ayağa kalktı, ikisinin de gözleri çok içki içip geç yatmaktan kıpkırmızıydı.

Yaşlı olanı pembe yüzlü, göbekli, posbıyıklı, orta yaşlı biriydi. Gözlerinin içi gülüyordu, kendini Albay Zinov olarak tanıttı.

İkincisi, çocuk yüzlü bir yüzbaşıydı. Elini uzatmadan önce Anna'yı baştan aşağı süzdü.

— Yüzbaşı Bukarin emrinizde, Madam. Dostça gülümsedi. Amcanız geldiğinizi söylemişti. Bu da kocanız olmalı. Slanski'nin elini sıktı, ardından da albay.

— İkinizi de tanıdığımız için memnunum. Tallin'e kışın gelmekle aslında çok doğru bir karar vermediniz; ama yine de balayınızın keyifli geçmesini dilerim. Uzun kalacak mısınız?

— Bir iki gün, akrabaları ziyaret edip, kentin tarihi bölümünü görecektedir, dedi Slanski.

Yüzbaşı Anna'ya bakıp gülümsedi, "Bu akşam içkiye konuğumuz olur muydunuz?"

— Maalesef, programımızı yaptık. Yine de davetiniz için teşekkürler.

Bukarin nazikçe gülümseyip topuklarını vurdu, "Tabii. Kim bilir, belki de başka bir zaman. Afiyet olsun."

Kahvaltı yine kalın, yağlı et dilimlerinden, keçi peynirinden ve vıcık vıcık balıktan oluşuyordu; ama hiç olmazsa taze beyaz ekmekle tereyağı da vardı. Slanski Anna'yı pencerenin yanındaki masaya götürdüğünde, kızın yüzünün solgun olduğunu gördü.

Otururken fısıldadı, "Ne var?"

— O ikisinin bana bakışı, ürperdim.

Slanski kızın koluna dokunup gülümsedi, "İkisi de kadından anlıyor, demek ki. Rahatla. Üstelik unutma, bizi balayında bir çift sanıyorlar. Hadi neşelen."

Pencerenin ötesinde gök mavi ve açıktı. Dışarıdaki parke taşlı meydanda, pazara benzer bir şey kurulmuş, kasketli köylüler bir araya gelmiş atlara bakıyordu.

Gorev birkaç dakika sonra, ellerinde dumanı tüten çay ve kahve kaplarıyla görüntü, kahvaltılarını bitirip salondan ayrılmak üzere olan subaylarla bir süre sohbet etti.

Sonra masaya yaklaştı, "Anlaşılan ikiniz de ilk sınavı başarıyla verdiniz," dedi. Anna'ya göz kırptı, "Genç olanı. Bukarin. Sana kesinlikle vuruldu. Bunu görmek zor değil."

— Ben evli bir kadıyım.

— Bu daha önce ikisini de durduramamıştı.

Slanski ayaklanıp cama yaklaştı. Atların toynakları parke taşlarının üstünde tokurduyordu, küçük meydan çok kalabalıklaşmıştı, "Dışarıda ne oluyor?"

— At pazarı, dedi Gorev. At kasapları ayda bir bu pazarda buluşur.

Kapının önünde bir Erika duruyordu, birkaç dakika sonra koridorda sert ayak sesleri ve açılan kapıyı duydular, sonra da KGB subaylarının arabaya bindiklerini, otomobilin parke taşlarının üzerinde gürültüyle hareket ederek ardında şaşkın at ve insan kalabalığı bıraktığını, köşede gözden kaybolduğunu gördüler.

Slanski, "Konukların nereye gitti?" diye sordu.

Gorev fincanına kahve doldurup somurtkan bir yüzle, "Kız arkadaşlarını alıp daha fazla sarhoş olmaya, yeniden eğlenmeye tabii. O pezevenkler beni bir yemeği hazırlamaya zorladılar. Umarım yediklerinden zehirlenirler."

Gorev sessizliği uzatınca, Slanski sordu, "Senin bir derdin var galiba?"

Gorev endişeyle ellerini önlüğüne sildi, "Belki önemli değil; ama bu sabah siparişlerimi getiren çocuk sivil giyimli milislerin istasyonda kimlik kontrolü yaptıklarını söyledi. İşlerini fazlasıyla ciddiye alıyorlarmış. Ama asıl önemlisi, hem erkekleri hem de kadınları durduruyorlarmış."

— Bunda önemli olan ne?

Gorev sakalını sıvazladı, "Genellikle milisler istasyona üniformalarıyla gelip, asker kaçaklarını yakalamaya çalışırlar. Yalnız bu sefer kadınlarla da ilgileniyorlar. Erik'i bulup neler olup bittiğini öğrenmem gerek, bu da bir iki saat sürebilir. Bu arada size burada, handa kalmanızı öneriyorum."

Slanski masanın yanına dönüp kahvesini bitirdi. Sonra Anna'ya bakıp, "Seni bilmem; ama benim hava almaya ihtiyacım var," dedi.

Anna, Gorev'e dönünce, hancı omuzlarını silkti, "Bana kalsa, ben Erik'ten haber alana kadar burada beklemenizi tercih ederdim. Kim bilir? Belki de başınız belaya girer."

— Ne gibi bela?

— Tanrı bilir. Ama eğer çevrede fazla milis varsa, bir şeyler hazırlandığından emin olabilirsiniz. Böyle bir durumda da şansını denemek pek akıllıca olmaz.

Slanski cüzdanını çıkarıp belgelerine ve yiyecek kuponlarına baktı, "Belki de belgelerimizin gerçeğe

benzeyip benzemediğini görmenin tam zamanıdır," dedi, "Şimdi denemenin bir zararı olmaz."
Gülümseyip Anna'ya döndü, "Ne dersin?"

— Belki de Toomas haklıdır. Belki de burada kalıp beklemek daha akıllıca olur. Ama eğer gitmemiz gerek diyorsan...

Slanski sırtıttı, "Uslu eş rolü oynuyorsun. Karar almayı kocana bırakmak, öyle mi?"

— Öyleyse, sevgili kocam, doğru karar verdiğini umalım.

Slanski cüzdanını cebine yerleştirdi, Gorev'in yüzündeki endişeyi gördü, "Meraklanma, göz açıp kapayıncaya kadar döneriz. Kentin bir haritası var mı?"

Gorev ellerini asabice önlüğüne sildi, "Arka odada. Doğru yaptığınızı umarım. Eğer dışarı çıkmanız şartsa, bir saat, daha fazla değil. Yoksa merak etmeye başlarım."

Lukin sekizi biraz geçte dudaklarının kuruluğunu hissederek uyandığında başı ağrıyordu. Sadece üç saat uyuyabilmişti, gözlerinin altında siyah halkalar vardı.

Tıraş olduktan sonra, emir eri üzerinde dolu bir semaver olan bir tepsi getirdi. Çay kötü kokuyordu; ama aldırmadı, susuzluğunu gidermek için bir iki fincan içti, kızartılırken kararmış ekmeğe bakmadı.

Beş dakika sonra giyinmesi tamamlandığında, kapı vuruldu, Kaman içeri girdi.

— Rahatsız ettiğim için özür dilerim, Binbaşım. Bazı haberler var da.

Lukin yatağın kenarındaki takma elini alıp kayışlarını bağlamaya başladı. Yüzbaşının kesik bileğine baktığını, yüzünü buruşturduğunu gördü.

— Ne var? Daha önce hiç savaş yarası görmedin mi?

Kaman kızardı, "Sadece tıraş olmayı nasıl becerdiğinizi düşündüm."

— Büyük güçlkle. Raporun, Kaman.

— Devriyeler enkaz alanına yirmi metre kadar yaklaşmayı başarmışlar. Enkazlardan biri kesinlikle kayıp Mig.

— Ya öteki uçak?

— Hafif bir uçak, markası belirsiz; ama bize ait olmadığı kesin.

— Ceset var mı?

— İki tane. Mig pilotuyla hafif uçağın pilotu. Devriye cesetler çıkaracak kadar yaklaşmadı. Üstelik

cesetlerden geriye fazla bir şey kalmadığını da bildirdiler, ikisinin de tanınamayacak derecede yandığı anlaşılıyor.

Lukin duvardaki haritaya yaklaştı, "Zaten fazla işimize yarayacaklarını da sanmam. Kontrol noktalarından bir sonuç alındı mı?"

— Beş altı asker kaçağı ve bir karaborsacı dışında, şimdilik hayır. Kaçaklardan biri kurtulmaya çalışırken vurulup yaralandı.

— Mükemmel. Hiç olmazsa devlet yararına bir şeyler yaptık.

— Efendim?

— Şaka, şaka Kaman. Söylesene, Estonya direnişçilerinin aradıklarımıza yardım ettiklerini düşünüyor musun?

— Mümkündür; ama genellikle ormandan fazla çıkmazlar. Bildiğimiz gruplar içinde buraya en yakın olanı da en az yüz kilometre doğuda.

Lukin pencereye yaklaşıp avluya baktı. Bir manga asker karanlığın içinde iki sıra halinde yürüyordu.

Arkasını dönmeden sordu, "Hiç Turgenyev okudun mu, Yüzbaşı?"

Kaman omuzlarını silkti, "Babam, olanakları çok kısıtlı bir çiftçiydi, Binbaşı Yoldaş," dedi, "Geldiğim yerde inek sağmak kitap okumaktan çok daha önemliydi."

Lukin gülümsedi, "Her neyse. Turgenyev ilginç bir gözlemde bulunur. Bir şey aramaya başladığında kendi kulaklarının arkasına bakmayı da unutma der."

— Anlayamadım.

— Eğer Tallin'de iki düşman ajanı saklamak isteseydin, onları nereye gizledin?

Kaman kafasını kaşındı, "Bir sürü yere. Eski kentin XIX. yüzyıla uzanan bazı bölümlerinde yerin altı köstebek yuvası gibi. Korsanlar döneminden kalma yeraltı dehlizleri ve sığınaklar. Hiç görmediğimiz bölümler ve tüneller olduğundan eminim."

— Ben de öyle düşünüyorum, dedi Lukin. Peki kentin çevresinde?

Kaman tereddüt etti, sonra hayır anlamında başını salladı, "Çok az kişi var. Üstelik köylüler yabancıları bir mil öteden tanır." Gülümsedi, "Buralarda çizmelerinize pençe yaparsanız, farkına varırlar. Üstelik Estonya nüfusunun yarısı Rus çiftçiler. Ruslar kuşkulu yabancıları milislere bildirmekte gecikmez."

Lukin başıyla onayladı, "Pekâlâ, öyleyse şimdilik kırsal alanı unutalım." Kent haritasını işaret etti, "Dikkatimizi kente ve kentin eski bölümüne çevirelim. Şimdi, burada, kaleye giden bütün yollarla giriş kapılarında kontrol noktaları istiyorum. Kışlayla radyo teması sağla, Pikk Caddesi'ndeki KGB

karargâhına da niyetimizi anlat. Ajanlar otuz kilometre çapında bir dairenin içinde yere indi; ama yeni bir kızın dikkat çekmeyeceği bölgelerde saklanacaklardır. Yaşı ve görünümü tutan herkes durdurulacak, kâğıtları büyük bir dikkatle incelenecek. Büyük bir dikkatle derken, çok ciddiyim."

— Emredersiniz, Binbaşı Yoldaş.

Lukin üniformasının ceketine uzandı, "Şoförlü bir Erika ayarla. Bir de otomobil telsizi ve gerekli haritaları. Kontrol noktalarını şahsen denetleyeceğim."

Yüzbaşı arkasını dönüp odadan çıkmaya hazırlanırken, Lukin semavere ve yanmış ekmeğe baktı.

— Kaman, bir de doğru dürüst bir kahvaltıyı reddetmem.

Yetişkin birinin bütün sabahı bunlarla geçirmesini bekleyemezsin.

Kaman kızardı, "Hemen gidip aşçıyla konuşacağım."

Tallin kentinin içindeki eski kale bir zamanlar Hansa Birliği'nin bir parçası olmuştu. Rus çarı kenti ele geçirmeye karar verene dek, Tallin varlıklı tüccar ve sanatçıların yaşadığı eski bir liman ve güçlü bir ticaret kenti olarak ün salmıştı. Sonra Stalin, sonra Almanlar, sonra yine Stalin.

Tarih boyu süren saldırı ve istilalara rağmen, zemin parke kaplı dar ve eski sokaklarda donmuştu sanki. Güneş ışığı mavi ve sarı duvarlarda yansıyor, meşe putrelli evler ve hanlar, soğan biçimi kubbeleriyle kiliseler çevreyi dolduruyordu.

Kenti boydan boya geçerek ikiye ayıran Pikk Caddesi boyunca yürürlerken, Slanski dükkânların tek örnek vitrinlerine baktı.

Bir kasap dükkânının vitrininde, çengele asılı tek bir karkas vardı. Hemen yanındaki dükkândaysa bir kadın sıkıntılı bir ifadeyle vitrindeki lastik tabanlı, ucuz görünümlü tek ayakkabı çiftinin yerini değiştiriyordu. Slanski alışveriş kuponlarını denemeye karar verdi, Pikk Caddesi üzerindeki bir dükkândan bir şişe votka aldığı anda, kasanın arkasında oturan kız hiç tepki göstermeksizin uzattığı kuponu ve parayı aldı.

Lossi Meydanı'na geldiklerinde, parkın banklarına oturmuş, bacak bacak üzerine atarak Sovyetler'in Baltık Donanması denizcilerine gülümseyen alımlı, güzel kızlar gördüler. Slanski kızların ayakkabılarının tabanlarına tebeşirle yazılmış yazıları gösterdi.

— Kızlar Moskova'dan denizciler için getirilmiş fahişeler, dedi Anna gülümseyerek. Fuhuş yasadışı sayılır ve Gulag'la cezalandırılır; ama milisler kızları para isterken yakalayamadıkça hiçbir şey yapamazlar. Kızlar da ücretlerini ayakkabılarının tabanına yazdıklarından yasaya karşı gelmemiş oluyorlar.

— Bütün bunlar çok uygar ve çok zekice. Sence, kupon kabul ederler mi?

Anna güldü, "Slanski, sen bir çılığsın."

— Adım Bodkin, unutma.

— Pantolonuna da yakışıyor.

Kentin üzerindeki bir tepede kurulu parka gittiler, ayaklarının altındaki denize baktılar. Açık mavi göğe rağmen dondurucu bir soğuk vardı. Parkın hemen yanında, önünde devriye gezen iki nöbetçisiyle resmi konut benzeri bir yapı vardı. Köpeklerini gezdiren iki yaşlı kadın ve sevgilisiyle el ele yürüyen bir asker dışında parkta kimse yoktu.

Bir banka oturdular, Slanski votka şişesini açıp bir yudum aldı, sonra şişeyi Anna'ya uzattı, "Al da içini ısıt."

Anna şişeden bir yudum içti. Slanski kızın yüzünü inceliyordu, sonra, "Stalingrad," dedi, "Bana anlatır mısın?"

— Neden bilmek istersin ki?

— Bir nedeni yok. Sadece meraktan.

Anna'nın gözleri parkta gezindi, "Korkunçtu. Çok vahşi. Evden eve çarpışma. Uyumadan geçen, ardı arkası kesilmeyen geceler, gündüzler. Soğuk. Hep "Bugün yeterince yiyecek bulabilecek miyim, yoksa bugün ölecek miyim?" sorusu. En korkuncu, top ateşiydi. Gürültü gece gündüz, aylarca sürdü. O kadar kötüydü ki, köpekler bile kendilerini Volga'ya attı, daha fazla dayanamadılar." Tereddüt etti, "Ama bana hayatta nasıl kalınacağını öğretti. Stalingrad'dan sonra, seni hemen hemen hiçbir şey korkutamaz."

Slanski usulca, "Neye inanıyordun, Anna?" diye sordu.

Anna hayır anlamında başını salladı, "Galiba kızımı elimden aldıkları gün hiçbir şeye inanmamaya başladım."

— Bana Massey'nin onu buradan nasıl çıkaracağını hiç söylemedin.

— Beni nasıl çıkaracaksa, öyle. Sadece hangi yetimhanede olduğunu bulması gerekiyor. Stalin o kadar çok kişiyi yetim bıraktı, Moskova'da o kadar çok yetimhane kuruldu ki, Jake, Saşa'nın bulunması için zamana ihtiyacı olduğunu söyledi. Çocuklardan bazılarına yeni isimler de veriliyor, böylece geçmişlerini, anne ve babalarını unutmaları sağlanıyor. Ama başaracağına söz verdi. Durakladı. Ya sen, sen neye inanıyorsun? Kıza uzun uzun bakıp belli belirsiz gülümsedi, Anna ciddi bir yüzle, "Onun dışında?" diye sordu, "Eğer hiçbir şeye inanmıyorsan, hoşuna giden bir şey var mı?"

Slanski bir an düşündü. Yüzü şimdi daha ciddiydi, "Hoşuma giden bir şey mi? Yeniden babamın bahçesinde yürüyebilmek. Elma ağaçlarıyla kiraz çiçeklerinin kokusunu tekrar duyabilmek. Bir kez daha annem babamla, kardeşlerimle birlikte olabilmek."

— Ne kadar değişik bir adamsın, Alex.

— Ne bakımdan?

— Bir katilsin. Öte tarafta elma ağaçlarının kokusundan, bahçelerden bahsediyorsun. Belki de tipik bir Rus köylüsünden farkın yok. Votka içtiğinde, bir daha geri gelmeyecek bir anıyı özleyecek kadar duygusalsın.

Slanski güldü, "Belki de sana yakınlaşmana izin verecek kadar güveniyorum," dedi.

Anna Slanski'nin gözünde bir savunmasızlık gördü. Slanski şişeyi uzattığında hayır anlamında başını salladı.

— Yeterince içtim, dedi. Biraz daha içersen beni kucağında taşıman gerekecek.

Slanski gözlerini kente çevirdiğinde, Anna erkeğin yüzünü inceledi. Onun söylediği sözlerden etkilendiği açıktı. Gözlerinde yaş yoktu; ama sanki geçmişini tekrar hatırlaması ona acı veriyormuş gibiydi dudaklarının köşesinde birer kıvrım, gözlerinde de o dalgın bakış vardı.

Eşarbını özenle boynuna sarıp ayağa kalktı, "Bence geri dönsek, iyi olur. Yoksa Gorev meraklanır."

Slanski gözlerini kaldırdı, "Anna..."

— Ne var?

— Dün gece olanlardan pişmanlık duyuyor musun?

Bir an düşündü, sonra hayır anlamında başını salladı, "Pişmanlık yok." Elini uzattı, parmağının ucuyla Slanski'nin dudaklarına dokundu, "Biri kollarını vücuduma dolamayalı öyle çok oldu ki. Kendimi bu kadar güvenli, bu kadar arzu edilir hissettiğimden beri çok uzun zaman geçti."

— Ya sen, sen beni arzuladın mı?

— Belki de seni ilk gördüğüm günden beri istedim. Sadece bunu kabul etmekte zorlandım. Gülümsedi. Kadınlar böyledir işte. Aptalca bir gurur.

Slanski ayağa kalkıp genç kadını öptü, "Yani benim gerçekten deli olduğuma mı inanıyorsun?"

Sorudaki çocuksu masumiyet Anna'nın kendini Slanski'ye çok yakın hissetmesine neden oldu. Belli belirsiz gülümsedi.

— Belki biraz. Zaten bütün Ruslar biraz deli değil mi?

Otuz Dördüncü Kısım

Gorev solgun bir yüzle, odalarındaki iskemlelerde oturan Slanski ve Anna'ya baktı. Daha döner dönmez hancı tarafından apar topar odalarına çıkarılmışlardı.

— Haberler kötü. Biraz önce yerel milis çavuşu beni ziyaret etti.

Slanski endişeyle sordu, "Ne istiyormuş?"

— Hanın konuk defterini görmek. Neyse ki isimlerinizi kaydetmemiştim. Defterde KGB subaylarının rütbelerini okuyunca, bir şey söylemeden gitti. Şimdilik rahatız; ama işler iyi görünmüyor.

Gorev sinirli sinirli ellerini yağlı önlüğüne sildi, sonra Slanski'nin yatağın başucundaki masanın üzerine bıraktığı votka şişesine uzanıp bir kadeh doldurdu.

— Siz de koca birer yudum alın isterseniz, dedi. Buna ihtiyacınız olacak. Kötü haberi daha söylemedim.

— Anlat çabuk.

Gorev votkasını bir dikişte bitirip elinin tersiyle ağzını sildi, "Erik'e göre ordu ve milisler aklına gelebilecek her yere kontrol noktası kuruyorlarmış. Otobüs ve tren istasyonlarını havaalanlarını dikkatle gözetleyip, hemen hemen herkesin belgelerini inceliyorlarmış. Anlaşılan dün gece, operasyonu yönetmek için Moskova'dan bir KGB binbaşısı gelmiş. Adı Lukin, kışla dedikodularına göre, doğrudan doğruya Beria'nın emrinde çalışıyormuş. Erik, binbaşının herkesi susta durdurduğunu söylüyor. Milisler daha şimdiden istasyonda birini vurdu. Bir asker kaçağı, zavallı herif."

— Erik, Binbaşı Lukin'in Tallin'e neden geldiğini öğrenebilmiş mi?

— İşte asıl önemlisi de bu ya. Erik binbaşının dün gece paraşütle atlayan iki ajanın peşinde olduğunu duymuş. Anlattıklarına göre bir Mig uçağı kıyıya yakın bir yere düşmüş. Dün gece Baltık Denizi'nin buzlarının üzerine bir piyade devriyesi göndermişler. Bu sabaha doğru enkazı, bir de havada Mig'le çarpışan küçük bir uçaktan arta kalanları bulmuşlar. Kuşkusuz sizi bırakan uçak. Bütün bunlar ordu ve milislerin neden boka gelen sinekler gibi Tallin'e üşüşüklerini açıklıyor.

Slanski'nin yüzü belirgin bir biçimde soldu. Anna'ya baktı. Onun da yüzünde şaşkınlık ve endişe vardı. Sonra ikisi de Gorev'e döndüler.

— Nasıl oluyor da bu Lukin bizim hakkımızda bu kadar çok şey biliyor?

— Bana sorma. Belki de itin biri gömdüğünüz paraşütleri buldu. Neyse ne, önemli olan bir şeyler bilmesi, bu da hepimizin başı belada demektir.

Slanski Anna'nın yüzünün sarardığını gördü.

Gorev hızla ekledi, "Burada kalamazsınız, bu kesin. Eğer sizi bulurlarsa, bu benim için Gulag

demektir, tabii şansıysam. Yoksa, ensem bir kurşun. Her ikisi de insanın içini açacak düşünceler değil. Niyetim sizi Leningrad trenine bindirmektir; ama istasyonların incelendiği bir sırada bunu yapmak imkânsız. Otobüsleri bile durdurup arıyorlarmış. Havaalanlarını düşünemiyorum bile, güvenlik en çok oralarda sıkıdır.

Anna endişeyle sordu, "Ne yapabiliriz?"

Gorev sinirli sinirli başını kaşdı, "Tanrı bilir. Normal durumlarda, ormanlardaki direnişçilerimiz sizi saklardı. Ama sizleri kontrol noktalarından geçirmek neredeyse imkânsız, kampları da çok uzak. Erik'in kamyonu tekrar alabileceğinden kuşkuluyum, böylesi şansımızı fazla zorlamak olur. Üstelik, Lukin denilen o herif kışladaki işe yarar tüm araçları, eli silah tutan her askeri de seferber etmiş. Sizi direnişçilerinin yanına götürmeyi basarşam da, yine riskler var. Çocuklar şu halleriyle bile Kızıllardan epey darbe yerken, bir de sizin gelmenizi hoş karşılamayabilirler."

Slanski umutsuzlukla yumruğunu masaya vurdu.

— Hepsinin canı cehenneme!

Gorev, "Erik, eğer sizleri yarın sabaha kadar bulamazlarsa, evlerin tek tek aranacağını söyledi," dedi.

Anna Slanski'ye baktı. Yüzünde kararsız bir ifade vardı, sonra sordu, "Ne yapacağız?"

— Ne olursa olsun, benim bindiğim trenin başka istasyonu yok. Ama eğer şansını denemek ve tek başına partizanların yanına ulaşmak istiyorsan, eminim Gorev seni durdurmayacaktır.

Anna bir an düşündü, sonra, "Hayır, seninle kalıyorum," dedi.

— O zaman fazla seçeneğimiz yok. Gitmemiz gerek. Burada kalırsak kendimizi tehlikeye atarız.

— İyi de bu imkânsız. Tallin'den nasıl çıkacağız?

Gorev kadehini yeniden doldurup, "Hakaret ettiğimi düşünmeyeceğinizi bilsem, intiharını önerirdim," dedi.

Slanski hancıya bakıp, "Çok iyimsersin, Toomas," dedi.

— Sadece gerçekçi olmaya çalışıyorum. Tabii, eski kentin altındaki lağımlar da düşünülebilir. Ama ya ondan sonra? Üstelik Erik, Kızılların her yerde olduğunu söylüyor.

— Denemeye değer.

Gorev hayır anlamında başını kararlılıkla salladı, "Unut bunu. Bir zamanlar lağımları Almanlardan silah saklamak için kullanmıştık. adamlarımızdan ikisi gazdan öldü, üçüncüsü de kan zehirlenmesinden. O havada iki derin nefes çek, kendini morgda sırtüstü yatar bulursun. Hayatta kalmayı becerseniz de tünellerden çoğu KGB karargâhının altına çıkıyor. Yanlış tünele saptığın an, Binbaşı Lukin'i sizi arama zahmetinden kurtarırın."

— Yine de başka çaremiz yok gibi. Erik kışlada bizim için gaz maskesi bulamaz mı?

Gorev omuzlarını silkti, "Ona sorarım. Yine de boğulma ya da zehirlenme tehlikesi var. Ama kütüğün üzerindeki kelleler sizinkiler olduktan sonra..."

Üçü de pencerenin altından yükselen lastik seslerini duyup endişe içinde cama yaklaştılar.

Kapının önünde duran Erika'dan iki KGB subayı Zinov ve Bukarin indi, yanlarında da iki kadın vardı. Hepsisi de körkütük sarhoşa benziyordu, genç yüzbaşı yalpalayarak hanın kapısına doğru yürümeye çalıştığında, kadınlardan kahkaha sesleri yükseldi.

Gorev'in yüzü öfkeyle asıldı, "Sarhoş piçler. Bara gelip birkaç kadeh, daha sonra da kentli orospularla bir samanlık macerası."

Slanski bir süre düşündü sonra, "Konuklarına kim olduğumuzu söyledin mi?" dedi.

— Sadece yeğenimle kocasının balayı için geldiklerini. Neden sordun?

— Başka bir şey söylemedin mi? İsim, filan?

Gorev omuzlarını silkti, "Ayrıntıya girecek kadar önemli görünmedi. Kaldı ki, onları da ilgilendirmedim."

— Dostlarımız ne zaman gidiyor?

— Zinov yarın sabah arabayla Leningrad'a gidecek, tabii eğer ayılabilirse. Bukarin, genç olanı, sevgilisinin bir iki gün daha kalmasını istediğini söyledi. Neden sordun?

— Belki de bu kapandan kurtulmanın başka bir yolu vardır, dedi Slanski gülümseyerek. Bana bir subay üniforması bulabilir misin?

Slanski girdiğinde, Zinov barda oturuyordu. Kadınlardan biri, büyük göğüslü, sarışın olanı, albayın yanına oturmuş, kulakmemesini emiyordu. Önlerinde bir şişe köpüklü şarap, iki de dolu kadeh vardı. Genç yüzbaşıyla sevgilisi görülmüyordu.

Zinov, "Dostum şampanya için tam zamanında geldin," dedi, "Maalesef şişeyi kendimiz almak zorunda kaldık, çünkü Gorev ortada yok."

Albayın gözleri içkinin etkisiyle buzlanmış cam gibiydi, Slanski yanına oturduğunda, "Karın sana eşlik etmiyor mu?" diye sordu.

— Galiba yoruldu. Biraz dinlenmek istiyor.

Zinov pişkin pişkin sırttı, "Yüzbaşı arkadaşımın sevgilisi de aynı sorunu yaşıyor. Yazık. Bu Kırım şampanyası gerçekten nefis. Maria'yı paslı bir cıvata gibi sımsıkı yapıyor."

Genç kadın kıkırdarken, neredeyse iskemleden düşecekti. Zinov kadının koluna yapıştı, "Hop, dikkat et kızım. Daha önümüzde koca bir gece var."

Sarı saçları kısacık kesilmiş kız güzeldi; ama aşırı makyaj yapmıştı. Bluzunun üstten iki düğmesi iri göğüslerini gözler önüne sermek için çözülmüş, eteği de kalçasına kadar çekilmişti. Yanındaki bar iskemlesini gösterip Slanski'ye bakmak isterken gözleri şaşılıştı, parmaklarının arasında bir sigara vardı.

— Gel, yanıma otur.

Zinov kadehinden bir yudum alıp sıırıttı, "Yeni evli biriyle konuşuyorsun, kızım. Şu anda onun dikkatini çekmek imkânsız. Ona birkaç yıl süre ver, sonra şansını bir daha denersin."

— Evet, yakışıklı biri, dedi kadın sarhoşluktan ağdalı bir dille.

— Evlenene kadar hepimiz yakışıklıyız, dedi Zinov. Sonra kadının kalçasını okşayıp Slanski'ye göz kırptı. Belki de o güzel karının burada olmaması daha iyi, dostum. Herhalde gördüklerinden hoşlanmazdı. Benimki hoşlanmaz. Albay kendi şakasına güldü.

— Herkesin derdi başka, Albay.

— Bence de öyle. Orada öyle eli boş durma, bir kadeh al.

Zinov önce Slanski'nin, sonra da kadınla kendi kadehini doldurdu. Slanski aceleyle, "Aslında sizden bir ricada bulunmak için gelmiştim," dedi.

— Öyle mi? Nedir?

— Hemen Leningrad'a dönme emri aldım. Birliğim yarın akşam kış tatbikatına çıkıyormuş.

— İlginç. Bana sorarsan sende hiç asker gözü yok. Peki, Gorev neden asker olduğunu söylemedi? Rütben ne? Birliğin hangisi?

— Yüzbaşuyım. 7. Zırhlı Tümen'de. Üniformam yanımda, aslında çağrılmayı bekliyordum; ama bu kadar erken değil.

— Gerçekten de yazık. Balayı programınızın içine etti, değil mi? Leningrad'da yüksek rütbeli bir iki subay tanıyorum. Burada kalmak için kulaklarına bir iki kelime fısıldamamı mı istiyordun yoksa?

— Nezaketiniz için teşekkür ederim, efendim; ama dönsem daha iyi olacak. Karıma balayımızı erteleyeceğimizi, gelecek sefer Odesa'ya gideceğimizi söyledim bile.

— Aferin. Her şeyden önce görev, öyle değil mi?

— Ben aslında bize bir yardım eder misiniz diye sormaya geldim. Leningrad'a son tren yarım saat önce kalktı, yarınki ilk tren de geç kalkıyor. Toomas yarın sabah Leningrad'a gideceğinizi söyleyince, belki de Erika'da iki boş yeriniz vardır, diye düşündüm. Eğer saygısızlık ediyorsam, bağışlayın.

Zinov sarhoş sarhoş gülümsedi, "Saçmalama. Yanımda gelmenizden mutlu olurum. Yalnız sabah erken gidiyorum, yedide. Sizin için fazla erken olmaz mı?"

— Çok uygun olur. Slanski içkisini bitirip kadehini bara bıraktı. İçki için teşekkürler, Albay Yoldaş.

— Bu kadar erken, nereye?

— Valizleri toplamam gerek. Sonra karıma da haber vermeliyim.

— Tamam o halde. Yarın sabah yedide görüşürüz.

Kadın Zinov'un göğsünü okşamaya başlayınca albay onun kalçasına vurdu, "Tabii eğer bu dişi kaplan beni sabaha kadar öldürmezse."

Geceyarısı olmuştu; ama Slanski hâlâ pencerenin yanına oturmuş, sigara üzerine sigara içiyordu. Anna yanına yaklaştı.

— Başaracak mıyız?

Slanski omuzlarını silkti, "Lağımların dışında, bundan başka çare düşünemiyorum, burada kalmamız da imkânsız. Belki kontrol noktalarındakiler, içinde üniformalı iki subay olan bir otomobil gördüklerinde daha yumuşaktır. Subay kocasıyla birlikte yolculuk eden bir kadın da fazla dikkat çekmez."

— Ya durdurulursak?

— Korkmuş görünmemeye çalış. KGB korkunun kokusunu almakta, kemik kokusu alan köpek gibidir.

— Onları alarma geçiren, sence Janne'in uçağı mı?

— Herhalde.

Kapı vuruldu. Slanski kapıyı açtığına, eşikte kolunun üzerinde bir subay üniformasıyla Gorev göründü. Öteki elinde de kahverengi palaska, tabanca kılıfı, gocuk, kasket ve çizme vardı.

— Bu kadar kısa zamanda bulabildiklerim içinde en iyileri bunlar. Erik her şeyi ordu deposundan aldı. Boy olarak uyması gerek; ama asıl sorun birlik işaretlerinde. Ellerinde sadece 14. Zırhlı Tümen vardı.

— Tek ümidim Zinov'un ne söylediğimi hatırlayamayacak kadar sarhoş olması. Nerede o?

— Sevgilisiyle birlikte odada. Kafayı çekip yatağına yıkıyorlar.

Slanski gülümsedi, "Teşekkürler, Toomas."

Gorev başıyla onaylayıp endişeyle, "Pekâlâ," dedi, "İkinize de iyi şanslar. Yarın sabah görüşürüz."

Gorev gittikten sonra Slanski üniformasını denedi. Dar subay ceketi üzerine kahverengi palaskasını ve tabanca kılıfını takıp içine Tokarevini yerleştirdi, sonra aynaya bakıp kasketini düzeltti.

Anna banyodan çıktığında Slanski sordu, "Nasıl? Sınıfı geçer miyim?"

Slanski'ye baktı. Geniş kenarlı subay kasketinin altından saldırgan mavi gözleri dikkat çekiyordu, cilalı çizmeleri, sert albay apoletleriyle de rolüne uygun görünüyordu.

— İtiraf etmeliyim ki, yakıştı. Yalnız bu kadar tehditkâr bakmamaya çalış.

— Ben bir Rus subayıyım. Saldırganlık toprağımızda var. Tamam. Bir de senin giyeceklerini görelim.

Anna sabah giymeyi düşündüklerini denedi, pilili koyu renk bir etek ve yakası açık bir bluz. Saçını bırakmış, güzelliğini ortaya çıkaracak bir makyaj yapmıştı. Slanski başını iki yana salladı, "Bir subay karısının çekici olması gerekir, tamam; ama bu kadar çekici değil. Bluzunu ilikleyip saçını da ensende toplasan daha iyi. Biraz daha pasaklı görünmeye çalış."

— Teşekkürler.

Uzanıp kızın saçını ensesinde topladı, "Böylesi daha iyi. Herhangi bir milis, güzel bir yüz gördüğünde, bakar. Makyajını biraz daha akıllıca yap, çok bakımlı görünmemeye çalış, eşarbını da boynuna dola. İçinde çamaşır var mı?"

— Ne?

Yarı gülümsedi, "İyi. Şunları yarın çamaşırında sakla." Kıza kendi sahte belgelerinden bir takım uzatıyordu, "Kendi kâğıtların için de aynı şeyi yapmanı öneririm. Bakarsın noktalardan birinde üstümüzü aramaya kalkarlar. Tam bir hayvan değilse, hiçbir milis bir kadının bacaklarına dokunmaya cesaret edemez. Ama eğer dokunursa, artık o zaman duruma göre hareket edersin."

Anna kâğıtları aldı.

Slanski, "Gitmeden önce, tabancanı Toomas'a bırak. Eğer durdurulup aranırsak, tabancayı üzerinde bulmaları işleri daha da karıştırır."

— Ya sen?

— Ben üniformalıyım.

— Susturucu takılmış Nagant revolveri nasıl açıklayacaksın?

Slanski gülümsedi, "Bunu da düşüneceğim." Kızın yüzüne ciddi olarak baktı, "Bundan sonrası kolay olmayacak, Anna," dedi, "Bunu anlıyorsun, değil mi?"

— Evet, anlıyorum.

— Eğer ayrılmak zorunda kalırsak, yakalanma tehlikesinin daha büyük olacağını da biliyorsun, değil mi?

Anna evet anlamında başını salladı.

Helsinki

Branigan, Amerikan Büyükelçiliği'nin ikinci katındaki bir odanın penceresinin yanında, üçüncü kahvesini içiyordu. Massey hemen yanındaki deri koltukta oturmuş, üzüntü dolu gözlerle pencerenin ötesindeki Helsinki Körfezi'ne bakıyordu.

Kapı vuruldu, elinde ince bir kâğıtla Douglas Canning içeri girdi. Massey endişeyle ayağa kalktı.

— Haberler maalesef kötü. İstedığınızı yaptım, elçilikteki radyo izleme uzmanlarımıza göre Tallin çevresinde inanılmaz yoğunlukta telsiz trafiği var. Anlaşıldığı kadarıyla bir arama operasyonu. Bizimkiler duyabildiklerinden arananların iki kişi, bir erkekle bir kadın olduğunu çıkarıyor. Dostlarınızın boğazlarına kadar belaya battıkları belli.

Massey'nin yüzü bembeyazdı.

Branigan fincanını bıraktı, Canning'in elindeki kâğıdı kapıp baktı, sonra buruşturup duvara fırlattı, "Lanet olsun."

Canning, Massey'ye döndü, "Kimse bana neler döndüğünü anlatmayacak mı?" dedi.

Massey cevap vermedi, Branigan ciddi ciddi bakmaya devam ediyordu, "Sana söylemiştim, soru sormak yok. Bu çok gizli bir konu. Sana söylediğim gibi ya ağzını kapalı tutarsın ya da ben senin namına kapatırım."

Diplomatın yüzü kızardı, hakarete uğramıştı, "Tamam, dediğiniz gibi, beni ilgilendirmez, neler döndüğünü de bilmiyorum; ama bundan sonra ne olacak? Siz ya da sizinkiler burada daha fazla kalmayı düşünüyor musunuz?"

Branigan içini çekip başını salladı, "Artık burada koşullar bambaşka." Massey'ye baktı, "Haklıymışım," dedi, "İşi kesinlikle batırdın. Hem de bilemeyeceğin kadar zarar vererek."

Massey endişeyle sordu, "Şimdi ne olacak?"

Branigan soruyu duymamışçasına Canning'e döndü, "Acele bir telefon konuşması yapmam gerek. Kullanabileceğim güvenli bir hattınız var mı?"

Canning gülümsedi, "Tabii, yine de bu saatte büyükelçiyi aramanızı tavsiye etmem. Bizim ihtiyar geç saatte evine telefon edilmesinden hiç hoşlanmaz."

Branigan'ın bakışları öfkeli, hatta aşağılayıcıydı, "Seni salak. O Tanrı'nın belası büyükelçiyle ne

konuşacağım? Ben Amerikan başkanını arayacağım."

Otuz Beşinci Kısım

**Tallin,
27 Şubat**

Anna ve Slanski sabah saat yedide kahvaltı salonuna girdiklerinde, yüzünde hâlâ bir gece öncesinin sarhoşluğunu taşıyan Zinov, kıpkırmızı gözleri ve çatık kaşlarıyla bir masada tek başına oturuyordu.

Gelenleri sessizce, bir el hareketiyle selamlayıp kahvaltısına döndü. Gorev fincanlarına kahve doldurmak için geldiğinde, Slanski hancının ellerinin titrediğini gördü.

— Neyin var? diye sordu fısıldayarak.

Gorev kahve doldurmak istiyormuş gibi eğildi ve yavaşça, "Sabah altıda meydandaki pazara kadar yürüdüm," dedi, "Tüm kent KGB ve milis kaynıyor, her yerde kontrol noktası var. Kolayca yenilgiyi kabul edenlerden değilim; ama buradan ayrıldığınız an, ormandaki arkadaşlarıma katılacağım, burası güvenli olana kadar bir süre ortalıkta görünmeyeceğim. Tabii eğer yakalanırsanız, bu, buraya bir daha hiç dönemeyeceğim demektir."

Salonun öteki ucunda Zinov birden ayaklandı, peçetesiyle ağzını silip yanlarına geldi. Gorev'e hafifçe gülümsedi, "O senin şampanya dediğin, bir boğayı öldürür. Sanki bütün gece biri başıma tokmak vurmuş gibi, beynimin içi zonklıyor."

— Her günahın bir bedeli vardır, Albay.

— Doğru, dedi Zinov keyifsizce. Anna'ya bakıp yeniden gülümsemeye çalıştı. Bu sabah çok güzel görüldüğünüzü söyleyebilir miyim?

Anna o sabah hoş gitmeyecek kadar aşırı makyaj yapmıştı, bu nedenle Zinov'on sadece nezaketten böyle konuştuğunu anlamakta güçlük çekmedi, "Teşekkür ederim, Albay. Eşim bizi Leningrad'a götürmeyi kabul ettiğinizi söyledi. Çok büyük bir incelik bu."

— Boş laf. Biz üniformalıların birbirimize yardım etmesi gerekir. Benim tek üzüntüm, bu durumun balayı planlarınızı alt üst ediyor olması. Zinov saatine baktı. On dakika sonra hareket etmek istiyorum. Acele ederseniz, sevinirim. Kurmay toplantısı için öğlen birde Leningrad'da olmalıyım.

Gitmeye hazırlandı, tereddüt geçirip Slanski'ye, "Eski Doğu Kulesi yolundan gideceğiz," dedi, "Böylece doğrudan kıyı yoluna çıkarız. Bir de bilginiz olsun diye söylüyorum, dün akşam yetkililerin önceki gece paraşütle atlayan iki düşman ajanının peşinde olduklarını duydum, bu da yolumuz üzerinde kontrol noktalarına rastlayacağız demektir; ama bizi fazla geciktireceklerini sanmam."

Slanski şaşırılmış numarası yaptı, "Düşman ajanları mı? Ne diyorsuuuz? Nereden gelmişler?"

— Sormayı aklımdan bile geçirmedim. Bir kadınla bir erkek. Tek bildiğim bu.

Lukin sabah altıda, rahatsız bir uykudan sonra uyandıığında, hâlâ bitkindi. Tıraş olup giyindikten sonra masasının başına geçti, Kaman'ın getirdiği raporları incelemeye başladı.

Kaman raporun yanı sıra, masanın üzerine bir tepsiyle bir semaver çay, taze ekmek, ekşi tadlı bir kavanoz erik reçeli de bırakmıştı. Lukin yüzbaşmayı göndermiş, ihtiyacı olunca çağıracağını belirtmişti.

Raporu eline alıp sayfalarında göz gezdirdi. Uykusuzluktan kıpkırmızı ve şiş gözleri kâğıt üzerinde dans eden harfleri yakalamakta güçlük çekiyordu.

İlgisini çekecek bir haber yoktu. Kentteki ve eski bölümdeki bütün otel ve hanlar ziyaret edilmiş, müşteri kayıtları alınmış, kimlikleri Pikk Caddesi'ndeki KGB merkezinde denetlenip doğrulanmıştı.

Bu arada yakalanan asker kaçağı sayısı yirmi bire çıkmıştı.

Orduda pek revaçta olan bir şakaya göre, eğer askerden kaçacaksan Baltık Denizi'ne doğru gideceksin. Orada kadınlar güzel, içki sertti, insan Sibiryaya'ya gitmeden önce hiç olmazsa birkaç gün rahat ederdi.

Lukin başını kaldırıp bir süre pencerenin ötesindeki karanlığa baktı. Baltık'ın bu bölümünde kış karanlık ve iç karartıcı olurdu, güneş uzun günlerde üç saat kadar görünür, geriye kalan karanlık da onun yüreğini sıkardı. Sıcak Kırım güneşini özlemle hatırladı; yüzündeki sıcak rüzgârı, portakal ve yabani yasemin kokusunu. Karısına verdiği sözü tutacak kadar yaşayıp yaşamayacağını merak etti.

Görevinde başarısız olursa, karısının başına gelebilecekleri sıkıntıyla düşündü. Başarısız olma hakkı yoktu. Lukin umutsuzlukla içini çekti, düş kırıklığından bir yay gibi gergin, bütün dikkatini yeniden rapora vermeye çalıştı.

On bir asker kaçağı, bir karaborsacı, paslanmış, ruhsatsız ve fişeksiz bir Alman Luger'iyle yakalanmış on beş yaşında bir çocuk. Çocuk gece tutuklanmış ve paraşütle atlayan düşman ajanlarıyla ilgili olarak sorguya çekilmişti; ama hiçbir şey bilmediği açıktı. Yerel KGB'nin raporlarının satır aralarını okuduğunda, oğlana işkence edildiğini anladı. Çocuğun partizan olması bile uzak bir olasılıktı. Estonya'nın cesur kadınları ve erkekleri ellerinde modası geçmiş Alman silahlarıyla ormanlarda gizlenmekte, savaştan sonra sekiz yıl geçmesine rağmen düşmanlarına hâlâ zor dönemler yaşatmaktaydılar.

Lukin raporu bir kenara iterken ürperdi. Zavallı çocuk, büyük bir olasılıkla kurşuna dizilecekti. İşgal altındaki topraklarda ruhsatsız bir silahla yakalanmak, yaşına bakılmaksızın ölüm cezasına çarptırılmak demektir.

İskemlesini geri itip bir sigara yaktı, sert makkorka tütününün ciğerlerini dağladığını hissetti. Kapı vuruldu, Kaman odaya girip binbaşmayı selamladı.

— Kontrol noktalarını denetlemeniz için arabanızı hazırlattım, efendim. Önce Doğu Kulesi demiştiniz, değil mi?

Lukin sigarasını söndürdü, "Güzel. Öyleyse, Doğu Kulesi'ne, Kaman."

Erika eski kentin buz tutmuş dar ve parke taşlı sokaklarına girdiğinde hava hâlâ zifiri karanlıktı.

Bütün küçük Rus arabaları gibi Erika da bazı temel unsurların dışında herhangi bir konfordan yoksundu, bu da arabanın içinde sıcak hava tertibatı olmadığı anlamına geliyordu. Zinov soğuktan korunmak için koyun postundan yapılmış bir gocuk giyiyordu. Anna ve Slanski'nin arka koltukta oturmalarını, buradakinin battaniyeyle dizlerini örtmelerini önerdi. Otomobil sola dönüp eski granit kulelere doğru giden dar sokaklardan birine saptığında, biraz önlerindeki kontrol noktasını gördüler.

Bazı sivillerden ve üniformalı milislerden oluşan bir grup, kulelerin hemen dibinde, petrol varillerinin üzerine yerleştirdikleri bir direk, geçici bir bariyer yapmışlardı. Önlerinde, bariyerin kaldırılıp geçme izni verilmesini bekleyen ikisi kamyon, biri özel, üç araçlık bir sıra vardı, milisler kamyonlardan birini denetlemeyi tamamladı, bariyeri kaldırarak yola devam ettirdiler.

Zinov el frenini boşalttı, önündeki arabanın peşi sıra ilerledi. Sabırsızlıktan parmaklarıyla direksiyonun üzerinde trampet çalıyordu.

— Lanet olsun. Anlaşılan sıramızın gelmesini beklemekten başka yapacak bir şey yok. Geriye, arka koltuktaki Anna ve Slanski'ye döndü, bir sigara paketi uzattı. Sigara? Kırım'ın esmer tütününü. Nefesinizi kesmezse, para yok.

Slanski bir sigara aldı, Anna teşekkür etti. Slanski çakmağının alevini Zinov'un sigarasına yaklaştırdı, sonra dönüp Anna'ya baktı. Kızcağızın ağzı gerginliğini belli edecek derecede büzülmüştü.

Dışarıda, parke taşları üzerinde lastik sesleri duydular. Slanski başını kaldırdığında, karşıdan gelip kontrol noktasının yanına yaklaşan yeşil ordu Zis'ini gördü. Duran arabadan bir adam indi.

Üzerinde siyah KGB üniforması ve ağır bir palto, başında subay kasketi, ayaklarında da çizmeler vardı. Slanski'nin gözleri adamın sol elindeki siyah deri eldivene takıldı. El kaskatı duruyordu, takma olduğuna karar verdi.

KGB görevlisi kontrol noktasındaki subayın yanına gelip bir süre ateşli ateşli konuştu. Subay birkaç saniye sonra bariyere doğru dönüp bir emir haykırdı, denetimde görevli milisler işlerini daha ciddi yapmaya başladılar.

Klieg ampulleri yakıldı, parke taşı kaplı sokak gündüz gibi aydınlandı. Ortalık birdenbire milis doldu, sanki arabalarının arkasında uykuya dalmışlar, KGB yetkilisi geldiğinde uyandırılıp işlerinin başına gönderilmişler gibi. KGB subayının önemli biri olduğu açıktı, ikinci kamyon çok daha ciddiyetle aranıp denetlendi. Kesin emirler, kısa cevaplar duyulurken dar sokak birdenbire sanki canlandı.

Kamyonun şoförü arabasından inmişti; yerdeki milis kimlikteki fotoğrafla adamın yüzünü karşılaştırmak için elindeki fenerden yararlanıyordu. Bu sırada başka milisler, ellerinde güçlü fenerlerle şoför mahallini arıyorlardı. Kamyonun yük bölümünü örten siyah branda kaldırıldı, taşınanlar uzun uzun arandı, bu arada da bazı milisler kamyonun altına yatmış, ellerindeki ışıkla şasiyi

denetliyorlardı.

Slanski, Anna'nın önündeki aramayı izlerken elini yumruk yaptığını gördü. Baktığında, kontrol noktasında sivil, milis toplam on iki kişi bulunduğunu, bunların yanında da eldivenli KGB yetkilisiyle şoförünü de saymak gerektiğini düşündü. Saatler gibi süren beş dakikanın sonunda, hâlâ kamyonun geçişine izin verileceğine dair bir belirti yoktu. Arkalarındaki kuyruksa, giderek uzuyordu.

Sonunda Zinov yumruğunu direksiyona vurdu, "Canı cehenneme! Böyle giderse, Leningrad'a geceyarısı varırsak şanslıyız."

Birden kamyonun geçmesine izin verildi, önlerindeki araba ilerledi. Araba da aynı özenle arandı, şoförün belgeleri incelendi, KGB yetkilisi bütün bunları büyük bir dikkatle, arkasını duvara dayayıp, sigara içerek izledi. Slanski kendi kendine küfür etti, bütün vücudundan buz gibi ter boşandığını hissetti.

Sakin hareketlerle Tokarev tabancasının kılıf kapağını açtı, güvenlik mandalının açık olup olmadığını kontrol etti. Kızın korkusunun giderek arttığını hissederek, Anna'ya eğildi.

— Kaçmamız gerekirse, hazırlıklı ol, dedi fısıldayarak. Becerebilersen, hana gitmeye çalış.

Zinov birden geri döndü, "Bir şey mi dedin?"

Slanski gülümsedi ve, "Belki de trenle gitmek daha doğru olurdu, Albay," dedi.

— Özür dilerim; ama bütün bunlar çok gülünç.

— Sizin suçunuz değil.

— Doğru, yine de görevli subaya iki çift laf etmemin zamanı geldi, diye düşünüyorum. Tanrı aşkına, bütün günümüzü burada geçiremeyiz ki. Yoksa ikimiz de gecikeceğiz.

Birden önlerindeki araba kaldırılan bariyerin altından geçti ve sıra onlara geldi. Bariyer tekrar indi, Zinov Erika'yı birkaç metre ilerletti, durup camını indirdi. Otomobil, ampullerden gelen ışığın altında gözleri kamaştıracak bir ışık havuzunun ortasında duruyor gibiydi, milislerden biri koşarak yaklaştı.

— Tamam, dedi. Arabadan inip belgelerinizi hazır edin.

Zinov milisin kabalığı karşısında kıpkırmızı oldu. Kimliğini çıkardı, "Bir KGB albayıyla karşı karşıyasın. Diline dikkat et." Bariyeri gösterdi, "Bariyeri kaldır da geçelim, hem de çok çabuk!"

Milis, Zinov'un kimliğine bakıp hayır anlamında başını salladı, "Herkesin kimliği incelenecek, araçları aranacak. Bu nedenle, söylenenleri yapın ki, daha fazla zaman kaybetmeyelim."

Zinov terbiyesizce cevabı aldığı anda öfkesini bastırmakta güçlük çekti, "Şimdi görürüz!" diye bağırdı, "Burada yetkili kim?"

— Fark etmeyecek, Yoldaş. Yetkilinin adı Binbaşı Lukin, KGB Moskova. Bu arada arabadan inin.

Slanski ve Anna adı duyunca irkildiler, oysa Zinov duyduklarını anlayacak durumda değildi.

— Kes sesini, saygısız herif! Git yetkili subaya onu derhal görmek istediğimi söyle!

Zinov'un kükreyişi milisi yerinden sıçrattı. Arkasına bakıp elini kaldırdı, KGB subayına işaret etti, olan biteni izlemekle yetinen Lukin adlı subaya.

Lukin ağır adımlarla yaklaştı, "Bir sorun mu var?"

— Buraya bakın Lukin ya da adınız her neyse, dedi Zinov. Karşında bir KGB albayı var, üstelik işimiz de acele. Leningrad'da yapılacak önemli işlerimiz var.

— Maalesef kimliklerini denetleyip, araçlarını aramadan kimsenin geçmesine izin veremem.

— Kimin emrine dayanarak?

Lukin kimliğini çıkarıp Zinov'a uzattı, "Kendi emrime. Düşman ajanlarını arama operasyonu yürütüyoruz."

Zinov Lukin'in kimliğini inceledi, "Bütün bunlar iyi, güzel de," dedi, "Bizi de geciktiriyorsunuz."

— Kimseyi geciktirmek niyetinde değilim, Albay. Yapılacak bir görevim olduğunu anlamalısınız. Şimdi, lütfen hepimiz arabadan inip belgelerinizi çıkarın.

Zinov öfkeden kıpkırmızı oldu, arabadan inip otomobilin kapısını hırsla çarptı. İki milis arabanın içine bakarken, bir üçüncüsü de Zinov'un kâğıtlarıyla ilgilendi. Slanski ve Anna arka kapıdan inerken Lukin'in gözleri ilgiyle parladı.

Birkaç adım atıp yaklaştı, "Kâğıtlarınız, Yüzbaşı."

Slanski belgelerini uzattı. Binbaşı uzunca bir süre gözlerini Slanski'den ayıramadı, sonra bakışlarını elindeki kâğıtlara çevirdi, en sonunda da başını kaldırıp, "Hanım kim?" diye sordu.

— Eşim, Binbaşı Yoldaş. Tallin'de kısa bir ziyaret yaptık da.

— Tallin ziyaretinizin amacı neydi, Yüzbaşı Petrovskiy?

Slanski gülümseyip başıyla Anna'yı gösterdi, "Balayı, Yoldaş."

— Nerede kaldınız?

— Kentin eski bölümünde, eşimin bir akrabasının yanında. Bir sorun mu var, Binbaşı Yoldaş?

Lukin Slanski'nin yüzünü inceledi, "Gerçekten de var. Bir kadınla bir erkek arıyoruz, önceki gece paraşütle Estonya'ya inen düşman ajanları. Elimizdeki bilgilere göre yaşları sizin ve eşinizinkine uyuyor." Anna'ya döndü, "Bu hanım eşiniz demek, öyle mi?"

Slanski gururla, "Gerçekten de öyle, Yoldaş," dedi, üç gün önce evlendik." Gülümsedi, "Emin olabilirsiniz, Yoldaş, eşim düşman ajanı değil."

Yakındaki milislerden biri kendisini tutamayıp güldü; ama Lukin kılını bile kıpırdatmadı.

Sakin bir sesle, "İkinizi de kutlarım. Hanımın kâğıtlarını da görebilir miyim?"

— Tabii.

Anna el çantasını karıştırdı, çıkardığı belgeleri uzattı. Lukin elindekileri uzun uzun inceledi, el fenerini yaktı, kâğıda parmaklarının ucuyla dokundu, başparmağının tırnağıyla kimliklerin köşelerini yokladı. Kâğıtları Anna'ya uzatmadan Slanski'ye döndü, sonra tekrar elindekileri inceledi, aynı hareketleri tekrarladı.

— Nereye gidiyorsunuz, Yüzbaşı Petrovskiy?

— Leningrad.

— Ne amaçla?

— Birliğime katılmak için.

— Hangi birlik bu?

— 14. Zırhlı Tümen. Yakında Novgorod yöresinde manevra yapılacak, birliğime yetişmem gerekiyor.

Lukin, Slanski'nin 14. Zırhlı Tümen kokardına baktı, "Sakıncası yoksa, valizlerinize bakabilir miyim?"

Slanski omuzlarını silkti, "Tabii bakabilirsiniz, Binbaşı."

Lukin parmaklarını şaklatıp bir milis çağırdı, "Yüzbaşının valizlerini al, dikkatle ara. Karısınınkini de." Bakışlarını Slanski'ye çevirdiğinde, sanki birazdan ortalık karışacakmış gibi iki milis, ellerinde Tokarevleriyle öne çıktı.

Zinov yaklaşıp araya girdi, "Bakın Binbaşı, bütün bunlar gerçekten de gerekli mi? Çok acelemiz var. Bu subayı şahsen tanıyorum. Eşini de. Sık sık Tallin'e gelip hanımın amcasının hanında kalırım."

— Anladım. Aceleniz olduğunu biliyorum. Ama hepimizin acelesi var. Uzun sürmez.

Zinov'un yüzü yeniden kızardı. Milis bagajdaki bütün valizleri çıkarınca, Lukin Slanski'ye döndü, "Lütfen sizinkileri gösterin."

Slanski iki valizi gösterdi. Lukin iki valizin önce dışını inceledi, parmaklarını ek yerlerinde gezdirdi. Slanski yanı başında ayakta duruyor, ensesinden boşanan soğuk terlerin belinden aşağıya indiğini hissediyordu. Bu arada vurulmadan kaç el ateş edebileceğini hesaplarken bir yandan da zor durumda kalırsa önce kimi vurması gerektiğini düşünüyordu.

Binbaşı başını kaldırdı, "Lütfen valizleri açın, Yüzbaşı."

Slanski söyleneni yaptı. Lukin diz çöküp el fenerini yaktı. Elbiselerin etiketlerine baktı, her bir kumaşa ayrı ayrı elledi. Sonunda ayağa kalkıp gözlerini yeniden Slanski'ye dikti. Yüzünden kararsızlık okunuyordu, sanki içinde onu rahatsız eden bir şey varmış gibi.

— Tanıdık görünüyorsunuz Yüzbaşı. Daha önce hiç karşılaşmış mıydık?

— Sanmıyorum, Binbaşım.

— Savaşa katıldınız mı?

— 5. Kursk'la.

— Piyade?

— Evet, efendim.

— Öyle mi? Demek Albay Kırıyatın'ı tanıdınız?

Slanski bir an düşünür gibi yaptı, sonra hayır anlamında başını salladı, "Kursk'ta sadece üç ay kalıp sonra tayin oldum," dedi, "Söylediğiniz ad bana hiç kimseyi hatırlatmıyor."

Zinov soğuktan ürperdi, yeniden araya girmeye karar verdi, "Bakın Binbaşı, zaten zavallı adamların karısının balayı düşleri yıkıldı. Gerçek bir subay olduğunu gördünüz. Bir aptallık yapıp onu tutuklayarak, hepimizi burada, dondurucu soğukta beklemek zorunda mı bırakacaksınız yoksa?"

Binbaşı, Zinov'a öfkeli gözlerle baktı, sonra, sanki kararını vermekte hâlâ zorlanıyormuş gibi, Slanski ile Anna'ya döndü.

— Bir soru, Yüzbaşı. Eşiniz hangi ayda doğdu?

Slanski belli belirsiz gülümsedi, "Temmuz. Yeni evlenmiş bir erkeğin bunu unutmaması imkânsız, efendim."

— Evlenmek için biraz yaşlı değil misiniz, Yüzbaşı?

— Efendim?

— Bu ilk evliliğiniz mi?

Slanski hayır anlamında başını sallayıp hakarete uğramış gibi baktı, "İlk eşim savaşta öldü. Bütün bunlar gerçekten gerekli mi?"

Lukin uzunca bir süre tereddüt etti, sonra yavaşça elindeki kâğıtları uzattı, "Sizleri geciktirdiğim için özür dilerim. Gidebilirsiniz. İyi yolculuklar, Yüzbaşı. Size de Madam. Size de iyi yolculuklar dilerim, Albay."

— Tam zamanında, diye patladı Zinov.

Yeniden arabaya bindiler. Slanski arka koltukta Anna'nın yanına yerleşip, yün battaniyeyi dizlerine örterken, kızın elinin kendi eline yapışıp sıkıldığını, tırnaklarının avucuna battığını hissetti. Anna'nın titrediğini, soğuğa rağmen gömleğinin buz gibi terden sırıl sıkılam olduğunu gördü, bu arada kalbi çılgın gibi çarpıyordu.

Erika harekete geçip parke taşlarının üzerinde sarsılarak ilerlediğinde, Zinov direksiyonda kendi kendine homurdanıyordu, "Şu Moskovalılar! Sanki her şeyin efendisi gibi hareket etmeye alışmışlar." Öfkesi dinmedi, "Merak etme Binbaşı Lukin, seni küçük bok. Seninle Leningrad'a vardığımda ilgileneceğim. Üstlerine saygıyı öğreteceğini sana."

Zinov homurdanmayı sürdürürken, Slanski arka camdan dışarı baktı.

KGB binbaşısı, yüzünde şüpheli bir ifadeyle arabanın ardından bakıyordu.

Slanski önüne döndü. Binbaşı akıllıydı, zararsız sorular sormuştu; ama bu sorularını çok ustaca hazırlandığı açıktı. Yüzünden, tamamen ikna olmadığı belliydi. Erika köşeyi ardında bıraktığında Slanski ürperdiğini hissetti.

Anna arabanın karanlığında sordu, "Neyin var?"

— Sanki biri mezarımın üzerinden geçmiş gibi.

Lukin, Tondy Kışlası'na döndüğünde saat dokuza geliyordu.

Kaman elinde bir deste kâğıt, bekliyordu. Bitkinliği yüzünden okunuyordu.

— Sizin için birkaç rapor daha, Binbaşım. Ama maalesef adamdan ve kadından en ufak bir iz yok. Kâğıtları masanın üzerine bıraktı. Sizce zaman kaybetmiyor muyuz?

Lukin gözlerini yardımcısına dikti, "Tam tersine. Operasyonun genişletilerek devam etmesini istiyorum.

Kaman içini çekti, "Binbaşı acaba bu insanların Estonya'ya paraşütle atlarken ölmüş olabileceklerini düşündünüz mü? Bazen paraşütler de bozulur. Belki de araziye bakıp cesetleri aramamız gerekirdi."

— Açılmayan bir paraşüt yüzünden bir kişinin ölmesini kabul edebilirim; ama iki ölümü asla. Emir hâlâ geçerlidir. Ağı genişleterek, kent merkezinin on beş kilometre ötesine kadar yayılmasını sağla. Kentteki her ev, her han, her dükkân didik didik aranacak.

— İyi, ama bu dediğiniz günler alır.

— On iki saatin var.

— Binbaşım, sizin önerdiğiniz, Estonya nüfusunun dörtte birini kapsıyor!

Lukin öfkeyle döndü, "Beni ilgilendirmez. Denileni yap. Hem de hemen, Yüzbaşı!"

— Baş üstüne, efendim. Kaman selam verip çıktı, kapıyı ardından kapadı.

Lukin umutsuzlukla elini saçlarından geçirdi. Yüzbaşıya karşı sert davranmıştı, zavallının en az kendi kadar bitkin olduğu belliydi; ama iş hepsinden de önemliydi. Yollardaki aramalar, kontrol noktaları, otel kayıtlarının incelenmesinden bir şeyler çıkması gerekirdi.

Oysa şimdiye kadar, hiçbir şey bulunamamıştı. Adamla kadının Tallin'de bulduklarına dair en ufak bir işaret bile yoktu.

Pencereden dışarı baktı. Uzakta, eski kentin duvarlarını, duvarların tepesinden bakan Luther Kilisesi'nin soğan biçimi yaldızlı kubbelerini hayal meyal seçiyordu. Duvarların hemen altında, yüzyıllar boyu istilacıların gidiş gelişlerine tanıklık etmiş XV. yüzyıl evleri karanlığın içine doğru uzanıp kayboluyordu.

Oralarda bir yerde bir erkekle bir kadın olmalıydı. Gülünç. Bu kadar kontrol noktası kurulduktan sonra, artık ellerine bazı bilgilerin geçmiş olması gerekirdi.

Doğu Kulesi'nin dibinde karşılaştığı yüzbaşıyla genç karısını düşündü. Onları düşünürken, tam olarak anlayamadığı bir sıkıntı bir rahatsızlık duyuyordu. Adamı daha önce bir yerlerde gördüğünden emindi. Bunu söylerken, diğer sorularında olduğu gibi belli bir plan takip etmemişti. İyi; ama nerede?

Yüzbaşının karısı güzel olmaktan çok, çekiciydi. O makyaj yüzünü çirkinleştiriyordu. Çok ağır. Yoksa isteyerek mi? Adam balayında olduklarını söylemişti. Kadının mutlu görünmesi gerekmez miydi? Oysa kadın mutlu değil, endişeli görünüyordu. Yoksa düş mü kuruyordu?

Adam hiç endişeli değil, belki biraz meraklı, biraz da şaşkındı. Lukin yüzbaşı hakkında bir yargıya varmanın güç olduğunu düşündü.

Karısının hangi ayda doğduğuyula ilgili olan soru kararını etkilemişti; ama sadece bir ölçüde. Daha önce Kiev'de, karı koca olduklarını söyleyen bir Alman çift yakalamıştı. Bir erkeğin karısının doğum gününü unutmaması mümkün değilken Alman uzun uzun düşünmüş, sonra da kaçmaya çalışırken yakalanmıştı. Oysa bu sabahki yüzbaşı tereddüt bile etmemişti.

Yine de çiftin tam temiz olmadıklarını düşündü, ince çizginin üzerinde bir yerdeydiler. Belki de hikâyelerini kontrol etmesi gerekirdi. Albayın yanındakileri tanıdığını söylemesi, onların lehine karar vermesini etkilemişti.

Lukin'i asıl rahatsız eden, adamın yüzüydü. Adamı bir yerlerden hatırladığından emindi. Adamda bir şeyler onu şaşırtacak kadar tanıdık gelmişti. Ne var ki çok tedirgin çok gergin ve çok yorgundu, hafızanın aklın dinlenmiş olduğu dönemlerde daha iyi çalıştığını düşündü. Bir gün hatırlayacağını biliyordu, biliyordu; ama şimdi kendini ne kadar zorlansa zorlasın, hiçbir sonuca varamayacaktı.

Pencereden uzaklaştı, kadın ile Kurt olarak adlandırılan adamın resimlerini aldı. Fotoğraflara uzunca

bir süre baktı. Kurt'un fotoğrafı işe yaramayacak kadar bulanıktı, üstelik de çok uzaktan çekilmişti. Lukin'i rahatsız eden bir şey daha vardı; adamın dosyasındaki eksik iki sayfa. Belki de Beria bu sayfaları göstermekte haklıydı, yine de Lukin kendine tam güvenilmediğini hissetti. Sanki yolunun üzerine bilerek engeller konuluyor gibiydi.

Paşa haklıydı. Bir sorgucunun konuyla ilgili tüm bilgilere ulaşmaması hemen hemen görülmemiş bir şeydi.

Resimdeki kadın makyajsız, kısa saçlı ve ince yüzlüydü. Gözlerinin altındaki koyu halkalar fazla gerginlik, uykusuzluk ya da ikisinin birden belirtisiydi.

Lukin kadının yanaklarında biraz daha fazla et, yüzünde makyajla neye benzediğini tahmine çalıştı. Bir kadın ustalıkla uygulanmış bir makyajla tüm görünüşünü değiştirebilirdi. İçinden gelen ses, ortalıkta bir şeyler döndüğünü söylüyordu. Üstelik kontrol noktalarında kuşku duyulabilecek kimseye de rastlamamışlardı.

Telefonu kaldırıp Kaman'ın dahili numarasını çevirdi.

— Lukin. Yüzbaşı Oleg Petrovskiy hakkında acil bilgi istiyorum. Bir araştır bakalım, Leningrad'daki 14. Zırhlı Tümen'de böyle biri var mı? Komutanıyla ya da bir üstüyle görüşmeye çalış. Kişisel dosyasıyla ilgili bilgiler istiyorum. Geçmişi, evliliği, falan. Bir de birliğin Novgorod'da kış manevrasına çıkıp çıkmayacağını öğren.

Kaman, "Kim bu?" diye sordu.

— Bunu şimdi bırak da, dediklerimi yap. Yerel hava kuvvetleri komutanını da ara, gerektiğinde kullanmam için bir helikopter hazırlamasını söyle. Bir de Tallin'de Zinov adında bir KGB albayı kalmış mı, öğren.

Lukin telefonu yerine koydu. Erika'yı Leningrad'a varmadan durduracak kadar zaman vardı. Karayolu beş saat sürüyordu, demek ki Lukin'in hâlâ üç saati vardı.

Saatine baktı. Dokuz.

Şansı yaver giderse, Leningrad Tümen Karargâhı istediği bilgileri on dakika içinde verirdi.

Altıncı Bölüm

27 Şubat 1953

Otuz Altıncı Kısım

**Estonya,
27 Şubat**

Kivioli'ye kadar anayoldan gidip, kenti geçince Leningrad için kıyı yoluna saptılar.

Kıyıda, terk edilmiş ağları dev örümcek yuvalarını andıran parlak renkli balıkçı tekneleri vardı. Gök parlaktı; ama batıda, Baltık Denizi'nin donmuş suları üzerinde tehdit edici görünümlü kara kar bulutları görünüyordu.

Leningrad'a daha üç yüz kilometreden çok yolları vardı, karadan beş saat, ancak Kivioli'den çıktıktan sonra yolların askeri araç dolu olduğunu gördüler. Uzun bir kamyon ve tank kafiləsi batıya doğru giderken yolu çamur denizine döndürmüştü, kıyıya varana kadar Zinov'un yavaş gitmesi gerekti.

— Stalin'in Baltık halkına hâlâ burada olduğumuzu hatırlatması güzel, dedi Zinov. Sigara isteyen?

Slanski bir sigara aldı. Zinov çakmağı iade ederken bir şey yokmuşçasına, "Tallin'deki o binbaşı," dedi, "Sanırım sizden kuşkulandı."

Slanski gülümsedi, "Demek ki kuşku uyandırıcı bir yüzüm var, Albayım."

Zinov güldü, "Eee, eğer düşman ajanıysanız, bir KGB subayını yol arkadaşı olarak seçmekle büyük bir hata yapmış olurdunuz."

Bir saat süresince atları ya da eşekleriyle yola düşmüş bir iki köylü dışında kimseye rastlamadılar, Zinov kaybettiği zamanı kapamaya başladı.

Durgun Estonya köylerini ve kasabalarını geçtiler, açıklıklarda yer yer ev yıkıntıları vardı, savaştan beri terk edilmiş, çatıları çökmüş evler. Tarlaların ortasındaki Alman tanklarının paslı ve yağma edilmiş enkazları hâlâ kaldırılmamıştı.

İssiz bir köyden geçerken, Slanski ve Anna ahşap evlerin yıkıldığını, kilisenin de ateşe verilip yakılmış olduğunu gördüler. Girişteki levhada yazılı kasaba isminin üstüne bir çarpı işareti çizilmişti.

— Birkaç ay öncesine kadar, burası oldukça canlı bir yerdi, dedi Zinov. Köylülerden bazılarının yakındaki kışlada bir cephaneliği havaya uçurdukları güne kadar. Buradaki komutan erkeklerin hepsini kurşuna dizdirdi, kadınlarla çocukları Sibirya'ya gönderdi. Sert; ama bazen sert önlemler de gerekli oluyor, öyle değil mi, Yüzbaşı?"

— Tabii.

Zinov geriye dönüp gülümsedi, "O aptal partizanlar bizi yenebileceklerini sanıyor. Ama yanılıyorlar. O çılgın Hitler ve ustası Napolyon gibi. Riga'daki ünlü anıtı biliyorsunuz değil mi? 'Napolyon Moskova'ya giderken iki yüz bin adamıyla 1812'de buradan geçti.' Anıtın öbür yüzünde de, 'Napolyon Moskova'dan dönerken yirmi bin adamıyla 1813'te buradan geçti' yazıyor." Güldü.

Yarım saat sonra Narva'yı geçtiler, Zinov Leningrad üzerine devam etmeden önce durup, bacaklarını hareket ettirmelerini önerdi.

— Biraz yemekle votka. Zihni açmak için biraz yemekle votkanın üzerine bir şey tanımıyorum.

Slanski Anna'ya baktı. Tallin'de, kontrol noktasındaki binbaşının anısı Leningrad yolunda gecikmemelerini haykırıyordu.

Zinov'a döndü, "Belki devam etmek daha iyi olacak," dedi.

— Saçma. Daha zamanımız var. İki saatte Leningrad'da oluruz. Önümüzde harika bir yer var. Bazen orada durur, dinlenirim.

Hava hâlâ karanlıktı, Zinov gökteki soluk ayın altında asfalttan ayrılıp orman boyunca ilerleyen bir yola saptı. Yüz metre kadar sonra, donmuş bir gölcüğün kıyısında, küçük bir açıklığa vardılar.

Gölün manzarası nefes kesiciydi, suyun hemen kıyısındaki uzun kayıklar şekerle kaplanmış benziyordu, anayoldan sonra insan kendini yalnız ve huzurlu hissedebilirdi burada.

Zinov arabadan inip Slanski'ye, "Harika, öyle değil mi?" diye sordu, "Hadi votkayla yemeği çıkar, bagajda her şey. Tallin'den aldığım ringa balığı ve ekmek var. Karının aç olduğundan eminim."

Slanski bagajı açıp piknik sepetini çıkardı. Geri dönmek üzereyken Anna'nın bir çığlık attığını duydu, Zinov saçına yapışmış, tabancasını genç kadının şakağına dayamıştı.

— Ellerini havaya kaldır! diye bağırdı Slanski'ye. Zinov'un yüzü birden ciddileşmişti. Yavaşça kemerini çıkar. Yavaşça dedim. Sonra kemeri bu tarafa at. Dediğimi yap, yoksa kadının kafasına kurşunu sıkırım.

— Neler oluyor? Bu bir şaka mı?

— Masum rolü oynamaktan vazgeç. Dediğimi yap.

Slanski söyleneni yaptı, Zinov tabancayla kılıfı ayağıyla uzağa sürdü, sonra Anna'ya Slanski'ye doğru iterek tabancayı ikisine doğrulttu.

Kuşku dolu gözlerini kısmıştı, "Sizde hoşuma gitmeyen bir şey var. Tallin'deki o binbaşı haklıydı. Siz düşman ajanısınız."

— Albay, bütün bunlar saçmalık, dedi Slanski kendini mantıklı konuşmaya zorlayarak. Kâğıtlarımızı kontrol noktasında denetlediler. Tabancanızı kılıfınıza koyun, karım korkuyor.

Zinov sertçe, "Kes sesini!" diye bağırdı, "Konuşmanızı, aksanınızı dinledim. İkiniz de Leningradlı değilsiniz. Bütün ömrüm orada geçti. Bu kadın, Moskovalı. Senin nereli olduğunu çıkaramadım. Biraz önce aklıma bir şey geldi. Dün akşam bana 7. Tümen'de görevli olduğunu söylemiştin, kontrol noktasındaki binbaşya da 14. dedin. Belki açıklamak istersin?"

— Bir yanlışlık. Kafam neyle meşguldü, hatırlamıyorum. Karımın Leningradlı olduğunu hiç söylemedim ki.

— Yanlışlıkmış. Kim inanır?

Slanski duruşunu değiştirip harekete geçmeye hazırlandı; ama aradaki mesafe albayın üzerine atılmasını engelleyecek kadar büyüktü.

Zinov tabancasını kaldırdı, "Senin yerinde olsam, gerçekten denemezdim. Önce bir gözünden olursun. Keskin nişancıyımdır, bilesin." Tabancanın namlusunu Slanski'nin gözüne doğrulttu, "Şimdi bana kim olduğunuzu anlat, yoksa tetiği çekerim."

Lukin helikopterin buz gibi pilot kabiniinde oturmuş, gözlerini aşağıda akıp giden şerit gibi yola dikmişti.

Bir saat kadar önce, karanlıkta Tondy Kışlası'ndan havalanmışlar, Leningrad yolunun elli metre üzerinde uçmuşlardı. Yolun iki yanındaki dönümlerce toprak, beyaz tepeli kayın ormanlarıyla kaplıydı, önlerindeki kış karanlığını tek tük ışıklar, sokak lambaları deliyordu.

Helikopter pilotu Lukin'e döndü, kabindeki gürültüyü bastırmak için bağırdı, "Daha fazla devam edemeyiz, Binbaşı. Batıdan bir bulut kütleli geliyor. Kurallara göre karanlıkta ve kötü hava koşullarında uçmamız yasak."

Lukin pilotun komutanını karanlıkta havalanmalarına izin vermesi için ikna etmekte güçlük çekmişti, sonunda Beria imzalı mektubu göstermiş, komutan istemeye istemeye izin verirken Lukin'i karanlıkta uçmanın tehlikeleri konusunda uyarılmıştı. MİL helikopteri karanlıkta uçabilecek aletlere sahip değildi, bu yüzden pilotun mümkün olduğunca alçaktan uçuşması gerekiyordu.

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Kuralları muralları unut. Sana söylediğim vakit dönersin. Yeterince yakıtın var mı?"

— İki yüz kilometreye yetecek kadar; ama...

— Öyleyse uçmaya devam. Bir şey görürsen, bağır.

Pilot itiraz etmek üzere ağzını açtı, Lukin'in gözlerine bakınca vazgeçti, önündeki kumandalara döndü.

Lukin dizlerinin üzerine serdiği haritayı inceledi. Elinde küçük bir okuma feneri vardı, bir yandan altlarındaki yolu denetlerken, feneri yaktı. Güneye doğru giden, devasa biçimleriyle alacakaranlıkta salyangozları andıran bir tank konvoyu gördüler.

Leningrad cevabını Kaman'ın telefonundan on dakika sonra vermişti. 14. Zırhlı Tümen'de Oleg Petrovskiy adında bir yüzbaşı yoktu, üstelik Novgorod'da kış manevrası da hiç planlanmamıştı. Lukin'in içgüdüleri bir kez daha haklı çıkmıştı. Lanet olsun, içgüdülerini daha kontrol noktasında dinlemesi gerekirdi.

Zinov'un kaldığı han KGB tarafından ziyaret edilmiş, ancak hanın kilitli olduğu, sahibinin de ortadan kaybolduğu anlaşılmıştı. KGB görevlileri kapıyı kırıp içeri girdiklerinde ilgilerini çekecek hiçbir ipucuna rastlamamışlardı. Hanın müşteri kayıtlarında bir isim daha vardı, Bukarin adlı bir yüzbaşı. Lukin'in yüzbaşından ya da hancıdan herhangi birinin dönüp dönmeyeceğini beklemekten başka yapacak bir şeyi yoktu.

Hesaplarına göre Erika'nın biraz önlerinde bir yerde olması gerekiyordu. Saatte seksen kilometre hızla gitmiş olsalar bile, iki yüz kilometreden daha uzağa gitmiş olmaları imkânsızdı. Trafiğin yoğunluğuna bakınca, yüz elli.

Demek ki, beş dakika önlerindeydi.

Lukin, Erika'nın direksiyonundaki albayın yan yollardan birine de sapmış olabileceğini düşündüyse de, buna fazla ihtimal vermedi. Anayol üzerinde kontrol noktası yoktu, oysa yan yollar askeri araç kaynıyordu. Pilot daha önce bir sürü Erika'nın üzerinde alçaktan gitmiş, karanlıklardan çıkarak yolcuların şaşkın gözleri önünde otomobilin yanında uçmuş, Lukin'in arabaların içindekilere bakmasını sağlamıştı. Yine de albayın Erikasını bulamamışlardı. Lukin hâlâ KGB albayının masum bir aptal mı, yoksa bir işbirlikçi mi olduğuna karar verememişti.

Altındaki yola baktı. Bomboş. Birkaç dakika önce, son tankların da üzerinden geçmişlerdi. Pilota bağırdı, "Gövdenin altında projektör var mı?"

Pilot binbaşuya bakıp, evet anlamında başını salladı.

Lukin yeniden bağırdı, "Eğer on dakika sonra bir şey bulamazsak, geri dönüp ara yollara bakacağız, ormanın içine giden yollara. Belki de arabaya bir yere çekmişlerdir."

Endişeli pilot ilerideki kapkara göğü gösterdi, "Birazdan kar başlayacak," dedi, "Üstelik anayolun hemen ötesinde yüksek gerilim hatları var. Böyle bir karanlıkta kablolardan birine takılmamız işten bile değil. Çok tehlikeli."

— Dediğimi yap! dedi Lukin.

Pilot hayır anlamında başını kararlılıkla salladı, "Hayır, Binbaşım. Bu helikopterin komutanı benim. Söylediğim gibi, istediğiniz çok tehlikeli. Bir de kar başlarsa, çok güç durumda kalırız. Şimdi dönüp..."

Pilot önüne bakıp levyeyi yana itti, MİL sağa doğru yatmaya, geldikleri yöne doğru dönmeye başladı.

Lukin tabancasını kılıfından çıkardı, horozu çekti, namluyu pilotun şakağına dayadı.

Pilotun ağzı şaşkınlıktan açıldı, "Çıldırıldınız mı?"

— Belki. Ama dediğimi yapmazsan, ölürsün. Projektörü yak, Teğmen, yoksa kulaklarından birini uçururum!

— Albay, hata yapıyorsunuz.

Zinov, tabancasının namlusunu Slanski'ye çevirmiş, duruyordu, "Konuş. Tetikteki parmağımı kaşınmaya başlamadan konuş."

— Söyleyecek bir şey yok. Tabii bu yaptığınızı rapor edeceğim. Böyle bir davranış duyulmamış bir şey.

Zinov'un yüzünde bir anlık bir kuşku görüldü, sonra, "Sabrımı daha fazla zorlama," dedi.

— Bir öneride bulunabilir miyim? En yakın milis karargâhına gidelim. Oradan komutanımı ararsınız. Size kim olduğumu söyleyecektir.

Zinov gülümsedi, "Siz de bu arada kaçarsınız, değil mi? Ben aptal mıyım? Sizi yakalamanın onuru bana ait olacak, Tallin'deki o salak binbaşının değil. Şimdi bana kim olduğunuzu anlat."

— Yüzbaşı Oleg Petrovskiy. 14. Zırhlı Tümen.

Zinov bir adım ilerledi, öfkeyle tabancasını Slanski'nin başına doğrulttu, "Benimle oynama, yoksa o boktan kafanı uçururum.."

Anna araya girdi, "Albay, sanırım gerçeği öğrenmeniz gerekiyor."

Slanski ağzını açmak üzereyken Anna onu susturdu, "Hayır, anlatmak zorundayız," dedi. Gözlerini Zinov'a dikti, "Evli değiliz. Kocam Leningrad'da subay. Bu adam, söylediği gibi 14. Zırhlı Tümen'den Yüzbaşı Oleg Petrovskiy. Tallin'e birlikte birkaç gün geçirmek için gittik."

Zinov sırtıttı, "Sevgililer ha? Fena değil; ama daha iyi bir bahane bulmalıydın."

— Çantamda kocamla çektiğim bir fotoğraf var.

Zinov tereddüt etti, eskisi kadar kendinden emin görünmüyordu, "Getir. Yalnız bir şey yapmaya kalkışma yoksa arkadaşının beynini dağıtırım."

Anna otomobile gitti, arka koltuktaki çantasını aldı.

Zinov yaklaşıp elini uzattı, "Buraya doğru fırlat."

Anna çantayı attı, Zinov çantaya yaklaşıp almak üzere eğildi.

Anna hızla yaklaştı, Zinov tepki gösterip panik içinde tabancasını doğrultmaya çalışırken Anna'nın eli albayın ensesine indi. Zinov acıyla çığlık atarken Slanski de koşmaya başladı; ama yeterince hızlı değildi.

Zinov tabancasını ateşledi, kurşun Slanski'nin üniforma ceketini sıyrırken, Slanski'nin tekmesiyle tabancasını elinden düşürdü, çenesine yediği yumrukla, sırtüstü kara devrildi. Ağzının kenarından kan sızıyordu.

Slanski tabancayı alırken Zinov korku dolu gözlerini düşmanına kaldırıp yalvaran bir sesle, "Beni öldürme," dedi, "Lütfen, kimseye söylemem. Lütfen..."

Slanski Zinov'u gözlerinin ortasından vurdu.

Anna dehşet içinde, elleriyle ağzını kapadı, Slanski ona dönüp, "Arabaya bin!" diye bağırdı.

Anna yere çivilenmiş gibi, albayın cesedine bakıyordu. Adamın yarasından hâlâ kan akıyordu. Birkaç saniye, midesi bulanarak öyle kaldı, sonunda Slanski'nin koluna dokunduğunu hissetti.

— Anna...

— Yanımdan uzaklaş!

Adamı iterken, Slanski kolunu kaptı, sert bir hareketle çenesini kaldırıp gözlerinin içine baktı, "Beni iyi dinle. Bundan hoşlandığımı mı sanıyorsun? Bu bir savaş, Anna. Bu bir ölüm kalım sorunu. O olsa, ikimizi de öldürürdü. Üstelik sakın unutma, o KGB'dendi, seni Gulag'a atanlardan. Çocuğunu kaçıranlarla aynı safta. Bunu hep aklında tut."

Söyledikleri Anna'yı sarsmıştı.

— Şimdi yardım et de, cesedi gömelim. Arabaya bir bak, toprağı kazmamıza yarayacak bir şey var mı? Çabuk ol. Bütün günümü burada geçirmek istemiyorum.

Anna Slanski'nin cesedi çevirmesini, ceplerini aramasını izledi. Birden başını kaldırıp göğe baktı, uzaklarda bir ses duymuştu, sanki yaklaşan, sonra birden kaybolan bir helikopterin gürültüsü.

— Ne var? Ne oluyor? diye sordu Slanski alnında ter damlalarıyla.

— Hiç. Bir ara bir şey duyar gibi oldum.. Sonra arabaya doğru yürüdü.

Cesedi karın altında sığ bir mezara gömmeleri beş dakikalarını aldı, kazmak için ellerini, bir de arabada buldukları krikoyu kullandılar. İşlerini bitirdiklerinde ter içindeydiler, en kötüsü de elbiseleri baştan aşağıya kana bulanmıştı.

Slanski, "Üstünü değiştirsen iyi olur," dedi, "Gidip valizleri getireyim."

Anna soyunmaya başlarken Slanski bagajdaki valizleri çıkardı, üstündekileri değiştirmeye hazırlandı. Fitilli kadife pantolonunu giyip kasketi kafasına geçirdiğinde, Anna'nın da giyindiğini gördü, çevreye bir göz attı ve, "Bana elbiselerini ver," dedi.

Elbiselerini uzattı, Slanski bir çalılığın yanına giderek elleriyle çalının dibini, elbiseleri saklayacak bir yer açana kadar kazdı, sonra deliğin üzerini toprak ve karla örtterek eski haline getirdi.

— Gidelim.

Arabaya vardıklarında, Slanski genç kadının yüzüne baktı. Anna'nın suratı soluk ve gergindi, korkusu gözlerinden okunuyordu.

— Anna, gerekli olanı yaptım, sen de biliyorsun.

— Evet, biliyorum. Ürperdi.

— Ne var? Üşüdün mü?

— Korkuyorum.

— İki saat sonra Leningrad'dayız. Eğer şansımız varsa, Zinov'un ortadan kaybolduğu bir süre anlaşılacaktır.

Elini uzatıp Anna'nın yanağına dokundu, sonra ceketini çıkarıp usulca kızın omuzlarına yerleştirdi.

Anna itiraz etmeye yeltendi, "Donacaksın."

— Al ceketini.

Anna gözlerini kaldırdı, "Alex..."

— Ne?

Bir şey söyleyecek gibi oldu, sonra fikrini değiştirmiş gibi hayır anlamında başını salladı.

— Yok bir şey.

Geri dönüp karın üzerindeki ayak izlerini gösterdi, "Ya bunlar?"

— Anlaşılan kar yağacak. Birazdan izler kaybolur. Hadi artık, gidelim. Buradan ne kadar çabuk uzaklaşırsak, o kadar iyi. Valizleri bagaja yerleştirip, otomobile bindiler. Farları yaktı, anayola giden patika aydınlandı.

Birden havayı yeknesak bir pervane sesi kapladı, sonra yukarılardan bir yerden gelen ışığın arkalarındaki ormanı aydınlattığını gördüler. Gürültü arttı, kulakları sağır edici bir güce ulaştı.

Birden ağaçların üzerinde bir helikopter belirdi, ışığıyla Erika'yı aydınlığa boğdu.

Pilot kabininde iki gölge vardı, gölgelerden biri açık camdan tabancasını çıkarıp doğrulttu.

Bir patlama oldu, Erika'nın yolcu camı tuzla buz oldu.

Anna kurşun yanından geçerken bir çığlık attı.

— Sıkı dur!

Slanski çılgın gibi Erika'yı çalıştırdı. Motor homurdandı, lastikler tutunacak bir yer buluncaya dek

boşa döndü, sonra araba ormanın karanlığına daldı.

Otuz Yedinci Kısım

Lukin gözlerini ovuşturup aşağıya baktı.

Pervanenin sarsıntısı tüm helikopteri titretiyor, anayolun iki tarafını tararken konsantre olmasını engelliyordu.

Artık ormanın üzerinde, dönümlerce kayını yalayarak uçuyorlardı. Projektör yakılmış, gümüşten bir parmak, altlarındaki bitki örtüsünü aydınlatıyor, pilot helikopteri sağa, sola yatırırken, aşağıda gidip geliyordu. Pilot arada bir endişeli gözlerini Lukin'e çeviriyordu. Lukin'in elinde hâlâ tabancası vardı. Biraz daha alçalsalar, ağaçların tepesine ya da yüksek gerilim hattının kablolarına takılıp düşmeleri işten bile değildi.

Yolun kenarını on dakikadan beri taramışlar, her iki yandaki ağaçların üzerinde uçmuşlar, bir şey görememişlerdi. Lukin öfkeyle küfür etti.

Alını ter içindeki pilot Lukin'e dönüp, "Binbaşı, artık dönmezsek, başımız büyük derde girecek," dedi, "Tallin'e dönmeye yeterli yakıtımız yok, üstelik rüzgâr da karşıdan esecek..."

Lukin pilot kabininden dışarı baktı. Adam haklıydı. Batıdan üzerlerine tehlikeli görünümlü kara bir bulut kütleli geliyordu.

— Uçmaya devam et.

— Binbaşım, itiraz etmek zorundayım!

— Helikopterden ben sorumluyum, uçmana bak.

Pilot dişlerini gıcırdatıp önündeki aletlere döndü. Adamın sesinde gittikçe belirginleşen bir umutsuzluk vardı.

İşte her şey o zaman oldu.

Projektör ormanın içindeki dar bir yolu aydınlatırken, Lukin karda tekerlek izleri gördü.

— Bu tarafta! Pilot gösterdiği izleri gördü. Lukin biraz ileride ormanın yükseldiğini, sonra da donmuş bir göle benzer bir açıklığın çevresinde açıldığını fark etti.

— Alçal!

— Binbaşım, eğer daha alçalırsak, bu ağaçların tepesi...

— Dediğimi yap, salak herif!

Pilot umutsuzlukla hayır anlamında başını salladı, yine de emre uyup helikopteri alçalttı. Projektör ormanların arasında giden dar yolun üzerindeki birbirine paralel izleri takip etti, izler ormandaki

yükseltinin kenarından donmuş göle vardı. Gölün kıyısı üzerinden geçerlerken, Lukin siyah Erika'yı, koşarak otomobile binmeye çalışan iki karaltıyı gördü, yüreği hızla çarpmaya başladı.

Pilota bağırdı, "Kaçırma! Kaçırma!"

MİL birden havada asılı gibi durduğunda, pilot kabini içindeki gürültü kulakları sağır edecek gibiydi. Helikopter Erika'nın üzerinde kıpırdamadan dururken, altındaki ağaçları yerinden sökercesine sallıyor, havaya kar bulutları uçuruyordu.

Lukin bir an arabanın camından içindekilerin, kontrol noktasındaki çiftin aydınlıkta büyülenmiş gibi duran şaşkın yüzlerini gördü.

Bir an korkunç bir kararsızlık geçirdi, sonra helikopterin yanındaki küçük camı yerinden sökercesine açtı, nişan alıp tabancasını ateşledi.

Yolcu tarafındaki camın kırıldığını, Erika'nın birden ileri atılarak ormanın içine girdiğini gördü.

— Peşlerini bırakma! diye haykırdı.

Pilot helikoptere geniş bir daire çizdirdi, arabanın peşinden ağaçların tepesinde uçtu.

Slanski yüzü ter içinde, direksiyona sıkıca sarıldı, arabayı buz tutmuş yola soktu. Yandaki kırık camdan girip arabayı dolduran buz gibi havanın farkına varmadı, tüm dikkatini önündeki yola yoğunlaştırmıştı. Araba arada bir yerdeki bir tümseğin üzerinde sıçrarken, Anna sanki hayata yapışır gibi kapı koluna sarılıyordu.

Birkaç saniye sonra helikopterin gürültüsü yetiştii, üzerlerinde dönüp havada asılı kaldı, gövdeden gelen ışık gözlerini kamaştırdı. Slanski ışık yüzünden iyi göremiyordu. Bir küfür savurdu, ileri fırlayan otomobilin kontrolünü bir an için kaybetti.

Erika kaydı. Bütün gücüyle gaza bastı, bir süre sonra yine ışığın önüne geçtiler. Sağ yanlarında dar bir yol görüp direksiyonu bir çılgın gibi çevirdi, patıkaya daldılar, helikopter üzerlerinden geçip önlerinde durdu. Sonra bir kurşun arabanın üstüne çarptığında sert bir ses duydular, Anna arka koltuğun döşemesine saplanan mermiyi görüp bir çığlık attı.

— Sıkı dur!

Slanski bir eliyle direksiyonu tuttu, ötekiyle yandaki camı açıp Tokarev'i çıkardı. Frenlere basıp yavaşladı. Helikopter birkaç saniye sonra ağaçların üzerinde göründü, havada asılı kalmaya çalışırken, önlerinde bir sağa, bir sola sallanıyordu. Birden Slanski pilot kabini, binbaşının yüzünü gördü.

Nişan aldı, birbiri ardına üç kurşun salladı, helikopterin tepesindeki cam kubbede açılan üç deliği gördü.

Helikopter bir an sallandı, sonra olduğu yerde asılı durdu, Slanski binbaşının açık pencereden nişan aldığıını anladı. Erika'nın solundaki karlar havaya fişkırıldı.

Gaza basıp arabayı öne fırlattı. Helikopter hızla dönüp peşlerine takıldı.

Slanski birkaç saniye sonra elli metre kadar önlerinde, anayolu gördü. Yine biraz ötelinde, solda, iki tarafındaki kalın elektrik kablolarını taşıyan sağlam ve yüksek bir direk vardı.

Anna'ya bağırdı, "Kafanı eğ!"

Gaza dokundu, Erika direğe doğru atıldı.

Pervanenin korkuucu sesi kulakları sağır edecek gibiydi. Lukin ter içinde kaldığını gördü.

Pilot helikopteri kontrol altında tutmaya, keskin dönüşler yapıp Erika'yı gözden kaçırmamaya çalışırken, MİL'in içinde umutsuzluk hâkimdi.

Lukin'in gözleri otomobile çakılı gibiydi. Tokarevini sağ camdan çıkarmış, şoförü vurmak için fırsat arıyor, bulamıyordu. MİL arabanın önüne her geçtiğinde aşağıdaki yeni bir yöne sapıyor, helikopterin keskin manevralar yapması gerekiyordu.

Pilota bakmadan haykırdı, "Şu Tanrı'nın belası aleti düz tutamaz mısınız?"

— Elimden geleni yapıyorum!

Erika birden yavaşlayınca, üzerinden geçtiler. Pilot MİL'i döndürüp ışığı otomobilin üzerinde tutmaya çalışırken, birbiri ardından üç silah sesi duyuldu, başlarının üzerindeki cam kubbe kırılarak dağıldı. Lukin iç güdüyle başını eğip nişan almadan ateş ederken, helikopter yükseldi, kurşunlar Erika'nın açığına düştü. Otomobil yeniden hızlandı, önce sağa, sonra da anayola giden orman yoluna saptı.

— Peşlerini bırakma! Gözden kaçırma!

Pilot umutsuzlukla bir küfür salladı, MİL yeni bir daire çizip Erika'nın peşine düştü.

Anayola elli metre kalmıştı ki Lukin korkunç bir ses duydu.

Pilot bağırdı, "Aman Tanrım!.."

Lukin'in dehşetle açılmış gözleri hemen önlerindeki dev elektrik direğini gördü. Pilot son anda kumandalara delicesine sarıldı; ama bir saniye kadar sonra pervaneler elektrik kablolarına dokundu, gözleri kör edecek kadar güçlü, mavi bir şimşek çaktı, gözlerinin önünde kıvılcımlar uçtu.

MİL inanılmaz bir gürültü çıkararak elektrik direğine çarptı, sonra pervane sesi kesildi, helikopter bir alev yığını içinde düştü.

Otuz Sekizinci Kısım

**Leningrad,
27 Şubat**

Anna ve Slanski, Nevskiy Bulvarı'nda duran tramvaydan indiler.

Henüz öğleden sonranın ilk saatleriydi; ama Leningrad'ın geniş anacaddesi kalabalıktı. Slanski, Anna'nın kolunu tuttu, caddeye girdiler. Kar yağmaya başladığında tüm caddede yayaların gürültüsüyle bir karmaşa başladı.

Arkalarında, uzaklarda Kışlık Saray'ın Aleksandr Sütunu ve Aziz İsak Katedrali'nin görkemli kubbesi görülüyordu. Nevskiy Bulvarı'nın her iki yanındaki kanalların çevresinde, çarlık döneminden kalma, genel gri havayı renklendiren toprak renkli binalar karın altında baş döndürecek kadar güzeldi. Yine de hemen hemen her sokakta savaştan arta kalmış yıkıntılar, ağaç desteklerle ayakta tutulmaya çalışılan yarı kömürleşmiş yapılar, kentin yarısını yerle bir edip yarım milyon Leningradlı'nın hayatına mal olan neredeyse bir yıl süren, kuşatmanın sessiz; ama acı dolu tanıkları gibiydi.

Nevskiy Bulvarı'nın altından bir yandan öte yana geçen trafiğe, otomobil ve kamyonlara, otobüs, trolleybüs ve tramvaylara, yenilmiş Nazi düşmanları tarafından terk ya da teslim edilmiş, kentin hıncı dolu halkınca severek benimsenmiş Alman BMW, Volkswagen ve Opellere gülümseyerek bakan dev bir Stalin resmi asılıydı. Slanski kalabalığın arasından ilerlemeye çalışırken, Stalin'in resmine baktı, sonra Anna'ya döndü. Genç kadının yüzü yorgun ve soluktu, gözlerinden belirgin bir gerginlik okunuyordu.

Erika'yı on kilometre ötede, Udelnay adlı merkezin dışındaki mahallenin ara sokaklarından birinde bırakmışlar, kent merkezine varabilmek için önce otobüse, sonra da sarı renkli tramvaylardan birine binmişlerdi. Yarım saat sonra Leningrad'ın merkezine varmışlardı.

Ormandan sonra girdikleri ara yol neredeyse üç saatlerini almıştı; ama hiç olmazsa kontrol noktalarına rastlamamışlar, peşlerine kimse düşmemişti. Şimdi de kalabalık Nevskiy'de yürürken kimsenin dikkatini çekmiyorlardı.

Moskova trenlerinin kalktığı ana garın karşısındaki köşeye vardıklarında Slanski jetonlu bir telefon buldu, bir numara çevirdi.

İnce yüzlü adam alçak masanın üzerine üç votka kadehi yerleştirdi.

Kendininkini hemen bitirdi, karşısındaki erkekle kadına gülümseyerek bakmadan önce, ağzını koluyla sildi.

— İçin. İhtiyacınız olacak.

Adam orta yaşlıydı, esmer ve ince suratında gerginliğin izi bile yoktu.

Ukraynalı bir milliyetçiydi, savaş sonrasında sığınmacı olarak Paris'te kalmış, Amerikalılar onu Müttefikler'in Göttingen'de kurtardıkları bir Sovyet savaş esiri kimliğiyle Rusya'ya göndermeden önce, hayatını fotoğrafçılıkla kazanmıştı. Yüzlerce Sovyet askeriyle birlikte Ruslara teslim edildikten sonra KGB tarafından haftalar boyu sorguya çekilmiş, hatta Almanlara esir düştüğü için de iki yıl boyunca Gulag'da kalmaya mahkûm olmuştu.

Sonrası kolay oldu.

Petrograd Rıhtımı'nda bir fotoğraf stüdyosunda işe girdi, zamanını Leningrad Deniz Akademisi'ndeki rütbeli subayların gösterişli resimlerini çekerek geçirdi. Subaylar çekilen fotoğraflardan o denli memnun kaldılar ki, ara sıra aileleri ve dostlarıyla gelip birlikte resimler çektirmeye başladılar.

Ayda bir Leningrad'daki bir göçmene kopyalar, ilgi çekici biyografiler verip, bu belgelerin Paris üzerinden Amerika'ya ulaşmasını sağlıyordu.

Tehlikeli bir iş. Yine de ülkesine yaptıklarından dolayı Kızılardan intikam aldığını düşünüyordu.

Stüdyoya gelen telefonda bir saat sonra, Kışlık Saray'ın yakınlarındaki küçük parkta erkek ve kadınla buluşmuştu.

Evine götürmeden önce konuklarını çeşitli yönlerde giden tramvaylara bindirdi, sonunda Nevskiy Bulvarı'nın hemen yakınlarındaki Moika Kanalı kıyısındaki iki odalı pis daireye soktu.

Eski bir çar dönemine ait yapı dairelere bölünmüştü. İkinci katta, duvar kâğıtları yer yer sarkmış, yıkık dökük eşyalı renksiz bir daireydiler. Girişin hemen yanında küçük bir mutfak vardı, adam mutfak masasının üzerine kalın ekmekek dilimleri ve etli yulaf ezmesi dolu tabaklar koydu.

Konukları yiyeceğe dokunmadılarsa da votkayı geri çevirmedi, Slanski adama dönerek, "Neden?" diye sordu, "Bir sorun mu çıktı?"

Adam sertçe gülümseyip bir sigara yaktı, "Anlattığınız her şeyden bir sorun çıkıyor," dedi, "İkiniz de boğazınıza kadar boka batmadınızsa adım Vladimir Rikov değil." Anna'ya bakıp sigarasının dumanını üflemeden önce omuzlarını silkti, paketi konuklarına uzattı, "Durumunuzu anlatacak başka kelime bulamıyorum, şekerim, özür dilerim."

Slanski paketten bir sigara çekerken apartman sahanlığında yüksek sesle münakaşa eden bir çift duyuldu, küfürler, bağırışmalar, çarpan kapılar işitildi. Sonra tiz bir çığlık, bir yüze vurulan tokatlar ve bir ses, "Çek ellerini üzerimden, pis domuz!"

Vladimir gözlerini kapıya çevirip kaşlarını kaldırdı, hafifçe gülümsedi, "Aşk," dedi, "Aşk olmasa, halimiz nice olurdu... Ruslar kavga etmeye, birbirlerinin kafalarına bir şeyler atmaya bayılır. Yetkililere yapamadıklarını, evlerinde gerçekleştirirler." Kapıyı işaret etti, "Endişe etmeyin, bu ikisi gece gündüz böyle. Her an kapının çarpmasını, herifin karısına orospu diye bağırmasını duyabilirsiniz. Sonra da sarhoş oluncaya kadar içmeye gidecektir."

O anda bir kapı çarparak kapandı, öfkeli bir ses, "Orospu!" diye bağırdı, ayak sesleri merdivenlerden inip duyulmaz oldu.

Vladimir güldü, "Nasılmış? Bir de hayat komşularım gibi önceden kestirilebilir olsa... "Slanski, "Başımızın neden dertte olduğunu söyleyecektin," dedi.

Adam onlara dönüp sigarasından bir nefes çekti, "İki nedenle: Birincisi, anlattıklarınızdan sonra KGB ve milislerin sizi arayacaklarından kuşum yok. İkincisi de, hangi yoldan giderseniz gidin, işiniz kolay olmayacak."

— Eğer endişeleniyorsan, hemen gideriz, dedi Slanski. Gidecek bir yerimiz yok; ama bir şeyler buluruz.

Vladimir hayır anlamında başını kaderine razı gösterir gibi salladı, "Beni merak etmeyin. Savaşla birlikte endişelenmeyi de unuttum. Ailemi, karımı kaybettim. Geriye bir tek ben kaldım, bir tek ben. Endişelenecek ne var ki?" Ayağa kalkıp votka şişesine uzandı, "O piçler beni vurmak istiyorlarsa, vursunlar."

Kadehini doldurdu. Slanski ayağa kalktı, pencerenin yanına gidip aşağıya baktı. Aşağıda, sokaktan alçak bir kemerle ayrılmış küçük bir avlu vardı. Avlunun bir ucunda, yukarıdaki dairelere ait depo oldukları belli bir sıra kilitli odacık görünüyordu. Avluysa çöp ve atıklarla dolmuş, sokak kedilerinin istilasına uğramıştı.

Slanski, Lukin'le, o KGB binbaşısıyla yaşadıklarını anlatmıştı. İsteddiği için değil, bundan sonra olacakların yolculuklarını etkileyeceğini, belki de Vladimir'i tehlikeye atacağını düşündüğü için. Oysa adam duyduklarına hiç de şaşırmamış gibiydi.

Slanski Vladimir'e baktı, "Ne olursa olsun, Moskova'ya gitmemiz gerek."

Vladimir sigarasını bastırdı, somundan bir parça koparıp çiğnemeye koyuldu. Sonra ağızındaki lokmayı bir koca yudum votkayla yumuşattı, elinin tersiyle dudaklarını sildi.

— Söylemesi kolay. Trenle gidecekseniz, Kızılyıldız Ekspresi var. Gece olunca hareket eder, on iki saatte Moskova'ya varır. Ama bana söylediklerinizi düşününce, istasyonun gözlendiğinden eminim. Havayolu en hızlısı. Aeroflot her iki saatte bir Moskova'ya bir uçak kaldırıyor. Ama bilet bulmak güç, bir yer bulabilmek için en az iki gün beklemeniz gerekebilir, o da eğer şanslıysanız. KGB'nin ve milislerin, tıpkı tren istasyonları gibi, havaalanını da kontrol ettiklerinden hiç kuşum yok. Tabii bir otomobil çalıp karayoluyla gitmeyi de deneyebilirsiniz. Yolda ara sıra durup dinlenmeniz gerekeceğini düşünürsek, varmanız bir buçuk gününüzü alır; ama eğer bir kontrol noktasında durdurulur da arabanızın çalıntı olduğu anlaşılırsa, başımız iyice derde girer.

— Ya otobüs?

Vladimir hayır anlamında başını salladı, "Otobüs seferleri var tabii; ama hiçbiri doğruca Moskova'ya gitmiyor. O kadar sık otobüs değiştirmeniz gerekir ki, yolculuğunuz günler sürebilir. Yolunuzu iyi bilmezseniz, kaybolabilirsiniz."

Slanski Anna'ya bakıp umutsuzlukla içini çekti. Anna yol arkadaşına bir göz attıktan sonra Vladimir'e

dönüp, "Daha iyi bir yol olmalı," dedi.

Vladimir sırtıp yere tütün dolu bir balgam tükürdü, "Belki." Bir an düşündü, sonra karşısındakilere baktı, "Bir fikrim var. İşe yarayabilir. Gelin, göstereyim."

Kapıya yöneldi, Slanski ve Anna peşinden yürüdü.

Estonya

Kâbus gibi.

Lukin karanlıkta, dondurucu soğuktan titreyerek kendine geldi. Kol ve bacakları acı verecek kadar uyuşmuştu, sanki damarlarında buz kalıpları dolaşıyordu.

Vücudunu hissedemiyordu, ter içindeydi, dahası ateşi de vardı.

Yüzünde ve elbisesinde, bir buz bloku içinde hapsedilmiş gibi, buz parçacıkları vardı. Soğuk, bir ateş dilimi gibi etine ve kemiklerine işliyordu.

Karın üzerinde yarı baygın yatarken birden yanık mazotla birlikte iğrenç bir koku daha duydu.

Kokuyu hatırlıyordu. Savaşa katılanların hiç unutamayacakları bir koku. Bir hayvan leşinin kokusu, sadece biraz daha ağır.

Yanık insan eti kokusu.

Çevresine bakınmak için boynunu çevirdi, sol kolundaki ağrıdan çığlık çığığa haykırdı.

Gözlerini usulca kapadı, sonra tekrar açtı, alacakaranlıkta görebildiği kadarıyla vücuduna baktı.

Karın içinde yatıyor, kafasının arkasında sert bir şey hissediyordu. Yattığı yerden, çürüyüp yıkılmış bir ağacın gövdesine yaslanmış olduğunu anladı. Kafasının arkasında keskin bir sancı vardı, tüm vücudunun ağrıyla kasıldığını hissetti. Patlama elbiselerini parçalamış, kumaşlar hafifçe yanmıştı, burnuna yanık malzeme ve yakıt kokusu geliyordu.

Bir şey daha.

Baktığında, takma elinin kopmuş olduğunu dehşetle gördü. Kesik bileği ortaya çıkmış, ucundan da yanmıştı.

Lukin acı ve korkuyla yarasına baktı. Kolunu oynatmayı denediyse de bileği beyinden gelen komuta uymadı, bütün vücudu kaskatı kesilmişti; soğuktan mı, şoktan mı, kestiremiyordu.

Belki de patlama belkemiğini parçalamış, onu felç yapmıştı.

Hatırlamıyordu; ama helikopter ateş aldığında tüm vücudu yakıta bulanmış olmalıydı. Tek anımsayabildiği MİL'in yere çarparken çıkardığı dehşet verici gürültü ve ondan bir saniye önce yükselen alevlerdi. Düşüşün şiddetiyle yolcu tarafındaki kapının açıldığını da hayal meyal hatırlıyordu. Anlaşılan helikopterden dışarı fırlamış, başını sert bir yere çarpmıştı.

Gerisi kocaman bir boşluk.

Karın üzerine düşmüştü. Kar elbiselerinin ve takma elinin üzerindeki alevleri söndürmüş olmalıydı. Yine de kesik bileğinin ağrısı dayanılacak gibi değildi.

Beynini bir düşünce kapladı. Belkemiği kırılmış olsa, yine de acı duyar mıydı?

Herhalde, herhalde duyamazdı.

Yakınlarda bir yerde ışık ve sıcaklık olduğunu hissetti.

Nerede olduğunu anlayana kadar saniyeler geçti, sonunda gözleri sağ taraftaki alevlere takıldı.

MİL'in enkazından duman ve alevler yükseliyordu. Orman alev almamıştı; ama dev elektrik direğinin dibinde, pilot kabininden geri kalanlar hâlâ yanıyor. Bir sürü elektrik kablosu rüzgârda sallanıyor, direğe her değdiklerinde ortalığa kıvılcımlar saçıyor.

Eğilip bükülmüş demir yığınının ortasından alevler yükseliyordu. Pilotun demir yığınları arasından yarı sarkmış cesedini gördü. Vücudunun büyük bir bölümü yanmış, alevlerin etlerini soyduğu kemiklerin yerinde koyu kahverengi lekeler ortaya çıkmıştı. Adamın sol kolu birbirine geçmiş demirlerden sarkıyor, kesik dirsekten geri kalanlar kömür gibi kapkara görünüyordu.

Lukin acıyla yüzünü buruşturdu.

Adam ölmüştü, üstelik onun hatasıyla. Slanski ve kadını yakalamak için gereğinden çok inat etmişti. Kaçmalarını önleyebilmek için tehlikeli olacak kadar inatçı. Oysa kaçmışlardı, onları kaybettiğini biliyordu.

Ne kadar yaklaşmıştı... O kadar yaklaşmıştı ki.

Ne kadar zaman geçtiğinin farkında değildi; ama enkazın hâlâ yanmakta olduğunu düşünerek düşmelerinden bu yana fazla vakit geçmemiş olacağına karar verdi. Atıştırmaya başlayan kar, alevlerden ıslıklar çıkarıyordu.

Yan yarıya baygındı; ama bu soğukta daha fazla kalamayacağını bilincindeydi. Vücudu hızla ısı kaybediyordu. Biraz sonra, soğuktan donarak ölecekti. Hareket etmeye çalıştı; ama vücudu hâlâ uyuşuktu.

Birden ağaçların arasında bir ışık gördü, bir motor sesi duydu. Anayolu hatırladı. Belki de birileri patlamayı duyup gelmiş ya da elektrik direğini görmek istemişti.

Kısık bir sesle bağırdı, "İmdat!"

Güçsüz bir sestir, umutsuzluk dolu. Kimse duymadı.

Birkaç saniye sonra ışık ve ses ağaçların ardında kayboldu.

İşe yaramayacak. Kesik bileğinden vücuduna dalga dalga acı yayılıyordu. Gözkapaklarını kırıştırdı.

Gözlerini kapayıp uyumak, acıyı unutmak istedi.

"Uyumak yok," diye düşündü, "Ölüyorum."

Ateşli bir şekilde yerde yatarken zihninde bir an, kendine gülümseyerek bakan Nadya belirdi.

Sonra gözlerini kapadı, çevresini saran acıya ve boşluğa teslim oldu.

Leningrad

Vladimir iki asma kilidi açıp düğmeyi çevirmeden önce, avlunun dibindeki depo zifiri karanlıktı.

Oda ışığa boğuldu, Vladimir ikisini de içeri sokup kapıyı kapadı. Geniş oda anlaşılan çar zamanında, evin ahırlarından biri olarak kullanılıyordu. Vladimir'in deposu çürümekte olan eşyalarla doluydu, kenardaki dar tezgâhın üzerinde de motor parçaları vardı. Bir köşede de boya lekeleriyle kaplı, tozlu bir örtü görünüyordu.

Vladimir'in çektiği örtünün altından, arka selenin iki yanından deri çantalar sarkan, Alman habercilerin kullandığı bir BMW motosiklet çıktı. Motorun gri boyasının yerini koyu bir yeşil almış, tekerleklere de zor arazi şartlarına uyacak derin yivli geniş lastikler takılmıştı. Vladimir gülümsedi, elini sevgiyle deri selenin üzerinde gezdirdi.

— Almanlar hakkında çok şey söyleyebilirim; ama o pezevenkler hâlâ dünyanın en iyi motosikletlerini yapıyorlar. Etrafta bunlardan hâlâ bir sürü var, hepsi de Sovyet motorlarından çok daha iyi. Ordu bile bunlardan kullanıyor. Geçen hafta bunu bir gezintiye çıkardım. Motoru hâlâ saat gibi. BMW'yi odanın ortasına getirdi. Daha önce hiç motosiklet kullandın mı? diye Slanski'ye sordu.

— Hiç kullanmadım.

— Kahrolasıca. O zaman, boku yedin, kardeş.

— Çabuk öğrenirim.

— Rus yollarında mı? Kafana bir tabanca dayayıp tetiği çekmek daha güvenli olur. Neyse, burada motosikletin boyutlarına, ağırlığına alış. Komşuları merak etme, buna binip gürültü çıkarmama alıştılar.

Slanski gidonu tutup motorun üzerine kuruldu. Altındaki motosiklet ağırlık ve dayanıklılık duygusu veriyordu.

— Tabii, bindiğinde çok soğuk olacak, dedi Vladimir. İyiye sarınmazsan taşakların buz keser.

— Bunu unutmamaya çalışırım.

Vladimir Anna'ya bakıp gülümsedi, "Git arkasına otur, şekerim. Otur da, alış."

Anna arkadaki seleye geçti, kollarını Slanski'nin beline doladı.

Vladimir, "Tamam," dedi, "Artık çalıştırabilirsin. Marş motoru sağında, dışarıya doğru çıkan o pedal."

Slanski marş motorunu buldu, ayağıyla açıp üzerine bastı. Motor ilk denemede çalıştı. Depoyu güven verici, güçlü bir ses doldurdu.

Vladimir gülümsedi, "Gördün mü? Hâlâ ilk seferde çalışıyor. Evet, ne düşünüyorsun?"

— Başka seçeneğimiz olmadığına göre, denemeye değer.

Tekrar mutfığa döndüklerinde Vladimir kadehlere votka doldurdu, sonra masanın üzerine bir harita yaydı.

— Başlangıç için fena değil. İyiydin.

Slanski motora alışmak için avluda yarım saat kadar dolaşmıştı. Başlangıçta güçlük çekmişti; ama Vladimir'in uyarılarını dinleyerek BMW'yi kontrolünde tutmayı başarmış, vitesleri nasıl değiştireceğini, gidondaki çeşitli düğmelerin ne işe yaradığını, motorun boğulması durumunda ne yapması gerektiğini öğrenmişti. Apartmandaki çocuklar merakla yaklaşıp bir tur attırması için Vladimir'e yalvarmıştı; ama Ukraynalı onları tekmeyle kovalamış, sonra da BMW'yi depoya sokmuştu.

Slanski adama bakıp sordu, "Bana kafandan geçenleri anlat."

— KGB ve milisler tren ve otobüs istasyonlarıyla havaalanını kontrol edeceklerdir. Hatta metroda da ani denetim yapacaklarını düşünebilirsiniz. Haritada, Leningrad'dan çıkıp tüm yönler dağılan yol ağını gösterdi. Eğer terk ettiğiniz otomobili hâlâ bulamadıysanız, kentten çıkan bütün anayollar üzerine kontrol noktaları da kurabilirler. Arabayı bulduklarında da, sizi bulmak için ne gerekiyorsa, yapacaklardır. Moskova'ya kadar altı yüz kilometreden fazla yol var. Motosikletle Leningrad dışına çıkan anayolları kullanmadan da kaçabilirsiniz. Bence denetlemeyecekleri tek yol, Tallin'e geri dönen yol olacaktır.

Anna, "Anlamadım," dedi.

Vladimir sırıttı, "Basit. Baltık yolundan geri dönerseniz, Puşkin'i geçip şuraya varıncaya kadar." Harita üzerinde bir nokta gösterdi, "Kentten yaklaşık seksen kilometre ötede, Gaçına adlı bir kasaba. Buradan, Novgorod'a giden ara yollardan birine saparsınız. Böylelikle Moskova'ya varmak için beş

yüz kilometrelik yolunuz kalır. Gaçına'yı geçtiğinizde, ıssız ormanlardan, tepelerden geçen o kadar çok yol vardır ki, sizi bulmak için ordunun yarısını seferber etmeleri gerekir; motor bir aksilik çıkarmazsa, fazla güçlükle karşılaşmadan Moskova'ya varırsınız."

— O gördüğünüz motosiklet arazi için yapıldı, dar ve çamurlu patikalardan gidebilir. Benim önerdiğim yol biraz dolambaçlı biraz daha uzun; ama koşulları düşündüğümüzde herhalde en güvenlisi. Endişelenmeyin, kaybolmazsınız. Harita sizin olsun, size bir de pusula veririm. Şarısınız varsa, on iki saatte Moskova'da olursunuz. Motosikleti bırakmak zorunda kalsanız da, yol üzerindeki kasabalardan aktarmalı trenlerle Moskova'ya varırsınız. Eğer motosikleti terk edeceksiniz, plakaları sökmekle zaman kaybetmeyin. Etraftaki bir sürü Alman motosikleti gibi, benimki de kayıtlı değil. Karşısındakilere sırtarak baktı. Bütün bunlara ne diyorsunuz?

Slanski gülümsedi, "Ne zaman hareket ediyoruz?"

— Leningrad'ın çevresinde kontrol noktaları oluşturmayacaklarını kim bilebilir? Bence yola ne kadar erken çıkarsanız, o kadar iyi.

Slanski saatine baktı, "Bu akşamüstü, diyelim öyleyse. Anayollar dolmaya başladığı an. Böylece göze de batmayız."

— Harika.

Estonya

Lukin hayvan ulumasına benzer bir ses duyup kendine geldi.

Hava artık aydınlıktı, yağan karın altında buğulanan soluk bir kış aydınlığı.

Bileğindeki ağrı dinmemişti, tüm vücudu acıyla ürperiyordu.

Ne kadar zamandan beri buradaydı?

Yavaşça sol elinin parmaklarını oynattı. Gayret. Hiç olmazsa orada acı yoktu, bir tarafını kıpırdatabiliyordu. Sonra bileğini oynatmayı denedi. Biraz yerinden oynattı. Yine de saatini görebiliyordu.

Biri çeyrek geçiyor.

Donmuş ormanda üç saatten fazla kalmıştı.

Ağaçların arasından buzlu rüzgâr sağanakları esti. Kol ve bacakları hâlâ buz gibiydi, kemiklerinden çıkan acıyı titreyerek hissetti. Dişleri takırdıyordu. Dudaklarını yaladı. Dudakları buz parçaları gibiydi. Derin bir soluk aldı, ciğerlerine dolan soğuk hava onu öksürttü.

Hayvan ulumasını yine duydu.

Köpeğe benziyordu.

Ama köpek değildi.

Bu sesi daha önce, çocukken duymuştu. Zihnini bir anı kapladı. Abisiyle birlikte, iki küçük oğlanın, bir kış akşamı, babalarının evinin yakınında oynamaları. Babaları uzakta, evin hemen yanında odun yararken, elini sallayıp oğullarına gülümsemesi.

Ondan sonra, onları yerlerine mihlayan o ses. Dönüp baktıklarında, ağaçların arasından onlara bakan o iki çift sarı, delici gözü görmeleri. Sonra, o gözlerin ağaçların arasından çıkıp vücuda dönüşmeleri.

İki beyaz kurt.

Beyaz kürkleri o kadar parlak ki, sanki ışıltılı. Lukin'in korkuyla haykırması, kollarını açmış gelen babasına koşması. Babasının onu kollarına alması, o güven verici, ilaç, sabun ve ter karışımı koku.

— Kurtlar, Baba! diye bağırması.

— Tüh, her şeyden de korkuyor, diye alay eden abisi Mişa.

Abisine dönüp suçlarcasına sorması, "Peki öyleyse, sen neden kaçtın?"

Mişa'nın tebessümü, "Çünkü sen koşmaya başladın, küçük kardeş. Seni durduramadım."

Babasının, "Kurtlar adam öldürmez. Tehlikede olmadıkça öldürmez. Bunu unutma. Hadi gelin, anne yemeği hazırladı." demesi.

Babasının oğullarını sıcak mutlu yuvaya taşıması, masanın üzerinde ekmek ve annenin yaptığı dumanı tüten çorba. Şöminede çatırdayarak yanan odunların büyük odaya düşürdükleri gölgeler. Şiş karnında bir kardeş taşıyan annesinin sarılıp okşamaları, bir daha ormana yalnız gitmemelerini söylemesi.

Ya sonra? Sonra ne oldu? Düşünmeye çalıştı; ama sanki beynini sis kaplamıştı. Uzun, çok uzun bir zaman önceydi. Yılların yıprattığı yüzler, hatıralar. O zamanlardan, Mişa'nın ölümünden önceki günlerden o kadar az anısı vardı ki. Gururlu, cesur Mişa.

Belki de ölüme çok yaklaştığı için hatırlıyordu; "Ölmekte olan gözlerin önünden anılar geçer," derler. Gözlerini kırıpıştırdı, gözlerinin önünde uçuşan belli belirsiz anıları kovdu. Önemli olan şimdiydi, geçmiş değil.

Gözlerini helikopterin enkazına, pilotun yarı yanmış cesedine dikti. Belki de kurtlar yanık insan eti kokusu almışlardı.

Bu düşünceyi kafasından kovmaya çalıştı. Ateş sönmek üzereydi, kızıl korlar yavaş yavaş soluyordu. Ateşe biraz yaklaşabilse, belki de kemiklerinin üzerindeki buzu çözebilirdi.

Büyük gayretlerle, kollarını ve bacaklarını sırayla oynatmaya çalıştı. Parmaklar, kollar, bacaklar. Yavaş; ama acılı değil, olsa olsa bir sancı. Kırık yoktu. Belki belkemiği de sağlandı. Belki de

uyuşukluğu soğuktan kaynaklanıyordu.

Usulca ateş kadar süründü. Sürünmesi çok uzun, bir ömür gibi geldi, kesik bileğinin acısını unutmaya çalıştı; ama sonunda başardı.

Sönmekte olan ateş, bütün vücuduna sürülen bir merhem gibi geldi.

— Tanrım, bu iyi işte.

Yeniden enkazı inceledi. Pilotun cesedi artık yanmıyordu; ama adamın kopuk kolu hâlâ demir yığının arasında sallanıyordu.

Yanık enkazın üzerinde, kıvılcımlar çıkararak sallanan iki kablo vardı. Lukin nasıl olup da kimsenin direğe bakmak için gelmediğini anlayamıyordu. Sonra direğin tepesinde, zarar görmemiş yedi sekiz kablo daha olduğunu gördü. Tamirciler mutlaka gelecekti. İyi; ama ne zaman? Belki de o zamana kadar soğuktan donardı. Helikopterin telsizi hâlâ işe yarayabilirdi; ama enkaza baktığında sadece zaman kaybedeceğini anladı.

Beş dakika sonra ayağa kalkmaya çalıştı; ama bacakları hâlâ kâğıt gibiydi.

Küfür etti. Daha çok ısıya ihtiyacı vardı. Ateşin yararlı olduğu açıktı. Yer değiştirdi, bacaklarını ateşe yaklaştırdı.

Şokun yerini öfke alıyordu. Ne olursa olsun, anayola varmak zorundaydı. En yakın kentteki milisleri uyurabilse, adamla kadının Leningrad'a ya da başka herhangi bir yere ulaşmış olduklarından emindi, onları hâlâ yakalamak mümkün olabilirdi. Yol boyunca bütün kışlaları alarma geçirebilir, anayol üzerinde kontrol noktaları kurdurabilirdi.

Bacaklarının ısındığını hissetti. Ayağa kalkmaya davrandı.

Yavaş yavaş doğrulmaya çalışırken, ağaçların altında bir hışırtı ve bir homurtu işitti. içgüdüyle tabancasına uzandı. Kemerini ve kılıfı kaybolmuştu.

Hışırtı yaklaştı.

Ağaçların altından görkemli ve beyaz bir kurt çıktı.

Lukin'in kalbi neredeyse duracak gibiydi.

Hayvan durup enkaza baktı, gölgelerin içinde gözleri çakmak gibiydi. Kurt ağaçların altından çıkıp enkaza doğru yaklaşırken, Lukin yattığı yerde donmuş gibi hareketsizdi. Hayvan Lukin'in farkına bile varmamış gibiydi. Kurt pilotun cesedinin yanına geldiğinde, yarısı kopmuş kolu kokladı, sonra eti yalamaya başladı. Sonra dişlerini ete geçirdi, kolu yuvasından kopardı, bir baş hareketiyle yere fırlattı.

Eti çiğnemeye koyuldu.

Lukin'in yüreği yerinden oynadı.

Kurtlar tehdit edilmedikçe insanlara saldırmazdı; ama bu hayvanın çok aç olduğunu düşündü. Gerçekten de önündeki kurt sıksa ve aç görünüyordu.

Ağaçların altında yeni bir hışırtı duyuldu, ikinci bir kurt görüldü. Lukin bu kez hayvanın kendine baktığını gördü.

Başını çevirmeden, kendini koruyacak bir şeyler aradı. Çevreye yayılmış enkazın içinde kemerini, tabanca kılıfını gördü. MİL'in kapısından uçtuğunda, kemeri çözülmüş olmalıydı. Kılıfın boş olduğunu dehşetle anladı.

Tabanca elindeydi, hatırlıyordu. Tabancayı helikopterin camından çıkarmış, ateş etmişti. Sonra sağında, biraz ilerde parıldayan bir metal parçası gördü. Bir tabanca kabzası.

Kurt ormandan çıkıp yaklaştı.

Lukin bağırdı, vücudunu büküp yuvarlandı, tabancaya yapıştı.

Kurt uludu, birincisi çiğnemeye ara verip arkadaşına katıldı.

Lukin donmuş parmaklarıyla savaştı, en yakınındaki hayvana nişan alıp tetiğe çöktü.

Klik.

Tabanca boştu.

Çılgın gibi, kılıfa uzandı. Deri kemerin kenarında, yedek şarjör koyduğu dar bir cep vardı, cebi yırtarcasına açtı, şarjörü aldı, tek elinin titreyen donuk parmaklarıyla tabancayı doldurmaya çalıştı.

Kurtlar iki metre ötedeydi. Kokularını duyabiliyordu. Sivri dişlerini gösterip sırtardılar, sıçramaya hazırlanırken homurdandılar.

Lukin tabancanın horozunu çekip havaya bir el ateş etti.

Patlama bütün ormanda yankılandı. Kurtlar keskin keskin havladı.

Bir daha ateş etti, sonra bir daha.

Hayvanlar ormana kaçtı.

Yüzündeki soğuk teri sildi. Kurtlar geri dönmekte gecikmeyeceklerdi. Tehdit edilmişlerdi, aç oldukları belliydi, yeniden av peşine düşmeleri çok sürmezdi.

Sendeleyerek doğruldu, kolundan gelen acıyı duymamaya çalıştı. Anayola doğru baktı. Ağaçların arasından, geçmekte olan bir konvoyun sıra sıra ışıklarını gördü.

Anayol tek umuduydu.

Ormanın içinden sendeleyerek yürüdü, bacakları titrete, ciğerleri harcadığı gayretten yanıyor gibiydi. Anayolun kenarına kadar olan elli metreyi on dakikada yürüdü.

İssız yolun üzerindeki çamurda lastik izlerinden başka bir şey yoktu.

Nefes nefese küfür etti.

Birden yukarıdaki dönemeçten çıkan kamyonun farlarını gördü, tabancasını sallarken yolun ortasında sendeleyip düştü.

Otuz Dokuzuncu Kısım

Leningrad

Vladimir mutfaktan çıkıp elindeki kahverengi kesekâğıdını Anna'ya uzattığında, saat öğleden sonra dördü geçmiş, dışarıısı çoktan kararmıştı.

— Yol için nevale, dedi. Biraz ekmek, peynir; bir şişe de votka. Çok bir şey değil; ama hiç yoktan iyidir. Bir süre için açlığınızı bastırır, soğuktan korur.

— Teşekkürler, dedi Anna kesekâğıdını alırken. O sırada Slanski pencerenin yanından dönüp geldi.

Vladimir ona rulo halinde sarılmış bir deri kese, bir çift kalın yün eldiven, eski bir kask, bir de sanki üzerinde kısa süre önce bir köpek yatmış gibi kokan, eski ve siyah bir palto verdi.

— Kokusuna dayanabilirsen, palto seni soğuktan korur. Bundan başka sana verebilecek bir şeyim yok; ama soğuğa karşı çok etkili olduğunu göreceksin. Kesede, ufak tefek tamirler için kullanabileceğin aletler var. Ne yap yap, lastiğin patlamamasına çalış, elimde yedek yok.

— Depoda yeterli benzin var mı?

— Depo dolu. Vladimir Slanski'ye resmi kuponlar uzattı. Benzin almak gerektiğinde, kullanman için, dedi. Karanlık bastıktan sonra benzin istasyonu bulmak pek o kadar kolay değildir, üstelik تنها köy yollarında hiç şansın yok. Eğer çılgın gibi gitmezsen, depoda seni dört yüz kilometre götürecektir kadar yakıt var, sele çantalarından birine de iki yüz kilometre yetecek yedek bir bidon koydum. Belki de Moskova'ya varmana yeter. Elimde maalesef bir kask ve bir motosiklet gözlüğü var. Bence senin takman daha doğru, çünkü biraz hızlandığında, dondurucu soğuktan gözlerini açamaz hale gelirsin.

Slanski kendinin ve Anna'nın belgelerini kontrol etti, sabırsızca saatine bakıp Vladimir'e döndü, "Yola ne zaman çıkabiliriz?"

Vladimir camdan dışarıdaki karanlığa bakıp çenesini kaşıdı.

— Bir saat daha, dedi. O saate kadar trafik yoğunlaşır. Haritayı yeniden masanın üzerine yaydı. Bu arada izleyeceğimiz yola bir kere daha bakalım. Kaybolmak, isteyeceğiniz son şey olmalı.

— Ne istiyorum dedin?

Lukin masanın başında oturan kırmızı yüzlü albaya bakıp, "Elinizdeki herkesi emrime vermenizi. Bütün tren ve otobüs istasyonlarının, havaalanlarının kontrol edilip her bir yolcunun aranmasını. Kentteki bütün otel kayıtlarının incelenip verilen bilgilerin doğru olup olmadığının araştırılmasını. Dahası da var; ama şimdilik bu kadar."

— Sen çıldırmışsın, Yoldaş.

— Belki de Devlet Güvenlik Bakanlığı'na telefon edip bu düşüncenizi şahsen Beria'ya iletmek istersiniz?

Albayın yüzü öfkeden bu kez morardı, sonra birden soldu.

— Bunun gerekli olmayacağından eminim, dedi.

— Ben de eminim, diye cevap verdi Lukin. Yetki belgemi gördünüz. Şimdi lütfen emirlere uyup dediklerimi yapın.

Yetki mektubunu göğüs cebine koyarken, Albay umutsuzca iç geçirip ayağa kalktı. Bakışlarından, kabalığı için Lukin'in yüzüne bir yumruk patlatmaya can attığı belli oluyordu.

Uzun boylu, geniş omuzlu bir adamdı, pas rengi kızıl saçları kısa kesilmişti. Leningrad'daki KGB karargâhının bulunduğu Liteniy Bulvarı'ndaki kırmızı tuğlalı binanın altıncı katında, albayın bürosundaydılar. Geniş pencerelerin ötesinde, cama vuran kar tanelerinin arasından, kentin ışıkları parıldıyordu.

Duvarlarda çeşitli fotoğraflar asılıydı, fotoğraflardan birinde gülümseyen bir Beria görünüyordu. Öteki resimler daha kişiseldi. Berlin'de, Varşova'da, Viyana'da çekilmiş, savaş sonrası yıkıntıların arasında, gülerek poz veren askerlerdi. Lukin resimlerin her birinde albayı buldu, elleri kalçalarında, çenesi ilerde göğsünü şişirip, olduğundan da önemli görünme çabalarına içinden güldü.

Albayın masasının hemen yanında üniformalı yaveri, genç bir yüzbaşı duruyordu.

Yüzbaşı bakışlarını Lukin'e çevirdi.

— Bizden çok şey istiyorsunuz, Binbaşım, dedi. Araba konusunda milis devriyeleri alarına geçirdik bile. İstedığınız operasyonun boyutu hakkında fikriniz var mı?

— Var. Bana elinizden gelen yardımı göstermemeniz durumunda, Beria Yoldaş'ın hayatınızı isteyeceğinden olduğum gibi var. Lukin ayağa kalkıp karşısındakilere baktı. Onunla karşılaşmaktansa, işinizi benimle görmeyi tercih edeceğinizden de eminim. Göstere göstere saatine baktı. Öyleyse, yardımınıza güvenebilirim, değil mi?

Yaver endişeli gözlerini, ayağa kalkıp derin bir iç çeken, sonra başıyla evet işareti yapan albaya çevirdi.

— Tamam, Binbaşım, dedi albay istemeye istemeye. İsterseniz önce size durumu anlatayım, sonra oradan devam ederiz.

Lukin, duvara asılı haritanın yanına yaklaşan albayın peşinden gitti. Kolu ağrıyor, özellikle de kesik bileği sancılanıyordu. Hâlâ yakıt ve is kokuyordu. Bir duş ya da banyo için neler vermezdi ki... Aşağıda, kat kat kalın etekler, kaba görünüşlü çizmeler giymiş, başına da yün bir eşarp bağlamış yaşlıca bir kadının binanın önündeki sokağı süpürmesine daldı. Bir zamanlar Çarlık Rusyası'nın başkenti olan Leningrad'ın çatılarının üzerinden, Neva Nehri'nin donmuş suları görülüyordu. Attığı topla Kışlık Saray baskınını haber veren, böylece devrimin başlamasını sağlayan Aurora savaş

gemisi, bir ışık seliyle aydınlatılmış Peter ve Paul şatolarının önünde, buzun üzerinde demirliydi.

Albayın eline uzunca bir cetvel alıp, askeri tesislerin ve kışlaların küçük kırmızı bayraklarla gösterildiği Leningrad haritasının yanına geldiğini duyup döndü.

— Leningrad'ı iyi bilir misiniz, Binbaşı?

— Maalesef hayır.

— Neredeyse iki milyon nüfuslu bir kentten söz ediyoruz. On tren istasyonu var. Biri sivil, dört havaalanı. Tramvay, otobüs, bir de metroyu kapsayan bir toplu taşıma sistemi. Belki de toplam seksen istasyon. Burada da anayollar... Albay kentin kalbinden çıkan bir dizi mavi damar gösterdi.

Burada, bir de burada. Endişeli, bir tebessüm. Burası da, şanssız kazanımdan sonra, askeri kamyonu durdurduğunuz Baltık anayolu. Pilotun cesedini almak, kayıp albayı bulmak için oraya bir arama ekibi gönderdik.

Lukin alayı duymazlıktan geldi, "Ya oteller?"

Albay omuzlarını silkti, "Kentte küçük büyük, belki de kırk otel var. Dış mahallelerle birlikte, daha da çok. Adamlarımın otellere telefon ederek son altı saatte gelenlerin isimlerini almasını sağlayabilirim. Buraya kadarı kolay. Asıl güçlük, ara yolların da kapatılmasında. Kente girip çıkan yüzlerce ara yol var. Nasıl bir trafikten söz ettiğimiz farkında mısınız? Her an yolda olan yaklaşık iki yüz elli bin insan, üstelik bu sayı iş saatlerinde daha da artıyor. Her şeyi denetlemeye kalkarsak, kaynaklarımızı boşa harcamış oluruz."

— Kaç adam toplayabilirsiniz?

— Kısa sürede mi? Milisler de dahil, belki bin. Daha fazlası için beklemeniz gerekecek.

Lukin, "Peki öyleyse," dedi, "Eğer aradıklarımız, kuşkulandığım gibi kentte bir işbirlikçinin yanına sığındılarsa, işimiz daha da güçleşecek. Bu nedenle muhbirlerinizi ve apartman gözlemcilerinizi uyarıp gözlerini açmalarını, verdiğimiz tarife uyan yabancıları, hatta belki bütün yabancıları bize bildirmelerini isteyin. Bunun yanı sıra, bütün trafik polisleriyle milisleri gözlerini dört açmaları için harekete geçirin. Sivil araçların olduğu gibi, bütün askeri araçların da durdurulup aranmasını istiyorum."

Albay öfkeleni, "Askeri araçların mı? İyi ama, bu, gülünç bir şey."

— Pek değil. Adam daha şimdiden bir subayın yerine geçti bile. Belki hâlâ asker kimliğiyle dolaşiyor, her ikisi de sahte adlarını kullanıyorlardır; ama pek sanmam. Adamla kadının yüksek rütbeli bir subayı öldürmüş olmalarından kuşkulaniyorum. Bir daha böylesi bir riske giremem.

Albay içini çekti, "Zaman kazanmak için, listeden çıkarabileceğimiz herhangi bir grup var mı?"

— Hayvanlar ve çocuklar. Diğer herkesin kâğıtlarının kontrol edilmesini istiyorum. Kılık ya da kimlik değiştirmiş olmaları muhtemel. Unutmayın, adamla kadının daha şimdiden bir subay

öldürdüklerini düşünüyorum. Bu insanlar silahlı, son derece de tehlikeli. Herhangi bir kişinin belgeleri konusunda kuşku doğarsa, en küçük bir kuşkuda bile o kişinin dikkatle tutuklanmasını istiyorum.

— Daha şimdiden kentteki bütün kışlaları ve hapishaneleri doldurduğumuzu görür gibi oluyorum, dedi albay sinirli bir sesle. Şu anda Leningrad nüfusunun yarısının kimliklerini denetlemekten söz ediyoruz, bunu anlamıştınız değil mi, Binbaşı?

— Leningrad'ın tüm nüfusunu da kontrol etsek, vız gelir. Bu insanlar bulunmalı. Bunu anladınız değil mi, Albay?

Albayın dudaklarının kenarında köpükler görüldü, yüzü kızardı, bir inme incek gibi oldu, "Astından emir almaktan hoşlanmıyor olmalı," diye düşündü Lukin; ama, "Canı cehenneme," dedi içinden.

Albay yüzünü buruşturarak öfkesini gemledi, dudaklarını belli belirsiz aralayarak cevap verdi, "Anlaşıldı."

Lukin kapıya yöneldi, "Lütfen her şeyi hemen harekete geçirin. Biraz daha adam toplayınca da ara yolları denetlemeye başlayın. Bunlar için bir saatiniz var. Bu arada, bir büroya, bir de verebileceğiniz kadar telefona ihtiyacım var. Daha önce sözünü ettiğimiz bütün kontrol noktalarıyla telsiz bağlantısı. Seyyar devriyelerin hepsinde sahra telsizi olmasını da sağlayın. Emrime kenti avucunun içi gibi bilen bir şoför ve hızlı bir araba verilmesini istiyorum, yanına da kılavuzluk etmeleri için iki motosikletli milis. Eğer bir haber alırsanız, zaman geçirmeden bana iletin."

Albay öfkesini kontrol etmeye çalışarak elindeki cetveli indirdi, "Hazır buradayken, sizin için yapabileceğimiz başka bir şey var mı, Binbaşı?"

Lukin sorudaki alayı duymamış gibi davrandı ve, "Evet, var," dedi, "Binada bir doktor var mı?"

Albay Lukin'in kesik bileğine, üniformasının yanık ve yırtık koluna baktı, yanık et kokusunu almamak için burnunu büzüştürmeye çalıştı. Binbaşının acı çektiği belliydi; ama daha önce bir doktora görünmeyi reddetmiş, önce yetkililerle görüşmek istemişti.

— Hayır, ama birini getirtebiliriz.

— Öyleyse, getirtin. Bir de temiz üniformaya ihtiyacım olacak.

Albay cetvelini yeniden alıp sırtıttı, "Bu arada, Lukin, görevimiz gereği geçirdiğiniz kazayı Moskova'ya bildirmek zorunda kaldık. Bir süre sonra Albay Romulka diye biri bizi aradı. Size askeri bir jetle buraya gelmek üzere olduğunu bildirmemizi istedi. Bir saate kadar burada olacaktır." Albay belli belirsiz gülümsedi, "Eğer aynı Romulka'dan bahsediyorsak, operasyonda sağladığınız gelişmelerle çok ilgilendi. Tabii sizinle konuşmadan önce, ona istediği bilgileri veremedim."

Lukin asık suratla, "Teşekkürler," dedi.

Kapı kapandı.

Albay, Lukin'in ayak sesleri koridorun sonunda duyulmaz oluncaya kadar bekledi, daha sonra öfkeyle elindeki cetveli duvara fırlattı. Cetvel Beria'nın fotoğrafına çarpıp yere düştü.

— Tanrı'nın belası siktirici bok! Benimle böyle konuşabilmek için, kim olduğunu sanıyor ki?

Yaveri anlayış dolu bir gülümsemeyle sordu, "Şu Romulka da kim, efendim?"

Telefon çaldı. Albay ahizeyi kaldırıp öfkeyle bağırdı, "Yine ne var?"

Birkaç saniye dinledi sonra, "Hemen buraya getirsinler," deyip telefonu hırsıyla kapattı.

Yaveri sordu, "Yeni bir sorun mu?"

— Milisler Udelnay'da aranan Erika'ya benzeyen bir araba bulmuşlar. Şimdi buraya getirecekler.

Yüzbaşı gülümsedi, "Demek ki biraz da olsa ilerleme sağladık?"

Albay sırıttı, "Seni salak, olduğumuz yerde sayıyoruz. Erika'nın yolcuları şimdiye kadar istedikleri yere varmıştır bile. Artık arabayı terk ettiklerine göre, onları bulmamız daha da güçleşecek demektir. Git, Lukin'e yetiş, haberi ver. İstedığı her şeyi ayarla, hem de hemen. En son isteyeceğim şey, o Beria bokunun burnunu götüme sokması."

Slanski BMW'yi deponun ortasına getirip bindi. Kaskla gözlükleri yerleştirdi, Vladimir'in verdiği leş kokulu kalın paltoyu giydi. Anna soğuktan korunmak için paltosunun altına iki kat elbise giymişti. Küçük valizlerini motorun arkasındaki bagaja bağladılar.

Arka seleye oturup kollarını Slanski'nin beline doladı.

— Harita sende mi? diye sordu Slanski.

— Sutyenimde.

Slanski güldü, "Ne yaparsan yap; ama sakın kaybetme, yoksa başımızı dertten kurtaramayız."

Kapının yanında duran Vladimir'e işaret etti, "Sen ne zaman hazır olursan," dedi.

— Kentin içinde, size tarif ettiğim yoldan gitmeyi unutmayın. Baltık anayoluna varana kadar da akıllı davranın. Trafik kurallarına karşı gelmek, işinizi güçleştirir. Herhalde peşinize sireniyle takılan bir milis devriyesi görmek istemezsiniz.

Slanski başıyla onayladı, "Bize iyi şanslar dile." Marş motoruna bastı, BMW hemen çalıştı, altlarındaki motor güvenilir bir ses çıkardı.

Vladimir kapıyı açınca Slanski devri yükseltip vitese taktı; ama debriyajı bırakmadı.

Vladimir sokağa çıkıp çevrede milis bulunup bulunmadığını görmek için sağa, sola bakındı, etrafın sakin olduğunu anlayınca da elini kaldırdı. Slanski alçak kemerin altından geçti.

Vladimir Anna'nın omzuna bir şamar indirdi, "Hadi artık gidin. Şeytan yanınızda olsun."

BMW homurdanarak gecenin içinde gözden kayboldu. Slanski yavaşlayıp vites değiştirdi, sonra gezinti hızıyla Moika Kanalı boyunca ilerlediler.

Vladimir kırmızı arka lambanın Nevskiy Bulvarı yönünde gözden kaybolmasını endişeli gözlerle izledi, sonra geri dönüp deponun ışığını söndürdü, asma kilitleri takıp dairesine çıktı.

Evine girer girmez votka şişesini çıkardı, kocaman bir bardak doldurdu.

Adamla kadının Moskova'da ne yapacaklarını merak ediyordu.

Yine de bunun fazla bir önemi yoktu.

Anlattıklarından, adamın da BMW kullanmadaki tecrübesizliğinden, Moskova'ya varmalarının şüpheli olacağı açıktı. Tek endişesi, onu ele vermeleriydi.

Düşüncesi bile ürpertici.

O ikisini düşünürken, bardağını kaldırdı, fısıldar gibi, "Zavallılar, şansları açık olsun," deyip votkayı bir dikişte bitirdi.

Lukin'in koluna pansumanı bir kadın doktor yaptı.

Yüzbaşının ikinci katta hazırladığı geniş odada, telefonların ve güçlü bir telsizin çevresindeki üniformalı kalabalığın ortasındaydılar.

Lukin verilecek uyuşturucunun güçlü olmamasında, çalışmasını ve konsantre olmasını engellememesinde ısrar ettiğinden, doktor hafif bir morfin iğnesi yapmak zorunda kaldı. Daha sonra acıyı hafifletmek için kesik bileğe pis kokulu yeşil bir merhem sürdü, sargıları tamamlayıp, bir erin getirmiş olduğu temiz üniforma ceketinin kolunu çengelli iğnelerle kapadı.

Genç ve güzel doktorun elleri hafifti.

Gülümsedi, "Yeni gibi oldunuz, Binbaşı. Yaranız çok tehlikeli değil, yine de bileğinizi bir cerraha göstermenizi öneririm. Morfin ve bandaj sadece geçici bir önlem. Yanık etlerden bir bölümünün kesilmesi gerekebilir. Şanslıymışsınız. Çürüklerden, başınızın arkasındaki şişlikten başka yaranız yok. Kafatasınızın fazla hasar gördüğünü sanmam; ama yine de emin olmak için bir röntgen görmek istiyorum."

Doktor ensesindeki şişliğe dokununca, Lukin acıyla somurttu.

— Başka zaman. Yine de teşekkürler, Doktor.

Doktor ellerinde bir sürü telefon ve bir kablo rulosuyla yanlarından geçen adama bakıp içini çekti.

— Nasıl isterseniz. İşinizin başınızdan aştığını görebiliyorum. Burada neler olup bittiğini söylemenizde bir sakınca var mı?

Lukin cevap vermedi, sargılarına baktı, kolunu sıvadı.

Takma elinden memnun olmamıştı; ama hiç değilse o elle şimdiki gibi bir sakata benzemiyordu. Bürosundaki masada bir yedek el vardı, yaralandıktan sonraki aylarda, ameliyat yerinin iyileşip bir protez takılacak hale gelmesini beklerken kullandığı, ucunda çengel olan kaba bir şey. O beğenmediği çengeli takmak için Moskova'ya dönmeyi beklemek zorundaydı.

Birden kapı gürültüyle açıldı, omuzlarına attığı paltosu ve siyah eldivenli elinde asasıyla Romulka görüldü.

— Demek buradasın, Lukin? Yüzbaşı seni burada bulacağımı söylemişti. Kazadan sonra hayatta kalmayı başardın, ha? Parmağını kabaca kadın doktora uzattı. Sen, dedi. Dışarı!

Kadın siyah üniformalı Romulka'nın korkutucu görüntüsüne bir baktı, aceleyle çantasını toplayıp koşarcasına dışarı çıktı. Odadaki malzemeyi yerleştirip düzenleyen askerler mesajı anladı, doktorun peşinden odayı terk etti.

Romulka bir iskemle çekip oturdu. Bir sigara yaktı, gözlerini çevrede gezdirdi.

— Gördüğüm kadarıyla sana burada iyi bakıyorlar. Albayla konuştum. Anlaşılan bir araba bulmuşlar. Lukin'in koluna baktı. Bana olanları anlat.

Lukin başından geçenleri anlattı. Sözünü bitirdiğinde, Romulka pis pis sırıtiyordu, "Pek umut verici bir başlangıç olmamış, öyle değil mi, Lukin? O ikisini avucundan kaçırmışsın. Beria Yoldaş bundan hiç hoşlanmayacak."

Lukin, "Buraya neden geldin?" diye sordu.

— Bu operasyon aynı zamanda benim de sorumluluğumda, yoksa unuttun mu? Burada sana yardım etmeye, sağlığının devam etmene engel olup olmadığını görmeye geldim.

— Sağlığımda bir şey yok. Eğer buraya olanlar hakkında bağırmaya geldinizse, böyle bir yardıma ihtiyacım yok.

Romulka ayağa kalktı, Lukin'e tepeden bakıyordu, "Çekişmeyi bırakalım, Lukin. Buraya Beria'nın emriyle gelmiş olabilirim; ama bu konuya kişisel bir ilgi duyduğumu saklamayacağım. Özellikle o kadına." Asasıyla Lukin'in göğsüne dokundu, "O kadın yakalanır yakalanmaz, onu sorguya çekmek istiyorum, anlaşıldı mı?"

— Unuttunsa, hatırlatayım, bu operasyonun sorumlusu benim. Eğer kadın canlı yakalanırsa, onu kimin

sorguya çekeceğine de ben karar veririm.

Romulka'nın gözleri kısıldı, "Sana bir öneri Lukin, yoluma engel koyma. Yoksa hayatın yaşanmaya değmez olur." "

Lukin odadaki malzemeye bakıp kapıyı gösterdi, "Yapılacak işlerim var, Romulka. Çok meşgulüm. Gitmeden önce söylemek istediğin bir şey var mı?"

Romulka sırıttı, "Aslında var. Soruşturmayla ilgili, bilmen gerekir, diye düşündüğüm başka bir açı. Maalesef Leningrad'da kalamayacağım. İnsan avını senin usta ellerine bırakıyorum. Söylediklerine göre bu konuda uzmansın. Hoş, bütün bu olanlardan sonra, biraz kuşkuluyum ya, neyse. İlgilenmem gereken çok daha acil konular var?"

— Ne konuları?

— Eğer daha farkına varamadıysan, açıklayayım Lukin. Düşündüm ki, Amerikalıların Moskova'da bir yardımcıya ihtiyaçları olacak. Görevlerini yerine getirdikten sonra, tabii eğer sen üzerine düşeni yaparsan, onlar görevlerini yerine getiremezler; evet, ne diyorduk, görevlerini yerine getirdikten sonra kaçmalarını sağlayacak kişi ya da kişiler.

— Bunu ben de biliyorum. Evet?

Romulka cebinden bir kâğıt çıkarıp uzattı.

— Nedir bu?

— Bir isim listesi. Devlet için hayati önemde iş yaptıkları için Moskova'ya aranmadan girip çıkabilen yabancı işadamları.

Lukin listeyi inceledi. İki Türk altın tüccarı ve bir Japon petrolcünün dışında, hepsi Avrupalı işadamlarıydı.

Başını kaldırdı, "Ne öneriyorsun?"

— O listedeki bir isim özellikle ilgimi çekiyor. Henri Lebel adlı bir Fransız. Bir kürk tüccarı.

— Adını duydum.

— Öyleyse savaş sırasında Paris'teki Komünist Direniş Hareketi'nin üyesi olduğunu da biliyorsun.

— Bilmiyordum. Devam et.

— O adam ticaret hacmi ve Fransız Komünist Partisi'ne yaptığı bağışlar nedeniyle Moskova'da önemli ayrıcalıklardan yararlanıyor. Ama bütün bunlar değişecek.

— Amacın ne?

Romulka yüzünü buruşturdu, "Bu Lebel hoşuma gitmiyor. Moskova'ya üç gün sonra gelecek; ama konunun acil olduğunu düşünerek bir şeyler yapabiliriz?"

— Nasıl?

— Paris'teki dostlarımız bir şey ayarlar. Onu belli etmeden sorguya çekeriz. Eğer hiçbir şey bilmiyorsa, istediğini yapabilir.

— Bir zarar vermeden, değil mi? O adam zanlı ya da suçlu değil.

Romulka sırtıttı, "Ne kadar yardımcı olduğuna bağlı. Eğer masumsa, korkacak bir şeyi olmaz. Ama dikkatimi onun üzerine çeken bir şey var."

— Ne?

— Direniş aracılığıyla Amerikalıların düzenlediği operasyonun sorumlusu Massey denen o adamla ilişki kurmuş olduğunu biliyoruz.

Lukin bir an düşünüp, başıyla onayladı, "Çok güzel. Yine de dikkatli hareket etmeni öneririm. Lebel'in Moskova'da ayrıcalıklı ilişkileri olduğu belli, başımızın derde girmesini istemeyiz, değil mi?"

Romulka listeyi alıp cebine soktu, "Sen kabul etsen de etmesen de, bu Fransız konusu benim sorumluluğumda. Beria'nın onayı alındı bile. Kaldı ki içimden bir ses, şu Lebel'e güvenmemek gerektiğini söylüyor. Yanılmadığımdan eminim."

Romulka kapıya doğru yönelirken yüksek sesle, "Bir şey daha var, Lukin," dedi, "O kadın konusunda söylediklerimde ısrar ediyorum. Bunu unutma. İyi çalışmaya devam et."

Kahkahalar atıp kapıdan çıkarken, o sırada içeriye girmeye çalışan yüzbaşmayı neredeyse devirecekti.

Şaşkın yüzbaşı Lukin'e sordu, "Arkadaşınız mı, efendim?"

— Pek denemez. Evet, bir haber mi var?

— Kontrol noktalarında dişe dokunur bir şey yok. Arabanın bulunduğu bölgeyi araştırıyoruz. Apartman yöneticilerini de uyardık. Çevrede oturanları ziyaret edip aradığımız insanlara benzer bir çift görüp görmediklerini soruyoruz; ama şimdiye kadar bir şey çıkmadı. Arabaya gelince, on dakika önce getirildi; ama içinde ilginizi çekebilecek ya da o ikisine ait bir şey yok. İçlerinden birini yaraladığınızı gösterecek bir kan lekesi de yok. Devriyeler ormandaki pilotun cesedini getirdi, bu arada kayıp albayı da buldular. Yakınlardaki sığ bir çukura gömmüşler. Maalesef kafasından vurulmuş.

Lukin içini çekti, "Ya oteller?"

— Çoğunu gözden geçirdik, kalanlarıyla uğraşıyoruz. Şimdiye kadar aradıklarımıza uzaktan da olsa benzeyenlerin kâğıtlarını kontrol edip anlattıklarını doğrulamaya çalıştık.

— Ve?

Yüzbaşının yüzü bir tebessümle aydınlandı, "Tek bulabildiğimiz Kremiski Otel'de bir yüzbaşının karısıyla yatan bir binbaşı, bir de Finlandiya İstasyonu yakınındaki berbat bir otelde yüz kızartıcı bir biçimde yakalanan iki homoseksüel asker. Devam edebilirim; ama sizi böylesi önemsiz ayrıntılarla sıkmak istemem."

Lukin alayı duymamış gibi davrandı, peşinde yüzbaşı, duvardaki haritaya yaklaştı.

— Bu arada askerler de dahil, iki bin kişi daha görevlendirdik, istediğiniz her şeyi yaptık, Binbaşım. Herkese sahra telsizi verip buradaki merkeze bağladık, bir santral da bodrumda kurduk. Oradaki telsizlerin ve telefonların başına adam diktim. Duvardaki iğneler, kurulan kontrol noktalarını gösteriyor. Artık beklemekten başka yapacak şey kalmadı.

Lukin uzunca bir süre duvardaki haritayı inceledi.

— Bir şey mi var, Binbaşım?

Lukin dalgın gözlerini yüzbaşıya çevirdi, "Aklıma bir şey geldi de. Kontrol noktası kurduğunuz bütün yollar, kentten çıkıp kuzeye, güneye ve doğuya giden yollar, değil mi?"

— Evet, efendim.

— Ama batıya, Baltık Denizi'ne giden yolda kontrol yok. Yani bu ikisinin geri dönmeyeceklerini düşünüyorsunuz.

Yüzbaşı gülümser gibi yaptı, "Eğer geri dönerlerse, endişelenecek bir şey kalmadı demektir."

— Bizim amacımız, onları yakalamak, dedi Lukin kabaca. Baltık Denizi'ne giden yolları boş bıraktık. Her iki yönü de denetle. Gelen yolu, giden yolu. Bir cevap beklercesine, gözünü yüzbaşıya dikti.

— Tabii; ama bu bir adam sorunu...

— Öyleyse hallet.

Neva'ya vardıklarında trafik yoğunlaştı, Slanski sola yaklaşıp Puşkin'e giden yola saptı.. Güçlü BMW'ye alışmak için hâlâ yavaş gidiyor, motora alışmak için gidonun üzerindeki düğmelerle oynuyordu. Turgenyev Meydanı'ndaki trafik ışıkları önünde durduklarında, omzunun üzerinden Anna'ya baktı.

— Arka taraf nasıl?

— Donmak üzere olmam dışında, iyi.

Slanski gülümsedi, "Vücudunu bana yasla. Bakarsın, işe yarar."

— Kime, sana mı, bana mı? O giydiğin palto daha önce bir domuza ait olmalı.

Slanski kahkahayı patlattı, ışık yeşile döndüğünde Anna ona sımsıkı sarıldı. Vites değiştirmek üzereyken, çalan düdüğü duydular. Meydanın ortasındaki trafik kulübesinin yanında duran genç polis onlara bakıyor, parmağıyla yanına gelmelerini işaret ediyordu.

— Aman Tanrım, dedi Anna.

— Endişelenme. Konuşmayı bana bırak.

— Yola devam etsek?

— Bunu yaparsak başımızı derde sokarız.

Trafik polisi düdüğünü yeniden öttürdü, Slanski yoğun araçların arasından geçip ilerlemeye çalıştı. Polis BMW'yi inceledi, bir yandan da elindeki copu açık avucuna vurup duruyordu.

— Ne yaptığını sanıyorsun, Yoldaş?

— Efendim?

— Bu bir motosiklet mi, yoksa bir intihar makinesi mi? Adam gözlerini kısıp Slanski'ye baktı, sonra copunun ucuyla BMW'nin farına dokundu. Işıklarını yakmamışsın.

Slanski eğilip fara baktı. Makineye alışmaya çalışırken ışığı söndürmüş, bir daha da yakmamış olmalıydı. Masumca gülümsemeye çalışarak polise baktı, bu arada eliyle far düğmesini arıyordu. Düğmeyi bulamayacağı belli olduğunda, polis sordu, "Bu motor senin mi, Yoldaş?"

— Evet.

— Ve düğmelerin nerede olduğunu bilmiyorsun, öyle mi?

Slanski eliyle araştırmayı sürdürdü, sonunda polis eğildi, gidonun üzerindeki bir düğmeyi çevirdi, farları yaktı.

— Evet, Yoldaş? Sorun nedir? Hem aptal hem de kör müsün yoksa?

Slanski adamın otoritesi karşısında yeterince korkmuş görünmeye çalışarak, "Teşekkür ederim, Yoldaş," dedi, "Motoru daha bugün aldım. Düğmelere henüz alışmadım da."

— Eğer daha alışamadıysan, bu canavara neden biniyorsun? Kâğıtlarını ver.

Slanski Anna'ya inmesini söyledi, motorun ayağını indirip dayadı, kâğıtları çıkardı. İkinci bir polis, bu kez bir çavuş, merakla yaklaştı.

— Sorun mu var?

— Bu *durak*^[18] farsız gidebileceğini sanıyor da.

Çavuş sıırıttı, "Ciddi bir suç. Ama eğer intihar etmek istiyorsan, bunu kendi evinde, kimseye zarar vermeden de yapabilirsin. Herkes gibi gazı açık bırakırsın, olur biter." Sonra BMW'yi incelemeye koyuldu, "Güzel alet. Bunu nasıl buldun, Yoldaş?"

— Bir arkadaşım sattı.

— Adı?

— Önemli mi, Çavuş?

— Sorduğuma göre, önemli. Gözlerini Slanski'ye dikti. Arkadaşımın adı?

— Gennadiy Stavinka, Puşkin'den.

— Ya bu kim? Anna'ya bakıyordu.

— Karım.

Çavuş Anna'ya döndü, "Kocanız, her zaman böyle dikkatsiz midir?"

— Onun için onunla evlendim ya. Oysa şimdi bir hata yapmış olabileceğimi düşünüyorum.

Çavuş güldü. Arkadaşına döndü, "Hiç olmazsa kadın akıllı. Adamı bu kez bir uyarıyla salalım, Boris. Kadın ondan daha mantıklı."

Slanski'ye döndü, "Karının önerilerine uy, Yoldaş. Uzun yaşarsın."

— Gerçekten de bir hazinedir.

— Doğru. Eğer hayatta kalmak istiyorsan, farını söndürme.

— Söndürmem, Yoldaş. Teşekkürler.

— Hadi artık, git.

Slanski seleye oturup Anna'nın arkasına yerleşmesini bekledi. Motoru vitese alıp sarsılarak hareket etti.

İki polis meydanın ortasındaki kulübeye yönelip içeri girdi.

— Karının götü güzeldi, Çavuş.

— Herif akıllı olsa, motoru falan bırakır, karısına binerdi.

Polis kıkırdadı. Kulübedeki telefon çaldı, Çavuş ahizeyi kaldırdı.

— 14 numaralı trafik kulübesi. Turgenyev Meydanı.

Öteki uçtan gelen sert sesi dinledi, sonunda, "Endişelenmeyin," dedi, "Gözlerimizi dört açarız."

Telefonu yavaşça yerine koydu, düşünceli düşünceli kulübenin çevresindeki ışıklara baktı.

— Bir sorun mu var, Çavuş?

Çavuş çenesini kaşırken gözleri endişeliydi.

— Bilmiyorum. Merkezi haberleşmeden aradılar. KGB karargâhı bir adamla bir kadın arıyormuş. Verdikleri tarif, BMW'dekilere uyuyor.

— Niye aradıklarını söylediler mi?"

— Adam silahlı ve tehlikeli. Bir düşman ajanı. Kadın Rus, muhtemelen karısı olarak görünüyor. Durdurulup tutuklanmaları şart. Daha önce bir subay öldürmüşler.

Polis memuru hafif bir ıslık çaldı, "Motosikletteki o salak olabilir mi?"

— Sanmam. O hıyar götünü dirseğinden ayırt edemez.

Böylelerini tanırım. Bu işte on dört yıl geçirdikten sonra, insanların yüzünü okumayı öğreniyorsun, Boris. O durak katil olamaz. Bir kadeh votka içtikten sonra, karım bile ondan daha tehlikelidir.

— Yine de, onlar olabilir. Onları rapor etmem gerekmez mi?

Çavuş yanındaki polise, süzme salak olduğuna inanır gibi baktı.

— Kendine gel, Boris. Merkezdeki o heriflerin burunlarını kışına sokmalarını mı istiyorsun? Hayır anlamında başını salladı. Kaldi ki, habere göre ordunun yarısı, KGB ve milisler herifin peşinde. Kent çevresindeki bütün yollar kapandı. Merak etme, kim olursa olsunlar, uzağa gidemezler.

Kırkıncı Kısım

Baltık Anayolu, Leningrad

Baltık anayolunda bir dönemeci geçtiklerinde, Slanski önünde sıralanan bir dizi stop lambası gördü. Motoru sağa çekip ön farı söndürdü.

Anna endişeyle sordu, "Ne oldu?"

— Kendin bak.

Anna yanlarından arabalar geçerken Slanski'nin omzu üzerinden ileriye baktı. Yüz metre ötede, yolu kapamış asker ve milis araçlarını, onların önünde sıralanan otomobil ve kamyonları gördü. Çevredeki üniformalılar belgeleri inceliyor, otomobil ve kamyonların içine girip bakıyorlardı. Karşı yönden gelen araçlar da aynı aramadan nasiplerini alıyor gibiydi.

Slanski, "Her kuşkulandığımda, başıma bir ağrı giriyor," dedi, "Şimdi de başımı çatlayacak gibi. Bir rubleye bahse girerim, bizim peşimizdeler."

— Ne yapacağız?

— İki kilometre kadar geride, bir yan yol gördüm. Gidip şansımızı orada deneyelim.

Motoru vitesine takıp döndü. İki yüz metre ilerleyene kadar farlarını yakmadı, sağdaki ara yolu gördüğünde, saptı. Küçük köy yolu çamur ve erimiş karla kaplıydı, Anna yüzüne sıçrayan sulardan korunmak için suratını Slanski'nin sırtına gömdü.

Beş kilometre kadar yol almışlardı ki, keskin bir virajdan çıkıp hemen önlerindeki parlak ışıkları gördüler. Çok geç.

Yollarının üzerinde üstleri kapalı iki cip duruyordu. Ciplerden birinin yanında, elinde Kalaşnikov'la bir çavuş, sırtında tüfekte de bir milis duruyordu. Cipin ön koltuğunda da, tüfeğini dizlerinin üzerine yatırmış, önündeki sahra telsiziyle uğraşan genç bir milis oturuyordu.

Görevli subay cipin yanında durmuş, dalgınca sigarasını tütürüyordu.

Slanski Arma'nın beline sımsıkı sarıldığını hissetti. Görevli subay, bir teğmen, durmaları için elini kaldırdığında, motoru yavaşlattı.

Slanski motoru durdurdu; ama kontağı kapatmadı.

Teğmen yaklaşıp yüksek sesle, "O kahrolası farı söndür, motoru da kapat," dedi.

Slanski söyleneni yaptı. Teğmen elindeki feneri yüzlerine tuttu.

— Evet, bakalım kimlermiş. Ağaaların altına giden iki sevgili mi yoksa?

Milisler ve avuş gülüştü. Slanski durumu değerlendirmeye çalışıyordu. Dört adamın içinde sadece teğmen ve avuş tehlikeliye benziyordu, her ikisi uzun boylu ve güçlüydü, enseleri alınlarından da kalındı. Öteki iki milis henüz yirmilerine gelmemiş, ellerindeki tüfekleri sinirli sinirli sıkıyordu.

Subay sigarasını uzağa fiskeleyip kuşkuyla motordakilere baktı.

Slanski sakin bir sesle, "Sorun nedir, Yoldaş. Bizi iyice korkuttunuz. O iki cipinize arpmadığım için dua edin."

Teğmen önce motora, sonra Anna'ya baktı.

Slanski'ye döndü, "Kimlikleriniz. Her ikinizinkiler de."

Slanski kâğıtlarını uzattı, peşinden de Anna. Teğmen elindeki feneri önce kâğıtlara, sonra yüzlerine tuttu. Kâğıtları geri vermeden sordu, "Nereye?"

— Novgorod, dedi Slanski.

— Böyle soğuk bir gecede uzun bir yol. Niyetiniz?

Slanski başparmağını arkasında duran Anna'ya yöneltti, "Karımın annesi rahatsız. Kadının geceyi geçirmesi şüpheli. Ne demek istediğimi biliyorsunuz, Teğmen. Karım çok geç olmadan annesini son bir kez görmek istedi."

— Nereden geliyorsunuz?

— Leningrad'dan. Bu gece ne oluyor? Bu yolda İkinci durduruluşumuz bu.

Teğmen tereddüt etti. Slanski'nin cevabı subayın gerginliğini azaltmıştı, yavaşça kâğıtlarını uzattı, "İki düşman ajanı arıyoruz. Bir kadınla bir erkek. Bir KGB subayını öldürmüşler."

Slanski bir ıslık çalıp endişeli görünmeye çalıştı, "Yolun bundan sonraki bölümü güvenli mi? Yani, bir tehlikeye atılmak istemiyorum, Yoldaş. Karım zaten yeterince üzülüyor."

Subay gülümsedi, "Rahatsız edileceğinizi sanmam. Yine de kuşkulu bir şey görürseniz, zaman geçirmeden yerel milisi haberdar edin. Gidebilirsiniz."

— Hemen, Yoldaş. Anna'ya baktı. Hadi, teğmenin dediğini yapalım.

BMW'ye bindiler, o sırada teğmen alçak sesle, "Bir dakika," dedi.

Yaklaştı, feneri yeniden önce Slanski'ye, sonra da Anna'ya tuttu. Fenerin ışığı Anna'nın üzerinde durdu.

Kuşku dolu bir sesle, "Kocanızla birlikte durdurulduğunuz kontrol noktası neredeydi?" diye sordu.

Soru bir tehdit gibi havada asılı kaldı. Anna tereddüt edince, kolunun altında Slanski'nin parmağının gerildiğini hissetti. Milislerin Kalaşnikov'unu doğrultan teğmene uyararak tüfeklerini kaldırdıklarını gördü.

Teğmen Anna'ya bakmaya devam ediyordu, "Bir soru sordum."

— Üç kilometre önce. İçinde iki milis bulunan bir araba.

Subayın kaşları hayretle kalktı, "Yarım saat önce oradan geçtik," dedi, "Kontrol noktası falan yoktu." Hızla cipteki telsizci milise dönüp bağırdı, "Kaşinskiy, hemen ana santrali ara. Kadının dediği yerde bir kontrol noktası olup olmadığını öğren."

Milis el mikrofonunu alıp konuşmaya başladı.

Slanski teğmene döndü, "Bak Yoldaş karım zaten yeterince üzülüyor..."

— Meraklanmayın, fazla uzun sürmez. Eğer biraz ötede de bir kontrol noktası varsa, o zaman burada zaman kaybediyoruz, demektir.

Cipteki milis mikrofonu konuşmaya devam ediyordu; ama Slanski parazit ve yarım yamalak kelimeler dışında bir şey duyamadı.

Sonunda milis cipten elinde tüfeğiyle indi, yüzünde belirgin bir korku, teğmenin yanına varmadan seslendi.

— Orospu yalan söylüyor! Yolun o bölümünde kontrol noktası yok!

Her şey çok çabuk oldu. Subay tabancasını doğrultup, ötekiler tüfeklerini kaldırırken Slanski gidondaki düğmeyi çevirip karanlığı aydınlattı, karşısındakilerin gözlerini kamaştırdı.

Paltosunun cebinden Tokarev'i çıkarıp subayı göğsünden vurdu, sonra çavuşa iki el ateş etti, kurşunları adamın yüzüne ve gırtlığına sapladı.

Cipin arkasına sığınmaya çalışan iki genç milise iki el ateş etti, sonra Anna'ya dönüp bağırdı, "Sıkı tutun!"

BMW'nin marşına bastı, motorun devrini yükseltti, motosiklet iki cipin arasındaki aralıktan homurdanarak geçip gitti.

Lukin subay kantinindeki bir masaya oturmuş önündeki lahana, sığır eti ve patates dolu tabağı kaşıkliyordu. Çok aç olmasına rağmen, yediğinden pek tat alamıyordu. Çevresindeki masalarda bir avuç subay, sessizce yemek yiyor, sigaralarını tütürüyordu.

Lukin ağzına iki kaşık yemek alamadan kapı açıldı, içeriye yüzbaşı girdi. Lukin yüzbaşının kolunun altında bir haritayla kendine doğru geldiğini görünce, kaşığı bıraktı, ağzını peçetesiyle sildi.

— Haberler var. Bir milis devriyesi aradıklarımıza benzer motosikletli bir adamla bir kadını durdurmuş. Puşkin'in batısında, Baltık anayolunun hemen yakınındaki ara yollardan birinde, üç dakika önce. Kimlikleri sorulup şüphelenildiğinde, adam tabancasını çıkarmış, bir teğmenle bir çavuşu öldürmüş. Öteki iki milis alarm işareti vermeyi başarmış. Şimdi de ciple suçluların peşindeymişler.

Lukin ayağa fırladı, haritayı kapıp masanın üzerine yaydı, "Nerede? Göster."

Yüzbaşı harita üstünde bir nokta gösterdi, "Burası. Yaklaşık otuz kilometre ötede. Yollar çok kötü değilse, hızlı bir o arabayla yarım saatte ulaşılır. Ama bir motosiklete yetişmek kolay olmayacak, üstelik yarım saatlik bir avantajları da var. Merkez telsize ayrıntıları bildirdim, çevredeki altı devriyeye haber vermelerini söyledim. Şu sıralarda devriyeler bölgeyi çeviriyor olmalı. Etraflarını çevirirsek, belki bir şansımız olur. Dahası daireler çizmelerini sağlarsak, kapana kısılmış fare gibi yakalarız."

Lukin haritayı ve tabancasını alıp, "Arabamı getirt," dedi, "İki motosikletli de hazır mı?"

— Hazır, şoförünüzle birlikte bodrumdaki garajda sizi bekliyorlar...

Lukin bir çılgın gibi kapıya koşmaya başlamıştı bile. Koşarken omzunun üzerinden yüzbaşıya seslendi, "Buradaki telsizin başına geç. Tüm bilgilerin bana iletilmesini istiyorum."

Slanski BMW'yi dar ve karanlık köy yolunda ilerletirken Anna'nın beline sarıldığını, alnının da ter içinde olduğunu hissetti.

Saatte altmış kilometre hızla gidiyor, dönemeçleri cesaret edebildiği en yüksek hızla, motora kık atırarak alıyordu.

Anna bağırdı, "Yavaşla. Yoksa ikimiz de öleceğiz."

— O iki milis olanları telsizle bildirecek, diye bağırdı Slanski. Buradan hemen uzaklaşmalıyız.

Bir sonraki dönemeçte, Anna'nın uyarışını dinlemedi, virajın en keskin noktasında tekerleklerin altından kaçtığını, motosikletin bir çamur gölünde yana kaydığını hissetti. Yolun üzerinde, bir lastik cayırtısı içinde kayıp kenardaki şarampole yuvarlandılar, Slanski hâlâ çalışan motorun üzerinde kalmayı başardıysa da Anna uçtu, çalılıkların arasına yuvarlandı.

Slanski küfredip çabalayarak ayağa kalktı, motor hâlâ çalışıyordu, "Lanet olsun!" Motoru susturup Anna'nın yanına gitti.

— İyi misin?

Anna Slanski'nin uzattığı eli tutup çalılıkların arasından kalktı, "Galiba... Galiba iyiyim... Bilmiyorum."

BMW'nin farı hâlâ yanıyordu, Slanski motorun ışığında genç kadının alnındaki derin yarayı gördü. Elbiseleri de çamur içindeydi, elleri de çizilmişti. Anna'nın eşarbını alıp kızıl yüzünü sildi, sonra

kumaşı yaralı alnın üzerine sıkıca bağladı.

— Şimdilik yapacak başka bir şey yok, maalesef.

— Ya motosiklet?

— Bakacağım.

Motoru kaldırmaya giderken gözü arkalarında bıraktıkları yola ilişti, hızla yaklaşan bir ışık gördü.

— Milisler arkamıza düşmüş ya da başka bir devriyeye haber vermiş olmalı.

Hızla BMW'yi kaldırdı, görebildiği kadarını inceledi. Görünürde fazla bir hasar yoktu; ama ön tekerlek çalı ve ot doluydu.

Çılgın gibi uğraşarak tekerlekteki otları çalıları kopardı, motorun üzerine oturup çalıştırdı.

Motor bir iki kere öksürüp sustu.

— Tüh!

— Bir daha dene.

İkisi de yola baktılar. Işıklar hızla yaklaşıyordu. Slanski tabancasını çıkarıp Anna'ya uzattı.

— Eğer fazla yaklaşırlarsa, farlarına ateş etmeye çalış.

BMW'yi bir daha çalıştırdı, motor yine sustu.

— Cehennem ol!

Birden Anna bir şey gösterip bağırdı, "Bak!"

Slanski yolun öbür tarafından yaklaşan bir dizi ışık gördü, belki en çok üç araç, yaklaşık bir kilometre ötede, belki de daha yakın. Umutsuzlukla çevresine bakındı, yüzü ter içindeydi.

Yolun öbür tarafında, yirmi metre kadar uzakta, karla kaplı bir tarlaya açılan bir kapı vardı. Kapının ötesindeki hafif meyil karanlığa inip kayboluyordu.

Anna'ya kapıyı gösterip bağırdı, "Aç şunu!"

— Ne?

— Kapı, aç şunu, çabuk!

Anna koşarak yolu geçti, kapıyı itip açmaya çalıştı. Yerinden bile kıpırdatamadı. Yeniden denedi. Sıkışmıştı.

Slanski koşarak yanına geldi, kapıya bir tekme indirdi, açılana kadar deli gibi vurdu. Anna'ya, "Burada bekle!" dedi.

Tekrar karşı tarafa geçip BMW'ye bindi, marş pedalına olanca gücüyle bastı, motor sonunda gümbürtüyle çalıştı.

Konvoy neredeyse yanlarına varmıştı ki o anda öteki taraftan bir motor sesi duydular, dönemeçten hızla çıkan üstü kapalı cip kayarak durdu.

Slanski motosikleti Anna'ya çevirdiğinde, cipin farlarına yakalandılar.

Birden her yandan tüfek sesleri duyuldu, mermiler kara ya da yola saplandı, araçlar yüksek sesle verilen emirlerin gürültüsünde lastikleri üzerinde kayarak durdu, kamyonlardan insanlar inmeye başladı.

Slanski Anna'nın koluna yapışıp motosikletin üzerine çekti, arkalarında patlayan tüfeklerin altında, kapıdan geçip gittiler, hızla yokuşa yöneldiler.

Lukin'in yüreği hızla çarpıyordu.

İçinde bulunduğu Zis yolu yutarcasına ilerlerken tepesindeki siren gecenin sessizliğini yırtıyor, şoför geniş arabanın karda kaymaması için bütün ustalığını kullanmak zorunda kalıyordu.

Otuz kilometrelik yolu yirmi dakikada almışlardı. Otomobilin iki yanındaki motosikletlerde kasklı ve gözlüklü milisler, boş yolda önlerine çıkan tek tük arabaları kenara çekmek için uğraşıyorlardı. Bir köyden geçerken telsizden sesler duyuldu, Lukin el mikrofonuna uzandı.

— Lukin.

Yüzbaşının sesi duyuldu, "Burası merkez, efendim. Onları yine bulduk. Aynı yolda, altı kilometre doğuda."

— Ne oldu? diye sordu Lukin sabırsızlıkla.

— Hâlâ motosikletler. Devriyeler onlara yetiştiğinde, bir tarlaya sapıp kayboldular.

— İzlerini kaybetmeyin! diye kükredi Lukin. Yollarını kesini Yollarını kesini

— Öyle yapıyoruz, efendim. Devriyeler yayan olarak peşlerine düştü. Milislere göre tarla önce bir vadiye iniyor, sonra da ormanlık bir bölgeye çıkıyor. Bölgede dört köy yolu var. Şu anda hepsine adam gönderiyorum.

— Ne yaparsanız yapın, kaçmalarına fırsat vermeyin! Geliyorum. Lukin mikrofonu bırakıp şoföre döndü. Adamın söylediğini duydun. Aynı yol. Ayağını yere yapıştır. Önümüzde bütün bir gece yok!

BMW homurdanarak yokuşu indi, aşağıya vardıklarında Slanski frenleri sıkı. Önlerinde suyu donmuş bir derecik, onun ötesinde de karanlık bir orman vardı.

Anna omzunun üzerinden arkaya baktı. Işıklar, fenerler gördü, peşlerinde koşarak yokuş aşağı gelen karaltılar seçti. İki yandaki ağaçlara kurşun yağıyordu.

Slanski arkaya bağırdı, "Tutunabildiğin kadar sıkı tutun. Zor olan yer burası."

Dereciği geçtikten sonra, farın ışığı karanlık ve sık bir ormanın içinden geçen toprak yolu aydınlattı.

Tekerlekler yolun üzerinde zıplayıp kaydı, çam kokusu baş döndürecek kadar yoğun. Birkaç dakika sonra, orman araçlarınca kullanıldığı belli olan daha geniş, daha düzgün bir yola vardılar. Yolun kenarında yeni kesilmiş kütük istiflenmişti, Slanski Anna'ya döndü, "Peşimizdeler mi?"

— Kimseyi görmedim. Tarladan ayrıldıktan sonra kimse gelmedi.

Motosikleti durdurup gözlüklerini kaldırdı, yüzü çamur içindeydi.

— Haritayı ver.

Anna sutyeninden çıkardığı haritayı, yaktığı kibritin titrek ışığında incelemeye koyuldu.

— Neredeyiz?

— Ayı Vadisi Ormanı diye bir yerde. Buradan nasıl çıkacağız, Tanrı bilir. Harita buradaki yolları göstermiyor.

Slanski dönüp genç kadının yüzüne baktı. Anna'nın yüzü solgun ve donmuştu, gözlerinden de korku ve gerginlik okunuyordu, "Anna, eğer başımız derde girerse, o hapı hazırda tut, anladın mı?"

— Başımız zaten dertte sanıyordum.

Slanski gülümsemeye çalıştı, "Öyleyse umalım, daha kötü olmasın. Pekâlâ, bakalım buradan bir çıkış yolu bulabilecek miyiz?"

Gaz verdi, sağa, orman yoluna saptı.

Otomobil durunca Lukin önlerindeki ışıkları, koşuşturan insanları gördü. Askeri araçlar dar yolu kapatmış, üniformalı insanlar aceleyle gidip geliyorlardı.

Arabadan inip, en üst rütbeli subay görünen yüzbaşıya koştu.

Kimliğini gösterdi, "Binbaşı Lukin, KGB Moskova. Bu operasyonun yapılmasını ben istedim. Burada neler oluyor?"

Yüzbaşı selam verdi, "Kaçtılar, efendim. Çılgın herif aşağıdaki ormana daldı. Peşlerinden on adam gönderdim; ama elimizde onları izlemeye uygun araç yok."

Lukin tarlanın kapısının açık olduğunu, ellenmemiş beyaz karın üzerinde tek bir tekerlek izi uzandığını gördü. Yokuşun dibinde, ellerinde fenerleriyle dolaşan karaltıların ışığı ağaçların arasına tuttuklarını anladı, yüksek sesle verilen emirleri duydu.

Hızla yüzbaşıya döndü, "Hemen telsizin başına geç, buradan çıkan bütün yolların kesilmesini sağla. Eldeki bütün adamların bu ormanı kuşatmasını istiyorum. Hadi, fırla!"

— Bu dediklerinizi yaptık, efendim...

— Sen yine de telsizini çalıştır, istenenlerin yapıldığından emin olmaya çalış. Seni bundan sorumlu tutuyorum. Bölgeye giren devriyelere de yanlarına geldiğimi bildir. Lukin hızla çevresine bakındı, ne yapması gerektiğine karar vermişti bile. Kalaşnikov'lu bir çavuş görüp yüzbaşıya döndü. Bu adamın silahını alıyorum.

— Efendim?

— Kalaşnikov. Getir buraya.

Yüzbaşı çavuşun yanına giderken, Lukin de Zis'in yanındaki motosikletlilere koştu. Motorlardan birine bindi, çalıştırdı.

Milis itiraza hazırlanırken, "Çekil yolundan!" diye bağırdı.

Subayın önüne geldi, elindeki Kalaşnikov'u koparırcasına alıp omzuna aslı.

Yüzbaşı, motosikletin üzerinde oturan adamın işe yarar tek eline kuşkuyla baktı, motorun önüne geçti, "Efendim, bekleseniz daha iyi olur. O ikisinin arkasından tek başınıza gitmek, belayı davet etmek olur. Üstelik..."

— Üstelik ne? Sakatım, öyle mi? Tek bir kolun faydası, Yüzbaşı, kısa sürede iki kol gücüne erişmesidir. Şimdi hemen yolundan çekil!

Motor homurdandı, yüzbaşı geriye çekilecek zamanı ancak buldu, sonra yolun üzerinden geçip tarlaya giren, yokuş aşağı hızlanan motosikletin ardından bakakaldı.

Slanski kaybolmuştu.

Orman dar yollardan yapılmış bir labirent gibiydi, karanlıkta da hangi yolun ne yöne gittiğini çıkarmak imkânsızdı. Yol işareti falan olmadığı gibi, birkaç kez durup haritayı, pusulayı incelemek zorunda kalmıştı.

Geri dönüp Anna'ya her baktığında, kızın yüzündeki korkuyu görüp daha çok terliyordu.

Önlerindeki yol birden genişledi, virajdan önceki tahta işarete, "Dikkat –Kolimka Yolu çıkışı– Trafiğe dikkat" yazılıydı.

Virajdan çıkarken bütün gücüyle frenleri sıkıp durdu.

Yolun üzerini kapayan altı cip, onların ardında mevzilenmiş asker ve milisler karanlığın içinde sessizce onları bekliyordu.

Bir ses duyuldu, "Dur! Motosikletten inin, silahlarınızı atın!"

Slanski gaz verdi, BMW'nin ön tekerliğini geldikleri yöne çevirdi.

Orman art arda patlayan silahlarla gümbürdedi, çevrelerinde kurşunlar uçuşup saplandı, Slanski virajı dönüp ateş menzilinın dışına çıktı.

Neredeyse imkânsızdı.

Lukin motosikleti tek elle kullanmakta zorlanıyor, dengeyi sağlamak için ayaklarını kullanmaya mecbur oluyordu.

Ormanların arasında ilerleyen çukur dolu yolda durdu, sağlam kolu gidona yapışmaktan dolayı ağrıyor, alnından akan ter gözlerini yakıyordu.

Lastik Merinin peşinden ormana girmişti, şimdi de motoru susturmuş, çevresindeki ormanı dinleyerek bir motor sesi duymaya çalışıyordu. Ne var ki tek duyduğu, yüreğinin çarpıntısıydı.

Ve birden...

Yakınlarda bir yerde korkunç bir ateş açıldığını duyunca, yüreği fırlayacakmış gibi oldu.

Motoru yeniden çalıştırıp sese doğru gitmeye başladı. Daha elli metre gitmemişti ki geniş bir yola vardı.

Biraz uzakta, sağında, ağaçların arasında belirip kaybolan farın ışığını, ışığın yaklaştığını gördü, kalbi neredeyse duracaktı.

BMW hızla önünden geçti, motorun üzerinde bir erkekle bir kadın gördü.

Boynuna asılı Kalaşnikov'un emniyet mandalını açtı.

Vitese takıp peşlerine düştü.

Kadın dönüp baktığında, BMW'nin yirmi metre gerisindeydi. Lukin altındaki motorun ışığında kadının

yüzünü seçti, dehşet ve şaşkınlık içinde ağzını açtığını gördü.

Motoru kullanan erkek arkasına dönüp baktı, kasktan ve gözlüklerden yüzü görülmüyordu.

Sonra BMW birden hızlandı, orman yolunda tehlikeli bir biçimde ilerlemeye başladı.

Lukin altındaki motoru kontrol etmekte çok zorlanıyor, her seferinde düşmemek için ayaklarını açıp dengesini sağlamak zorunda kalıyordu. Kalaşnikov'la BMW'nin arka tekerleğine bir ateş edebilse, işte o zaman kaçakları yakalama ihtimali olacaktı; ama tek sağlam elle motoru kullanmak, aynı zamanda da silahı ateşlemek imkânsızdı.

Adamla kadın şimdi önünde, giderek uzaklaşıyorlardı.

BMW orman içindeki bir virajı dönerken Lukin birden yolun üstünde askeri kamyonların ve ciplerin ışıklarını gördü, kaçış yolunun kesildiğini anladı.

BMW yavaşladı, yolun kenarındaki tümseğe çıktı. Tümseğin az ötesindeyse, ağaçlar vardı. Lukin, Slanski'nin devriyelerin çevresinden dolanmak istediğini anlamıştı.

BMW'nin peşinden tümseği tırmanmaya hazırlandı.

Tümseği tırmanmaya başlamıştı ki altındaki motorun yalpaladığını hissetti, tekerlekler yerden kesildi, hızla yere düştü.

BMW'nin homurdanarak tümseği aşmak üzere olduğunu gördü, tam tepeye vardığı sırada motor birden durdu, son engeli atlamak istemeyen bir at gibi olduğu yerde homurdanmaya koyuldu.

Kadın arka seleden hızla yere düştü, sonra tümsekten aşağı yuvarlanmaya başladı.

Lukin debelenerek ayağa kalktı, kadının yanına koşmaya başladı.

Tümseğin tepesinde, sürücünün motosikletini kontrol edebilmek için çılgınca uğraştığını, sonunda arka tekerleğin toprakta tutunacak bir yer bulduğunu ve öbür tarafa geçtiğini gördü. Lukin sürücünün dehşet içinde arkasına baktığını, kadının tümseğin dibine yuvarlanışını izlediğini gördü.

Sonra kısa bir kararsızlık. Sonra umutsuz bir çığlık, "Anna!.."

Lukin Kalaşnikov'u doğrultup ateş etti. Kurşunlar ağaçlardan parçalar kopardı; ama adam önüne döndü, motorunu karanlığın içine sürüp kaybıldı.

Kamyondan inen askerler koşular, ağaçların arasına ateş edip BMW'nin peşinden tümseği tırmanmaya çalıştılar.

Lukin Kalaşnikov'u bir kenara fırlattı, ağzına bir şey atmaya çalışan kadının üzerine atıldı, Anna'nın üzerine düştüğünde kadının acıyla haykırdığını duydu.

Parmağını genç kadının gırtlığına kadar soktu.

Yedinci Bölüm

27 Şubat - 2 Mart 1953

Kırk Birinci Kısım

Paris

Aynı akşam saat onda uzun siyah Citroën, Montmartre Bulvarı'nda durdu, arabadan Henri Lebel indi.

Bardaktan boşalırcasına yağmur yağıyordu, Lebel şemsiyesini uzatan şoföre, "Gidebilirsin, Charles," dedi, "Beni geceyarısı Maxim'den alırsın."

— Tabii, efendim.

Lebel durup Citroën'in yağmurun altında kaybolmasını izledi, karşıya geçip dar bir sokağa saptı, çöp dolu bir aralıkta durdu. Gölgelerden fırlayan bir kedi bacaklarına sürünüp kaçtı, Lebel aralığın sonuna vardığında sağ tarafta maviye boyalı bir kapı gördü. Kapının üzerindeki ışıklı tabelada "Club Malakoff - Üyelere Mahsustur" yazılıydı.

Lebel kapıyı vurdu. Kapıdaki parmaklıklı pencere açıldı, sakalı uzamış bir yüz görüldü.

— *Oui?*^[19]

— M. Clichy. Beni bekliyorlar.

İçeride çekilen sürgülerin sesi duyuldu, adam kapıyı açtı, Lebel'i içeri almadan önce çıkıp aralığı kontrol etti.

Lebel döne döne inen metal merdivenden sigara dumanı dolu kalabalık bir odaya girdi. Tüm masalar ucuz şarap ya da bira içen ürkütücü görünüşlü adamlarla doluydu. Çinko kaplı tezgâhın ardında bardak kurulayan orta yaşlı önlüklü adam Lebel'i görünce gülümsedi, yanına yaklaşmış, "Bu taraftan Mösyö," dedi, "Beni takip edin."

Lebel adamın peşinden gitti, barın arkasındaki perdelerin arasından geçip dar bir merdivenden çıktılar, pis kokulu koridorun sonundaki kapının önünde durdular.

Orta yaşlı adam kapıyı vurdu, içeriden bir ses, "Yakışıklıysan, gir," dedi.

— Ben Claude. Konuğunuz geldi, dedi orta yaşlı adam, sonra kapıyı açtı.

Lebel tavandan tek bir ampulle aydınlanan küçük ve içerisi sigara dumanı olmuş odaya girdi. Odanın geri kalan bölümü karanlıktaydı, duvarın biri de çizik çizik bir aynayla kaplıydı. Otuzunda gösteren bir adam odanın ortasında, üzerinde bir şişe pastisle iki kadeh bulunan masanın başında oturmuştu. Kısa boylu, kötü bakışlıydı, sırtının kambur olduğu belliydi. İki ön dişi yoktu, üzerindeki yıpranmış siyah takım sigara külü kaplıydı.

Bir Gauloise yakarken barmene, "Bizi yalnız bırak Claude," dedi.

Kapı kapanırken adam masanın öteki yanındaki iskemleyi gösterdi, "Henri, benim güzel çiçeğim. Seni

görmek her zaman iyidir."

Henri gösterilen iskemleye oturdu, çok pahalı görünümlü eldivenlerini çıkardı, "Yazık ki, aynı şeyi söyleyemeyeceğim, Bastien."

— Her zamanki gibi, tam bir diplomatsın. Otur. İçki?

— Yalnız şampanya içtiğimi biliyorsun. Başka her şey midemi bozuyor.

Bastien sırtıttı, "Fena. Burada sadece ucuz pastis var. Parti başkanı bile hayatın zevklerinden yararlanmayı beceremiyor, Henri."

— Öyleyse, ben hiçbir şey içmeyeyim.

Bastien omuzlarını silkip kendi kadehini doldurdu. Pahalı bir takım elbise giymiş, ipek kravatının üzerine elmas bir iğne takmış, pahalı deve tüyü paltosunun yakasını samur kaplatmış Henri'ye baktı.

Bastien sırtıtırken eksik ön dişleri ağzında kara bir delik gibi göründü, "Her zamanki gibi, iyi görünüyorsun, Henri. İşler iyi mi?"

— Beni buraya para kazanmak gibi iğrenç bir konu tartışmak için çağırmadın umarım. Belki de doğruca konuya girsen, daha iyi olur. Bu sefer ne var? Parti için yeni bir yardım mı?

Pierre Bastien ayağa kalktı. Lebel hep herifin Notre-Dame'ın çanını çalarken göze batmayacağını düşünürdü. Çok acımasız bir düşünceydi belki; ama karşısındaki adam uysal görünüşünün ardında son derece acımasız biriydi.

— Sadece dostça bir sohbet Henri, öfkelenmek için bir neden yok, Yoldaş.

— Ben senin yoldaşın değilim.

— Demek Almanlara karşı iki yıl birlikte savaşmanın bir önemi yok, öyle mi?

— Kimin savaştığı konusunda gerçekleri unutmayalım istersen. Herkese Gestapo'nun ön dişlerini kırıp sırtını sakatladığını söylemekten hoşlanıyorsun. Oysa ikimiz de bunları eski karına borçlu olduğumu biliyoruz. Evini basan Gestapo'dan kurtulmak için onu çocuklarla birlikte terk edip kaçmıştın, karşılığında seni merdivenlerden yuvarladı. Kötü bu Bastien, özellikle de sen güvenli bir evde saklanıp Müttefikler Paris'e varana kadar günlerini Gestapo'ya tek bir kurşun atmadan geçirirken bazılarımızın işkence gördüklerini düşünürsen, çok kötü. Yine de De Gaulle'den Savaş Madalyası almayı becerdin. O eksik dişlerini artık halletsen iyi olur. Ağzındaki o deliği bir şeref madalyası gibi göstermeye çalışmalı çok oldu.

Bastien'in yüzü iğrenç bir şey görmüş gibi buruştu, "Beni küçük düşürmeye çalışma, Lebel. Ben de herkes kadarını yaptım. Kaldı ki partinin güvenliği açısından, savaştan sonra mücadelemizi sürdürmemiz açısından, benim yakalanmamam gerekiyordu."

— Tabii. Sen de davanıza cömertçe yardım edenin hep bu pislik olduğunu unutma. Şimdi konuya gel.

Maxim'de bir yemek randevusuna yetişmeliyim.

— Herhalde o orospu modellerden biriyle, dedi Bastien sırtarak.

Lebel içini çekti, "Kıskançlık seni hiçbir yere götürmez. Başımın üzerinde Azrail'in kılıcıyla toplama kampında yaşamak, bana iki şey öğretti. Birincisi, kendinden başka kimseye güvenme; ikincisi, fırsat varken, hayattan zevk almaya bak. Bunu her gün uyguluyorum, özel hayatım da seni ilgilendirmez. Peki, konuşmak istediğin ne?"

Bastien pis pis sırıttı, "Duyarlı bir konu. Buraya şahsen gelmeni onun için istedim. Her zamanki önlemleri aldın, değil mi?"

— Tabii. Yüzünden bana kötü haberler vermeye hazırlandığını çıkarıyorum.

Bastien içkisini bitirdi, kadehini masaya vurdu, "Jake Massey adlı biri. Onu tanıyor musun?"

Lebel beklemediği bu soru karşısında sarsıldı, şaşırdı, korktuğunu göstermemek için büyük çaba harcadı.

— Ne ilgisi var?

— Sana basit bir soru sordum. Tanıyor musun?

Lebel içini çekti, rahatsızlığını belli etmemek için saatine baktı, "Bak Bastien, artık konuya girsek?"

— Konu bu işte. Massey'yi tanıyor musun?

— İsim tanıdık geliyor. Savaş sırasında direnişle birlikte çalışan bir Amerikan OSS görevlisi. Neden sordun?

— Bu yakınlarda onu gördün mü?

Lebel, Bastien'in yüzünde gördüğü sırıtışın her zaman tehlikeli olduğunu biliyordu. Doğruyu söylemeye karar verdi.

— Gerçeği bilmek istiyorsan, evet. Kısa süre önce Paris'teydi, merhaba demek için otele uğradı. İyi de bunun ne ilgisi var? Toplumsal faaliyetlerimi mi denetlemeye başladın, Bastien?

— Demek sadece dostça bir ziyaret, öyle mi, Henri?

— Tabii. Bak, bütün bunların amacı ne? Sana söyledim, bir randevum var.

— Massey seni neden görmek istemiş?

— Özel bir şey için değil. Söyledim, merhaba demek ve eski günleri anmak için uğramış. Akşam yemeğine kalmasını önerdim; ama başka randevuları varmış.

— Hepsi bu mu?

— Hepsi bu. Şimdi Bastien, eğer başka bir şey yoksa...

Lebel kalkmaya davranırken, Bastien'in elini omzunda hissetti, "Otur. Daha bitirmedim. Bazı önemli insanlar senin hakkında sorular sordu."

— Kim?

— Seni ilgilendirmez. Eski direnişçiler olduğumuz için seni buraya çağırıp uyarmak istedim. Senin canının yakıldığını görmek istemiyorum. Yoksa, sonumuz nereye varır? Bize yaptığın yardımlar oldukça cömertti, Henri.

Lebel omuzlarını silkti, "Elimden geleni yapıyorum. Canımın acıtılmasından söz ettin. Nasıl? Kim tarafından? Neden?"

— Sormamak daha iyi. Kendi kendine bir iyilik yap. Massey seni bir daha aradığında, bana haber ver. Eskiden OSS'ydi, Şimdi CIA. Özel hayatın beni ilgilendirmez; ama Moskova'ya gelince, işler değişir. Böyle heriflerle bir arada görülürsen insanlar senin hakkında yanlış düşünebilir.

Lebel şaşkınlığa vurdu, "Massey CIA ha? Hiç düşünmedim..."

— İşte şimdi öğrendin. Tamam mı?

— Sen öyle söylüyorsan.

— Söylüyorum.

— Hepsi bu mu?

Bastien evet anlamında başını salladı, "Hepsi bu. Sana söylediklerimi unutma."

Lebel ayağa kalktığı anda, Bastien pis pis sırıtıp, "Hazır buradayken, tanışmanı istediğim biri var," dedi, aynaya döndü, "Artık gelebilirsiniz, Albay."

Gölgelerin içinden bir kapı açıldı, ortaya bir adam çıktı.

Yüzü sivilce ve yara iziyle kaplı iri yarı kaba biri, sol kulağının bir parçası da eksikti. Bastien, "Albay Romulka, KGB Moskova," dedi, "Henri Lebel'le tanışmanızı istiyorum. Albay Romulka iki gün sonra Moskova'ya gideceğini söyledi. Seyahat programını yeniden düzenleyip seni oraya iki gün önce götürmek istiyor."

Lebel'in yüzü sarardı, "Burada neler oluyor?"

Romulka parmaklarını şaklattı, kapının ardından görünen iki adam gelip Lebel'i yakaladılar, kolunu sıyırdılar. O sırada Romulka yaklaştı, elindeki şırıngayı Lebel'in koluna batırdı.

Washington,
27 Şubat,
20.30

Oval Ofis'in yere kadar uzanan camları yağmurdan sırılsıklamdı. Washington Anıtı'nın arkasındaki karanlık gece gökyüzündeki şimşeklerle yırtıldı.

Eisenhower masasının arkasındaki koltuğa oturup karşısındaki üç kişiye bakarken derin bir soluk aldı.

— Şimdi iyi anlamak istiyorum. Bana bu operasyonu durdurmanın imkânsız olduğunu söylemek istiyorsunuz, öyle mi?

CIA Başkanı Allen Dulles başkanın yakınındaki koltuktaydı, Karl Branigan ve Jake Massey ise tam karşısında oturuyorlardı.

Başkan'ın gözlerinin altında koyu halkalar vardı, o ünlü tebessümü ise kaybolmuş gibiydi. Dışarıdaki hava da sanki başkanın duygularıyla uyum içinde gibiydi.

Branigan oturduğu koltukta öne eğildi, "İşler maalesef beklediğimizden de kötü gitti, Sayın Başkan. Massey'nin de anlattığı gibi, Slanski'ye Moskova'da haber ulaştırmanın tek yolu Lebel'di. Oysa şimdi Lebel de kayıp."

Eisenhower soğuk bir ses tonuyla, "Bana olanları anlatın," dedi.

— Bildiğiniz gibi, Lebel'in iki gün sonra Moskova'ya gitmesi gerekiyordu. Paris büromuz Lebel'le temas kurmaya çalıştı; ama başarılı olamadı. Şoförüne göre Lebel'le Paris saatiyle geceyarısı, Lebel'in bir iş yemeği için gittiği Maxim'in önünde buluşacaklardı. Adamlarımız kulüpte Lebel'i bekliyorlardı; ama hiç görünmedi. Ama başka şeyler oldu.

— Ne?

— Paris büromuz, şoförün Lebel'i Montmartre Bulvarı'nda bıraktığı saatten hemen sonra Le Bourget Havaalanı'ndan Moskova'ya gitmek için havalanan tarifersiz bir Sovyet diplomatik uçağı belirledi. Bulvarın hemen yanında, Fransız Komünist Partisi üyelerinin uğrak yeri bir kulüp var, Club Malakoff. Fransız haberalmasındaki dostlarımızdan da Lebel'in arada sırada bu kulübe uğradığını öğrendik. Lebel'in şoförü patronunun birkaç saat önce bir telefon aldığını, adını belirtmediği bir yerde özel bir toplantıya gitmek zorunda olduğunu, bunun için de Montmartre Bulvarı'na gitmesi gerektiğini söylediğini anlattı.

— Ama bizi çok daha fazla endişelendiren başka bir şey var. Sovyet uçağının kalkışından hemen önce uçağa bir sürü yolcu alındı, bunlardan birisi de doktor eşliğinde sedyede getirildi. Fransızlara göre, Ruslar bunun Paris'teki büyükelçilikte görevli ve acil bir ameliyat için Moskova'ya götürülmesi gereken bir diplomat olduğunu söylemiş. Sovyet yolcu listesini inceleyen ve yolcuları yakından gören

Fransız yetkilileriyle konuştuğumuzda, uçağa sedyeyle bindirilenin Lebel olduğundan kuşkulandık.

— İsa adına.

— Bize göre Moskova Lebel'in Massey'yle olan bağlantısını öğrendi, onu sorgulamak için de Moskova'ya kaçırdı.

Eisenhower elini yüzüne götürüp gözlerini ovuşturdu, "Giderek daha çok batağa saplanıyoruz."

— Efendim, Lebel'in Moskova'ya götürülmüş olması, Ruslarla henüz işbirliği yapmadığını gösterir. Bana kalırsa, Slanski'ye bu aşamada ne emir verirsek verelim, emrimize aldırmayacaktır.

Eisenhower gözlerini kaldırdı, "Bu emir doğrudan doğruya benden gelse dahi mi?"

— Eğer ona doğrudan bir emir gönderme imkânınız olsa bile, dinlemeyecektir, efendim.

Eisenhower yeniden iç çekti, koltuğunda oturuşunu değiştirdi, "Bay Massey, bir şey söylemeyecek misiniz?"

Massey başını kaldırdı. Endişeli yüzünde, gözlerinin altındaki koyu halkalar dikkat çekiyordu. Son kırk sekiz saat boyunca neredeyse hiç uyumamış, Helsinki'den Washington'a uzun bir uçuştan hemen sonra Branigan, müdür yardımcısı ve Allen Dulles tarafından dört saat süren uzun ve sıkıntılı bir brifinge alınmış, operasyonun tüm ayrıntıları üzerinde konuşmuştu. Midesindeki bulantıyla birlikte, gittikçe artan bir umutsuzluğun pençesindeydi. Lebel konusunda alınan haberler de sıkıntıyı körüklemişti; odada genel bir çaresizlik havası esiyordu.

Gözlerini yüzüne diken Eisenhower'a baktı, "Ne söyleyeceğimi bilemiyorum, efendim."

Eisenhower patladı, "Bütün bunlardan bir ölçüde sorumlu olduğunuzu düşünüyorum da, bu konuşmaya bir katkıda bulunmanızın zamanı gelmedi mi, diye merak ediyorum. On dakikadan beri burada, evinin yolunu kaybetmiş biri gibi oturuyorsunuz. Hiçbir öneriniz yok mu?"

— Eğer Lebel kaçırılıp Moskova'ya götürüldüyse, oraya birini gönderip Slanski'ye durumu anlatmanın dışında, onu durduracak bir çare düşünmüyorum. Lebel'in kaçırılmasına gelince, bunu önlemenin hiçbir yolu yok, tabii eğer içinde bulunduğu uçağı düşürmeyi düşünmüyorsak.

— Bunu bile düşündüm; ama imkânsız, dedi Eisenhower sinirli bir sesle. Şimdi artık çoktan Sovyet hava sahasına girmiştir. İlk önerinize gelince, Branigan'ın dediklerini duydunuz. Slanski itaat etmeyecektir. Şu Lebel hakkında ne düşünüyorsunuz? Bir soruşturma sırasında kolaylıkla konuşacak insanlardan mıdır?

— Lebel yakalandıktan sonra bir toplama kampına gönderildi, Gestapo'nun işkencesinden geçti. Yani, başına gelecekleri biliyor. Konuşmayı reddedip, bu işe katkısından söz etmeyebilir; ama bu, Moskova'nın elindeki kanıtlara da bağlı. Yine de Moskova'nın elinde bazı bilgiler olduğuna inanıyorum, üstelik aceleleri de var anlaşılan, yoksa onu neden kaçırsınlar? Özellikle de zaten iki gün sonra kendiliğinden Moskova'ya gidecek olduğunu düşünürsek. Ya da Lebel kolaylıkla ötüp bütün bildiklerini de anlatabilir. Bilemiyorum.

— Ama adamı tanıyorsunuz, değil mi? Bana dürüstçe cevap verin. Konuşacak mı?

Massey bir an düşündü, "Bence Lebel dayanabildiği kadar dayanacaktır. Aptal değil, başlangıçta her şeyi reddetmeye çalışacak. Ama KGB'nin işkence yöntemlerini ne denli geliştirdiklerini düşündükçe, Lebel'in iki günden fazla dayanabileceğine inanmıyorum."

Allen Dulles gözlüklerini siliyordu, yavaşça başını kaldırdı, "Eğer Lebel'in dayanacağına güvenebiliyorsak, zaman kazanacağımızı düşünebiliriz. Belki de bu bataktan bir çıkış yolu buluruz."

— Nasıl? dedi Eisenhower.

— Slanski'yi ve Horev'i öldürerek. Ne kadar acımasızca da olsa, elimizdeki tek çare bu.

Bir süre kimse konuşmadı. Massey, Dulles'a baktı, duygularını açığa vuran bir sesle, "Canlarını bizim için tehlikeye atan iki insandan söz ediyoruz," dedi, "Bu operasyonu gerçekleştirmeyi kabul edecek kadar cesur iki insandan. Siz ise onları öldürmek istiyorsunuz, öyle mi?"

Dulles gözlerini Massey'ye dikti, "Kusursuz bir dünyada yaşamıyoruz, Massey. Bulduğum tek çıkar yol bu, belki de tabancamızdaki son kurşun." Bakışlarını başkana çevirdi, "Branigan'la birlikte bu ihtimali düşünerek, bazı hazırlıklar yapmaya çalıştık."

Yanıdaki çantadan bir dosya çıkardı, "Şu sırada Moskova'da dört ajanımız var. Onları unutmduğımızı göstermek, teması sürdürmek için her birine dört haftada bir şifreli bir mesaj gönderiyoruz. Mesajları önceden belirtilmiş saatlerde Amerika'nın Sesi radyosunun normal programları aracılığıyla iletiyoruz. Gönderdiğimiz mesajlar herhangi bir dinleyici için hiçbir anlam taşımıyor; ama ajanlarımız belirli bir saatte yayınlanmış belirli bir bölümün şifresini çözdüklerinde, gönderdiğimiz mesajı almış oluyorlar."

Uzandı, elindeki dosyayı başkanın önüne koydu, "Moskova'da, bu işi başarabileceklerini düşündüğümüz iki ajan var."

Başkan dosyayı eline alırken, Dulles devam etti, "İkisi de çapulcu. Eski Ukrayna SS'lerinden. Aslında onları altı hafta kadar önce Ukrayna'ya paraşütle indiren de Massey. İndikten bir hafta sonra Moskova'ya vardılar."

Eisenhower elindeki dosyayı hızla okuyup masaya bıraktı.

— Yani ne öneriyorsunuz?

— Bu adamlara yarın akşam mesaj göndermemiz gerekiyor. Mesajda onlara yerlerini bulmalarını istediğimiz adamlardan söz edeceğiz. Massey bize Slanski'nin Moskova'da buluşacağı kadını, Lebel'in sevgilisini anlatmıştı. Slanski kadının daçasını güvenli ev olarak kullanacaktı. Eğer Slanski ile kadının o eve gideceklerinden emin olabilirsek, o zaman gerisini tahmin etmek kolay. Yine de planın gerçekleştirildiğinden emin olabilmemiz için Moskova'da birine daha ihtiyacımız olacak. Hata yapamayız. Üstelik de çabuk hareket etmemiz şart. Massey'nin de dediği gibi, Ruslar sonunda dostumuz Lebel'i konuşturmayı başaracak, daça hakkında her şeyi öğrenecektir.

— Moskova'nın radyo mesajlarınızı çözme ihtimali yok mu?

Dulles hayır anlamında başını salladı, "Hemen hemen imkânsız, efendim. Mesaj sadece birer kere kullanılan şifrelerle kilitleniyor, anlaşılması imkânsız."

— Unuttuğun çok önemli bir şey var. Moskova'ya bir adam göndermek kolay mı?

Dulles, "Bu konuda çalışıyoruz, efendim," dedi, "En uygun çözüm olarak Mossad'ı görüyoruz. Yahudi Birliği aracılığıyla Rusya ve Doğu Avrupa'da önemli ilişkileri var, Moskova'da, yani KGB'de ve orduda bir sürü ajanları ve muhbirleri olduğunu biliyoruz. Eğer onay verirsiniz, nedenlerini ve amacımızı açıklamadan Mossad'dan yardım isteyeceğiz. Kabul edeceklerine inanıyorum. Bildiğiniz gibi onlarla karşılıklı güvenlik konusunda bir anlaşma imzalamıştık."

— İşe yarayacağına gerçekten inanıyor musun?

Dulles, "Güç ve tehlikeli olacak, efendim. Büyük bir hızla gerçekleşmesinin yanında, büyük bir ustalıklarla da yapılması şart. Ben, bu fırsatı kullanmamız gerektiğine inanıyorum. Ama bu konuya cevap verebilecek tek kişi, Massey. O adamları oraya gönderen Massey."

Bütün yüzler Massey'ye döndü, sonunda Eisenhower dayanamadı, "Evet, Bay Massey. Bunun mümkün olup olmadığını anlat. Başarılabilir mi?"

Massey bir an düşündü, sonra kabaca, "Bilmiyorum," dedi.

Eisenhower'ın yüzü kızardı, "Şu kahrolası soruya cevap verin."

Massey başkana baktı, konuştuğunda öfkesi sesinden belliydi, "Ben," dedi, "Bu işe karışmak istemiyorum."

Eisenhower tutuştu, "Ben başarılı olup olmayacağını sordum. Buraya neden toplandığımızı da unutmayalım, Bay Massey. Bütün bu olanlardan kısmen siz sorumlusunuz. Soruya cevap verin."

Massey öfkeyle ayağa kalkmaya davranınca, Eisenhower bağırdı, "Olduğunuz yerde kalın!"

Sonra Dulles ve Branigan'a döndü, "Yürüyüşe çıkın, baylar. Bizi yalnız bırakın."

Dulles ve Branigan ayağa kalkıp, birlikte Oval Ofis'ten çıktılar.

Massey iskemlesinde otururken, hâlâ kızgın Eisenhower titrek elleriyle bir sigara yaktı, ayağa kalkıp pencereye yürüdü. Yere kadar inen pencerelerden birini açıp dışarıya, sundurmanın altına çıktı. Odayı buz gibi bir hava ve yağın yağmurun sesi doldurdu, Eisenhower omzunun üzerinden, "Dışarı çık, Jake," dedi.

Massey sundurmanın altına çıktı. Yağmur hâlâ olanca şiddetiyle yağıyordu. Eisenhower sundurmanın çatısından düşen damlalara bakarak sordu, "Ailen var mı?"

— Bir oğlum var.

— Ya karın?

— Boşandık.

Eisenhower yüzüne baktı, "Bir yurtsever olduğunu söyleyebilir misin, Jake?"

— Sayın Başkan, ülkemi seviyorum. Sevmeseydim, bu görevi yapmazdım. Ama bunu kabul edemem. Alex Slanski cesur biri, başka hiç kimsenin yapmaya cüret edemeyeceği bir şeye giren biri. Anna Horev'e gelince, bu işe girmeye sadece küçük kızını geri getirebilmek için kabul etti. Yine de çok cesur bir kadın. Belki de onu kullandık. Ama bu, onları öldürebileceğimiz anlamına gelemez. Bu hem ahlâki olmaz hem de doğru değil.

Eisenhower iç geçirip sigarasını uzağa bir fiskeyle fırlattı, "Sana uzun zamandan beri kimseye anlatmadığım bir öykü anlatacağım. Genç bir subayken, Panama'da görevlendirilmiştim. Benimle birlikte görevli olan, doğduğum kentten gelme bir çocuk daha vardı. Kızıl saçlı, cana yakın biri. Birlikte içki içmesi, şarkı söylemesi keyifli biri. Memlekette, çılgınca sevdiği bir yavuklusu vardı. Bir gece bizim bölüğü ormana, topçu ateşiyle tümene sıkıntı veren bir gerilla grubuyla çatışmaya gönderdiler. Amacımız toplarını kullanılmaz hale getirmektir. Daha yarı yoldayken, makineli tüfek ateşi altında kaldık, yerimize mihlandık. Bahsettiğim çocuk makineli silahlardan birini susturmak için ilerlerken, karnına bir kurşun yedi. Bağırsaklarını peşinden sürükleyerek ormanda yanımıza ulaşmayı başardı, sürünürken birinin gelip yardım etmesi için çığlık çığlığa bağıırıyordu. Ama en kötüsü, bağırarak yerimizi belli ediyordu. Ben belki de bölüğün en keskin nişancısıyım. Komutan çocuğu vurmamı emretti. Tüfeğimi ona doğrultmadım, yanında bir yere ateş ettim. Beş dakika sonra gerillalar bölüğe saldırıp on kişiyi öldürdü."

Eisenhower'ın yüzünde pişmanlık ifadesi vardı, "Eğer o çocuğu vuracak cesareti göstermiş olsaydım, belki de o on kişi bugün bile hayatta olacaktı. Dahası da var. Geri çekildiğimizde toplarını ateşlediler, bölüğümüzü kırıp geçirdiler. Komutanımın ve silah arkadaşlarımdan güvenini kötüye kullandım. Ülkemin güvenini kötüye kullandım."

Düşen yağmura hüzünle baktı, "Biz burada Panama Ormanı'nda, terazinin kefesinde on hayattan ya da bütün bir bölükten söz etmiyoruz. Konuştuğumuz şey, savaşın kendisi. Tehlikede olan yirmi kişinin ya da daha fazlasının hayatı değil, milyonların geleceği. O gece ormanda öğrendiğim bir şey varsa, gerektiğinde zararı azaltmak zorunda olduğun, acısı ne olursa olsun. Biliyorum, bunlar güç kararlar; ama acımasız gerçeklerden söz ediyoruz: iki hayat karşılığında milyonlarca insan. Belki oğlunun hayatı da dahil. Çünkü –bu konuda sakın yanılma– eğer başaramazsak, savaş çıkacaktır. Eğer Slanski ile kadın canlı ele geçerlerse, Moskova'nın elinde bir savaş başlatmak için yeterince kanıt, yeterince neden olacak. Amerika'nın hazır olmadığı, kazanamayacağımız bir savaş başlatmak için. Hidrojen bombası alanında bizden altı ay öndeler, Stalin'se bombayı kullanmak için çılgın gibi fırsat kolluyor. Elinde böylesi bir silahla bizi dünya yüzünden silebilir."

Massey başkanın yüzünü inceledi. Adamın mavi gözlerindeki sert ve kararlı bakışı, yüzündeki üzüntüyü hiçbir fotoğrafta görmemişti.

Eisenhower bakışlarını kaldırdı, "Sana Dulles'ın önerdiği plan başarılı olabilir mi, diye sormuştum," dedi, "Şimdi bu soruya cevap vermeni istiyorum."

Massey içini çekti, "Belki. Ama yine de küçük bir ihtimal. Slanski aptal değildir, Şimdiye kadar yetiŐtirdiklerimizin en iyisi. Onu öldürmek kolay olmayacaktır."

— Başarı ihtimalimiz çok düşük de olsa, denemek zorundayız. Slanski ve kadını tanıyan, onları vazgeçmeye ikna edebilecek tek kişi tanıyorum. O da sensin. Onları öldürmek istemediğini biliyorum; ama ikimiz de onları öldürmen gerektiğinin bilincindeyiz. Yıllar önce benim yaptığım hataya düŐme. İki hayat kurtarmak için milyonları ateşe atma.

Eisenhower, Massey'nin gözlerine baktı, "Senden benim ve ülkenin güvenini kötüye kullanmamamı istiyorum, Jake."

Kırk İkinci Kısım

Dzerjinskiy Meydanı, Moskova

Uzarlarda bir yerde bir çığlık yankılandı, Anna vücudu ter içinde, kendine geldi.

Tavandaki tek ampul gözlerini kör edecek kadar güçlüydü.

Penceresiz, küçücük bir hücrede sert tahtadan bir döşegin üzerinde yatıyordu. Granit duvarlar nemden sıırılsıklamdı, bütün hücre küf ve sidik kokuyordu. Karşısındaki duvarda bulunan demir kapının ötesinden açılıp kapanan kapıların gümbürtüsünü duyuyordu.

Bir yerde bir hapishanede olduğunu anlamıştı; ama nerede olduğunu bilmiyor, gece mi gündüz mü kestiremiyor, buraya nasıl getirildiğini hatırlayamıyordu.

Tek hatırladığı, KGB görevlisinin parmağını gırtlığına soktuğuydu, ondan sonra da kendini burada bulmuştu. Arada olup bitenler karmakarışıkta, "Slanski nerede? Öldü mü? Hayatta mı? Başka bir hücrede mi?"

Korku içini kemirmeye başladı. Hücre kapısının ötesindeki çığlığı hatırladı. Rüya mı görmüştü, yoksa çığlık gerçek miydi? ığlık atan Slanski olmasın? Zihni bulanıktı, kendini savunmasız hissediyordu, midesi korku ve dehşetten bulanıyor, kusmak istiyordu.

Sol omzunu kıpırdatamıyordu. Ağzı kupkuru, vücudu güçsüzdü. Omzuna baktı.

Omzu tedavi edilmişti. Bandaj o kadar sıkıydı ki, etine gömülüyordu. Kolunu oynatmayı denedi, omzundan ense köküne yayılan keskin acıdan bağırmmamak için kendini tuttu.

Omzunun, KGB binbaşısı ormanda üzerine atlayınca çıkmış olacağını düşündü. Adam düşerken sanki kemik kırılmışçasına duyduğu derin acıyı hatırladı. Sonra kolunda, enjektörün batırıldığı yerdeki kızarıklığı gördü. Onu uyutmuşlardı.

Bacaklarını toplayıp oturmaya çalıştığı sırada çığlığı yeniden işitti, çığlığın hemen ardından gelen haykırış dışarıdaki koridoru doldurdu.

Ürperdi, tüm vücudundaki acıyı duydu.

"Neredeyim? Neler oluyor? ığlık atan kim?"

Kapının önünde çizme seslerini, kilitte dönen anahtarı duydu, kapı menteşelerinin üzerinde gıcırdayarak açıldı.

Kapıda siyah üniformalı iki KGB görevlisi duruyordu. Yatağa yaklaşp Anna'nın kollarına yapıştılar, zorla ayağa kaldırdılar. Omzunun acısı tüm vücuduna şimşekler çakarak yayıldı.

Hücreden sürükleyerek çıkardıklarında, kendinden geçti.

Gözlerini açtığında, pencereleri siyah çelik parmaklıklarla örtülü bir odada, iskemlede oturuyordu.

Oda boştu. Yeşil duvarlar, tahta bir masa, karşı karşıya konmuş iki iskemle. Masa zemine çelik dirseklerle tutturulmuştu. Karşıdaki demir kapının üzerinde kafesli bir açıklık, bir de küçücük bir gözetleme deliği vardı.

Korkudan midesinin bulandığını hissetti, omzunun acısı da geçmemişti.

Pencereden nemli bir gün ışığı geliyordu. Camın ötesinde, motorları çalıştırılıp hareket ettirilen otomobillerin, değiştirilen viteslerin, uzaktaki trafiğin boğuk sesini duyuyordu.

Zorlanarak iskemleden kalktı, pencereye yaklaştı.

Aşağıda parke taşı döşeli geniş bir avlu vardı. Binanın karşı kanadında yedi kat saydı, gördüğü pencerelerin tümü parmaklıklarla kaplıydı. Avlunun bir köşesinde on, on iki kamyon, üstü ondüle saca kaplı bir sundurmanın altında da yedi motosiklet duruyordu. Avludan, kimi elinde bir kâğıt tomarı tutan siviller, kimi siyah üniformalı KGB görevlileri, çok sayıda insan acele eder gibi gidip geliyordu.

Umutsuzluğu arttı. Pencerenin önünden ayrılırken, kapının açıldığını duydu.

KGB görevlisi, Binbaşı apoletli siyah bir KGB üniforması giymiş, koltuğunun altına da kahverengi bir dosya sıkıştırmıştı; ama takma eli geçen seferkinden değişik görünüyordu. Siyah deri eldivenin yerini demir bir kanca almıştı. Kemerine bağlı zincirin ucundaki anahtarla kapıyı kilitledi, dosyayı masanın üzerine bıraktı.

— Nasılsın?

Sesi yumuşak, araştırmacıydı. Anna cevap vermeyince Lukin üniformasının cebinden bir paket sigarayla çakmağını çıkardı, masanın üzerine koydu.

— Lütfen otur. Sigara?

Anna yine cevap vermedi, Lukin bir sigara yakıp genç kadının omzuna baktı, "Benim hatam, biliyorum," dedi, "Omzun çıkmıştı, doktor yerine koymak zorunda kaldı. Kırık falan yok; ama yine de acının geçmesi bir iki gün alır." Hafifçe gülümseyip kendi koluna dokundu, "İkimiz oldukça ilginç bir yaralı çift olduk, değil mi, Anna?"

Anna yakından bakınca, adamın bitkin olduğunu gördü. Gözlerinin altında koyu halkalar vardı, gerginlik ve yorgunluk adamı olduğundan da yaşlı gösteriyordu.

— Otur, lütfen.

Anna, Lukin'in karşısındaki iskemleye oturdu.

— Daha önce görüşmüştük; ama kendimi resmen tanıtmak zorundayım. Benim adım Binbaşı Yuriy Lukin. Canının yanmasına üzüldüm. İşlerin buraya varmamasını tercih ederdim. Senin için bir şeyler getirteyim mi? Çay? Kahve? Su? Yemek?

— Aç ya da susuz değilim.

— Bu imkânsız. Son on iki saat boyunca bir lokma yemedin, bir yudum su içmedin. Eğer önerimi kabul etmenin güçsüzlük belirtisi olarak görüleceğini düşünüyorsan, emin ol aptallık ediyorsun.

Anna'dan bir cevap alamayınca, ekledi, "Nasıl istersen."

Uzaktan yeni bir çığlık duyuldu, sonra da tok bir çatırtı. Sanki birinin kafatası duvara çarpmış gibi. Lukin'in huzursuz ve öfkeli bakışları kapıya döndü. İçini çekip ayağa kalktı, "Ne hissettiğini biliyorum, Anna. Korku. Endişe. Kuşku." Önce genç kadının omzuna, sonra yüzüne baktı, "Acı bunların en önemsizi, en küçüğü. Nerede olduğumuzu biliyor musun? Dzerjinskiy Meydanı, Moskova. Bunu kusman için uğraşırken, sen bayıldın." Lukin göğüs cebinden çıkardığı siyah siyanür hapını gösterdi, "Zamanında müdahale edip, çiğnemeni önledim."

Anna hapa baktı, sonra başını çevirdi, "Ne kadar zamandan beri buradayım?"

— Buraya dün gece getirildin. Askeri bir araçla. Buranın gidilecek yerlerden en iyisi olmadığını, kötü şöhretinin her kelimesini hak ettiğini biliyorum. Durakladı, sonra ses tonu ciddileşti. Bazıları buraya Cehennem'in İlk Halkası adını takmışlar, dedi, haksız olduklarını söyleyemem.

Sigarasını yere bırakıp çizmesinin ucuyla ezdi, sonra masanın üzerindeki dosyayı alıp sayfalarını çevirmeye koyuldu.

— Dosyanı inceliyordum. Başından epey şeyler geçmiş, Anna Horev. Çok acı çekmişsin. Çok üzülmüşsün. Bu kadar çok trajedi. Annenle babanın ölümleri. Kocanın mahkemesi. Duraksadı. Sonra olanlardan bahsetmiyorum bile. Şimdi de bu.

Anna şaşkınlık içinde Lukin'e baktı, sonra birden, "Benim... benim kim olduğumu nereden biliyorsunuz?"

— Uzun süreden beri bu işe karıştığınan haberimiz vardı. Sen daha Sovyet toprağına ayak basmadan. Sen ve Slanski, ikiniz.

Anna konuşmaya çalıştı; ama o kadar şaşkındı ki, aradığı kelimeleri bile bulamadı.

Lukin, "Anna," dedi, "Eğer bana bütün bildiklerini anlatırsan, her ikimizin işini kolaylaştırmış olursun."

Anna gözlerini binbaşuya dikti, "Anlatacak bir şeyim yok."

— Anna, burada seni konuşturabilecek insanlar var, sana acı vermekten hoşlanacak, çığlıklarını

duymaktan, ırzına geçmekten zevk alacak insanlar. İşkence etmekten de. Ben onlardan değilim. Ama nasıl çalıştıklarını gördüm, gördüğüm pek hoş a gidecek gibi değildi. Benimle konuşmazsan, onlar seni konuşturur, inan bana.

Anna cevap vermedi.

Lukin, "Slanski'nin Stalin'i öldürmeye geldiğini biliyorum," dedi.

Anna birden başını kaldırıp Lukin'e baktı, yüzü kireç gibiydi.

Lukin gözlerini ondan ayırmıyordu, "Bence Amerikalılar seni kullandılar, onu Moskova'ya getirmek için senden yararlandılar. Böylece karı koca görünecek, kuşku çekmeyecektiniz. Ama Slanski'nin görevi sona erdi artık. Dün gece elimizden kurtuldu; ama uzağa gidemez. Devriyeler onu bulup kıştıracaklardır. Bu arada sen, bana bütün bildiklerini anlatarak yardımcı olabilirsin. Estonya'ya ayak bastığımızda kimlerle temas ettiğini. Moskova'da kimlerle buluşacağınızı, yolda kimlerden yardım almayı umduğunuzu. Kimin tarafından, nasıl eğitildiğini de bilmek istiyorum. Bir de tabii Slanski'nin Stalin'i öldürme planı hakkında bütün bildiklerini. Bu soruları cevaplamama yardım edersen, ben de senin için elimden geleni yaparım."

Uzunca bir süre Lukin'e bakmaya devam etti, duyduklarının korkunçluğu kulaklarında yankılanıyordu, "Slanski'nin Stalin'i öldürmeye geldiğini biliyorum."

Lukin, "Sana yardım etmek için duruşma sırasında lehine tanıklık edip bağışlanmanı isteyebilirim," dedi.

Anna'nın yüzünde kaderine razı olmuşçasına bir ifade vardı, Lukin'e cevap vermedi.

Lukin sakince, "Anna belki çok cesur, belki de gereğinden fazla inatçısın," dedi, "Unutma ki benim de tamamlanması gereken bir görevim var. Bu görev Alex Slanski'yi ölü ya da diri ele geçirmek, bu operasyona katılan herkesi yakalamak. Kendi iyiliğin için başkalarına değil, bana konuşmanı istiyorum. Canının şimdikinden daha fazla yanmasını gerçekten istemiyorum."

Masanın üzerinden sigarasını ve çakmağını aldı. Masanın başında dururken, Anna başını kaldırdı, Lukin'e baktı. Adamın yumuşak kahverengi gözlerinde, ona adıyla hitap etmesinde ve ona bakışında acımayı andıran bir şey vardı; ama Anna bu düşünceyi aklından çıkarmaya çalıştı.

Lukin kapıya gidip kilidi açtı. Dışarıya çıkmak üzereyken döndü, Anna'ya baktı.

— Birazdan yiyecek ve su göndereceğim. Konuşacak bir sürü konu var, bu nedenle güçlü olman gerek. Durakladı. Sana özel bir soru sorabilir miyim, Anna?

— Ne?

— Slanski'yi seviyor musun?

Cevap vermedi.

Lukin bir süre bakmaya devam etti, sonra kapı kapandı.

Ayak seslerinin uzaklaşıp kaybolduğunu duyduğunda, yüzünü ellerine gömdü.

Masasının üzerinde Beria'nın Kremlin'deki bürosunu hemen araması gerektiğini bildiren bir mesaj vardı. Lukin mesaja aldırmadı, kenara itti.

Daha o sabah raporunu göndermişti. Kuşkusuz Kurt'u kaçırmaması nedeniyle Beria bazı tatsız yorumlarda bulunacaktı; ama şu anda bunu düşünemeyecek kadar bitkindi.

Kesik bileğindeki sancı kısa aralıklarla keskin keskin gelip gidiyordu. Eline baktı; şimdilik şu ilkel demir kancayla idare etmek zorundaydı. Telefonu kaldırıp harekât odasının numarasını çevirdi. Paşa Kokunko cevap verdi.

— Sorgu nasıl gitti? Moğol'un yorgunluğu sesinden belliydi. Bütün geceyi uykusuz geçirmiş, harekât odasındaki telefonları, diğer haberleşmeyi yönetmişti.

— Pek iyi değil. Buraya kadar gelebilir misin, Paşa?

— Geliyorum.

Lukin ahizeyi yerine bıraktı. Gözlerini ovuşturdu, yorgunluğun bir sel gibi bütün benliğini kaplamasını dinledi. Kadın, yapılan uyuşturucu iğnenin etkisiyle İlyuşin nakliye uçağının kötü havada tehlikeli ölçüde sallanmasına rağmen Moskova'ya kadar baygın kalmıştı. Kendisiyse son üç günde toplam on saatten fazla uyuyamamıştı. Bitkindi, dosyadaki kelimeleri bile seçmekte güçlük çekiyordu. Masanın üzerinde dumanı tüten bir fincan kahve vardı, alıp yudumlamaya başladı.

Kadının yakalanması küçük bir zafer olarak görünse de bütün operasyon koca bir yenilgiyle sonuçlanmıştı. Kurt kaçmayı başarmıştı. Sorgu sırasında Lukin kadının bakışlarından hiç de hoşlanmamıştı. Tecrübesi nedeniyle sorgu sırasında çözümlenmiş konuşmaları tanımakta uzmanlaşmıştı, kadınsa konuşacaklardan değildi. Anna'nın gözündeki acı kararlılık, daha çok bir ölüm özlemi çağırıyordu.

Korkuyordu kuşkusuz; ama Lubyanka'ya getirilen herkes, herkes korkardı. Kadını kandırmaya çalışmakla da bir yere varamayacağını bilincindeydi. En iyi yaklaşımın dürüstlük olduğunu düşündü. Onu konuşurmak için bir yol daha vardı, bunu düşündüğünde ürperdi.

Ne olursa olsun, Kurt'u bulmak zorundaydı.

Neredeydi? Oralarda bir yerde. Tamam da, nerede? Ormanın iki yüz kilometre çevresindeki bütün askeri birlikler, KGB büroları, milis güçleri bölgede devriye gezmek, kontrol noktaları oluşturup araştırmaları sürdürme talimatı almışlardı. Bütün gece süren çalışmalara rağmen, henüz bir şey çıkmamıştı. Eğer Kurt, kurulan kapandan kurtulup, Moskova yoluna düşmüşse, Lukin'in işi daha da güçleşecek demektir. O kadar kalabalık bir kentte, bir insanın saklanabileceği o kadar çok yer vardır ki.

Orada otururken, Kurt'un dosyasındaki eksik iki sayfayı hatırladı. Beria'nın o sayfaları göstermemesinin nedeni ne olabilirdi? O sayfalarda bu derece gizlilik gerektirecek ne bilgiler vardı? Aklına bir şey geldi. Dzerjinskiy Meydanı'nda herkes Beria'nın Stalin'den nefret ettiğini, onun yerini almayı düşündüğünü biliyordu. Kurt'un görevini başarması, Beria'nın işine gelirdi. Ya Beria Lukin'in çabalarını engellemek istiyorsa? Eğer kayıp sayfalarda Lukin'e yardımcı olacak bilgiler varsa, o zaman istemeden de olsa tehlikeli bir oyuna sürüklenmiş olacaktı. En basiti Beria'ya eksik sayfaları sorup ne olacağını beklemektir; ama bu kadarı bile başının derde girmesi için yeterliydi.

Kapı açıldı, içeriye Paşa girdi. Üniforması buruş buruş, gözleri kıpkırmızıydı.

— Geceyi yol kenarında geçirmiş gibisin, dedi Lukin.

Paşa ensesini sıvazlayıp sırtıttı, "Hayır, levazım bölümünün verdiği ranzalardan birinde. Eminim, yolun kenarı daha rahattır."

— Devriyelerden ya da kontrol noktalarından bir haber?

— Onu hâlâ bulamadılar. Ama yakında bir şeyler olacaktır, bu herif göğsüne çekilmedi ya. Demek kadın konuşmadı?

— Şimdilik hayır. Benim için bir şey ayarlamamı istiyorum. Bir kâğıt parçasına bir telefon numarası yazdı, Paşa'ya uzatırken istediklerini anlattı.

Paşa mutsuz görünüyordu, "Emin misin, Yuriy?"

— Maalesef. Beria beni görmek istiyor. Hemen netice bekleyecektir.

Paşa omuzlarını silkip gitti. O sırada telefon çalmaya başladı.

— Lukin.

— Yuriy? Nadya'nın sesi. İyi misin?

Lukin karısının kollarında uyumanın, vücudundaki bitkinliğin akıp gitmesinin özlemini duydu. Üç gündür eve uğrayamamıştı. Üç gün ona saatler gibi görünse de, Nadya'yı arayamamıştı, aynı sürenin Nadya'ya yıllar gibi geldiğinden emindi.

— Evet, her şey yolunda, sevgilim.

— Seni dün de aradım. Kimse bana bir şey söylemiyor. Ne nerede olduğunu, ne de ne zaman döneceğini.

— Üzerinde çalıştığım dosya beklediğimden de çok zamanımı alıyor. Sen nasılsın?

— Seni özledim. Bu akşam yemeğe gel. Böyle olduğun zamanları iyi bilirim. Hep kendinden verirsin. Lütfen gel Yuriy, seni rahatlatırım.

— Bir şey söyleyemem, Nadya. Beni beklemeden daha iyi.

Kısa süren bir sessizlik, sonra, "Seni seviyorum, Yuriy."

— Ben de seni seviyorum.

Telefon kapandı.

Yuriy, Kremlin'in ana kapısından geçip arabasını Silahhane avlusunda park ettiğinde saat ikiye yaklaşıyordu.

Beş dakika sonra bir muhafız yüzbaşı Lukin'i Beria'nın Üçüncü kattaki görkemli bürosuna aldı. Duvarda ipek goblenler, yerde Buhara halıları vardı, bütün eşyalar değerli Finlandiya meşesinden yapılmıştı. Masasının gerisinde oturup elindeki kâğıtları inceleyen Beria, Lukin'in girdiğini duyunca başını kaldırdı.

— Binbaşı, otur.

Lukin bir iskemleye çöktü.

Beria ona bakmayı sürdürüyordu, "Galiba bir çeşit kutlamanın zamanı geldi."

— Teşekkürler, Yoldaş.

Beria masanın üzerindeki puro kutusuna uzanıp, içlerinden bir tane seçti. Kaşlarını çattı, "Ama adamı avucundan kaçırdın. Bu da hiç iyi değil. Beni düş kırıklığına uğrattın, Lukin. Kadın konuştu mu?"

— Daha konuşmadı, Yoldaş.

Beria purosunu yaktıktan sonra gözlerini kaldırdı, "Onu sorguya çektin, değil mi?"

— Bu sabah.

— Konunun önemini düşünüyorum da, şimdiye kadar ufak da olsa bir ilerleme sağlaman gerektiğine inanıyorum. Eskiden bir kadının direncini kırmak için birkaç saat yeterdi. Kadınlar işkenceye erkeklerden duyarlıdır, özellikle de ırzına geçme tehdidine.

Lukin iğrenerek başını çevirmemek için kendini zor tuttu, "Biraz zaman alacak. Raporunda da belirttiğim gibi, yaralanmıştı..."

— Raporu okudum, dedi Beria kabaca. O Amerikalıyı elinden bir kere değil, iki kere değil, tam üç kez kaçırdın. Senden daha fazlasını bekliyordum, Lukin.

— O adamı yakalayacağımdan emin olabilirsiniz, Beria Yoldaş.

— Onu yakalayabilmek için, nerede olduğuna dair bir fikrin olmalı. Var mı?

Lukin tereddüt etti, "Hâlâ ormanda bir yerde saklandığını düşünüyorum. Böyle bir havada, oradaki gibi bir arazide fazla uzağa gidemez. Şu sırada bölgede onu arayan binden fazla adam var. Yöredeki KGB yetkililerini uyardım, çevredeki bütün büyük ve küçük yollarda kontrol noktaları kurmalarını istedim. Bütün ulaşım, toplu ya da özel olsun bütün ulaşım araçları aranacak. Kurt'un ölü ya da diri ortaya çıkması, sadece bir zaman işi."

— Öyle olduğunu umuyorum Lukin, senin iyiliğin için. Beria masanın üzerindeki dolmakaleme uzandı, ince parmaklarının arasına alıp bir süre oynadı. Ancak şimdiye kadar bana güven vermekten uzaksın. Yoksa kadını ben mi sorguya çekeyim? Eldivenleri çıkarmanın zamanı geldi, sen de öyle düşünmüyor musun? Biraz şiddet onu hemen yumuşatır. Sinek yakalamak için balın sirkeden daha uygun olduğunu düşündüğünü biliyorum; ama biz eskilerin böyle durumlar için geliştirdiği yöntemleri var.

Lukin Beria'ya baktı. Beria'nın yüzündeki sırıtmanın gerisinde, gözlerindeki parlaklığı gördü. Perdede gördüğü görüntüleri hatırladı, kusmamak için kendini zor tuttu.

— Saygısızlık etmek istemem Yoldaş. Ama bu durumda işkencenin işe yaramayacağı kanısındayım. İşkenceye cevap vereceğine inanmıyorum. Güvenini kazanmak için biraz zamana ihtiyacım var. Bunu yapmak için, onunla sadece benim uğraşmam gerekecek. Sadece o ve ben.

— O zaman konuşacak mı yani?

— İnanıyorum.

Beria karar vermekte güçlük çekiyormuş gibi dolmakalemiyle oynadı. İçini çekti, "Peki öyleyse. Şimdilik senin dediğin gibi yapacağız. Sana kırk sekiz saat veriyorum. Kadını konuşturmak, adamı bulmak için kırk sekiz saat. Eğer kırk sekiz saat içinde konuşmazsa, kadını Romulka'ya ve bana bırakacaksın, ondan sonra konuyla biz ilgileneceğiz. Gidebilirsin. Bu kadar."

Lukin'in tereddüt ettiğini görünce sordu, "Ne var, Lukin?"

Aklında bir şey mi var?"

— Bir isteğim olacak.

— Neymiş bu istek?

— Kurt'un dosyasından iki sayfanın eksik olduğunu gördüm. Beria Yoldaş'ın bu iki sayfayı bana verilen dosyadan çıkarmak için geçerli nedenleri olduğundan eminim. Yine de Kurtla ilgili tüm ayrıntıların bana verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu bilgiler onu yakalamama yardımcı olabilir.

Beria gülümser gibi yaptı, "Sayfalar konusunda haklısın, Lukin. Unutma ki sözünü ettiğin sayfalar olmadan da Kurt'u bir değil, üç kez yakalama fırsatı buldun, hepsinde de başarısız oldun. İnan bana, elinde görevinle ilgili tüm bilgiler var. İsteğin reddedildi. Gidebilirsin."

Lukin ayağa kalktı, kapıya doğru yürüdü.

— Lukin...

Geriye döndü. Beria'nın domuz gibi bakan gözleri üzerindeydi.

— Seninle Romulka arasında dün küçük bir anlaşmazlık olduğunu duydum. Biz rakip değil, birlikte çalışan insanlarız. Bunu hatırlamaya çalış. Böyle bir anlaşmazlığın tekrar edilmemesini istiyorum. Bilmen gereken bir şey daha var. Romulka o Fransız'ı, Lebel'i, bu akşamüstü Moskova'ya getiriyor. Romulka'nın onunla tek başına ilgilenmesinin daha iyi olacağı kanısındayım. Bu konularda çok daha deneyimli. Durakladı, purosundan bir iki nefes çekti. Kırk sekiz saat. Bir saniye fazla değil. Beni düş kırıklığına uğratma Lukin.

Kırk Üçüncü Kısım

**Moskova,
28 Şubat,
08.30**

Yeraltı treni, binlerce çekicinin demire vurmasına eş bir gürültüyle Kiev İstasyonu'na girdi, demir tekerleklerinin raylar üzerinde çıkardığı kıvılcımlar arasında durdu. Sürgülü kapılar açıldı, Slanski trenden indi.

Moskova'nın çoğu metro istasyonu gibi, Kiev İstasyonu da gülünç denecek kadar süslü bir yapıydı: mermer duvarlı, pırıltılı avizelerin göz kamaştırdığı, bronz kabartmalar ve tavanda sarkan kırmızı bayraklarıyla görkemli bir yeraltı sarayı.

Sabah sabah işe gitmeye çalışan bir kalabalığın doldurduğu istasyon, ekşimiş yemek, tütün ve ter kokuyordu. Slanski durup yönünü belirlemeye çalışırken, omzunda bir el hissedip döndü.

Arkasında mavi milis üniforması giymiş genç bir Tatar duruyordu. Elinde bir sigara vardı, çizgiye benzer gözlerini Slanski'ye dikip sordu.

— Ateşin var mı, Yoldaş?

Slanski tereddüt etti, sonra hayır anlamında başını salladı, "*Niet.*"^[20]

Tatar homurdandı, döndü, kalabalığa doğru ilerledi.

Milis onu şaşırtmıştı. Çevresinden insanlar akarken, sırtı ter içinde, toparlanmaya çalıştı. Tanımadığı bir yerdeydi, gürültü ve kalabalıktan rahatsız olmuştu. Platformun her iki ucundaki yürüyen merdivenleri gördü, birine bindi.

Zemin kata çıktığında da aynı yoğun kalabalıkla karşılaştı. İstasyonun giriş salonu sanki bir insan denizi gibiydi. Kalabalığın içinde, ellerinde çantaları, aceleyle bir yandan öbür yana giden, çoğu subay, üniformalılar gördü. Hiçbiri şaşkınlıkla durup bakan adama dikkat etmedi.

Giriş salonunun uzak ucunda umumi tuvalet vardı, içeri girdi. Tuvalet leş gibiydi, leş gibi de kokuyordu; ama hiç olmazsa bir lavabosu vardı. Çatlak aynada yüzüne baktı.

Korkunçtu.

Gözleri uykusuzluktan şiş ve kıpkırmızıydı. Saçları darmadağınktı, tıraşı uzamıştı, yüzü çamur içindeydi, en kötüsü de sırtında hâlâ Vladimir'in verdiği palto vardı. Ancak motosikleti Tatarovo Mahallesi'nin dışında bir yerde bırakmak zorunda kalmış, motosikletin uzağına da Anna'nın ve kendinin valizlerini, kasklarını ve gözlüklerini saklamak için sert karı çıplak elleriyle kazmak zorunda kalmıştı. Motosiklet üzerinde üşümek için fazla olan elbiselerini giymişti; ama içindekiler terden sıırılsıklam olmuş, vücuduna yapıştıyordu. Motosikleti sakladıktan, eşyalarını gömdükten sonra Tatarovo Tren İstasyonu'na kadar bir kilometre yürüyüp, trenden sonra metroyla yolculuk etmişti.

Uyuyabilmek için varını yoğunu verirdi. On beş saate yakın bir süre durmadan orman patikalarında, ara yollarda motor sürmüş, yolculuğunun sadece ilk saatinde yedi kontrol noktasını atlatabilmek için uğraşmak zorunda kalmıştı.

Musluğu açarken düşündü, "Korkunç görünüyorum."

Anna'nın başına gelebileceklerin korkusu tüm umutlarını kırmıştı, şimdi de umutsuzluğun bütün benliğini kaplamamasına çalışıyor, ancak başaramıyordu. Hâlâ yaşıyor muydu? Lukin onu yakalamış mıydı? Anna'nın iyiliği için genç kadının hapı zamanında çiğneyebildiğini ummakla birlikte, onu kaybetmenin üzüntüsünü de atamıyordu. Düşündükçe, geriye baktığında Lukin'i görüp tanıdığını, adamın Anna'nın üzerine atladığını hatırlıyordu. Anlaşılan binbaşı helikopter kazasından kurtulmayı başarmıştı. Nasıl başardığının önemi yoktu. Önemli olan tek şey hayatta ve onları yakalamaya kararlı olduğuydu.

Anna'nın hayatta olması durumunda, Lukin'in ona yapacaklarını düşünmek bile istemiyordu. Birden içini karşı konulmaz bir kin kapladı. Binbaşı Lukin'i öldürmeliydi. Öcünü alıp öldürmeliydi.

Tuvaletin kapısı açıldı. Resmi üniformalı bir çavuş içeri girdi, pisuarın önünde durarak işemeye başladı. Bir an dalgınca Slanski'ye döndü.

Slanski yıkanmasını bitirdi, istasyonun giriş salonuna döndü. Arkasına baktığında, çavuşun peşinden gelmediğini görüp rahatladı. Gözüne kalabalığın arasındaki subaylar ve milisler çarptıysa da, hiçbiri ona en ufak bir ilgi göstermediler.

Hızla istasyondan çıktı, sabah kalabalığı ve trafiğinin sersemletici gürültüsü içinde, Kutuzovskiy Bulvarı'na kadar iki blok yürüdü.

Cadde üzerinde aradığı durağı bulması on dakikasını aldı. Otobüse binerken arkasına baktı, peşine takılan ya da onu izleyen kimse görmedi.

Dövme demir kapının üzerindeki levhada, "57 Numaralı Devlet Yetimhanesi. Saburovo Bölgesi" yazılıydı.

Lukin kapıdaki görevliye kimliğini gösterdi, sonra BMW'yi bahçeye soktu. Yanında oturan Paşa'nın halinden pek memnun olmadığı belliydi.

— İçeri tek başına gersen, bir sakıncası var mı, Yuriy? Burası hep sırtımı ürpertmiştir.

— Benim de. Ama nasıl istersen.

Lukin soğuk görünüşlü, kırmızı tuğla cepheli ve dört katlı binanın önünde arabasını durdurup inerken, ön kapının açıldığını gördü. Beyaz doktor önlüğü giymiş orta yaşlı bir kadın merdivenleri yavaş adımlarda indi. Yüzünde sert ve otoriter bir ifade vardı, elini uzatmadan önce soğuk gözlerini karşısındaki subaya dikip inceledi.

— Binbaşı Lukin, değil mi? Ben buranın yöneticisiyim.

Lukin kadının elini görmezden geldi ve kimliğini uzattı. Yöneticinin sert bakışları hakareti fark etti, bu nedenle kimliği uzun uzun inceledi, başını kaldırdı.

— Teğmen Yoldaş'ın iletmiş olduğu isteğin çok olağandışı görüldüğünü belirtmek zorundayım, dedi. Herhalde yanınızda yazılı bir belge vardır?

— Bunun yeterli olacağına inanıyorum.

Lukin, Beria imzalı mektubu uzattı. Kadının konuşması saniyesinde değişti.

— Tabii, tabii. Binbaşı Yoldaş.

— Zamanım kısıtlı. Çocuğu, lütfen.

— Peşimden gelin.

Yönetici merdivenleri geri çıktı, ağır kapılardan birini açıp içeri girdi. Kapının ardından fenollü sabun ve ekşimiş yemek kokuları geldi.

Lukin kadının peşinden merdivenleri çıkarken, neden olduğunu bilmeden başını kaldırıp yukarı baktı.

İkinci kattaki pencerelerden birinde, iskelet suratlı iki oğlan fal taşı gibi açılmış gözlerle bahçedeki BMW'ye, arabanın içindeki Paşa'ya bakıyorlardı. Oğlanların gözlerinde kapana kısılmış vahşi hayvanların korkulu bakışları vardı. Lukin'in onları gördüğünü anlayınca, pencerenin önünden kayboldular.

Lukin tüylerinin diken diken olduğunu hissederek kadının peşinden binaya girdi.

Daça Moskova'nın sekiz kilometre dışında, Ramenkiy'deydi.

Slanski iki durak önce otobüsten indi, evi bulana kadar kayınlarla çevrili sakin yolda yürüdü.

Yeşil boyanmış ahşap ev iki katlıydı. Kayınlarla çevrili geniş bir arsanın ortasında kurulmuştu. Yolun her iki yanında daha birçok daça vardı; ama kapalı panjurlarına bakıldığında, boş olduklarını anlamak güç olmuyordu.

Daçanın önünde dar bir araba yolu vardı, sağ tarafta, binanın biraz gerisinde, geniş bir sundurma görülüyordu.

Boş sokakta yukarı aşağı yürüyerek beş dakika kadar çevreyi kolaçan etti. Bütün olanlardan sonra buraya iki gün önce gelmişti, kadının evde olup olmadığını merak ediyordu. Panjurlar açıldı; ama perdelerin gerisinde hiçbir hareket görülüyordu. Tehlikeyi göze alıp kapıyı çalmaya karar verdi.

Bahçeye girip kapıyı vurdu. Birkaç saniye sonra açılan kapının arkasında bir kadın vardı. Massey'nin tarifinden, kadını tanıdı.

Kadın endişeyle Slanski'nin yüzüne baktı, "Evet?"

— Bayan Dezov?

— Evet?

— Henri'nin arkadaşıydım. Beni bekliyor olmalısınız. Kadının yüzü önce soldu. Birkaç saniye Slanski'yi inceledi, sonra sinirli sinirli sokağa baktı.

— İçeri girin.

Slanski'yi evin arkasında geniş bir mutfağa götürdü. Mutfağın bir köşesinde Ocak yanıyordu, Slanski pencerenin dışındaki geniş bahçede, kurumuş meyve ağaçlarıyla dolu ekilmemiş bir sebze bahçesi gördü.

Kadın endişeli bir sesle, "Beklediğimden iki gün önce geldiniz," dedi, "Üstelik, yanınızda bir kişi daha olmayacak mıydı? Bana bir erkekle bir kadın gelecek denmişti de."

Slanski kadına baktı. Yadsınamayacak güzellikte bir kadındı. Dolgun bir vücudu, yuvarlak göğüsleri ve kalçaları vardı. Uzun ve manikürlü tırnaklarını kırmızıya boyamış, kaşlarını alıp boyamıştı. Gözü kadının parmağındaki nikâh yüzüğüne takıldı.

— Maalesef beklenmedik sorunlarla karşılaştık. Arkadaşım gelmeyi başaramadı.

Kadın çekinerek sordu, "Ne oldu?"

Slanski ayrıntıya girmeden, Lukin'in de sözünü etmeden anlattı. Kadının yüzündeki korkuyu görüp ekledi, "Endişelenecek bir şey yok, arkadaşım burayı bilmiyordu."

— Emin misiniz?

— Hiç kuşkulanmayın, siz tehlikede değilsiniz.

Kadına baktı. Kadının olması gerektiğinden de gergin görünmesinden kuşkulandı. Bileğinde mavi mürekkeple çizilmiş toplama kampı dövmesini gördü, sonra gözleri duvardaki çerçevelenmiş fotoğrafa takıldı. Albay üniformalı bir adam. Tüfek dipçiğiyle dövüşmüşse benzeyen çirkin ve kaba bir yüz.

— Kim bu?

— Kocam Viktor. Savaş sırasında öldürüldü.

— Özür dilerim.

Kadın güldü, sonra fotoğrafa iğrenmiş gibi baktı.

— Özür dilenecek bir şey yok. O herif bir domuzdu. Bir ipe asılı görsem, ipi kesmezdim. Bana bir tek iyiliği dokundu, o da ölümü; dul maaşıyla bu daça. Bu fotoğrafı sadece, onsuz ne kadar mutlu olduğumu unutmamak için duvardan indirmiyorum. Her ölüm yıldönümünde sarhoş olup resme tükürüyorum. Aç mısınız?

— Ölüyorum.

Kadın tezgâhın başına geçip ekmek dilimledi, keçi peyniri çıkardı. Slanski önündekileri midesine indirirken, ocağın üzerine çorba tenceresini koydu, iki kadeh votka doldurup masanın başına döndü.

— Sanki cehenneme gidip geri dönmüş gibisiniz.

— Epey yaklaştım, diyebilirim.

— Biraz daha yiyin. Votka da var. Yıkayıp tıraş olmanız için su ısıtırım. Burun kıvırdı. Bir sığır vagonundan daha beter kokuyorsunuz. İsterseniz önce ceketinizle gömleğinizi verin. Viktor'un eski giyecekleri buralarda bir yerde olacak, sanırım boyları size uyacaktır.

— KGB arkadaşımı Moskova'ya getirmişse, nerede tutarlar onu?

Kadın omuzlarını silkti, "Lubyanka Hapishanesi'ne. Belki de Lefortovo. Ama bence Lubyanka, çünkü orası aynı zamanda KGB'nin genel merkezi. Neden sordunuz?"

Slanski cevap vermedi, ceketini ve gömleğini çıkardı, belden yukarısı çıplak kalırken çıkardıklarını kadına uzattı.

— Burada güvende olduğumuzdan emin misiniz? Ya komşular?

— En ufak bir tehlike yok. Buradaki daçaların çoğu kışın kullanılmaz. Sahipleri ya üst rütbeli subaylar ya da parti görevlileri. Kadın gülümsedi. Eğer biri bir şey sorarsa, beni ziyarete gelen kuzenim derim. İnanıp inanmayacakları ayrı konu; ama bir daha kimse gelip bir şey sormaz.

— Bir otomobile ihtiyacım olacak.

Kadın ocağın yanına gitti, bir kâseye koyu kıvamlı soliyanka çorbası doldurup Slanski'nin önüne sürdü, ekmek dilimleyip kadehini doldurdu.

— Sundurmanın altında, bir brandayla örtülü eski bir Skoda var. Viktor 1941'de Polonya'dan dönerken, bir metres ve frengiyle birlikte, otomobili de getirmişti. Araba hâlâ iyi çalışıyor, deposu da dolu.

— Kullanabiliyor musunuz?

Kadın evet anlamında başını salladı, "Savaş sırasında, orduda şoförlük yaptım. Ara sıra Skoda'yla kente gidip gelirim."

— Bana Moskova'yı gösterir misiniz?

— Tehlikeli olacak mı?

— Sanmam. Çevremi tanıyabilmem için bir gezinti düşünüyorum. Kent haritası var mı?

— Savaş öncesinden kalma eski bir harita var.

— İşe yarar.

Kadın ayağa kalktı, "Gidip haritayı getireyim. Çorbanızı soğutmadan için."

— Bir şey daha.

Slanski konuşmaya hazırlanırken, kadın onun yüzünü inceledi, "Size ne diyeceğim? Madam Dezov mu?"

Slanski'nin çıplak göğsüne beğenerek bakıp güldü.

— Bana mı? Ne isterseniz, onu. Şimdilik İrena yeter.

Kırk Dördüncü Kısım

**Moskova,
27 Şubat,
14.00**

Marks Bulvarı yakınındaki küçük parkta o gün öğleden sonra kimse yoktu.

Küçük gölleri, düzenli bahçeleri ve ahşap köşkleriyle park Çar Nikolay'ın en sevdiği yerlerden biri olarak ünlenmiş, daha sonra da KGB burayı kendi özel kullanımına ayırmıştı. Yüksek kayınlar gelip geçen meraklıların içerisini görmelerini önlüyor, dövme demir kapıda da milisler nöbet tutuyorlardı.

Lukin parkın dışındaki BMW'nin direksiyonunda beklerken, park kapısına yanaşıp duran Erika'yı gördü.

Erika'dan sivil giyimli iki KGB görevlisi indi. Anna Horev bileğindeki kelepçeyle adamlardan birine bağlıydı. Birisinin verdiği erkek paltosu genç kadının omuzlarına bol geliyordu.

Lukin BMW'den inip adamlara yaklaştı, "Kelepçeleri çıkarabilirsiniz. Hepsi bu kadar, size daha fazla ihtiyacım olmayacak."

Kelepçeleri çıkaran adamlar uzaklaştı.

Lukin, Anna'nın yüzündeki şaşkınlığı gördü. Kendinden büyük paltosu içinde savunmasız görünüyordu. Kapıdaki milise işaret edip kapıyı açtırdı, sonra başıyla Anna'ya parkı gösterdi, "Gel, biraz yürüyelim."

Dar patikaların çevresi gümüş renkli kayınlarla kaplıydı, uzaktan uzağa duyulan kent gürültüsünün dışında park sessiz ve huzurluydu. Havuza doğru yürürlerken, Lukin ahşap banklardan birini gösterdi.

— Ne dersin, oturalım mı?

Eliyle bankın üzerinde birikmiş karları süpürdü, oturduklarında genç kadının yüzüne baktı, "Şimdi nasılsın?"

— Beni neden buraya getirdiniz?

— Anna, sana söylemiştim. Slanski'yi ölü ya da diri bulmak zorundayım. Seninle dürüst konuşacağım. Şimdiye kadarki aramalarımızdan bir sonuç elde edemedik. Ölmüş de olabilir tabii; ama ben hâlâ hayatta olduğuna inanıyorum. Oldukça yaratıcı bir adam. Belki de Moskova'ya varmıştır. Onu bulmam için bana yardım edebilecek tek kişi sensin. Sana durumunu tekrar düşünmek için fırsat vereceğimi söylemiştim. Yine dürüst olup üstlerimin giderek sabırsızlandıklarını söylemek zorundayım. Cevap bekliyorlar, üstelik de bu cevapları hemen istiyorlar. Eğer seni ben konuşmaya ikna edemezsem, seni konuşturacak birini bulacaklardır. Daha önce anlattığım cinsten vahşice.

— Boşa zaman kaybediyorsunuz. Size daha önce de söylemiştim, size yardımcı olamam.

— Olamaz mısın, olmak mı istemezsin? Size Moskova yolunda yardım edenleri tanıyorsun. Belki de bildiklerin arasında ipucu olabilecek, Slanski'yi bulmama yardım edecek ayrıntılar da vardır.

— Söyleyecek hiçbir şeyim yok.

— Anna, söylediklerimi bir daha düşünmeni istiyorum. Slanski hayatta kalmayı başarıp, Moskova'ya varmış olsa bile, planını gerçekleştirmesi imkânsız. Kremlin'e ya da Stalin'in daçasına giremez. Sakın yanılma, Slanski er ya da geç yakalanacaktır. Üzerine düşeni yapıp bana yardım edersen, senin için daha iyi olur. Baskı altında çözülmeyeceğini biliyorum. Senin kadar sıkıntı çeken birinin, çelikten sinirlere sahip olması gerekir. Ama Lubyanka hüccresine düşen en dayanıklılar bile sonunda konuşur. Oradakiler ilaç kullanıyor, değişik işkenceler uyguluyor. Senden daha cesur, daha dayanıklı insanlara bile hiç işlenmemiş suçları kabul ettirdiler. Tereddüt etti, sonra hayır anlamında başını salladı. Bütün bunlardan geçmeni istemiyorum. Bunlara değmez Anna. Nasıl olsa yakalanacak biri için, hiç değmez.

Lukin'in sesindeki bir vurgu, Anna'nın başını kaldırıp yanında oturan adama bakmasına neden oldu. O yumuşak kahverengi gözlerde, yine o acıma duygusu vardı.

— Benim acı çekmemi istemediğinizi söylediğinizde, gerçekten samimi miydiniz?

— Tabii. Ben hayvan değilim Anna. Ama eğer ben başaramazsam, işkence göreceksin, canın yanacak. Düşündüğünden çok daha korkunç şeyler olacak.

— Öyleyse, beni bu acılardan kurtarmak için beni öldürmenizi istesem, ne yaparsınız?

— Bunu yapamayacağımı biliyorsun.

— Ne düşünüyorum, biliyor musunuz? Beni içinizde biraz insanlık olan biri olduğunuza inandırmak istiyorsunuz. Böylece size inanacağımı, size açılacağımı düşünüyorsunuz.

Lukin içini çekip ayağa kalktı. Yeniden genç kadına bakmadan önce derin bir nefes aldı, "Babam ne derdi, bilir misin? İşe gerçekle başla, derdi. Prensip sahibi biriydi. Belki de yaşadığı hayata göre, gereğinden fazla prensipli. İşe gerçekle başlamak istedim. Sana, konuşmamakta direnirsen olacakları anlatmaya çalıştım. İmkânsız bir durumda olduğunu biliyorsun. Ama eğer bana yardım edersen, belki senin de bir geleceğin olabilir."

— Serbest bırakılmayacağımı biliyorsunuz.

— Doğru; ama ölümün yanında her seçenek mutlu bir çıkış yoludur.

— Nasıl bir seçenek?

— Eğer bana yardım edersen, duruşman başlamadan önce savcıyla görüşüp, idam cezası yerine hayat boyu Gulag mahkûmiyeti istemesini söylerim.

Anna uzunca bir süre cevap vermedi. Bakışlarını ağaçlarda, yerdeki karda dolaştırdı, sonra başını kaldırdı.

— Hiç Gulag'da buldunuz mu, Binbaşı Lukin?

— Hayır.

— Öyleyse orasının nasıl olduğunu bilemezsiniz. Çünkü eğer bilseydiniz, ölümün çok daha iyi bir seçenek olacağını anlardınız. Orada dehşetten, açlıktan ve yavaş yavaş ölümden başka bir şey yok. Orada size bir hayvandan daha kötü davranılır. Size öğrenmek istediklerinizi anlatmam imkânsız, çünkü –eğer hayattaysa– Slanski'nin nerede olduğunu bilmiyorum. Bana inanıp inanmamak size kalmış; ama ben doğruyu söylüyorum. Kaldı ki, bilsem bile söylemezdim. O hücrelerdeki arkadaşlarınız bana istediklerini yapabilirler, cevabım yine aynı olacak. Bize yardım edenlere gelince, Slanski'nin planı hakkında en ufak bir fikirleri yoktu. Onların isimlerini söylemem, Slanski'yi bulmanıza yaramaz, sadece o kişilerin acı çekip ölmelerine neden olur.

— Yine de Moskova'ya vardığınızda ne yapmayı planladığınızı anlatabilirsin. Buradakilerin adlarını verebilirsin.

— Size sadece bir tek şey söyleyebilirim. Canınız cehenneme.

Lukin başını öbür tarafa çeviren Anna'nın yüzündeki öfkeli meydan okumayı gördü.

— İşlerin buraya varmasından üzgünüm. Cesaretine saygı duyuyorum; ama aptal bir kadın gibi davrandığını söylemek zorundayım. Aptalca, çünkü bu gereksiz bir cesaret; aptalca, çünkü bir seçeneğin vardı. Bana yardım et, ben de sana yardımcı olmaya çalışayım. Bu seçenek hayatının geri kalan bölümünü bir toplama kampında geçirmek anlamına gelebilir, bunun pek de iç açıcı olmayacağını kabul ediyorum; ama öteki seçenektan çok daha iyi olduğu kesin. Durakladı. Ama kararın ne olursa olsun, şu anın senin olmasını istiyorum.

Anna başını kaldırıp kaşlarını çattı, "Bu da ne demek?"

Lukin kapının yanındaki milise baktı. Birkaç saniye sonra Paşa göründü. Küçük bir kızın elinden tutuyordu. Çok güzel bir kızın. Kırmızı bir gocuğu, yün bir şapkası ve eldivenleri vardı, ayaklarına da minicik kahverengi çizmeler giymişti. Çevresine kuşkuyla bakıyordu.

Lukin döndüğünde, Anna'nın yüzündeki şaşkınlığı, gördüklerine inanamamanın verdiği kararsızlığı fark etti. İnanmama ve şaşkınlık, hem sevinç, hem acı. Çılgılığı parkın sessizliğini yırttı.

— Saşa!

Küçük kız adını duyunca şaşkın şaşkın sesin geldiği yöne baktı. Kararsız adımlarla annesine doğru yürüdü, dudakları titredi, ağlamaya başladı.

Paşa kızın elini bıraktı. Anna kızına koşup kollarına aldı. Yanaklarını öpüp kokladı, saçını okşadı, kızın bütün endişesini sildi. Sonunda küçük kız annesinin kollarında, ağlamayı kesti.

Lukin bulunduğu yerden anne kızın buluşmasını uzunca bir süre, daha fazla dayanamayacağını anlayıncaya kadar izledi.

Anna'ya baktı. Gözleri buluştu.

— Bir saatin var, dedi. Sonra yine konuşuruz.

Slanski haritayı açtı, İrena'nın kullandığı Skoda'nın ön camından dışarıya baktı.

Moskova caddeleri sarı trolleybüsler ve kapkara egzoz gazlarıyla etrafi kokutan kamyonlarla doluydu. Kamyonların arasından küçük Erikalar geçiyordu, bir de şoförlerin yanında ciddi yüzlü Sovyet yetkililerin oturduğu birkaç parlak siyah limuzin.

İrena küçük Skoda'yı içinden geldiği gibi kullanıyor, yoğun trafiğin içine dalıp çıkarken yolun üzerindeki buzlu çamura aldırılmıyordu. Bir gezintiden başka her şeye benziyordu; ama Slanski kısa süre sonra diğer bütün araçların aynı biçimde gittiğini gördü.

İrena arabaların çoğunda ısıtma olmadığını, bu nedenle şoförlerin yola çıkmadan önce votka içip ısınmaya çalıştıklarını anlattı.

Kaldırımlar birbirinden farklı milyonlarca insanla doluydu; Ruslar ve Slavlar, kara gözlü Gürcüler, basık yüzlü, sarı tenli Tatarlar, Moğollar. Arbat'a, kentnin eski ticaret merkezine vardıklarında, Slanski uzaktan Kremlin'in altın kubbelerini gördü. Moskova Irmağı'nın iki yanında da sadece sıvayla kaplanmış binalar göz alabildiğince uzayıp gidiyordu.

Yarım saat boyunca kentnin içinde gezindiler, Slanski bu sırada geçtikleri sokak ve caddeleri haritanın üzerine işaretledi, sonunda İrena, "Şimdi ne yapmamı istiyorsun?" diye sordu.

— Beni Dzerjinskiy Meydanı'ndaki KGB merkezinin önünde bırak.

İrena şaşkınlıkla döndü, "Çıldırдың mı?"

— Bir saat sonra da Bolşoy Tiyatrosu'nun önünde buluşalım.

İrena korkuyla hayır anlamında başını salladı, "Artık beyinsiz olduğuna kesinlikle eminim. KGB senin peşindeyken benden seni kapılarının önünde indirmemi mi istiyorsun?"

— Beni arayacakları son yer orasıdır.

İrena'nın dikkatsizce önünü kestiği bir otomobilden öfkeli bir korna sesi yükseldi. İrena da kornaya bastı, kolunu kaldırıp salladı.

— Salak!

— Savaşta ne kullandın, İrena? Tank mı?

Slanski'ye bakıp gülümsedi, "Bir Zis kamyon. Gülme, iyi bir şofördüm. Sana söyledim, yoldaki delilerin büyük bölümü sarhoş. Ben hiç olmazsa ayığım."

— Savaş bitti, gaz pedalına basarken bunu unutma. En son isteyeceğim şey, bir milisin bizi aşırı hız nedeniyle durdurması.

— Saçma! Üstelik dertten söz edene bak! Dzerjinskiy Meydanı'nda inmek isteyen ben miyim?

Skoda, Arbat'tan çıkmıştı, Slanski birden Kremlin'in kırmızı duvarlarını ve hardal sarısı binalarını gördü. Şekerleme renkli kuleleri göğe yükselen Aziz Vasiliy Kilisesi, parke taşı kaplı geniş bir yolun sonunda dikiliyordu. İrena Bolşoy yakınında bozuk yüzeyli dar sokaklara saptı, birkaç dakika sonra geniş bir meydana vardılar.

Meydanın ortasındaki görkemli çeşmenin suyu, soğuk havada donup boruları parçalamaması için kesilmişti. Trolleybüsler, otomobiller, otobüs ve kamyonlar çeşmenin çevresinden hızla akıp geçiyordu. Meydanın karşı tarafında da yedi katlı, sarı renkli dev bir yapı vardı.

İrena binayı işaret etti, "Dzerjinskiy Meydanı. KGB merkezi. Gizli polis şefi Feliks Dzerjinskiy buraya el koymadan önce, bina bir sigorta şirketine aitti."

Slanski ön cephede çift kanatlı yüksek meşe kapıyı gördü. Kapının üzerinde güçlü ışıklar, önündeki kaldırımında devriye gezen milisler vardı.

İrena, "Lubyanka Hapishanesi'nin girişi arka tarafta," dedi, "Çifte kanatlı demir bir kapı, güvenlik de çok yoğun. Şimdiye kadar oradan kimse kaçamadı, Moskova'da kime sorsan sana bunu söyleyecektir." Gözlerini binadan ayıramayan Slanski'ye baktı, "Arkadaşın orada olsa bile, onu kurtarmayı düşünmek zaman kaybından başka bir şey olmaz. Bunu denemek, intihar etmek demektir."

— Beni orada indir.

KGB binasının karşısında, meydanın sol tarafında dövme demirden yapılmış kemerli bir yeri gösteriyordu. Kemerlerin üzerindeki levhada, "Lubyanskiy Geçidi" yazılıydı. Kaldırım geçide girip çıkan insanlarla doluydu, Slanski girişin ötesinde renksiz ve zevksiz vitrinli bir dizi dükkân gördü.

İrena geçide yaklaşır kaldırımın kenarında durdu, vitesi boşa aldı, "Bir işkence evinin yanında halka açık bir alışveriş yeri sadece KGB'nin aklına gelebilirdi."

Slanski kapıyı açtı, "Bir saat sonra, Bolşoy'un önünde."

İrena uzanıp Slanski'nin koluna dokundu, "Dikkatli ol."

Arabadan inerken kadına gülümsedi, kapıyı kapatıp kaldırımdaki kalabalığın arasına daldı.

Lukin parktaki bankta yanında oturan Anna Horev'in yüzüne baktı.

Çok mutsuz görünüyordu. Gözleri ağlamaktan kızarıp şişmişti. Park yine boşalmıştı. Paşa birkaç dakika önce gelmiş, küçük kızı alıp götürmüştü. Lukin, kızının götürülmesine razı olamayan Anna'nın yüzündeki derin kederi görmüştü. Sanki tüm hayatı buna bağlıymışçasına, kızına sarılmış, koparıp

almalarına engel olmaya çalışmıştı. Küçük kız da şaşırıp üzülmüş, sonra yeniden ağlamaya başlamıştı. Sonunda kapıdaki milis de işe karışmak, Anna'yı tutan Lukin'e yardım etmek zorunda kalmıştı, Paşa da böylece çocuğu götürme fırsatı bulabilmişti.

Uzaklaşan otomobili seyreden Anna'nın vücudu hıçkırıklarla sarsıldı. Sonra banka çöktü, teselli edilmesi mümkün değildi.

Lukin içini korkunç bir suçluluk duygusunun kapladığını hissetti. Genç kadını dayanılmayacak bir işkenceye sokmuştu. Anna'nın bir yılı aşkın bir süreden beri kızını göremediğini düşündü. Kadına çocuğunu vermiş, daha sonra geri almıştı. Nadya'nın aynı durumla karşılaştığını, aynı acıyı çekmek zorunda bırakıldığını düşündü, kusmak istedi.

Anna'nın çektiklerini anlıyordu. Bunu kendisine de söylemek istedi; ama Anna'nın kendine inanmayacağını düşündü. Bir yararı olmazdı. Üstelik işine duygularını katmaya başlıyordu ki, bu da mesleği için en tehlikeli şeylerden biriydi. Cebinden bir mendil çıkardı, Anna'nın alnındaki teri sildi.

Anna, Lukin'in elini itti.

Genç kadının koluna dokundu.

— Anna, seni Lubyanka'ya götürmeden önce, konuşmamız gerek.

Yine adamın kolunu itti.

— Bana dokunma!

Gözyaşları dinmişti; ama hâlâ darbenin etkisi altında gibiydi, gözlerini tek bir noktaya dikmişti. Lukin onun çıldırması olabileceğini düşündü. Kadının gözündeki bakış insanı derinden rahatsız edecek gibiydi, onu bir doktora götürmenin daha doğru olacağını düşündü.

— Anna, bana bak.

Anna konuşurken Lukin'e bakmadı, kıpkırmızı gözleri boşluğa bakıyordu, çektiği acı sesinden anlaşılıyordu, "Bunu bana neden yaptın? Bana neden böyle bir acıyı yaşattın?"

— Başından ne geçerse geçsin, Saşa'yı bir daha görmek isteyeceğini düşündüm.

— Öleceğim için mi?

— Sana seçeneklerden söz ettim. Eğer bana yardım edersen, kızını da yanına alabilmen için elimden geleni yaparım.

Başını kaldırdı, gözlerinde derin bir keder vardı, "Kızım kampta nasıl bir hayatla karşılaşacak sence? Dünyanın bir ucunda, donmuş bir toprak parçası üzerindeki cehennemde hiçkimse buna dayanabilir mi sanıyorsun?"

— Hiç olmazsa yanında olurdu.

— Yetimhanede yaşamaya dayanabilir. Kampta bir yılda ölür.

Lukin içini çekti, kadının yüzündeki umutsuzluğu görünce, söylemek istediklerinden söz edip etmemeye karar veremedi, "Anna, eğer konuşmazsan, sadece sen değil, Saşa da ölecek." Kadının yüzünün bembeyaz olduğunu gördü, "Hayır... Bunu yapamazsınız... O... o daha küçük bir çocuk..."

Lukin ayağa kalkıp gözlerini oturan Anna'ya dikti.

— Buna ben karar vermiyorum, Anna. Beria'yı iyi bilirim. Romulka'yı da, ben beceremezsem seni sorgulayacak o hayvanı da. Seni konuşturamazlarsa, kızını öldürmekten çekinmezler. Seninle açık konuşacağım. Beria bana yarın akşama kadar süre verdi. Eğer başaramazsam, seni ona teslim edeceğim. Senin direncini kıracaktır Anna, bundan eminim. Bir kere benim elimden çıktıktan sonra da, benim yapabileceğim bir şey kalmaz.

Genç kadının yaşlı gözlerine baktı, "Bana yardım et Anna, Saşa'nın iyiliği için Slanski'yi bulmama yardım et."

Slanski kalabalık Lubyanskiy Geçidi'nde yürürken çevresindekilere çarpıyor, geçidin iki yanındaki zevksiz dükkânlara girmeye çalışan insanlar tarafından itilip kakılıyordu.

Geçidin öteki ucundan, parke taşı kaplı dar bir sokağa çıktı. Sağa döndü, KGB merkezinin batı kanadındaki yan kapının karşısındaki sokağa girdi. Ön cepheadekilere benzer çifte kanatlı büyük ve yüksek bir meşe kapı gördü, bu kez kapının önünde nöbetçi yoktu. Kapının yirmi metre kadar ötesinde, KGB binasının arkasına dolanan dar sokağı tanıdı. Sokak askeri kamyonlarla doluydu, kamyonların arasında da bir iki sivil araç duruyordu.

Taş duvarın içinde dev gibi yükselen demir kapıları görüp, burasının Lubyanka Hapishanesi'nin girişi olduğunu tahmin etti. Nöbetçi kulübesinin hemen yanında, tüfeklerini omuzlarına asmış iki üniformalı adam gördü. Sokak boyunca uzanan yüksek duvarın tepesi güçlü projektörlerle donatılmış, pencerelerin hepsi de demir parmaklıklarla kaplanmıştı.

İçeri girilmesi mümkün olmayan bir yer.

Birden nöbetçiler geriye çekildi, kapılar açıldı, üstü kapalı bir Zis kamyon büyük bir gürültüyle sokağa çıkıp sola döndü, trafiğe karıştı. Slanski kapanmaya başlayan kapıların arasından avluya bir göz attı, içeride park edilmiş otomobilleri ve kamyonları gördü.

Orada dururken, nöbetçilerden birinin dikkatini çektiğini anladı, geri döndü, meydana doğru yürümeye koyuldu.

Meydanın bütün bir tarafı küçük kahvehaneler ve restoranlarla doluydu. Bir kahvenin penceresi önünden geçerken, içeride oturan siyah üniformalıları gördü. Görünüşlerinden ve üniformalarından, adamların mesailerini bitmiş hapishane gardiyanları olabileceğini düşündü.

Kahveye girdi, bir bardak çay ücretini ödemek için kuyruğun sonunda yerini aldı, daha sonra tezgâhta

görevli iri yarı kadına fişini uzattı. Kadının bir tepsi içine yerleştirdiği bardağını alarak gardiyanların yakınındaki bir masaya yöneldi.

Gardiyanların uniformalarındaki işaretleri, rütbelerini aklına not etti. Kendi aralarında alçak sesle konuşan adamların hepsi de hayatın sertleştirdiği insanlara benziyorlardı. İçlerinden birinin Anna'yı görüp görmediğini merak etti, hayattaysa tabii.

Arkasından kaba bir kahkaha yükseldi.

Slanski arkasına döndüğünde bir renk cümbüşü gördü. Altı yedi kadar kısa boylu, güçlü yapılı, yüzleri kırışıklarla kaplı Özbek masalarından kalkmış, kapıya doğru yürüyordu. Çeneleri seyrek sakallarla kaplanmış, kısa kesilmiş saçlarını parlak renkli takkeleriyle örtmüşlerdi. Bazıları omuzlarına parlak renkli ipek kaftanlar atmış, Slanski'nin anlamadığı bir lehçe konuşuyorlardı. Bu renksiz çevrede, Afrika'nın sıcak ormanlarından gelmiş renkli kuşlar gibiydiler.

Yeniden sokağın karşı tarafındaki KGB binasına döndü. Birden heyecanlı bir konuşma duydu, Özbeklerden ikisinin pencereye koşup sokağa baktıklarını gördü. Kahvehanenin önündeki trafik lambasının altında yeşil renkli bir BMW duruyordu. Özbekler parmaklarıyla arabayı göstererek heyecanlı bir tartışmaya giriştiler.

Slanski BMW'nin içinde oturan adamla kadını görünce, damarlarındaki kanın donduğunu hissetti.

Arabanın şoför koltuğunda oturan Lukin'di. Yanında da Anna.

Slanski gördüklerine inanmakta zorluk çekti. Adamın bileğinin ucundakinin bu kez demir bir kanca olmasına karşın, adamın Lukin olduğu kesindi. Takma eli karıştırması mümkün değildi. Arabanın ön camından gördüğü yüzün Anna'ya ait olduğuna yemin edebilirdi.

Trafik ışıkları yeşile dönünce, BMW hareket etti. Slanski bir çılgın gibi ayağa kalktı, kapıya doğru koşarken Özbeklere çarptı, bir tanesini de yere devirdi.

Dışarı çıktığında, BMW'nin Dzerjinskiy Meydanı'nın arkasına döndüğünü, Lubyanka'nın girişine yöneldiğini gördü.

Slanski çılgın gibi koşmaya başladı. Kendini şaşkınlıkla izleyen insanların farkında bile olmadan BMW'yi kovalıyordu. Aklında sadece Lukin'i otomobilden sürükleyerek çıkarıp öldürmek, Anna'yı kurtarıp kaçmak vardı.

Sokağın öteki ucundaki BMW durdu, sağ sinyalinin yakarak köşeyi dönmek ve Lubyanka'nın parke kaplı yoluna girmek için karşı yönden gelen araçların durmasını bekledi.

Slanski kaldırımın üzerinde koşmaya devam etti. Gözlerini BMW'ye dikmiş, kalabalığı yarararak ilerliyordu.

Elli metre.

Kırk.

Lukin'in parmaklarını sabırsızlıkla direksiyona vurduğunu gördü.

Vuruyor.

Vuruyor.

Otuz metre.

Yirmi.

Yola çıktı, koşarken gözlerini trafik ışığının yeşile dönmesini bekleyen Lukin'in direksiyon üzerinde trampet çalan parmaklarından ayırmadı.

On metre.

Ateş edebilecek kadar yakın.

İç cebinden Tokarev'i çıkardı.

Yaklaştığı açıdan BMW'deki Anna'nın sadece ensesini görebiliyordu; ama Lukin'in yüzü karşısındaydı. İçini yanardağdan fişkırان lav kadar sıcak ve yoğun bir nefret kapladı.

Beş metre.

Lukin hâlâ arkasına dönmemişti.

Slanski horozu kaldırıp Tokarev'i doğrulttu.

Birden karşı yönden gelen bir kamyon lastik sesleri arasında durdu. Slanski kamyon şoförünün dehşetle açılmış gözlerini, Tokarev'e inanmazca bakışını gördü.

BMW'nin yanına vardığı sırada, Lukin gaza dokundu, kamyonun ona yol vermek için durduğunu sanmıştı. BMW hızla ileri atıldı, hızlandı, hapishanenin kara kapılarına varmak için sağa döndü.

Nöbetçilerden biri kapıya yumruk vurdu, kapı açıldı, yeşil BMW'yi yuttu.

Slanski nöbetçiler kapıyı yeniden kapamadan önce Anna'nın yüzünü bir an da olsa görebildi.

Hızla tabancasını cebine yerleştirirken, bir küfür savurdu.

Çok geç.

Cehennem kapıları açılıp kapanmış, Anna'yı yutmuştu.

Kırk Beşinci Kısım

Henri Lebel gözlerini açtı.

Bir işe yaradığı için değil, zaten her yer karanlıktı. Bir süre kıpırdamadan yattı, vücudu altındaki tahta döşegen üzerinde şilte olmadığını fark edemeyecek kadar uyuşmuştu. O şiringada ne varsa, uzun bir süre baygın kalmasına neden olmuştu. Sonra, birden beyninde bir şimşek çakınca, tüm benliğini yoğun bir korku kapladı.

Sendeleyerek ayağa kalktı, öne doğru dikkatli bir adım attı, taş bir duvara çarptı. Geriye bir adım atıp döndü, ellerini ileri uzatıp üç adım yürüdü, yine duvara dokundu. Sola doğru attığı dört sarsak adımın sonunda da demir bir kapıya vardı.

Hiç kuşkusu kalmadı, bir hücrede olduğu kesindi.

İçinde gittikçe artan bir korku, sendeleyerek tahta döşegen yanına gelip oturdu. Auschwitz'de duyduğu o korkunç dehşet anına geri döndü.

Kulüpte olanları hatırladı. Romulka adlı o albay ne istiyordu ki? Lebel onun ne istediğini biliyordu, bu düşünce midesindeki krambı daha da artırdı. Bu işe hiç karışmamalıydı. Hiç. Kendi ölüm fermanını imzalamıştı. Ya da ölümden de beterini; bir çalışma kampında geçecek uzun bir mahkûmiyeti.

Tüm vücudu korkudan titrerken, birden dışardan sesler, betonun üzerinde adımlar duydu, tepesindeki ışık gözlerini kamaştırdı, hücrenin kapısı açıldı.

Gözlerini kırptırdı, hücreye girenin Romulka olduğunu gördü.

— Demek uyuyan güzelimiz kendine geldi?

— Neredeyim? Bu büyük hakaretin sebebi ne? diye sordu.

— İlk soruna cevap olarak, Lubyanka Hapishanesi'ndesin.

Lebel inanmaz gözlerle Romulka'ya baktı.

— İkinci soruna gelince, burada bulunma nedeninin açık olduğunu sanıyorum.

Lebel hayır anlamında başını salladı, "Ben... ben neden söz ettiğinizi bilmiyorum."

— Bak Lebel, gerçekten zamanımı boşa harcıyorsun. Massey'yle olan ilişkinin tüm ayrıntılarını biliyorum. Bence numara yapmayı bırakıp gerçekleri konuşalım, daha iyi olur. Fazla zamanım yok. Yaklaştı. Elinde bir süvari kırbacı vardı, kırbacın ucunu Lebel'in çenesinin altına bastırdı. Moskova'daki amacın, bazı insanlara yardım etmektir. Kimlerle, nasıl, ne zaman, nerede buluşacağımı, suç ortaklarının kim olduğunu öğrenmek istiyorum.

— Siz aklınızı kaçırmışsınız.

— Soruşturmamız sırasında öğrendiklerimin içinde, beni rahatsız eden bir şey daha var. Bizim için çalışan Braun adlı biri maalesef öldü. Paris'teki büyükelçiliğimizde görevli birinden o adam hakkında bilgiler aldın, karşılığında da hatırı sayılır miktarda Fransız frangı verdin. Bunu da reddedecek misin?

Lebel bütün çabasına rağmen yüzünün bembeyaz olmasını engelleyemedi, "Neden bahsettiğinizi gerçekten anlamıyorum. Bütün bunlar bir çeşit komplo mu?"

Süvari kırbacı geri çekilip Lebel'in yüzüne hızla çarptı. Lebel bir çığlık attı, elini yüzüne götürdü. Yüzünde bir yara açıldığını anladı, eli kan içindeydi.

— Buna nasıl cüret edersiniz? Bana böyle davranmaya hakkınız yok. Moskova'da çok önemli tanıdıklarım var. Hemen Fransız büyükelçisiyle görüşmek istiyorum.

Romulka'nın kırbacı göğsüne dayandı, "Seni küçük Yahudi. Sesini kes ve beni iyi dinle. Aklından geçeni isteyebilirsin; ama bana hemen cevap vereceksin. Konuş, daha ne olduğunu anlamadan seni Paris uçağına bindireyim. Konuşmayı reddedersen, seni toza çeviririm. Anladın mı? Şimdi, konuşacak mısın?"

— Size söyledim.. Neden bahsettiğinizi bile anlamıyorum.. Korkunç bir yanlışlık yapıyorsunuz.

— Pekâlâ, öyleyse senin istediğin gibi oynayalım. Romulka arkasına dönüp parmaklarını şaklattı. Buraya.

KGB üniforması giymiş vahşi yüzlü iki adam içeri girip hücreyi neredeyse doldurdu. Her biri Lebel'in kollarından tuttu.

Romulka, "Şunu aşağıdaki hücrelerden birine indirin," dedi, "Biraz Lubyanka konukseverliği onu hemen yumuşatacaktır."

— Size söylüyorum, bir yanlışlık yapıyorsunuz.

Lebel itirazını sürdürürken Romulka'nın yumruğu yüzünde patladı, adamlar onu sürükleyerek hücreden çıkardılar.

Lukin daire penceresinin yanında duruyordu.

Nehrin öbür yakasında, Kalinin Köprüsü üzerinde ilerleyen akşamüstü kalabalığını görüyordu, araçların farlarından çıkan ışık Moskova üzerine inen buzlu sisi aydınlatmaya yetmiyordu.

Akşamın dokuzu.

Eve bir saat kadar önce gelmişti; KGB merkezinden ve onu pençesine alan dayanılmaz umutsuzluktan

kurtulmak istiyordu.

Nadya'yı da görmeliydi.

Nadya akşam yemeğini hazırlamış, çorba pişirip salam kesmiş, yarım litre Gürcistan şarabı açmıştı. Şarap keyfini kısa bir süre için yerine getirse de şimdi etkisi kaybolmuştu, eski umutsuzluğu tüm benliğini kaplamak üzereydi.

İşin kötüsü, yemek boyunca Nadya'yla iki kelime bile etmemişlerdi.

Penceredeki yansımadan, Nadya'nın yemek sofrasını kaldırdığını gördü. Nadya bir süre kocasına baktı, sonra dönüp mutfığa girdi. Tekrar döndüğünde, Lukin hâlâ pencerenin yanında duruyordu.

— Yuriy.

Dalgınca döndü. Karısı mutfığın kapısında durmuş, ona bakıyordu. Omuzlarında yün bir hırka vardı yüzündeki perçemi kenara iterken, "Yemeğine dokunmadın bile," dedi.

Lukin hafif bir sesle cevap verdi, "Çorba güzeldi. Aç değilim. Özür dilerim, sevgilim."

— Gel, yanıma otur.

Nadya gidip kanepeye oturdu. Alnı endişeden kırıış kırıış, kaşları çatık, ağzının kıvrımları gerginlikten aşağıya düşmüştü. Kocasını da keyfinin yerine gelmesine yardımcı olamamıştı. Onun durumu daha da kötüydü. Lukin büyük bir umutsuzluğun pençesinde, ne yapacağını bilemez bir haldeydi.

Anna Horev hâlâ konuşmamıştı. Artık onu kurtarmak için yapabileceği hiçbir şey kalmamıştı. Bu düşünce endişesini daha da artırdı.

Kurt'u bulmak için kurulan kontrol noktaları, yapılan aramalar, her şey, her şey sonuçsuz kalmıştı. Eğer adam hayattaysa, diye düşünüyordu Lukin, artık Moskova'ya varmış olması gerekir. Peki; ama Moskova'da nerede? Beş milyon kişilik bir kenti nasıl ararsın ki?

Nadya'nın sesi onu daldığı düşüncelerinden uyandırdı.

— Gel, yanıma otur Yuriy.

Lukin kanepeye, karısının yanına oturdu. Nadya koluna dokundu, "Bu, dört günden beri seni ilk görüşüm. Oysa sen burada değilmişsin gibi davranıyorsun. Öyle değil mi, Yuriy? Konuşmak istediğin bir şey var mı?"

Lukin uzandı, karısının elini alıp öptü. Nadya'ya işinden hiç söz etmezdi. Bu, kendi kendine koyduğu bir kuraldı. Ne var ki şimdi, ona her şeyi anlatmak, yüreğini daraltan korkunç ağırlıktan kurtulmak için can atıyordu.

— Üzgünüm, sevgilim. Sana anlatabileceğim bir şey değil.

— Anlıyorum. Ama seni de merak ediyorum, Yuriy.

— Neden?

— Çünkü seni rahatsız eden her neyse, seni çok etkilemiş. Seni hiç daha önce böyle görmedim. Dalgın. Kaybolmuş. Kederli. Bambaşka biri gibisin.

Lukin umutsuzlukla derin bir nefes verip ayağa kalktı. Tüm vücudu ağrıyordu. Neredeyse üç geceyi uykusuz geçirmişti. Kanepede oturan karısına bakıp, hayır anlamında başını salladı.

— Lütfen. Lütfen Nadya, başka zaman.

— Saat kaçta gideceksin?

— Sabah altıda.

Nadya ayağa kalktı, elini uzatıp usulca kocasının yanağına dokundu, sonra indirdi, "Bitkinsin. Uykuya ihtiyacın var. Gidip yatalım."

Lukin yatak odasına gitti, soyundu, yatağa yattı.

Nadya da geldiğinde elbiselerini çıkardı, yatağa, Lukin'in yanına uzandı. Karısının vücudunun sıcaklığını hissedip sokuldu. Nadya'nın küçük, diri memelerinin uçları göğsüne dayandı.

— Bebek tekme atıyor. Duyabiliyor musun, Yuriy.

Elini karısının karnının üzerine koydu, bütün karnın yükseldiğini hissetti, sonra da şiddetli bir darbe. Başını Nadya'nın midesine dayadı, göbeğini öptü.

Uzunca bir süre, Nadya saçlarını okşarken, öylece yatıp o gün öğleden sonra parkta olanları, Anna Horev'i düşündü. Kızını götürdüklerinde attığı çılgınlıkları. Bu görüntüler zihninden bir türlü kaybolmadı, durmadan tekrarlandı, sonunda kendini pişmanlığın ağırlığı altında buldu. Uzun uzun, rahatsızca içini çekti.

Nadya fısıldadı, "Anlat bana Yuriy, Tanrı aşkına, aklındaki seni çıldırtmadan bana neler olduğunu anlat."

Lukin kendi sesindeki ürküntüyü duydu, sonra Nadya'nın kolları boynuna dolanıp onu göğüslerinin sıcaklığına çekti.

O zaman sanki bir şeyler kırıldı, sanki kafasının içindeki baraj patladı. Tüm vücudu titremeye, omuzları sarsılmaya başladı.

Karanlık odada Anna Horev için, Nadya için, doğmamış çocuğu için, kendisi için ağlıyordu.

Slanski, karşısında İrena, daçanın arka tarafındaki mutfakta oturuyorlardı. İrena birkaç dakika önce arabayla Moskova'dan, elinde taşıdığı büyük pazar çantasıyla bitkin dönmüştü.

Slanski, "Pekâlâ," dedi, "Şimdi anlat bakalım, neler buldun?"

İrena cebinden bir kâğıt çıkarıp masanın üzerine koydu, "Önce, önemli olanlar. Şuna bir bak."

Slanski kâğıt parçasını aldı, üzerindeki okuyup gülümsedi, "Bunu bulmak zor oldu mu?"

— Gorki Caddesi'ndeki postanenin rehberinde en az on beş Yuriy Lukin vardı. Emin olmak için teker teker hepsini aradım, en sonucusuna geldiğimde doğrusuna rastladığımı anladım.

— Nasıl?

— Telefona bir kadın cevap verdi. Binbaşı Yuriy Lukin'i istedim. Kadın Lukin'in evde olmadığını söyledi, kimin aradığını sordu. Ordunun emekliler bölümünden aradığımı söyledim. Dosyalarımızdan bazıları karışmıştı, ben de savaş sırasında süvari birliklerinde 3. Muhafız Alayı'nda savaşan Binbaşı Yuriy Lukin'in izini sürmeye çalışıyordum. Kadın aradığının kocası olamayacağını söyledi, binbaşı olduğu doğrudu; ama kocası savaşta Kara Kuvvetleri'nde bulunmamıştı. Yanlış numara aradığımı için özür diledim, telefonu da kapattım. Telefonlarıma sadece bir başka Binbaşı Yuriy Lukin cevap verdi; ama o da Moskova'da bir topçu birliğine bağlıydı.

— Sonra ne yaptın?

— Telefon rehberindeki adrese gittim. Kutuzovskiy Bulvarı yakınlarında bir apartman. Komşulardan birinin çocuğuyla konuştum. Aynı Lukin'den söz ediyoruz anlaşılır. Bu da yeşil bir BMW kullanıyor. Hikâyenin özüne gelince, evli; ama çocuğu yok. Evi, apartmanın İkinci katında.

— Güzel. Karısını görebildin mi?

— Şaka mı ediyorsun? Kapıyı vurup suratımı gösterecek halim yok. Bu kadarı kaderi fazla zorlamak olur. Tereddüt etti. Çok cesur bir adama benziyorsun; ama içimden bir ses bütün bunların ikimizin de ölümüne neden olabileceğini söylüyor.

Slanski hayır anlamında başını salladı, "Endişelenme İrena," dedi, "Seni hiç tehlikeye atmayacağım."

— Yapmak istediğin gerçekten çılgınca bir şey. Bana kalırsa, ateşle oynuyorsun. Lubyanka'daki arkadaşının hiçbir şey bilmediğini söylemiştin. O zaman neden onu kurtarmak için kendini tehlikeye atıyorsun?

— Çünkü yaptığım plan çok basit, biraz şansla başarmamak için bir neden yok. Çantayı aç, İrena. İstediklerimi getirdin mi?

İrena çantayı açtı, içindekileri masanın üzerine boşalttı, "Kolay olmadı. Elinde para varsa, karaborsada bulamayacağın bir şey yok."

— Bir bakayım.

Masanın üstündekileri dikkatle gözden geçirdi. İki yedek piliyle birlikte güçlü bir askeri el feneri, bir dizi ince ip ve bir askeri çakı vardı. Bunların dışında bir şırınga, biri düz diğeri kahverengi iki küçük cam şişe görünüyordu. İki şişeyi de aldı. İkisinde de berrak bir sıvı vardı. Şişeleri inceledi, sonra masanın üzerine bıraktı.

— Beklediğimden de iyi iş başardın. Bunları bulmakta zorlanmadın mı?

— Adrenalin ve şırıngada bir sorun olmadı. İçi sıvı dolu kahverengi şişeyi aldı. Ama bu zordu. Eter bulmak kolay değil. Bana iki yüz rubleye patladı. Bu kadar parayla bir ay geçinirdim.

Slanski gülümsedi, "Vasiyetnamemde seni unutmayacağım. Bunları neden arıyorsun diye soran olmadı mı?"

İrena güldü, "Şaka mı ediyorsun? Moskova karaborsasının haydutları, cebinde para dolu bir cüzdan olsa, şeytanın kendisiyle bile iş yaparlar. Ağzılarını da açmazlar tabii. Gevşek bir ağız Gulag yolculuğu ya da idam mangasını ziyaret demektir."

— Ya öteki şeyler?

— Viktor'un eski üniformasını daralttım, sana uyacağından eminim. Birlik kokartları şimdakilere pek benzemiyor; ama ne yapalım, bunlarla idare etmek zorundasın. Yapacaklarını düşünüyorum da, Viktor'un mezarında döndüğünden eminim. Hoş, o piç bunu çoktan hak etmişti ya.

— O herif sana layık değilmiş, İrena. Yaptıkların için teşekkürler.

— Bütün bunları yaptığım için çılgın olmalıyım.

O öğleden sonra İrena'ya her şeyi anlatmak zorunda kalmıştı, çünkü kadının yardımına ihtiyacı vardı. Anna'yı kurtarma fırsatını kaçırmıştı; ama şimdi elinde hiç olmazsa uygulanabilir bir plan vardı. Basit bir plan. Planı anlattığında, İrena'nın yüzünün bembeyaz kesildiğini görmüştü.

— Ne? Artık zırdeli olduğundan kuşku yok. Başını kararlılıkla hayır anlamında sallamıştı. Beni karıştırma. Eğer sen hayatını tehlikeye atmaya kararlıysan, buyur at. Ben zaten yeterince riske girdim. Daha fazla dert istemiyorum.

— Eğer dediğimi yaparsan, başına dert açılmaz.

İrena kabul etmeye yanaşmayınca, Slanski, "O kadın buradan çıkman için pasaportun," dedi, "Eğer olmadan gidersen, Lebel'in memnun olacağını mı düşünüyorsun?"

İrena tereddüt etti, yüzü kuşkuluydu. Slanski'nin kadını ikna etmesi, planının ayrıntılarını anlatması yarım saat sürdü; sonunda İrena, plandan fazla hoşlanmasa da yardım etmeyi kabul etmek zorunda kaldı.

— Bir tek şartla, demişti. Eğer başarısız olursa, arkadaşını unutacaksın, ben de Moskova'dan

yanımda o olmadan gideceğim.

— Kabul.

Planı, Bolşoy'a doğru yürürken kafasında oluşturmuştu. Lukin'in arabada oturuşu, sabırsızlıkla parmaklarını direksiyona vuruşu gözlerinin önünden gitmiyordu, işte Slanski o zaman yüzüğü hatırladı. Adamın elindeki altın nikâh yüzüğünü. Binbaşı Lukin evliydi. Yararlanılabilecek zayıf bir nokta. Eğer planı gerçekleşirse, Anna'yı kurtaracak, Lukin'den de sonsuza dek kurtulmuş olacaktı.

Eğer gerçekleşirse.

Saatine bakıp İrena'ya döndü.

— Biraz uyusan iyi olur. Yarın oldukça hareketli bir gün geçireceğiz. Kadının yüzündeki gerginliği ve korkuyu gördü. Yardımların için teşekkür ederim, dedi.

— Ne düşünüyorum, biliyor musun?

— Ne?

— Belki de o kadını seviyorsun.

Kırk Altıncı Kısım

**Moskova,
1 Mart**

Lukin ertesi sabah altıda Dzerjinskiy Meydanı'na geldi.

Sabahın ilk kahvesini içerken, Moskova haritasını açtı, masasının üzerine birkaç kâğıt koydu. Haritaya baktı. Eğer Kurt, kuşkulandığı gibi Moskova'daysa, ona birilerinin yardım etmesi gerektiğini düşündü. Belki de Romulka, Fransız konusunda, Lebel konusunda haklıydı. Bir akşam önce Romulka'nın bürosuna telefon etmiş, ancak henüz bir cevap alamamıştı. Şimdi araştırması gereken başka alanlar vardı.

Kâğıtları masanın üzerine yaydı. Kâğıtlarda, çoğu Yahudi, göçmenlere yardım ettikleri bilinen muhaliflerin listeleri vardı. Eğer Kurt bu gruplardan birinden yardım göreceyse, en yakın ihtimal bu listeydi. Sekiz sayfada ad ve adres yazılıydı. Hepsini teker teker denetlemek, evlerini aramak, sorgulamak korkunç bir işti; ama yapılması gereken bir şeydi. Listedekilerden bazıları daha önce sert cezalara çarptırılmıştı. Bazıları ise bilerek özgür bırakılmış, buna karşılık KGB ve muhbirlerce izlemeye alınmıştı.

Tabii, Lukin'e yardım edenin bu listelerde bulunmama olasılığı da vardı, Lukin bunu düşününce içini çekti. Kentteki oteller hâlâ taranmamıştı; ama Slanski'nin bir otelde kalacak kadar çılgın olmadığını düşünüyordu. Oteller denetime açıktı, müşterinin adını kaydettirmesi gerekiyordu, üstelik Moskova'da saklanılabilecek otel sayısı bir elin parmaklarından fazla değildi. Yine de bu otellerin elden geçirilmesi şarttı. Kadının hücreesine gitmeyi düşündüyse de, bir işe yaramayacağına karar verdi. Bu arada bir şeyler yapmak zorundaydı.

Otelleri denetlemek, listedekileri arayıp soruşturmak için en az elli adam gerekiyordu.

Personel bölümünü aramak için telefona uzandığında, kapı açıldı, bitkin görünümlü Paşa içeri girdi. Leningrad'dan bir haber gelir umuduyla bütün geceyi uykusuz geçirmişti.

Lukin ahizeyi yerine bırakırken Paşa yaklaştı, masanın karşısındaki koltuğa çöktü, ayaklarını masaya dayadı, şapkasını ensesine alıp esnedi.

Lukin, "Bir haber var mı?" dedi.

Paşa hayır anlamında başını sallayıp elini yüzünde gezdirdi, "Tek bir kelime yok. Mezar kadar sessiz bir geceydi. Tabii Romulka'nın ziyareti dışında."

Lukin doğruldu, "Ne oldu?"

— Geceyarısında çıkageldi. Sana Lebel adlı bir Fransız'ın elinde bulunduğunu söylememi istedi. O herif de kim?

Lukin açıkladı, Paşa, "Kim bilir?" dedi, "Belki de Romulka haklıdır. Bir de kadını görmek istediğini"

söyledi."

— Ve?

— Bırakmadım. Önce seninle konuşması gerektiğini anlattım. Beni rapor edeceğini söyledi. Boş ver, o kadar öfkeliydi ki kadına zarar verir, diye düşündüm. Romulka isterse Beria'nın önünde diz çöküp aklına gelenleri anlatsın. Ne yapacaklar, beni çalışma kampına mı gönderecekler? Benim geldiğim yer çok daha soğuk, yemeği de çok daha kötü.

— Teşekkürler, Paşa. Lukin Romulka'nın telefonuna neden cevap vermediğini anlamıştı, Paşa'nın davranışı. Kadın nasıl?

— Son baktığımda, uyanıktı.

— Ne yapıyor?

— Yüreğinin bütün ışıklarını söndürmüş birine benziyor.

— Konuşmayı denedin mi?

Paşa başıyla onayladı, "Tabii, senin dediğini yaptım. Dün akşam ve bu sabah yiyecekle kahve götürdüm. Ama öylece oturuyor, bir şey söylemeden duvara bakıyor." İçini çekti, "Sence konuşacak mı?"

— Tanrı bilir. Ben kuşkuluyum. Fazla zamanım da kalmadı. Asıl mesele, konuşursa, bize yardımcı olabilir mi? Bundan da kuşkuluyum. Belki de Slanski'nin nerede olduğunu bilmediğini anlatırken, doğruyu söylüyor. Bunun anlamı da, onu birkaç saat sonra Beria'ya teslim etmemiz gerekeceği. Beria kadını konuşurmak için çocuğa zarar vermekten çekinmeyecektir. Çocuğun iyiliği için, Slanski'yi bulmalıyız.

Paşa ayağa kalktı, "Ne olursa olsun, kadının idam fermanı imzalandı. Bunu sen de biliyorsun, Yuriy. Beria onu bir kampa göndermez. Onu öldürecek."

Lukin umutsuzca, "Biliyorum," dedi.

— Şimdi ne olacak?

Lukin aklından geçenleri anlattı, "Belki bir şey bulabiliriz; ama fazla da umudum yok.

Paşa, "Kurt'un dosyasındaki eksik sayfaları düşünüyordum da," dedi, "Dosyanın aslını bulsak, belki de işimize yarayacak bir şeyler görürdük. Moskova'daki akrabaları, umutsuzluğa düştüğünde arayabileceği dostları."

— Beria'ya sordum, "Hayır," dedi. Eğer Beria dosyada bir şey görmeyi istemiyorsa, göremeyeceksin demektir.

Paşa sırıttı, "Doğru; ama bir cevizi kırmanın başka yolları da var."

— Nasıl? Elinde yazılı izin olmadan arşive giremezsin. Orada önemli dosyalar, çok gizli belgeler var. Orada yakalanırsan, kelleni kaybettin demektir.

— Arşiv şefi Moğol. Bir ay boyu susuz kalmış bir deve gibi içer. Onu sarhoş edip anahtarlarını ödünç alabilir, sonra gizlice dosyaya bir göz atabilirim.

— Unut bunu, Paşa, bu çok tehlikeli. Üstelik Kurt'un Moskova'da böylesi insanları arayacağı da şüpheli. Moskova'dan ayrılalı o kadar uzun zaman geçti ki.

— Peki ya gidip arşiv şefine sorarsam?

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Beria'nın söylediğini anlattım. Onun sözü kanundur. Dosyalarda araştırmamıza yardım edecek bir şeyler bulabileceğimizi sanmıyorum. Üstelik, izinsiz dosya karıştırırken yakalanmaya da değmez. Unut bunu."

Paşa omuzlarını silkti, "Madem öyle diyorsun."

Skoda karanlıkta Kutuzovskiy Bulvarı'nda durduğunda, saat henüz yediye gelmemişti.

Binbaşı üniforması giymiş Slanski arabadan indi ve İrena'ya, "Ne yapacağını biliyorsun," dedi, "Elimden geldiğince çabuk davranmaya çalışacağım."

— İyi şanslar.

İrena'nın uzaklaşmasını bekledi, sonra sokağın girişine doğru yürüdü. Yolda fazla otomobil görünmüyordu; ama caddede giden trolleybüslerden gece karanlığına mavi kıvılcımlar akıyor gibiydi. Sokak lambalarının ışığında, apartmanların numaralarına bakarak ilerledi.

27 numara diğer apartmanlardan farklı değildi. Çar zamanından kalma dört katlı eski ve büyük granit binanın zamanında varlıklı ailelerin malikânesi olarak kullanıldığı, daha sonra katlara bölünerek dairelere dönüştürüldüğü belliydi. Sokakta zeytin yeşili BMW'den eser yoktu.

Slanski maviye boyalı giriş kapısının açık olduğunu gördü, ön bahçeye girdi. Girişteki posta kutularının üzerinde, apartman sakinlerinin isimleri yazılı beyaz karton etiketler vardı.

14 numaralı dairenin posta kutusunda, Lukin adı yazılıydı. Giriş kapısını itti, karanlık ve uzun bir koridora girdi.

Koridorun ucunda, üst kat sahanlıklarından gelen ışıkla hafifçe aydınlanmış bir merdiven gördü. Tüm koridor lavantalı cila kokuyordu. Duvara dayalı iki bisiklet gördü, uzaklardan bir yerden gelen boğuk konuşmalar duydu.

Merdivenlerden İkinci kata tırmandı. Sahanlık ışığı yanıktı, kapının üzerine yazılmış 14 işaretini gördü. Kilitleri inceledi. iki kilit. Biri üstte, öteki altta. Kulağını kapıya dayadı, içeride bir ses duymadı. Lukin'in karısının hâlâ uykuda olduğunu düşündü.

Tekrar merdivenlere yönelip indi, apartmanın arka tarafına dolandı. Apartman boyunca giden yaya yolu yeni kürenmişti. Binanın arkasında, beyazla örtülü geniş bir ortak bahçe vardı. Bahçe lambası, kaldırım taşı döşenmiş yolu aydınlatıyordu. Yüksek vişne ağaçlarının altında iki demir bank, kısmen karla kaplı camekânın içinde de aşırı büyümüş birkaç kavun gördü.

Apartmanın arka cephesini inceledi. Bazı ışıklar yanıyordu; ama perdelerin hemen hepsi kapalıydı. Gözü bahçenin sonunda, yıkılmak üzere olan granit duvarda tahta bir kapıya takıldı. Kapının arka taraftaki bir yola açıldığını tahmin etti. Kaldırım taşı döşeli yoldan ilerleyerek kapının yanına vardı, menteşelerin neredeyse çürümüş olduklarını gördü. Kapıyı itti. Kapı yerinden bile oynamayınca, yerdeki karı ayağıyla temizlemek zorunda kaldı, Kapı, beklediği gibi, evin arkasındaki bir yola açılıyordu. Yol karanlık ve boştu, ancak sağa ve sola bakınca her iki tarafta, uzakta sokak lambaları gördü. Yolun Kutuzovskiy Bulvarı'nın ara sokaklarına açıldığını düşündü.

Bahçeye döndü, yeniden binaya yaklaştı.

İkinci kat pencerelerini teker teker saydı, sonunda 14 numaranın yerini buldu. Perdenin arkasında ışık görünmüyordu, apartmanın ön girişine yürümeye başladı.

Ön bahçeye girmişti ki, arkasından gelen, "Yardımcı olabilir miyim, Yoldaş?" sözüyle irkildi.

Slanski döndü, donakaldı. Girişin hemen yanında yaşlı bir adam duruyordu. Başında eski bir köylü kasketi, üzerinde de yamalı, kemer yerine iple tutturulmuş yıpranmış bir ceket vardı, ensesine de kalın bir yün atkı dolamıştı. Kıpkırmızı gözlerinden biraz önce uykudan kalktığı belliydi, bir elinde uzun saplı bir bahçe süpürgesi, ötekinde de kırık dallar, solmuş yapraklar vardı.

Slanski gülümsedi, "Eski bir arkadaşımı arıyordum."

— Yaa. Peki, kimmiş bu arkadaş?

İhtiyarın apartman yöneticisi olduğunu düşündü. Bir çift kuşkulu göz onu inceliyordu.

— Binbaşı Lukin. Bildiğim kadarıyla 14. dairede oturuyor.

— Arkadaşınız, öyle mi? İhtiyar üniformaya ve apoletlere bakıyordu.

— Savaş zamanında, Yoldaş. Yıllar var ki, onu görmedim. Moskova'ya izinli geldim. Gece treniyle Kiev'den geldim, buraya bu sabah vardım. Binbaşı evde mi?

— Bu sabah erken çıktı. Zaten arabası da yok. Onu Dzerjinskiy Meydanı'nda bulabilirsin. Ama karısı birazdan döner. Cumartesi sabahları erkenden pazara gidiyor. Sekizden önce evde olur.

— Tabii, Yuriy'in karısı. Ne yazık ki, adını unuttum.

İhtiyar kıkırdadı, sonra süpürgesinin sapına dayandı, "Nadya, kızıl saçlı biri. Güzel bir şey."

Slanski gülümsedi, "Tamam, o. Lukin kendine iyi bakıyor." Saatine baktı, "Daha sonra uğrarım. Bana bir iyilik yapar mısınız? Eğer Nadya'yı görürseniz, geldiğimden söz etmeyin. Onlara bir sürpriz

yapmak istiyorum. Anlıyorsunuz, değil mi?"

İhtiyar gözünü kırpıp kasketine dokundu, "Binbaşını nasıl isterse."

Slanski adamın omzuna dokundu ve kürenmiş yolu gösterdi, "İyi iş becermişsin, Yoldaş. Devam et."

Slanski döndü, sokağın öbür tarafına geçti. Elli metre ötede bir kahvehane vardı. Işıkları yanıyordu, içeri girdi.

Pis bir yere benziyordu; ama yine de erkencilerle doluydu. Kahve ve kahvaltı için gelen taksi ve tramvay sürücüleri, Kutuzovskiy Bulvarı üzerindeki dükkânlarda çalışan, uykulu görünüşlü kızlar. Kahvehane ekşimiş yemek, sigara külü kokuyordu, içeridekiler de ölümüne sıkılıyor, uykudan gözleri kapanıyor gibiydi.

Bir fincan çay almak neredeyse on dakika sürdü. Sonra pencere kenarında boş bir masa bulup oturdu.

Bir sigara yaktı. Sokak lambalarının aydınlığı yeterliydi, karşı kaldırımdaki apartmanı iyice görebiliyordu. Yaşlı yönetici hâlâ ön bahçeden yaprak ve çöp toplamakla meşguldü, on dakika sonra da binaya girip kayboldu.

Adamla karşılaşmak iyi olmuştu, şimdi Lukin'in karısının adını ve neye benzediğini biliyordu. Yine de ihtiyarın bir sorun olabileceğini düşündü. Eğer ihtiyar yolunun üzerine çıkmaya devam ederse, onu halletmek zorunda kalacaktı, oysa Slanski işleri daha da güçleştirmekten olabildiğince kaçınmak istiyordu.

On beş dakika sonra kadını yolun öbür tarafında gördü. Kürk bir başlık giymiş olduğundan, başlangıçta Nadya'nın kızıl saçlarının farkına varamadı; ama kadın bahçeye girdiğinde, ensesindeki kızıl parıltı gözünden kaçmadı. Daha önce, kadının ne denli güzel olduğunu görmüştü. Nadya'nın ön kapıdan girip gözden kaybolmasını izledi.

Kahvede beş dakika daha oturdu, yöneticinin yeniden ortaya çıkmasını bekledi. Kimse görünmeyince, sigarasını tablaya bastırıp kalktı.

Hızla karşı kaldırıma geçti, apartmana yakın köşeyi dönerken kaldırım kenarındaki Skoda'yı, arabanın içinde de yüzünün yarısını örten yün atkısıyla İrena'yı gördü. Skoda'nın plakaları çamurla kaplanmış, okunamaz hale getirilmişti.

Yolcu camını tıklattı, kadının şaşkınlık ve endişeyle döndüğünü gördü, sonra İrena kapıyı açtı, Slanski'nin arabaya girip oturmasını bekledi.

İrena donmuş gibiydi, "Neden bu kadar geciktin? Gelmediğini görünce, endişelenmeye başlamıştım."

— Lukin'in karısı dışarı çıkmış. Biraz önce döndü. Bilebildiğim kadarıyla yalnız.

— Ya değilse?

— Bırak da bunu ben düşünüyüm. Duruma göre hareket etmekten başka çarem var mı? Öteki köşede, apartmanın arkasına giden bir yol var.

İrena başıyla onayladı, "Gördüm."

— Bahçeden yola açılan bir kapı var. Ortalarda bir yerde.

Yolun sonunda beni bekle.

— Ya birisi gelip de buralarda ne aradığımı sorarsa?

— Arabanın bozulduğunu, tamir için arkadaşını beklediğini söylersin. Atkıyla yüzünü kapamayı da unutma. Kadının gözlerindeki kuşkuyu görüp gülümsedi, "Bana güven."

— Sen çılgının tekisin, neden bilmem; ama sana güveniyorum.

— Görüşürüz.

Skoda'dan indi, 27 numaralı apartmana doğru yürüdü.

Bahçeye girdiğinde, hâlâ yöneticiden eser yoktu. Merdivenlere yöneldi, İkinci kata tırmandı.

Cebinden eter şişesini çıkardı, tıpasını açtı. Mendilini şişedeki sıvıyla ıslattı. Çıkan keskin koku çok güçlüydü, aceleyle şişeyi ve mendili cebine tıktı. Tabanca kılıfının kapağını açtı, güvenlik mandalına baktı. Kapıyı vurdu.

Kadın neredeyse hemen görüldü. Bahçede yürürken gördüğü kadın. Kızıl saçlı, güzel. Paltosunu çıkarmış, elbisesinin üzerinde yün bir hırka ve mutfak önlüğüyle kalmıştı. Kapıyı açıp üniformayı gördüğünde hafifçe kaşlarını çatı, Slanski gülümseyince gevşedi, ellerini önlüğüne silerken ziyaretçisinin tebessümüne karşılık verdi.

— Evet?

Slanski kadının omzunun üzerinden baktı. Dar koridor boş gibiydi.

— Bayan Lukin? Nadya Lukin?

— Evet.

Slanski o anda kapıya abanıp kadının üzerine atıldı.

Kadın çığlık atmaya çalışınca, eliyle ağzını kapadı, kapıya bir tekme savurdu.

Lukin öğleden önce bürosunda, ayakta sigara içerek dolanırken, aşağıdaki avlu kapısının açıldığını, içeri giren iki Zis kamyonun parke taşlar üzerinde ilerleyip durduğunu gördü. Kamyonlardan atlayan

sivil giyimli KGB yetkilileriyle üniformalı milisler, sivil elbiseli bir kalabalığı dipçik darbeleriyle yürütmeye başladı.

Onları izlerken, kapının vurulduğunu duydu, "Girin."

Paşa, gözleri uykusuzluktan kıpkırmızı, içeri girdi, "Bizimkilerin otelleri nasıl aradıklarını yerinde göreyim dedim."

— Bir şey bulabildiniz mi?

— Listedekilerin yarısını denetlediler; ama şimdilik hiçbir şey yok.

Paşa aşağıda, yüklerini indiren kamyonları gösterdi, "Anlaşılan bodrumdaki hayvanlara fazla mesai çıktı," dedi, "Bunlar muhalifler listesinde olup da, buraya sorgulanmak için getirilenler. Ötekilerin tutuklanmasına devam ediyoruz. Sorgu ekipleri bir şey bulurlarsa, bize haber verecekler. Listedeki herkesin bu akşama kadar tutuklanacağını umuyoruz. Bizimkiler çılgınca çalışıyor."

Lukin içini çekip hayır anlamında başını salladı, "Yine de yeterli değil. Tamam, otelleri denetlemeyi sürdürün. Bitirdiğinizde, adamların Moskova'nın yirmi kilometre çevresindeki kooperatif misafirhanelerini gözden geçirmesini istiyorum."

— Yuriy, o dediğinden yüzlerce...

— Var, yine de elden geçirilmelerini istiyorum, Paşa. Hepsinin. Bir şey daha... Lukin aşağıdaki avluyu işaret etti. Sorumlu kimse, tutuklulara fazla kötü davranmamasını söyle. Bunlar vatandaşı, mezbahaya götürülen sığır değil.

— Nasıl istersen. Paşa başıyla onaylayıp çıktı.

Lukin saatine baktı. On iki saat sonra, Anna Horev'in süresi sona eriyordu. Eğer kadın hemen konuşmazsa onu Beria'ya teslim etmek, kendisi de Beria'nın karşısına çıkmak zorunda kalacaktı. Kadını tekrar sorguya çekmeliydi.

Kapı vurulmadan ardına kadar açıldı.

Eşikte Romulka, sırtıtarak bakıyordu, "Seni burada bulacağımı biliyordum. Eee, Lukin, bir gelişme var mı?"

— Şimdilik yok. Ne istiyorsun?

— Dostça bir sohbet sadece.

— O tutuklu, Lebel, nerede o?

— Ne tuhaf, değil mi? Ben de seninle bunu konuşmaya gelmiştim. Şu anda hücrelerden birinde, yumuşamak üzere.

— Dikkatli olmanı söylemişim, Romulka. O adamın üst düzeyde dostları var. Onu görmek istiyorum.

Romulka hayır anlamında başını salladı, "Maalesef göremezsin, Lukin. Fransız benim. İstersen Beria da bunu doğrulayacaktır."

— Yetkili subay olarak, onu görmek istiyorum.

Romulka yaklaştı, süvari kırbacını avucuna vurmaya başladı, "Ne istersen, iste. Tabii her zaman bir orta yol bulabiliriz. Kadını sorgulamama izin ver, ben de Lebel'i sana bırakayım."

— Cehenneme git.

Romulka sırıttı, "Yazık. O kadınla biraz oynaşmak hoşuma giderdi. Neyse, on iki saat sonra zaten benim olacak."

— Sen şimdiye kadar gördüğüm en aşağılık pisliksin, Romulka.

— Anlayış meselesi, herhalde. Yine de önerimi düşün derim, Lukin. Sakın unutma, söz konusu olan hayat seninki, benimki değil.

Kahkaha atıp kapıdan çıktı, gitti. Lukin öfkesini sakinleştirmeye çalışarak pencerenin yanına döndü.

Avluya yeni kamyonların girdiğini duydu. İki Zis kapıdan girdi, milisler kamyonun arkasındaki brandayı çözdü ve yere atladı. Tüfeklerini omuzlarından indirirken gözleri korku dolu siviller kamyonlardan dökülmeye başladı. Yaşlı bir kadın inerken dizlerinin üzerine düştü, milisin tüfeğinin dipçiği çenesinde patladı.

Lukin iğrenerek arkasını dönerken, Paşa'nın aşağıda avluyu geçtiğini, görevli çavuşun yanına giderek bir şeyler söylediğini gördü.

"Kurt'un yüzünden gereksiz yere ıstırap çekecek bir sürü masum. Çoğu sonunda Gulaglarda toplama kamplarına gönderilecek, bazıları da hücrede ölecek."

Hayır anlamında başını sallayıp gözlerini ovuşturdu. Bir önceki gece kötü uyumuş, yatağında saatlerce dönenip durarak Nadya'yı da uyutmamıştı. Bu kâbusun bir parçası olduğunu sonsuza dek unutmak, bir daha da hatırlamamak isterdi. Oysa kadını konuşurken zorunda olduğunu biliyordu.

Şapkasına uzanırken telefon çaldı, ahizeyi kaldırdı.

Karşısındaki erkek sesi sordu, "Binbaşı Lukin?"

— Evet, ben Binbaşı Lukin'im.

Kısa bir sessizlik sonra aynı ses, "Binbaşı," dedi, "Hemen görüşmemiz gerek."

Kırk Yedinci Kısım

BMW'nin ışığında, Novodeviçiy Manastırı'nın beyaz kireç boyalı duvarlarını gördü. Giriş yoluna sapıp frene bastığında yüreği hızla çarpmaya devam ediyordu.

Lukin motoru durdurdu, farları söndürdü, arabadan indi.

Alacakaranlıkta, terk edilmiş manastırın göğe yükselen soğan biçimi kubbelerini seçebiliyordu. Manastırın arkasındaki donmuş nehre doğru yürüdü. Şakaklarında nabzının atışını duyuyor, tüm vücudunun tere battığını hissediyordu.

Nehrin kıyısına vardığında, kenardaki bankı bulup oturdu. Arkasında küçük bir kayın korusu vardı, endişeyle omzunun üzerinden baktı, ağaçların gölgesinden başka bir şey göremedi.

Beyni ateş gibiydi.

"Novodeviçiy Manastırı" yazıyordu notta, "Saat üçte doğu duvarının dibinde, nehrin kıyısındaki ikinci bankta. Yalnız ve silahsız gelmezsen, karını bir daha göremezsin."

Notta imza falan yoktu; ama emindi, notu Slanski göndermişti. Saat üçe gelmek üzereydi, karanlık çökmeye başlamıştı.

Bürosundaki telefon konuşmasından iki dakika sonra, çılgın gibi eve gitmişti.

Telefondaki ses, "Konuşmamız gerek," demişti.

— Kimsiniz?

— Tallin'den bir tanıdığımız, Binbaşı Lukin. Evinize sizin için bir mesaj bıraktım.

Sonra telefon kapanmıştı.

Lukin başta ne yapacağını şaşırılmıştı, sonra birden gerçeği bütün çıplaklığıyla gördü, sırtını soğuk, buz gibi bir ter kapladı. Arayan Slanski'ydi, başkası olamaz. Yüreğinin korku ve buz gibi kinle dolduğunu hissetti.

Hayır. İmkânsız!

Nadya.

Eğer Slanski Nadya'ya zarar vermişse...

Bürosundan şaşkınlıkla çıkmıştı. On dakika sonra, apartmanının merdivenlerini üçer üçer çıkıyordu. Kapının kilidini açtığında, koridorda keskin bir koku duydu. Yerde buruşuk bir mendil, yanında kahverengi, küçük bir şişe vardı.

Nadya'ya seslendi, bir cevap alamayınca umutsuzluğa kapıldı.

Mendili eline alıp çevresine baktı. Bir saksıyla bir iskemle devrilmişti. Burada bir boğuşına olduğundan hiç kuşkusu yoktu. Nadya için endişelenirken korku ve nefretini bastırmaya çalıştı.

— Tanrım, lütfen canını acıtmalarına izin verme.

Mendili burnuna götürdü, keskin kokuyu tanıdı.

Eter.

Yatak odasına baktı, boş. Mutfığa yürüdü, masanın üstündeki kâğıdı gördü. Yazılanları okuyunca yüzü soldu, vücudu titremeye başladı. Apartman yöneticisini bulmak için merdivenlerden aşağıya uçarcasına indi. İhtiyarı kalorifer dairesinde, votka içerken buldu.

— Evet, bu sabah erken saatlerde bir adam geldi. Uzun boylu, sarışın, hep gülümseyen biri. Sizi tanıdığımı söyledi. Savaş zamanında tanışmışsınız. Karınızın evde olmadığını duyunca, daha sonra geleceğini, ona bir sürpriz yapmak istediğini söyledi. Ne oldu? Bir sorun mu var, Binbaşı Lukin? Renginiz solmuş, Binbaşı Lukin.

Lukin ihtiyara dalgın gözlerle bakıp yalan söylemişti, "Evet... evet. Her şey yolunda. Teşekkür ederim. Anlaşılan birlikte bir yere gittiler."

Yukarı çıkıp mutfığa girmiş, ne yapacağını düşünerek bir saat kadar oturup beklemişti.

Hiçbir şey.

Slanski'yle konuşana kadar yapabileceği bir şey yoktu.

İçinden karşı konulmaz bir öldürme arzusu geçti. Nadya'nın saçının tek bir teline zarar vermişse, onu parçalara ayıracaktı.

Ya Nadya yaralandıysa? Ya Slanski onun canını yaktıysa?

— Tanrım... onu koru. O benim tek varlığım.

Sonra başka bir düşünce: Slanski evini nasıl bulmuştu? Kentin telefon rehberinden mi? Lukin mantıklı düşünemeyecek kadar şaşkındı. Bu sorunun cevabını daha sonraya bıraktı. Şimdi tek önemli şey, Nadya'nın güvenliğiydi.

Gözünün önüne Nadya'nın yaralandığını, Nadya'nın rahatsız olduğunu, Nadya'nın kapatıldığı yerde korktuğunu getirdi, bu düşünce onu çıldırtacak gibiydi.

Onu durdurmak zorundaydı. Banyoya girip yüzünü buz gibi suyla yıkadı. Endişesi kaybolmuyordu. Tanrım, Slanski'yi öldürmeyi ne çok istiyordu!

Nadya'yı neden kaçırdı?

Neden?

Sonra anladı.

Slanski bir pazarlık yapmak istiyordu. Anna Horev'e karşılık Nadya.

O kadar açık olmasına rağmen, şaşkınlıktan bu gerçeği görememişti.

Yine de, bunun imkânsız olacağını düşündü.

Lukin apartmandan iki saat kadar sonra ayrıldı. Slanski buluşma yerini ustaca seçmişti. Novodeviçiy Manastırı uzun zaman önce terk edilmiş, rahibeler ya kurşuna dizilmiş ya da çalışma kamplarına gönderilmişti.

Lukin donmuş nehrin kıyısında otururken, duygularını kontrol etmeye çalıştı. Kurt kendi mi gelecekti, yoksa birini mi gönderecekti?

Arkasından bir hışırtı duyup döndü.

Gölgelerden bir adam çıktı. Üzerinde koyu renk bir palto olmasına rağmen, alacakaranlıkta yüzünü seçti. Slanski. Sağ elinde bir Tokarev tutuyordu.

Lukin'in içini nefret kapladı. Slanski'nin üzerine atılıp elindeki tabancayı almamak için kendini zor tuttu.

— Karım nerede?

— Olduğun yerde kal. Hareket etme, konuşma.

Slanski sol elini uzattı, Lukin'in üzerini aradı.

— Silahsızım, dedi Lukin.

— Kapa çeneni!

Slanski aramayı bitirince geri çekildi. Lukin yeniden, "Karım..." dedi, "Karım nerede?"

— Güvenli bir yerde. Şimdilik. Asıl güvenliği sana bağlı.

— Ne istiyorsun?

— Anna Horev'i. Hem de bu akşam.

Lukin sırtından inen ter damlalarını hissetti. Hayır anlamında başını salladı, "Bu imkânsız. Onu bırakamam, yetkim yok. Bunu sen de biliyorsun."

— Bana yalan söyleme, Lukin. İsteddiğini yapabilirsin.

— İzin olmadan onu serbest bırakamam. İmkânsız.

— İmkânsız ya da değil, onu bu gece buraya getireceksin.

Saat sekizde. O ve sen. Ne yaptığını kimseye söylemeyeceksin. Arkadaşlarım her adımını izleyecekler. Bu öğleden sonra, onu Lubyanka'ya döndürüşünü izledikleri gibi. Kurallar da böyle; beni kandırmaya kalkar ya da çılgınca bir şey yaparsan, karını bir daha asla göremezsin. Anlaşıldı mı?

Lukin duyduklarından felce uğramış gibiydi. Demek Slanski onu izletiyordu. Moskova'nın ortasında, bu Amerikalı onu izletiyordu, içindeki öfkenin kabardığını hissedip dişlerini sıktı.

— Bir şartım var.

— Şart mart yok.

— Karımı bu gece buraya getireceksin. Tutukluyu teslim ettiğimde, onu alırım. Ya bunu kabul edersin ya da kızı getirmem.

— Düşüneceğim.

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Hayır, düşünmek yok. Ya kabul edersin ya da etmezsin. Sana güvenmiyorum."

— Peki öyleyse. Kuralları unutma. Çılgınca bir hareket yap, başka fırsatın kalmaz.

— Sen de anladın. Bütün bunlar bittikten sonra, seni bulacağım ve öldüreceğim.

Slanski sırıttı, "Önce beni yakalaman gerekecek." Tokarev'i Lukin'in yüzüne doğrulttu, "Gözlerini yum, sımsıkı yum. Sonra da yirmiye kadar say. Yavaş yavaş."

Lukin gözlerini kapadı. Sessizlik. Soğuk. Buz gibi havayı hissetmedi, öfkesi kafasında bir kazan gibi kaynıyordu. Rüzgâr dalların arasında ıslık çaldı.

Yirmiye geldi.

Gözlerini açtığında Kurt yoktu.

Lukin BMW'yi yamaçta durdurup arabadan indiğinde Lenin Tepeleri bembeyaz bir örtüyle kaplıydı. Yamacın geri kalan bölümünü koşarak çıktı.

Aşağıdaki vadinin ortasında, Moskova milyonlarca ışık olmuş, parıldıyordu. Tepeye vardığında, nefes nefese karın içine diz çöktü. Vücudu titriyordu. Slanski'ye bu kadar yaklaşmışken. Bu kadar yaklaşıp onu öldürememek. Kontrolünü kaybettiğini, beyninin Nadya'dan başka bir şey düşünemediğini biliyordu.

Umutsuz bir durumdaydı.

Kurt akıllıydı. Çok, çok akıllı.

Yumruğunu kara vurdu. Bağırarak istiyordu; ama gözlerini kapadı, tekrar açtı, birkaç kez kırıştırdı.

Ne taraftan bakarsa baksın, artık ölü biriydi.

Anna Horev'i serbest bırakmakla kendi ölüm fermanını imzalamış olacaktı. Belki de Nadya'ninkini.

Beria'ya bunları nasıl anlatırdı? Nasıl?

Herif dinlemezdi bile.

Bir çıkış yolu olmalıydı, olmak zorundaydı. Göremediği bir çıkış yolu.

Slanski nerede oturduğunu nasıl öğrenmişti? Kadını bu sabah Lubyanka'dan çıkardığını nereden biliyordu?

Slanski'nin Moskova'da birçok yardımcısı olmalıydı. Adam düşündüğünden de becerikli çıkmıştı.

Lukin derin bir nefes aldı, soluğunu yavaş yavaş boşalttı. Büyük bir iradeyle kendini düşünmeye zorladı; ama beyni bir buz kütle gibi idi. Tepkisiz bir kütle.

Düşün.

Düşün.

Kendini düşünmeye zorladı, sonunda kafatasının tepesinin sancılandığını hissetti. Güçlü bir rüzgâr tepeliyi kasıp kavuruyordu. Buz gibi soğuk gözlerini yaşarttı; ama beyni hızla çalışmaya bir plan hazırlamaya başlamıştı artık.

Tehlikeli bir plan, çok tehlikeli. Ama tek umudu bu plandaydı. Eğer başaramazsa, hem Nadya hem de kendisi ölecekti. Kadını serbest bıraksa da, ölmeyecekler miydi?

Planı uygulamakla elindeki tek fırsatı kullanmış olacaktı. Riski göze almak zorundaydı.

Saatine baktı. 16.00, Anna Horev'i Lubyanka'dan alıp manastıra götürmeden önce, istediğini yapacak kadar zamanı vardı.

Döndü, yamaçtan aşağıya koşmaya başladı.

Avusturya

Viyana ormanlarının eski şarap kasabası Grinzing'in inişli çıkışlı sokakları o pazar öğleden sonra kalabalıktı. Kasabanın küçük ve samimi restoranları, eğlenceli tavernaları baharın ilk hafta sonunun

tadını çıkarmaya çalışan Müttefik askerleri ve Viyanalı çiftlerle dolup dolup boşalıyordu.

Graçev 38 numaralı tramvaydan inip karşıya geçti. Yerler hâlâ ince bir kar tabakasıyla kaplıydı; ama hava kupkuru, pırıl pırıldı. caddenin ucundaki tavernayı bulana dek yürüdü. izlenmediğinden emin olunca, tavernaya girdi.

Gürültülü tavernanın içinde aranırken akordeon ve keman çalan bir üçlünün canlı Avusturya halk türkülerine kulak kabarttı, yüzünü buruşturdu. Böyle boktan müzikten nefret ederdi, duydukları moralini daha da bozuyordu.

Ahşap bölmelerden birinde tek başına oturan koyu renk saçlı, güzel kadını gördü. Buluşmalı bir yıldan fazla olmuştu, ince dolgun vücudunu hatırlamak yüreğinin arzusuyla çarpmasına neden oldu. Kadın Graçev'i görüp gülümsedi, Graçev'in yüzünde tek bir kas bile oynamadı.

Bölmeye yaklaşıp koca vücudunu kadının karşısındaki tahta sıraya kaydırıldı. Kısa boylu, geniş omuzlu, kalın kaşlı bir adamdı, tüm hayatları boyunca üniforma giymeye alışmış erkeklerin çoğu gibi, sivil elbiselerinin içinde rahatsız olduğu belliydi.

Kadın, "Seni yeniden görmek ne güzel, Volya," dedi.

Graçev kadına bakıp homurdandı, "Aynı şeyi söyleyebilmek isterdim."

— Ne içeceksin? Votka?

— Bugünlerde Amerikan burbon içiyorum. Buz ve suyla.

Kadın garsona işaret edip siparişleri verdi. Garson masanın yanından ayrıldıktan sonra bir sigara yaktı, karşısındaki adama da bir sigara tuttu.

Graçev sigarayı aldı, "Burayı neden seçtin?"

Kadın gülümsedi, "Buradakiler iki eski arkadaşın konuşmasıyla ilgilenemeyecek kadar içmekle meşgul. Üstelik, sizinkiler kentte her şeyi gözetliyor."

— Doğru. Peki, konu ne?

Garson içkileri masanın üzerine bırakırken kadın sigarasını yaktı, arkadaşının yüzünü inceledi. Yıpranmış bir yüzdü. Alnında ve çenesinde yara gibi derin çizgiler, birbirlerine yakın Slav gözlerde karanlık ve önceden kestirilemez bir bakış. Adamın ağzının kenarları gülümsemekten kırışmıştı; ama şimdi gülümsemedi.

Graçev'e sordu, "Mesajımı aldın mı?"

— Almasaydım, burada olur muydum? Belli etmemeye çalışarak saatine baktı. Beni buraya sohbet için çağırmadın umarım, Eva. Buraya operada bir temsil izlediğim bahanesiyle geldim. Matine beşte bitiyor, saat altıda merkezde olmalıyım. Şoförüne eski bir kız arkadaşımın buluşacağını söylemek zorunda kaldım, ağzını kapatması için bir şişe votkama patladı. Yine de güvende sayılmam. Onun için

bir an önce beni buraya neden çağırdığını anlat.

Kadın öne doğru eğildi, "Senden benim için bir şey yapmanı istiyorum, Volya."

— Bu kadarını tahmin etmiştim. Rus, bardağını öfkeyle masanın üzerine bıraktı. Siz Yahudiler beni hiç rahat bırakmayacak mısınız?

— Mossad senden şimdiye kadar çok az şey istedi, Volya. Ama eğer bu isteneni yaparsan, kayıtları siler, bir daha da senden bir şey istemeyiz. Hiçbir zaman.

Graçev'in kaşları kalktı, "Söz veriyor musun?"

— Söz veriyorum.

Graçev içini çekti, "Öyleyse, önemli bir şey olmalı. Bana ne istediğinizi anlat. Arkadaşlarınızdan birkaçını Viyana'ya sokmak mı?"

Kadın başını kaldırıp çevresine bakındı. Tavernada gürültüden ve müzikten başka bir şey duyulmuyordu, çalgıcılar masaların arasında dolaşmaya başlamışlardı. Tavernada kimse ona ve karşısındakine bakmıyordu bile. Tekrar Rus'a döndü.

— Bu sefer değil. Bir adamı gizlice Moskova'ya götürmek, gerekirse de geri getirmek istiyoruz. Bunu senin yapmanı, adam için gerekli yolculuk belgelerini ayarlamayı istiyoruz.

Graçev'in gözleri şaşkınlıktan açıldı, "Moskova mı? İmkânsız."

— Hiç de değil. Sen Sovyet Hava Kuvvetleri'nin albayısın. Böyle bir şey senin imkânlarının dışında olamaz.

— Albay olduğum doğru; ama benden istediğin hem tehlikeli hem de güç. Kim bu adam?

— Bizden biri.

— Mossad mı?

— Evet. Bu akşam orada olması gerek.

Graçev gözlerini kırpiştırdı, sonra arkasına yaslanıp gülmeye başladı, "Sevgili Eva, o güzel kafanı soğuk suyla yıkasan iyi olur. Anlaşılan Ortadoğu güneşi altında gereğinden fazla kalmışsın, beynin pişmiş."

— Şaka etmiyorum, Volya.

Rus asabiyetle bardağını kaldırıp indirdi, "Öyleyse, gerçekten delirdin."

Kadın tereddüt etti, "Eğer yardım etmezsen, bu akşam dosyanı Tel-Aviv'deki Rus Elçiliğine verecekler."

Graçev'in yüzü kızardı, elindeki bardağı o kadar güçlü sıktı ki, kadın camın parçalanmasından korktu.

— Seni orospu! Bir zamanlar sana âşık olduğumu düşünüyorum da.

— Kendine hâkim ol, Volya. Ben sadece aracıyım.

Akordeon ve keman çalan üç müzisyen, yüzlerinde geniş tebessümlerle masaya yaklaşıyordu.

Graçev buz gibi gözlerini adamlara dikti, "Buradan siktirip gidin, nerede istiyorsanız orada gürültü yapın."

Tebessümler hakaret altında büzüşen dudaklara dönüştü, adamlar bir sonraki masaya doğru ilerledi.

Kadın güldü, "Çekiciliğinden ve zarafetinden bir şey kaybetmemişsin."

Graçev homurdandı, "O lahana yiyici salakların cephenin hemen ötesinde çaldığı müziği unuttun mu? Bu sesi duydukça hâlâ çıldırarak gibi oluyorum."

Graçev'in yüzündeki öfke yavaş yavaş silindi. Aklı neredeyse on yıl öncesine gitmişti. Daha yüzbaşıydı, 1943'te Polonya'da vurulmuş, Almanlara tutsak düşmüştü. Dört gün ve gece boyunca tek başına bir hücreye atılıp korkutulmuş, daha sonra Gestapo gelip onu polis karakolunda sorguya çekmiş, neredeyse öldüresiye dövmüştü. Beşinci günün sonunda bir partizan grubu, tutsak bir arkadaşlarını kurtarmak için karakola baskın düzenlemişti.

Varşova Ayaklanması'ndan sonra kaçan Yahudiler, yakaladıkları Gestapo görevlilerine hiç acımamışlar, başlarında Eva Bronskiy, ellerine geçen Almanları hemen oracıkta kurşuna dizmişlerdi. Genç kız Graçev'e onlara katılmak isteyip istemediğini sormuş, yüzbaşı da evet demekte gecikmemişti. Bir yıldan uzun bir süre, Almanlara karşı yan yana çarpışmışlar, kadının cesaret ve güzelliği karşısında etkilenip âşık olmuş, onu karısı da dahil hiçbir kadını sevmemiş gibi sevmişti.

Sonunda Ruslar güneye doğru ilerleyip Alman hatlarını aştıklarında, Eva, Graçev'i yerel Kızıl Ordu komiserine götürüp partizan bölgesinde yaralandığını anlatmıştı. Komisere Graçev'in partizanları yönetip eğitmede gösterdiği çabalardan söz etmiş, anlattıklarıyla Graçev'in neredeyse tanınan en cesur erkek, ulusal bir kahraman olarak görülmesini sağlamıştı. Yakalanıp Gestapo tarafından sorgulanmasının sözünü bile etmemişti. Bir Rus subayının yakalanması, Gestapo eline düşüp sorguya çekilmesi rütbesine mal olabilir, hapse atılması, hatta idam edilmesi anlamına bile gelebilirdi.

Aynı gün birbirlerine duygusal vedalarını ettiler, savaşın sonunda Graçev filo komutanı oldu, Stalin tarafından ödüllendirildi, iki yıl sonra da albaylığa terfi ettirildi.

Savaştan hemen sonra Viyana'daki Sovyet hava üssüne atandı. Viyana'ya gelişinden üç yıl kadar sonra bir kahvede oturup düşünürken karşısındaki iskemleye bir kadının oturduğunu gördü. başını kaldırıp baktığında, ağzı şaşkınlıktan açıldı.

Eva, "Merhaba, Volya," dedi.

Daha cevap vermeye fırsat bulamadan, Eva masanın üzerinden bir zarf uzattı, açmasını söyledi. Zarfi

açtığında, Gestapo tutuklama belgesinin bir kopyasını, sorgusu sırasında tutulan notları, verdiği – Sovyet yetkililerin eline geçtiğinde onu Gulag'a gönderecek– cevapları gördü.

Ondan sonrası basit bir şantajdı. Kadın onu sonradan kullanmak için kurtarmıştı. Sovyet Hava Kuvvetleri'nin uçuşlarından yararlanarak Viyana'ya, daha sonra İsrail'e gidecek Rus Yahudilerini taşımak zorunda kaldı. Çok sık değil; ama yine de uykusuz geceler geçirmesine neden olacak aralıklarla.

Şimdi tavernada karşı karşıya oturuyorlardı, Graçev içini çekip ayağa kalktı, "Biraz yürüyelim."

— Nerede?

— Dışarıda, sokakta.

Graçev masanın üzerine bir iki banknot bıraktı, Viyana'nın ışıklarını görebilecekleri alçak bir tepeye kadar yürüdüler. Graçev durdu.

— Ciddiydin, değil mi? Yani peşimi bırakmak konusunda.

— Eğer istediğimizi yaparsan, sonsuza dek.

— Adamınız Rusça konuşuyor herhalde?

— Evet.

Graçev içini çekti, bir süre düşündü, "Bu akşam Viyana'dan kalkıp Moskova'ya gidecek bir askeri nakliye uçağı var. Mahler Caddesi'nde bir ev var, dört numara. Orada metresim oturuyor. Adamın saat dörtte oraya gelsin, daha önce değil."

Kadına baktı, "Öyleyse bir daha görüşmeyeceğiz?"

— Söz verdim.

Kadının yüzüne bakmaya devam etti. Bir ara onu öpecek gibi oldu, sonra fikrini değiştirdi, elini uzatıp kadının yüzünü okşadı, "Şalom, Eva. Arada sırada beni düşün."

— Şalom, Volya.

Arkasını döndü, kente, tramvay durağına doğru yürümeye başladı.

Bir iki saniye sonra siyah bir Opel kaldırımın kenarına yanaştı, kadın arabaya bindi. Şoför koltuğundaki adam arkasına baktı.

— Evet, nasıl gitti? diye sordu Branigan.

Kadın yanında oturan Massey'ye bakıp evet anlamında başını salladı, "Arkadaşın bu akşam yola çıkıyor."

Branigan, yüzünde bir rahatlama, Massey'ye döndü.

— Galiba şanslısın, Jake.

Massey cevap vermedi, Branigan şoförün omzuna dokundu, Opel kaldırımın yanından uzaklaştı.

Kırk Sekizinci Kısım

Moskova

Nöbetçi hücrenin kapısını açtı, Lukin içeri girdi.

Anna Horev, tahta yatağın ucuna ilişen adamı fark etmedi bile. Kapı gürültüyle kapanırken, Lukin, "Anna?" dedi.

Anna yavaşça başını kaldırdı, cevap vermedi. Gözleri ağlamaktan kızarıp şişmişti, yüzü de bembeyazdı. Lukin genç kadının kendinden geçmiş bir halde olduğunu düşündü. Parkta olanların derin etkisinden hâlâ kurtulamamıştı anlaşılan.

— Anna, dedi. Söyleyeceklerimi iyice dinlemeni istiyorum. Seni serbest bırakacağım.

Anna şaşkınlıkla kaşlarını çattı, başını kaldırdı.

— Bu bir oyun değil, dedi Lukin. Sana anlatmak zorunda olduğum gelişmeler var.

Karısının başından geçenleri anlattı, sözünü bitirdiğinde Anna'nın çok şaşırdığını gördü, genç kadın hâlâ susuyordu.

— Onun hayatı karşılığında seni bırakacağım. Slanski'nin istediği de bu zaten. Eğer seni bırakmazsam, karımı öldürecek.

Anna'nın hâlâ inanmadığını anlayınca, "İnan bana, Anna," dedi, "Bu, öyle çok ayrıntılı bir plan falan değil. Şimdi hemen benimle gelmelisin, fazla vaktimiz yok. Lütfen."

— Beni nereye götüreceksin?

— Moskova yakınında bir buluşma yerine. Novodeviçiy Manastırı'na. Başgardiyana göre, seni Lefortovo Hapishanesi'ne naklediyoruz. Yine de işbirliğine ihtiyacım var. Lütfen buradan ayrılırken, hesapsız bir şey yapma, benden başka kimseyle de konuşma. Slanski'yle karşılaştığımızda da, benim için bir şey yapmanı istiyorum.

— Ne?

— Karıma zarar vermemesi için onu ikna et. Karım hamile. Slanski bana istediğini yapabilir; ama eğer karıma zarar verirse, onu öldürürüm. Slanski'yle aramızda olanlar karımı ilgilendirmiyor. İstediyimi yapacak mısın?

Anna Horev duyduklarına inanamıyormuş gibi, Lukin'e bakmaya devam ediyordu. Sanki adamın yüzünü incelemiş gibi.

Adamın sesi umutsuzluk doluydu. Gözlerinin altındaki koyu halkaları görmüş, vücudunun gerginliğini fark etmiş olmalıydı; Lukin bulunduğu durumun olağandışılığının da bilincindeydi, artık onu sorguya

çeken bir gardiyan değil, ona yalvaran bir kocaydı. Anna'nın kendinden nefret edip etmediğini ya da içinde bulunduğu ikilemden zevk alıp almadığını bilmiyordu, yine de kadının evet anlamında başını salladığını gördü.

— Evet.

— Teşekkür ederim. Lukin kapıya yöneldi. Gitsek iyi olur.

— Sana ne olacak?

— Bunun yüzünden mi? Önemli mi? Sonunda hepimiz öleceğiz. Sen ve Slanski de. Beria bunları öğrendikten sonra Moskova'dan sağ çıkabileceğinizi sanmam. Bunlara izin verdiğim için beni de, karımı da öldürecekler.

— Kızıma ne olacak?

— Anna...

— Söyle.

Lukin kadının gözlerindeki sonsuz ıstırabı gördü. Ağlamak üzereydi; ama gözyaşlarını tuttu. Lukin hayır anlamında başını salladı, "Buna cevap veremem Anna. Gerçekten veremem." Kadının yüzündeki kederi gördü, kendi çektiklerine rağmen yüreği parçalandı.

Uzulca Anna'nın koluna dokundu, "Artık gitmeliyiz. Fazla zamanımız yok."

Anna otomobili kullanan Lukin'in yanında oturuyordu. Ön camın dışına, Moskova'nın göz kırpan ışıklarına baktı.

Anna'nın bileklerine kelepçe takmadan önce, gardiyanın yanında, genç kadının çıkış ve nakil belgelerini imzalamıştı. Beş dakika sonra, Lubyanka avlusundan çıktıklarında, kaldırıma yanaşıp durmuş, kelepçeleri çözmüştü.

Ondan sonra ikisi de konuşmadı. Lukin'in konuşup konuşmaması Anna'nın umrunda bile değildi. Saşa'dan başka bir şey düşünemiyordu. Kızı yeniden görmek, neredeyse yüreğini dağlamıştı. Kızını kolları arasında tutmak bir sürü anıyı tazelemiş, Anna'nın düşündükçe çıldıracak hale gelmesine neden olmuştu. Sanki biri hançerini yüreğine saplamış gibi, derin bir acı duyuyordu.

Kızı o kadar değişmişti ki, yine de Saşa'ydı. Kokusunu, cildinin yumuşaklığını hatırladı. Sonra, hayatlarında birbirlerinden ayrı geçirdikleri yılları hatırlamış, kedere boğulmuştu.

Sonra Lukin Saşa'yı alıp götürmüştü, bir daha kızını asla göremeyecekti.

Parkta, o anda ölmek istemişti, çektiklerini ancak ölüm unutturabilirdi. Şimdiyse, içini endişe kemiriyordu. Kızıma ne olacak?

Slanski ne yapmış olursa olsun, bir yerden sonra aldırılmıyordu. Otomobili kullanan Lukin'e baktı. Ondan nefret ediyordu. Yaptığı iş, ona çektiği acı nedeniyle nefret ediyordu.

Adamın yüzüne bakınca, onun da yıkılma noktasına yaklaştığını gördü. Hücrede bir an ona acımıştı; ama Saşa'yı düşündüğünde, öfkesinin yeniden canlandığını hissetti.

Sessizlik dayanılmaz olmuştu.

— Bana bir sigara ver.

Lukin dönüp baktı, "İyi misin?"

— Sadece bir sigara ver.

Arabayı kenara çekti, ceplerini yokladı. Sigara paketiyle çakmağı Anna'ya uzattı, arabayı yeniden hareket ettirdi. Anna sigarayı yakarken ellerinin titrediğini gördü.

— Bana da bir tane verebilir misin?

Anna ikinci bir sigara yakıp uzattı. Lukin genç kadına baktı, "Slanski sana âşık olmalı," dedi.

— Neden?

— Bütün bunları yapmak için. Ya çok cesur ya da seni o kadar seviyor ki, tedbirsiz davranıyor.

— Bunu sevdiği için yapmıyor.

— Peki, neden yapıyor?

— Çünkü senin gibi piçlerin elinde acı çekmemi, ölmemi istemiyor da, ondan.

Lukin gözlerini yola çevirdi, "Anna, sana bir şey söylemek istiyorum. Hayatım boyunca ne bir kadın öldürdüm ne de acı çektirdim. Slanski'yi bulma görevini de ben istemedim, bana verdiler. Ama sana bir şeyi yine söyleyeyim, eğer Nadya'ya zarar verirse, onu öldürürüm."

Lukin motoru durdurup farları söndürdü. Arabadan inerken Anna'ya, "Lütfen burada bekle, arabadan ayrılma," dedi.

Terk edilmiş manastıra doğru yürümeye başladı. Yarı yoldayken, dönüp BMW'ye baktı. Anna Horev hâlâ koltukta oturuyordu. Bir baykuş öttü.

Manastırın ön cephesinde, içeriye açılan kemerli bir yol, yolun ucunda da bir kapı vardı. Kemerin yanına vardığında, durdu. Kemerli yolun bir kenarında tel örgüden yapılmış paslı kapıyı gördü. Kapıya yaklaştı. Kalın bir zincir ve asma kilitle kapanmıştı. Kapının ötesinde, bir çeşmenin çevresinde sıralanmış beyaz badanalı yıkık dökük binalar gördü.

Arkasından bir ses duydu.

— Yavaşça dön.

Lukin döndü, Slanski'nin elinde Tokarev, gölgelerin arasından çıktığını görünce, nabızı hızlandı.

— Duvara dayan, ayaklarını aç.

Lukin öfkesini bastırmaya çalışarak söyleneni yaptı. Slanski üzerini aramayı bitirdikten sonra sordu, "Anna nerede?"

— Arabada.

— Yalnız mısın?

— Sadece kadın var yanımda. Karım nerede?

— Daha sonra.

Lukin sağa doğru döndürüldüğünü, Slanski'nin onu öne ittiğini hissetti, "Arabaya doğru yürü."

— Karım... bir anlaşma yapmıştık, Slanski.

Lukin arkasına bakmak istediğinde tabancanın soğuk namlusunu ensesinde hissetti.

— Adımı nereden biliyorsun?

— Siz daha Sovyet toprağına ayak basmadan, kadınla senin hakkında her şeyi biliyorduk.

— Başka ne biliyorsun?

— Buraya Stalin'i öldürmeye geldiğini.

Uzunca bir sessizlik oldu, sonra Lukin ensesindeki namlunun daha güçlü bastırıldığını duydu, "Önüne bak ve yürü. Yanlış bir hareket yaparsan, seni öldürürüm."

— Ya çok cesursun ya da gerçek bir kaçık. Bu gece olanlardan sonra, Stalin'in yanına bile yaklaşamayacaksın. Bütün ordu Moskova'yı karış karış arayacak. Öğüdümü dinle, Moskova'ya neden geldiğini unut. Hayatını tehlikeye atıyorsun. Anna'nınkini de.

Birden ensesinde bir darbe hissetti, kafatasında şimşekler çaktı.

— Neden susup yürümene bakmıyorsun?

BMW'nin yanına vardıklarında Slanski el fenerini Anna'nın yüzüne tuttu, "Yalnız mısın?"

— Evet.

— Sizi izlediler mi?

— Ben... ben kimse görmedim.

Slanski feneri arabanın içine tuttu, "Peki yavaşça dışarı çık."

Anna arabadan inince, Slanski, "Manastırın arkasında, nehir boyu giden bir yol var," dedi, "Orada bir araba göreceksin. Şoför koltuğunda seni bekleyen biri var. Hadi, çabuk ol."

Slanski birden BMW'nin sağ ön tekerleğine ateş etti. Lastik fışlayarak indi. Aynı şeyi sol ön tekerleğe de yaptı.

Geri geldi, Tokarev'i Lukin'in başına doğrulttu, sonra Anna'ya baktı, "Burada ne bekliyorsun? Hadi, yürü."

Anna Slanski'ye bakmaya devam etti, "Ya Lukin'in karısı?"

— Sen yürümene bak. Benim işime karışma.

— Lukin'i öldürme.

— Dediğimi yap. Hadi git, hemen!

— Hayır. Sen Lukin'in karısını serbest bırakıp onlara zarar vermemeyi vaat etmedikçe, gitmeyeceğim. Önce sen benim dediklerimi yap.

Slanski duyduklarına inanamayarak döndü, "Tanrı aşkına, sen kimden yanasın? Hadi, yürü!"

Anna yerinden kıpırdamadı, "Sana söyledim, karısının iyi olduğunu görmeden, ona kötü davranmayacağından emin olmadan bir adım bile atmayacağım."

Slanski'nin yüzünde vahşi bir bakış belirdi, Anna bir ara onun her ikisini de öldürmesinden korktu.

— Lütfen, Alex.

Slanski öfkeyle homurdandı, "Arabaya git. Kadın orada. Onu buraya getir. Çabuk ol. Bütün geceyi burada geçiremeyiz."

Anna manastıra yöneldi, sonra koşmaya başladı.

Slanski Lukin'e tabancasıyla yeri gösterdi, "Dizüstü çok. Sonra da yüzükoyun uzan."

Lukin'in yüzü soldu, "Beni öldürecek misin?"

— Dediğimi yap, yoksa hemen şimdi kafanı uçururum.

Lukin diz çöktü, sonra yüzükoyun karların üzerine uzandı, "Eğer beni öldüreceksen, hemen şimdi yap. Beni karım gelmeden öldür. Onun görmesini istemiyorum."

Slanski tabancasının namlusunu Lukin'in ensesine dayadı, horozu kaldırdı.

Uzunca bir süre tereddüt etti, sonra, "Aslında çok çekici bir fikir; ama bu kez olmaz, Lukin," dedi, "Hayatının şimdilik kurtulduğunu düşünüyorum, neden, bilmem. Ama sana şunu söyleyeyim, eğer bir daha karşıma çıkarsan, ölürsün."

Bir ses duyup döndü. Anna manastır duvarının gölgesi arasından koşarak çıktı, eliyle Lukin'in karısını çekiştiriyordu.

Yarı yola geldiklerinde, Slanski seslendi, "Bu kadarı yeter! Yolun geri kalan bölümünü tek başına yürüyecek."

Anna kadının kolunu bıraktı. Slanski elindeki Tokarev hâlâ Lukin'in başına çevrili, yavaş yavaş manastıra doğru çekiliyordu. Lukin'in karısının yanından geçerken Anna'ya bağırdı, "Arabaya git."

Anna bir an tereddüt etti, Lukin ve karısının güvende olup olmadıklarını düşündü, sonra arabaya koştu. Slanski geri geri çekildi, tabancası hâlâ Lukin'e çevriliydi, sonra döndü, manastırın duvarına doğru koşmaya başladı.

Slanski yirmi metre kadar uzaklaşınca, Lukin ayağa kalktı, Nadya'nın koluna yapıştı.

— Çabuk! Arabaya!

BMW'ye doğru ittiği karısının yüzündeki korkuyu tüm çıplaklığıyla gördü.

— Yuriy, lütfen neler oluyor?

— Arabayı çalıştır. Sokağın sonuna kadar gidip bekle. Dikkatli git, ön lastikler patlak. Ama buradan hemen uzaklaş. Hemen, Nadya, soru sormayı bırak.

Arabanın kapısını kapadı, sol çamurluğun altına uzandı.

Çılgın gibi araştırdı, sonunda düğümlü ipi bulup çekti.

Düğüm çözüldüğünde, düşen Tokarev'i gördü. Tabancayı arabanın kaputunun üzerine bıraktı, tekrar çamurluğun altına uzandı, İkinci bir ipi çekti, bu kez karın üzerine uzun namlulu bir Negev alev tabancası düştü.

Yüzünden akan terlerle, tam bir çılgın gibiydi. Tokarev'i koltuğunun altına yerleştirip alev tabancasını aldı. Arabaya baktığında, Nadya'nın silahlardan ayıramadığı gözlerindeki şaşkınlığı gördü.

— Hadi Nadya, hemen buradan uzaklaş!

Nadya bir an tereddüt etti, Lukin Negev'in kabzasını arabanın kaputuna indirip kükredi.

— Kadın, çabuk! Dediğimi yap!

BMW homurtuyla çalıştı.

Araba önce yavaşça ilerledi, patlak lastikler karda tutununca hızlandı.

BMW uzaklaşırken, Lukin manastıra baktı. Slanski'nin altmış metre ötede, manastır duvarının gölgesinde ilerleyen karaltısını hâlâ görüyordu.

Slanski BMW'nin homurtusunu duydu, bir an geri dönüp baktı. Lukin Tokarev'i karın üzerine bıraktı, Negev alev tabancasının horozunu çekti, başının üzerine kaldırıp tetiğe çöktü.

Kulakları sağır edici bir patlamayla birlikte, portakal renkli parlak ışık karanlığın üzerinde yükseldi, geceyi gündüz gibi aydınlattı.

Lukin ışığın aydınlığında Slanski'nin durakladığını gördü. Tepkisi gecikmedi, döndü.

Aynı anda nereden çıktığı belli olmayan siyah bir Erika, motoru vahşi bir hayvan gibi bağırarak geldi, Lukin'in yanında kayarak durdu. Şoför koltuğundan, elinde makineli tabancasıyla Paşa fırladı.

Lukin alev tabancasını attı, Tokarev'i aldı. Çevik bir hareketle diz çöktü, dirseğini dizine dayadı, horozu kaldırıp nişan aldı. Namlunun ucunda Slanski'yi açıkça görünce, tetiğe bastı.

Kurşun Slanski'nin yanından geçip manastır duvarında sekti. Lukin yeniden nişan almaya çalışırken, Paşa makineli tabancasının tetiğine bastı, Slanski'nin çevresindeki karları sıçrattı, mermiler manastır duvarlarında yankılandı. Lukin ondan sonra olanlara inanamayacaktı.

Slanski sükûnetle diz çöktü, nişan alıp iki el ateş etti.

İlk mermi yerden kar damlaları püskürttü, ikincisi ise Paşa'ya isabet edip yere uzattı.

Lukin yeniden nişan alma fırsatı bulamadan, portakal renkli ışık göz kırptı, sonra peşinden uzun bir duman salarak yere çakıldı. Ateş söndü, aydınlık karanlığa dönüştü. Lukin uzakta çalışan bir motorun sesini duydu.

Ayağa fırladı, karlar üzerinde yatan Paşa'ya bakmaksızın çılgın gibi koştu, Slanski'nin peşinden karanlığa ateş etti.

Nehrin yanındaki yola vardığında son gördüğü, köşeyi dönüp kaybolan bir arabanın stop lambalarıydı.

Kırk Dokuzuncu Kısım

Ramenkiy bölgesi, Moskova

Daçanın önünde duran Skoda'dan Slanski, Anna ve İrena indi.

İrena kapıyı açıp ikisini içeri aldı, odun sobasını ve gaz lambalarını yaktıktan sonra mutfağa gitti, bir şişe votka ve üç kadehle döndü. Titreyen ellerle kadehleri doldurdu, kendi kadehini bir dikişte bitirdi.

Slanski'ye öfkeden bembeyaz bir yüzle baktı.

— Bu akşam hepimiz ölebilirdik, dedi. Hani hiç sorun çıkmayacaktı?

Slanski elini İrena'nın omzuna koydu, "Aldırma, İrena. Hepsi geçti, artık güvendeyiz."

— Güvende, öyle mi? Göğün aydınlandığını görüp, silah seslerini duyduğumda, kesinlikle öleceğimi düşündüm. Bütün bu olanlardan sonra, ordunun yarısı peşimizde değilse, şanslıyız demektir. Üstelik, daha her şey bitmedi... Bana bir bak, hâlâ ellerim titriyor.

Slanski kadehini aldı, "Ama hâlâ hayattasın, Anna'yı kurtardık, peşimizden de kimse gelmedi. Hepsini düşününce, pek de fena bir gece olmadı, diyorum."

İrena Slanski'nin yüzündeki gülümsemeyi görüp hayır anlamında başını öfkeyle salladı, "Eğer komik olmaya çalışıyorsan, boşuna gayret sarf ediyorsun. Sinirlerim çok bozuk."

Kadehini yeniden doldurdu, Anna'ya dönmeden önce bir dikişte bitirdi, "Neyi tercih edeceğimi ben de bilemiyorum. Şu çılgın arkadaşını mı, KGB'yi mi, karar veremedim. Bu herif Rasputin'den de çılgın." Kadehini masaya bırakıp Anna'nın koluna dokundu, "Ya sen, sen iyi misin?"

— Evet.

— Pek öyle görünmüyorsun. Ölü gibisin. Bir kadeh iç, sinirlerini yatıştırır. Bana gelince, öylesine şaşırdım ki, sarhoş olana dek içeceğim. Bir banyo yapıp üstünü değiştirsen, iyi olur. Arkadaki odada elbiselerim var. Onları getirip biraz su ısıtırım.

İrena odadan çıktığında, Slanski Anna'ya, "İç," dedi, "İrena haklı, içkiye ihtiyacın var."

Anna votkaya bakmadı bile, "Neredeyiz? Burası neresi?"

Slanski anlattı. Daha önce İrena hakkında bilgi vermişti; ama daçaya gelirken arabadaki hava gergin ve korkuluydu, her an bir kontrol noktasıyla karşılaşmayı, bir polis arabasının canavar düdüğünü bekliyorlardı, bu nedenle pek konuşamadılar.

— Ters giden bir şey olmadı, değil mi? diye sordu Slanski.

— Söyledim sana. İyiyim.

— Öyleyse neden sende bir değişiklik hissediyorum? Seni Lubyanka'dan çıkarmamızın bir kutlamaya neden olacağını düşünüyordum. Oysa sen, sanki biri eğlenceni bozmuş gibi bakıyorsun.

Anna konuşmadan otururken, Slanski kızın gözlerindeki ölü bakışı gördü ve, "Bana neler olduğunu anlat," dedi.

— Lukin bana senin Moskova'ya Stalin'i öldürmeye geldiğini söyledi. Doğru mu bu?

Slanski cevap vermedi.

Anna uzunca bir süre konuşmadan bekledi, sonra, "Eğer doğruysa," dedi, "Sen çıldırmışsın."

— Yanlış adres, dedi Slanski. Çılgın olan, Stalin. Soruna gelince, evet, Stalin'i öldürmeye geldim.

— Bunu yapamazsın. İmkânsız. Kendi hayatını boşuna tehlikeye atıyorsun.

— İstersen bırak, buna ben karar vereyim.

Anna devam etmek üzereyken durakladı, Slanski, "Bir şey daha var, öyle değil mi?" dedi, "Lukin sana acı mı verdi? Söylemek istediğin bu mu?"

— Bana parmağının ucuyla bile dokunmadı.

— Bu akşam hepimizin ölümüne neden olabilirdin, bunun farkındasın değil mi? Nasıl böyle aptalca davrandın, anlayamadım. Elimde fırsat varken, onu vurmama engel olmamalıydın.

— Böyle ölmeyi hak etmemişti.

Anna'ya bakıp kaba kaba güldü, "Bunu söylediğine inanamıyorum. O herif bizi öldürmeye çalışıyor, sen ise onu koruyorsun."

— Lukin bana Saşa'yı gösterdi.

Genç kadının gözlerindeki kederi görüp, kadehini masanın üzerine koydu, "Anlat."

Ormanda, motosikletin arkasından düştüğü andan bu yana başından geçenleri anlattı.

Sözlerini bitirdiğinde, Slanski, "Demek arabada onun yanında oturmanın nedeni buydu," dedi, "Beni iyi dinle, Anna, Lukin'in kızını görmene izin vermesinin tek bir nedeni var, o da seni konuşturmak."

— Ona seni bulması için söyleyebilecek bir şeyim yoktu ki. Lukin bunu başından beri biliyordu, yine de bana Saşa'yı gösterdi. Bu akşam yaptıklarına gelince, karısını seven her erkek böyle davranır. Lukin yaptıklarından dolayı karısının da cezalandırılacağını biliyor. Seni durdurmak zorundaydı.

— Beni dinle, Anna. Lukin öteki KGB piçlerinden farklı değil. Sana duygusal bir senaryo hazırlayıp

kandırmaya çalıştı, sen de kurduğu tuzağa balıklama daldın. Fırsat varken, başına bir kurşun yapıştırmama izin vermeliydin. Hayır anlamında başını salladı. Seninle oyun oynadı, Anna. Ona güvenmeni sağlamak için oyun oynadı. Seni idam mangasından kurtarmak konusunda söylediklerinde samimi olsa bile, bir toplama kampında kızını nasıl bir gelecek bekleyecekti?

Anna'nın gözyaşlarını tutmaya çabaladığını gördü. Elini uzattı, genç kadının yanağına dokundu.

— Anna, çok üzgünüm. Eğer elimde Saşa'yı geri getirecek bir güç olsaydı, kullanırdım. Ama şimdi hem çok geç hem de artık tehlikeli. Nerede olduğunu bilsem bile, bu gece olanlardan sonra Lukin'in orasını gözaltında tuttuğundan eminim. Onu kurtarma tehlikesine giremem, buraya gelmemin asıl nedenine de zarar verebilirim. Artık planımı bozamayacak kadar ileri gittim.

Anna yüzü kederli, başını çevirdi. Slanski ona yeniden dokunmaya çalışınca, adamın elini itti, Slanski genç kadının göz pınarlarındaki damlaları gördü.

— Artık vazgeçemem, Anna, bu kadar yaklaştıktan sonra hiç vazgeçemem. Eğer Lukin işimizin bittiğini sanıyorsa, ona da bir sürpriz hazırladım.

Anna, Slanski'ye baktı, "Çok tedbirsiz davranıyorsun. İstedığın şeyin imkânsız olduğunu sen de biliyorsun. Geç olmadan vazgeç."

Slanski gülümsedi; ama tebessümü gözlerine ulaşamadı, "Vazgeçmek için çok geç, Anna. İrena gün ışımadan seni Moskova dışında bir tren istasyonuna götürecektir. O istasyondan Fin sınırına gidecek bir yük treni var, ikiniz birlikte o trene bineceksiniz. Lebel adında bir adam sizi karşılayacak. İrena zamanı geldiğinde sana her şeyi anlatır. Saşa'ya gelince, maalesef yapabileceğim bir şey yok."

Anna, Slanski'nin yüzünden kararını verdiğini anladı. Slanski mutfağına yöneldi, "Nereye gidiyorsun?"

— Hava almaya. Belki yalnız kalmak istersin, diye düşündüm.

Kapıyı açarken, Anna'nın sesini duydu, "Moskova'da kalırsan öleceğini biliyorsun, değil mi?"

Slanski yakasını kaldırdı, "Dedikleri gibi, hepimizin içinde yapacaklarımızın tohumları var. Belki de benim kaderim böyle. Başladığım işi bitirmek niyetindeyim. Bu saatten sonra da kimsenin beni durdurmasına izin veremem. Kimsenin. Hele Lukin'in, hiç."

Sonra döndü, kapıdan çıktı.

Adam kamyonetiyle karanlık sokağın yarısına kadar ilerlemiş, bir ağacın altında durmuştu. Sokak ıssızdı, her iki yandaki daçalardan ışık sızılmıyordu. Koltuğunun altındaki dürbünü çıkardı, kamyonetten inip karın üzerinde yürüdü.

Aradığı adresi karanlıkta bulmak on dakikasını aldı. Beş dakika sonra da arazinin arkasına dolanan yolu bulmuş, daçanın arkasındaki ağaçların altına varmıştı. Alt kattaki perdelerin ardında parlayan gaz lambasının sarı ışığını görüp kendi kendine gülümsedi.

Donmuş ağaçların arasına yerleşti. Işık olmayınca dürbün hiçbir işe yaramıyordu, gözlerini daçaya dikti, herhangi bir hareket yakalamak için perdeli pencereye bakmaya koyuldu.

Orada otururken, birden arka kapının açıldığını gördü. Eşiği aydınlatan ışıktta, bir adamın bahçeye çıktığını, ardından kapıyı kapadığını anladı.

Dürbününü kaldırdı. Adamın yüzünü göremeyecek kadar karanlıktı, kendi kendine küfretti. O sırada sundurmanın yanında bir ışık gördü, adam sigarasını yakıyordu. Dürbünü adamın yüzüne çevirdi, çizgilerini açıkça gördü, donup kaldı.

Adam dürbünü indirdi, ağaçların arasından sessizce süzülerek kamyonete bindi. Beş dakika sonra en yakın kasabaya varmış, bir telefon kulübesinin önünde durmuştu.

Paslı demir kulübeye girdi, bir jeton atıp numarayı çevirdi. Öbür tarafta ahizenin kaldırılmasını uzunca bir süre bekledi.

— Boris?

— *Da.* [\[21\]](#)

— Ben Sergey. Galiba onları buldum.

Ellinci Kısım

Moskova

Nadya, titreyen elinde bir şişe votka ve iki kadehle mutfaktan çıktı.

Lukin, "Gerçekten de içkinin zararsız olduğuna mı inanıyorsun?" dedi.

— İhtiyacım var. Sen de öyle görünüyorsun.

— Bir doktor çağırayım mı?

Nadya hayır anlamında başını salladı, "Bu gecelik bir doktor yeter. Otur, Yuriy."

Sesinde, Lukin'in daha önce hiç duymadığı bir kararlılık vardı. Kanapeye oturdu, Nadya kadehleri doldurarak yanına geldi.

Lukin kanapede otururken, içinin boşaldığını hissetti. Bütün olanlar kâbustan farksızdı. Paşa'yı onun tanıdığı bir doktorun ameliyathanesinde bırakmışlardı. Mermi omuz kemiğine çarpmıştı; ama Paşa'nın hayatı tehlikede değildi. Doktor bir morfin iğnesi yapıp yarayı temizlemiş, Paşa daha sonra Lukin'i yanına çağırtmıştı.

— Eve dön, Yuriy. Buradan çıkınca, seni ararım. Nadya'yla ilgilen. Oldukça sarsılmışsa benziyor.

— Burada yalnız kalmak istediğinden emin misin?

Paşa kolunu kaldırdı, acıdan yüzünü buruşturdu, "Sol kolumla içki içmeyi öğrenmem gerekecek," dedi. Lukin şakanın zorlama olduğunu biliyordu. Gidip doktorla görüştü.

— Biraz kan kaybetti, dedi doktor. Ama bu çılgını iyi tanırım. Atlatamayacağı bir şey yok. Siz ve karınız, sizler nasılsınız? İkiniz de epey sarsılmış gibisiniz.

Lukin işleri daha da güçleştirmek istemedi. Doktor ne kadar az şey bilirse o kadar iyi, diye düşündü. Yine de yan odada Nadya'yı muayene etmesine razı oldu.

Doktor geri geldiğinde, "Karınız epey üzülmüş," dedi, "Hamile olduğu için, gevşemesine yarayacak hafif ilaçlarla yetinmek zorunda kaldım. İlaçları almasını sağlayın. Bana neler olduğunu anlatmak istiyor musunuz?"

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Yaralanmamış, değil mi?"

— Vücudunda herhangi bir şiddet belirtisi yok. Sadece biraz dinlenmesi gerek. Ya siz?

— Siz sadece Paşa'ya iyi bakılmasını sağlayın. Eğer biri sorarsa, yarasının bir kaza olduğunu söylersiniz.

Şimdi Lukin kanapeye oturmuş, başını ellerinin arasına almıştı. Kendini bitkin hissediyordu. Yorgunluk ve gerginlik sanki beynini boşaltmıştı.

— Şunu iç.

Başını kaldırdı. Nadya votka kadehini uzatıyordu.

Lukin bir yudum içince, yanına oturdu, "Bana olanları anlat. Bana o adamın beni neden kaçırdığını anlat." Lukin'e baktı, "Eline ne oldu?"

Lukin karısının sesindeki öfkeyi duydu.

— Bana her şeyi anlatsan iyi olur, Yuriy. Eğer anlatmazsan, eşyalarımı toplar, giderim. Hayatım tehlikeye girdi. Çocuğumuzunki de.

— Nadya... Uzanıp karısına dokunmaya çalıştı, Nadya elini itti.

Anlamıştı. Başlangıçta tepkisi korku ve şaşkınlıktan kaynaklanmıştı; şimdi ise, hayatlarını tehlikeye attığı için, öfkeden.

Hayır anlamında başını umutsuzca salladı, "Nadya... kurallar buna izin vermiyor."

— Ciddiyim, Yuriy. Bu akşam olanlardan sonra, bana her şeyi anlatmak zorundasın. Kurallarının da canı cehenneme. Ya o çılgın beni serbest bırakmasaydı?

— Paşa onu izlemeye çalışacaktı.

— Yine hayatımı tehlikeye atarak...

— Nadya, başka yol yoktu...

— Bana bütün gerçeği anlat, Yuriy, yoksa sana olan bütün sevgime rağmen, seni terk ederim. Kimdi o adam?

Lukin Nadya'nın gözündeki bakışı görüp, karısının ciddi olduğunu anladı. Kadehini usulca masanın üzerine bıraktı, derin bir nefes alıp konuşmaya başladı.

— Amerikalı bir katil. Adı Alex Slanski. Ama asıl Kurt olarak biliniyor. Moskova'ya Yosif Stalin'i öldürmeye geldi.

Nadya bembeyaz oldu. Yüzünde büyük bir şaşkınlık, kadehini bıraktı.

Lukin her şeyi anlattı. Sözlerini bitirdiğinde, Nadya ayağa kalkıp, "Aman Tanrım," dedi.

— Bu akşamdan sonra durum umutsuz. Beria kadını serbest bıraktığımı duyunca, beni tutuklatıp öldürür. Bunu senin hayatını kurtarmak için yapmış olmamın bir önemi yok. Beria için böyle bir mazeret geçerli olamaz. Önce görev. Seni de cezalandırılması gerekli bir suç ortağı olarak görecektir.

Karısının yüzündeki korkuyu görüp, "Nadya," dedi, "Gerçeği öğrenmek istemiştin, ben de anlattım."

— Ben... ben bu olanlara inanamıyorum.

Lukin gömleğinin terden sırılsıklam olduğunu hissetti, "Beni dinle, Nadya. Neresinden bakarsan bak, ben artık ölü bir adamım, sen ise tehlikedesin. Beria'nın gerçeği öğrenmesi uzun sürmez. En geç yarın. Moskova'dan gitmeni istiyorum. Git, bulunmama ihtimalinin olduğu bir yere git. Uzaklarda bir yere. Ural Dağları'na, Kafkaslar'a. Sahte belgeler bulabilirim. Bütün paramızı alırsın. Tek umudumuz bu. Eğer kalırsan, idam edilir ya da çalışma kampına gönderilirsin. Böylece, hiç olmazsa bir umudumuz olur."

— Seni burada yalnız bırakmayacağım.

— Bırakmalısın, sadece çocuğumuzun iyiliği için bile olsa, bırakmalısın.

— Ya sen ne yapacaksın?

— Moskova'da kalacağım. Eğer birlikte gidersek, hiç bağışlanma umudumuz kalmaz. Eğer burada kalırsam belki de Beria seni bulmak için zaman kaybetmez.

Nadya daha fazla dayanamadı, Lukin kadının gözlerinden akan yaşları gördü, daha sonra Nadya'nın kolları Lukin'in boynuna dolandı, kocasını kendine çekti.

— Ağlama, Nadya. Lütfen...

— Sensiz bir yere gitmeyeceğim.

— Öyleyse çocuğumuzu düşün.

Hıçkırarak kocasının kollarından kurtuldu. Lukin ayağa kalktı. Onu böyle görmek, ölümden de beterdi.

— Bana bu sabah olanları anlat. Slanski sana ne yaptı?

Nadya gözlerindeki yaşları sildi, "Kapıya geldi, zorla içeri girdi. Ağızımın üzerine bir şey dayayınca kendimden geçtim. Kendime geldiğimde, başıma bir tabanca dayıyordu. Eğer dediklerini yapmazsam, ikimizi de öldüreceğini söyledi. Onun kaçak bir deli olduğunu sandım."

— Canını acıttı mı?

— Hayır.

— Seni dışarı çıkardıktan sonra olanları anlat.

Nadya anlattıktan sonra Lukin, "Slanski seni arabaya götürdüğünde, yalnız mıydın?"

— Hayır, şoför koltuğunda biri bekliyordu.

— Kim?

— Göremedim. Hâlâ başım dönüyordu. Arabaya girer girmez, gözlerimi bağladı. Ondan sonra gözlerimi açtığımda, bilmediğim bir yerde, bir odadaydım. Bütün hatırladığım bu.

— Nasıl bir arabaya bindiğini hatırlıyor musun?

— Bil... bilmiyorum.

— Düşün Nadya, ne marka, hangi renk?

— Her şey o kadar çabuk oldu ki. Ne marka olduğunu hatırlamıyorum.

— Rengini?

— Gri galiba. Ya da yeşil. Emin değilim.

— Ya plakalar? Plakaları görmedin mi?

— Hayır.

Lukin içini çekti, "Şoförle ilgili hiçbir şey hatırlamıyor musun?"

— Arkası bana dönüktü.

— Düşün, Nadya. Lütfen.

— İlacın kokusu geçtiğinde, başka bir koku duydum..

— Nasıl?

— Temiz bir koku. Sanki... sanki parfüm... Emin değilim.

— Şoför kadın olabilir mi?

Nadya hayır anlamında başını salladı, "Bilmiyorum, olabilir; ama gerçekten bilmiyorum. Ne olur, bunu keselim artık Yuriy, lütfen."

Lukin Nadya'nın gözlerindeki gerginlik ve bitkinliği gördü. Kadın yıkılmak üzereydi; ama Lukin'in bir ipucuna ihtiyacı vardı. Ona yardımcı olabilecek bir şeye.

— Kapatıldığın odayı anlat.

— Sana söyledim, gözlerim bağlıydı.

Elini karısının yüzüne götürüp gözlerini kapadı. Nadya hareket etmek istediğinde, olduğu yerde tuttu, "Nadya, bu çok önemli. Kendini yine o odada düşün. Gözlerinin bağlı olduğunu düşün. Orada ne kokular duydun? Hangi sesler vardı?"

— Orada... orada sokak gürültüsü yoktu. Dışarıda öten kuşları duydum; ama her şey çok sakin, çok sessizdi. Şehir dışında bir yer; ama Moskova'ydı, eminim.

— Nasıl emin oluyorsun?

— Manastıra götürüldüğümde de gözlerim bağlıydı; ama araba yolculuğu en fazla yarım saat sürdü. Bizim hareket ettiğimiz yer... bilmiyorum... herhangi bir yer olabilir.

— Düşün. Başka ne hatırlıyorsun?

Nadya, Lukin'in elini itmeye çalıştı; ama başaramadı.

— Yuriy lütfen... Daha fazla dayanamayacağım, lütfen...

Lukin elini çekti. Nadya ağlıyordu, gözyaşları yanaklarını ıslatmıştı. Karısına sarıldı, kendine çekti.

— Her şey düzelecek, sevgilim. Her şey düzelecek. Hadi gel yatak odasına gidelim. Biraz uyumaya çalış.

Nadya yüzünü sildi, Lukin'in kollarından kurtuldu, "Bana söylediklerinden sonra, uyuyabileceğimi nasıl düşünürsün?"

— Uykuya ihtiyacın var. Doktorun verdiği haplardan bir tane al. Ayağa kalktığında, Nadya'nın yüzündeki endişeyi gördü.

— Nereye gidiyorsun?

— Nadya, Slanski'yi bulmak zorundayım. Buraya geri gelmeyecektir. Böyle bir tehlikeyi göze alamaz. Ama eğer istersen adamlarından birini buraya çağırır, nöbet tutmasını söylerim. Adama bir şey söyleme, ben yokken de kapıyı kilitli tut.

Kahverengi şişeyi aldı, "Slanski seni uyutmak için bunu kullandı, eter. Bu denetim altında satılan bir şey, hem uyuşturucu hem de solvent. Bu da sadece yasal yollardan alınabileceği anlamına gelir. Listedekilerden birinin doktor ya da eczacı olup olmadığını kontrol etmeliyim, belki de içlerinden biri hastanede çalışıyordur. Böylece bu ilaçları temin edebiliyordur. Bakarsın bir eter hırsızlığına da rastlarım. Eğer Paşa telefon ederse, ona nerede bulunacağımı söyle. Büroma gider gitmez adamlardan birini buraya gönderirim."

— Yuriy, lütfen dikkatli ol.

Karısının alnını öptü, "Tabii. Şimdi dinlenmeye çalış."

Lukin Nadya'nın yatak odasına gidişini izledi. Kapıda dönüp kocasına baktı, yüzündeki korku Lukin'in yüreğini yaraladı. Sonra Nadya odaya girip kapıyı kapadı.

Elini alnına dayadı, karmakarışık düşüncelerle, öylece oturup kaldı. Her şey kötü gitmişti. Eter şişesi sağlam bir ipucu olamazdı; ama ne olursa olsun, Nadya'ya biraz umut vermesi gerekiyordu. Slanski'yi

bulmak zorundaydı, üstelik de Beria'nın kızın kayıp olduğunu öğrenmeden önce. Bir şeyler düşünmekte zorlandı, yine de farkına varmadığı ipuçları olup olmadığını hatırlamaya, araştırmaya çalıştı.

Nadya'nın verdiği bilgiler yeterli değildi. Belki sadece Moskova dışındaki ev bölümü hariç. Kent dışında, otomobil gürültüsü duyulmayan, sakin bir yer. Bir daça, belki de. Belki de işin içinde bir kadın vardı. Başlangıç için yeterli değildi. Hiç değildi.

Somut ipuçlarına ihtiyacı vardı. Masanın üstündeki eter şişesine baktı. Şu anda elindeki tek somut ipucu.

Viyana'dan gelen Tupolev 4 askeri nakliye uçağı, Moskova'nın Vnukovo Havaalanı'nın karla kaplı pistine tekerlek değdirdiğinde, saat gecenin onunu gösteriyordu.

Uçağın "sadece asker" yolcuları arasında o akşam, ağarmaya yüz tutmuş saçları kısa kesilmiş, geniş omuzlu biri de vardı. Üzerinde hava binbaşısı üniforması vardı, öteki yolcular sıkıntıdan kurtulmak için koridorda yürüyüp, içki içerlerken ya da kâğıt oynarlarken, uçağın arka tarafında uyuyor gibi yapmış, dört saat süren sarsıntılı yolculuk sırasında hemen hemen hiç konuşmamıştı.

Şimdi ise elinde yol çantasıyla uçağa yanaştırılan metal merdivenlerden iniyordu. Görkemli bir Zis, Tupolev'in yanında durdu, arabadan inen genç hava teğmeni, binbaşısı selamladıktan sonra, otomobile binmesine yardım etti.

Genç teğmenin havaalanının sadece askeri araçlara ayrılmış kapısından belgelerini gösterip, çıkış izni alması neredeyse on dakika sürdü. Belgelerin hepsi düzenliydi, askeri inzibat görevlisi bariyerin kaldırılmasını işaret etti.

Siyah otomobil yarım saat sonra Moskova yakınlarında karanlık bir köy yoluna saptı. Genç teğmen arkaya döndü, gülümsedi.

— Sizi burada indirmem söylendi, efendim.

Binbaşı otomobilin camından dışarıya, lapa lapa yağan kara baktı, "Burası olduğundan emin misiniz?"

— Kesinlikle, Binbaşı Yoldaş.

Massey bir şey söylemeden arabadan indi, yolculuk çantasını aldı. Kar otomobilin camlarını örtmeye başlarken, genç teğmen Amerikalının karanlıkta kaybolmasını bekledi.

Elli Birinci Kısım

Lukin arabasını Kiev Metro İstasyonu'nun hemen karşısındaki küçük parkın girişinde durdurdu. Arabadan inerken, parkın ışıklarının yanmakta olduğunu gördü. Yirmi metre kadar uzakta, yapraksız ağaçların ötesinde toplanmış on-on beş kaba görünümlü adamı fark etti. Çoğu güneyin esmerliğini taşıyordu. Özbekler, Türkmenler, Gürcüler, ellerinde ve kollarında çirkin; ama ayrıntılı dövmeler taşıyan Kırım Çingeneleri. Moskova'nın karaborsasını denetleyen, yasadışı ticaret nedeniyle Sibirya kamplarında beş yıl geçirmeye aday küçük suçlular.

Sokağın öbür tarafında park etmiş yeşil ve paslı Erika'yı gördü; ama Rizov'dan eser yoktu.

Ağaçların altındaki adamlardan bazılarının valizlerini, çantalarını kapadıklarını, bisikletlerinin arkasına ya da parkın dışındaki paslı otomobillere ya da kamyonetlere yüklediklerini gördü. On dakika sonra park tamamıyla boşalmış olacaktı.

Çıplak ağaçların arasında, simsiyah posbıyıklı bir satıcı gördü. Bol pantolon giymiş, siyah sakalı gür, bir bacağı ötekenden kısa, geniş göğüslü, geniş omuzlu bir adam. Oleg Rizov. Ya da bilinen adıyla Ayı Rizov.

Elinde alışveriş çantası taşıyan bir kadınla pazarlık ediyordu. Kadın, elinde bir teneke kutuda şeftali konservesi fiyatı indirmeye çalışıyor, Rizov altın dişlerini boydan boya gösteren bir gülümsemeyle hayır anlamında başını bir yandan öbür yana sallıyordu. Sonunda öfkelenen kadın teneke kutuyu çalıkların arasına fırlattı, ağız dolusu söverek döndü, uzaklaştı. Ağaçların altındakiler kahkahayı basınca Rizov homurdandı, topallayarak çalıkların arasındaki şeftali konservesini aldı, yumruğunu sıktı, kadının ardından beddualar ve küfürler yağdırdı.

Birkaç dakika sonra Lukin, iki yıpranmış çanta taşıyan, bacakları lastikten yapılmış gibi yaylanarak yürüyen Rizov'un parkın kapısından çıkışını, pas içindeki bir Erika'nın yanına gidişini izledi. Rizov çantaları arabanın bagajına kilitledi, şoför koltuğuna geçmek için yürüdü. Gocuğunun iç çebinden iki cam sileceği çıkardı, arabanın ön camında yerlerine taktı, sonra Erika'ya bindi.

Araba mavi egzoz dumanıyla çalıştı, kaldırımdan ayrıldı. Lukin de peşinden hareket etmişti.

Lenin Bulvarı'nın güney ucundaki bloklar savaştan hemen sonra yapılmış olmalarına rağmen, daha şimdiden harap görünüyordu. Sıvasız briketler, balkonlara asılmış donmuş çamaşırlar göz alabildiğine uzanıyor gibiydi.

Erika durunca, Lukin Rizov'un arabadan inmesini, cam sileceklerini yerlerinden söküp yeniden cebine sokmasını, çantalarını alıp kapıları kilitlemesini izledi. Rizov daha sonra apartmanın önündeki çamur gölünü aşmak için uzatılan kalaslardan birinin üzerine çıktı, ana kapıdan girerek gözden kayboldu, Lukin BMW'yi kilitleyerek peşinden gitti.

Üçüncü kata çıktı, Rizov'un kapısını vurdu. Sürgü ve kilit sesleri duyuldu. Rizov kapıyı açtı. Lukin'i görünce yüzü asıldı.

— Binbaşı... ne güzel sürpriz...

Lukin adamı iterek içeri girdi.

Oda perişan durumdaydı, karmakarışık, darmadağınktı; ama bir lüks eşya deposuna benziyordu. Arabadan getirilen iki çanta açılmış, içindekiler çevreye saçılmıştı. Hollanda'dan reçel kavanozları, şeftali konserveleri, kırmızı havyarlar. Tavandaki çengellerden tütsülenmiş som ve kurutulup tuzlanmış ringa balığı sarkıyordu. Lukin masanın üzerinde de altı şişe Ukrayna şampanyasıyla iki kilo kadar balık yumurtası gördü.

— Davet mi veriyordun, Oleg? Yoksa akşam yemeğini mi böldüm?

Rizov kapıyı kapadı, sinirli bir şekilde dudaklarını yaladı, "Binbaşı, ne söylememi istiyorsunuz?"

— Suçüstü demen en doğrusu olur. Sadece buradaki mallar seni beş yıl Sibirya'ya göndermeye yeter. Lukin çantalardan birine elini sokup karıştırdı, biraz sonra parlak kırmızı bir jartiyer çıkardı.

— Senin mi?

— Bir arkadaş için saklıyordum.

— Herhalde Fransız büyükelçisinin eşi içindir?

Rizov zorla gülümsedi, "Size hediyem olsun."

Lukin elindeki çamaşırını bıraktı, "Otur, Rizov."

Rizov yatağın üzerindeki kirli çamaşırları yere atıp oturdu, "Binbaşı eğer zahmet eder de, bu ziyaretini neye borçlu olduğunu anlatırsa?" diye başladı, "Binbaşıya bir içki verebilir miyim?"

— Biliyor musun, Rizov, şaşkınlığımı hiç geçmeyecek?

— Ne konuda?

— Dünyanın en iyi korunan sınırlarına ve limanlarına sahip olduğumuz söylenir; yine de senin gibiler akla gelebilecek her şeyi kaçak sokmayı başarıyor.

Rizov gülerek omuzlarını silkti, "Binbaşı da bilir ki eğer Moskovalılara iyi hizmet verirsem, mutlu olurum. Bunu toplumsal bir görev olarak görüyorum, yoksa suç falan değil."

— Yargıcın bambaşka bir görüşü olacağından eminim. Sen beş kapık için kendi nineni bile satarsın, Rizov; ıslah olmaz bir haydutsun. Cebinden kahverengi şişeciği çıkarıp masanın üzerine koydu.

— Nedir bu?

— Eter. Sen hiç eterden söz edildiğini duydun mu, Rizov? Uyuşturucu olarak kullanılan kimyasal bir sıvıdır.

— Eterin ne olduğunu biliyorum, dedi Rizov parmağıyla şişeyi göstererek. Bunun benimle ne ilgisi var?

— Moskova'da nerede eter bulunacağını da biliyor musun?

— Hayır, ama içimden bir his, Binbaşı'nın açıklayacağını söylüyor.

— Doktor, hastane yöneticisi değilsen, belirli sanayi dallarında çalışmıyorsan, eter alman imkânsızdır. Eter satışı kesinlikle kısıtlı ve denetim altında yürütülür.

Rizov omuzlarını silkti, "İnsan her gün yeni bir şeyler öğreniyor. Peki, bütün bunların benimle ilgisi?"

— Eğer biri acilen biraz etere ihtiyaç duysa, eminim karaborsacı arkadaşların bedeli karşılığında biraz eter bulurlardı?

Rizov dudaklarını büzüp çenesiyle şişeyi gösterdi, "Bu, karaborsadan mı alındı?"

— Belki. Belki de bir hastaneden ya da ameliyathaneden çalındı.

Rizov omuzlarını silkti, "Bazı yasadışı kürtaj kliniklerinin böyle ilaçları karaborsadan aldıklarını duymuştum."

— Arkadaşların arasında, eter çalacak kadar gözüpek kim var?

Rizov hayır anlamında başını salladı, "Binbaşı, gerçekten böyle şeyler hakkında bir şey bilmiyorum. Yiyecek içecek, tamam. Hastane malzemesi, boş verin. Bir kampta beş yıl geçirmek başka şey, kimyasal madde çaldığın için ensene bir kurşun yemek başka."

— Soruma cevap ver, Rizov. Oyun oynayacak durumda değilim. Bu çok önemli. Eter çalacak kadar gözüpek kim var?

Rizov içini çekti, elini alınına götürüp bir süre düşündü, sonra başını kaldırdı, "Belki de Kırım Çingeneleri. Ya da Türkmenler. Onlar uyuşturucu ve ilaç işiyle uğraşan bir sürü. İçinde kâr olduğunu görürlerse, bir polisin tabağındaki ekmeği bile çalabilirler."

— Adlarını ver.

Rizov hayır anlamında başını sallayıp güldü, "Binbaşı, Stalin tanığımdır ki, o heriflerden uzak durmaya çalışırım. Onlar sadece çılgın değil, çok da tehlikeli. Kampa gönderilmekten bile korkmuyorlar. Tohum gibiler, boka da düşseler yine başak verirler."

Lukin elinin ayasıyla masanın üstüne sertçe vurdu, "İsimler dedim, Rizov. İsimlerini istiyorum. Onları tanıyorsun. Aynı piyasada çalışıyorsunuz."

— Ölmüş anamın mezarına yemin ederim, hiçbirini tanımıyorum. Üstelik bilsem de ötmezdim, taşaklarımdan tespah yapmalarını istemem.

Lukin adamın gömleğinin yakasına yapıştı, "Sen yalancı bir haydutsun, Rizov. Annen de hayatta, Kiev'de."

— Benim o insanlarla işim yok, Binbaşı. Uyuşturucu, ilaç, bütün bunlar fazla tehlikeli. Ben, yiyecek ve giyeceklerle yetiniyorum.

Lukin çevresine baktı, "Burada yaşamaktan hoşlanıyor musun?"

Rizov kirli dairesine bir göz attı, sonra tereddütlü bir sesle, "Tabii," dedi, "Buradan hoşlanıyorum." Lukin'in gözlerindeki bakışı görünce, biraz daha toparlandı, "Daha da kötü olabilirdi."

— Sibirya'nın dibinde, buzlar içinde bir kulübeden de mi kötü?

— Burası da oraları kadar soğuk, inanın. Su tesisatı neredeyse hiç çalışmıyor. Şikâyet ettiğimi sanmayın; ama kış gelince adamın taşakları donuyor.

— Rizov, şunu o kalın kafana sok, buraya oyun oynamaya gelmedim.

— Benim Sibirya'ya gönderilmemi istemezsiniz, Binbaşı Lukin, siz iyi bir insansınız. Üstelik, ne suç işledim ki?

Lukin yatağın üzerindeki çantaları gösterdi, "Hakkında rapor yazsam, bunlar beş sene eder. Eğer savcı karısıyla kavga etmişse, on. Eğer ben istersem, daha da fazla. İnan bana, yardımcı olmazsan, savcıyla konuşurum."

Rizov'un yüzünden kanı çekildi, "Binbaşı..."

— Düşün, Rizov. Senin gibi yaşlı bir kurdun daha fazlasına ihtiyacı olmamalı. Piyasadaki arkadaşlarınla konuş. Bütün kurnazlığını, tecrübeni kullan. Eğer son birkaç gün içinde biri gelip eter almışsa, bunu öğrenmem lazım.

Rizov'un yüzündeki şaşkınlığı görüp ekledi, "Biri bu eteri kullanarak ağır bir suç işledi. Umudumu boşa çıkarma yoksa seni yarın sabah Arhangel'sk'e kalkacak kamp trenine bindiririm."

Adamın yakasını bıraktı, küçük şişeyi masanın üzerine koydu, "Bunu al. Belki de Türkmen dostlarının hatırlamasına yardımcı olur. Onlara söyle, sorumun cevabını hemen bulamazlarsa, yarınki trende sana eşlik ederler."

Cebinden bir kâğıt çıkararak masanın üzerine bıraktı, "Bir saatin var, fazla değil. Beni bu numaradan ara."

Sert bakışlarını Rizov'dan ayırmadan kapıya doğru yürüdü.

— Ciddiyim, umudumu boşa çıkarma. Bir saat. Bu bir ölüm kalım meselesi.

Oda bok kokuyordu. Lebel de.

Tavandaki ışık gözünü kamaştırıyordu. Tüm vücudu tere batmıştı.

Leş gibi hücrede kendine geldiğinde, oturmaya çalıştı, oturamadığını gördü. Demir bir masanın üzerinde, deri kayışlarla bağlanmış, yatıyordu.

Uzaktan gelen çığlıklarla uyanmıştı, nerede olduğunu anlaması uzun sürmedi.

Lubyanka'nın hücrelerinde.

Tüm vücudu ağrıyordu, ağzı da sanki çarpılmış gibiydi. Dudaklarını yaladı, kanın tuzlu tadını duydu. O iki herif onu acımasızca dövmüş, acıya dayanamayıp kusana dek böbreklerini ve karnını tekmelemişlerdi.

Sonra yüzüne geçtiler. Yumruklar ve darbelerden başı dönmüş, sonunda bayılmıştı. Yeniden kendine geldiğinde, adamlar kaldıkları yerden devam ettiler, bu kez lastik hortumlarla, yeniden bayılıncaya kadar dövdüler.

Şimdi inleyerek vücudunu görmeye çalışıyordu. Gömleği ve fanilasası yoktu. Ayakkabı ve çorapları da. Bir tek pantolonla kalmıştı. Böbreklerine aldığı darbelerden sonra, üzerine işemiş olmalıydı.

Masanın üzerine devrildi.

Bütün bunları Gestapo'yla da yaşamıştı. Bu da onu endişelendirdi, asıl işkencenin daha başlamadığını biliyordu. Adamlar sadece onu yumuşatmak istemişlerdi. Kötüsü daha sonra gelecekti.

Acılar içinde yatarken, önündeki seçenekleri düşünmeye çalıştı. Aslında pek seçeneği de yoktu, tabii tüm bildiklerini Romulka'ya anlatmak dışında. Ya sonra? O herif onu öldürürdü muhakkak. Romulka'nın neler bilebileceğini düşündü. Çok az. Yoksa, onu buraya getirmezlerdi ki. Düşünüyor, beyindeki zor sorulara cevap bulmaya çalışıyordu.

Aptal rolü oynamaya devam edebilir, Romulka'nın sonunda sıkılarak sorgudan vazgeçmesini umabilirdi. Sonra Romulka'nın sıkılıp vazgeçeceklerden olmadığını düşündü. Kaldı ki pezevenk işkence yapmaktan sapıkça bir zevk alıyordu.

Lebel'in Moskova'da önemli tanıdıkları vardı. Belki de biri müdahale ederdi. İyi de, ne zaman? Belki de çok geç olduktan sonra. İtiraf etmek Massey'nin de hayatını karartırdı. Massey'nin arkadaşlarını ateşe atmak da cabası. En kötüsü, itiraf etmek bir daha İrena'yı görememek demektir.

Bunu düşününce, endişesi daha da artı. Hücredeyken, kadına haber vermesi imkânsızdı.

Konuşmayacaktı. Onu ele vermeyecekti. Kaldı ki, Romulka onu öldürmeye cesaret edemezdi. Hayır hayır, en iyisi devam etmek, her şeyi reddetmekti.

Kapı gürültüyle açıldı. Romulka, yanında onu daha önce döven iki adamla birlikte odaya girdi.

— İyice düşündün mü, Lebel?

Lebel'in yüzü ter içindeydi. Kuru gırtlığından çıkarabildiği kısık sesle, "Size söyledim, korkunç bir hata yapıyorsunuz... ben masumum... üstlerinize şikâyet edeceğim..."

Romulka yaklaştı, Lebel'in yüzüne sertçe yapıştı, "Beni iyi dinle, pis Yahudi. Oyun oynamaya ne sabrım var ne de zamanım. Ya konuşursun ya da emin ol, sana hazırladıklarımızın yanında Gestapo'nun numaraları solda sıfır kalır. Gerçekten Lebel, sana söz veriyorum, bir daha gün ışığını göremezsin."

— Hayatım üzerine... Neden söz ettiğinizi anlamıyorum bile.

— Öyleyse bunu değiştirmeyi deneyelim.

Romulka köşedeki masaya doğru ilerledi. Lebel boynunu acıdan bağıracak kadar çevirdi, saçları diken diken oldu: masanın üzerinde çeşitli işkence aletleri sıralanmıştı.

— Bir adamın zayıf noktası üzerinde çalışmanın en uygun yol olduğunu düşünmüşümdür hep.

Romulka eline, içi deri yastıkla kaplı iki yuvarlak kepçesi olan, yuvarlak ucunda da vidalı bir sapı bulunan değişik bir alet aldı.

— Çar'ın gizli polisinden ödünç aldığım küçük bir oyuncak. Bunun çok etkili olduğunu iddia ediyorlardı. Taşak mengenesi. Ne yapıyor, biliyor musun? Şu sapını çevirince adamın taşaklarını sıkıyor. Biraz daha sıkınca da patlatıyor. Yumurta gibi. Tabii yavaş yavaş, çok yavaş, çok acı vererek. Bir deneyelim mi, ne dersin?

Romulka adamlara dönüp bir işaret verdi. Biri Lebel'in ağzına tıkaç sokarken, öteki çişli pantolonunu ve külotunu indirdi.

Romulka yaklaştı, Lebel aletin penisinin altına yerleştirilmesini, sonra yerine oturtulmasını dehşetle izledi.

Dişlerini gıcırdattı, ağzındaki tıkaçı atmaya çabaladı.

Romulka elindeki sapı çevirdi, alet sağ taşağını sıkıştırmaya başladı.

Lebel inanılmayacak, kusturucu bir acı duydu, omurgasında şimşekler çaktığını hissetti. Beyni sancıdan patlayacak gibi oldu, gözlerinin önünde yıldızlar uçuştı, midesinde dayanılmaz bir bulantı duydu.

Tıkacın ardından çığlık atmaya çalışırken, bayıldı.

Moskova'nın kuzeyinde, Degunino bölgesindeki yarı ahşap, yarı kırmızı tuğlalı geniş ev bir zamanlar çar döneminin zengin bir subayının olsa da şimdi harap görünüyor, damı akıyordu.

Massey ikinci kattaki döküntü dairenin ön odasında oturuyordu. Odada eşya olarak bir masa ve iki iskemle, yandaki küçük yatak odasında da bir demir yatak ve bir dolap vardı; ama insanın gözü hemen yatağın yanındaki sandığın üzerine konmuş son model radyo alıcısına takılıyordu. Bütün ev rutubet ve küf kokuyor, odanın bir köşesinde yanan odun sobası da soğuğu kırmakta yetersiz kalıyordu.

Massey üniformasını çıkarmış, paltosunun altına kaba kumaştan yapılmış yıpranmış bir takım giymiş, başına da bir kasket oturtmuştu. Önündeki masanın üzerindeki lahana çorbası dolu kâseye, taze ekmeğe bakmadı bile. Bütün dikkatini kâsenin yanına yaydığı Moskova haritasına çevirmişti.

Karşısında oturan adam iki kadehe votka doldurup Rusça homurdandı, "Bana ne olup bittiğini anlatmayacak mısın, Amerikanski?"

Massey başını kaldırdı. Adam uzun boylu, geniş omuzlu, kızıl saçlıydı. Boynuna leş gibi bir yün atkı dolamış, yıpranmış, eskilikten parıl parıl parlayan siyah bir takım giymişti.

Massey'nin altı hafta önce Münih'ten uçağa bindirdiği eski Ukrayna SS yüzbaşısı. Sanki çok zaman geçmiş gibi, Massey kapıyı açıp kendisini içeri alan adamı tanımakta güçlük çekmişti. Daha yaşlanmış gibiydi, tıraşı uzamış, birbirine yakın gözlerine baskı altındaki adamlarda görünen endişeli bakış yerleşmişti.

Massey kabaca, "Radyodan talimatları almış olman gerekir," dedi.

— Amerika'nın Sesi radyosundan. Sana elimden gelen bütün yardımı yapmamı, bunun çok önemli olduğunu belirtiyordu...

— Bu kadarı yeterli olmalı. Bana daça hakkında bildiklerini anlat.

SS üniformasıyla geçirilmiş bir savaş, Ukraynalıya bir emir karşısında tartışmamayı öğretmişti. Başıyla onayladı, harita üzerinde bir noktayı gösterdi.

— Sergey şimdi orada, evi gözlüyor. Şimdilik evdekilerin çıkmaya niyeti yok gibi.

— Kaç kişi?

— Sergey iki kişi gördü, senin peşinde olduğun adam ile kadın galiba; ama radyoda bir kadın daha olduğu söylenmişti. Onu görmedi; ama içeride olabilir tabii.

— Sergey'le telefonda konuşabilir miyiz?

Ukraynalı güldü, "Bak, burası Moskova, Münih değil. Geldikten bir ay sonra bu Tanrı'nın belası yeri ve çalışacak bir iş bulduğum için şanslıyım. Burada boktan bir kenef bile yok, aşağıya inmektense musluğa işiyorum. Sergey'le konuşmak için aşağıda, koridordaki jetonlu telefonu kullanıyorum. Sergey bana bir şey söylemek istediğinde, daçadan beş dakika ötedeki köye, umumi telefona gitmek zorunda." Omuzlarını silkti, "Çok kolay bir şey değil, üstelik izleme çalışmasını daha da güçleştiriyor; ama ne yaparsın, elimizdeki bu."

Massey adamın bakışlarındaki gerginliği gördü. Sürekli yakalanma korkusuyla endişe ve dehşet içinde yaşıyordu.

— Burada nasılsınız?

Ukraynalı yüzünü buruşturdu, "Münih sanki başka bir hayattaydı; ama buraya kadar gelebildiğimize de şükür. Senin o sakat Finlandiyalı pilotun bizi hedefin üç kilometre uzağına indirdi, bir bataklığa. Oradan kurtulmak neredeyse bütün gecemizi aldı. O pezevenğin bunu bilerek yaptığından kuşkuluyorum." Omuzlarını silkti, "Ama hâlâ hayattayız, önemli olan da bu. İkimiz de iş bulduk. Senin için iyi tabii, Sergey kamyonet şoförü olarak çalışıyor. Seninkilerin verdiği belgeler şimdiye kadar hiç sorun çıkarmadı."

Massey bakışlarını haritaya indirdi, "Daçayı anlatıyordun."

Ukraynalının araziye ve daçanın yerini anlatması birkaç dakika sürdü, sonunda Massey sordu, "Buradan uzak mı?"

— Taksiyle gidersen, yarım saatten fazla. Ben yine de toplu taşıma aracıyla gidelim, derim. Böylesi dikkat çekmez. En fazla bir saat. Sonra Sergey bizi geri getirir.

— Ya biz yokken telefon ederse?

Adam omuzlarını silkti, "Yapılacak bir şey yok. Riski göze alıp, arkadaşlarının daçadan ayrılmayacaklarını umacağız. Ama eğer dışarı çıkarlarsa, Sergey'e onları izleme talimatı verdim." Tereddüt etti, "O adamları neden gözetlediğimizi hâlâ anlatmadın."

Massey ayağa kalktı, sırt çantasının yanına gitti. Çantadan çıkardığı geniş ve ağır pamuklu kumaş rulosunu masanın üzerine koydu. Ruloyu açtı, içinden yedek şarjörleriyle birlikte susturucu takılmış iki Tokarev makineli tabanca çıktı. Tabancaların yanında, katlanabilir dipçikli bir Kalaşnikov AK47 saldırı tüfeğinin parçaları görülüyordu.

Ukraynalı silahlara baktı, sonra gözlerini Massey'ye çevirip sırıttı, "Onları öldürecek miyiz?"

— İkiniz de silah eğitimi aldınız. Onun için bunların nasıl kullanılacağını göstermem gerekmeyecek sanırım.

Ukraynalı Kalaşnikov'u aldı, parçalarını ustalıkla taktı. Şarjörü kontrol edip yuvasına yerleştirdi.

— Tam benim silahım: öldürücü. Soruma cevap vermedin, Amerikanski. Daçadakileri öldürecek miyiz?

— Evet.

— Bu da seni mutlu etmiyor, öyle değil mi?

Massey söyleneni duymazlıktan geldi, Tokarev ile susturucuyu aldı. Tabancayı ve yedek şarjörü cebine kaydırırken, Ukraynalı tekrar sordu.

— O heriflerin neden öldürüldüklerini bilmem gerekmiyor; ama burası Moskova. Ya başımız derde girer de yakalanırsak, o zaman ne olacak?

Massey gözünü adaminkilerden ayırmadı, "Daça kentten uzak, milislerin geleceğini sanmam. İki saat içinde işi tamamlayıp buraya dönmüş oluruz. Milisler gelse de önce işi bitireceğiz, koşullar ne olursa olsun. Sonra oradan hızla uzaklaşırız. Buradan çıkmak için uçak ayarladım, seni ve arkadaşımı da götüreceğim. Ondan sonra, ikiniz de özgürsünüz."

Ukraynalı sırttı, "İşte şimdi oldu. Bu anlattıkların daha ilginç. Bu bokun içinde bir ay geçirdikten sonra biraz hareket mafsallarına da iyi gelecek. Sanki Sergey ve benim için eski günlerdeki gibi olacak, Ruski öldüreceğiz."

Massey cevap vermedi, yüzü kederliydi. Sonra öteki Tokarev'i, susturucuyu ve yedek şarjörü aldı, adama uzattı.

— Arkadaşın için. Daha fazla zaman kaybetmeyelim.

Lukin'in masasındaki telefon çaldı.

Rizov'un sesini tanıdı.

— Binbaşı Lukin?

— Evet?

— İstedığınızı yaptım. Türkmenlerden biri iki gün önce Kazan pazarında bir kadına bir şişe eter sattığını söylüyor.

Lukin kalemini aldı, masanın üzerindeki bloknota uzandı, "Kadının tarifini verdi mi?"

— Otuzlarında. İri yapılı. Güzel. Koyu saçlı. Oldukça iyi giyimli. Konuştuğum adam yasadışı kürtaj kliniklerine uyuşturucu sattığını; ama bu kadının her zamanki müşterilerine benzemediğini söyledi. Kadının rubleden yana da sıkıntısı yokmuş.

— Kadının adı neymiş?

— Şaka mı ediyorsunuz?

Lukin içini çekti, "Hadi, Rizov. Daha fazlasını bildiğinden eminim. Verdiğin tarif Moskova'daki kadınların yarısına uyuyor."

— Satıcı kadını daha önce hiç görmemiş, zaten bu yüzden de hatırladı ya. Kadının sokağın öbür tarafında park etmiş bir Skoda'ya bindiğini hatırladı. Kadın bir ilaç daha almış: Adrenalin. Bir de tek bir şırınga. Satıcı bunu biraz tuhaf bulmuş. Bütün bildiklerim bunlar.

Lukin bir an düşündü. Adrenalinin bitkin bir insana geçici bir süre için güç verdiğini biliyordu. Savaşta da görmüştü. Slanski'nin durumundaki biri de yorgunluğu yenmek için adrenalin kullanmak isteyebilirdi. Nabızı daha hızlı atmaya başladı.

— Skoda'da başka biri var mıymış?

— Adam bilmiyor.

— Arabanın rengi?

— Gri.

— Plakası?

Rizov homurdandı, "Binbaşı piyasadaki o Türkmenler, en usta tüccardan daha iyi satış yapabilirler; ama okuma yazmaları yoktur. Plakalar onlar için ilginç değildir."

— Arkadaşın başka ne hatırlıyor?

— Hiç. Yemin ederim.

Lukin üzeri yazı dolu kâğıdı aldı. Rizov'un doğruyu söylediğinden emindi; ama elinde hâlâ yeterli bilgi yoktu. Belki de bunlar aradığı insanlar da değildi; ama araştırmaya değerdi, hem de çabuk. Yorgunluk ve umutsuzlukla içini çekti.

— Çok fazla şey anlatmadın. Ama sana borcum var.

— Bir çıkış vizesi istesem, aşırı mı olurdu?

— Şakayı bırak Rizov. Günümde değilim.

Ahizeyi yerine koydu. Kapıya doğru gidiyordu ki, telefon yeniden çaldı. Masasına dönüp cevap verdi. Paşa'ydı.

— Konuşmamız gerek, Yuriy.

— Şimdi olmaz. Sana dinlenmeni söylememiş miydim?

— Hayır, bu bekleyemez. Çok önemli. Kısa bir sessizlik, sonra Paşa devam etti. Kurt hakkında, Slanski demek istiyorum.

— Ne demek istiyorsun? Ne olmuş ona?

Yeniden sessizlik... "On dakika sonra Sandunov Hamamı'nda buluşalım. Kapıda adımla ver."

— Buraya gelemez misin?

Paşa soruyu duymadı.

Telefon kapanmıştı.

Elli İkinci Kısım

Kararmış granit yapının üzerindeki soluk levhada "Sandunov Hamamı" yazılıydı.

Çift kanatlı meşe kapı kapalı ve kilitliydi; ama Lukin kapının altından sızan ışığı gördü. Kapıyı yumruklayıp bekledi.

Arkasına döndü, parke taşı kaplı yola baktı. Issızdı. Arabasını köşedeki Berlin Oteli'nde bırakmış, buraya yürüyerek gelmişti.

Paşa'nın oynamak istediği oyun neydi ki?

Neden burada, hem de bu saatte buluşmak istemişti? Sandunov Moskova'nın en eski halk hamamlarından biriydi. Paşa neredeyse yirmi yıldan beri, genellikle akşamları buraya gelir, hamamın boş olmasından yararlanarak yalnızlığın keyfini yaşardı.

Kapının ardında çekilen sürgüleri duyup döndü.

Kapıda mavi önlüklü, orta yaşlı bir kadın duruyordu. Saçı tepesinde toplanmış, kocaman memeleri dengesini bozacak gibiydi, "Kapalıyız. Yarın gelin."

— Paşa Kokunko beni bekliyor.

Kadın tereddüt etti. Uzunca bir süre Lukin'i dikkatle süzdü, sonra kapının önündeki yola baktı, Lukin'in girmesine izin verdi.

Lukin fayans kaplı sıcak koridora girdi. Kadın kapıyı kapattı, sürgüleri itti.

Girişteki ışıkların çoğu söndürülmüştü; ama Lukin koridorun ucunda, hamama ve halvete inen aşınmış basamakları gördü.

Kadın bekleme salonundaki cam bölmenin arkasından kalın beyaz bir havlu ve iple bağlı bir tutam kayın yaprağıyla geldi, "Merdivenlerden inip sağdaki ilk odaya girin. Paşa'yı orada, halvette bulacaksınız."

Lukin havluyu ve kayın dallarını aldı. Kadın cam bölmenin içindeki masanın başına döndü, küçük bir tepelik oluşturan köpekleri sayarak onar onar istiflemeye koyuldu.

Lukin taş basamaklardan indi.

Yarı yolda durup derin bir nefes aldı. Keskin nane kokusuyla karışık sıcak buharın ciğerlerine dolduğunu, bu duygunun onu rahatlattığını hissetti. Merdivenlerin dibinde, sağda, yarı açık cam kapıyı gördü.

İçeri girdi.

Duvarları boydan boya metal dolaplarla kaplı bir soyunma odasıydı. Ortada, kare şeklinde dizilmiş ahşap sıralar vardı. Solunda, buharlanmış cam bir kapı, halvetlerden birine açılıyordu. Buharlı camın ardında bir insan vücudu gördü, ıslığa benzer sesler işitti.

Hamamda yıkanmanın üç aşaması vardır: Önce halvete girip terler, deriniz kızarıp delikleri açılıncaya kadar kayın yapraklarıyla döversiniz. Daha sonra ölü deriyi atmak için, sıcak süngerlerle yıkanırınız. İyice ısınınca da, buz gibi su dolu havuza dalar, sonra da dinlenme odasında bir şeyler içip rahatlırsınız.

Lukin yandaki odadan gelen, dışarıdaki sokakların dondurucu soğuşundan sonra insanı kendine getiren sıcak dalgasını duydu. Tahta sıralardan birinde, Paşa'nın eşyaları vardı. Diğerinde de Lukin için konulduğu belli, buharı tüten bir leğen sıcak su.

Soyundu, elbiselerini özenle katlayarak tahta sıralardan birinin üzerine yerleştirdi. Demir kancasını çıkarmadı, çıplakken tuhaf ve çirkin görünüyordu. Beyaz havluyu başının üzerine koydu, kayın dallarını leğene daldırdı.

Sonra cam kapıyı açıp, hoş kokulu buharın içine daldı.

Paşa mermer bir sıranın üzerinde çırılçıplak yatıyordu. Neredeyse bembeyazdı, omuzlarının üzerine attığı beyaz havluda kan lekeleri vardı.

Hemen tepesinde belinde peştamalıyla yaşlı bir Özbek duruyordu. Özbek, Paşa'nın ıslak bacaklarına ve kalçalarına elindeki kayın dallarıyla vuruyordu.

Yerde, sıcak su dolu bir leğen, süngerler, tahta bir tepsiye serpiştirilmiş nane yaprakları görülüyordu. Tepsinin hemen yanında da bir şişe votkayla iki kadeh, bir de Paşa'nın yıpranmış deri evrak çantası duruyordu. Özbek kırbaçlamayı kesip döndü, sapsarı yüzünün orasındaki çizgi gibi gözlerini Lukin'e çevirdi.

Paşa hareket etti, vücudunu güçlkle mermer sıradan kaldırdı. Lukin'i görünce Özbek'e döndü.

— Bizi yalnız bırak, İtzhan.

Özbek başıyla peki işareti yapıp çıktı.

Paşa dış kapının kapandığını duyana kadar bekledi, sonra mermer sıralardan birini göstererek, "Otur, Yuriy," dedi.

Sesinde bir tuhafılık vardı; ama Lukin başının üzerindeki havluyu alıp beline doladı, Paşa'nın karşısına oturdu. Buhar sıcaktı. Kayın yapraklarını bir yana bıraktı, onları kullanamayacak kadar bitkindi. Paşa'nın süngerlerden birini kaynar su dolu leğene daldırışını, sonra suyu üzerine akıtışını izledi. Yüzünün acıdan buruşmasına rağmen, acele eder bir hali de yoktu.

Lukin sabırsızlıkla, "Çok önemli olduğunu söylemiştin, Paşa," dedi.

Paşa arkadaşının yüzünü inceledi, "Bir haftadır uyumamışa benziyorsun."

Lukin yıkılmak üzereydi, yine de kendini zorlayıp hafifçe gülümsedi, "İyi bir uykuya hayır demezdim doğrusu. Sen nasılsın?"

— Daha kötüsü de olabilirdi. Doktorun acıyı dindirmek için verdiği morfinin etkisi geçmeye başladı. Ama burası rahatlamamı sağlıyor.

Yıkanmayı kesip ayağa kalktı. Köşedeki sıcak su musluğuna kadar gitti, leğeni doldurdu, kaynar suyun içine nane yaprakları ufaladı. Geri döndü, eliyle Lukin'in çenesini kaldırdı. Dikkatli bir doktor gibi, uzunca bir süre arkadaşının yüzünü inceledi, sonra su dolu leğeni ve temiz süngerlerden birini uzattı.

— Adrenalin değil de, sanki ter, dedi. Al, vücudunu ıslat, buharı içine çek. Yaşlı hamamcılar ne der, bilirsin, "Hamam seni terletir, vücudunu sertleştirir, inceltir. İçini temizler, şeytanı kovar." Eski Rus atasözünü söylerken gülümsüyordu. Sonra tebessümü kayboldu, yüzü yeniden ciddileşti. Sanki ruhunda şeytan varmış gibisin, Yuriy.

Lukin leğeni kaldırıp soludu. Sıcak suyun kokusu merhem gibiydi... Süngeri kaynar suya batırdı, gözlerini kapadı, suyu yavaş yavaş yüzüne akıttı. Nane kokusu burun deliklerini doldurdu, kokulu su cildini okşadı. Süngeri vücuduna sürmeyi kesti, gözlerini açınca Paşa'nın kendisini izlediğini gördü.

— Nane iyi geliyor mu?

— Biraz. Neler oluyor, anlat. Bu kadar önemli olan ne?

Paşa ayağa kalkıp deri evrak çantasını aldı. Soyunma odasına açılan kapıyı gösterdi, "Gel," dedi, Odaya geçelim. Sana göstermek istediğim bir şey var."

Soyunma odasına girdiklerinde, Paşa kapıyı kapadı. Ahşap sıralardan birine gidip çantanın kayışlarını açtı, kırmızı kapaklı bir dosya çıkarıp Lukin'e baktı.

— Kurt'la ilgili bir şey dikkatini çekti mi? Tuhaf bulduğun bir şey yok mu?

Lukin kaşlarını çattı, "Ne demek istiyorsun, ne tuhaf?"

— Her şeyden önce, dosyasında birkaç sayfanın eksik olduğunu biliyoruz. Daha önce de söylemişim, bir soruşturmacının, çalıştığı konuyla ilgili bütün bilgilere ulaşamaması pek enderdir.

— Bak Paşa, bütün bunların anlamı ne?

Paşa durakladı, "Seni uzun zamandan beri tanıyorum, Yuriy. Seni her zaman sevdim, her zaman beğendim. Birlikte iyi kötü birçok badireden geçtik."

Lukin sabırsızlıkla, "Bütün bunların ne anlama geldiğini açıklamayacak mısın?" diye sordu.

Paşa uzunca bir süre Lukin'in yüzüne inceleyerek baktı, sonra, "Beria'ya güvenmediğini söylediğinde, haklıydın," dedi, "Bu akşam da neden haklı olduğunu anladım."

— Hiçbir şey anlamıyorum.

— Sen iyi bir insansın, Yuriy Lukin. Çok usta bir soruşturmacısın. Ne yazık ki, seni kandırdılar.

— Kimler?

— Stalin ve Beria.

Lukin'in kaşları şaşkınlıkla kalktı.

Paşa yanına, ahşap sıraya oturdu. Bir süre başka tarafa, boşluğa baktı, sonra yeniden Lukin'e döndü.

Lukin Moğol'un yüzünü merakla inceliyordu. Baktığı yüzde korkunun gölgesini gördü. Paşa, söyleyeceklerini geciktirmek için tereddüt ediyordu. Gerçekten de korkmuş gibiydi. Dosyayı uzatan eli titriyordu.

— Buna bakmanı istiyorum.

— Ne bu?

— Alex Slanski dosyasının aslından aldım.

— Paşa, seni çılgın.

— Bana vaaz verme, Yuriy. Umutsuz durumdayız. Çıkmazın ta dibindeyiz, o yüzden arşive gidip anahtarı çaldım, dosyanın aslına bir göz attım. Memurlardan biri beni içerde gördü; ama dosyayı yerine koyduktan sonra.

— Paşa, kendini gerçek bir tehlikeye attın.

— Şimdikinden daha büyük bir tehlike değil. Paşa tereddütlüydü. Yuriy, o dosyada görmeyi istemedikleri, sana bilerek göstermedikleri bir şey var. Dahası da var; ama önce sana verdiklerime bir bak.

Paşa ayağa kalkıp kapıya gitti, usulca açtı. Dönüp Lukin'e baktı, gözleri kederliydi.

— Şimdi seni yalnız bırakacağım. Bak ve dikkatle oku, Yuriy. Sonra, sonra konuşuruz.

Kapı kapandı, Paşa gitmişti.

Lukin dosyayı açtı.

Dosyada soluk bir fotoğraf, bir de çok ince kâğıttan tek bir sayfa vardı.

Lukin önce fotoğrafa baktı. Eski ve sararmış resmin köşeleri de kıvrılmıştı. Resimdeki bir erkekle bir kadın, fotoğraf makinesine gülümsüyorlardı. Adam sert hatlarıyla ve yumuşak, koyu renk gözleriyle yakışıklı birine benziyordu, sinekkaydı tıraş olmuştu. Kadınsa sarışındı, oldukça güzeldi, çıkık elmacık kemikleri ona kararlı bir görünüm kazandırıyor. Erkeğin kucasına oturmuş, bir kolunu da adamın boynuna dolamıştı. Mutlu görünüyorlardı, birbirlerini sevdikleri de besbelliydi.

Lukin, resimdekilerin elbiselerinin stilinden ve kesiminden, fotoğrafın yirmili yılların sonunda ya da otuzların başlarında çekildiğini düşündü.

Fotoğrafın arkasını çevirdi, sağ alt köşede Marx Bulvarı'ndaki fotoğraf stüdyosunun mavi damgasını gördü. Çiftin hatlarında tanıdık bir şeyler vardı, bunların Slanski'nin annesi ile babası olması gerektiğine karar verdi. İçinde, resimdeki yüzleri sanki daha önce görmüş gibi tuhaf bir duygu vardı. Bunların zamanında ünlü parti üyeleri olabileceklerini düşündü.

Kâğıtta Slanski'nin ailesiyle ilgili kısa bilgiler vardı. Asıl adı Stefanoviç'ti, babası da Smolensk yakınlarında yaşayan bir köy doktoruydu. Raporla, KGB'nin atası olan OGPU'nun doktoru ve ailesini tutuklamaya gittiği yazılıydı. Nedeni, nedeniyse belli değildi.

Yine rapora göre, doktor tutuklama kararına direnmiş, kaçmaya çalışırken de vurulup öldürülmüştü. Karısı da kaçmak istemiş, o da kocasının sonunu paylaşmıştı. Doktorun üç çocuğu tutuklandıktan sonra, idam emirleri de gelmişti. Doktor ile karısının ölüm emirlerini doğrudan Stalin vermişti.

Okudukları Lukin'e mantıklı gelmedi. Çocuklardan biri Slanski'ye, hayatta kalmayı nasıl başarmıştı?

Lukin yeniden dosyaya daldı. Okuduklarından çoğu önemsiz gibiydi. Slanski'nin yaşadığı trajedi, onun kinini ve öç alma isteğini açıklıyordu; ama hepsi bu kadardı. Dosyada soruşturmada kullanabileceği, ona bir yol, bir yön gösterebilecek hiçbir şey yoktu.

Slanski'nin Moskova'da temas kurabileceği isimler, aile dostları falan da yoktu. Kaldı ki rapor, ailenin bütün diğer üyeleri öldürülmüşken, Slanski'nin nasıl olup da kurtulduğunu da açıklamıyordu.

İşte burası Lukin'i şaşırtıyordu. Uzun bir süre ahşap sıranın üzerinde oturdu, kaldı. Bir sigara yaktı, başının üzerinde döne döne yükselen dumana daldı.

Bütün bunların içinde, göremediği bir şey olmalıydı. Olmak zorundaydı.

Ama ne?

Üstelik, neden? Asıl soru buydu.

Paşa dosyayı neden vermişti?

Kapı biraz sonra usulca açıldı.

Paşa eşikte duruyordu. Elinde votka şişesi, ötekinde de kadehler. Şişeyi sıranın üzerine bırakmadan

kadehleri ağzına kadar doldurdu, birini Lukin'e uzattı.

— İç.

— Beni sarhoş mu edeceksin?

— Hayır, ama ihtiyacın olacak.

— Neden?

Paşa Lukin'in yüzünü inceledi, "Görüp okudukların içinde tanıdık bir şeye rastlamadın mı?"

— Nasıl tanıdık?

Paşa gözlerini kaçırmadı, "Dosyadaki bilgilerin bir bulmacanın parçaları gibi bir araya gelmesinden söz ediyorum."

Lukin şaşkınlıkla hayır anlamında başını salladı, "Maalesef yine anlayamadım."

Paşa karşısındaki sıraya oturdu. Kadehini yanına bırakıp içini çekti, "Dosyada, Slanski'nin ailesiyle ilgili hiçbir şey dikkatini çekmedi mi, tuhaf bulduğun bir şey yok mu? Onlar kimdi? Onlara ne oldu?"

— Onun annesi ile babasına yapılanlar, temizlik sırasında milyonlarca insanın da başından geçti. Benim anlamadığım, Slanski'nin hayatta kalmayı nasıl başardığı. Dosyaya göre bütün ailenin ölmüş olması lazım.

Paşa usulca hayır anlamında başını salladı, "Benim söylediğim bu değil, Yuriy. Sana Stalin hakkında bir şey hatırlatayım, KGB'de herkesin bildiği bir şey. Stalin'in kötü içgüdüğü onu çok kişisel cezalardan zevk almaya itiyor. Özellikle otuzlu yılların temizliği sırasında bu daha da iyi anlaşıldı. Stalin'in kurbanlarının çocukları on iki yaşından büyükse, onlar da öldürülüyordu. Daha küçük olanlar, KGB denetimindeki yetimhanelere gönderiliyordu. Erkeklerden çoğu, büyüdüklerinde KGB'ye alındı. Böylece, ailelerinin hiç de istemediği insanlar oldular. Stalin'e bağlı, partinin kılıcı ve kalkanı, gizli polis üyesi oldular. Kısacası, anne ve babalarını öldüren adamlar gibi biri oldular. Stalin bundan vahşi bir keyif aldı." Durdu, "Gördün mü, bu Amerikalıyı bulup öldürmen için yeni bir neden. Sen bunu daha anlamadın. Bu sayfanın, fotoğrafın Kurt'un dosyasında bulunmamasının nedeni."

— Neden?

Paşa'nın yüzü kaygılıydı, "Anlaşılan Stalin, Beria'ya bunları sana göstermemesini söyledi. Çünkü görmüş olsaydın, onun sapık oyununu hemen anlayacaktın. Senin Slanski'yi kıştırıp öldürmek için seçilmenin, Stalin'in fikri olduğuna en ufak bir kuşum yok. Bunda onu eğlendiren sapıkça bir şeyler var. İyi bir düşün, Yuriy. Sen de benim gibi yetimdin. Benim ailemin başına gelenler, Slanski'nin annesiyle babasının da başından geçmiş olabilir. Yetimhaneye gönderilmeden önceki hayatını düşün, hatırlamaya çalış. Aileni hatırlamaya çalış."

— Ben... ben hatırlamıyorum.

— İstersen, hatırlarsın. Geçmişle ilgili her şeyi hafızandan kazımaya çalıştın, yetimhanede de sana bunu öğrettiler. Aynı benim gibi, değil mi?

Paşa ceketinin cebinden yeni bir fotoğrafla ikinci bir kâğıt çıkardı. Fotoğraflı uzattı.

— Bu da Slanski'nin dosyasındaydı. Öldürülen çiftin çocukları. Kâğıdı havaya kaldırdı. Bu da; eksik olan ikinci sayfa. Çocukların öldürülme emrinin son anda geri alındığını söylüyor. Moskova'da bir yetimhaneye gönderilmeleri istendiğini anlatıyor. Çocuklardan ikisinin, bir oğlan ile kızın, sonradan isimlerinin değiştirildiği yazılı. İsimlerden birini iyi biliyorsun. Resme bak, Yuriy. Dikkatle bak.

Lukin fotoğrafa baktı. İki küçük oğlan ile sarı saçlı küçük bir kız. Buğday başaklarının ortasında durmuş, gülerek fotoğraf makinesine bakarlarken. İçlerinden en büyüğü, ortada duranı Slanski olmalı. Slanski'nin çocukluğu. Kollarını koruyucu bir tavırla kardeşlerinin omuzlarına atmış.

Resimdeki diğer iki yüz birden Lukin'i yerinden sıçrattı. Melek yüzlü kız en fazla dört ya da beş yaşında olmalıydı. İkinci oğlana gelince, yüzü birden ürkütücü olacak kadar tanıdık göründü.

Lukin içinden bir elektrik akımı geçtiğini hissetti, gözlerini kaldırdı.

Paşa, "Küçük kızın adı Katya'ydı," dedi, "Senin kız kardeşin. Resimdeki çift, annen ile baban. Sağdaki çocuk sensin, Petya Stefanoviç, Yuriy Lukin olmadan önceki gerçek adın. O sırada yedi yaşındaydın."

Lukin'in yüzü bembeyazdı. Vücudu uyuşmuş, Paşa'ya bakarken, yüzünde tek bir kas bile oynamıyordu.

— Alex Slanski senin abin, dedi Paşa.

Elli Üçüncü Kısım

Lukin, Dzerjinskiy Meydanı'ndaki Subay Kulübü'nün girişinde ziyaretçi defterini imzaladı, döne döne çıkan mermer merdivenlerden ikinci kata tırmandı.

Girdiği geniş oda, mermer sütunları, yaldızlı avizeleri ve yerdeki kırmızı halısıyla küçük bir sarayı andırıyordu. Oda sigara dumanıyla dolmuş, konuşma sesleri uğultu halini almıştı. Lukin barın çevresindeki kalabalık arasında kendine güçlkle bir yol buldu, büyük bir votka ısmarladı. Beyaz ceketli asker kadehini doldururken, "Fikrimi değiştirdim," dedi, "Şişeyi burada bırak."

Şişeyle kadehi aldı, pencere yanında boş bir masaya yürüdü.

Kadehini ağzına kadar doldurup bir dikişte bitirirken, ardındaki gürültünün farkında bile değildi. Üçüncü kadehi bitirmiş, dördüncüsünü doldurmaya hazırlanıyordu ki, bütün vücudunun titrediğini hissetti.

Şakaklarından buz gibi ter akıyordu. İçinde öfke ve korkunç bir kararsızlık vardı, Bir de...

Ne hissettiğini bilmiyordu.

Masada oturmuş, pencereden dışarıyı seyrediyordu. Meydanın uzak ucunda güvenlik lambalarının yumuşak ışığıyla aydınlanmış KGB merkezinin görkemli gölgesi duruyordu. Uzunca bir süre, nereye baktığını bilmeden, binaya dalıp kaldı.

Birden gözlerinin yaşardığını, tüm vücudunu dayanılmaz bir acının kapladığını hissetti. Paşa'nın anlattıklarına inanmakta güçlük çekiyordu.

Fotoğraftaki erkek ile kadın, onun annesi, babasıydı.

Küçük kız da kız kardeşi Katya.

Alex Slanski de abisi, yani Mişa.

Lukin'in gerçek adı Petya İvan Stefanoviç'ti.

Dosyadaki eksik ikinci sayfayı da okuduktan sonra, bütün bunların gerçek olduğunu anlamıştı. Ürperdi, kabaran, tüm benliğini kaplayan öfkeyi bastırmaya çalıştı. Dördüncü votkayı bir dikişte bitirip kadehini yeniden doldurdu.

Zihni bulanıktı. Sonra açıldı, bir şeyler hatırlamalıydı. Belleğini zorlayarak geçmişinden hatırladıklarını düşündü, Moskova yetimhanesinde unutmaya zorladıkları geçmişini. Beyni zonklayana dek belleğini zorladı. Bir zamanlar, hep unutmaya çalışmıştı; şimdi ise hatırlamaktan başka yapacak şeyi yoktu.

Yetimhaneye gidip Anna Horev'in kızını aldığı gün, pencerenin ardındaki endişeli yüzleri görüp ürpermişti. Ürpermişti, çünkü gördüğü kendi geçmişiydi. Abisinin kaçışından sonra her gün

pencereden baktığını hatırladı; her gün umutla baktığını. Mişa'nın geri geleceği umuduyla. Mişa'nın hayatta olmasına dua ederek. Oysa Mişa'nın öldüğünü söylemişlerdi.

Ölmemiş.

Yaşıyor.

Yalan söylemişlerdi. Katya'ya da.

Duyguları o kadar güçlüydü ki damarlarından birinin patlamasından korktu.

Babası olan adamı hayal meyal hatırlıyordu; annesinin anısı daha güçlüydü. Lukin daha küçük bir çocuktü. Annesiyle birlikte ormanda yürüyorlardı. Yazın. Annesi çiçek topluyordu. Bir eliyle Lukin'in, diğeriyle de abisinin elini tutuyordu.

Düşün.

Hatırla.

Sonra, sonra sanki beyninin içindeki perde kalkmış gibi, abisinin yüzünü ayrıntılarıyla hatırladı. Fotoğraftaki yüzü.

Slanski.

Tallin'deki kontrol noktasında gördüğü yüzün tuhaf biçimde tanıdık olduğunu hissetmişti.

Sis perdesi aralandı. Kurtların geldiği, babasına koştuğu o günü hatırladı.

— Kurtlar! Baba!

— Tüh! Her gördüğünden korkuyor, diye alay etmişti abisi Mişa.

— Öyleyse sen neden kaçtın?

— Çünkü sen kaçtın da ondan, küçük kardeş. Seni durduramadım.

Babası onları alıp sıcak mutlu evlerine götürmüş, annesi onlarla ilgilenip endişelenmişti. Daha sonra, aynı gece, yatağında yatarken, fırtınanın çıktığını, ormanda kurtların yeniden ulumaya başladığını duymuş, karanlık odada Mişa'nın sesini işitmişti, "Korkuyor musun?"

Yatak odasının penceresinin ötesinde şimşek çakmış, gök gürlemişti. Lukin gürültüden ve ışıktan, korkunç fırtınanın ortasında, ormanda uluyan vahşi hayvanlardan korkmuş, ağlamaya başlamıştı.

— Korkma, küçük kardeş. Mişa seni korur. Gel, yanımda uyu.

Hâlâ ağlayarak abisinin yatağına girip sokulmuş, Mişa da ona sıkıca sarılmıştı.

— Ağlama, Petya, Mişa seni hep koruyacak. Eğer biri ya da bir şey sana zarar vermeye kalkarsa,

onları öldürürüm. Anladın mı, küçük kardeş? Mama bebeğini doğurunca, Mişa bebeği de koruyacak.

Mişa bütün gece boyunca ona sarılmış, sıcak, rahat ve güvende tutmuştu.

— Mişa...

— Eğlenecek zaman bulabilmene şaşım doğrusu, Lukin. Daha vaktin varken, keyfini çıkarmaya bak.

Arkasındaki sesi duyunca sıçrayarak döndü, göz pınarlarındaki yaşların farkında bile değildi. Elinde bir kadeh konyak, yüzünde alaycı bir tebessüm, Romulka arkasında duruyordu.

Lukin yüzünü silip önüne döndü, "Canın cehenneme."

Romulka somurttu, "Şimdi, insan bir subay arkadaşıyla böyle mi konuşur? Daha saygılı olman gerekir. Ne oldu, Lukin? Beria umutlarını boşa çıkardığını öğrendiğinde senin ve karının başına geleceklerden mi endişelisin? Sadece bilmek istersin, diye düşündüm, Fransız'ı hâlâ konuşturamadık, oldukça iyi dayanıyor." Kadehini kaldırıp sırtıttı, "Yaptığım iş beni susattı, gidip üzerinde çalışmaya devam etmeden önce bir kadeh bir şey içeyim, dedim. Biraz daha işkence de başarılı olamazsa, o zaman Lebel'in dilini çözecek bir şey biliyorum. Bunun da tek bir anlamı var, Lukin. Eğer Amerikalıyı bulursam, işin bitik demektir, kız da benim elime kalır."

— Sana cehennem ol dedim.

— Yalnız, aklımı kurcalayan bir şey var. Bu akşam kadını Lefortovo'ya naklettiğini duydum. Asıl ilginç olanı ne, biliyor musun? Lefortovo'da kadınla ilgili tek bir kayıt bile yok. Şimdi bunun anlamı ne oluyor?

Lukin cevap vermeyince yaklaştı, tehdit eder gibi eğildi, "Eğer onu benden saklamayı düşünüyorsan, boynunu bir kafa kısaltırım. Kadın nerede, Lukin? Nerede o karı?"

Lukin başını kaldırıp Romulka'ya bakarken, içinde taşıp kabaran dayanılmaz öfkeyi kustu.

— Senin derdin ne, biliyor musun, Romulka? Sen ve senin gibiler KGB'nin yüz karasısınız. Hepiniz de kan içici korkaklarsınız. Her korkak gibi, siz de insanlara acı vermekten zevk duyuyorsunuz. Seni Tanrı'nın belası piç, senin içinde bir gram bile merhamet yok. Kadının nerede olduğunu öğrenmek mi istiyorsun? İşte cevabım...

Kadehindeki içkiyi Romulka'nın yüzüne fırlattı.

Romulka kadehini yere bıraktı, uzanıp Lukin'in yakasına yapıştı, döndürerek iskemlesinden kopardı. Lukin'in suratında patlayan yumruk onu sırtüstü düşürdü.

Yere düşerken, Romulka'nın öldürücü darbeyi vurmak için yaklaştığını gördü. İri bir adam için oldukça hızlı hareket ediyordu; ama yeterince hızlı değil.

Lukin sendeleyerek doğruldu, Romulka'nın yumruğu havayı döverken sağa eğildi. Fırsatı kaçırmadı, elini salladı, demir kanca Romulka'nın koluna saplandı.

Romulka gözlerini açarak korkunç bir çığlık attı.

Lukin koca adamı oltasının ucundaki balık gibi kendine çekti, dizini herifin bacaklarının arasına indirdi. Lukin kancayı çıkarırken Romulka acıyla bağırdı. Koldan akan kanlar halıyı ıslattı.

Romulka acıyla kıvranarak yerde yatarken İki subay koşarak kavgayı ayırmak istedi.

— Bırakın onu! diye kükredi Lukin.

Adamlar Lukin'in yüzündeki öfkeyi görünce, oldukları yerde kaldılar.

Romulka, gözlerinde ölüm, kafasını kaldırdı, suratı acıdan buruşmuştu, "Bir şeyi iyi anla, Lukin. Kurt'u ben bulacağım. Beni duydun mu? Ben başaracağım, sen kaybedeceksin. İşte o zaman işin bitik, Lukin! Sen öldün!"

Lukin cebinden çıkardığı mendille demir kancanın üzerindeki kanı sildi, "Sen de şunu kafana iyice sok: seni iki adım ötemde görürsem, öldürürüm."

Tüm salonun derin bir sessizliğe gömüldüğünü gördü. Bütün gözler şaşkınlıkla ona bakıyordu. Ciddi yüzlü yaşlı subayların yüzünden de memnuniyetsizlik okunuyordu. Kimse yerinden kıpırdamadı, ona bakışlarından Lukin'in delirmiş olduğuna inandıkları belliydi.

Lukin kavgayı ayırmaya gelen iki subaya döndü, "Albay tüm halıyı batırmadan, bir doktor çağırmanızı öneririm."

Sonra döndü, kapıya yönelip çıktı.

Lebel kendine geldiğinde, ağlamaya başladı.

Yumurtalığındaki acı dayanılır gibi değildi, midesindeki bulantı da geçmemiş, tam tersine artmıştı.

Birden suratına bir kova su döküldü, sonra. Romulka'nın kükremesini duydu, "Uyan, Yahudi! Uyan!"

Romulka masanın üzerine eğilirken, Lebel ağzındaki ıslak tıkaçtan boğulmamaya çalışıyordu. Romulka'nın yüzü solgun, gözleri çakmak çakmaktı. Lebel adamın kolundaki sargıları gördü.

— Aptal gibi davranıyorsun, Lebel. Aynı fikirde değil misin? Tek yapacağın şey, basit bir soruya tek bir cevap vermek. Arkadaşlarına Moskova'da kim yardım ediyor? Onları nasıl bulacağımı söyle, seni hemen serbest bırakayım. Sadece serbest bırakmakla da kalmam, bir de iyilik yaparım. Arkadaşlarına zarar vermeyeceğimi vaat ederim. Benim bütün derdim o Amerikalıyla. Amerikalı ve yanındaki orospu. Diğerleri umurumda bile değil.

Lebel'in yüzü ter içindeydi, tıkaçın gerisinden bir şeyler homurdandı.

— Bir şey mi söyleyeceksin?

— Seni piç... büyük bir... hata yapıyorsun...

Romulka'nın gözlerinden ölüm okunuyordu, "Nasıl istersen."

Lebel aletin tekrar testislerine takıldığını, sıkıştırıldığını anladı, aynı acı omurgasından tırmandı, yalnız bu sefer daha güçlü olarak. Çılgınlıkları duvarlarda yankılandı, gözleri yaşla doldu.

Bu kadarı fazlaydı.

Dayanılmayacak kadar fazla. Korkunç çılgılığı hücreyi doldurdu.

— HAYIR!..

Romulka adamlardan birine seslendi, "Skopolamini getir."

Adam masadan sarımsı bir sıvıyla dolu enjektörü getirirken, Romulka Lebel'in üzerine eğildi, "Gerçek ilacı. Ne olursa olsun, konuşacaksın Lebel; ama istersen önce ne kadar acıya dayandığına bir bakalım, ne dersin?"

Romulka vidayı bir daha çevirdi, acı Lebel'in vücudunu tepeden tırnağa sardı.

Bir çılgılık daha.

Çok fazla.

Artık dayanamıyordu. Testislerinin patlayacağından korktu. Romulka'ya konuşacağını, her şeyi anlatacağını, acıyı dindirmek için bütün bildiklerini söyleyeceğini belli etmek istedi; ama fırsat bulamadı, bayıldı.

Sokağa geldiklerinde saat on bir buçuktu.

Sokakta lamba yoktu, Massey yolun öteki ucundaki kamyoneti görebilmek için gözlerini kısmak zorunda kaldı. Kamyonetin camları buzlanmıştı; ama Massey şoförün dışarıya bakabilmek için açtığı delikleri gördü. Ukraynalı yan cama vurdu.

— Aç, Sergey. Benim.

Şoför kapısı açıldı, burnundan buharlar saçan genç adam dışarıya baktı. Kalın bir palto giymesine, yüzünün yarısını da yün bir atkıyla sarmış olmasına rağmen, donmak üzereydi.

— Tam zamanı, *Kapitan*.^[22]

Massey ve Ukraynalı donmuş kamyonete girdiler. Şoför Massey'yi tanıyınca homurdandı, "Neler!.."

Şaşkınlığın etkisinden kurtulunca Massey'ye döndü, "Neler olduğunu bana da anlatacak mısın?" diye

sordu.

— Sonra. Nedir durum?

— Hâlâ içerideler. Bildiğim kadarıyla hiç çıkmadılar. Daça şu, soldan üçüncü.

Massey camdaki buzu kazıyarak dışarısını görebileceği bir delik açtı. Sokaktaki daçaların karanlık gölgelerine bakıp üçe kadar saydı, önünde ağaçlar olanını gördü. Şoföre döndü, daha önce Ukraynalıya anlattıklarını tekrarlardı. Massey önce eve yalnız girecekti. Eğer evden yarım saatte çıkmazsa, adamlar da silah sesi duyarlarsa, evin arkasından girecekler ve işi bitireceklerdi.

Şoför silahının mekanizmasını kontrol edip susturucuyu takarken, Massey, "Arka tarafı gözlemeni istiyorum."

Genç adam sırtıttı, "Dert değil. Moskova'dan kurtulmak için ne gerekiyorsa yaparım."

Massey sonra kızıl saçlıya döndü, "Sen ön tarafta kalacak, bahçede saklanacaksın. Benden başka kim çıkarsa çıksın, ikiniz de yapacağınızı biliyorsunuz."

— İçeride yardıma ihtiyaç duymayacağından emin misin?

Massey hayır anlamında başını salladı, "Bir şeyi anlamamanızı istiyorum. Adam silahlı ve tehlikeli. Çok tehlikeli. Onun için dikkatli olun."

Kızıl saçlı sırtıttı, "Nasıl istersen, Amerikanski. Biz de SS subayıyız, unutma. Kendimizi korumayı biliriz. Öyle değil mi, Sergej?"

— Kapitan'ın dediği gibi.

— Sizin iyiliğiniz için, haklı olmanızı umarım, dedi Massey.

Gözlerini daçaya çevirdi. Slanski çıkmak istese bile kaçış yolu yoktu. Massey başarısız olsa da arkadakilerin işi bitirmesi kolaydı.

Susturucu takılmış Tokarev'i kontrol etti. Elleri titriyor, midesindeki ani bulanma nedeniyle kusacak gibi oluyordu.

Şoför baktı, "Hey, Amerikanski, iyi misin?"

Massey evet anlamında başını salladı, derin bir nefes aldı.

Sonra saatlerini ayarladılar, Massey, "Tamam, gidelim," dedi.

Üç adam kamyonetten indi.

Lukin harekât odasında oturmuş, plaka listelerini karıştırıyordu. Romulka'ya yaptıkları tam bir aptallıktı. Ama öfkesi ve kini o denli güçlüydü ki, karşı koyamamıştı. Dikkatini önündeki kâğıtların üzerinde toplamaya çalıştı.

İç güvenlik için, Sovyetler Birliği'ndeki tüm resmi ve özel araçların milis merkezine ve KGB'nin İkinci Kısım'ında kayıtlı olmaları yasa gereği idi. Araç ruhsatları sıkı denetim altındaydı, ciddi suçlar ve siyasal cürümler işleyenlere kesinlikle araç ruhsatı verilmediğinden, Lukin muhaliflerin listesini bir kenara bırakmıştı.

Kayıt bürosuna giderek görevli subaya Beria'nın mektubunu göstermiş, adam on dakika sonra Moskova'daki Skoda sahiplerini gösteren on sayfalık bir listeye dönmüştü.

Lukin'in muhtemel zanlıları bulup çıkarması on beş dakika sürdü. Kadınlar üzerine kayıtlı gri Skodaların sayısı on beşi geçmiyordu. Lukin kadının evli olabileceğini, arabanın kocasının adına kaydedilmiş olabileceğini de düşündü; ama listedeki iki kadın çok dikkat çekiciydi.

Bunlardan biri Olga Prinatin'di. Lukin Prinatin'in Bolşoy'un ünlü balerinlerinden olduğunu biliyordu. Hem Prinatin Rizov'un verdiği tarife de hiç mi hiç uymuyordu.

İkinci kadın İrena Dezov'du, onun da adına kaydedilmiş gri bir Skodası vardı. Adres, Moskova'nın güneybatısında, Ramenkiy bölgesiydi. Lukin o bölgeyi iyi biliyordu. Ordudaki üst subaylardan çoğunun yazlık daçalarının bulunduğu bir yer. Nadya'nın tutulduğu yer gibi. Lukin dosyadaki diğer ayrıntılara bakarken, nabzının giderek hızlandığını hissetti. İrena Dezov otuz sekiz yaşında ve duldu, dosyadaki fotoğraftan da koyu renk saçlı, güzel bir kadın olduğu anlaşılıyordu. KGB'nin İkinci Kısım kayıtlarına başvurabilir, Dezov hakkında daha ayrıntılı bilgi edinebilirdi; ama içinden bir ses ona doğru yolda olduğunu söylüyordu.

Ayağa kalkarken, kapı açıldı. Yüzü bembeyaz, Paşa girdi.

Lukin, "Neden evinde değilsin?" diye sordu, "Bu işe karışmamamı istiyorum. Daha şimdiden başın yeterince derde girmedi mi?"

— İyi olduğunu görmek istedim. Tereddüt etti. Konuşmak istiyorum. Bir gelişme oldu da. Lukin'in elindeki defteri gördü. Elinde ne var?

Lukin kadınla ilgili öğrendiklerini anlatınca, Paşa gülümsedi, "Belki de altın madenini buldun. Alex Slanski'nin kadının daçasını güvenli ev olarak kullandığını mı düşünüyorsun?"

— Elimdeki tek şey bu, Paşa.

— Bilmen gereken bir şey var. Biraz önce Romulka'yı, dışarıda avluda bir Zis'e binerken gördüm. Acelesi var gibiydi, peşinde de dişlerine kadar silahlı kaba herifle dolu ikinci bir araba daha vardı. Hücrelere telefon ettim. Anlaşılan Fransız kötü durumda, hapisane doktoru ona bir morfin iğnesi yapmak zorunda kalmış.

Lukin'in rengi soldu.

— Galiba Romulka haklı çıktı, dedi Paşa, Ya Lebel'i konuşturdu ya da gözbebeklerine kadar skopolamin doldurup söyletti. Sen ne yapacaksın?

Lukin kemerine uzanıp aceleyle kılıfını taktı, "Onları izleyip ne yöne gittiklerini öğreneceğim. Eğer kuşkulandığım gibi, Ramenkiy'e gidiyorlarsa, Romulka'dan önce kadının evine varmaya çalışacağım. Eğer başka yere gidiyorlarsa, başım belada demektir. Kadının geçmişini araştırarak zamanım yok. Bana şu araba anahtarlarını ver, çabuk."

— Yalnız mı gidiyorsun?

— Yanıma bir iki adam alacağım, diye yalan söyledi Lukin.

— Peki, ya Anna Horev oradaysa? Bunu nasıl açıklayacaksın?

— Bu benim sorunum. Sen bu işin dışındasın, Paşa. Bu bir emirdir.

— Unutuyorsun, ben izinliyim. Emir almam.

— Paşa, bir kere olsun, söylediğimi yap.

— Bunu kaçırmamı bekleyemezsin. Paşa tereddüt etti, yüzünde birden umutsuzluk görüldü. Peki, ya Slanski'yi bulursak? O zaman ne yapacağız?

— Tanrı bilir.

— Eğer Romulka bizden önce onu ve kadını yakalarsa, işleri bitiktir. Tabii, bizim de.

Lukin birden korkunç bir karmaşanın ve paniğin etkisinde olduğunu anladı. Bütün her şey karmakarışık, kadının adresine vardığında –tabii eğer doğru adrese– ne yapacağını bilemiyordu. Paşa'nın yanında gelmesini istemiyordu; ama onunla tartışmanın da sonuç vermeyeceğini biliyordu. Üstelik, tartışacak zamanı da yoktu. Herifin emirlerine karşı gelmesinin nedeni, saygısızlık değil, bağlılıktı.

— Daha iyi bir fikrim var, dedi Lukin. Lebel şimdi nerede?

— Hapishane revirinde. Doktor hâlâ onu yamamaya çalışıyor.

— Lebel'i al ve avluya getir. Onu da götüreceğiz. Belki de İrena Dezov konusunda yanılıyorum. Bakalım Romulka'ya anlattıklarımızı bize de söyleyebilecek mi?

— Nöbetçilerden birinin anlattığına göre, yürümekte bile güçlük çekiyormuş.

— O zaman doktordan biraz morfin de al. Ne yaparsan yap; ama Fransız'ı getir. Paşa'ya Beria'nın mektubunu uzattı. Eğer soru sormaya kalkarsa, bunu gösterirsin.

Masanın üzerinden anahtarları aldı, kapıya koşarken seslendi, "Hadi gidelim, Romulka şimdilik önümüzde."

Elli Dördüncü Kısım

Massey'nin daçanın arkasındaki korulukta yolunu bularak eve yaklaşması beş dakikasını aldı, ağaçların arasından çıktığında da kendini karla kaplı donmuş meyve ağaçlarıyla dolu geniş bir bahçenin kenarında buldu.

Daçanın bütün panjurları açıktı; ama pencereler kapalıydı, perdelerin arasından da ışık sızılmıyordu. Sol tarafta, altında bir arabanın durduğu önü açık sundurma benzeri bir yapı seçti.

Gölgelerde kalmaya özen göstererek ilerledi, evin arkasında, çakıl taşı kaplı küçük taraçaya ulaştı. Arka kapıya ulaştı, usulca tokmağı çevirdi. Kilitli değildi. İtti. Kapı önce biraz gıcırdadı, sonra menteşeleri üzerinde sessizce döndü, açıldı.

Girdiği oda zifiri karanlıktı. Massey uzunca bir süre bekledi, evdekilerden bir tepki gelip gelmediğini dinledi, alnından soğuk terler boşalıyordu.

Hiçbir ses duymadı.

Sessizlik kulaklarında gök gürültüsü gibi patlıyordu.

Bir adım attı. Ekşimiş yemek kokusu duydu. Odanın bulunduğu yerden, duyduğu kokudan mutfakta olduğunu tahmin etti.

El fenerini yaktı. Mutfak geniş ve sadeydi, bir masa, birkaç iskemle, kap kaçak ve mutfak aletleri dışında bir şey görmedi. Kapının altından sarımtırak bir ışık sızıyordu. Yüreği kaburgalarını sarsarken yavaşça kapıya yaklaştı.

Kapıya vardığında, duraklayıp yeniden çevreyi dinledi. Sessizlik. Tokarev'in horozunu kaldırdı.

Klik.

Küçücük tıkırtı sessizliğin içinde bir patlama kadar güçlüydü.

"Aman Tanrım."

Yeniden bir tepki bekledi.

Yok.

Derin bir nefes aldı, kapıyı itip hızla odaya daldı.

Hedefini ararken, ensesinde soğuk bir namlu hissetti.

Dondu, kapının arkasından birisinin çıktığını duyup dönmeye çalıştı.

Slanski'nin sesini işitti, "Senin yerinde olsam, denemezdim, Jake. Şimdi, tabancanı bıraksan nasıl olur? Galiba konuşacağımız bir sürü şey var."

BMW hızla Lutznikovskiy Köprüsü'nden geçip Ekim Meydanı'na girerken, Lukin alnındaki ter damlalarını silip saatine baktı.

On bir buçuk.

Arka koltuktaki Lebel inledi. Fransız yeniden bayılmış, gözlerini kapatmıştı. Lukin adama kelepçe takmıştı; ama Lebel'in kıpırdayacak hali yoktu, hâlâ aldığı ilaçların etkisi altındaydı. Doktor, Paşa'ya biraz daha morfin vermişti; ama görünüşünden Lebel'in gırtlığına kadar ilaç dolu olduğu anlaşılıyordu. Doktora göre, skopolamin ve morfin birlikte alındığında güçlü bir ağrı kesici etkisi oluşturur, aynı zamanda da insanı yan baygın duruma getirirdi. Lukin Fransız'ı yanlarına almanın bir zaman kaybı olup olmadığını düşündü.

Paşa ön camdan dışarı baktı, "Böyle giderse, şafaktan önce Ramenkiy'e varırsak, şanslıyız demektir."

Nedendir bilinmez, köprünün üzerindeki yoğun trafik çok yavaş akıyordu. Birden her iki yöne giden arabaların durduğunu gördüler.

— İleride bir şeyler oluyor.

Köprünün uzak ucunda Ekim Meydanı vardı. Trafik orada bir yerlerde düğümlenmiş, sürücüler arabalarından çıkmışlardı. Lukin'in arabasında canavar düdüğü yoktu, üstelik Romulka'nın onlardan beş dakika önce yola çıktığını da biliyordu.

Frenlere bastı, Paşa arabadan çıkmak üzereyken, seslendi.

— Sen burada kal. Ben ne olup bitiyor, bir bakayım.

Lukin kalabalığa doğru koştu. İleride bir kamyonun kayarak döndüğünü, Ekim Meydanı'na giden arabaların yolunu kestiğini gördü. Köprünün sulu karla kaplı yüzeyindeki tekerlek izleri açıkça görülüyordu, çevresi karmakarışık. Bir küfür savurdu.

Kaldırımında, başını soğuk rüzgârdan korumak için eğerek ilerlemeye çalışan bir yaya görüp bağırdı, "Burada neler oluyor?"

Adam araba karmaşasına baktı, omuzlarını silkti, "Bir kamyon yolu kapatmış. Galiba bir iki araba köprüye fazla hızlı girmiş, kamyon da ondan kurtulmak için manevra yapmak zorunda kalınca, kaymış."

Lukin Romulka'nın Zislerini aradı, göremedi. Anlaşılan, köprüdeki kargaşalığa o piçler neden olmuştu. Arabasına koştu. Bindığında, umutsuzlukla direksiyonu yumruklamaya başladı.

— Neler oluyor? diye sordu Paşa.

Lukin anlattı. Paşa, "Bir de bu eksikti," dedi, "Artık Romulka'yı dünyada yakalayamayız."

Lukin elini yüzüne koyarak düşünmeye çalıştı. Köprünün hemen altında, donmuş Moskova Irmağı boyunca uzanan Gorki Parkı'nın giriş kapısını gördü. Daha ileride de Varşova Oteli'nin dev gölgesini. Lukin otelin hemen yanındaki dar aralığın sonunda Lenin Bulvarı'na çıktığını biliyordu. Belki yolu uzatacaktı; ama bu karışıklıktan çıkmak için başka çare yoktu.

Paşa'ya döndü, "Şapkana yapış," dedi, "Bundan sonrası çok ilginç olacak."

Arabayı vitese taktı, araba sırasından çıkıp yaya yoluna girdi, farlarını açıp klakson çalarak parka doğru ilerlemeye koyuldu.

Massey, üzerine çevrilmiş Tokarev'in karşısında, iskemlede oturuyordu.

Gözlerini Slanski'den ayırmadan, "Bitti artık, Alex," dedi, "Neresinden bakarsan bak, bitti. KGB Lebel'i aldı, konuşurmaları uzun sürmez. Bunun da tek bir anlamı var, siyah giyimliler çok geçmeden burayı ziyaret edeceklerdir."

— Eğer bu aşamada vazgeçmemi bekliyorsan, çıldırmışsın Jake.

— Sana söyledim. Bitti. Neden salak gibi davranmakta ısrar ediyorsun?

Slanski'nin yüzünde hafif bir tebessüm olsa da sesi çok ciddiydi, "İçgüdü diyelim. Bir ömür boyu kazanılmış kötü âdetler. Hem böyle bir fırsatı kaçırmak aptallık olmaz mı?"

Massey hayır anlamında başını salladı, "Böyle davranmakla hem kendi hayatını, hem de Anna ile İrena'yı tehlikeye atıyorsun."

— Washington seni bu kadar yoldan gelip benimle sohbet etmen için göndermedi, değil mi Jake? Buraya kafama bir kurşun sıkmak için geldin.

Massey cevap vermedi; ama Slanski onun yüzündeki gerginliği gördü, "Bunu yapabilir misin, Jake? Beni ve Anna'yı öldürebilir misin?"

— Mecburum, dedi Massey kısaca.

— Gözlerin öyle demiyor ama. Bunu yapmak istemiyorsun, Jake.

— Ortada daha büyük bir şey var. Sadece sizin hayatınız değil. Moskova ikinizi de sağ isteyecektir. İstedikleri kanıtları topladıktan sonra da savaşı kimse durduramaz.

— Demek istiyorsun ki, bu iş kötü giderse, Washington'da kelleler yuvarlanacak. Slanski ayağa kalktı. Buraya yalnız gelmedin, değil mi?

Massey sakın bir sesle, "Daçanın önü de, arkası da çevrildi. Çıkış yolu yok."

Slanski bir an düşündü, sonra sordu, "Moskova'nın elinde Stalin'i öldürecekimle ilgili ne kanıt var?"

— Sana söyledim, yeterince delil var. Seni yakaladıktan sonra kullanacaklardır.

— Bundan o kadar da emin değilim. Üstelik beni canlı yakalamalarına da izin vermem. Moskova'nın bütün dünyaya adamın birinin Stalin'e, öldürecek kadar yaklaştığını mı açıklayacağını sanıyorsun? İşte burada yanıyorsun. Böyle bir şey Kremlin'le alay edilmesine neden olur. Ağızlarını kapatıp, hiçbir şey olmamış gibi davranacaklardır. Üstelik başarırım, aralarından bazılarının bana teşekkür bile edeceklerine inanıyorum.

Massey de ayağa kalktı.

— Olduğun yerde kal, kıpırdama, dedi Slanski.

— Sigara içmemin bir sakıncası var mı?

— İstedığın kadar iç. Ama yavaş hareket et. Üstelik elin değmişken, bir tane de benim için yak.

Massey sigarayı uzatırken, Slanski yeniden oturdu, "İşin buraya varacağını hiç düşünmemiştim, Jake. Sen ve ben. Tıpkı kovboy filmlerindeki gibi."

— Öyle olması gerekmez. Bana burada bu işin bittiğini söyle, seni ve kadını yanımda götürüyüm. Böylesi aldığım emirlere karşı; ama riskleri karşılamaya hazırım. Tahmin ettiğin gibi, ikinizden birinin öldüğünü görmek istemiyorum.

— Çok düşüncelisin Jake. Lebel devreden çıktığına göre, bizi buradan nasıl çıkarmayı düşünüyorsun?

— Yarın Viyana'ya gidecek bir askeri nakliye uçağı var. Hepiniz için gerekli belgeyi ayarlarım.

— Ya kabul etmezsem?

— O zaman buradan sağ çıkamazsın. Ne sen ne Anna ne de İrena.

— Anna'yı da öldürürsün, öyle mi?

Massey cevap vermeyince, konuşmayı sürdürdü, "Peki beni burada bırakıp Anna ile İrena'yı götürsen?"

Massey hayır anlamında başını salladı, "Pazarlık yok, Alex. Ya hep ya hiç. Yani onun hayatı senin ellerinde, demek istiyorum. Şimdi ne olacak?"

Slanski belli belirsiz gülümsedi, "Ne korkunç bir dünyada yaşıyoruz, Jake. Bir zamanlar dosttuk, şimdi de beni öldürmeye hazırsın. Anna'yı da. Yüreğim parçalanıyor; ama yapılacak bir şey yok."

İki parmağını kaldırdı, uçlarını birbirine değdirecek kadar yaklaştırdı, "Dünyanın tanıdığı en büyük çılgının kafasına bir kurşun sıkmaya bu kadar yaklaştım, benden vazgeçmemi istiyorsun. Sen benden de çılgınsın."

— Nedenlerini söyledim. Washington böyle bir risk almak istemiyor.

— Sen de hep Washington'ın dediğini yaparsın, değil mi?

Massey sabırsızlıkla, "İçimden bir ses boşuna nefes tükettiğimi söylüyor."

Uzanıp sigarasını tablaya bastırırken eğildi, tabancanın susturucusundan yakalamak istedi.

Slanski daha hızlıydı. Tetiği çekti, tabanca tıksırdı, mermi Massey'nin bileğine deşip gitti.

Massey yarasını tutarak acı içinde arkaüstü yuvarlandı.

— Yavaşlıyorsun, Jake. İsteseydim kolaylıkla gözünü çıkarırdım. Belki de seni öldürüp bu konuyu kapatmalıyım.

Cebinden bir mendil çıkarıp attı. Massey'nin parmakları arasından kan sızıyordu, kumaşı yarasının üzerine sardı.

— Alex, büyük bir hata yapıyorsun... beni dinle... Anna'nın hatırı için.

Slanski'nin sesinde daha önce duymadığı bir sertlik vardı, "Sen Anna'yı düşünmüyorsun, Massey. Özür dilerim; ama konuşma zamanı geçti. Ayağa kalk."

Massey kalkmaya çalışırken, merdivenlerde ayak sesleri duyuldu, kapı açıldı, içeriye Anna girdi.

Massey'yi gördüğünde ağzını açtı, yüzünde korkunç bir şaşkınlık, gırtlığından tek bir ses bile çıkaramadı.

Slanski Anna'ya döndü, "Sonra açıklarım," dedi, "Biraz su bul ve Massey'yle ilgilen. Sonra İrena'yı uyandır. Buradan gidiyoruz."

Lukin beş dakika sonra Lenin Bulvarı'na çıktı, arabanın burnunu Ramenkiy'e çevirdi.

Paşa, Lebel'i uyandırmaya çalışmış, bağırıp yanaklarını tokatlamıştı; ama Fransız hâlâ kendinden geçmiş, inliyordu.

Sonunda umutsuzca söylendi, "Lanet olsun, işe yaramıyor, onu yanımızda getirmekle zaman kaybettik."

— Bir daha dene!

Bir daha denedi, Lebel'den homurtudan başka cevap alamadı.

Lukin öfkeyle küfür etti, "Bırak şunu."

Kent dışına çıkan buzlu yolda fazla araç yoktu. Lomonossov Bulvarı kavşağına gelip sağa

döndüklerinde, Lukin yüz metre kadar önlerinde bir arabanın stop lambalarını gördü.

Paşa, "Anlaşılan şans bizden yana," dedi.

Öndeki iki otomobil karın üzerinde hızla ilerliyordu; ama Lukin'in BMW'si hem daha güçlüydü, hem de lastiklerinde zincir vardı. Gaza bastı, önünü daha iyi görebilmek için yolun soluna çekildi. Öndeki arabanın da bir Zis olduğu belliydi.

— Eğer arabadaki Romulka'ysa, yanından geçip gidersen kuşkulanacak, dedi Paşa.

— Başka ne yapabilirim ki?

Paşa sırıttı, "Hiçbir şey. Yanından geçenin biz olduğunu anladığında, o pezevengin yüzünü görmek isterdim. Hadi bastır."

Lukin gaza bastı. Birden zincirler sıkışmış karda tutunacak bir yer ararken araba sarsıldı, sonra toparlandı, güçlü motor arabayı öne doğru fırlatırken Lukin direksiyonu sola kıvrırdı.

Arkadaki arabanın yanından geçti. Arabanın içindeki sivil giyimli, iri yarı dört adam yanlarından geçip giden BMW'yi şaşkınlıkla izledi.

Sonra birden Lukin kendini öndeki Zis'in yanında buldu.

Paşa'yla ikisi aynı anda başlarını sağa çevirdiler, şoförü, şoförün yanında oturan Romulka'yı seçtiler. Sonra Lukin yeniden gaza dokundu, güçlü BMW ileri atıldı.

Lukin yanlarından geçerken, şoför ve Romulka'nın gözleri yuvalarından fırladı.

Romulka'nın yüzü bir an için sokak lambasının ışığında kaldı, şaşkınlığı apaçık görüldü.

Paşa sağ camı indirdi, elini çıkarıp ortaparmağını kaldırarak yumruk yaptı ve Romulka'ya bakarak bağırdı, "Bunun üzerine otur, orospu çocuğu."

Romulka hareketi görüp öfkeleni, sonra, BMW yanlarından hızla geçip giderken, kızgınlıktan çarpılmış yüzü karanlığa gömüldü.

Lukin birkaç saniye sonra yeniden sağ şeride geçti; ama hızını azaltmadı.

Paşa gülüyordu.

Lukin sordu, "Her zaman böyle diplomatça mı davranırsın?"

— Siktir et. Bunu sonra düşünürüm.

— Siz Moğollar, adam olmayacaksınız.

— Kanımızda var, Cengiz Han gibi bir atanın torunlarından başka ne bekliyorsun ki?

Arka koltukta Lebel homurdandı, bir an kendine gelir gibi oldu, sonra yeniden sessiz kaldı. Lukin dikiz aynasından baktı.

Arkadaki arabalar hızlarını arttırmış, peşinden geliyordu.

Alnından akan teri silmeye çalışırken Paşa'ya döndü, "Daha ne kadar var?"

— Dört kilometre. Hızı düşürme, şansımız varsa, bu herifler kıcımıza yapışmadan işimizi bitiririz.

Slanski gaz lambasını üfleyince, oda karanlığa gömüldü.

El fenerini yaktı, öbür eline de Tokarev'i aldı. Fenerin ışığını odanın köşesine tuttu.

Massey, elleri bağlı, yerde oturuyordu. Yanında da Anna ile İrena. İkisi de giyinmişti, İrena'nın yüzü korkudan kireç gibiydi. Slanski Massey'ye döndü, "Bu kadınları serbest bırakıp şansımı denesem?"

Massey Anna'ya bakmamaya çalışarak, "Sana söyledim, bunu yapamam," dedi

— Sen piçin tekisin, Massey. Onlar zaten bu işin dışında. Ne zararları olur ki?

— Emirler böyle...

Massey Anna'nın kederli gözlerle kendine baktığını gördü. Slanski Massey'nin ne amaçla geldiğini anlatmış, Anna duyduklarına inanmakta güçlük çekmişti.

Massey birden, "Anna, çok üzgünüm," dedi, "Bu benim kararım değil. Eğer Alex tek başına devam etmeye kalkarsa, hepimiz ölürüz. Bu çılgınlıktan vazgeçmesi gerek."

Anna sırtını dönerken, gözlerindeki umutsuzluğu gördü. "Artık bunun bir önemi yok. değil mi Jake? Hiçbir şeyin önemi yok."

— Ona durmasını söyle, böylece hepimiz buradan çıkıp kurtuluruz... Kaçacak bir yeri kalmadı.

Anna cevap vermeye fırsat bulamadan Slanski, "Kes sesini, Massey," dedi, "Bir ses daha çıkarırsan, bu çıkardığın son ses olur."

Feneri söndürüp pencereye yaklaştı. Gözleri karanlığa alışınca kadar bekledi, sonra perdeyi çok az aralayıp dışarıya baktı. Ay ışığında ön bahçe bir peri masalındaki kadar sakin görünüyordu. Bir ara kapının yanında bir gölge gördüğünü sandı, bir daha baktığında, gölge yoktu. Perdeyi bıraktı, feneri yakıp Massey'ye tuttu.

— Dışarıda kaç adamın var?

Massey cevap vermedi. Slanski Tokarev'in horozunu kaldırıp tabancayı Massey'nin kafasına dayadı, "Bir daha tereddüt edersen, kafanı uçururum. Kaç adam?"

— İki.

— Kim?

— Aylar önce gönderdiğimiz ajanlar.

— Anlat.

— Eski Ukrayna SS'leri.

— Ne iyi dostların var, Jake. Şaşırdım doğrusu.

— Ya savaş suçları mahkemesine çıkacaklar ya da bizim için çalışacaklardı. Massey'nin sesinde bir panik başlangıcı duyuluyordu. Tanrı aşkına Alex, bırak da onlarla konuşayım..

Slanski hayır anlamında başını salladı, "Sayıdan eminsin, değil mi? Tekrar düşünmek ister misin?"

— Söyledim sana, iki kişi.

— Bana yalan söylemediğini umarım. Massey'nin silahını Anna'ya fırlattı. Eğer hareket ederse, vur. Eğer vurmazsan, o seni öldürecek.

Feneri İrena'ya uzattı.

— Işığı kapat. Ben dönene kadar da yakma. Arabanın anahtarlarını ver.

İrena dehşet içinde Slanski'ye baktı, "Buradan sağ çıkamayacağız. Hepimiz öldük.. Aman Tanrım!.."

Slanski korkudan titreyen kadının yüzünü tokatladı, sertçe, "Sana ne diyorsam, onu yap," dedi, "Böyle yaparsan, belki de buradan çıkarız. Anahtarlar. O kahrolası feneri de söndür."

İrena ceplerinde anahtar aradı, Slanski'ye uzatıp feneri söndürdü. Oda birden karanlığa gömülmüştü.

Kapının usulca açıldığını duydular, Slanski gitmişti.

Mutfak karanlık ve buz gibi soğuktu.

Slanski mutfağa adım attığında, arka kapının Aralık olduğunu gördü. Sessizce kapıya yaklaştı, elinde ateşe hazır Tokarev, aralıktan dışarı baktı.

Ayın soluk ışığı altında bahçe gri bir renge bürünmüştü. Gözlerini uzunca bir süre sundurmada ve arabada gezdirdi, bir hareket yakalamaya çalıştı, gölgelerden başka bir şey göremedi.

Massey'nin doğru söyleyip söylemediğini kestiremiyordu. Dışarıda ikiden fazla da adam olabilir, adamlar evin çevresinde herhangi bir yerde saklanabilirdi. Bunu öğrenmenin bir tek yolu vardı.

Tokarev'in horozunu kaldırdı, karnının üzerine uzanıp sürünerek kapıdan çıktı, sonra donmuş taraçanın üzerinden kayarak sundurmaya ulaştı.

Bir ses, bir hareket bekledi, hiçbir şey olmayınca ayağa kalkıp arabanın şoför kapısını açtı, anahtarı kontağa yerleştirdi, kapıyı aralık bıraktı.

İleri doğru gitmeye hazırlanırken arkasından belli belirsiz bir çıtırtı ve Rusça bir ses duydu, "Silahını at, ellerini havaya kaldır. Sonra da yavaşça dön."

Tokarev'i elinden bıraktı, tabanca gürültü çıkararak yere düştü. Döndüğünde, üç metre kadar ileride, gölgelerin arasında genç bir adam gördü.

Adam yaklaştı. İri yarı, güçlü kuvvetli biriydi, elinde bir tabanca tutuyordu. Sırıttı, "Kabul etmek gerekir, oldukça sessiz hareket ediyorsun; ama yeterince sessiz değil. Amerikalı arkadaşım nerede?"

— Evde

— Ölü mü?

— Gereğinden fazla canlı, maalesef. Slanski başıyla bahçeyi gösterdi. İki kişi olmanız gerekirdi. Arkadaşın nerede?

— Yakında öğrenirsin. Arkanı dön ve eve doğru yürü. Seni uyarıyorum, sakın bir delilik yapayım deme. Bu uzaklıktan kaçırmayacak kadar keskin nişancıyım.

— Nasıl istersen. Ama unuttuğun bir şey var.

— Öyle mi? Neymiş o?

— Bu.

Susturuculu Nagant bir kez tıksırdı. Adamın yapacak hiçbir şeyi yoktu. Tabancadan çıkan mermi burnunun tepesine gelmiş, arabanın üzerine sırtüstü savurmuştu. Yavaşça yere kaydı.

Slanski yere çömelip susturucuyla yaptığı ateşe bir karşılık bekledi, hiçbir şey olmayınca yerden Tokarev'i aldı, cesedi ayağından sürükleyerek sundurmanın arkasına götürdü.

Ön bahçedeki çalılıkların arkasına gizlenmiş ikinci Ukraynalı kulak kabarttı. Kesinlikle bir şey duymuştu.

Ne duymuştu, işte onu bilemiyordu.

Sesler mi? Ya da rüzgârın dallarda ıslıklanması mı? Ağırlığını öteki dizine aktarıp biraz doğruldu. Kalaşnikov'u yanına, yere bıraktı, kan dolaşımını düzenlemek için bacaklarını ovuşturdu. Neler oluyordu? Amerikalının çoktan çıkması gerekirdi.

Saatine baktı.

İşiltılı kadranda geceyarısına çeyrek kaldığını gördü. İki dakika daha beklemeye, sonra da eve girmeye karar verdi. Bu arada, kapıdan çıkmaya kalkanın öleceğine de şüphe yoktu.

Gariptir, içinde bulunduğu durumdan tuhaf bir zevk alıyordu. Tıpkı eskiden, Kafkas Dağları'nda Kızıl partizan avladıkları günlerdeki gibi. Tek eksiği SS üniforması ve Alman malı MP40 makineli tabancaydı.

Gülümsedi, yerden silahını aldı, yeniden çöküp bekledi.

— Feneri yak.

İrena feneri yakınca, Slanski Massey'nin başına dikildi, "Galiba sayı konusunda doğru söylemişsin, Jake. Şimdilik biri eksildi. Bana ön cephedeki adamdan söz et."

Massey cevap vermeyince, Tokarev'i kafasına dayadı, "Anlat, yoksa parmağımın kaşıntısına engel olamayacağım."

— Adı Boris Koval. Eski bir Ukrayna SS yüzbaşısı.

— İyi mi?

Massey başıyla onayladı.

— Ne kadar iyi?

— Şimdiye kadar eğittiklerimizin en iyisi. Üstelik fazla eğitime de ihtiyacı yoktu. Geldiğinde de iyiydi.

— Silahları?

Massey sessiz kaldı, "Bana söylemezsen, seni ön kapıdan iteriz, böylece adamın silahını senin üzerinde görürüz."

— Kalaşnikov.

Slanski bir ıslık öttürdü, "Öyleyse, başımız dertte demektir." Anna ile İrena'ya döndü, "Arka taraftan çıkacağız. Massey de. Size söylediğimde, arabanın arka koltuğuna sıkışır, başınızı eğersiniz. Gerisini bana bırakın."

Anna ayağa kalkınca, Massey başını kaldırıp baktı. Gözleri bir an birleşti, Massey kızın gözlerinden aralarındaki güvenin tümüyle yok olduğunu anladı.

Konuşmaya çalıştı; ama Anna çoktan gitmiş, peşinde İrena, kapıya yaklaşmıştı bile. Sonra Slanski onu

ayağa kaldırıp kadınların arkasından itti.

Lukin yola bakarken, Paşa haritayı kontrol ediyordu.

— Daha ne kadar var? diye sordu Lukin.

— Sola sap, oradayız.

— Bunu bir dakika önce söylemiştin.

— Bu yollar kar altındayken birbirine çok benziyor.

Lukin arabanın burnunu sola çevirdi, iki yanı daçalarla kaplı geniş ve ağaçlı bir yola girdiler. Yolların birleştiği kavşakta durdu. Evler karanlık ve ıssız görünüyordu.

Paşa arka koltuktan bir makineli tabanca aldı, güvenlik mandalını çekerek dizinin üzerine yerleştirdi.

— Evet, şimdi ne yapıyoruz?

Lukin farları söndürdü. Önlerindeki kardan, tepedeki aydan başka ışık yoktu, gecenin sessizliğinde çevre inanılmayacak kadar sakin görünüyordu.

— Keşke bilseydim.

— Lanet olsun, Yuriy... Romulka birkaç dakika sonra burada olacak!

— Slanski'yle konuşmam gerek.

— Umarım dinler, yoksa öldün demektir.

— Yalnız gidiyorum. İstersen, dışarıda bekle.

— Ne yapacaksın? Kapıyı çalıp ziyarete geldiğini mi söyleyeceksin? Slanski daha seni görür görmez kafanı uçurur. Başka bir yol olsa gerek.

— Düşünecek zaman yok.

Lukin birden dikiz aynasında buldukları yolun ucundaki farların ışığını gördü.

Paşa geri dönüp, "Pezevenkler geldi bile," dedi, "Anlaşılan doğru yerdeyiz."

Lukin yaklaşan farlara bakıp sordu, "Onları biraz oyalayabilir misin?"

— Romulka'ya ateş etmek mi dedin?

— Bu karanlıkta neler olduğunu, kimin ateş ettiğini anlayamazlar. Sadece lastiklerini patlatsan yeter,

bu onları geciktirir, sonra da daçaya, yanına gel.

— Tabii eğer hâlâ hayattaysan. Tamam, hadi bakalım.

— Dikkatli ol, dedi Lukin.

Paşa arabadan süzüldü, elinde makineli tabancası, köşeyi dönüp gözden kayboldu.

O Fransız, Lebel hâlâ arka koltukta, baygındı.

Lukin arabayı vitese takıp sokağa girdi. İlerlerken evleri saydı, sonra daçayı gördü.

Işıklar sönüktü. Yolun aynı tarafındaki komşu daçanın önüne varana kadar elli metre daha ilerledi. Çevre ıssız, araba yolu bomboş, panjurlar da kış mevsimi nedeniyle kapalıydı. Yavaşladı, sonra geri vitese takıp hızla araba yoluna girdi. Arabadan inmek üzereyken Lebel inledi, kendine gelir gibi oldu, sonra başı yeniden yana düştü, bayıldı.

Lukin Fransız'ın kelepçesini açtı, birini arabanın kapı tokmağına takıp otomobilden indi.

Ne yapacağını hâlâ bilmiyordu. Yine de yapacağını hızla bitirmesi gerekiyordu. Artık Romulka her an köşeden görünebilir, Paşa da ateşe başlayabilirdi. Eğer Slanski içerideyse ateş seslerini duyacağı kesindi, bu da işleri daha da güçleştirecekti.

Paşa'nın aşırıldığı dosya Lukin'in ceketinin içindeydi.

Kılıfının kapağını kaldırdı, tabancasının güvenlik mandalını açtı; ama kılıfından çıkarmadı. Tabancasını kullanmak niyetinde değildi; ama yine de işini tesadüflere bırakmak istemiyordu.

Hızla arabanın arkasına geçip bagajı açtı. Yedek lastiğin, çeşitli aletlerin arasında arandı, sonunda yağlı bir paçavra buldu. Eskiden beyaz olan gömlekten arta kalan kumaş, yağ ve gres lekeleriyle kaplıydı. Krikoyu buldu, beyaz paçavrayı ucuna bağladı.

Basit bir barış bayrağı; ama aklından geçenleri gerçekleştirmeye yeteceğini düşündü. Düşündükçe, yaptıklarının ne kadar gülünç olduğunu anlıyordu. Kapıyı çalacak, Slanski'yi dışarı çağırıp adamın olumlu cevap vermesini bekleyecekti. Tehlikeli bir şeydi, ölümle sonuçlanacağı kesin gibiydi; ama şu anda başka bir yol düşünemiyordu.

Hızla hareket etti, bagajı kapadı.

Birden yolun öteki ucundan silah sesleri, sonra da karda kayan lastik gıcırıtları duydu.

Ses çok güçlüydü, hemen ardından ikinci bir yaylım ateşi duydu, sonra gecenin sessizliği her yandan gelen kurşun sesleriyle bozuldu.

Paşa, Romulka'nın konvoyuna ateş açmıştı; ama duyulan gürültü, Romulka'nın da ateşe karşılık verdiğini gösteriyordu.

Vüçudu terden sıyrılsıklam, Lukin daçaya doğru koşmaya başladı.

Elli Beşinci Kısım

Ukraynalının burnu bela kokusu alıyordu.

Bundan hiç hoşlanmadı. Zerre kadar hoşlanmadı.

Amerikalı gideli yarım saat olmuştu; ama hâlâ bir işaret yoktu.

Neler oluyor? Yoksa öldü mü? Yoksa hâlâ evin içinde av peşinde mi?

Ukraynalı, buz gibi havada bütün gece boyunca bekleyecek kadar sabırlı bir adamdı; ama o gece içgüdüsünü dinlemeye başladı.

İçgüdüğü de başının dertte olduğunu haykırıyordu.

Biraz önce, sokaktan bir araba geçmişti. Gerilmiş, bir girişimde bulunması gerektiğinde hazır olmak için vücudunun bütün kaslarını toparlamıştı. Çalılıkların arasından yola baktığında, zincirleriyle karı ezerek yavaş yavaş ilerleyen BMW'yi görmüştü.

Tuhaf şey, bir BMW. Arabanın koyu renk boyası ayın soluk ışığında parıldamıştı. Harika bir araba. Soförün yüzünü seçememişti; ama adamın daçaya baktığı kesindi, arka koltukta da başka biri vardı.

Ne oluyordu ki?

Ateş etmeye hazırlandı; ama otomobil geçip uzaklaştı. Arabanın biraz ilerideki bir evin bahçesine girdiğini gördü, daha sonra da motoru sustu. Bekledi, arabanın bir kapısının açıldığını duydu, sonra diğerinin, bütün bu gürültüler sessiz gecede olduklarından da fazla yankılandı, sonra, sonra başka bir şey duymadı.

Daçalar hâlâ ıssızdı, buraların sadece hafta sonlarında kullanıldığını düşündü. Belki de ev sahiplerinden biri Moskova'dan gelip geceyi burada geçirmeye karar vermişti? Belki de BMW'nin arka koltuğunda gördüğü bir kadındı? Arkadaki gölgeye sadece kısa bir göz atabilmişti, bu nedenle kadın mı, erkek mi çıkaramamıştı.

Lanet olsun.

Kulak kabarttı, bir şey duyamayınca ayaklandı.

Belki de bir göz atmalıydı? Artık daha fazla bekleyemeyeceğine karar verdi. Kalaşnikov'un güvenliğini açtı, gölgelerin arasından çıktı.

İki adım atmamıştı ki, sokağın başından gelen ateş seslerini duydu. Olduğu yerde dondu, kaldı.

Slanski mutfak kapısını araladı, ay ışığının aydınlattığı bahçeyi gözden geçirdi.

Hemen arkasında, Anna ile İrena umutla bekliyorlardı. Elleri bağlı Massey en öndeydi, Slanski tabancasının namlusunu Amerikalının ense köküne dayadı.

— Önce sen, Massey, diye fısıldadı, sonra kadınlara döndü. Ses çıkarmamaya çalışarak hızla arabanın yanına gideceğiz. Dikkatli olun, söylediklerimi de unutmayın.

Massey'yi taraçaya itti. Bir silah sesi duyacağından neredeyse emin, çömeldi, hiçbir şey duymayınca da çevik hareketlerle bahçeyi geçip sundurmanın altına, Skoda'nın yanına vardı.

Arka kapıyı açıp Massey'yi arabaya itti, Anna hemen Massey'nin yanında yerini aldı.

İrena ön koltuğa oturmuştu bile. Slanski kapıyı açıp şoför koltuğuna yerleşti, "Şimdilik her şey yolunda," diye fısıldadı.

Usulca yan camı indirdi, elini uzatıp kontak anahtarını bulduğu anda tüm vücudu yay gibi gerildi. Arabayı birinci vitese taktı; ama ayağını debriyajdan kaldırmadı. Tereddüt etti, gözlerini evin yanındaki araba yoluna, sonra karlı sokağa dikip baktı.

Sokak boştu.

Sokağa kadar otuz metrelik yolu vardı, arabayı hemen çalıştırırsa bu yolu birkaç saniyede alacağını düşündü.

Kontak anahtarını çevirdi.

Motor bir iki defa öksürdü, sonra durdu. Slanski'nin yüreği burkuldu.

İşte tam o sırada kıyamet koptu.

Karanlıkta bir yerde, maytap gibi silah sesleri duyuldu, sonra tekerlek ve fren sesleri geldi. Skoda'daki herkes kulaklarını dikti, Slanski'den hiç ses çıkmadı, hiç hareket bile etmedi.

— Neler oluyor?..

Sonra daha uzaklardan yeni bir yaylım ateşi. Slanski kontak anahtarını bir daha çevirdi, motor bu kez çalıştı.

Düğmeyi çevirdiğinde, farlar araba yolunu aydınlattı. Aynı anda ayağını usulca debriyajdan kaldırdı, gaza bastı, Skoda ilerleyerek daçanın yanındaki araba yoluna çıktı.

Lukin daçaya yaklaşırken yay gibi gergindi.

Uzaktaki ateş sesleri hâlâ sürerken, damarlarındaki kanın çılgın gibi aktığını hissetti. Elinde hâlâ beyaz paçavrası vardı, koşar adım daçaya doğru ilerlerken, gölgelerin arasından çıkan birini gördü.

İri bir adam, yapılı biri. Elinde bir Kalaşnikov, daçaya doğru ilerlemeye çalışıyordu.

Lukin olduğu yerde durdu.

Adam hâlâ kısmen gölgelerin arasındaydı, Slanski olup olmadığını anlayamadı.

Daha tepki gösterme fırsatı bulamadan bir motor sesi duydu, güçlü bir far ışığı gördü. Lukin ne yapacağına karar veremeden kalakaldı. Kalaşnikovlu adam da donup kalmıştı, o sırada daçanın yanından bir araba fırladı, farlarıyla önünü aydınlatarak sokağa yaklaştı.

Bahçedeki adam yarım dönerek yanından geçen Skoda'ya bir el ateş ederken, Lukin hâlâ şaşkınlığın etkisinden kurtulamamıştı.

Silah sesini duyunca kendini yere attı, kurşunun metal bir şeye saplanırken çıkardığı yırtılma sesini duydu, sonra Skoda'nın şoför camından gelen bir takırtı işitti.

Skoda sokağa vardı, Kalaşnikovlu adam peşinden koşarak arabayı taramaya çalışıyordu.

Araba karın üzerinde kayıp toparlanmaya çalışırken camları parçalandı, sonra Skoda'nın gidişi düzeldi, sokağın ortasından sola döndü.

Skoda sola doğru keskin virajı alırken arka kapısı açıldı, içinden düşen bir gölge karın üzerinde yuvarlandı.

Lukin şaşkın gözlerle Kalaşnikovlu adamın arabaya ateş edişini izledi, sonra direksiyondaki adamı bir an gördü, gözleri fal taşı gibi açıldı: Slanski.

Kalaşnikovlu adamın mermisi bitmişti, hızla cebinden yeni bir şarjör çıkarıp taktı, tüfeğin horozunu kaldırdı.

Lukin tabancasını kılıfından çıkarırken adam döndü, Lukin'i görünce gözleri dehşette açıldı.

Kalaşnikov'u doğrultmaya çalıştı; ama Lukin iki el ateş etti, adamı göğsünden ve boynundan vurdu, Kalaşnikovlu adam mermilerin şiddetiyle sırtüstü karların içine yuvarlandı.

Sokağa koştu, karın üzerinde, uzakta, Skoda'nın stop lambalarının gözden kaybolmak üzere olduğunu gördü.

— HAYIR! diye kükredi.

Arkasında bir inleme duydu, dönüp baktığında, arabadan düşen adamın yerde kıvranmakta olduğunu gördü. Göğsünden yaralanmış, yüzünü acıyla buruşturuyordu. O zaman adamın ellerinin sırtında bağlı olduğunu anladı.

— İsa adına... Bana yardım edin.

Adam İngilizce konuşmuştu.

Lukin birkaç saniye ne yapacağını bilemeden, öylece kaldı, sonra silah sesleri duyup başını kaldırdı, yoldan koşarak gelen, elleri silahlı bir kalabalığın yaklaştığını gördü.

Başlarında da, elinde tabancası, Romulka, "Dur!" diye bağıyordu, "Olduğun yerde kal!"

Ya Paşa?

Lukin çılgın gibi arkasına döndüğünde, Skoda'nın stop lambalarının kaybolduğunu gördü. Eğilip yaralının yakasına yapıştı, kaldırıp BMW'nin yanına taşımaya çalıştı.

On saniye sonra nefesi kesilecek gibiydi. Kısa süren bir yaylım ateşi işitti, mermilerin çevresindeki karı kaldırdığını gördü.

Omzunun üzerinden baktı, Romulka ve adamları en çok elli metre gerideydi.

— Dur! Beni duyuyor musun? Dur!

Lukin koşmaya devam etti, sırtındaki adam ölü gibi ağırdı. Araba yoluna varınca, BMW'nin sağ ön kapısını açıp adamı içeri fırlattı, şoför koltuğuna koşup kontak anahtarını çevirdi, güçlü motorun kükreyerek çalıştığını duydu.

Sokağa çıkmak üzereyken, ellerindeki tabancaları ateşleyen iki adamın yaklaşmakta olduğunu gördü.

Lukin delinen metal, kırılan cam sesleri duydu, sonunda BMW'nin arka camı şangırıtıyla döküldü.

Arkaya dönüp baktığında, Lebel'in birden kendine geldiğini gördü. Adam inlemiş, sonra belli belirsiz bir sesle, "Neredeyim?" demişti.

— Kafanı eğ!

Lebel'in söz dinleyip dinlemediğini kontrol etmek aklından bile geçmedi. İkinci vitese takıp, başını eğdi, aynı zamanda da gaza bastı. Güçlü BMW ileri fırladı.

Sokağın ucuna doğru ilerlerken, şasiye saplanan mermilerin sesini duydu.

Dikiz aynasına baktığında son gördüğü, yüzü öfkeden kasılmış, elindeki silahla çılgın gibi ateş eden Romulka oldu.

Elli Altıncı Kısım

Lukin direksiyonda terliyordu.

Skoda'ya yaklaşacağını düşünerek farlarını yakmadı, karanlık yolda BMW'yi düz tutmakta zorlanıyordu.

Arada bir, kaldırıma fazlaca yaklaştığında ön tekerleği yolun kenarına çarpıyor, arabayı düzeltmek için direksiyona asılmak zorunda kalıyordu.

Yaptığının çılgınlık olduğunun farkındaydı; ama Slanski'nin peşinden gitmek zorundaydı. Şimdi ise önünde gecenin karanlığı ve karla örtülü yol dışında bir şey göremiyordu. Skoda'nın avantajı bir dakikadan fazlaydı; ama BMW daha hızlıydı, kısa zamanda önündeki arabayı yakalayacağından emindi. Üstelik taze karın üzerindeki iki tekerlek izini takip etmek çocuk oyuncağı gibiydi.

Bir kavşağa geldi. Tekerlek izlerinin sola döndüğünü görüp direksiyonu çevirdi, karanlıkta tüm cesaretiyle gaza bastı.

Paşa'ya ne olmuştu? Lukin ateşin yoğunlaşmasıyla birlikte Moğol'un daçaya doğru çekilmiş olduğunu düşünüyordu.

Tabii eğer Romulka onu öldürmediyse? Bu düşünce Lukin'i umutsuzluğa itti. Yine de Paşa çetin cevizdi. İnatçıydı, damarlarında kurnaz Moğol kanı akıyordu. Lukin arkadaşının bu badireyi de atlatacağını düşündü, daha doğrusu öyle ummak istedi.

Arka koltuktaki Fransız ilacın etkisinden kurtulmaya, aklını toparlamaya başlamıştı. Anlaşılan silah sesleri onu iyice uyandırmıştı. Lebel sonunda ön koltuktaki yaralıyı görünce canlandı, şaşkınlıktan gözleri açıldı.

— Jake...

Lukin bu kelimenin anlamını, hatta İngilizce mi, Fransızca mı olduğunu çıkaramadı. Yanındaki adam neredeyse bayılmak üzereydi. Kafası göğsüne devrilmiş öksürüyor, öksürürken de ağzından kan geliyordu.

Fransız güçlükle öne eğildi, ön koltuktaki adamın nabzını tutarak şaşkınlıkla, "Neler oluyor?" dedi, "Tanrı aşkına, görmüyor musun? Ölüyor!"

Adamın hareketlerinde, sesinin tonunda ön koltukta oturana tanıdığını gösteren bir şeyler vardı. Araba kaldırımın kenarına çarparak sarsıldı, Lukin direksiyonu çevirerek BMW'yi yeniden düzeltti, tekerlek izlerinin peşinden gitmeye devam etti. Yolcu koltuğundaki adam inledi, başı yana devrildi.

Lukin sabırsızlıkla, "Onu tanıyor musun?" diye sordu.

— Evet.

— Kim?

Lebel Lukin'e baktı, ne diyeceğini bilemiyordu, "Sen kimsin? Ben buraya nasıl geldim?"

— Binbaşı Lukin, KGB. Seni Lubyanka'dan kurtardım.

Fransız şaşkındı; sustu. Lukin adamın hâlâ uyuşturucunun etkisi altında olduğunu, bu nedenle de otele karşılaştıklarını hatırlayamadığını düşündü. Üstelik büyük bir acı çekiyor gibi görünüyordu. Lukin ağzını açmaya fırsat bulamadan, yüz metre kadar önünde kırmızı stop lambalarını gördü, yüreği hızlı çarpmaya başladı. Neredeyse Moskova Irmağı'na varmışlardı, önlerindeki köprü Novodeviçiy'e gidiyordu. Öndeki araba köprüye gidip stop lambaları dümdüz devam edince, Lukin Skoda'nın eski manastıra yöneldiğini anladı.

Slanski'den başkası olamaz.

Karın üzerindeki izler, daçadan buraya kadar gördüğü tek izlerdi. Anlaşılan Slanski'nin fazla umudu yoktu, kaçacak bir yer bulmakta da güçlük çekiyordu. Terk edilmiş manastırın uzun süreli bir sığınak olması mümkün değildi.

Lukin yavaşladı, camdan dışarıya baktı. O sırada yolun sol tarafında manastırın beyaz duvarlarının başladığını gördü. Öndeki arabanın yavaşladığını, sonra sola dönerek manastırın girişine yöneldiğini görünce, kalbinin kaburgalarını kıracak derecede güçlü attığını hissetti. Güvenli bir mesafe bırakmış, farlarını da yakmamıştı, bu nedenle Skoda'dakilerin onu görmediklerini düşündü. Uzaktan bakarken bile, öndeki arabanın açık renkli bir Skoda olduğu apaçıktı.

Soldaki girişin hizasına yaklaşırken, farlarını yaktı, hızını artırdı, girişin önünden geçti. Dönüp baktığında Skoda'nın elli metre içeride, manastırın kapısının hemen dışısında durduğunu gördü. Arabanın parçalanmış arka camını fark ettiğinde, soluğunu boşalttı. Yüz metre kadar sonra, farlarını söndürdü, arabanın burnunu manastıra doğru çevirdi, frene basıp motoru durdurdu. Oturduğu yerden, kemerli girişin altında ilerleyen gölgeyi görebiliyordu. Gölge birkaç saniye sonra geri döndü, şoförün yanında yerini aldı, araba kemerlerin altında gözden kayboldu.

Lukin bekledi, sonra motoru tekrar çalıştırıp manastıra yaklaştı. Elli metre sonra, motoru yeniden durdurdu, BMW'yi sessizce kaydırarak kemerli girişin hemen başına getirdi. İçerideki kapı açıktı.

Yanında oturan adam yeniden inledi.

Fransız telaşla, "Ölüyor," dedi, "Tanrı aşkına, bir şeyler yap! Çabuk!"

— Beni dinle Lebel, hem de çok iyi dinle. Sana zarar vermek niyetinde değilim. Eğer dediğimi yaparsan, özgür bir adamsın. Özgür olmak istiyor musun?

Lebel şaşkın gözlerini Lukin'e çevirdi, "Burada birisi bana neler olduğunu anlatmak zahmetine katlanır mı acaba? Kaçırıldım, bok kokan bir hücreye kapatıldım, bir daha güneş ışığını göremeyeceğimi söyleyen bir manyak taşaklarımdan birini patlatmaya kalktı. Şimdi de sen özgür olmayı isteyip istemediğimi soruyorsun. Yani bütün bunlar korkunç bir hata mıydı?"

Lukin kelepçenin anahtarını uzattı, "Al, ellerini çöz."

Fransız Lukin'in hareketine şaşırdı, yine de zaman kaybetmeden kelepçelerini çıkardı, "Arkadaşın kim?" diye sordu Lukin.

Lebel tereddüt etti, sonra, "Bir Amerikalı," dedi, "Adı Jake Massey. Eğer daha fazla bilgi istiyorsan, arkadaşın Albay Romulka Yoldaş'a sor."

— Açıklamaları daha sonraya bırakalım. Üstelik Romulka arkadaşım falan değil. Eğer seni hücreden çıkarmasaydım, senin için hazırladığı başka sürprizler de vardı, bundan emin olabilirsin. Ama şimdi, senden manastırdakilere bir mesaj iletmeni istiyorum.

Lebel'in acı izleri taşıyan suratı bir soru işareti gibiydi, "Hiçbir şey anlamıyorum."

— Daçadaki dostların biraz önce buraya geldiler. Onların arasında, Slanski adında biri var. Onunla konuşmak istediğimi söyle ona. Önemli olduğunu, ona zarar vermek niyetinde olmadığını anlat.

Lukin Fransız'ın yüzündeki artan şaşkınlığı gördü.

— Senden kuşkulacaktır, Lebel; ama bir numara yapmadığımı söylemeni istiyorum. Bunu da ona vereceksin. Ceketinin cebinden kırmızı dosyayı çıkarıp uzattı. Bunu dikkatle okumasını iste. Binbaşı Lukin'in Kurt'u arayıp bulmak için neden seçildiğini anladığını da. Bunu okuduktan sonra, konuşmamız gerekecek.

Lebel kararsızlıkla kaşlarını çattı.

— Lütfen, dedi Lukin. Bana inan ve dediğimi yap. Peşimde kimse yok, hiçbirinize zarar vermek istemiyorum. Slanski'ye bunu söyle. Eğer bana inanmıyorsan, tabancamı da alabilirsin.

Tokarev'i kılıfından çıkarıp Fransız'a uzattı. Fransız silahı almayınca, elini yakaladı, tabancayı avucunun içine sıkıştırıp parmaklarını kapadı.

— Al şunu. Araba kullanabilir misin?

Lebel şaşkınlık içindeydi, başını evet anlamında aşağı yukarı salladı.

— Öyleyse arabamı al, manastıra git, dedi Lukin. Arkadaşını da götür. Belki onlar arkadaşına yardım edebilir.

Arabadan indi, Lebel'in arka koltuktan çıkmasına, direksiyonun başına geçmesine yardım etti. Fransız'ın yüzü acıdan buruşmuştu.

— Yavaş ol, diye inledi.

Lukin Tokarev'i ve dosyayı Fransız'ın cebine tıktı, "Becerebilecek misin?"

— Mon ami, Lubyanka'ya dönmek zorunda olmadığım sürece, ne istersen beceririm.

— Kendini nasıl hissediyorsun?

— Biri taşağımı ateşe vermiş gibi.

Lukin arabanın içinde beyaz paçavrayı buldu, şoför camının yanına astı, "Bunu al, içeri girerken sallamayı unutma."

Fransız'ın gözleri korku doldu, "Ateş edilecek mi?"

— Senin namına umarım edilmez.

— Galiba Moskova'nın kürk işinden çekilmenin zamanı geldi. Daha sakın, daha sessiz bir yere taşınacağım. Örneğin, New York'a, Hell's Kitchen'a. Bana şans dile.

— Artık lütfen git. Sana söylediklerimi de unutma.

Lebel BMW'yi sarsa sarsa manastıra doğru ilerletti. Lukin onun kemerlerin altında gözden kayboluşunu izledi, uzaktan geceyarısını yarım saat geçtiğini bildiren bir çan sesi duyuldu.

Nehre doğru yürüdü. Çevre ıssız, soluk ay ışığının altındaki donmuş su gümüş gibiydi. Bir bank görüp oturdu. Cebinden bir sigara çıkardı, titreyen elleriyle yakıp beklemeye koyuldu.

Massey arabada kendine geldi.

Açık camdan giren buz gibi bir rüzgâr yüzünü yalıyordu.

Sonra sancılar dalga dalga tüm vücuduna yayıldı. Acıyla inledi, dudaklarındaki kanı yaladı. Ciğerleri, göğsü ateş gibiydi; ama alnı soğuktu. Öksürdü, ağzına dolan kanı ceketine tükürdü.

"Tanrım, ölüyorum," diye düşündü.

Yanında bir ses, "Yavaş ol, Jake," dedi, "Seni Tanrı'nın belasını orospu çocuğu, neredeyse vardık. Şimdi burada ölmeme bak."

Massey karanlık koridorun sonunda belli belirsiz, gümüş renkli bir ışık gördü, onun ötesinde de parmaklıklıklı açık bir kapı, bir avlu ve bahçe vardı. Araba usulca ilerledi, sonra durdu, motor sustu. Yanındaki adam bağıriyor, elinde de bir şey sallıyordu, "Burada bir yaralı var. İsa aşkına! Bana yardım edin!"

Ses avlu duvarlarında yankılandı.

Dondurucu sessizlikte saniyeler yıllar gibi yavaş geçti. Sonra Massey başka bir ses duydu, uzaktan, kimin sesi olduğunu anlayamayacağı kadar uzaktan.

Yanındaki ses yeniden yükseldi, "Ateş etmeyin! Yanımda Massey var. Ağır yaralı."

Karanlıktan, elinde tabancasıyla Slanski çıktı.

Massey hareket etmeye çalıştı; ama tüm duyularının denetimini kaybetmişti, tuhaf bir sis perdesi benliğini kapladı, koltuğunda öne devrildi.

Elli Yedinci Kısım

Manastır avlusunun çevresindeki binalar uzun zamandır kaderlerine terk edilmişti. Kilisenin arkasındaki küçük odanın durumu da diğerlerinden farklı değildi. Işık yoktu, duvarların boyası yer yer soyulup dökülmüş, dayanılmaz bir sidik ve dışkı kokusu bütün odayı sarmıştı.

Lebel ve Slanski, İrena'nın da yardımıyla Massey'yi içeriye taşıırken, Anna elinde feneriyle yol gösterdi. Fransız yürümekte güçlük çekiyordu; ama Anna fenerin ışığını Massey'ye çevirdiğinde, dehşetle bağırmamak için elini ağzına götürdü. Amerikalının elbiseleri kan içinde, yüzü de kireç gibiydi.

Odaya girdiklerinde Slanski Massey'yi yere bıraktı, "Ceketini çıkarmaya bak, becerebildiğin kadar çabuk ol," dedi İrena'ya.

İrena söylenenleri yapmaya çalıştı, iki düğme açıp yarayı görünce, "Zamanını boşa kaybediyorsun," dedi, "Kurtulamaz. Çok kan kaybetmiş." Lebel'e döndü, onu görmenin şaşkınlığı geçmiş, gözleri korkunç bir öfkeyle parlamaya başlamıştı, "Başıma sardığın şu işe bak."

— Aynı şeyi ben de söyleyebilirim.

— Lebel, seni keyifle öldürebilirim, Tanrı'nın belası.

— Benim suçum yok, sevgilim. Sen ne yaparsan yap, bazen işlerin sarpa sarmasını önleyemezsin. İkimiz de hayatta kaldığımız için şanslıyız.

İrena'nın gözleri alev alevdi, Lebel'i tokatlamak için elini kaldırdı, Fransız sevgilisinin kolunu havada yakaladı, "Yapma, *chérie*,^[23] yeterince acı çektiğimi görmüyor musun?"

Slanski Massey'nin nabzını sayıyordu, bağırды, "Siz ikiniz, kozunuzu sonra paylaşırsınız. İrena dışarı çıkıp bir bak, su bulabilecek misin? Yaraları temizlememiz gerek."

Lebel Slanski'ye, "Sana bunları vermemi istedi," dedi dosyayı ve Tokarev'i göstererek, "Binbaşı Lukin'den sevgilerle. Sanırım, tanışıyorsunuz?"

Slanski hareketsiz kaldı, yüzü gerildi.

— Bizi buraya Lukin getirdi, dedi Lebel. Yalnızdı, sana zarar vermek niyetinde olmadığını söylememi istedi. Bunun bir numara olmadığına, peşinden kimsenin gelmediğine inanmanı istiyor. Slanski'nin yüzündeki büyük şaşkınlığı görüp ekledi. Bana sorarsan, binbaşının kimin tarafında olduğu belli değil; ama kesin bir şey var, o da KGB'nin yanında olmadığı. Beni kurtardı. Bir de, bak, elimdeki Lukin'in silahı. Şu anda silahsız.

— Bana neler olduğunu anlatmayacak mısın?

— Sadece neler duyduğumu. Bu iş giderek daha da karışıyor. Bir gün Paris'teyim, ertesi gün de Moskova'nın bok kokulu bir hücrelerinde taşaklarım yeniden şekilleniyor. Hepsinin ötesinde, kurtarıcı

melek rolü oynayan asi bir KGB binbaşısı son anda imdadıma yetişiyor. Hayat sürprizlerle dolu, değil mi?

— Lukin şimdi nerede?

— Dışarıda, ırmağın kıyısında seni bekliyor. Seninle konuşmak istediğini, anlatacaklarının çok önemli olduğunu söyledi. Dosyayı gösterdi. Ama önce bunu okumalıymışsın. Sana söylememi istediği bir şey daha var. Binbaşı Lukin'in Kurt'u bulmakla neden görevlendirildiğini de anlamış. Ne demekse.

Slanski fenerini yaktı, duydukları karşısında şaşkına döndü, dosyayı açtı. Lebel Anna'ya döndü, "Yolcularımdan biri olmalısın. Bu akşam olanlardan sonra, Moskova'dan sağ salim çıkabilirsek, dünyanın en şanslı insanlarıyız demektir. Durum umutsuz."

Anna ağzını açmadan, Massey'nin inlediğini duyup ona döndü. Hâlâ hızla kan kaybediyordu. Elini Amerikalının alev alev yanan alnına koydu, yanına çömelip fısıldadı, "Ne olur ölme, Jake."

Birden Massey'nin gözkapakları titreşti, gırtlığından bir hırıltı çıktı, "Anna..."

— Konuşma, Jake. Hareket de etme. Rahat ol.

— Anna... Beni affet...

— Konuşma, Jake. Lütfen.

Massey öksürdü, ağzından sızan kan çenesine aktı. Gözleri kapandı, başı yana devrildi. Anna yaşlı gözlerle Slanski'ye döndü, "Tanrı aşkına, bir şeyler yapamaz mısın?"

Slanski dinlemiyordu bile. Elinde dosyayla kalakalmış, bakışları tuhaflaşmıştı. Yüzü solmuştu, daha önce onu hiç böyle görmemişti. Kıpırdamadan duruyordu. Elinde tuttuğu fotoğrafa sessizce bakıyordu.

Anna Lebel'e dönüp haykırdı, "Bir şeyler yap!"

Lebel yaklaşıp Massey'nin nabzını tuttu, o sırada İrena paslı bir teneke dolusu suyla içeri girdi.

— Tek bulabildiğim bu, saçakların altındaki fiçiden aldım.

Lebel başını kaldırdı, Massey'nin hareketsiz bileğini bıraktı.

— Maalesef zamanımızı kaybediyoruz. Öldü.

Kar yağmaya başlamıştı, buzlu nehir karanlıkta bir hayalet gibi bembeyaz görünüyordu.

Lukin kıyıdaki gümüş renkli kayınların ötesinde, Moskova'nın ışıklarını görebiliyordu. Uzakta, Kremlin'in tepesindeki kızıl yıldız usulca yağın içinde göz kırpar gibiydi.

Slanski yanına oturdu. Her iki erkek de onlar için zamanın durduğunun bilincindeydi. Slanski'nin yüzündeki şaşkınlık hâlâ geçmemişti, dosya hâlâ elindeydi. Nehre doğru yürürken önce endişelenmiş, sonra Lukin'in gözlerindeki acıyı görünce, korkacak bir şey olmadığını anlamıştı. İkisi de uzunca bir süre konuşmadan oturdu, sonra, sanki gerginliği ve sessizliği kırmak istermiş gibi, "Arkadaşın," dedi Lukin, "Kurtulacak mı?"

— Öldü.

— Yazık.

— Hepimizin başına gelecek. Yapacak bir şey yoktu.

Lukin gözlerini Slanski'ye dikti, "Dosyayı okudun mu?"

— Evet.

— Okuduklarına inandın mı?

— Başlangıçta kuşkulandım; ama şimdi... şimdi, seni gördükten sonra, evet, inandım. İnanıyorum. Lebel'in anlattıklarına göre hem onu hem de bizi kurtarmışsın. Ciddi olmasaydın, başını bunca derde sokmazdın.

Lukin başını çevirip karanlıklara baktı, "Kim tahmin edebilirdi? Şimdi seni izleyip öldürmek için neden benim seçildiğimi biliyorsun. Stalin'in sapık şakalarından biri. Kardeşi kardeşin karşısına çıkar. Kana karşı aynı kan." Derin bir nefes aldı, havaya bir buhar bulutu salıp kafasını hayır anlamında salladı, "Yine de inanamıyorum."

Slanski'nin sesi yumuşaktı, "Yetimhaneden kaçtığım gece olanları anlat. Sonrasını da."

Lukin abisine baktı. Gözleri yaşlı, sesi duygu doluydu.

— Gerekli mi?

— Bilmek istiyorum, Petya.

— Bu adı duymayalı çok oldu. Yirmi yıldan beri unutmaya çalıştım olanları. Belki sen de bilmesen, daha iyi.

Slanski uzandı, Lukin'in koluna dokundu.

Lukin duygularını daha fazla gizleyemedi. Slanski usulca kolunu kardeşinin omzuna doladı, "Sakin ol, Petya."

Birkaç dakika boyunca konuşmadan oturdular, sonra, "Seninle ve Katya'yla olmak sanki bildiğim tek gerçek gibiydi," dedi Slanski, "O gece ikinizi ardımda, yetimhanede bırakırken, her şeyimi kaybettiğimi hissettim. Öldüğünüzü duyunca acım dayanılmaz oldu. Sanki biri yüreğimi dağlamış, sizin olduğunuz yerde bir delik bırakmış gibi. Öğrenmek zorundayım."

Lukin başını öteye çevirdi. Kent yakınlarında, karın içinde hareket eden araçların ışığını gördü. Her şey o kadar olağan, o kadar alışılmıştı ki. Oysa ruhundaki fırtına dayanılamayacak kadar güçlüydü. Yüreğinde korkunç bir endişe duyup döndü.

— Kaçtığın gece, Katya'yla birlikte pencereden seni izledik.

Sanki anne ve babayı yeniden kaybediyor gibiydik. Aynı keder, aynı acı. Katya'yı sakinleştirmek imkânsızdı. Seni çok sevdi Mişa. Sen onun anası, babasıydın.

— Sen kaçtığında saat sabahın dördü olmalı. Katya çok kederliydi, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Onu sakinleştiremedim. Nöbetçilerden biri yatakhaneye geldi, bizi gördü. Kaçtığını anlayınca alarm verdi, ikimizi de bodrumda bir hücreye kapadılar. İki gizli polis geldi. Onlara senin nereye gittiğini söylememizi istiyorlardı. Söylemezsek bizi öldüreceklerini anlattılar. Sesi öfkeden çatallaştı. Katya beş yaşındaydı; ama dövdüler onu, işkence de yaptılar. Bana da.

Üç dört gün sonra, senin bir daha dönmeyeceğini söylediler. Kiev İstasyonu yakınlarında, rayların yanında cesedini bulmuşlar. Trenin altında kalmışsın. Katya'ya o günden sonra bir şeyler oldu. Sanki içindeki ışık söndü. Yemedi, içmedi. Doktor çağırdılar; ama yetimhaneye gelen doktorlar çocukların yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgilenmez. O kadar çok yetim vardı ki, bir eksik, bir fazla, hiçbir şey değişmezdi.

Tereddüt etti, "Ertesi gün beni bir ıslahevine gönderdiler. Gizli polis adaylarını o okuldan seçiyorlardı. Katya'yı Minsk'te bir yetimhaneye yolladılar, onu bir daha göremedim." Başını kaldırdı, "Tek bildiğim, orası yetimhane falan değildi. Özel bir hastaneydi. Özel çocuklar için."

— Ne demek istiyorsun?

— Özürlü çocuklar yurdu. Durumları gerçekten kötü olanları hayvanlar gibi zincire vurup, hücrelere kapatıyorlardı. Katya o kadar kendi içine kapanmıştı ki, tek başına bir hücreye kapattılar. Oysa onun bir şeyi yoktu, yüreği parçalanıyordu sadece, kimse onun duygularını anlama zahmetine katlanmadı. Durakladı. Savaş çıkıp Almanlar ilerlemeye başlayınca, yiyecek stoklarının boşa harcanmaması için Stalin özel hastanelerdeki bütün hastaların ortadan kaldırılmasını emretti. Hastaları gruplar halinde çıkarıp ormana götürdüler, kurşundan geçirdiler. Aralarında Katya da vardı.

Uzun bir sessizlikten sonra Slanski fısıldar gibi, "Demek Katya benim yüzümden öldü?" dedi.

— Hayır, senin yüzünden değil. Kendini suçlama. Yapman gerekeni yaptın.

— Eğer kaçmasaydım, Katya şimdi hayatta olacaktı.

— Ne düşünürsen düşün, kaçmakta haklıydın. Kalsaydın, sen de bizim gibi yıkılırdın. Beni yıktıkları gibi. Vücut olarak değil, kafaca, ruh olarak. Ben, ben annemle babamın hiç istemeyeceği biri oldum.

Slanski ayağa kalktı. Derin bir nefes alıp gözlerini yumdu, sanki çektiği acı dayanılmazmış gibi. Sonra gözlerini kardeşine indirdi.

— Sana olanları anlat. Gerçeği nasıl öğrendin? Seninkiler görevimin ne olduğunu nasıl anladı?

Lukin anlattı. Slanski sessizce dinledi, kardeşinin sözünü kesmedi.

— Stalin'i öldürmenin imkânsız olduğunu kabul etmelisin, dedi Lukin sonunda.

— Belki de beni çeken bu imkânsızlık. Üstelik, hâlâ yapılabileceğine inanıyorum.

— Nasıl?

— Önce bana ihanet etmeyeceğine söz vermen gerekir, dedi Slanski. Sana gerçekten güvенеbileceğinden emin olmak istiyorum.

— Sana ihanet etmem, Mişa. Edemem. Söz veriyorum. Bana güvenip buraya geldin. Şimdi de güven.

Slanski bir an düşündü, "Çarın eski kaçış tünellerinden biri Bolşoy Tiyatrosu'ndan çıkıp Kremlin'in üçüncü katına, Stalin'in bölümünün yakınına varıyor. Oradan gireceğim."

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Zamanını boşa harcarsın. Stalin hayatının tehlikede olduğunu öğrenince, Kuntsevo'daki daçasına taşındı. Tehlike nedeniyle daçanın çevresinde, Kremlin'de olduğundan çok daha sıkı bir güvenlik var. Kaldı ki Kremlin tünelleri de özel olarak korunuyor. Daha oraya yaklaşmadan vurulursun."

Slanski gülümser gibi oldu, "Dağıtılan kartları beğenmezsen, desteyi yeniden karıştırırsın. Öyleyse, ikinci plan. Yeraltında, Kremlin'den Kuntsevo'ya giden gizli bir tren var. Bu hattı sadece tehlike anında ya da Stalin'in acelesi varsa kullanıyorlar. Kremlin yakınında bir yerde inip, daçanın hemen altına çıkarım."

— Yeraltı treninden haberim var; ama hat boyu çok sıkı güvenlik önlemi alındığından emin olabilirsin, hele şimdi. Daha Stalin'in daçasına yaklaşmadan ölürsün. Üstelik daçanın içi silahlı adam dolu, çevredeki orman da mayınlandı. Bu intihar olur.

— Bunu başından beri biliyordum. Ama kullanmam gereken bir fırsat bu.

— Yeterince yaklaşırsan bile, onu nasıl öldüreceksin?

— Maalesef bunu sana bile söyleyemem, küçük kardeş. Ama eğer yeterince yaklaşırsam, Stalin'e bütün cinayetlerinin hesabını ödeteceğim.

Lukin bir an düşünceye daldı, alnı kırıışmıştı, "Belki de daçaya girmenin başka bir yolu vardır. Kolay bir yolu. Ama karşılığını ödemek gerek."

— Karşılığı ne?

— İkimizin hayatı.

Slanski tereddüt etti, sonra hayır anlamında başını salladı, "Ben ölmeyi zaten kafama koydum. Sana gelince, bu senin savaşın değil."

— Yanlıyorsun. Senin olduğu kadar, benim de savaşıım. Seninle ben, aynı paranın iki yüzü gibiyiz, ikimiz de başımıza gelenlerin acısını çıkarmak hakkına sahibiz. Stalin'in ölümle randevusu var. Epey gecikmiş bir randevu. Bu randevuyu da kaçırmamasını sağlayacağım.

— Ya karın? Karnındaki bebek? Bunu yapamazsın.

— Yapmalıyım. Üstelik düşündüğüm şeyi ben olmadan yapamazsın. Arkadaşların, yanlarında Lebel olduğu sürece, hâlâ sınıra ulaşabilir. Sana bahsettiğim albay, hani şu Romulka, Lebel'in treninin kullanılacağından kuşkulandı, treni durdurtacaktır. Ama işler planıma uygun gelişirse, bütün Moskova KGB'si panikler, arkadaşların da kargaşadan yararlanıp kaçar. Ne kadar güvensiz görünse de, tek şansları bu. Onların güvenlik içinde trene binmelerini sağlayabilirim. Nadya da onlarla gider. Bu geceden sonra, ben zaten yaşayan bir ölüyüm. Moskova'da kalırsa, Nadya'nın da yaşama şansı olmaz. Lebel'in yanında, sınıra ulaşıp kaçabilir.

Slanski gözlerini kardeşinden ayıramıyordu, "Eminsin, değil mi?"

— Hayatımda hiç bu kadar kararlı olmadım. Lukin durakladı. Sesi daha sert çıkıyordu. Bir şartla. Nadya'nın ne yapacağımızı bilmemesi daha iyi olur. Ya da bunu neden yaptığımızı. Zaten kafası yeterince karışık. Ona anlatacaklanımıza gelince, seni yakaladım, sonra aramızda anlaştık, Anna'yla arkadaşlarının kaçmalarına göz yumacağım, karşılığında da Nadya'nın onlarla gitmesini sağlayacaksın. Çünkü burada, hayatı tehlikede. Arkadaşlarının Nadya'ya benim de daha sonra Finlandiya'ya gelip onu bulacağımı söylemelerini sağla. O zaman daha az korkar. Ama hiç kimseye geçmişimizden söz etme. Zaten inanmazlar, işleri daha da karıştırırlar.

— Öyleyse, onlara ne söyleyeceğim?

— Beria'ya ihanet edip, hayatımı tehlikeye attığımı. Şimdi de arkadaşlarının kaçmasına göz yumacağımı, karşılığında da bir pazarlık yaptığımızı.

— İnanırlar mı?

— Neden inanmayacaklar, anlamıyorum. Anna ve Lebel onları serbest bıraktıktan sonra hayatımın tehlikede olduğunu biliyorlar. Beria'nın neler yapabileceğinin, yaptıklarından sonra Nadya'nın da günlerinin sayılı olduğunun farkındalar. Tereddüt etti. Tren kalkmadan önce, yapmak istediğim bir şey daha var. Önemli bir şey.

— Ne?

Anlattı. Slanski gecenin soğuşunda kardeşini dinlerken kaşlarını çattı, sanki duyduklarını anladığından emin olmak ister gibiydi.

— Eee, abi, kabul mü? dedi Lukin sonunda.

— Biliyor musun, seni ilk fırsatını bulduğumda öldürmediğime sevineceğimi hiç düşünmemiştim.

Lukin gülümsedi, kederli bir tebessüm, "Belki de alın yazısı."

Birden Slanski yaşıly bir adam gibi çöktü, omuzları sarktı, bir ömür boyu oluşturmaya çalıştığı sert duvar çatladı, ruhu su yüzüne çıktı, "Ah, Petya," dedi, "Seni yeniden görmek ne güzel."

Lukin elini abisinin omzuna koydu, sonra yanağını öptü.

Yan yana otururlarken kar şiddetini artırdı, kayın dallarının arasını doldurmaya başladı. Nehrin karşısındaki Moskova ışıkları teker teker söniyordu. Sanki bütün kent, beyazlığın ortasında sessizliğe bürünmüş gibiydi.

Uzun bir sessizlikten sonra Slanski kendini toparladı, gözlerini sildi, Lukin'e dönüp sordu, "Şimdi söyle bakalım, Stalin'i nasıl öldüreceğiz?"

Elli Sekizinci Kısım

Henri Lebel Moskova dışındaki istasyonda, pencerenin yanına yerleşmiş, rahatsız bir şekilde sigara içiyor, camın dışında lapa lapa yağan kara endişeyle bakıyordu.

Lebel'in yanında, ağzında sigarasıyla duran adam, hastalık derecesinde sıskaydı. Kafasına yağlı bir kasket geçirmiş, kirli paltosunun altına da tren makinisti üniforması giymişti. Yüzünü yağlı bir paçavrayla silerken, gözlerindeki şaşkınlık hemen görülüyordu.

Dışarıdaki rayların üzerinde, kara gövdesi çamura bulanmış, bacasından cılız bir duman yükselen bir tren duruyordu.

— Bir ara korkmaya başladım, Henri, dedi adam. Dün akşam sen anlaştığımız gibi telefon etmeyince, otelini aradım. Moskova'ya gelmediğini söylediler. Sonra son dakikada sen arayıp her şeyin planladığımız gibi olduğunu söyledin. Şimdi de koltuk değneğine ihtiyacın varmış gibi topalladığını görüyorum. Neler olduğunu anlatmayacak mısın?

Lebel üç günden beri ilk sigarasının keyfini çıkarmaktan uzaktı. Lukin ona bir morfin iğnesi daha yapmış, bacak arasındaki sancıyı hafifletmişti. Acının yerini sanki bir duyarsızlık almıştı. Yine de yürürken çok zorlanıyordu. Aslında dinlenmeye, bir de iyi bir doktora ihtiyacı vardı. İkisinin de beklemesi gerektiğini düşündü. Samur yakalı paltosuna dökülen benekleri silkeleyip adama döndü.

— Boş ver, Nikolay. Başımdan hoş olmayan bir macera geçti diyelim. Önemli olan, buradayım. Yüzünü buruşturarak elindeki ucuz sigaraya baktı. Bu Bolşevik maytabından daha iyi bir şey bulamadın mı?

— Benim için bu kadarı da iyi.

— Benden kazandığın parayla Havana içmen gerekirdi. Saat kaç?

Adam saatine baktı, "Neredeyse bir. Arkadaşların biraz gecikti. Geleceklerinden emin misin? Eğer gelmezlerse, ikimizin başını da bir sürü dertten kurtarırlar."

Lebel gözlerini makiniste dikti, "Gelecekler. Anlaşmamızı unutmamaya çalış."

— Hey! Seni hiç kandırdım mı? Gelmeseler de, paramı alırım. Böyle anlaşmıştık.

— Paramı alacaksın, Nikolay. Mallar teslim edilir edilmez.

O sırada istasyonun sağında farlar görüldü, Lebel'in yüreği hızla çarpmaya başladı. Slanski BMW'den indi, yanında da KGB üniformalı Lukin vardı.

Nikolay üniformayı görünce ağzından sigarasını düşürdü, dehşetle mırıldandı, "Lenin'in başı için... yandık... neler oluyor?"

— Endişelenecek bir şey yok. Rahatla Nikolay. Yolcuların geldi.

— Rahatlamak mı? Eğer farkında değilsen, söyleyeyim, arkadaşımın sırtındaki KGB üniforması.

Lebel yorgun bir sesle, "Beni ayağa kaldır," dedi. Nikolay kalkmasına yardım ettikten sonra da, "Burada bekle."

İstasyon kapısını açtı, topallayarak çıktı. Slanski'yle platformda karşılaştıklarında, birkaç adımdan fazlasını başaramamıştı, "Her şey yolunda mı?" diye sordu Slanski.

— Makiniste yeni durumdan daha söz etmedim. Gelmenizi beklemeye karar verdim. İçimden bir ses, Nikolay'ın bundan hoşlanmayacağını söylüyor. Binbaşı Lukin'in eşi haberleri duyunca, ne yaptı?

Slanski arkasına dönüp, Lukin'in arabadakilere yardım edişine baktı. Nadya, elinde küçük bir çantayla BMW'den çıkarken sendeleyip kocasının koluna yapıştı, ne olduğunu anlamıyor gibiydi.

— En azından çok şaşırды, dedi Slanski. Biraz da kızdı. Ama bunu bekliyorduk.

O sırada arkalarındaki kapının çarptığını duyup döndüler, makinist sert adımlarla Lebel'e doğru geliyordu.

— Henri, burada ne bok yiyorsunuz?..

Slanski kısaca, "Planda bir değişiklik," dedi, "İki yeni yolcun daha var."

Makinist öfkeden kıpkırmızı yüzünü Lebel'e çevirdi, "Anlaşmamız böyle değildi. En fazla iki kişi, demiştik. Beni idam mangasının karşısına mı göndermek niyetindesin?"

— Nikolay, maalesef durum değişti.

— Bunu bir daha söyleyebilirsin. Anlaşma manlaşma yok. Bunu kabul etmem imkânsız.

Lebel, "Beni dinle, Nikolay," dedi, "Paramı almak için bu iki yolcuyla da götürmek zorundasın. Kaldı ki, senin için fazladan bir zarf daha hazırladım."

— Böyle anlaşmamıştık. Zaten hayatım yeterince tehlikede. O parayı harcama fırsatı bile bulamayacağım. Benimle oyun oynama, Henri. Oyun oynamaya ne zamanım ne de sabrım var. Zaten tren gecikti. İki kişi alırım, fazla değil. İster kabul et, ister reddet. Burada ne yaptığımı sanıyorsun, siktirici bir Truva atı mı yönetiyorum?

— Herkes sınırın öte yakasına geçtiği anda fazladan on bin ruble. Söz veriyorum. Bununla Karelya'daki sevgiline istediğin kadar şampanya ve çamaşır alırsın.

Nikolay tereddüt etti, sonra yeşil BMW'ye, arabanın arkasından inmeye çalışanlara yardım eden KGB üniformalıya baktı, katın altında otomobilden çıkanların yüzünü göremiyordu.

— Bunlar kim?

— Senin yolcuların. Bu kadarını bil, yeter. Üç kadın, bir de çocuk.

— Bu iş giderek bir dul ve yetim toplantısına benzemeye başladı. Çocuklar dert çıkarır. Ya sınır muhafızlarından biri vagonun altına baktığı sırada çocuk ağlamaya başlarsa?

— Eğer işini yapıp, onlara her zamanki rüşveti verirsen, vagonun altına falan bakmazlar. Üstelik çocuğa uyku ilacı verilecek. Bütün yol boyunca da uyuyacak.

Nikolay'ın endişeleri geçmemişti, hayır anlamında başını salladı, "Hâlâ çok riskli." Çenesiyle Slanski'yi gösterdi, "Ya bu? Bu kim?"

Slanski cebinden bir KGB kimliği çıkarıp makinistin burnuna tuttu.

— Hayatımı kurtaracak biri, Yoldaş, BMW'ye, ötekileri platforma çıkarmaya çalışan Lukin'e baktı. Orada gördüğün adam da benim arkadaşım, Binbaşı Lukin. Slanski sözlerinin etkisini göstermesi için bekledi. Senin küçük kaçakçılık hikâyeni bütün ayrıntılarıyla biliyor. Aslında, Mösyö Lebel'le ben araya girmeseydik, seni tutuklamak üzereydi.

Nikolay daha da sarardı, korkuyla Lebel'e baktı, "Seni piç. Korkulacak bir şey olmadığını söylemiştin."

— Söyleneni yaptığın sürece, yine olmayacak, diye araya girdi Slanski. Yolculardan biri Batı'ya göndermek istediğimiz bir ajanımız. Onu burada bırak, sana söz veriyorum yarın sabah idam mangasının önüne çıkman için elimden geleni yaparım.

Nikolay bembeyaz bir yüzle, yardım ister gibi Lebel'e baktı.

— Haklı, dedi Lebel.

— Öyleyse bana neler olduğunu anlatın.

Slanski, "Bu devlet güvenliğiyle ilgili bir konu, seni kesinlikle ilgilendirmez," dedi, "Sen her zamanki gibi işini yap, kimseye gizli yükünden de söz etme, belli bile etme. Bizi yarı yolda bırak, karşılığını çok ağır ödersin. Becerebilecek misin?"

Nikolay içini çekti, "Fazla seçeneğim yok galiba, öyle değil mi?" dedi.

Slanski arkasını döndü, hızla platformdakilerin yanına gitti.

— Gevşe, Nikolay, dedi Lebel. İşin iyi tarafını görmeye çalış.

— Hangi iyi tarafı?

— Artık KGB için çalışıyorsun.

Nikolay yük vagonlarından birinin kapısını kaydırarak açarken, Lebel ile Slanski platformda yan yana onu izliyordu. Nikolay elinde bir alet çantası ve çelik bir manivelayla vagona girdi.

— Döşemeleri gevşetmesi çok uzun sürmez, dedi Lebel. Daha önceden havalandırma delikleri açmıştı, bu yüzden nefes almakta zorlanmayacaklar. Tren hareket ettikten sonra arkadaşların saklandıkları yerden çıkabilirler; ama sınıra yaklaştıklarında yeniden saklanmaları gerekecek. Tabii, eğer oraya kadar varırsak.

— Bana bir sigara ver.

Lebel Slanski'ye bir sigara uzattı, sonra vagonun yanında, platformda titreyerek bekleyenlere baktı. Lukin karısına sarılmıştı, Lebel Nadya'nın ağladığını gördü. Onların yanında, Anna çocuğunu kucağına almış, İrena da çocuğun elbiselerini düzeltiyordu.

— Kız arkadaşımı tanıyorum, dedi Lebel. Peki küçük kız kimin nesi?

Slanski kibritini istasyonun sütunlarından birine sürtüp sigarasını yaktı, "Kızı. Çocuk KGB yetimhanelerinden birindeydi. Onu kurtarmak için Binbaşı Lukin, Beria'nın imzasını taklit etmek zorunda kaldı."

Lebel korkuyla, "Aman Tanrım, bu iş gittikçe kötüleşiyor," dedi.

— Bu gece olanlardan sonra, bunun önemli olacağını sanmam.

— Umarım haklısındır.

— Senden istediğimi yaptın mı?

Lebel cebinden bir otomobil anahtarı çıkarıp Slanski'ye uzattı, "Tek bulabildiğim, bir Erika kamyonet. Ticaret Bakanlığı'nda çalışan ve bana küçük bir borcu olan bir tanıdığım, arabayı söylediği yere park etti. Yarın sabaha kadar çalındığını bildirmeyecek."

— Teşekkürler. Ya tren? Onu da ayarlayabilecek misin?

— Bu biraz daha riskli. Moskova'nın bir saat kadar dışında, Klin diye bir istasyonda durup, Helsinki'ye gidecek kömür vagonlarını alacağız. Bir saatten fazla sürmez. Nikolay kazan için su alıp, bazı uydurma tamirler için bu süreyi iki saate çıkarabilir; ama daha fazla uzatamaz. Yoksa demiryolu yetkililerinin dikkatini çeker. Yani eğer bize katılacaksanız, fazla gecikmemeniz gerekir.

— Mümkün olduğu kadar uzun durmaya bak.

Lebel endişeli bir sesle, "Zaten işi gereğinden fazla uzattık bile," dedi, "Öyle değil mi?"

Slanski sigarasını uzağa bir fiskeyle fırlattı, "Neşelen, Henri. Hâlâ nefes alabiliyorsun. Çok daha kötü olabilirdi."

— Bundan sonra, bir daha Moskova'yı görmeyeceğim. Görmek bile istemediğimden değil. Tabii eğer İrena'yı kurtarır, bunun keyfini çıkaracak kadar yaşayabilirsek, biraz teselli bulacağım. Hâlâ Helsinki'ye varacağımıza inanıyor musun?

— Eđer diđer seçenekleri dűşűnűrsen, bu denemeye deđer bir fırsat.

Lebel kaşlarını çattı, "Bir şey söyleyebilir miyim? Fransız direnişinde dűrt yıl geçirdikten sonra, insanın burnu koku almayı űđreniyor. Bűtűn bu iş de leş gibi kokuyor. Seninle Lukin arasında geçenleri sormanın bir yararı yok herhalde?"

— Hiç sorma, daha iyi.

Lebel omuzlarını silkip treni gűsterdi, "Anlaşılan senin de veda etme zamanın geldi, dostum. Gidip Nikolay'ı bu kadar geciktiren ne, bir bakayım."

Anna kızını İrena'nın kucağına bırakıp yaklaşıırken, Lebel de topallayarak trenin yanına gitti.

Sonra Anna kollarını Slanski'nin boynuna doladı, sıkıca kendine çekti.

— Lukin'in yaptıkları için nasıl teşekkűr edeceđimi bilemiyorum.

— Karısıyla ilgilen, yeterince teşekkűr etmiş olursun.

Slanski'nin yűzűne baktı, "Sen ve Lukin, bize katılmayacaksınız deđil mi?"

— Ah, bunu ben de bilemiyorum.

Adamın yűzűnű inceledi, gűzleri yaşarmıştı, "Yalan söylűyorsun Alex, yalan söylediđini sen de biliyorsun. Lűtfen... eđer fikrini deđiştirmek için çok geç deđilse."

— Hem de çok geç. Maalesef.

Sonra dudakları birleştii, Anna'nın hıçkırıklarını duydu. Sonunda ayrıldılar, Uzunca bir sűre Anna'nın yűzűne baktı, eli geç kadının yanağına uzandı, "Kendine iyi bak, Anna Horev. Sana Saşa'yla birlikte uzun ve mutlu bir hayat dilerim."

— Alex... lűtfen! Benimle gel!

Birden tren dűdűk çaldı, Lebel vagonun kapısında gűrűnűp, "Bir dakika daha devam ederseniz, gűzyaşlarımı tutamayacađım," dedi, "Nikolay hazır olduđunu söylűyor. Hadi artık, gidelim. Burası Paris Garı deđil."

Buharlı lokomotif canlanmış gibiydi, bir çığlık daha kopardı, Slanski Anna'nın elini tutup trenin yanına çekti.

Lukin, Lebel'in makinistin yanına çıkmasına yardım etti, sonra da űtekileri bindirdi. Hepsi son kez birbirlerine baktılar; Slanski ve Anna, Lukin ve Nadya, sonra İrena vagonun kapısını çekti, ağır kapı kayarak kapandı.

Lebel lokomotiftten sarkıp el salladı, "Şimdilik hoşça kalın, yoldaşlar. Şansımız varsa, hep birlikte Helsinki'de şampanya patlatırız."

Slanski vagona bakan Lukin'in gözlerinde derin bir üzüntü gördü, sonra lokomotif yeniden düdükle çaldı ve harekete geçti. Lukin platformun önünden geçen vagona, sanki gitmesine engel olmak ister gibi dokundu, tren hızlandı, vagon önünden uzaklaştı.

Slanski, "Veda ettin mi?" diye sordu.

— Bu koşullar altında edebileceğim kadar.

— Nadya anlattıklarını nasıl karşıladı?

— Tekrar görüşeceğimizi söylediğimde, bana inandığını sanmıyorum, dedi Lukin büyük bir üzüntüyle. Yine de en iyisini yaptığını biliyor. Çocuğumuz için. Anna'nın kızını almaya giderken, Leningrad İstasyonu'nda durdum. Helsinki'ye giden demiryolunun sorumlusuna Beria'nın mektubunu gösterdim ve Lebel'in treninin yolunun açık tutulmasını söyledim. Trenin hiçbir koşul altında durdurulmaması, geciktirilmemesi gerektiğini anlattım, yoksa Beria'nın karşısında hesap vereceğini belirttim. Umarım, söylediklerimi yapar. Artık bir mucize olup hayatta kalmalarını ummaktan başka yapacak bir şeyimiz kalmadı. Slanski'ye döndü, yüzü dayanılmaz bir acının izlerini taşıyordu. Korkunç bir dünyada yaşıyoruz abi; ama elden ne gelir? Ya Anna? Aranızda bir şey vardı, değil mi?

Slanski omuzlarını silkti, "Başka bir zamanda, başka bir yerde, başka koşullarda, kim bilir neler olurdu? Ama artık çok geç." Durakladı, sesinde ufak da olsa pişmanlık belirtisiyle devam etti, "Hâlâ fikrini değiştirecek vaktin var."

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Bunu Katya için yapıyorum. Annem ve babam için. İkimiz için."

Slanski kardeşinin koluna dokundu, "Öyleyse gidelim. Fazla zamanımız yok."

Elli Dokuzuncu Kısım

Lukin arabayı KGB merkezinin yan kapısının karşısında, kaldırımın kenarında durdurduğunda, kar yağışı dinmemişti.

Motoru durdurup Slanski'ye döndü, "Bana on beş dakika ver. Eğer on beş dakikada çıkmazsam, buradan hemen uzaklaşmaya bak. Arabayı sakla, en yakın metro istasyonuna git. Ondan sonra korkarım Kuntsevo'ya kadar yalnız gitmek zorunda kalacaksın."

Slanski çenesiyle KGB binasını gösterdi, "Oraya girmekle, büyük bir tehlikeye atılıyorsun. Bu gerçekten de gerekli mi?"

— Paşa'nın güvende olup olmadığını öğrenmem şart. Onun hemen Moskova'dan ayrılmasını istiyorum. Yoksa yaptıklarımız ortaya çıktığında, onun da suçlanıp kurşuna dizilmesinden korkuyorum. İki saat kadar sonra Ural Dağları yönünde giden bir tren var, ona sahte belgeler hazırlayacak kadar zaman tanımak istiyorum. Kendi halkının arasına girmeyi başarırca, onu bir daha bulamazlar.

Lukin dönüp binaya baktı. Çifte kanatlı meşe kapı açıktı, onun arkasında da koridora açılan cam kapı görülüyordu. Koridorun ışıkları yanıyor, girişteki masanın ardında nöbetçi subay oturuyordu.

— Üstelik yapmayı planladığımız şey için senin de bir KGB üniforması bulman gerek. Bir de yapacağım telefon konuşmaları var, unuttun mu?

Slanski başıyla onayladı, "Şansın açık olsun."

Slanski arabadan indi, sokağı geçip yan kapıdan girdi. Slanski nöbetçi subayın Lukin'in belgelerini incelediğini, daha sonra kardeşinin asansöre binip kaybolduğunu gördü.

Slanski arabada beklerken endişeyle cebine uzanıp bir sigara yaktı, sonra arka koltuktaki cesede baktı.

Jake Massey'nin cansız gözleri üzerine dikilmişti.

Dördüncü katta kimse yoktu, odaların ışıkları söndürülmüştü.

Lukin odasına girip kapıyı kapadı. Elektrik düğmesini bulup çevirdi. Oda aydınlandı, arkasında bir ses duyup hızla döndü.

— Evine hoş geldin, Lukin. Bize katılman büyük incelik doğrusu.

Romulka elinde bir Tokarev, pencerenin yanında duruyordu. Vahşi görünümlü, sivil giyimli iki KGB subayı da Paşa'nın masasının önündeydi. Ellerinde lastik coplar vardı. Deri kayışlarla iskemleye bağlı Paşa'nın yüzü tanınmayacak kadar şişmiş, kan içinde kalmıştı. Adamlardan biri Paşa'nın ağzına

kapadığı elini çekti, Moğol acıyla inledi, şiş gözleri yuvalarının içinde döndü.

Lukin umutsuzca, "Bütün bunlar ne demek oluyor?" dedi.

Romulka bir adım attı, "Benimle oyun oynama Lukin," dedi, "Bunun için artık çok geç. Tabancanı çıkar, masanın üzerine bırak. Yavaşça. Yoksa Beria Yoldaş'ın yanına götürmeden kafanı uçururum."

Lukin, Tokarev'i çıkarıp masanın üzerine bıraktı.

Romulka işaret parmağını kıvırdı, "Yaklaş, kapının yanında durma."

Lukin ilerlerken, Romulka'nın yumruğu çenesinde patladı. Duvara doğru düştü; ama Romulka hızlı davranarak diziyile bacaklarının arasına vurdu.

Yere kayarken, Romulka'nın elleri belinde, tepesine dikildiğini gördü.

— Anlamıyorum, Lukin. Kafanda birazcık beyin var sanıyordum. Bu akşam yaptıklarından sonra, elimden kurtulacağını mi düşündün? Amerikalıyı yakalamamı engelledikten sonra? Kadını kurtarıp çocuğu yetimhaneden aldıktan sonra? Beni aptal mı sandın?

Lukin'in çenesinden kan sızıyordu, "Hayır, sadece kaba ve vahşi bir piç."

Romulka'nın salladığı çizme, Lukin'in baldırına geldi.

— Kalk ayağa, hain!

Lukin hareket etmeyince, Romulka saçlarını kavrayıp kaldırdı, bir iskemleye fırlattı. Sonra yüzüne baktı, "Asıl anlamadığım ne, biliyor musun? Nedeni. Ama bir açıklaması vardır elbette. Her zaman bir açıklama vardır. Sen de bana bunu açıklayacaksın."

Tabancasını kılıfına yerleştirdi, elinde kırbaç belirdi.

Apansız kırbacı kaldırdı, Lukin'in yüzüne şiddetle vurdu.

Lukin acıyla geri sıçrarken, Romulka yeniden saçına yapıştı.

— Borcumun ufak bir bölümü. Beria'ya ödeyeceklerinin yanında, sözü bile edilmez. Karının da evde olmaması ilginç, değil mi Lukin? Yarım saat önce adamlarımı evine gönderdim. Herhalde kadının başka yerde güvende olacağını düşündün. Hiç merak etme, bulacağız onu. O orospu karını hücreye attığımda ne yapacağım, biliyor musun? Düzeceğim. Yürüyemeyecek duruma gelinceye kadar. Sırtı. Tabii, bana yardım edersen, belki yüreğim yumuşar. Oynadığın oyun ne, Lukin?

— Cehenneme git, diye homurdandı Lukin.

Romulka'nın yüzündeki kaslar gerildi, "Sarı benizli arkadaşımı bizi oyalaması için bıraktın değil mi? Maalesef o da bize yeterince yardım etmedi. Belki de dilini çözmek için gerekli gayreti göstermemişizdir." Paşa'nın yanındakilere işaret etti, "Lukin'e hücrede onu ve orospu karısını ne

beklediğini bir gösterin."

Adamlardan biri sırtarak lastik copu avucunun içine vurdu. Sonra kaldırdı, Paşa'nın yüzüne şiddetle indirdi. Cop kalkıp indikçe Moğol korkunç çığlıklar attı, kafası darbelerin şiddetiyle sağa sola devrildi, sonunda yüzü kanlı bir et parçasına dönüştü.

Lukin haykırdı, "Hayır!"

Dayak, Romulka, "Yeter," diyene kadar sürdü.

Lukin'in tabancasının namlusunu Paşa'nın şakağına dayadı.

— Bir şey buldum, dedi. Bu sarı pezevengi arşivlerin çevresinde dolaşırken görmüşler. Oraya izinsiz girilmeyeceğini bilmiyor mu? Sırttı. Bir adam burnunu gereksiz yerlere sokarsa ölebilir. Merak ediyorum, acaba ne arıyordu? Sana son bir fırsat, Lukin. Ya konuşursun ya da bu san piçin beynini dağıtırım. Burada, hemen.

Paşa kendinde değil gibiydi, gözleri boş bakıyor, ağzından kanlı bir köpük akıyordu. Sonra birden gırtlığından bir ses çıktı, sanki öfkeyle hayata dönmüş gibiydi.

— Ona hiçbir şey söyleme, Yuriy... Kanlı yüzünü Romulka'ya çevirdi, çatlak bir sesle fısıldar gibi. Sen... dedi. Sen... git kendini... kendini düzdür...

Romulka öfkeden patlayacak gibiydi, Tokarev'i o kadar hızlı kaldırdı ki, Lukin bir tepki gösteremedi. Namlu Paşa'nın şakağına dayandı, tetik düştü, tabanca patladı.

Darbenin gücüyle Paşa'nın başı yana kaykıldı, vücudu birden bez bir bebek gibi boşaldı, parçalanmış beyni ve kan duvarlara sıçradı.

Lukin kükredi, "HAYIR!"

İskemleden, onu tutan iki adamın elinden kurtulmaya çabaladı.

Romulka ona doğru dönüp tabancanın namlusuyla sertçe çenesine vurdu, Lukin iskemleye devrilirken Romulka bir adım attı, namluyu alına bastırdı, "Şimdi sıra sende, Lukin. Konuşacaksın. Hem de hemen." Tabancayı indirdi, kırıbacını aldı, adamlara döndü, "Masanın başına götürün. Pantolonunu indirin."

Cebinden kerpetene benzer bir şey çıkartıp, "Fransız'ın da dayanamadığı sevimli bir alet," dedi Lukin'e, "Sadece senin durumun farklı. Bir daha yürüyemeyeceğine bahse girerim. Bundan ne kadar hoşlanacağını da anlatamam."

İki adam Lukin'i masaya doğru sürüklerken, bir ses duyuldu, "Sizin yerinizde olsaydım, denemezdim bile."

Romulka ve adamları sıçrayıp döndüler. Açık kapının eşiğinde, elinde susturuculu Nagantıyla Slanski duruyordu.

Ondan sonra her şey göz açıp kapayıncaya kadar bitti. Romulka'nın adamlarından biri tabancasına uzanırken, Slanski'nin kurşununu sağ gözüne yedi. Adam geriye doğru düşerken ikinci mermi de ensesine saplandı, soluk borusunu parçaladı, atacağı çığılığı kesti.

Adam düşerken ikincisi fırladı, ileri atıldı, Slanski iki el ateş etti. Kurşunlardan biri göğsüne, öteki de gırtlığına saplandı.

Romulka silahına davranmak isterken Slanski ona döndü; ama Lukin bağırdı, "HAYIR! O benim."

Romulka tabancayı çekerken atıldı, herifi duvara itti. Kolu kalktı, demir kanca Romulka'nın göğsüne gömüldü. Adamın gözleri dehşetle açılırken, Lukin eliyle ağzını kapattı, çığılığını boğdu.

Romulka'nın yüzüne baktı, "Sana cehennemde iyi eğlenceler, pezevenk."

Kancayı çekti, Romulka göğsünden boşalan kanların ortasında, yere kayıp yığıldı.

Lukin şaşkın gözlerini Slanski'ye çevirdi, "Buraya nasıl geldin?"

— Sen daha asansöre binerken, masadaki subay telefona sarıldı. Ben de yalnızlık çekmek istemezsin, diye düşündüm.

— Tehlikeye girdin.

— Şanslıymışsın. Gecenin bu saatinde bina neredeyse ıSSIZ.

— Teşekkürler, Mişa.

Slanski, Paşa'nın cesedini gösterdi, "Zavallı arkadaşımı kurtaramadım."

Lukin cesede baktı. Bir süre konuşmadı, arkasını döndüğünde, gözleri yaşarmıştı.

— İyi bir insandı. Kötü bir üniforma giyen iyi bir insan. Kendini toparlaması uzun sürdü. Ya nöbetçi? Ona ne oldu?

— Koridorun karşısındaki odalardan birinde yatıyor. Ölüsü tabii. Telefon edecek fırsatı buldun mu?

— Zaman olmadı.

— Öyleyse şimdi et.

Lukin masanın başına geçerken, Slanski kapıyı araladı, elinde Nagant, dışarıyı gözlemeye koyuldu.

Lukin'in konuşması beş dakika sürdü, ahizeyi yerine koyduğunda, yüzü ter içindeydi. Slanski'ye bakıp, "Tamam," dedi.

— Öyleyse biri gelip ortalığı ayağa kaldırmadan önce buradan çıkalım. Üniformayı unutma.

Lukin köşedeki dolaba gitti, yedek üniformasını, eldivenlerini, çizmelerini ve şapkasını aldı.

Slanski dışarı çıktı, koridoru gözden geçirdi, kimseyi görmedi.

Lukin acı dolu gözlerle Paşa'nın kanlı yüzüne uzun uzun baktı, sonra abisinin peşinden gitti.

On dakika sonra Kuntsevo'daydılar.

Yolda neredeyse hiç araba yoktu. Kentin dış mahallelerini geride bıraktıklarında, "Kenara çek," dedi Slanski, "Planı bir kez daha gözden geçirmek istiyorum. Hata yapamayız, Petya."

Lukin hayır anlamında başını salladı, "Vaktimiz yok. Çok sürmez, biri kapıdaki nöbetçinin kaybolduğunu anlar. Ondan sonra da kıyamet kopacaktır."

— Ne kadar zamanımız var?

— Nöbet değişimi yarım saat sonra. Ama kayıp nöbetçiyi daha önce bulacaklardır.

— Stalin'in daçasına ne kadar kaldı?

— On dakika. Yol sonuna kadar böyle, dümdüz. Şansımız varsa, içeri girmek için de on dakika. Ancak yetişiriz.

Slanski yağın karın ötesine, ileriye baktı. Kuntsevo yolunun sağında yoğun ışıklar gördü, sonra kırmızı tuğladan yapılmış fabrika benzeri binalar, binaların önünde de büyük bir kapı. Kapıdan bir ambulansın geçtiğini görünce, buranın hastane olduğunu anladı. Yolun hemen solunda, karanlıkların içinde kaybolan daha dar bir yol vardı. O yolun yanında da, hastane gibi kırmızı tuğladan yapılmış, alçak, düz damlı, terk edilmiş bir bina.

Slanski pencereden binayı gösterdi, "Bu ne?"

— Savaştan kalma bir sığınak.

— Yanında dur.

— Ama...

— Bu işi başarmak için tek bir fırsatımız var. Planı bir kez daha gözden geçirelim. Hata yapmak istemiyorum. Binanın yanına çek.

Lukin direksiyonu çevirdi, sığınağın yanına yaklaştı. Sığınağın damı karla kaplıydı, karanlık girişinden aşağı inen basamakları görünüyordu, Kapı da menteşelerinden kopmuş, sallanıyordu.

Lukin motoru durdurduğunda, Slanski'nin elinde Nagant'ı gördü. Konuşmaya fırsat bulamadan, Slanski namluyu ona çevirmişti bile.

Lukin korktu, "Ne oluyor?"

— Beni iyi dinle, Petya. Bunu yalnız da yaparım. Senin düşünmen gereken bir karın, bir de çocuğun var. Hayatını ateşe atman gerekmiyor. Senin yaşamını istiyorum. Hiç olmazsa birimiz yaşamalı. Bunu benim için yap. Katya için, annemle babam için.

Lukin birden anladı. Her şeyi anladı. Slanski'ye bakarken yüzünden kanı çekildi, "Başından beri bu işi birlikte yapmamak niyetindeydin, değil mi?"

— Galiba.

— Mişa... lütfen... daçaya yalnız giremezsin.

— İşte burada yanılıyorsun. Telefon ettin, seni bekliyorlar. Oraya senin kimliğinle gireceğim.

— Bana benzemiyorsun bile!

— Saç rengimizin dışında, hemen hemen aynı boydayız. Gerisine gelince, bırak da bunu ben düşüneyim.

Lukin hayır anlamında başını kararlılıkla salladı, "Mişa, sen çıldırmışsın. Birlikte olursak, başarırız. Tek başına, hiçbir şey yapamazsın."

— Onlara benim bir subay arkadaşın olduğumu anlatmaktan daha kolay olur. Bu kadar sıkı güvenlik tedbirinden sonra beni içeriye bile bırakmazlar. Hayır anlamında başını salladı. Dediğim gibi, senin ölmeni istemiyorum. Eğer benimle gelersen, o pezevenk sonunda hepimizi öldürmüş olacak. Seni öldürmesine izin vermek istemiyorum. Hepimizi yok etmesini istemiyorum. Eğer zamanımız olsaydı, seni ne kadar özlediğimi anlatırdım. Seni, Katya'yı ne kadar sevdiğimi. İkinizle birlikte olmayı ne çok istediğimi. Ama zamanımız yok.

Birden Slanski'nin gözleri yaşardı. Hızla cebinden bir dizi anahtar çıkardı. Sığınağı gösterdi, "Seni burada bırakacağım. Lebel treni Moskova'nın kuzeybatısında, Klin diye bir istasyonda bekletiyor. Yarım kilometre arkamızda, yolun kenarında mavi bir Erika kamyonet göreceksin. Deposu dolu. İşte anahtarlar. Acele edersen, yetişirsin." Anahtarları Lukin'in göğüs cebine tıktırdı, "Hayatını yaşa, küçük kardeş. Bütün ailemiz için yaşa."

— Mişa, hayır!..

— Elveda, kardeş.

Slanski'nin parmakları hızla Lukin'in gırtlığına dolandı, başparmak kulağın hemen altında bir noktaya bastı. Lukin debelenip kurtulmaya çalıştı, Slanski daha güçlüydü.

Lukin'in koltuğa yığılıp bayılması için birkaç saniye gerekti. Slanski arabadan dondurucu geceye çıktı, merdivenlerden sığınağa girdi.

Bina karanlık ve pis kokuluydu. Arabaya dönüp fenerini aldı, ışığı çevresine tuttuğunda her yerin çöp dolu olduğunu gördü. Bir köşeyi yarım yamalak temizledi, Lukin'i arabadan alıp taşıdı, getirip oturttu, sırtını duvara yasladı.

Yapacaklarını tamamlamak beş dakikasını aldı, hızla hareket etti, sonra da dikiz aynasını yerinden sökerek saçlarına motor yağı sıvadı. Bitirdikten sonra tek deri eldiveni eline geçirdi. Fotoğraflı kimlik kartını Lukin'in göğüs cebinde buldu. Arabada ihtiyacı olan her şey vardı.

Aynada kendine iyice baktıktan sonra, fenerin ışığını duvara dayalı vücuda çevirdi. Bu soğukta, en çok beş dakika sonra kendine gelirdi.

Slanski bir süre, duygularını kontrol edemeyecek duruma gelene kadar, Lukin'in yüzüne baktı, sonra diz çöküp yanağına bir öpücük kondurdu, gözyaşlarına hâkim olamamasına şaşarak dışarı çıktı, basamakları tırmandı.

BMW'ye binerken, arka koltuğa, Massey'nin cesedine baktı.

— Ne yapalım, Jake? Belki de bütün bunları sonuna kadar izlemen daha iyi olur. Eğer bir cennet varsa ve eğer oradaysan, her ikimize iyi şanslar dile. Buna ikimizin de ihtiyacı olacak.

Saatine baktı: 01.15.

Arabayı çalıştırdı.

Altmışınıc Kısım

Nöbetçiler arabayı görmeden önce, sesini duydular. İçlerinden biri yeşile boyalı demir kapıdaki deliği açtı, dışarıda yağın kara baktı. Beyaz duvarın ötesinden farlar görüntü, BMW kapıya yanaşıp farlarını söndürünce, gözetleme kulesindeki güçlü ışık yandı, çevreyi güçlü bir aydınlık kapladı.

Nöbetçi kapının içindeki küçük kapıyı açıp dışarı çıkmadan önce, elindeki listeyle arabanın plakasını karşılaştırdı, sonra BMW'ye yaklaştı. Arabadaki kurşun delikleri, arka camın parçalanmış olması gözünden kaçmamıştı.

— Kâğıtlar.

Üniformalı KGB binbaşısı eldivenli eliyle camı açtı, kâğıtlarını uzatırken gülümsedi, "Binbaşı Lukin. Bekleniyorum."

— Arabanız sanki savaştan çıkmış gibi.

— Bakın, bunda haklısınız.

Nöbetçi kimliği inceledi, sonra yakından binbaşının yüzüne baktı.

— Araba anahtarları, Yoldaş.

Binbaşı anahtarları uzattı, nöbetçi elindeki feneri yakıp arkaya dolandı, bagajı açtı. Birkaç saniye sonra bagajı kapadı, feneri arabanın içine tuttu. Arka koltuğa uzanmış cesedi görünce dehşetle geriledi, "Ne oluyor?" dedi.

Binbaşı sıırttı, "Eğer nöbetçi subayını ararsan, her şeyin yolunda olduğunu görürsün." Öğrenerek arkadaki cesede bir göz attı, "İkinci Kısım tarafından yakalanmış bir Amerikalı düşman ajanı. Stalin Yoldaş herifin cesedini görmek istedi, onun için fazla sallanma."

Nöbetçi kendini toparlamaya çalıştı, sonra titrek bir sesle, "Burada bekle," dedi.

Küçük kapıdan içeri girdi, Slanski bir sahra telefonunun maniple sesini duydu. Nöbetçi birkaç dakika sonra göründü, arka koltuktaki cesede yan gözle bakarak Slanski'ye kâğıtlarını uzattı.

— Anlaşılan iş başındasınız, Binbaşı Yoldaş. Daçanın yanına varana kadar yarım kilometre bu yolu izleyin. Ana girişi görene kadar da durmayın.

Nöbetçi küçük kapıdan içeri girerken, Slanski motoru çalıştırdı, farlarını yaktı.

Yeşil kapının kanatları esner gibi açıldı. Girişin hemen yanında, elleri tetikte, kasketleri mavi bantlı sekiz seçkin Kremlin muhafızı duruyordu. Arabanın farları kapının gerisindeki ağaçları aydınlattı. Ağaçların arasından kıvrıla kıvrıla giden dar yolun üzerindeki karlar temizlenmiş, yolun iki yanına yığılmıştı. Ağaçların arasında da Kremlin muhafızlarının gölgelerini gördü, tasmalarla gezdirdikleri kurt köpekleriyle ormanda devriye geziyorlardı.

Slanski arabayı vitesine takıp ayağını debriyajdan çekti, alnındaki teri sildi. Araba ilerlerken, arka koltuktaki cesede bakan askerlerin gözündeki şaşkınlığı gördü.

Daçanın girişine doğru ilerlerken, soluk granitten yapılmış, Boston'daki malikânelere benzeyen iki katlı büyük bir bina gördü.

Duvarları kaplayan sarmaşıkların dalları ölü parmaklara benziyordu. Alt katların ışıkları yanıyor, bahçedeki beyazlığı aydınlatıyordu. Solda, biraz ötede küçük bir ahşap kulübe vardı, kulübenin soğan biçimi kubbesinden buz sarkıtlar iniyordu.

Slanski BMW'nin motorunu durdurup arabadan inmeden önce, alnındaki teri sildi. O sırada daçanın çift kanatlı meşe kapısının arkasından iki Kremlin muhafızı çıktı.

Onların arkasında, aydınlık kapı eşiğinde iri yarı bir muhafız albayı duruyordu. İki metreye yakın vücudunun her tarafının kaslarla kaplı olduğu belliydi, kusursuz üniformasının altında parlak çizmeleri göz kamaştırır gibiydi. Elleri belinde, Slanski'ye bir süre kuşkuyla baktı, sonra arabaya doğru yürüdü.

— Binbaşı Lukin, değil mi?

Slanski albayı selamladı, o da selama kusursuz bir karşılık verdi.

Albay BMW'deki hasara baktı, sonra soru dolu bakışlarını Slanski'ye çevirdi, "Albay Zinyatin. Güvenlik Başkanı. Kâğıtlarınız, lütfen.

— Kapıda kontrol edilmişlerdi, efendim.

Albay soğukça gülümsedi, "Şimdi bir daha kontrol edilecekler. Yeterince dikkatli olamayız, değil mi? Ben Stalin Yoldaş'ın kişisel güvenliğinden sorumlu nöbetçi subayım. Benim iznim olmadan, kimse içeri giremez." Elini kararlılıkla uzattı, Slanski kâğıtlarını verdi.

Albay kâğıtları büyük bir dikkatle inceledi, gözleri fotoğraftan Slanski'nin yüzüne gidip geldi, kimlik kartındaki damgaya baktı sonra baskılı bölümlerde parmağını gezdirdi. Sonra gözü Slanski'nin elindeki eldivene takıldı. Bir şey düşünüyor gibi bir an tereddüt etti, sonra usulca kâğıtları uzatıp arabanın içine baktı.

— Pek keyif verici bir görüntü değil, Albay Yoldaş, dedi Slanski. Bir Amerikan ajanı. BMW'deki kurşun deliklerini gösterdi. Güçlü bir düşman olduğunu kanıtladı. Maalesef onu diri yakalayamadım.

— Duydum.

— Öyleyse Stalin Yoldaş'ın cesedi görmek istediğinden de haberiniz vardır, kuşkusuz?

Albay ifadesiz gözlerini Slanski'ye çevirdi, sonra arabanın kapısını açıp Massey'nin çenesini tuttu, cansız gözlere baktı.

— Kesinlikle ölmüş olduğumu göreceksiniz, efendim.

— Komik olmaya çalışma, Lukin. Kör değilim.

Albay arkasına dönmeden önce cesede bir daha baktı, "Cesedi içeri almak gerekeceğini sanmıyorum. Stalin Yoldaş'a Amerikalının öldüğünü söyleyince, bana inanacaktır." Kuru kuru tebessüm etti, "Eğer hâlâ emin olmazsa, cesedi ona ben götürürüm. Sizi kutlamamam için bir neden kalmadı öyleyse, Lukin."

— Teşekkür ederim, efendim.

Albayın tebessümü yerini buz gibi bir bakışa bıraktı, "Bir şey daha var."

— Yoldaş?

— Silahın. Kurallar ziyaretçilerin Kuntsevo'ya silahla girmelerini yasaklıyor. Albay elini uzattı.

Slanski tereddüt etti, sonra Tokarev'i kılıfından çıkarıp Albaya verdi.

— Şimdi peşimden gel. Stalin Yoldaş seni bekliyor.

Cılalı meşe kapı ses çıkarmadan menteşelerinin üzerinde döndü, içeriye önce albay girdi.

Slanski albayın peşinden gözlerini kamaştıran bir odaya girdi. Bir köşede büyük bir odun ateşi yanıyor, ortada da çevresinde on-on beş iskemleyle büyük bir ceviz masa görünüyordu. Tavandan sarkan süslü avizenin kristalleri pırıl pırıldı, ışığıyla bütün odayı aydınlatıyordu. Yaldızlı duvarlara değerli goblenler asılmış, yerler pahalı Buhara halılarıyla kaplanmıştı.

Masanın ucunda duran adam, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri, Sovyetler Birliği ordularının başkomutanı, Yosif Visaryanoviç Cugaşviliy'di, diğer bir anlatımla, Yosif Stalin. Bir elinde piposu, ötekinde de bir bardak vardı, yanında, masanın üstünde yarısı boşalmış bir votka şişesi duruyordu. Düz bir gri üniforma giymiş, çiçekbozuğu yüzünün tepesindeki kır saçları arkaya taranmıştı. Ağzı posbıyığın altında gizlenmişti sanki. Islak gri gözleri dikkatle ziyaretçilere döndü.

Albay yanına yaklaştı, kulağına bir şeyler fısıldadı. Birkaç saniye sonra albay geri çekilmişti.

Stalin piposuyla bardağını masanın üzerine bıraktı, işaret parmağını büküp seslendi.

— Binbaşı Lukin Yoldaş, buraya gel.

Slanski ilerlerken, Stalin albaya döndü, "Bizi yalnız bırak, Zinyatin."

Albay tereddüt eder gibi oldu, kuşkulu gözleri Slanski'yi bir kez daha tepeden tırnağa inceledi, sonra selam verip çıktı, çıkarken de kapıyı usulca kapadı.

Stalin'in bıyığı hafif bir tebessümle kalktı, oysa gözler hâlâ buz gibiydi, "Yaklaş Binbaşı. Seni yakından göreyim."

Sesi ağzında yuvarlanır gibiydi. Sağ elinin parmaklarını oynatıyordu, Slanski hareketsiz ve çolak sol kolunu fark etti. Adamın vücut kokusunu duyabilecek kadar yaklaştı. Alkol ve tütün karışımı güçlü bir koku. Epey içmişti, bu açıkça görülüyordu. Stalin birden eğildi, Slanski'yi iki yanağından öptü. Geriye bir adım atarken, Slanski'nin yüzünü inceliyordu. Bir an kuşkulu gözlerle baktı, sonra, "Demek Amerikalının cesedini getirdin," dedi.

— Evet, Stalin Yoldaş.

— Ya kadın?

— Lefortovo Hapishanesi'nde kilit altında.

Gri gözler soğukça gülümsedi, "Beklediğimden de iyi, Binbaşı Lukin. Seni kutlarım. Şerefe kadeh kaldıracağız."

— Teşekkür ederim, Yoldaş.

Stalin'in kaşları çatıldı, "Israr ediyorum. Kimse Stalin'le karşılıklı içmeyi reddedemez."

Yaşlı adam sendeleyerek içki tepsisine doğru yürüdü, bir kadehe votka doldurdu. Geri geldi, kadehi Slanski'ye uzattı, masanın üzerinden kendi bardağını aldı.

— Başarına içiyorum, Lukin Yoldaş. Başarına ve terfine. Teşekkürlerime ve söz verdiğim ödüle hak kazandın. Bu andan itibaren, albaysın.

— Ne söyleyeceğimi bilmiyorum, Stalin Yoldaş.

— Belki. Ama ben biliyorum. Eğer bütün subaylarım senin kadar yetenekli olsaydı... İç, Lukin. Bu en iyi Ermenistan votkası.

Slanski bardağını kaldırıp bir yudum aldı.

Stalin içkisini bir dikişte bitirdi, bardağını bırakıp masanın çevresinde yürüdü.

Slanski'ye kuşkuyla bakıyordu.

— Biliyor musun, beni rahatsız eden bir şey var?

— Stalin Yoldaş?

— Belki küçük bir şey; ama önemli. Protokole uygun davranıp Beria Yoldaş'a buraya geldiğini söylemeye gerek duymadın. Hatta Amerikalının yakalandığını bile bildirmedin. Biraz önce onunla telefonda konuştum. Başarına o da benim kadar şaşırıldı. Dediklerine göre, telefonlarına çıkmamış, hatta subaylarından birinin, Albay Romulka'nın görevini yerine getirmesini engellemişsin.

Davranışlarının alışılmışın dışında olduğunu düşünüyor Beria Yoldaş. Ben de katılıyorum. Aslında, ben senin telefonundan söz etmeden önce, Beria Yoldaş tutuklanmanı istiyordu. Biraz sonra, seninle karşılaşmak için burada olacak. Kadını ondan uzak tuttuğunu iddia ediyor. Soğuk gözler Slanski'ye dikildi, "Bütün bunlar neden, Lukin? Bütün onuru kendine mi saklamak istedin? Yoksa, gizlediğin bir şey mi var? Stalin Yoldaş kendisinden bir şeyler saklanmasından hoşlanmaz.

Slanski bardağını özenle masanın üzerine bıraktı, "Sizinle özel olarak konuşmak istediğim bir konu var. Amerikalı pilotla ilgili. Sadece sizin duymanız gerektiğine inandığım çok önemli bilgiler var elimde."

Kırçıl kaşlar biraz kalktı, "Peki, neymiş bu bilgiler?"

Slanski deri eldivenini çıkardı, elinde Nagant vardı. Horozu kaldırırken belli belirsiz bir tıkırtı duyuldu, sonra tabancayı Stalin'in kafasına doğrulttu.

Yaşlı adamın gözleri dehşetle büyürken, Slanski öne eğilip fısıldadı.

— Hoşuna gidecek bir şey değil. Ama dinleyeceksin, yoksa beynini uçururum. Otur. Sağdaki iskemleye. Bir ses çıkarırsan, ölürsün.

Stalin'in yüzü öfkeden kıpkırmızı oldu, "Bütün bunlar ne demek oluyor?"

— Otur. Yoksa hemen burada beynine kurşunu yersin.

Stalin sallanarak iskemleye çöktü. Slanski subay şapkasını çıkardı. Stalin şaşkınlıkla önce yüzüne, sonra da eldivensiz eline baktı.

— Sen... sen Lukin değilsin? Kimsin? Ne istiyorsun?

— İlk iki sorunun cevabının artık açık olması gerek. Üçüncü soruna gelince, seni istiyorum.

Donup kalan Stalin'in yüzünde korkunun ürkütücü görüntüsü vardı. Sanki içkinin etkisi geçmiş, her şey bütün çıplaklığıyla gözlerinin önüne serilmişti.

Slanski'nin gülümsemesi kanını dondurdu, "Ama önce Yoldaş, sana bir hikâye anlatacağım."

Lukin gözlerini sığınağın dondurucu karanlığına açtı, şiddetle ürperdi.

Soğuk iliklerine işliyor, beyni zonkluyordu. Hayır anlamında başını salladı, kafasının içinde milyonlarca yıldız yanıp söndü.

Kendini toparlamadan önce birkaç dakika oturdu, ensesini ovuşturdu, ayağa kalkacak gücü bulana kadar bekledi.

Dayanacak nemli bir duvar görüp sallanarak ayağa kalktığı anda, çevresindeki çöplerin kokusunu

duydu, sığınağın dışında yağın karı gördü. Beynindeki zonklamanın geçmesi birkaç dakikasını aldı, sonra yıkılmamaya çalışarak sığınağın kapısından çıktı, basamakları tırmandı. Acıdan gözlerini kırıştırıyor, derin nefes almaya çalışırken ağzından çıkan buhardan önünü göremeyecek gibi oluyordu.

Nerede olduğunu, başından geçenleri hatırladı.

Sonra içinde kıyamet koptu, yüreği hızla çarpmaya başladı. Ne zamandan beri baygındı? Saatine baktı, karanlıkta gözlerini kadrana dikip görmeye çabaladı.

Biri yirmi geçiyor.

Beş dakikadan biraz uzun bir süre baygın kalmış olmalıydı.

Sonra birden kamyoneti hatırladı. Yarım kilometre ötede. Koşabilse, beş dakika. Gözlerinin önüne Nadya'nın yüzü geldi. Kederlendi, yine de duygularını kovmaya çalıştı, sadece öfkesine yol verdi. Güçlü öfkesine ve oç alma isteğine. Ne yapacağını biliyordu, artık kimse onu kandıramayacak, bu an elinden alamayacaktı.

Hâlâ Stalin'in daçasına gidecek zamanı vardı.

Çılgınca anahtarları aradı, buldu, ağaçların arasından yola doğru koşmaya başladı.

— Babamın adı İlya İvan Stefanoviç'ti. Bu adı hatırlıyor musun?

Stalin hayır anlamında başını salladı.

— Hayır.

— Bir daha düşün.

Bir yerdeki saatin tıkırtıları duyuluyordu, sonra meşe kapıların ardından alçak bir ses yükseldi, topuk sesleri yaklaştı, uzaklaşıp kayboldu. Stalin'in endişeli gözleri kapıya gidip geldi.

— Onu hatırlamıyorum.

Slanski Nagant'ın namlusunu Stalin'in şakağına dayadı.

— Düşün.

— Ben... ben neden söz ettiğini bilmiyorum.

— Yuriy Lukin benim kardeşim. İlya İvan Stefanoviç de babamızdı. Onu sen öldürdün. Karısını da. Bir de kızını. Kız kardeşimizi. Hepsini öldürdün. Bütün ailemizi.

Slanski nefretle Stalin'in korku dolu gözlerine baktı, "Bizleri öldürmekten de vazgeçmedin. Kardeşimi bana karşı kışkırttın."

— Hayır... Yanılıyorsun. Bunu kim söyledi? Benim sorumlu olduğumu kim söyledi? Yalan bunlar.

Yaşlı adam titrek elini ceketinin yakasına götürdü, Slanski eline bir tokat attı.

— Bir daha hareket edersen, ölürsün.

Dışarıda rüzgâr çığlıklar kopardı, pencereleri zangırdattı. Stalin'in yüzünde ter damlacıkları göründü. Kısa kısa, kesik kesik nefes alıyordu.

— Biraz su... lütfen.

Ötedeki içki masasının üzerinde, kristal bir sürahide su vardı; ama Slanski oralı olmadı.

— Öyleyse sana sözünü ettiğin yalanları hatırlatayım. Babam köy doktoruydu. Smolensk'te yaşıyorduk. Bir gün gizli polis köye geldi. O yazın ürünü istediler. Kulak Savaşı dönemi, her yerde açlık vardı. Senin isteyerek, bilerek neden olduğun bir açlık. Köylülerin elinde ancak çocuklarına yetecek ürün vardı. Köylüler açlık çekmeye başlamıştı bile. Sıska vücutlu erkekler, kadınlar, çocuklar, hepsi hepsi ölüyordu. Köylüler ürünlerini vermeyi reddettiler. Karşılık olarak köyün erkeklerinden yarısı kurşuna dizildi, ürünlerine el kondu. Yiyecek bir şey kalmamıştı. Kadınlarla çocuklar açlıktan ölmeye başladı. Babam kurtulmuştu; ama Stalin Yoldaş'ın onun köyüne böyle bir şey yapılmasına izin vereceğine inanamıyordu. Bir şeyler yapmaya karar verdi. Slanski ceketinden dosyayı çıkarıp masanın üzerine bıraktı. Aç. Aç ve oku.

Stalin'in tereddüt ettiğini görünce, yineledi, "Dosyayı aç!"

Stalin titreyen eliyle dosyayı açtı. Kâğıtlara, fotoğraflara baktı, sonra başını kaldırdı.

— Bu adamı hatırlamıyorum.

— Bu gördüklerin benim dosyamdaydı. Kardeşimi bana karşı kışkırtmadan önce bunları okudun.

Stalin yutkundu. Yüzü kireç gibiydi.

— Aileme ne olduğunu hatırlamanı istiyorum, dedi Slanski. Sana hatırlatayım. İlya İvan Stefanoviç, babam, bölge komiserine gidip Stalin'le konuşmak istediğini, kendi köyünde Stalin adına yapılanları şikâyet edeceğini söyledi. Bir vatandaş olarak buna hakkı vardı. Ona bir kâğıtla bir kalem verdiler, dilekçesini yazmasını, yazdıklarının Moskova'ya iletileceğini söylediler. Köyünde olanları yazdı. Yapılanlardan iğrendiğini, partiden istifa ettiğini belirtti. Sen mektubu okudun; ama babamın beklediği cevabı vermedin. Onu bir hain olarak ölüme mahkûm ettin. Gizli polis yine geldi. Başlarına bela olan o doktoru kurşuna dizmek yerine daha ilginç bir şeyler yapmak istediler. İlaçlarından birini, adrenalini öldürücü dozda kanına şırınga ederlerken karısına da izlettiler. Yüksek dozda adrenalin vücutta ne etki yapar, bilir misin? Güzel bir ölüm değildir. Yürek hızla çarpar, vücut güçten düşüp titrer, ciğerler şişer, mide bulanır. Yüksek dozda adrenalin beyin damarlarını çatlatır, yine de ölüm yavaş olur. Babamınki de öyle oldu. Annemi, babamın ölümünü izlemeye zorladılar. Sonra da

tecavüz ettiler. Hepsi. Sonunda biri acıyıp bir kurşun sıktı. Yine ölmedi. Onu orada bıraktılar, yarası kanadı, ölümü saatler sürdü. Bütün bunları duydum; çünkü adamlardan biri beni yan odada tutuyordu. Çılgınlıklarını duydum, sonra ölmesini gördüm. Ondan sonra olanların hepsi bu dosyada. Bunları biliyorsun, değil mi? Yuriy Lukin'i seçerken de biliyordun. Onu seçtin, çünkü onun beni öldürmesi, senin sapık şakalarından biri olacaktı. Kurbanlarına bakıp bir kere daha gülecektin.

Slanski eğildi, gözleri yaşlı, konuşması bir fısıltıydı, "Babamı hatırlamadığımı söylüyorsun; ama hatırlayacaksın. İlya İvan Stefanoviç. Bu ismi unutma. Haykırarak cehenneme gitmeden önce, duyacağın son isim bu olacak."

Slanski Nagant'ı masanın üzerine bıraktı, cebinden bir şırınga çıkardı. Bir parmak hareketiyle iğnenin ucundaki tıpayı attı. Şırınga doluydu.

— Saf adrenalin. Şimdi seni, aynı babamı öldürttüğün gibi öldüreceğim.

Slanski yaklaşırken, yaşlı adam kalktı, bir boğa gibi saldırdı.

— HAYIR!

Stalin Nagant'a yapıştı, silah patladı. Kurşun sesi odada yankılanırken, Slanski ensesine elinin keskin tarafıyla vurdu, tekrar iskemleye çökertti.

Sonra her şey sanki bir anda oldu.

Daça karıştı, her yerden çılgınlıklar duyuldu.

Kapılar açıldı, önce iri yarı albay girdi, çılgın bir hayvan gibi odanın ortasına atıldı, çevresine dehşetle baktı.

Slanski iğneyi Stalin'in ensesine batırdı, pistonu bastı.

— Bu babam için.

Sonra Nagant'ı kaldırdı, namlu Stalin'in şakağına dayandı.

— Bu da annem ile kız kardeşim için.

Nagant patladı, Stalin'in kafası geriye kaykıldı.

Albay bir çılgın gibi silahını çıkarmaya uğraşırken, şaşkın gözlerle binbaşının ölümüne gülümsemesini, Nagant'ı kendine çevirip namluyu ağzına almasını izledi.

Nagant bir kez daha patladı.

Erika'nın silecekleri yağın karı silmekte yetersizdi.

Daçanın girişine yüz metre kala Lukin canavar düdüklerini duydu, yüreği yırtılır gibi oldu. Siren sesi, acı çeken binlerce hayvanın çığılığı gibi, ormanın üzerinde asılı kaldı.

Lambalar yandı, ağaçların arası aydınlandı, karanlık çekildi, karla kaplı kayınlar gümüşümsü bir renge büründü. Köpekler havladı, her yerden emirler duyuldu. Orman sanki ses ve ışııkla canlanmıştı.

Lukin ön camdan baktı, uzakta daçanın yeşil kapısını, ağaçların arasında dans eden ışııkları gördü, düdükleri duydu.

Erika'yı yavaşlattı. Sağda dar bir patika vardı, oraya sapıp motoru durdurdu. Vücudu inanılmayacak kadar şiddetle titriyordu.

Çok geç kalmıştı.

Boğazında bir şeylerin düğümlendiğini hissetti, boğulur gibi oldu. Sendeleyerek arabadan çıktı, ciğerlerini havayla doldurdu, sonra dizlerinin üzerine çöküp kustu.

Donmuş ormanda uzun bir süre dizüstü kaldı, ağaçların arasından gelen canavar düdüklerini, insan seslerini duymuyordu bile. Tek duyduğu kendi hıçkırıkları ve yüreğinin çarpıntısıydı. Acı ve keder benliğini kapladı.

Zaman durdu, sanki kafasının içindeki baraj yıkılmıştı.

Sonunda, sonunda içinden çok derinlerden bir ses yükseldi.

— Mişa!

O ses sonsuza dek beyaz karanlığın tepesinde asılı kalacak gibiydi.

Bugün

Altmış Birinci Kısım

Yağmur yeniden başlamıştı.

Moskova üzerinde gök alacakaranlık zamanı gibi karardı, sonra çatal çatal bir şimşek bulutları aydınlattı, gök gürlendi, kıyamet koptu. Anna Horev pencerenin yanında, bardaktan boşalırcasına yağın yağmurun ötesine, uzaktaki Kremlin'in kırmızı duvarlarına bakıyordu. Sonunda bana döndüğünde gülümsedi, kederli bir tebessümle.

— İşte istediğiniz hikâye, Bay Massey. Mutlu sonla bitmiyor; ama genelde hayat bize çok az mutlu son gösterir.

— İlginç bir hikâye.

Bir sigara yaktı, "Sadece ilginç değil, aynı zamanda gerçek. Siz, o gece Kuntsevo'da olanları bilen bir avuç insandan birisiniz artık. Stalin ölmek için dört gün boyunca direndi; ama öldü. Slanski'nin iğnesi bir beyin kanamasına neden oldu, mermi de ölümü hızlandırdı. Doktorlarının onu kurtarmak için yapabilecekleri bir şey yoktu. Üstelik, işin asıl ilginç yanı da, Kremlin'deki meslektaşlarına yapılanlardan sonra, parmaklarını bile kıpırdatmaktan korkmalarıydı."

— Öyleyse Stalin'in ölümüyle ilgili resmi açıklama yalandı.

— Kremlin, Stalin'in beyin kanamasını açıkladı. Ama bazı tarih kitaplarında, Stalin'in hastalandığı gece daçadan iki ceset çıkarıldığını okumuşsunuzdur. Herkes tarafından bilinen bir şey değil belki; ama o gece olağandışı bir şeyler olduğunu kanıtlayan bir gerçek kırıntısı. Alex'in ve babanızın cesetleri. Tabii bundan hiç bahsedilmedi. Bazı sırlar ancak böyle kalmalı; bir sır olarak.

Bir süre cevap veremedim, sonra, "Öykünüzü bana neden anlattınız?" dedim, "Buna mecbur olduğunuz için mi?"

Anna Horev gülümsedi, "Belki bu nedenle. Belki de birine anlatmak ihtiyacı duyuyordum, sizinle tanıştığım için de mutlu oldum. Bunca yıl önce olanlar, hayatımın çok gizli bir bölümünü oluşturuyordu. Öldüğüm güne kadar kimseye açıklayamayacağım, kaldırılabileceğimden de ağır bir yük. Gerçeği söylemek gerekirse, size bunları anlattıktan sonra, kendimi hafiflemiş hissediyorum."

Yine gülümsedi, sonra kederli gözleri uzaklara daldı.

— Ya sonrası? dedim.

Oturdu, "Yani insanlara ne olduğunu mu öğrenmek istiyorsunuz? Beria'nın sonunu bildiğinizden eminim. Stalin'in ölümünden sonra iktidarı ele geçirmeye çalıştı; ama başaramadı. Tarihin garip bir cilvesi midir bilmem; ama Batı'nın ajanı olmakla suçlandı. Aslında çok düşmanı vardı, hepsi de ölmesini istiyordu. Kremlin'de tutuklandı, kısa süre sonra da kurşuna dizildi. Yani sonunda hak ettiğini buldu. Bazıları Stalin'in nasıl öldüğünü bildiği, yoldaşlarının da konuyu örtbas etmek istedikleri için öldürüldüğünü iddia ederler."

— Moskova'dan kaçtıktan sonra neler oldu?

— Rusya'da birkaç gün gerçek bir karmaşa yaşandı, Romulka'nın ölümünden sonra da kaçmakta fazla güçlük çekmedik. Finlandiya'ya geçmeyi başardık; ama sorunlarla karşılaştık, tabii. Başta CIA bizlerin başlarına dert olabileceğimizi, operasyon hakkında haber sızdırmamız halinde ortalığın karışacağını düşündü. Henri Lebel, Stalin'in öldürülmesinde bilmeden de olsa ufak bir rol oynadığını öğrenince çok korkmaya başladı. Yine de Henri'nin kurnazca davrandığını söylemeliyim. Babanızla Paris'te konuşup bir anlaşmaya vardıktan sonra, bütün ayrıntıları bir kâğıda yazıp mühürlü bir zarfla avukatına göndermiş, kendi istediği ya da İrena'nın başına bir iş geldiği zaman açıklanması talimatını vermiş. Böylece CIA'nın ona şantaj yapıp yeniden kullanmak istemesine ya da onu satmasına karşı kendini güvenceye almış oldu. CIA babanızın sözünü tutmak zorunda kaldı. Mossad'la anlaşarak Henri ve İrena için, benimle Saşa için İsrail'de yaşayabilmemiz amacıyla yeni kimlikler ayarladı. KGB'nin bizden intikam almak isteyebileceğini, İsrail'de yaşarsak daha güvende olacağımızı düşündü; ama Tanrı'ya şükür, korkacak hiçbir şeyimiz olmadı.

Başımı çevirdi, pencereden dışarıya, uzaklara baktı, "Mossad işlerin gelişme biçiminden çok memnundu. Stalin'in ölmesiyle birlikte, Yahudilere karşı yürütülen temizlik operasyonları durduruldu, kamplar tamamlanmadı, hayatta kalmış doktorlar serbest bırakıldı. Amerikalılar, benim ve Saşa için Tel-Aviv'de nefis bir daire ayarladılar, maddi olarak yardım ettiler. Hayatımın tehlikeye girmemesi için ne gerçek kimliğimi ne de operasyonla ilgili en ufak bir ayrıntıyı açıklamamam konusunda uyardılar beni. Kremlin'in yeni efendileri operasyonun başarılı olduğunu belirtmek bir yana, operasyonun yapılmış olduğunu bile kabul etmediler. Bunu açıklamak onları gülünç duruma düşürebilirdi, üstelik kimsenin, özellikle de başsız kalmış Sovyetler'in istemediği bir savaşa da neden olabilirdi. Bu sessizlik Washington'ın da işine geldi. Sonunda Hruşçev, Stalin'in yerine geçti, daha sonra da Stalin'i cinayetleri nedeniyle suçladı. Yine de Stalin'in öldürülmesi bütünüyle cezasız kalmadı. KGB kısa bir süre sonra Avrupa'da yaşayan Rus ve Ukraynalı göçmen önderlerine karşı acımasız bir kampanyaya girişti, belki de Stalin'in ölümünden onların sorumlu olduğuna inandılar. Bu işte CIA'nın da parmağı olup olmadığını bilemiyorum tabii."

— Peki CIA neden babamın intihar ettiğini söyledi?

— O günlerde babanızın ölümü Washington için büyük bir sorun olabilirdi. Konuyu, babanızın arkadaşlarından kimsenin kuşkusunu çekmeden örtbas etmek zorundaydılar. Resmi açıklamaya göre, Avrupa yolculuğu sırasında intihar etti. Münih'ten Washington'a geldikten sonra, sağlık nedeniyle izne ayrılmak zorunda kaldığı söylentisini yaydılar. Depresyon geçirdiğini, dengesiz hareketler yaptığını söylediler. Ölümü için verdikleri tarih, operasyonun başlangıcından da önceydi, böylece kimsenin sonradan iki olay arasında bir bağlantı kurmasına izin vermediler. Tabii, babanızın adını ve kişiliğini düşünürsek, yaptıkları pek de doğru değildi; ama işin bir de güvenlik yönü var. Bir de tabii, kimse gömülmedi. Tabutun içi taş doluydu.

— Lebel ile İrena'ya ne oldu?

Anna Horev gülümsedi, "Henri Tel-Aviv'de bir elbise işine girişti. Evlendiler, Henri on yıl önce ölüncüye kadar da mutlu yaşadılar. İrena da çok geçmeden kocasının peşinden gitti."

— Ya Yuriy Lukin?

Anna Horev uzunca bir süre dışarıdaki yağmura baktı. Gözleri kederliydi. Sonra bana döndü.

— O gece trene yetişmeyi, karısını rahatlatmayı başardı; ama tahmin edebileceğiniz gibi kafası karmakarışıktı. Onca yıl sonra abisini bulmuş, hemen ardından da kaybetmişti. Helsinki'ye vardığımızda, Branigan bizleri günlerce sorguladı. Yuriy'i bir daha görmedim. Oysa tekrar karşılaşmayı çok isterdim. O hayranlık duyulacak bir adamdı, Bay Massey.

— Ona ne oldu, biliyor musunuz?

Sigarasını tablaya bastırdı, "Gerçekten de bilmek istiyor musunuz?" diye sordu.

— Bilmecenin eksik kalan son parçası, dedim.

— Size sadece CIA'dan duyduklarımı anlatabilirim. Helsinki'den sonra, karısıyla birlikte Amerika'ya getirildi. Yeni kimlikleriyle Kaliforniya'da bir yere yerleştiler, Nadya bir oğlan doğurdu. Üç ay kadar sonra da bana Yuriy'in bir otomobil kazasında öldüğünü anlattılar.

— Sizce onu KGB mi öldürdü?

— Hayır, sanmıyorum. Ama her haliyle tuhaf bir kazaydı, Bay Massey. Üstelik onu CIA da öldürmüş olamaz. Birçok açıdan, operasyonun başarılı olmasını ona borçluydular. Yine de Yuriy'in ölümünün hem Kremlin hem de Washington'ın işine geldiğini düşünüyorum. Gerçeği bilen bir kişinin daha eksilmesine üzölmelerini beklemezdim zaten.

— Ya karısıyla oğlu?

— Hiçbir fikrim yok.

Duyduklarımı hazmetmeye çalışarak oturdum. Yağmur dinmişti. Güneş Moskova'nın bulutları arasından göründü; Kremlin'in altın kubbeleriyle Aziz Vasiliy'in şekerlemeye benzeyen damında parladı.

— Size kişisel bir soru sorabilir miyim?

Gülümsedi, "Ne kadar kişisel olduğuna bağlı."

— Bir daha evlendiniz mi?

Hafifçe güldü, "Aman Tanrım, ne kadar saçma bir soru. Ama cevabı hayır. Saşa sonunda İsrail'de çok şeker bir Rus göçmeniyle evlendi. Bir oğulları oldu, adım İvan Aleksey Yuriy koydular. Bir de kızları, Rachel, buraya girerken tanıştığımız kız." Gülümsedi, "Hayatım boyunca iki çok güçlü, çok ilginç erkek sevdim, Bay Massey. Kocam ve Alex'i. Bu da yeterli."

— Demek Alex Slanski'yi gerçekten sevdiniz?

— Evet, sevdim. İvan'ı sevdiğim gibi değil; ama sevdim. Aramızdaki ilişkinin mutlu sonla bitmesi imkânsızdı, sanırım ikimiz de bunun bilincindeydik. Nasıl derler? Kayıp bir değer. Bu Alex'i çok iyi

anlatıyor. O görevde öleceğini biliyordu, hatta belki de arzu ediyordu. Bence kaderinin Moskova'da ölmek olduğunun farkındaydı. Stalin'i öldürmek, ailesine yapılanların intikamı olacaktı, bu uğurda hayatını feda etmeye de değerdi. Alex Slanski bu bedeli öderken dünyaya da çok büyük bir iyilik yaptı, Bay Massey. Stalin ölünce, Washington'da olduğu kadar Moskova'da da birçok kişi derin nefes aldı.

Kapı usulca açıldı. Koyu saçlı kız içeri girdi. Kıyafetini değiştirip bir etekle bir bluz giymişti, esmer bacakları ve omuzlarına dökülen saçlarıyla göz kamaştırarak kadar güzeldi.

— Nana, bizi havaalanına götürecek elçilik arabası geldi.

Genç kız bana bakıp gülümsedi, ben de ona. Anneannesine çok benziyordu. Aynı kahverengi gözler, aynı kendine güven. Bence Anna Horev'in kırk yıl önceki görünüşünün bir kopyasıydı. Alex Slanski'nin, hatta babamın ona neden âşık oldukları anlaşılıyordu.

— Teşekkürler, Rachel. Neredeyse bitirdik. Şoföre bir dakika sonra geleceğimizi söyle.

Kız bana bakıp yeniden gülümsedi, "Anneannemi daha fazla tutmayacağınıza söz verir misiniz?"

— Veririm.

Kapıyı kapattı.

Anna Horev ayağa kalktı, "İşte öğrendiniz, Bay Massey. Size bütün bildiklerimi anlattım. Ama artık izninizi istemek zorundayım. Rachel'le birlikte İsrail uçağına yetişmemiz gerek. Bizi anlayışla karşılayacağınızı umuyorum. Kısa bir ziyaret oldu; ama uzun zamandan beri bu ziyareti planlıyordum."

— Bir soru daha sorabilir miyim?

— Neymiş?

— Babamın sizi ve Alex'i öldüreceğine gerçekten de inanmış mıydınız? Uzunca bir süre düşündü, sonra, "Hayır," dedi, "Bizi öldürebileceğini sanmıyordum. Tabii Yuriy gelip de o yaptıklarını yapmamış olsaydı ne olurdu, Tanrı bilir. Babanız Moskova'ya emir aldığı için geldi, işin sonunda, bizi öldüremezdi, bundan eminim. Bizi durdururdu, tamam; ama sonra da Moskova'dan çıkaracak bir yol bulurdu. O gerçek bir beyefendiydi, Bay Massey. Babanız olmasından gurur duyacağınız biriydi. Gerçeği söylemek gerekirse, galiba biraz da ona âşıktım."

Sonra saatine baktı, getirdiğim orkideleri aldı, "Daha vaktimiz var, Bay Massey. Neden bizimle gelmiyorsunuz. Havaalanına giderken, sizi otelinize bırakabiliriz. Eğer sizce bir sakıncası yoksa, Novodeviçiy'e de bir uğramak isterim."

Yan yana mezarlara doğru yürürken, güneş tepemizdeydi.

Rachel arabada kaldı, güneş kestane ağaçlarını ışığa boğarken, burasının daha önce gördüğüm mezarlık olduğunu kabul etmekte zorlandım. Gök masmavi, güneşin altında ağaçların gölgesi bile ılıktı. Gölgeyi yollarda ellerinde çiçekleri, votka şişeleriyle yaşlı kadınlar yürüyordu. Ölmüşleriyle konuşmaya, içki içmeye gelmişlerdi.

Mezar taşlarının yanına geldiğimizde, Anna Horev iki mezara da orkideler serpiştirdi.

Dua ederken rahatsızlık vermemek için geri çekildim. Ağlamıyordu; ama bana döndüğünde gözlerindeki acıyı ve kederi gördüm.

— Uzun zaman önce, günü geldiğinde buraya gömülmek istediğime karar vermiştim, Bay Massey. İvan'ın bunu anlayışla karşılayacağından eminim.

Yüzüne baktım, bir şey söylemek istiyordum, kahverengi gözlerdeki sonsuz derinliği gördüm, "O gece olanların hepsi de rüya gibi bir şey olmalı." Söyleyecek başka şey bulamamıştım.

— Bazen bütün bunlar gerçekten de oldu mu, diye düşünüyorum. Bir de, bunlara kimin inanacağını.

— Ben.

Gülümsedi, mezarlara bakarak bir süre bana anlatması gereken son bir şey düşünür gibiydi, sonra fikrini değiştirdi, ürperdi.

— Hazır mısınız, Bay Massey? Mezarlıkların en sevdiğim yerler olduğunu söyleyemem. Sıcak güneşli bir Moskova gününde bile.

Başımın altına onayladım, koluna girdim, birlikte arabaya doğru yürüdük.

Altı ay kadar sonra, Anna Horev'in öldüğünü duydum.

Gazetelerde bir şey yoktu; ama Bob Vitali, Langley'den aradı, Anna Horev'in Kudüs'te Şaret Hastanesi'nde hayata gözlerini yumduğunu söyledi. Akciğer kanserinden. Cenaze töreni dört gün sonra, Moskova'da yapılacaktı.

Biletlerimi ayarladım. Nedenini bilmiyorum, bu işin sonunda da olsa katılmak istiyordum.

Şeremetyevo Havaalanı'na indiğimizde kar yağıyordu. Rusya'nın ovaları, stepleri hayalet gibi beyaz bir halının altında donmuş, kar Moskova sokaklarını örtmüştü. Tüm ülke sert bir kışın avucundayken, yıllar önce Alex Slanski ile Anna'nın da böyle bir havada Moskova'ya ulaşmaya çalıştıklarını düşündüm.

Novodeviçiy'deki cenaze töreni görkemli değildi, üstelik oraya vardığımda, çoktan başlamıştı bile. Ortodoks papazı ilahiler söyleyip ölümler ruhuna dua ederken, açık mezarın yanında, birbirlerine sokulmuş duran bir avuç İsraili büyükelçilik görevlisi, savrulan karlardan korunmaya çalışıyordu.

Anna Horev'in torununu, kırk yaşlarında gösteren ve Saşa olduğunu sandığım güzel bir kadının kolunu tutmuş gördüm. İkisi de kederliydi. Tabutun kapağı açıldı, sıraya girdim, Anna Horev'in mermere benzeyen beyaz yüzünü öpüp veda ettim. Bir an yüzüne baktım, ölüyken bile ne kadar güzel olduğunu düşündüm. Sonra, mezarcılar işlerine başlarken ailenin biraz uzağına gidip durdum.

İşte o sırada çok ilginç bir şey oldu.

Durmuş, tabutun donmuş toprağa indirilmesine bakıyordum, törene gelenlerin arasında kol kola girmiş yaşlı bir çift gördüm. Kadının suratı buruş buruş, çizik çizikti; ama yün eşarabının altında, kırılmış saçlarının arasında solmaya yüz tutmuş kızıl tutamlar görünüyordu. Adam ise yaşlıydı, çok yaşlı, belli yılların ağırlığıyla bükülmüştü.

Hareketsiz sol kolunun ucunda, siyah deri bir eldiven vardı.

Bütün vücudumun ürperdiğini hissettim.

Yaşlı çift tabutun toprağa indirilmesini bekledi, sonra erkek ilerledi, açık mezarın içine bir demet beyaz gül bıraktı. Geri geri çekilip bir süre durdu, gözlerini Alex Slanski'nin mezar taşına çevirdiğini gördüm. Yaşlı adam, düşünceleri içinde kaybolmuş gibi uzunca bir süre öyle durdu, sonunda kadın geldi, koluna dokundu, yanağından öpüp yürüttü.

Yanımdan geçerlerken, heyecandan ateş gibiydim. Yüreğim hızla çarpıyordu, adamın omzuna dokundum ve Rusça, "Binbaşı Lukin?" diye sordum, "Binbaşı Yuriy Lukin?"

Kısa süren bir tereddüt geçirdi, sonra karısına baktı, sonra çatlak bir sesle cevap verdi.

— Özür dilerim. Bir yanlışlık yapıyorsunuz. Benim adım Stefanoviç.

Yanımdan geçip giderlerken, bir şeyler söylemeye, Slanski'nin gerçek ismini hatırlamaya çalıştım; ama donup kalmıştım. Onları park edilmiş siyah arabalardan birine binerken gördüm, sonra araba mezarlığın dar yollarında ilerledi, stop lambaları kar perdesinin ardında kayboldu.

Yuriy Lukin miydi?

Belki.

Anna Horev'in söylediği gibi ölmediğine inanmak istiyordum.

Ama o kadar uzun bir zaman önceydi ki. Kendi gerçeğimi bulmuştum. Hayaletlerimi canlandırmıştım, şimdi sıra onları gömmeye gelmişti.

Üç mezara da son kez baktım, sonra döndüm, mezarlık kapısına doğru yürüdüm.

Yazarın Notu

Kesin tarihi ve saati doğrulanamasa da, tarih Yosif Stalin'in 1953 yılında, 1 Mart'ı 2 Mart'a bağlayan gece çok ağır bir rahatsızlık geçirdiğini belirtiyor. Yaklaşık dört gün sonra da öldü.

Ölümünü çevreleyen gerçek koşullar günümüzde de bir esrar perdesiyle örtülü.

Bazı kaynaklar, Stalin'in, Sovyet lideri ölüm döşeğindeyken sevincini saklamaya gerek bile duymayan Lavrentiy Beria tarafından zehirlendiğini ileri sürüyorsa da, bu iddia şimdiye kadar kanıtlanamadı.

Stalin'in yakın ailesi, onun belirtildiği gibi beyin kanamasından ölmediğini, büyük bir ihtimalle öldürülmüş olduğunu, ölümünün gerçek nedeninin de devlet güvenliği nedeniyle örtbas edildiğini iddia etti.

Bu görüşü destekleyen tarihi gerçekler var.

Stalin'in ölümünden birkaç ay önce, CIA, Sovyet önderinin akli dengesinin bozulmakta olduğunu gösteren ciddi duyular almıştı.

Stalin derin psikolojik rahatsızlık çektiğinin belirtilerini gösteriyordu; CIA, Stalin'in hidrojen bombasını geliştirip ABD'ye karşı kullanmak için neredeyse çılgınca bir tutkunun esiri olduğunun bilincindeydi. Üstelik Sovyetler araştırmalarının son aşamasına yaklaşmıştı. Bütün bunların yanı sıra Stalin, Hitler'in gösterdiği yolda yürümeye "Yahudi sorununa kesin bir çözüm" getirmeye de kararlıydı.

Bunların hepsi, özellikle Soğuk Savaş'ın tehlikeli ortamında, çok ürkütücü belirtilerdi. O dönemde Amerika'da ve Rusya'da yaşayanların da hatırlayacağı gibi, savaş ihtimali giderek şekillenmekte, gerçeğe dönüşmeye yaklaşmaktaydı.

Stalin durumun daha da kötüleşmesini engellemek için mi öldürüldü?

Onu öldürmek için çeşitli komplolar yapıldı. Tarih, bu komploların ya gerçekleşmediğini ya da başarısızlıkla sonuçlandığını belirtmekle yetiniyor. Gerçek olan, Stalin'in öldüğü sıralarda, CIA'nın askeri eğitim almış ajanlarından birçoğunu Moskova'ya göndermiş olduğuydu. CIA'nın en azından böyle bir komployu değerlendirdiği de neredeyse kesin gibidir. Stalin'in ölümünden hemen sonra, KGB de CIA adına çalışan Sovyetler karşıtı Rus göçmen önderlerine karşı acımasız ve kesin bir saldırıya girişti.

O dönemde, yukarıda belirttiğim operasyonlardan görevli eski CIA yöneticileri, çoktan emekli olsalar bile, ilginç biçimde suskun kaldılar. Bugüne kadar Rus topraklarına gönderdikleri insanların kimliklerini açıklamadılar, o dönemle ilgili bazı gerçeklerin hâlâ çok gizli olarak nitelendirildiğini söylediler, sadece ajanlardan bazılarının hâlâ hayatta olduğunu, hatta kimilerinin de günümüz Rusyası'nda yaşadığını belirtmekle yetindiler.

Böylece, 1 Mart'ı 2 Mart'a bağlayan gece Stalin'in daçasında olanlar, hâlâ esrarını korumak zorunda

kaldı.

Stalin'in o son olaylı gecenin öncesindeki günlerde inzivaya çekildiği, hayatından endişe ederek güvenlik önlemlerinin artırılmasını istediği bilinen bir gerçektir. Rus avcılarının ve çobanlarının kurtları uzaklaştırmak için ateş yakmaları gibi, Stalin'in daçasındaki odun ateşleri de söndürülmedi. Stalin eline geçirdiği her kâğıt parçasına, büyük bir tutkuyla keskin dişli kurt başları çiziyordu.

Hiçbir zaman tam olarak açıklanmamış ilginç bir olay, şimdi artık kanıtlanmış bir gerçektir.

2 Mart sabahının erken saatlerinde, Stalin'in ciddi bir rahatsızlığa yakalandığının bildirilmesinden hemen sonra, Kuntsevo daçasında görevli muhafızlardan çoğu, iki cesedin kapıdan çıkarıldığını gördüler. Her ikisi de aldıkları kurşun yaralarından ölmüşe benziyordu.

KGB'nin içinde de bu gizemli gelişme çevresinde söylentiler yayıldı, resmi açıklamanın yayımlanması için aylarca beklemek gerekti.

KGB'nin resmi raporuna göre, o iki kişi Stalin'in kişisel korumalarıydı, önderlerinin ölümüyle dayanılmaz üzüntüye boğulmuş, intiharını seçmişlerdi.

Olan bitenin farkında olmayan bilgisiz vatandaşlarının Stalin'e karşı büyük bir hayranlık duydukları doğrudur; ama Stalin'in yakınında olanların, öfke nöbetlerine ve acımasızlığına tanıklık edenlerin, liderin işlediği acımasız cinayetleri bildikleri, ondan ölümüne korktukları, sonunda öldüğü zaman hep birlikte derin bir nefes aldıkları da gerçektir.

Stalin'in korumaları olduğu söylenen iki Kremlin muhafızının adları hiçbir zaman açıklanmadı, ölümleri ya da kişilikleri hakkında hiçbir bilgi verilmedi. Konu sıkıca örtbas edildi, dosya yakıldı.

Ölenler Moskova'da bir mezarlığa gömüldü.

Mezarları bugün de ziyaret edilebilir.

İlginç olanı, mezar taşlarında isim olmaması.

Dipnotlar

- [1] Sevgilim. (ç.n.)
- [2] Meze. (ç.n.)
- [3] "Görüşürüz." (ç.n.)
- [4] Alman Hava Kuvvetleri, (ç.n.)
- [5] Büyükanne, (ç.n.)
- [6] Office of Strategic Services, (ç.n.)
- [7] Yazlık ev ya da sayfiye evi. (ç.n.)
- [8] "Şerefe." (ç.n.)
- [9] "Senin şerefine." (ç.n.)
- [10] "Selam." (ç.n.)
- [11] Almanca kâğıtlar, belgeler, (ç.n.)
- [12] Fransızca, direnişçi, (ç.n.)
- [13] Almanca, "Lütfen, kâğıtlarımız", (ç.n.)
- [14] Fransızca, "Çok iyi", (ç.n.)
- [15] Fransızca, "Dostum." (ç.n.)
- [16] Fransızca, "Değil mi?" (ç.n.)
- [17] "Elveda." (ç.n.)
- [18] Salak. (ç.n.)
- [19] Fransızca, "Kimsiniz?" (ç.n.)
- [20] "Hayır." (ç.n.)
- [21] Evet. (ç.n.)

[22] Yüzbaşı, (ç.n.)

[23] Sevgilim, (ç.n.)